

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE ŞİİR, HİKÂYE, ROMAN; ŞAİR,
HİKÂYECİ VE ROMANCILAR ÜZERİNE YAZILAR:
DEĞERLENDİRME VE FİHRİST (401-500. SAYILAR)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gizem CEYLAN

Danışman: Prof. Dr. Alpay Doğan YILDIZ

TOKAT – 2025

BİLİMSEL ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Alpay Doğan Yıldız danışmanlığında hazırlamış olduğum “Türk Edebiyatı Dergisi’nde Şiir, Hikâye, Roman; Şair, Hikâyeci ve Romancılar Üzerine Yazılar: Değerlendirme ve Fihrist (401-500. Sayılar)” adlı Yüksek Lisans tezinin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi hâlinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

16/06/2025

Gizem CEYLAN

JÜRİ KABUL VE ONAY

Gizem Ceylan tarafından hazırlanan “**Türk Edebiyatı Dergisinde Şiir, Hikâye, Roman; Şair, Hikâyeci ve Romancılar Üzerine Yazılar: Değerlendirme ve Fihrist (401-500. Sayılar)**”adlı tez çalışmasının savunma sınavı 16/06/2025 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen Jüri tarafından Oy Birliği ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Üye (Başkan):

.....

Üye :

.....

Üye :

.....

ONAY

.../.../...

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Çalışma sürecimde her türlü desteğini, kıymetli rehberliğini benden esirgemeyen hocam Prof. Dr. Alpay Doğan Yıldız’a, bu zorlu ama keyifli süreçte güzel temennilerle her daim maddi manevî desteklerini gördüğüm annem ve eşime, doğduğu günden beri bana tarifsiz mutluluk yaşatan oğlum Göktuğ’a teşekkür ederim.

ÖNSÖZ

Ocak 1972 tarihinde yayımlanmaya başlayan *Türk Edebiyatı* dergisi, bir edebiyat dergisi olmanın yanında sanat ve fikir dergisidir. Dergi, Türk ve dünya edebiyatına katkılarıyla günümüze kadar varlığını sürdürür. “Türk Edebiyatı Dergisinde Şiir, Hikâye, Roman; Şair, Hikâyeci ve Romancılar Üzerine Yazılar: Değerlendirme ve Fihrist (401-500. Sayılar)” başlıklı bu çalışmayı hazırlamaktaki amaç dergide şiir, roman, hikâye ve şairler, romancılar, hikâyeciler hakkındaki yazıların tespitini yapmak, bunları değerlendirmek, konuya ilgi duyanların dikkatine sunmaktır. Derginin önceki sayıları, aynı konu etrafında öğrencisi olduğumuz anabilim dalında çalışılmıştır.

Türk Edebiyatı dergisinde yer alan şiir, hikâye, roman; şair, hikâyeci ve romancılar hakkındaki yazıları önce dergi sayı sırasına göre tespit ettik, ardından yazarlarına göre alfabetik olarak sıraladık ve son olarak da yazıları konularına göre sınıflandırdık. Ardından şiir ve şairler hakkındaki yazıları “Şiir ve Şairlerle İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”, “Şairler Hakkında Yazılar”, “Poetika Yazıları”, “Şiir Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar”, “Şiir İnceleme Yazıları” başlıkları altında değerlendirdik. Roman, hikâye türü ve yazarları hakkındaki yazıları “Hikâye, Roman, Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”, “Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Yazılar”, “Hikâye ve Roman Poetika Yazıları”, “Hikâye ve Roman Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar”, “Hikâye ve Roman İnceleme Yazıları” başlıkları altında değerlendirdik.

Bu çalışma, *Türk Edebiyatı* dergisi hakkında yapılmış önceki çalışmaları tamamlayıcı, yapılması muhtemel sonraki çalışmalara ön ayak olacaktır.

Gizem CEYLAN

Haziran 2025

Tokat

ÖZET

TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE ŞİİR, HİKÂYE, ROMAN; ŞAİR, HİKÂYECİ VE ROMANCILAR ÜZERİNE YAZILAR: DEĞERLENDİRME VE FİHRİST

(401- 500. SAYILAR)

Ceylan, Gizem

Yüksek Lisans, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Alpay Doğan YILDIZ

Haziran 2025, xii+552sayfa

Türk Edebiyatı dergisi, edebiyat ve sanatla ilgilenenlerin takip ettiği bir fikir ve sanat dergisidir. Varlığını günümüze kadar devam ettiren dergi, 15 Ocak 1972’de Ahmet Kabaklı öncülüğünde yayım hayatına başlamış, 1975-1977 yılları arasında yayınına ara vermiş, Ocak 1977’de 39. sayısı ile tekrar aylık olarak çıkmaya devam etmiştir. Derginin Ahmet Kabaklı tarafından kaleme alınan “Çıkarken” başlıklı ilk yazısı, *Türk Edebiyatı* dergisinin manifestosu mahiyetindedir ve bu yazıda derginin milliyetçi, muhafazakâr bir söylem benimsediği fikrine vurgu yapılır.

Eski ile yeninin, çağdaş ile klasiğin arasındaki kopuşu kendine bir problem olarak gören *Türk Edebiyatı* dergisi, bu kopuşa son vermek için gelenekçi bir tavır sergiler. Dergi, hem Türk ve dünya edebiyatının tanınmış isimlerinin hem de edebiyat hayatına yeni adım atmış şair ve yazarların ürünlerine yer verir. Her sayısında farklı şiirleri ve hikâyeleri okurla buluşturur. Dergi, edebiyat ve sanat konularının yanında kültürel, sosyal ve tarihsel konularda yazılara yer verir. Yine derginin önemli bir yönü yeni edebiyat ürünleri yayınlamanın yanında edebiyatçılar; şairler, romancılar, hikâyeciler hakkında yazılar yayınlamasıdır. Bu yazılar aylık olarak yayınlanan derginin sayfalarında kalmaktadır.

Çalışmamızın ana amacı şairler, romancılar, hikâyeciler ve eserleri hakkında dergi sayfalarında yer almış onlarca yazıyı tespit etmektir. Dergide, Türk şiiri, hikâyesi, romanı ve bunların yazarları hakkında yüzlerce yazı yayınlanmıştır. Bu çalışmayla araştırmacılar dergide ilgilendikleri konuda yazı olup olmadığını görebileceklerdir. Çalışmanın diğer bir amacı ise

Türk Edebiyatı dergisinin, şairler, romancılar, hikâyeciler ve eserleri hakkında yazılan yazılarla Türk edebiyatına katkısını ortaya koymak, yazıların içerikleri, nitelikleri hakkında fikir vermektir.

Çalışma derginin 401-500. sayılarını kapsamaktadır. Bu doğrultuda önce konuyla ilgili yazıların tespiti yapılmış, sonra yazılar belli başlıklar altında değerlendirilmiştir. Yazıların, dergi sayı sırasına göre, yazar adlarına göre ve konusuna göre listeleri çalışmada yer almaktadır. *Türk Edebiyatı* dergisi hakkında başka çalışmalar da yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Türk Edebiyatı Dergisi, Şiir, Hikâye, Roman, Eleştiri

ABSTRACT

“ARTICLES ON POET, SHORT STORIES, AND NOVELS; POETS, STORYTELLERS
AND NOVELISTS IN THE TURKISH LITERATURE, MAGAZINE: CRITICISM AND
INDEX (ISSUE 401-500)”

Ceylan, Gizem

Master’s Degree, Turkish Language and Literature Department

Thesis Advisor: Alpay Doğan YILDIZ

June 2025, xii+552 pages

Turkish Literature Magazine is a magazine of ideas and arts that is followed by those interested in literature and art. The magazine, which has continued its existence to the present day, began its publication life on January 15, 1972 under the leadership of Ahmet Kabaklı, took a break between 1975 and 1977, and resumed its monthly publication with its 39th issue in January 1977. The magazine’s first article, titled “Exiting”, written by Ahmet Kabaklı, is the manifesto of Turkish Literature Magazine, and this article emphasizes the idea that the magazine adopts a nationalist and conservative discourse.

The Turkish Literature magazine, which sees the gap between the old and the new, the contemporary and the classic as a problem, adopts a traditionalist attitude in order to put an end to this gap. The magazine includes the works of both well-known names of Turkish and world literature and poets and writers who have just stepped into the literary life. It introduces different poems and stories to the reader in each issue. In addition to literature and art, the magazine includes articles on cultural, social and historical subjects. Another important aspect of the magazine is that in addition to publishing articles about writers; poets, novelists and storytellers. These articles remain in the pages of the monthly magazine.

The main purpose of our study is to identify dozens of articles on poets, novelists, storytellers and their works in the magazine pages. Hundreds of articles have been published in the magazine about Turkish poetry, stories, novels and their authors. With this study, researchers will be able to see whether there are articles on the subject they are interested in in the magazine.

Another purpose of the study is to reveal the contribution of the Turkish Literature magazine to Turkish literature with the articles written about poets, novelists, storytellers and their works, and to give an idea about the content and qualities of the articles.

The study covers the 401-500th issues of the journal. In this context, first the articles related to the subject were determined, then the articles were evaluated under certain headings. The articles are listed in order of the journal issue, by author names and by subject. Other studies can be conducted on the Turkish Literature journal.

Keywords: Turkish Literature Journal, Poetry, Story, Novel, Criticism

İÇİNDEKİLER

Sayfa.

Bilimsel Etik Sözleşme	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Jüri Kabul ve Onay	iii
Teşekkür.....	iv
Ön Söz.....	v
Özet.....	vi
Abstract.....	viii
İçindekiler	x
Kısaltmalar	xii
 GİRİŞ.....	 1
 BÖLÜM 1.....	 20
1. TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE ŞİİR VE ŞAİRLER HAKKINDA YAZILAR (401-500. SAYILAR).....	20
1.1. Şiir ve Şairlerle İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları.....	20
1.2. Şairler Hakkında Yazılar	47
1.3. Poetika Yazıları	65
1.4. Şiir Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar	67
1.5. Şiir İnceleme Yazıları.....	89
 BÖLÜM 2.....	 112
2. TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE HİKÂYE, ROMAN, HİKÂYECİ VE ROMANCILARLA İLGİLİ YAZILAR (401-500. SAYILAR)	112

2.1. Hikâye, Roman, Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları.....	112
2.2. Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Yazılar.....	126
2.3. Hikâye ve Roman Poetika Yazıları	148
2.4. Hikâye ve Roman Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar	154
2.5. Hikâye ve Roman İnceleme Yazıları.....	177
BÖLÜM 3.....	222
3. TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE ŞİİR, HİKÂYE, ROMAN; ŞAİR, HİKÂYECİ VE ROMANCILAR HAKKINDA YAZILARIN LİSTESİ.....	222
3.1. Dergi Sayı Sırasına Göre Yazılar	222
3.2. Konuya/Hakkında Yazılana Göre Yazılar.....	317
3.3. Yazar Adlarına Göre Yazılar.....	432
SONUÇ.....	523
KAYNAKLAR.....	528
EKLER.....	536
ÖZ GEÇMİŞ.....	547

KISALTMALAR

C.	Cilt
Çev.	Çeviren
Haz.	Hazırlayan
S.	Sayı
s.	Sayfa
ss.	Sayfa sayısı
vb.	Ve benzeri
vd.	Ve diğerleri
Yay.	Yayınları

GİRİŞ

Türk Edebiyatı, yayın hayatına 15 Ocak 1972 tarihinde başlayan ve günümüzde de 600. sayısını geride bırakarak faaliyetlerini sürdüren aylık fikir ve sanat dergisidir. Kurucusu Ahmet Kabaklı'dır. "Türkiye Edebiyat Cemiyetinin aylık dergisi" ibaresiyle basılan derginin ilk sayısında künye bilgileri şu şekilde belirtilir:

Her ayın 15. günleri İstanbul'da yayınlanır. Sahibi: Türkiye Edebiyat Cemiyeti adına Genel Başkan Ahmet KABAKLI * Yazı işleri müdürü: Metin Nuri SAMANCI * İdare yeri: Yeniçeriler Cad. No. 81, Beyazıt - İst. * Her türlü yazışma ve havale adresi: P. K. 2 - İstanbul * Fiyatı: 2,5 TL. Yıllık abonesi 30 TL. * Reklâm tarifesi, tam sayfa: 1500 TL. * 1/2 sayfa: 800 TL. * 1/4 sayfa: 500 TL. * Baskı: Millî Eğitim Basımevi - İstanbul (*Türk Edebiyatı*, 1972, s. 1).

İlk sayısının girişinde "Türkiye Edebiyat Cemiyeti'nden Haberler" başlığı altında bir bölüm yer alır. Burada cemiyetten, güncel edebiyat ve sanat hayatından gelişmeler ve Malazgirt Zaferi'nin 900. yıl dönümü, İstiklal Marşı'nın 50. yıl dönümü gibi tarihi olayların anılmasına dair haberlerden bahsedilir. Devamındaki sayfada Gültekin Samanoğlu'nun bir şiiri ve Ahmet Kabaklı'nın "Çıkarken" (ss.3-5) adlı bir yazısı bulunur. Bu yazıda Kabaklı, *Türk Edebiyatı* dergisinin vizyonu ve misyonu hakkında konuşur. Yazıya şu ifadelerle başlar:

Türk Edebiyatı dergisi, fikir ve sanat hayatımızdaki 'hercümere'in içinde telaşsız ve tarafsız olarak sağduyu ve sakin düşüncüyü işaret eden bir gösterge olmak arzusu ile çıkıyor.

Bugüne kadar birçok sanat ve fikir hareketine öncülük eden TÜRKİYE EDEBİYAT CEMİYETİ, sayısı pek çok olan değerli mensupları ile Türk milletinin geçmişi ve bugünü, eski ve yeni edebiyatçılar, çağdaş ve klasik sanatlar arasındaki yakınlaşmayı bu Türk Edebiyatı dergisi ile sağlamayı düşünüyor (Kabaklı, 1972, s. 3).

Kabaklı, bu giriş cümlelerinden sonra derginin yazar kadrosu hakkında konuşur. Dergide sadece seçkin imzaların olmadığını, tanınmış veya tanınmamış yeni, eski birçok sanat ve fikir adamının Türk Edebiyatı'na katkı sağladığını belirtir. Bu ilk sayının ise aceleyle çıktığını ve tam kadrosunun gelecek sayılarda ortaya çıkacağını söyler.

Kabaklı, dergide gerçekleştirmek istediği ilk işi şu ifadelerle açıklar:

Türk edebiyatı'nı, en uzak mazisi, uzak ve yakın geçmişi ve bugünü ile bir yekpâre bütün hâlinde düşündüğümüzü söylemeliyiz. Yeni'yi yapabilmek veya yapabileceklere ışık tutmak için geçmişe

sık sık döneceğiz. Çünkü içinde yaşadığımız kültür ve sanat buhranının, mazideki unsur ve eserleri, yeniden değerlendirmek gücünü gösterememiş olmamızdan doğduğunu biliyoruz (Kabaklı, 1972, s.3).

Bu ifadelerden sonra Kabaklı, yeni yetişen genç yazarların başka ülkelerdeki deneyişleri öğrenmeden veya taklit etmeden önce kendi ülkelerindeki eski ve çağdaş sanatçıların deneyişlerini tanımak mecburiyetinde olduklarını belirtir. Bu doğrultuda bir gencin kendi sanat ve edebiyatının temasından, anlayışından faydalanmasının “meşrû bir hırsızlık” olarak kabul edilebileceğini, fakat yabancından çalınan bir malın üzerinden uzun yıllar geçse de yerlileşemeyeceğini söyler (ss.3-4). Kabaklı, bu sözlerinin üzerine Yahya Kemal, Mehmet Akif ve Ziya Gökalp’ın edebiyata getirdiği yenilikleri hatırlatır: “Her üçü, çağdaşlaşmış kafa ve gönüllerin, kendi sanatlarına ve hayatlarına eğilerek, kudretleri ölçüsünde ortaya koydukları taze örneklerdir” (s.4).

Kabaklı’nın belirttiği bir başka konu da derginin tercüme yazı ve şiirler yayımlayacak olmasıdır. Dergi böylelikle her milletin edebiyatlarından ve ortaya çıkan yeni akımlardan çeşniler sunmayı hedefler. Ama bunun yanı sıra bir “Türk Edebiyatı” dergisi olunduğu ölçüsünü göz ardı etmez.

Kabaklı, yazısında dilde “yaşayan türkçe”nin esas alınacağını belirtir. Türk dilinin imkânlarının tükenmiş olduğunu öne sürerek taklit ve temelsiz sanat yapmak ve “uydurma dil” kullanmak gerektiği fikrinin doğru olmadığını söyler. Ona göre;

Bütün dünyada şaheserler, yaşayan dil ile verilmiştir. Bizde bu hususun ölümsüz belgeleri, Yunus Emre’nin, Yahya Kemal’in şiirleri ile Ömer Seyfeddin’in hikâyeleridir. ‘Uydurmacılık’ Türkçenin inkârı demektir. İnkâr, yıkıcılıktır. Anadolu Türk şiiri, ‘havas’ denilen üst zümre’deki birçok edebiyatçının Türkçeyi reddedişine karşılık, Yunus’un Türkçeyi kabulü ile başlamıştır (Kabaklı, 1972, s. 4).

Kabaklı, dergide başka sanatlara da yer ayrılacağını; sergiler, konserler, güncel sanat olaylarından da bahsedileceğini söyler. Derginin ideolojiye ve kalıpcılığa karşı olanların buluşma yeri olduğunu, “memlekete dönmek” hareketinin benimsendiğini belirtir. Kabaklı’ya göre memlekete dönmenin tanımı şudur:

...onun her şeyine, özüne ve 'idesine' toplu olarak eğilmek olacaktır. Memleketin tarihine de coğrafyasına, insanına, anıtlarına, minare ve fabrikalarına da... 'köylüsüne, işçisine, esnafına, münevverine, memuruna, işsizine, haksızına da... Halk, Divan, Tanzimat, Yeni edebiyatlarına da ... Sazına, tamburuna, neyine, piyanosu ve gitarına da... Nakışına, çinisine, hattına, minyatürüne, kilimine, taş basması resmine de... ve mimârisinin, rakıs ve balesinin, halay ve horonlarının her türüsüne... (Kabaklı, 1972, s. 4).

Ahmet Kabaklı'nın belirttiğine göre dergide başka kitap, dergi ve gazetelerden seçilmiş bazı parçalar yer alır. Onlar, bahsi geçen sanat dalının veya düşüncenin belgeleri sayılırlar (s.5).

Kabaklı'ya göre *Türk Edebiyatı*'nın en büyük hizmetlerinden birisi de her sayısında, o ay içinde çıkmış telif veya tercüme eserlerini, usta yazarlara inceletip tanıtması olacaktır. Ayrıca *Türk Edebiyatı*, tüm okurlara bu yayın sağanağı altında iyisi kötüsünden ayırt edilemeyecek sayıda kitap, dergi ve broşürün güvenilir bir tenkidinin sunulamaması üzerine çıkmayı gaye edinir. Kabaklı, sözlerini bitirirken; bir derginin muhtevası ve imkânları hakkında yorum yapmanın kolay olmadığı, *Türk Edebiyatı*'nın gelecek sayılarla kendi gücünü bizzat göstereceğini, fakat dileklerin gerçekleşmesi için "marifet rağbete bağlıdır" sözünün öneminin unutulmaması gerektiğini söyler (s.5).

Kabaklı'nın bu yazısının peşinden bu ilk sayıda Mehmet Kaplan'ın "Ahmet Hamdi Tanpınar ve Güzel Eserin Üç Temeli" (ss.6-7), onun peşinden Erol Güngör'ün S. Kirkegaard'ın *Korku ve Titreyiş* adlı kitabından yaptığı bir çevirisi (ss.8-9), Malik Aksel'den bir yazı (ss.10-12), Zeynep Kerman'ın "Tanpınar ve PauleValéry" (ss.12-13) adlı yazısı, Arthur Koestler'le yapılmış bir röportajın Ergun Göze tarafından yapılmış bir çevirisi (ss.14-16) yer alır. Yine ilk sayıda bir tiyatro eserinin tenkidi, yeni çıkacak olan bir şiir kitabından bir bölüm, M. Cahit Atasoy'un *Musikişinas Dede Efendi* hakkında yazdığı bir yazı, Yakup Kadri'nin *Yaban* romanı üzerine bir tenkit, Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun *Menevşeler Ölmemeli* adlı hikâyesi, Mustafa Miyasoğlu'nun bir yazısı gibi birçok farklı türde ve farklı niyetle kaleme alınan yazılar mevcuttur.

Türk Edebiyatı'nın ikinci sayısında (15 Şubat 1972) ise Ahmet Kabaklı başta olmak üzere Munis Faik Ozansoy, Mehmet Kaplan, İlhan Geçer, Malik Aksel, Mustafa Miyasoğlu, Emine Işınsoy ve Kemal Eraslan gibi önemli yazar ve sanatçıların ürünleri yer alır.

İkinci sayıya “Türk Edebiyatı’na Mektup” başlığı altında Kemal Eraslan’ın bir yazısı ile giriş yapılır. Sonrasında Ahmet Kabaklı’nın “Sanat İçinde Sanat” (ss.3-5) adlı yazısı yer alır. Yazıda Kabaklı, sanatın gerçek anlamı ve işlevi konusunda fikirlerini beyan eder ve “sanat toplum içindir” görüşüne karşılık “sanat için sanat” görüşünü savunur. Yazıdan ufak bir bölüm şöyledir:

Gerçekte politikanın amacı var, ideolojinin var, hükûmet programının, Beş Yıllık Plan’ın amacı var, gazete yazısının var... Fakat sanatın amacı yoktur. Sanat yapılır, âlem halkına bırakılır. İsteyen istediği zevki ondan alır, istediği ‘hisse’yi ondan çıkarır. Bir gül açar: kimse bilmez ki niçin açar. Kimi onu rengi için sever, kimi kokusuna vurgun, kimi dikeninden şekvacıdır. Kimisi: ‘gül kendisine âşık olan bülbülü çıldırtmak için açıyor’ der. Kimisine göre gül: birtakım böceklerin gıdasıdır. (...) Gül üzerine bu saydıklarımın hepsi, insanlardan ona yönelmiş olan kullanışlar, anlayışlar ve yorumlardır. Fakat hiçbiri gülün açılış gayesini izah etmez. Gülde kalan bir sırdır o. ‘Hiçkimseleerneydüğün bilmez.’

Sanat da öyledir. ‘Sır içinde esrar’dır. Terkibi bilinemez ki gayesi belirtilebilsin. (Kabaklı, 1972/I, s. 4).

Türk Edebiyatı, 1975-1977 yılları arasında yayın hayatına ara verir ve Ocak 1977 tarihinde 39. sayı ile yayınına kaldığı yerden devam eder. Kabaklı bu sayının girişinde “Bu Dergi”(ss.1-2) başlıklı yazısıyla *Türk Edebiyatı*'nın bir buçuk yıllık aradan sonra hangi sebep ve hedeflerle tekrar yayımlandığına dair açıklamalarda bulunur:

Dergiyi, 1977 yılı başında yeniden çıkarırken yine hiçbir maddî meseleyi çözmuş, hiçbir sıkıntıyı halletmiş, hiçbir yerden ‘yardım vadi’ bile almış değiliz. Ancak EDEBİYAT CEMİYETİ’miz yaşamaktadır. (...)Gittikçe kuvvetlenen, ustalaşan ve millî sanat dâvâsında çoğalan kalemlerimiz vardır. Bunlar, toplayıcı, anaç, hür düşünceye ve her nesle açık bir derginin çıkarılması için bizi zorlamaktadırlar. (...)

MEMLEKET propaganda, doktrin ve politikayı sanat ve edebiyat kılıklarına sokarak ortaya süren, böylece sanat ve edebiyatı öldürüp kin ve düşmanlığı yaşatmaya çalışan birtakım hiziplerin at koştuğu meydan hâline gelmiştir. (...) Gerçek şair, romancı, hikâyeci, ya filan yabancı doktrine hizmet etmek; yahut hiç anılmamak, tanıtılmamak, eserlerinden (maddî değil) manevî bir şöhret payı bile alamamak dar boğazında tıkanmıştır.

İşte Türk Edebiyatı asıl bunun için çıkıyor: Sanatı, edebiyatı politika ve doktrine çiğnetmemek, propagandanın gürültüsüne getirip sanatkârın yapıcı, inatçı hürriyetini hiçbir şekilde harcamamak için... (Kabaklı, 1977, s. 1-2).

Kabaklı, sözlerinin devamında derginin ilk sayısında (Ocak 1972) yer alan “Çıkarken” başlıklı yazısının daha önceki 38 sayıya kılavuz olduğunu, bundan sonraki sayılara da olacağını belirterek yazıdan bir bölümü buraya alır. Aldığı kısım şu cümlelerle başlar:

Bu dergide ilk iş: en uzak ve yakın geçmişi ve bugünü ile Türk edebiyatını, yekpâre bir bütün hâlinde düşündüğümüzü söylemeliyiz... Dergimiz, millî duygu ve fikir köküne bağlı olarak yetişeceklerle, dış âlemin yeni ve eski deneyişlerini de sunabilmek için, Batı’dan yeni görüşlerle birlikte, tercüme edilmiş yazı ve şiirler de yayınlayacaktır. Ancak bu konuda ‘Türk Edebiyatı’ dergisi olduğumuz unutulmayacaktır... (Kabaklı, 1977, s. 2).

Kendisinin 39. sayı hakkında değindiği bir başka konu ise dergide Ötüken Yayınevi tarafından yıllarca sürdürülen Peyami Safa Roman Mükâfatı’nın artık *Türk Edebiyatı Dergisi* ve Edebiyat Cemiyeti üyelerince düzenlenip değerlendirileceğidir. Kabaklı, son olarak bu yarışma hakkındaki dileklerini şu sözlerle belirtir: “Edebiyatımızda yeni değerlerin yetişmesi ve Türk romanının göstermesi beklenen millî gelişme bakımından, PEYAMÎ SAFA ROMAN MÜKÂFATI’na önem verdiğimizizi, okuyucularımıza özellikle duyurmaktan haz duyuyoruz” (s.2).

Türk Edebiyatı’nın 39. sayısında Mehmet Kaplan “Felsefe ve Edebiyat”(ss.3-4) adlı yazısıyla, Gültekin Sâmanoğlu “Ayakta”(ss.4) adlı şiiriyle, Bahtiyar Vahapzade “Hayret, ey Büt!”(ss.7-9) adlı yazısıyla, Zeynep Kerman “Üç Bayram Şiiri”(ss.22-23) adlı incelemesiyle, Mehmet Menteşoğlu, Cemil Meriç’le yaptığı “Cemil Meriç ile Mülâkat”ss.24-28) adlı söyleşiyle, Sabahat Emir “Kırık Ayna”(ss.37-42) adlı hikâyesiyle ve birçok isim çeşitli ürünleriyle dergiye katkıda bulunurlar. Bu sayıda dikkat çeken başka bir şey ise “Dergiler Arasında”(ss.43-44) başlığı altında *Hisar*, *KubbealtıAkademi Mecmuası*, *Pınar* ve *Töre* gibi güncel edebiyat dergileri hakkında kısa tanıtımlar yapmasıdır. Yine Türkiye Edebiyat Cemiyeti’nden haberleri paylaşması ve yeni çıkan kitapları okuyuculara müjdelemesi bu sayıda yer alan başka özelliklerdir.

Türk Edebiyatı dergisi, uzun yılları geride bırakan yayın hayatına ithafen bazı sayıları “şeref sayısı” olarak çıkarmıştır. Örneğin derginin 100. sayısı (Şubat 1982), kapağında “100. Şeref Sayımız” vurgusuyla basılır. Kapağın diğer detayları dikkat çekicidir. Üzerinde, gözlerinden yaşlar akan bir kadın ve kurak bir topraktan filizlenip yetişmiş bir gül görseli yer

alır. Ahmet Kabaklı, Prof. Dr. Ayhan Songar, Ergun Göze, Necmettin Hacıeminoğlu, Altan Deliorman, Osman Yüksel Serdengeçti, Sevinç Çokum, Bahattin Karakoç ve Ö. Lütfi Mete gibi isimlerin dergide yazıları bulunur. Necip Fazıl'ın "Evim" şiiriyle başlangıç yapan bu sayının giriş yazısı yine Ahmet Kabaklı'ya aittir. Kabaklı, "100. Sayıya Girerken..."(ss.2-3) adlı yazısını *Türk Edebiyatı* dergisi hakkındaki şahsi hüznünü anlatmak, derginin yazarlarıyla birlikte verdiği mücadeleyi ve dergide yapacakları yenilikleri göz önüne sermek için kaleme almıştır. Yazının girişinde dergisi için sarf ettiği sözlerin bir kısmı şöyledir:

İlk sayısı 15 Ocak 1972'de çıkan Türk Edebiyatı, geçen ay, Onuncu yılı'nı da sessiz sedasız doldurmuştur. Hâlbuki edebiyat ve sanatı bir yana iterek 'ideoloji, safsata seks, magazin ve propagandaya' kapılmış bizimki gibi toplumlarda, bir edebiyat-fikir, sanat dergisinin, 100 sayı çıkabilmesi ve onuncu yılını doldurabilmesi, hemen hemen olmayacak bir hadisedir. (...)

Memlekete faydalı, sanatın şerefine lâyık, düşünce ve kültür haysiyetini kollayan bir dergi çıkarmak, sağlam sermayesi ve onu tutan 'teşkilatları' olmadığı takdirde inanınız sürünmektir. (...)

Velhasıl, Türk Edebiyatı'nın şu 100 sayısı, gece uykularımıza mal olan, nice sıkıntılarla kanımızı kurutan, pek tabii, yalnız emeğimizi değil çok defa kesemizden de vererek ortaya koyduğumuz bir sonuçtur (Kabaklı, 1982, s. 2).

Kabaklı, yazısının devamında derginin tekrar gücünü toplayıp yayınına devam etmesi için Kemal Ilıcak, Aydın Bolak, Sabri Ülker ve Cahit Dodanlı gibi birtakım iş insanlarından, arkadaşı olan kimselerden mali yardım isteğinde bulunduğunu ve bu isteğinin yerine getirildiğini dile getirir (ss.2-3).

Kabaklı, tüm sözlerinden sonra burada da *Türk Edebiyatı*'nın Ocak 1972 tarihli ilk sayısının önsözünde yer alan görüşlerin bir kısmına yer verir. Yer verdiği kısım şu cümlelerle başlar:

...Yabancıdan çalınmış mal, kırk yıl geçse bile yerleşmez. Ona sahiplik konusu kuru bir dâvâ olarak kalır. Nitekim millî kültür ve sanat hazinesini horlayıp sadece 'Batı malı' aktaranların alacalı yenilikleri çabuk eskimiştir...

...Yani sanat, ulu bir çınarın, bütün yaprakları ile, yerli yabancı bütün çevrelerdeki ışık, ses ve rüzgârlara açılışına benzetilebilir. Yani sanat, üflenmek üzere yabancı ağızlara uzatılmış bir nefesli saz değildir.

...Dilde 'Yaşayan Türkçe'yi esas tutacağız... (s.3).

Kabaklı, Batı edebiyatının çağdaş verimlerine yeterince yer verilmediği gerekçesiyle gelecek sayılarda bu eksiğin artık giderileceğini, buna karşılık derginin Türkiye dışındaki Türk edebiyatlarıyla Türkiye arasında manevî bir köprü olmaya gayret ettiğini belirtir. (Kabaklı, 1982: 3). Kabaklı, yazısını sonlandırırken şu ifadeleri kullanır: “Bütün memleket sathına yaymaya muvaffak olduğumuz dergimizi, daha faydalı, muhtevalı, değerli ve çeşitli kılmak için her gayreti harcamaya, büyük Türk Edebiyatı’nın bugünkü varlığının gelecekte de var olacağını isbata devam edeceğiz” (s.3).

Türk Edebiyatı dergisi, 200. sayısına (Haziran 1990) ulaştığında bunun haklı gururunu yaşadıklarını, bu sayıda düzenlediği röportaj ve açık oturumlarla okurlara sunmaktadır. Düzenlenen ilk açık oturum derginin “200. sayıya ulaşması münasebetiyle yapılan ve dergi mensupları ile yazar ve dergicilerin katıldığı” oturumdur. Burada derginin aksayan yönleri ve içinde bulunduğu şartlar gösterilmeye çalışılır (*Türk Edebiyatı*, 1990, s. 4).

Dergi, 200. sayıya ulaşması dolayısıyla bir röportaj yarışması düzenlediğini de müjdelir. Bu sayıyla birlikte dergide “Türk Edebiyatı Temsilcilikleri” konusunda çalışma yürütülür. Verilen süre içinde müracaat eden okuyucular arasından seçilen temsilcilerin isim ve adresleri giriş sayfasında yer alır. Sonraki süreçte temsilcilik için müracaat eden okuyucular için değerlendirme yapılacağı, değerlendirme için iki fotoğraf, nüfus cüzdanı fotokopisi ile kısa hayat hikâyesinin gerekli olduğu belirtilir (s.4).

Bu sayının ilk yazısı Ahmet Kabaklı ile *Türk Edebiyatı*’nın bir söyleşidir (*Türk Edebiyatı*, 1990, s. 5-8). Söyleşide Kabaklı’ya, derginin ilk sayısında sunduğu beyannamele dergi için tespit ettiği hedeflere iki yüz sayı boyunca ne kadar ulaşabildiği, dergiyi çıkarmaya kimlerle ve nasıl karar verdiği, derginin dış Türklerin edebiyatına yaklaşımı konusunda kendisinin ne düşündüğü, derginin fikri temelleri üzerinde nasıl bir nesil yetişmesini istediği, *Türk Edebiyatı* dergisinde yetişen kuvvetli kalemlerin kimler olduğu, bugünün sanatı, dergiciliği ve basınının durumunun ne olduğu, *Türk Edebiyatı*’nın ne yönde çalışmalar yapacağı, derginin ilerdeki hedeflerinin ne olacağı gibi sorular yöneltir (ss.5-8).

Kabaklı, “Derginin ilerdeki hedefleri ne olmalıdır?” sorusuna şu şekilde cevap verir:

Dergimizin muradı Türkiye'ye ve dünyaya tesir yapacak kıymetler yetiştirmektedir. (...) Memleket bütünlüğüne bağlı yazarlar, şairler almak suretiyle kültürümüzü pekiştirmeye çalışacağız. Sanat hadiselerinde öncü olmaya, en iyi yorumlamaya yeni arkadaşlarla çalışacağız. Müzik, gazetecilik, hat, tiyatro, gibi sahalarda vakfımız bünyesinde açılan kurs ve faaliyetleri ekol hâline getirmek ümidindeyiz. Vakfımızın yayıncılık yoluyla ayakta duracağına inanıyorum. Kendini yenilemeyen sanatçı ve sanatkâr yaşayamaz. Kötü sanat olmaz. Sağ olsun da kötü sanat olsun diyemeyiz. Sanat ideolojinin fevkindedir. İyi sanatın peşinde olalım. Kötü sanatı yakınımıza sokmayalım (Türk Edebiyatı, 1990, s. 8).

Dergide farklı konu ve olaylara değinen yazılar ve farklı estetik görüşleri yansıtan şiirler mevcuttur. Örneğin, Sâmîha Ayverdi “Kadın-Erkek”(ss.20-21), Hüsrev Hatemi “Görüntüler ve Görüşler”(ss.34), Belkıs İbrahimhakkıoğlu “Daüssıla”(ss.37) ve Sami Ulusoy “Bulgaristan Türkleri'nde Hıdırellez”(ss.39-41) adlı yazısıyla; Bekir Sıtkı Erdoğan “Sır-Name”(ss.33), Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu “Birliğe Çağrı”(ss.36), Nazan Bekiroğlu “Minyatür Kadınlara”(ss.55) ve Ali Budak “Zamanın Aynasında”(ss.57) adlı şiiriyle dergide yer alır.

Türk Edebiyatı, 300. sayıya ulaşarak yine bir şeref sayısı yayınlar (Ekim 1998). Bu sayıda ayrıca “Türkiye Cumhuriyeti'nin Yetmişbeş Yılı” dolayısıyla çeşitli yazarların yazıları bulunur.

Derginin 300. sayısına ithafen Altan Deliorman “300. Sayı: Bir Destan”(ss.36), Belkıs İbrahimhakkıoğlu “Nice Sayılara”(ss.39-40) ve Zeki Gezer “300 Sayının Hikâyesi”(ss.41-46) adlı yazıları kaleme alırlar. Altan Deliorman söz konusu yazısında 300. sayının çıkması üzerine sevincini şu cümlelerle anlatır: “Elimizdeki bu sayı ile Türk Edebiyatı, inanılmazı gerçekleştirmiş, olmaz sanılanı oldurmuştur. Bunu, sanat ve kültür hayatımızın çorak toprağına düşen sevindirici, ferahlatıcı, bereketli bir rahmet olarak selamlamalıyız” (Deliorman, 1998, s. 36).

Türk Edebiyatı, 400. sayıya ulaştığında (Şubat 2007) 35 yaşında olduğunu ilan eder ve bu sayıda “Edebiyat Dergiciliği” adlı dosyasını hazırlar. Mehmet Aycı, “Bir Dergi Çıkaralım” adlı yazısında Cemil Meriç'in *Bu Ülke*'sinden “dergi” için sarf ettiği şu cümlelerini paylaşır:

Genç düşünce dergilerde kanat çırpır. (...) Kitap fazla ciddi, gazete fazla sorumsuz. Dergi, hür tefekkürün kalesi. Belki serseri ama taze ve sıcak bir tefekkür. Kitap, çok defa tek insanın eseri, tek düşüncenin yankısı; dergi bir zekâlar topluluğunun. (...) Bizde hazin bir kaderi var dergilerin; çoğu bir mevsim yaşar, çiçekler gibi. (...) Eski dergiler, ziyaretçi kalmayan bir mezarlık. Anahtarı kaybolmuş bir çekmece (Aycı, 2007, s. 23-24).

Bu sayıda, Belkıs İbrahimhakkıoğlu'nun yöneticiliği eşliğinde *Türk Edebiyatı* yazarları, "Türk Edebiyatı 400. Sayıya Nasıl Ulaştı?" (ss.4-15) başlığı altında derginin yayın hayatı hakkında bilgilerini sunarlar. Yazıda Altan Deliorman, Turgut Güler, Ömer Lütfi Mete, Ayla Ağabegüm, Belkıs İbrahimhakkıoğlu, Olcay Yazıcı, Muhterem Yüceyılmaz ve Servet Kabaklı söz hakkı alır.

Türk Edebiyatı hakkında en kapsamlı bilgilere yine derginin kendi sayısı, "Türk kültür ve edebiyatının hizmetinde 43. yıl" ibaresiyle basılan 500. sayısında (Haziran 2015) rastlanır. Bu sayıdaki Bahtiyar Aslan'ın "Beş Yüze Bakış" (ss.8-13) adlı yazısı ve bu yazıda anılan derginin ilk sayısındaki Ahmet Kabaklı'nın "Çıkarken" başlıklı yazısından derginin amacına, şekil ve içerik özelliklerine ve de ilk sayısı hakkında bilgilere ulaşılır. Bahtiyar Aslan'ın yazısı "Beş Yüze Bakış"ta ilk olarak derginin ilk sayısının kapağı şöyle tanıtılır:

Bu ilk sayının kapağında ağaçlar arasında bir camiye ve onun önünde sohbet eden, kahve içen, gezinen insanları gösteren bir gravür var. Bodur minareli ve çatılı bir cami. Gravürün sol yanında boydan boya mavi bir kutucuk açılmış. Bir de enine, en üstte onu kesen daha küçük bir kutucuk. Onun da rengi mavi; gök mavisi ikisi de. Üstteki kutucukta derginin adının hemen altında daha küçük puntolarla 'Aylık Fikir-Sanat Dergisi' ibaresi yer alıyor. Boylamasına inen kutucuğun içinde yazarların adı alt alta sıralanmış: Ahmet Kabaklı, Gültekin Sâmanoğlu, Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Mustafa Necati Sepetçioğlu, Kirkegaard (Erol Güngör), Malik Aksel, Zeynep Kerman, Ergun Göze, Emine Barutçuoğlu, Mustafa Necati Karaer, M. Cahit Atasoy, Bekir Oğuzbaşaran, Mustafa Miyasoğlu, Ahmet Rasim, M. Nuri Samancı (Aslan, 2015, s. 8).

Aslan, bu ilk sayıda yazılardan birinin Ahmet Rasim'den alıntı, birinin de Erol Güngör'ün Kirkegaard'dan bir çeviri olduğunu ve bir diğerinin de Arthur Koestler ile gerçekleştirilmiş bir röportajın Ergun Göze tarafından yapılmış çevirisi olduğunu belirtir. Aslan, yine 34 sayfalık bu dergide iki şiir, bir hikâye ve musiki ve resim üzerine birer yazı olduğunu söyler.

Aslan bu yazısında derginin ilk sayısı üzerinde bu kadar duruşunun sebebini, derginin bütün bir karakterinin bu sayıda saklı olduğuna inanması olarak açıklar. Derginin yazar

kadrosuna bakınca milliyetçi-muhafazakâr kimliğe sahip bir dergi olduğu sonucuna varıldığını söyler. Aslan, yine derginin kapağında yer alan gravürden ve “Aylık Fikir-Sanat Dergisi” ifadesinden derginin sadece bir edebiyat dergisi olarak planlanmadığını, “kapakta yer alan isimlerin temsil ettiği kalabalıkların fikirlerini” ifade eden bir zemin üzerine oluştuğunu dile getirir. Derginin Ahmet Kabaklı tarafından kaleme alınan “Çıkarken” adlı ilk yazısının *Türk Edebiyatı* dergisinin manifestosu olarak okunabileceğine vurgu yapan Aslan, bu manifestoda milliyetçi, muhafazakâr bir söylemin söz konusu olduğunu belirtir (s. 8).

Aslan, Kabaklı’nın bu ifadelerinden hareketle derginin eski ile yeni, çağdaş ile klasiğin arasındaki kopuşu bir problem olarak gördüğüne dikkat çeker. Derginin varoluş gayelerinden birinin bu kopuşa yüklenen anlamda gizli olduğunu söyler ve derginin en temel özelliklerinden biri olan gelenekçiliğin bu noktada benimsendiğini belirtir. Ocak-Şubat 1975 tarihli 37 ve 38. sayıları birleşik sayı olarak bir arada çıktıktan sonra maddi imkânsızlık dolayısıyla dergi, yayın hayatına yirmi iki aylık bir süre ara vermek zorunda kalmıştır. Tekrar yayınına devam etmesi ise Ocak 1977’de 39. sayıyla olmuştur. *Türk Edebiyatı* bu tarihle birlikte düzenli olarak çıkmaya devam etmiştir (s.9).

Derginin yazar kadrosunu oluşturan en önemli isimlerden biri Prof. Dr. Mehmet Kaplan’dır. Aslan’ın belirttiği üzere Kaplan, derginin ilk sayısından itibaren hayatının sonuna kadar dergiyle bağını koparmaz. Hemen her sayısında yazılarıyla katkıda bulunur. Onun derginin ilk sayısındaki yazısı vefatının üzerinden on yıl geçmiş olan hocası Ahmet Hamdi Tanpınar hakkında yazdığı “Ahmet Hamdi Tanpınar ve Güzel Eserin Üç Temeli” adlı yazıdır. Dergiye emek veren bir diğer isim ise Erol Güngör’dür. Derginin ilk sayısında Kirkegaard’ın *Korku ve Titreyiş* adlı eserinden yaptığı tercümeyle kendini gösteren Güngör, ikinci ve üçüncü sayılarda da bu tercümenin devamını paylaşır (ss.9-10).

Yine Aslan’ın ifade ettiği gibi derginin ikinci sayısıyla birlikte kadroya destan şairi Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu ve romancı Emine Işınsoğlu dâhil olur. Dergide fikir yazılarıyla ön plana çıkan Cemil Meriç ise ilk olarak üçüncü sayıda yazmaya başlar. Yazısının adı ise “Argo, Kapitol’un Kızları, Yenilik”tir. Mustafa Miyasoğlu ve Kemal Eraslan da ikinci sayıdan itibaren dergiye katılan isimlerdendir. Derginin yazar kadrosunun önemli bir kısmını

oluşturan Birol Emil, İlhan Geçer, Coşkun Ertepinar ve İnci Enginün gibi isimler de derginin üçüncü sayısından itibaren kendilerini göstermeye başlarlar (s.10).

Bahtiyar Aslan'ın belirttiği üzere derginin ilk sayısı 34 sayfa, üçüncü ve dördüncü sayıları 42 sayfadır. Beşinci sayı ise Yunus Emre Özel Sayısı olarak 50 sayfa çıkar. Dergi, özel sayıdan sonra tekrar 42 sayfa çıkmaya başlasa da bu hususta bir istikrar söz konusu değildir. Yine Aslan'ın ifadelerine göre 8 Şubat 2001 tarihinde Ahmet Kabaklı'nın vefat etmesi üzerine dergi Mart ve Nisan sayılarını Ahmet Kabaklı Özel Sayısı olarak çıkarmıştır. Yayın hayatı boyunca pek fazla genel yayın yönetmeni değiştirmeyen derginin bu sayıdan itibaren genel yayın yönetmeni İsa Kocakaplan'dır. Onun yayın yönetmenliği sırasında dergiye M. Fatih Andı, Hayati Develi ve Ömür Ceylan gibi yeni isimler katılır. Bu dönemde yazı işleri müdürlüğünü ise Belkıs İbrahimhakkıoğlu üstlenir. İkinci sayıyla birlikte Türk dünyası edebiyatlarına yöneltilen ilgi, bu dönemle birlikte ciddi bir seviyeye ulaşır (ss.10-11).

Aslan, derginin ilk sayısından itibaren emeklerine dikkat çekmek istediği üç ismi anar. Bu isimler Ayla Ağabegüm, M. Mehdi Ergüzel ve Turgut Güler ilk kalem tecrübelerini *Türk Edebiyatı*'nda yayımlamış ve derginin bir mektep olma özelliğini ispatlamıştır (s.11).

Aslan'ın ifadesine göre İsa Kocakaplan'ın genel yayın yönetmenliğine getirildiği Mart 2001 tarihine kadar Metin Samancı, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Sevinç Çokum, Ömer Lütfi Mete ve Olcay Yazıcı derginin yazı işleri müdürlüğünü üstlenirler. Ekim 2005'te yayımlanan 384. sayıyla derginin genel yayın yönetmenliği Beşir Ayvazoğlu'na geçmiştir. Ayvazoğlu, derginin ilk senelerinden itibaren önce şiirleriyle daha sonra da yazılarıyla dergide yer alır ve bir nevi burada kendini yetiştirir. Onun döneminde Belkıs İbrahimhakkıoğlu yazı işleri müdürlüğünü bir süre devam ettirir (s.11).

Aslan'ın belirttiği üzere derginin ilk sayılarından itibaren kültürel yazıları ve resim sanatıyla ilgili değerlendirmeleriyle dikkat çeken Malik Aksel, Ayvazoğlu'nun yayın yönetmenliğini yaptığı sayılarda bu sefer hakkında yazılan yazılarla gündeme gelir. Ayvazoğlu'yla beraber dergide resim, sinema, mimari ve klasik sanatlara doğru bir açılım da başlar. Bu da bu sanatları konu alan yazıların sayılarında artışın meydana gelmesiyle

kanıtlanır. Bu yazılarda Mimar Turgut Cansever ve ressam Hoca Ali Rıza, sık sık konu edinir. Ayvazoğlu'nun döneminde de dergi daha çok dosya ve özel sayılarla çıkmaya başlar. Onun dönemiyle birlikte derginin yazı kadrosunda yenilenmeler olur. Ali Şükrü Çoruk, Alaattin Karaca, Beyhan Kanter, M. Fatih Kanter, Ali Ayçıl, Selçuk Karakılıç ve Mehmet Samsakçı gibi isimler derginin yazı kadrosuna katılır (s.11).

Aslan'ın söylediği gibi *Türk Edebiyatı* dergisi, yayın hayatının başından beri Türkiye dışındaki Türkleri ve onların edebiyatlarını, fikirlerini ve mücadelelerini takip etmiştir. Dergide, dış Türklerle ilgili pek çok yazının sahibi, Alman asıllı bir müslüman olan H. Ahmet Schmiede'dir. Azerbaycan edebiyatının tanınmış ismi Bahtiyar Vahapzade'nin dergiyle irtibatını da Schmiede sağlar. Türkiye ile yazışamayan Azeri şair ve yazarlar mektuplarını önce Schmiede'ye gönderirler, o da bunları *Türk Edebiyatı*'na gönderir. Bu sayede Schmiede, Azeri şairlerden Bahtiyar Vahapzade, Hüseyin Hüseyinzade ve Şehriyar gibi pek çok ismi Türk okurlara tanıtmış olur (ss.11-12).

Aslan'ın belirttiklerine göre Ayvazoğlu'nun yayın yönetmenliği döneminde derginin ilgilendiği konulardan biri de Doğu Türkistan meselesidir. Sayfalarında mücahitlerden İsa Yusuf Alptekin'in şahsında Doğu Türkistan meselesine kapılarını açar. Bu konuda ise başta Ahmet Kabaklı olmak üzere Türkiye'den pek çok yazarın yazısı yayınlanır (s.12).

Aslan, derginin seksen sonrasında fikrî yazılara pek fazla yer vermemesinin izahını Türkiye'deki sosyal değişmeye bağlar ve bu durumda derginin daha çok bir edebiyat-sanat dergisine dönüştüğünü söyler. Bu sefer de derginin, Türkçe hususunda Türk Dil Kurumu ile bir sürtüşme içerisine girdiğini, akademisyeninden sanatçı-yazarına pek çok ismin konuya dâhil olduğunu belirtir (s.12).

Aslan'ın değindiği bir başka husus ise *Türk Edebiyatı*'nın baştan beri yerlilik ve geleneksellik üzerine kurulmasıdır. Bu doğrultuda da Gültekin Samanoğlu, Mustafa Necati Karaer, İlhan Geçer ve Mehmet Çınarlı gibi *Hisar* şairlerinin ilk sayıdan beri kendilerine yer bulduğu görülür. Derginin ilerleyen sayılarında Necip Fazıl, Arif Nihat Asya, BahaettinKarakoç, Yavuz Bülent Bakiler, Dilaver Cebeci, Serhat Kabaklı gibi isimlerin

derginin şairleri arasına girdiğini belirten Aslan, yakın dönemde ise şiirleri ve çeşitli yazılarıyla Cevdet Karal, Ali Ayçıl, Nazım Payam, Ömer Kazazoğlu, Mehmet Aycı ve Tacettin Şimşek'in dergiye katkı sağladığını söyler (ss.12-13).

Aslan, yazısında sözlerini bağlarken *Türk Edebiyatı* dergisinin ilk sayısında yer alan Ahmet Kabaklı'nın "Çıkarken" başlıklı manifesto mahiyetindeki yazısında ifade edilen ilkelerini kuruluşundan 500. sayısının yayınladığı tarihe kadar kırk küsur yıldır devam ettirdiğini ve Türk diline, edebiyatına ve sanatına katkıları ve de yetiştirdiği çok sayıda şair ve yazarıyla bir okul olma görevi üstlendiğini belirtir (s.13).

Türk Edebiyatı dergisi hakkında kaleme alınan bir başka yazı da yine aynı sayı içerisinde yer alır. Necmettin Turinay, "Ahmet Kabaklı ve Türk Edebiyatı" (ss.18-21) adlı yazısında *Türk Edebiyatı*'nın doğduğu şartları şöyle anlatır:

1960 sonları ile 1970 başlarının Türkiye'si şimdiki gibi değildi. 1960 darbesini takip eden dönemde ideolojik düşünmek, sistematik küllî izahlara ermek, hemen bir moda gibi idi. Sosyalist düşüncüyü temel alan, ondan yola çıkan roman, hikâye ve şiir de öyle... İslamî, muhafazakâr veya millî hemen her çevre bu ihtiyacı derinden duyar, sahibi olduğu düşüncüyü az çok sistematize edilmiş biçimiyle sunmaya çalışırdı. Yani hemen bütün entelektüel çevreler, böyle bir ihtiyacın peşinde koşarlardı. Önce köklü, temelli bir düşünce ihtiyacı, onun yarı ideolojiye dönüştürülmüş dili ve üzerine bina edilmiş yeni yeni edebiyat, sanat ürünleri... (...)

Ayrı ayrı kulvarlarda sürdürülen bu tür denemelerin, parçalanmış yapıların arasından süzülüp çıktı *Türk Edebiyatı*. Denilebilir ki onun bariz özelliği, mevcut ortamı yeni baştan okuma tecrübesi olmasıdır. (...) Şu söylediklerim, şöyle de formüle edilebilir: Millî fakat milliyetçi değil (Türkçülük mânâsında), Müslüman fakat İslâmcı değil... Fakat durduğu noktadan da açılabilirdi açılmak, mümkün olabilen en geniş cepheye ermek gibi bir arayış... (Turinay, 2015, s. 19).

Turinay; *Türk Edebiyatı*'nın Mehmet Kaplan'ın Türkoloji'den öğrencileri ile Kaplan, Ahmet Kabaklı, Tarık Buğra ve Cemil Meriç gibi isimlerin oluşturduğu bir önceki neslin bir harmanı olduğunu söyler. Derginin çıkmaya başladığı dönemde Nurettin Topçu'nun *Hareket*'i, Necip Fâzıl'ın *Büyük Doğu*'su da vardır. Turinay; bu dergilerde bir mevsim geçiren yazarların bir süre sonra *Türk Edebiyatı*'nda yazmaya başladıklarını, fakat tam tersi durumun da görüldüğünü, burada yazan sanatçıların daha sonra başka dergilere geçtiğini ifade eder. Ona göre "*Türk Edebiyatı* herkese ve her anlayışa kapısını açık tutan bir 'sanat ve edebiyat dergâhı'dır" (s.20).

Turinay, *Türk Edebiyatı* dergisinin önceden sistematize edilmediğini düşünür. Bunu da Ahmet Kabaklı'nın “dingin ve tecrübeli” tutumuna bağlar ve onun hakkında şu ifadeleri sarf eder:

Kendinden emin, birikimi yerinde, kompleksiz bir tutum olurdu onda gördüğümüz. Kendini yakından tanıdığım, yerine göre de talebesi sayılabileceğim için bunları rahatlıkla ifade edebiliyorum. Hâlâ hatırımdadır: İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na haftada bir iki akşam gelir, orada bize uzun, sıcak sohbetler ederdi. Normalin üzerinde uzunca boyu ile, ayakta konuşa konuşa dolaşırdı. Bazan da uzaklara bakar, oradan yalnız kendisinin gördüğü bir hakikatten imbik imbik sağardı konuşmalarını. O anlarda konuşmaları, didaktik bilgi aktarımının dışına taşar, doğrudan bir telkine dönüşürdü. Sanki kendisi aradan çekilirdi; o hakikatle bizi aracısız temasa geçiriyormuş gibi bir hava hâsıl ederdi.

(...) Fehmi Gemuhluoğlu'nun annesinden nakledilen derin bir çaresizlik yakarması vardır, bilirsiniz. Erdem Beyazıt'ın bir kitabına da bir ad olmuştu o yakarma: ‘Sebe Ey! Bu sözde olduğu gibi, Kabaklı Hoca'da da, ama anasından ama Harput yörelerinin lirik, acılı ezgilerinden yansıyıp duran buruk, muzdarip bir taraf vardı. Bu hâl bazan onda ferdî bir ukde olmaktan çıkar, uzun, meçhul, karanlık bir tarihin yaralı vicdanına dönüşürdü. Onun için -şimdi daha iyi anlıyorum- o bir hocadan fazla bir şeydi (s.20).

Turinay'ın ifadesine göre Ahmet Kabaklı'nın dergiyi çıkarırken de dergi çıkmadan önce de yanında hep Mehmet Kaplan, Mümtaz Turhan, Tarık Buğra ve İrfan Atagün gibi önemli isimler yer alır.

Turinay'ın değindiği bir başka husus ise *Türk Edebiyatı*'nın resimli, fotoğraflı bir dergi olmasıdır. Onun çıktığı yıllarda, bilhassa 1960'lardan beri çıkan dergilerde fazla fotoğraf kullanılmaz. Hatta Nuri Pakdil'in *Edebiyat*'ı, Sezai Karakoç'un *Diriliş*'i gibi dergiler yazılarla silme dolu olarak çıkar. Ankara'da çıkan *Hisar* dergisinde fotoğraf yerine desenler kullanılırken Nurettin Topçu'nun *Hareket*'inde orta bir yol izlenir. Turinay, *Türk Edebiyatı*'nda resim ve fotoğrafı fazlasıyla kullanması ile Ahmet Kabaklı'nın isabetli bir yol izlediğini belirtir. Çünkü aradan fazla bir zaman geçmeden Türk dergiciliğinde resim ve fotoğraf kullanımı yaygınlaşır. Özellikle de 1980'lerden sonra televizyon yayıncılığının etkisiyle fotoğraf kullanımı artış gösterir (s.21).

Turinay'ın belirttiğine göre kimi görüşler Kabaklı'nın 1950'lerde Ankara'da çıkan *Hisar* dergisini örnek aldığı üzerinedir. Buna sebep oluşturan ise *Hisar* ile *Türk Edebiyatı*'nın yayın anlayışının benzer olmasıdır. Kendisinin de bir zamanlar *Hisar*'da yazdığını söyleyen

Turinay, Mehmet Kaplan ve Cemil Meriç'in her iki dergide de yazdıkları gibi *Hisar*'daki şairlerin *Türk Edebiyatı*'ndakilerle zıtlık yaşadıklarını ifade eder. Fakat *Hisar* 1980'de kapandığı için burada yazan şairlerin daha sonra *Türk Edebiyatı*'na geçtiklerini belirtir. Bu iki dergi arasında benzer anlayış olduğu görüşünün mübalağa olduğunu dile getiren Turinay, bu konuda şunları söyler:

Her iki dergiyi yıllarca takip etmiş, ikisine de hâkim havayı ortaklaşa koklamış biri olarak şimdi bu ilişkinin, etkilenmenin fazlaca mübalağa edildiğini düşünüyorum. Zira Kabaklı Hoca'yı dergi çıkarmaya sevk eden husus, *Hisar*'ın İstanbul muhitlerinde yeterli yankıyı uyandıramamış olmasının ötesinde bir şey olmalıdır. Bundan ayrı olarak her iki derginin sayfa ve mizanpajına dikkatle bakanlar, bu ayrımı yakalamakta güçlük çekmezler. *Hisar* o sıralarda desen, peyzaj çizimine ağırlık veren havasıyla, 1950'lerin dergi anlayışını devam ettiriyordu. Kısacası, *Türk Edebiyatı*'nın *Hisar*'ından farklı bir havası vardı. (s.21).

Turinay'a göre *Türk Edebiyatı* daha çok, Kasım 1953-Şubat 1957 tarihleri arasında 38 sayı çıkan *İstanbul* dergisinin daha muhafazakâr bir devamıdır. Kabaklı'nın da zaman zaman yazdığı bu dergideki birçok isim daha sonra *Türk Edebiyatı*'na geçer. Turinay, *Türk Edebiyatı*'nın diğer dergiler yanında sahip olduğu yeri şu cümlelerle anlatır:

Diğer İslâmcı, milliyetçi dergilere nazaran da farklı bir yanı vardır *Türk Edebiyatı*'nın. Söz konusu dergilerin çoğu, yerine göre sekte, ekstremist bir dille konuşur, bu aşırı muhalif dil, herhangi bir politikaya veya düşünceye muhalefet edeyim derken, farkına varmadan kendi ülkesini aşağılamaya kadar vardırabilirdi işi. Bu açıdan *Türk Edebiyatı* daima yerli kalmayı önemsemiş, kendimizi merkez alarak tarih ve medeniyet arka planımızın temsilini ve sözcülüğünü hiçbir zaman ihmal etmemiştir.(s.21).

Derginin 500. sayısında *Türk Edebiyatı* üzerine başka yazılar da mevcuttur. Bunlardan biri de Funda Özsoy Erdoğan'ın kaleme aldığı "Benimle Yaştı Bir Derginin Yazarı Olmak"(ss.22-25) adlı yazıdır. Erdoğan'ın yazısının sonunda *Türk Edebiyatı* dergisi için kullandığı ifadeler manidardır:

Türk Edebiyatı dergisi, kendi yazarlarını yetiştirmiş, mutfağında pişen ve olgunlaşan nice yazarı, zamanı geldiğinde yuvadan yolculamış, ama kapılarını da onlara ve yeni yazarlara her daim açık tutmuş bir bir kültür ocağı olmaya devam etmekte hâlâ. Şimdi artık 500. sayısına ulaşmışken, hâlâ misyonunu sürdürebilmeyi başarabilen, geçmişini inkâr etmediği gibi, kendini geliştirmeyi de ihmal etmeyen; o sarmalayıcı, toparlayıcı, toplumu kucaklayıcı tavrıyla kültür yayıncılığının vazgeçilmezi olmayı başarabilmiş olan *Türk Edebiyatı* dergisine daha pek çok 500. sayılar dileyelim (Erdoğan, 2015, s. 25).

Derginin 401-500. sayılarında genel yayın yönetmeni Beşir Ayvazoğlu'dur. 401-450. sayıları arasında Belkıs İbrahimhakkıoğlu, 451-472. sayıları arasında İlyas Dirin, 473-502. sayıları arasında Bahtiyar Aslan yazı işleri müdürlüğünü üstlenir. Günümüze kadar sık yazı işleri müdürü değiştiren *Türk Edebiyatı*'nın şimdiki yazı işleri müdürü Enver Uğur Aykol, genel yayın yönetmeni ise İmdat Avşar'dır.

401. sayıdan 500. sayıya kadar derginin iç dizayn ve içerik özelliklerine bakıldığında öncelikle derginin girişindeki "Hasbihal" başlığı altında genel yayın yönetmeninin söz konusu sayıda yer alan konular, yazılar ve bölümler hakkında ön bilgilerde bulunduğu görülür. Sonraki sayfada derginin künye bilgileri ve "İçindekiler" bölümü yer alır. Devamında ise farklı yazarların, tanınmış şair ve hikâyeci/romancılar ile yaptığı söyleşi metinleri, ünlü veya yeni tanınan şairlerden şiirler, edebiyat dünyasının önemli yazarlarının eserleri üzerine inceleme yazıları veya kitap tanıtımı yazıları, hikâye, deneme ve gezi yazısı, akademik makaleler vs. bulunur. Bu ürünler bol resim, fotoğraf ve görsellerle zenginleştirilir. Farklı yazar ve şairlerle ilgili arşiv belgeleri, mektuplar, anılar ve kartvizitler, "Hazine-i Evrak" başlığı altında paylaşılır. Eski veya yeni edebiyat ve sanat dergilerinden, gazetelerden, kitaplardan alıntılar yapılır.

Dergi, "Kırkambar" adlı son bir bölüm yayınlar. Bu da kendi içinde alt bölümlere ayrılır. "Kitap" başlığı altında çeşitli kitap tanıtım yazıları, "Müzik", "Sergi" ve "Ödüller" başlığı altında edebiyat ve sanat haberleri, "Kayıp/Kayıplar" başlığı altında ise edebiyat ve sanat dünyasından, akademik çevrelerden tanınmış isimlerin vefat haberleri yer alır.

Dergi, çıkardığı "özel sayılar" ve seçtiği "dosya konuları" ile önemli işler meydana getirir. Bu özel sayılar bazen bir şair veya yazarın ölüm ve doğum yıl dönümleri sebebiyle, bazen de bir aydını, bilim insanını anmak amacıyla hazırlanır. Özel sayı olarak hazırlanan dergiler bazı zamanlar bir dosya konusunu da içinde barındırır. Kimi zaman bir isme veya konuya özel hazırlanan özel sayılardan bağımsız olan dosya konuları da hazırlanır. Derginin, "Asaf Hâlet Çelebi Yüz Yaşında" (S.410) ve "Yunus Emre" (S.460) gibi özel sayıları; "Yol ve Yolculuk" (S.406) ve "Polisiye" (S.473) gibi dosyaları vardır.

Kültür-sanat dergileri, edebiyat ve fikir dergileri, akademik çalışmalara konu olmuştur. Edebiyat dergileri üzerine yüksek lisans ve doktora tezi mahiyetinde birçok çalışma mevcuttur.

Edebiyat dergileri üzerine yapılmış yüksek lisans tez çalışmalarının bazıları şunlardır: Fatma Sezer'in "*Kenan Hulusi Koray'ın Muhit Dergisindeki Nesir Yazıları*" adlı çalışması (Sezer, 2012), Taner Yıldırım'ın "*Papirüs Dergisi Üzerine Bir İnceleme*" adlı çalışması (Yıldırım, 2017), Eyüp Tekin'in "*Hece Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1997-2002)*" adlı çalışması (Tekin, 2019), Sultan Kır'ın "*Türkiye'deki Darbelerin Varlık Dergisine Yansıması*" adlı çalışması (Kır, 2021), Meral Ordu'nun "*Hece Öykü Dergisinde Öykü Eleştirisi (1-50. Sayılar)*" adlı çalışması (Ordu, 2023), Rabia Elif Özsoy'un "*Hece Öykü Dergisinde Öykü Eleştirisi (51-100. Sayılar)*" adlı çalışması (Özsoy, 2023), Merve Yeşilyurt Eşgin'in "*Dergâh Edebiyat Sanat Kültür Dergisinde Şiir Eleştirisi (101-200. Sayılar)*" adlı çalışması (Eşgin, 2024), Mesut Köseoğlu'nun "*1908-1911 Arası Servet-i Fünun Dergisindeki Dramatik Şiirlerin Özellikleri Açısından Değerlendirilmesi*" adlı çalışması (Köseoğlu, 2024), Yasemin Akgün'ün "*Diriliş Dergisi (İnceleme, Tahlili Fihrist, Seçme Yazılar)*" adlı çalışması (Akgün, 2024).

Kültür-sanat, edebiyat dergilerini konu edinen doktora tezleri de mevcuttur. Bunlardan bazıları da şunlardır: Efe Arık'ın "*Türk Milliyetçiliğinde 'Spiritüalist' Yaklaşım: Dergâh Dergisi (1921-1923)*" adlı çalışması (Arık, 2011), Sibel Yılmaz'ın "*Varlık Dergisi'nden Garip Hareketine Şiir (1933-1941)*" adlı çalışması (Yılmaz, 2017), Çiğdem Özay'ın "*Kültür ve Sanat Hayatımıza Katkısı Bakımından Varlık Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1933-1981)*" (Özay, 2018), Elif Dinçer Yiğit'in "*Yaşar Nabi Dönemi Varlık Dergisinde Eleştiri (1933-1981)*" (Yiğit, 2021).

Türk Edebiyatı dergisi hakkında yapılmış çalışmalara bakıldığında Ulusal Tez Merkezi'ne kayıtlı yüksek lisans derecesinde tez çalışmasına rastlanır. Bu çalışmalar şunlardır: Ahmet Topçu'nun "*Türk Edebiyatı Dergisindeki Edebi Sohbet ve Mülakatlar (1. Cilt) Tahlil ve Değerlendirme, (2. Cilt) Metin*" adlı çalışması (Topçu, 1997), Ahmet Cemil Bedir'in "*Türk Edebiyatı Dergisi Hakkında Bir Değerlendirme Çalışması (1-86. Sayılar)*"

adlı çalışması (Bedir, 2015), Meltem Erler'in "*Türk Edebiyatı Dergisinin (1972-1978) Sistematik Tahlili*" adlı çalışması (Erler, 2021), Sinem Tutar'ın "*Türk Edebiyatı Dergisinin Sistematik Dizini ve Seçilmiş Şiirler Üzerine Bir İnceleme (Yıl: 1981-1985, Sayı: 87-149. Sayılar)*" adlı çalışması (Tutar, 2023), Ahmet Esgici'nin "*Türk Edebiyatı Dergisinin (1990-1998) Sistematik Tahlili*" adlı çalışması (Esgici, 2023), Abdülkadir Sancaklı'nın "*Türk Edebiyatı Dergisinin (2007-2015) Sistematik Tahlili*" adlı çalışması (Sancaklı, 2023), Müslime Çiçek'in "*Türk Edebiyatı Dergisinin (2015-2022) Sistematik Tahlili*" adlı çalışması (Çiçek, 2023), Hüseyin Kürşat Polat'ın "*Türk Edebiyatı Dergisinin Sistematik Dizini ve Şiirler Üzerine Bir İnceleme (Yıl: 2001-2005, Sayı: 327-386. Sayılar)*" adlı çalışması (Polat, 2024).

Yapılan bu çalışmalar, *Türk Edebiyatı* dergisinin farklı yıllardaki sayılarının değerlendirilmesini ve değişik konulara göre incelenmesini kapsamaktadır. "*Türk Edebiyatı Dergisinde Şiir, Hikâye, Roman; Şair, Hikâyeci ve Romancılar Üzerine Yazılar: Değerlendirme ve Fihrist (401-500. Sayılar)*" başlığı altında hazırladığımız çalışma, Abdülkadir Sancaklı'nın "*Türk Edebiyatı Dergisinin (2007-2015) Sistematik Tahlili*" adlı çalışmasıyla derginin aynı/yakın sayılarını esas almıştır. Sancaklı'nın çalışmasında derginin 400-499 sayılarının "Sistematik Tahlili" yapılmıştır. Dergideki bütün yazılar dergi/sayı sırasına göre verilmiş, ardından bu yazılar "şiir, deneme, değerlendirme, makale, hikâye, röportaj, anı, biyografi, gezi yazısı, sohbet, mektup, poster, söyleşi, sinema vb." başlıklarında sınıflandırılmış, "sistematik tahlil" gereği yazıların içerikleri hakkında kısa bilgiler verilmiştir. Sonuç'ta, dergide hangi türlerde ne kadar, hangi oranda yazı yer aldığının tespiti yapılmıştır. Buna göre derginin çalışmamızda konu olan 401-500. sayılarındayer alan konumuzla ilgili yazılar, Sancaklı'nın sistematik tahlilinde yer almıştır.

"*Türk Edebiyatı Dergisinde Şiir, Hikâye, Roman; Şair, Hikâyeci ve Romancılar Üzerine Yazılar: Değerlendirme ve Fihrist (401-500. Sayılar)*" adlı çalışmada isedergide üç türü (şiir, hikâye, roman) ve yazarlarını/şairlerini konu edinen yazıartespit edilmiş ve değerlendirilmiştir. Sancaklı'nın çalışmasında farklı başlıklar altında (monografi, biyografi, inceleme, değerlendirme, eleştiri vb.) yer alan yazılar, çalışmamızda "şiir, hikâye, roman" ve

yazarları/şairleri hakkında yazılar esasında aşağıda belirtilen ana/alt başlıklarda toplanmıştır. Bir arada toplanmanın yanında bu yazıların bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Böylece çalışmaya konu olan sayılar özelinde *Türk Edebiyatı* dergisinin şiir, hikâye, roman konulu yazılar ile şairler, hikayeciler, romancılar konulu yazılar yönüyle değerlendirmesi; edebiyat hayatına katkısı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Derginin 401-500. sayılarını baz alarak planlanan çalışmada öncelikle şiir, hikâye, roman; şair, hikâyeci ve romancılar hakkında yazıları tespit edip bunları, “Dergi Sırasına Göre Yazılar”, “Yazar Adlarına Göre Yazılar” ve “Konuya/Hakkında Yazılana Göre Yazılar” başlıkları altında sıraladık. Bu sıralamanın ardından da şiir ve şair bahsini içeren seçtiğimiz yazıları “Şiir ve Şairlerle İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”, “Şairler Hakkında Yazılar”, “Poetika Yazıları”, “Şiir Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar” ve “Şiir İnceleme Yazıları” başlıkları altında incelemeye tâbi tuttuk. Daha sonra hikâye ve roman, hikâyeci ve romancılar konusunda seçtiğimiz yazıları “Hikâye, Roman, Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”, “Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Yazılar”, “Hikâye ve Roman Poetika Yazıları”, “Hikâye ve Roman Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar” ve “Hikâye ve Roman İnceleme Yazıları” başlıkları altında değerlendirmeye aldık.

Bu çalışmada *Türk Edebiyatı* dergisinin şiir, hikâye, roman hakkındaki yazılar ve şairler, hikayeciler, romancılar hakkındaki yazılar üzerinden edebiyat araştırmalarına, edebiyat eleştirisine katkısını ortaya koymak hedeflenmiştir. Yine araştırmacılar, çalışmanın konusu yazılar çerçevesinde, *Türk Edebiyatı*’nda ilgilendikleri bir yazı olup olmadığını kolayca tarayabileceklerdir.

BÖLÜM 1

1. TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE ŞİİR VE ŞAİRLER HAKKINDA YAZILAR (401-500. SAYILAR)

1.1. ŞİİRVE ŞAİRLERLE İLGİLİ KİTAP TANITIMI YAZILARI

Türk Edebiyatı dergisinde, yeni çıkan şiir kitaplarının, şairler hakkında yazılmış kitapların ve şiir teorisi alanındaki eserlerin tanıtımı üzerine yazılar vardır. Çoğu kez kısa olarak kaleme alınan kitap tanıtımı yazıları derginin “Kırkambar” bölümünde yoğunlaşır.

Şiir kitapları hakkında yazılan yazılardan biri, derginin 403. sayısında (Mayıs 2007) Ömer Erdem’in yeni çıkan şiir kitabı *Evvel* (YKY, Ocak 2006) hakkında konuştuğu “Evvel’den Konuşurken” adlı yazısıdır (ss.26-29). Yazının, şairin 4 Nisan 2007 tarihinde Türk Edebiyatı Vakfı’nda yaptığı konuşma metninden oluştuğu belirtilir. Şair, kitabı hakkında konuşmadan önce şairin ve şiirin yolculuğu üzerine birtakım değerlendirmelerini sunar. Ömer Erdem, bu yazıda bilhassa da şiirin geçmiş ile gelecek arasındaki bağlantısına dikkat çeker. Okurun ve şairin şiir üzerine sağlam bir eleştiri yapamadığını, bu yüzden de şiirin geçmişten bugüne gelişimini kavrayacak bir kitlenin var olmadığını belirtir. Bu konuda söyledikleri şu şekildedir:

Şair, yeteneğini geliştirecek eser çeşitliliğine sahip iken okuyucular, seçme ve değerlendirmelerine yön verecek nitelikli eleştiri ve araştırma imkânlarından mahrumdurlar. Şairin yalnızlığı kabul edilebilir, ancak okuyucunun yalnızlığı kabul edilemez. Şiirin yaratıcı öznesi şair, ama onu hayata taşıyacak kişi okuyucudur (s.27).

Şiirin bir talep meselesi olmadığını da belirten Ömer Erdem, bu durumu Türkçenin en eski ve en temiz olduğu yıllardan bugüne, örneğin Yunus Emre’den günümüze tuttuğu ayna ile açıklar: “Mesela, Yunus Emre’den bu yana şairlerimiz şiirlerini söylerken bir talepten mi hareket etmiştir. Elbette değil. Dünün dünyasında kültür kendi sebebini kendi akışında gerçekleştiriyordu. O öyle olduğu için öyleydi” (s.27).

Erdem, Türk şiirinin modern ayağı olarak iki isme dikkat çeker. Bunlar Yahya Kemal ve Ahmet Hâşim’dir. Yeniliğin öncü isimlerinden Yahya Kemal’in “yeni şiir” tanımına

değirir: “Şiirimiz olmadığını söyleyen ve nasıl bir şiir istediğimizi bilen siz ve diğer rehberler bu şiirleri söyledikleri saatten sonra bu bahis kapanır, çünkü yeni bir şiirimiz olur.” (s.28). Erdem’in, Yahya Kemal’in yaptığı bu tanıma yer vermesinin sebebi, gelenekten beslenen fakat kendi ölçütleriyle yeni bir şiir icat ederek şiiri modernleştiren bir şair eyleminin varlığına işaret etmektir. Çünkü Yahya Kemal, ‘biz nasıl şiir isteriz’ sualine cevap niteliğinde yazılan tüm şiirleri yeniliğin, modernliğin birer adımı görür.

Yazının devamında kendi şiir kitabı *Evvel* hakkında konuşmaya başlayan Erdem’e göre, okurun her şiiri yorumlarken yaptığı en büyük hata onu bir şekilde geleneğe dayandırmaktır. Şiir için gelenekten beslenmek doğal olarak mevcutken bunu her şiir için yapmanın hatasını, “kolaya kaçmak” olarak ifade eder: “*Evvel* hakkında konuşanların çoğunluğu ilk elde onun eski şiirimizle olan bağlantıya değindiler. Hâlbuki bu kolaya kaçmaktı. Yeniden modern kökleri göstermek ve en yeni modernlikleri tespit etmek daha önemli değil midir?” (ss.28-29). Erdem, şiiri hakkında gelenekçi bir şiir tanımını kabul etmez ama şiirinin, çağdaş bir bakış ile kökünü geçmişe dayamış ve bu doğrultuda gelenekten gücünü almış şiir olarak görülmesinin pek sakıncalı olmadığını da ifade eder:

Ben, gelenekçi değilim çünkü bu kavramda tembelliği ve mirasyediliği çağıran eskil bir taraf da var. Yaşamayanın geleneği olmaz. Yaşayanların geleneği vardır. Eğer şiirime bugünün çağdaş nazarlarıyla baktıktan sonra, onun dibinde sağlam bir geçmiş çizgisi bulunuyorsa işte buna söyleyeceğim bir şey olmaz (s.29).

Ömer Erdem, sözlerini bitirirken bir şair olarak artık eskisi gibi kendi şiirini değil, bugünkü şiiri ve onun selametini düşündüğünü söyler:

Evvel’den bakarken sadece şahsıma değil döneme ve oradan büyük akışa bakmaya çalışmalıyız (...) Dün daha çok şiirimi düşünürken bugün şiiri düşünüyorum. Yine sislerin içindeyim ve sisin akışını tüylerimle olduğu kadar ruhumla en dipten duyuyorum (s.29).

Bahtiyar Aslan’ın “Yoksulların ve Şairlerin Kitabı” başlıklı yazısında (S.441, Temmuz 2010, ss.65-66), şair ve çevirmen Cahit Koytak’ın Mayıs 2010’da çıkan yeni şiir kitabı *Yoksulların ve Şairlerin Kitabı* tanıtılmaktadır. Yazının girişinde eserin, şairin *İlk Atlas* (1. Baskı 1991) adlı eserinden yirmi yıl sonra yayımlandığından ve üç ciltlik hacimli bir eser olduğundan bahsedilir. Eserin *Prolog* başlıklı dört şiirlik bölümden sonra *Çıraklık Yılları, Yol*

Şarkıları, Yol Arkadaşları, 'Yol'un Arkadaşları, Yolun ve Rüzgârın Kız Kardeşleri, Yolun Ayartmaları, Bizanslı Şairler bölümleriyle devam ettiği belirtilir. Eser, 349 sayfalık bir hacme sahiptir.

Aslan, Cahit Koytak'ın *İlk Atlas* eserinden sonra bu eseri yayımlamak için yirmi yıl beklemesindeki gerekçeyi sorgular ve kendince bir değerlendirmeye gider:

İlk Atlas'tan sonra kitap yayımlamak için üstelik de ortada bunca şiiri varken yaklaşık yirmi yıl beklemesinin izahı neyle yapılabilir? Bu izah, genç şairlerin çıkarması gereken ne tür dersleri kendinde barındırır? (...) Fakat kısaca söylemek gerekirse, Koytak'ın duyulmak, görünür olmak gibi geçici tutkuları yok belli ki. Bir de özelde kendi eserini genelde de şiiri önemseyen bir yanı var. (...) Koytak eserinin layığıyla basılmasını istediği için olmalı yıllarca ona gereken değeri verebilecek bir yayınevinin talebini beklemiş (s.65).

Aslan, sözlerinin devamında *Yoksulların ve Şairlerin Kitabı*'nın her bölümünün birer eser hacminde olduğunu belirterek Koytak'ın bir söyleşide şiirleri üzerine söylediklerine yer verir:

Yazdığım her şeyin bir bütünün parçası olduğunu düşünüyorum. Onu hissederek yazıyorum. Büyük bir define haritasının kayıp parçalarını keşfedercesine, her yazdığım o bütünün dolmayı bekleyen bir parçası gibi doğuyor bende. Aslında bütün gerçek şairlerin böyle bir bütünlük içinde yaşadıklarına inanıyorum ama ben bunu kendimde çok baskın bir şekilde hissediyorum (s.65).

Aslan, Koytak'ın bu sözlerini okuduktan sonra aklına Sezai Karakoç ve şiir anlayışının geldiğini söyler. Onun şiirlerinin de baştan sona belli bir plan ve projeye oluştuğunu ifade eder. Aynı şekilde Koytak'ın da eserlerinin adı ve içeriğinin önceden belirli olabileceği yorumunda bulunur ve ona “şiir mimarı” der. Aslan, bir mimari eser olarak ifade ettiği *Yoksulların ve Şairlerin Kitabı*'nın nasıl bir eser olduğunu açıklar:

Yoksulların ve Şairlerin Kitabı'nın şairi, insanlık tarihini, düşüncenin ve kutsalın tarihsel macerasını önemseyen, merak eden ve bu merakı tatmin etmek için çok okuyan, birikimini günden güne katlayan bir şair. Doğu'dan ve Batı'dan birçok bilgiyi ve bilge/şairi iyi okumuş; ötesi Roma'yı da, Bizans'ı da, Yunan'ı da, Çin'i ve İran'ı da, Hint ve Turan'ı da öğrenip içselleştirmiş. Tarihin bilinen bütün bilge ve bilge/şairleriyle hatta peygamberleriyle ruh akrabalığı kurmak gibi bir büyük endişenin de sahibi Koytak (s.66).

Aslan'ın bu değerlendirmesi ile Koytak'ın şiirlerinin mimari yapısının temelindeki zengin bilgi birikimi ortaya konulur. Koytak, tarihten, dinden ve felsefen aldığı derin

bilgilerle şiirlerini inşa eder. Eserine giriş yaparken yazdığı dört prolog, kendisinden sonra gelecek olan bölümlerin habercisi şeklindedir:

*Bunlar benim yolun ıssızlığı,/ Yolcunun yürek vurutularını/ Bastırmak için dilime doladığım/
Serseri monologlar... (...) Rüzgârın Homer'in toprağını,/ Rumî'nin ve Hayyam'ın kemiklerinin
tozunu/ Yolcunun suratına savuran nefesinden/ Otların suflesinden, taşların sükûtundan,/ Bazen
şüphenin çamurundan,/ Bazen inancın yağmurundan/ Yarattığım yalnızlık heykelleri... (s.66).*

Aslan, Koytak'ın şiirinde misafir ettiği kimselerin insanlığın her hâlini temsil ettiğini ve şairin bu kimseleri şiirinde kullanırken her birinin ayrı ayrı donuna büründüğünü söyler. İyiyle iyi, kötüyle kötü, bazen bir kral bazen de bir soytarı olabilen bir Koytak vardır:

Şair, yüzüne ya da maskına gizlendiği herkesle arkadaşır; onlar yoksul yol arkadaşlarıdır şairin. Bu yüzden kitabın adı *Yoksulların ve Şairlerin Kitabı*'dir. (...) Koytakprolog başlıklı bu dört şiirde okuruna eserinin anahtarlarını sunmaktadır; yoksul ve şair okuruna... (s.66).

Bahtiyar Aslan, tüm içeriği ve üslubuyla eserin anlatıya yakın tarzının şiirselliğini nasıl yok etmediğini de sorgular: “Koytak, yüzlerin ve maskaların arkasına gizlenerek bir nakilci, bir anlatıcı konumunu mu benimsemektedir? Şiir anlatıya bu kadar yakın durmalı mıdır? Anlatıya bu kadar yakın dururken şiiriyetini nasıl kaybetmemektedir” (s.66). Aslan, Koytak'ın eserinin girişindeki kısa biyografiden de sonraki eserinin *Bir Kur'an Çevirisi* olacağını haberini vermesiyle aslında şairin amacının baştan beri söylediklerini aslolana dayandırmak olduğunu belirterek yazısını bitirir.

Derginin 430. sayısında (Ağustos 2009), “Yetik Ozan'ın ‘Bütün Şiirleri’ ” (s.74) başlığını taşıyan, yazarı belli olamayan kısa bir “Kırkambar” yazısı vardır. Yazıda, genç yaşta intihar eden Hacettepe Üniversitesinde Halkbilimi öğretim üyeliği yapan şair Turgut Günay'ın toplu hâle getirilen şiirlerinin tanıtımı yapılır. Eseri yayına hazırlayan Metin Özarslan'dır. Yine yazıdan, *Bütün Şiirler* (2009)'in Yetik Ozan'ın *Atmaca Uçurumu*, *Ülkü Bağı* ve *Yücelmek* adlı kitaplarından oluştuğu öğrenilir. Yetik Ozan şair Turgut Günay'ın, Fırkatî mahlasıyla âşık tarzı şiirleriyle de bilindiği belirtilir. Kitabın sonundaki röportaj metninin, şairin şiir anlayışını ve dünya görüşünü özetlediği de belirtilerek yazı son bulur. Eseri Ötüken Neşriyat yayımlar.

Bir başka kitap tanıtım yazısı da 431. sayının “Kırkambar”ında yer alan Nurettin Albayrak’ın kaleme aldığı “Gönülden Gönüle” (ss.75-76) adlı yazıdır. Albayrak, yazıda bir akademisyen olan Mahmut Kaya’nın *Gönülden Gönüle/Şiir Demeti* (İnkılâb Yay., İstanbul 2009) adlı güldestesinden bahseder.

Albayrak, sözlerine yıllar önce bir dostunun yazdığı “Şiir Kaç Para Eder?” başlıklı bir yazısını okuduğunu söyleyerek başlar. Dostunun bu yazısını, belli başlı şahsiyetleri övmek maksadıyla yazılan şiirlere -özellikle kasidelere- karşılık alınan paraya dikkat çekmek için yazdığını belirtir. Sonra Albayrak, bu sorunun bugün de sorulabileceğini söyler ve okura şu soruyu yöneltir: “Şiir günümüzde kaç para ediyor?” Albayrak, edebî türler içerisinde “en zor ve en etkili” olarak değerlendirdiği şiirin, şairini sanattan anlayan birtakım insanlar nazarında yüceltse de artık para etmediğini söyler. Günümüzde de şiir kitaplarının, bir hikâye, roman ve anı kitapları kadar satmadığına dikkat çekip sözünü Mahmut Kaya’nın *Gönülden Gönüle/Şiir Demeti* adlı güldestesine getirir.

Albayrak, Mahmut Kaya’nın güldesteye bir kadim gelenek olarak besmeleyle ve Hâkanî’nin “Besmeleyle edelim feth-i kelim/ Tâ ki feth ola bu muammayı menam” beyitiyle başladığını belirtir. Kaya, eser içerisinde “Yunus Emre’den Âşık Veysel’e, Necati Bey’den Şeyh Galib’e, Necip Fâzıl’dan Attila İlhan’a” yüzden fazla şairden mısralar, beyitler ve dörtlükler seçerek bunları şu başlıklar altında sınıflandırmıştır: “Huzur-ı Hak’ta”, “Huzur-ı Risalet’ta”, “Ehl-i Beyt’e Selam”, “Hikemiyât”, “Aşk”, “Gönül”, “Zülûf-Kâkül”, “Heva-Heves”, “Letâif”, “Serzeniş”, “Sitem”, “Fırkat-Hasret”, “Gurbet”, “Ölüm” ve “Tazarrû-Niyâz”.

Nurettin Albayrak, eskiden beri bir güldeste hazırlama geleneği olduğunu ve bu işin de çok zahmetli olduğunu belirtir. Onca şairin şiirlerini inceleyip okurun en çok ilgi göstereceği şiirleri seçmenin zorluğuna dikkat çeker. Kaya’yı bu zahmetli işten kaçmamasından ötürü tebrik eden Albayrak, eserde gördüğü kusurları da paylaşarak eserin ikinci baskısında bu kusurların giderilmesini temenni eder. Bu kusurlardan birkaçı yazarın kendi ifadesiyle şöyledir:

Eserin 27. sayfasında Yahya Kemal'e ait olan bir beyit "Üsküp'te yatan kabir-i madare olsun bu nev gazel/ Bir tuhfe-i bedî ü beyân-ı Muhammedî" şeklindedir. Bu beytin birinci mısraındaki 'yatan' kelimesi hem anlamı -çünkü kabir-i mader değil, mader yatmaktadır- hem de vezni bozmaktadır. (...) 183. sayfada yer alan 'Ben gurbette değilim, gurbet benim içimde' tek mısra değil, nazım birimi dörtlük olan bir şiirin bir dörtlüğünün son iki mısraıdır. Dörtlüğün tamamı, 'Ne arzum ne emelim/ Yaralanmış bir elim/ Ben gurbette değilim/ Gurbet benim içimde' şeklindedir ve şairi 'meçhul' değil, Kemalettin Kamu'dur(s.76).

Nurettin Albayrak, eserdeki bu kusurlara ilaveten önemli bulduğu bir eksikliği de eserde, şiirlerinden alıntı yapılan şairler hakkında bilgi verilmemesi olarak gösterir. Eserin sonunda mutlaka bir "Açıklamalı Şair Adları İndeksi" bulunmasını söyler.

Derginin 439. sayısına bakıldığında (Mayıs 2010) "Kırkambar"da Mehmet Narlı'nın *Dil Kapısı* (Öncü Kitap, Mart 2010) adlı üçüncü şiir kitabının tanıtımıyla karşılaşılır. "Dil Kapısı" başlıklı yazının (ss.75-76) yazarı belirtilmemiştir. Kitaptaki şiirlerin çoğunun *Dergâh, Hece, Yedi İklim, Sonsuzluk* gibi dergilerde yayınlanmış olduğunun da bilgisi verilir. Eserin Nisan 2010 yılındaki bu baskısı Öncü Kitap'tan çıkmıştır. Şiirlerin sorgulayıcı ama bir o kadar da ironik bir dille yazıldığı belirtilir. Kitap adını, içindeki *Kapılar* şiirinin bir bölümünden alır. Şiirlerin tamamı okunduğunda da *Dil Kapısı*'nın sadece bunun için seçilmediğinin sezildiği belirtilir. "Şiirlerin filigranlarında, okuru dilin yatağına, odasına çağıran ama dilin ayartıcılığına karşı da uyaran bir imge görünüyor." (s.76) denilerek kitabın ismine etki eden husus dile getirilir. Bazı şiirlerde fıkre, bazılarında ise görüntüye bağlı imgeler kullanılarak sembolizmin etkili olduğuna da dikkat çekilir. Şiirlerin tam olarak ne popüler hayatı yansıttığı ne de bunun dışında kaldığı vurgulanarak yazıya son verilir.

Şiir kitabı tanıtımı yapan bir başka yazı da Şubat 2012 tarihli 460. Sayıda, yazarı belirtilmeyen bir "Kırkambar" yazısı olan "Molla AşkîDîvânı"dır (ss.77). Çok kısa olan bu yazıda, II. Murat ve Fâtih dönemlerinde yaşayan Molla Aşkî'nin, tezkire yazarları tarafından da ihmal edilmiş bir şair olarak şiirleri bir divanda toplanmadığı için çağdaşları Ahmed Paşa ve Necatî Bey'in gölgesinde kaldığı ifade edilir. XV. yüzyılın divan şairi Molla Aşkî'nin şiirlerini farklı yazma kaynaklarından derleyerek onu edebiyat dünyasında unutulmaktan kurtaran Ahmet Atilla Şentürk ve Nurcan Boşdurmaz'ın, *Molla AşkîDîvânı*(YKY, İstanbul, Ocak 2012)'nda şiirlerin günümüz Türkçesiyle açıklamalarına da yer verdikleri belirtilir.

Türk Edebiyatı'nda şairler üzerine yazılmış kitapların tanıtımına dair yazılar da yayınlanır ve bu yazılar çok sayıda yer almaz. Örneğin, bunlardan biri 430. sayıda, bir “Kırkambar” yazısı olan “Edebiyatımızın Hüzün Coğrafyası”adlı yazıdır (ss.74-75). Yazıda, Mehmet Nuri Yardım'ın *Edebiyatımızda Hüzün* (Yağmur Yay., Haziran 2009) adlı kitabı tanıtılır. Yine yazarı belli olmayan yazıda, kitabın Sezai Karakoç'a ithaf edildiği bilgisi verilir. Kitabın arka kapak tanıtım yazısı olduğu gibi verilmiştir. Yazının bir kısmı şu şekildedir:

...Kültürümüzde hüznün çok geniş bir şekilde işlendi. Ninnilerimizde, manilerimizde, türkülerimizde ve şarkılarımızda hüznün hâkimdir. Edebiyatımızda da hüznün en yaygın temalardandır. (...) Edebiyatımızda Hüzün, Türk edebiyatının son 200 yıllık geçmişindeki hüznün manzarasını ortaya koyuyor. Erken ölen şair ve yazarlar, çocuklarını ve yakınlarını kaybeden edebiyatçılar, türlü hastalık ve çeşitli sıkıntılarla mücadele eden yazı erbabı, bu kitapta önümüze çıkıyor(s.75).

Bu kısa arka kapak tanıtım yazısı, kitabı genel olarak özetler niteliktedir. Derginin tanıtım yazısına bakıldığında bu kısa alıntıdan sonra kitabın içeriğiyle ilgili birtakım ayrıntılara yer verildiği görülür. Mehmet Nuri Yardım'ın, kitapta sadece bunalımlı, hayat neşesini kaybetmiş kalem ustalarına değil, aynı zamanda her sıkıntıya ve felakete rağmen dimdik ayakta olup hayata tutunan güçlü yazarlardan da bahsettiğine değinilir.

On dokuzuncu ve yirminci yüzyılın 154 Türk yazarının ibretli yaşam öyküsünün yer aldığı kitapta, hayatını erken kaybeden yazarlardan intihar edenlere, eşini ve çocuklarını kaybedenlerden türlü hastalıklarla mücadele edenlere kadar çeşitli isimlere yer verildiği belirtilerek yazıya son verilir.

“Kırkambar”da (S.434, Aralık 2009) S. Kutalmış tarafından kaleme alınan “Bir Başka Gözle Nâzım Hikmet”adlı bir yazı (ss.71-72) vardır. Yazıda, Azerbaycanlı şair ve yazar Anar'ın yazmış olduğu *Nazım Hikmet: Kerem Gibi (Nâzım Hikmet'in Hayatı ve Sanatı Hakkında Düşünceler)*'den bahsedilir.

Yazı bir başka eserin hatırlatılmasıyla başlar. Bu eser, Zekeriya Sertel'in *Nâzım Hikmet'in Son Yılları* (1978)'dir. İçerisinde yazar, Kutalmış'ın ifadesiyle, “Sovyetler Birliği'nde olup bitenden habersiz, rahat yaşatılmakla beraber aldığı nefes bile kontrol edilen,

kolu kanadı kırık zavallı bir şair portresi” (s.71) çizer. *Milliyet* gazetesinde tefrika edilen bu eserle Nazım Hikmet’in memleketinden uzakta yaşadığı zorluklar, Rusya’da eski parti arkadaşı tarafından takip edildiği kendisine ağır gelen şairin üzüntüsünün ortaya konulduğu belirtilir.

Kutalmış, Nâzım Hikmet’in uzun hapislik yıllarında Resul Rıza ile tanışıp dostluk kurduklarından bahseder ve Resul Rıza’yı tanıtır:

Nâzım, on iki yıllık uzun mahpusluk hayatı boyunca rüyalarını süsleyen ülkede neler olup bittiğini, yıllar sonra Türk Cumhuriyetlerine yaptığı geziler sırasında kendisine anlatılanlardan öğrenebilmişti. Azerbaycan’da Resul Rıza ile zaman zaman samimiyetle dertleşiyordu. 1937 kırımından şans eseri kurtulmuş bir şair olan ve Stalin yönetimi tarafından haksız yere katledilen aydınların acısını hep yüreğinde hisseden Resul Rıza, gençlik arkadaşı Mikail Müşfik için *Kızıl Gül Olmayaydı* şiirini yazmıştı (...) (s.71).

Kutalmış; Stalin döneminde “Türk” kelimesinin kullanılmasının, Türkiye ile ilişki kurulup Türklerin ortak dili ve kültüründen bahsedilmesinin yasak olduğu bir zamanda Nâzım Hikmet’in Bakü’de kürsüye çıkıp cesurca dil ve ırk birliğinden bahsetmesinin, bu iki milletin kardeşliğine vurgu yapmasının kendisini Azerbaycanlılar tarafından saygın kıldığını belirtir. Ayrıca Anar’ın, babası Resul Rıza ile Nâzım Hikmet’in kurduğu dostluğa dikkat çektiği şu ifadelerine yer verir:

O yıllarda Nâzım Türkiye için nasıl komünizmin sembolüyse, Azerbaycan için de Türkiye’nin, Türklüğün, Türk kardeşliğinin ve dil birliğimizin sembolüydü. Azerbaycan halkı ve Azeri aydınları onu sırf bu anlamda kavıyor, karşılıyor ve bağrına basıyordu. Resul Rıza’nın Nâzım’a sevgisini de, onun için yazdığı şiirleri de sadece bu bakımdan değerlendirmek gerekir (s.71).

Bu bilgileri, babası Resul Rıza’nın *Çınar Ömrü* (Çev. Sabahattin Çağın, İstanbul1998) adlı şiir kitabının önsözünde dile getiren Anar’ın *Nâzım Hikmet: Kerem Gibiadlı* kitabında kendi gözlemleriyle Nâzım Hikmet’i tüm ayrıntılarıyla anlattığı belirtilir. Kutalmış, kitabın temel tezini “Şair ve İsyankâr Nâzım’a Övgü” başlıklı “Giriş” bölümündeki şu ifadelerin açıkladığını belirtir:

Azerbaycan’da Nâzım’a gösterilen ilginin nedenleri çok farklıydı. Türkiye’de adının bile yasaklandığı yıllarda ona Azerbaycan sahip çıkmıştı. Eserleri, Türkiye Türkçesinin ikiz kardeşi olan Azerbaycan Türkçesi ile yayımlanıyor, piyesleri sahneleniyordu (...) O yıllarda Nâzım Türkiye’de birçokları için ‘Moskova’nın adamı’, ‘Türk düşmanı’ idiyse de Azerbaycanlılar için

Türkiye'nin, Türklüğün, Türk dilinin sembolüydü. Nâzım'ı bitip tükenmeyen alkışlara gark eden Bakü salonlarındaki dinleyiciler, onun şahsında bir komünizm propagandacısını değil, bize uzun yıllar hasretini çektiğimiz Türkiye'nin kokusunu, ruhunu getiren, canımız kadar yakın olan Türk diliyle konuşan, ölümsüz şiirlerini Türkçe okuyan bir Türk şairini alkışlıyordu (s.71).

Kutalmış, Nâzım Hikmet'i bir Azerbaycanlı gözünden yeniden tanımak isteyenler için kitabın önemine vurgu yaparak yazısını tamamlar. Çevirisi İmdat Avşar tarafından yapılan eserin, Bengü Yay. tarafından 2009 tarihinde basıldığı belirtilir.

Eylül 2013 tarihli 479. sayıda yazarı belirtilmeyen bir “Kırkambar” yazısı olan “Necip Fâzıl Bibliyografyası”nda (s.80), Suat Ak'ın kaleme aldığı *Necip Fâzıl Bibliyografyası* (Büyük Doğu Yay., İstanbul 2013)adlı kitabın tanıtımı yapılır. Yazının girişinde Necip Fâzıl'ın edebî faaliyetleriyle ilgili birkaç cümle bilgiye yer verilir:

Necip Fâzıl, imzası çocuk yaşta çeşitli dergilerde görünmeye başlayan bir şair ve yazardır. Hayatı boyunca çok sayıda dergi ve gazetede yazmış, kendisi de iki dergi çıkarmıştır. Bütün bu gazete ve dergilerde hem asıl ismiyle, hem de müstear isimlerle yayımlanmış binlerce irili ufaklı yazısı vardır (s.80).

Yazıda, sağlıklı bir Necip Fâzıl biyografisi yazılabilmesi için eksiksiz bir bibliyografyaya ihtiyaç duyulduğu ve şairin sanat ve fikir hayatının tüm merhalelerini tespit edilebilmek için bundan başka bir yol olmadığı belirtilir. *Büyük Doğu* dergisinin bu eksikliği fazlasıyla hissetmesi dolayısıyla *Necip Fâzıl Bibliyografyası*'nın Suat Ak tarafından hazırlandığı ifade edilir. Üç ana bölümden oluştuğu belirtilen kitabın birinci bölümü Necip Fâzıl'ın gazete ve dergi yazılarına, ikinci bölümü ise *Büyük Doğu* dergisinin indeksine ayrılır. Kitabın üçüncü bölümünün ise “Özel İndeksler” başlığı altında şairle yapılan röportajlara, onun konferanslarına, tefrikalarına ve kitap olarak yayınlanan eserlerine ayrıldığı belirtilir.

Necip Fâzıl Bibliyografyası adlı kitabın, şair üzerinde çalışacak olanlara büyük kolaylık sağlayacağı belirtilip eser hakkında eleştiri mahiyetinde şu sözler dile getirilerek yazıya son verilir: “...bu eserin sonunda keşke yazıların alfabetik bir listesi de konulsaydı. Böylece sadece başlığı bilinen bir yazının hangi gazete ve dergide, hangi tarihte çıktığı kolayca tespit edilebilirdi” (s.80).

Nâzım Hikmet Polat'ın *Şair Ömer Seyfettin* (TDK Yay., Haziran 2014) kitabının 490. sayının “Kırkambar”ında Selçuk Karakılıç'ın “Şair Ömer Seyfettin” (ss.75-77) adlı yazısıyla tanıtıldığı görülür. Karakılıç, Türk edebiyatında daha çok hikâyeci kimliğiyle bilinen Ömer Seyfettin'in şair yönüne pek değinilmediğini, fakat onun “şairliği”ni ilk olarak hatırlayan ismin Reşit Süreyya Gürsey olduğunu belirtir. Gürsey, *Edebiyat-ı Cedide* isimli antolojisinde onun şiirlerine de yer vermiştir. Ömer Seyfettin hakkında yapılan incelemeler ve biyografilerde onun şairlik yönüne çok az yer verildiğini söyleyen Karakılıç, Nâzım Hikmet Polat'ın *Şair Ömer Seyfettin* kitabıyla Ömer Seyfettin'in araştırmalar doğrultusunda bulunan bütün şiirlerini toplu hâlde yayınladığını belirtir. Karakılıç, Polat'ın uzun yıllar edebiyat dünyasının “adsız kahramanları”nın ve ünlü isimlerin gazete veya dergilerde kalmış şiirlerini ve yazılarını gün ışığına çıkarmakla meşgul olduğunu da ifade eder.

Nâzım Hikmet Polat'ın *Külliyatına Girmemiş Yazılarıyla Ömer Seyfettin* (Arma Yay., İstanbul 1988) kitabıyla daha önce de Ömer Seyfettin'in çeşitli gazete ve dergilerde kalmış yazı ve şiir örneklerini Latin harflerine aktararak unutulmaktan kurtardığı belirtilir. Ayrıca Polat'ın çok önceden beri Ömer Seyfettin'in araştırmacılar tarafından bulunan hikâyelerinin eksiklerini tamamlayarak yayınladığının da bilgisi verilir (YKY, İstanbul 2011). Ömer Seyfettin külliyatına bu şekilde katkılar yapmaya devam ettiği belirtilen Polat'a göre Ömer Seyfettin'in şairlik yönünü, hikâyeci kimliği gölgede bırakmıştır.

Selçuk Karakılıç, *Şair Ömer Seyfettin*'de Nâzım Hikmet Polat'ın edebiyat tarihlerinde Ömer Seyfettin'den kimi zaman bir “nasir” kimi zaman da bir “hikâyeci” veya “şair” olarak bahsedildiğini örneklerle ortaya koyduğunu belirtir. Karakılıç, Ömer Seyfettin'in çok fazla takma ad kullanmasının, hakkında yapılacak incelemeleri de zorlaştırdığını ve bu yüzden araştırmacıları yanılttığını belirtir. Polat'ın, Fevziye Abdullah Tansel'in de böyle bir yanılgıya düşerek bazı müstear isimlere ait şiirleri, Ömer Seyfettin'in zannederek kaydettiğini belirttiğini aktarır.

Karakılıç, *Şair Ömer Seyfettin*'de 109 şiir ve mensur şiir örnekleri olduğunu söyler. Eserden, Ömer Seyfettin'in Birinci Dünya Savaşı'na kadar aruz ölçüsüyle şiirler yazdığı, fakat “imparatorluğun geçirdiği çalkantılı süreçte” milliyetçi duygularla heceye yöneldiği,

bunun yanı sıra Batı tarzı şiiri benimsediği bilgilerine ulaşır. Karakılıç, şiirlerinde farklı konulara yer veren Ömer Seyfettin’de en dikkat edilmesi gereken noktanın, onun Yeni Lisan hareketinden önceki ve sonraki şiirlerindeki dil değişimleri olduğunu belirtir. Onun Yeni Lisan sonrası yazdığı şiirlerinin dilde yapmak istediği devrime uygunluk gösterdiğini ifade eden Karakılıç, Ömer Seyfettin’in şiirlerinin başına da özellikle “Yeni Lisan”la diye not düştüğünü belirtir.

Selçuk Karakılıç, yazısını bitirirken Nâzım Hikmet Polat’ın Ömer Seyfettin hakkındaki şu sözlerine yer verir:

Her sanatçı, içine doğduğu veya devraldığı kültür mirasına hizmette az çok katkıda bulunur. (...) Ömer Seyfettin, devralınan edebiyat birikimi hakkındaki fikirleriyle, onları neredeyse yok sayan bir köktencidir. Bunların yerine koyulabilecek hakkındaki fikirleriyle de aynı duruşu sergiler. Fakat bu eleştirel tavır sahibi, arzuladığı edebiyatı (şiiri) yaratmakla ne kadar başarılıdır? (s.77).

Derginin 491. sayısında (Eylül 2014) başka bir “Kırkambar” yazısı da “Cahit Zarifoğlu’yla Yedi Yıl” (s.79) başlıklı yazıdır. Yazı, Âlim Kahraman’ın *Cahit Zarifoğlu’yla Yedi Yıl: Mektuplar-Anılar* (Büyüyen Ay Yay., İstanbul 2014) adlı kitabı üzerinedir. Yazarı belirtilmeyen yazıda, Kahraman’ın Cahit Zarifoğlu’dan aldığı yirmi bir mektubu kitaplaştırmakla bu eseri meydana getirdiği bilgisi verilir. Kitabın sonunda Kahraman’ın Zarifoğlu’na ölümünden yirmi beş yıl sonra yazdığı uzun bir mektubun bulunduğu belirtilir. Kahraman, bu mektupta Zarifoğlu’yla ilgili düşüncelerini ve hatıralarını anlatır. Ayrıca Kahraman’ın, “Cahit Zarifoğlu’nun Mekânları” ve “Üsküdar’da Bir Kahve” başlıklı yazılarına bu kitapta yer verdiği belirtilir.

Başında Zarifoğlu’nun kısa hayat öyküsünün kronolojik olarak yer aldığı kitabın “Sözü Bağlarken” başlıklı “sonsözü”nde Âlim Kahraman’ın şunları söylediği belirtilerek yazıya son verilir:

Bu kitap bütün hâlinde ortaya çıkınca bir kere daha gördüm ki yazı hayatımın başında büyük bir lütfâ mazhar olmuşum ben. Cahit Zarifoğlu gibi bir yol göstericim olmuş. Belki bunun kadar önemli bir durum daha var; şair yüce gönüllülüğüyle dostluğunu da bağışlamıştı bize. Cahit Zarifoğlu, tanıdığımda kırk yaşındaydı. (Benim yaşımda kırk dört o zaman). Kırk yaş bir olgunluğun ifadesidir. Yedi yıl sürdü bu tanışıklık. (...) Aradan yıllar geçti, şairin öldüğü yaşa ulaştım. (...) Bir şair dostun söylediği gibi “biz yaşça ondan büyüğüz” artık. Ancak Zarifoğlu söz

konusu olduğunda ben hâlâ yirmi beş-otuz yaşlarındayım o ise kırklı yaşlarındadır. O hep bir ufuk olarak kaldı ve öyle de kalacaktır (s.79).

Sezai Coşkun, “Tanpınar Hakkında Yeni Kitaplar” (S.495, Ocak 2015, ss.12-19) adlı yazısında, Handan İnci’nin *Orpheus’un Şarkısı -Tanpınar’ın Romanlarında Aşk ve Kadın* (YKY, İstanbul 2014), Murat Koç’un *Ahmet Hamdi Tanpınar Araştırmaları -Ömrün Gecesinde Sükût-* (Dergâh Yay., İstanbul 2014), Mehmet Samsakçı’nın *Tanpınar’ın Eşiğinde -Ahmet Hamdi Tanpınar ve Eserleri Üzerine Düşünceler-* (Kitabevi Yay., İstanbul 2014) ve Şerif Eskin’in *Zaman ve Hafıza’nın Kıyısında -Tanpınar’ın Edebiyat, Estetik ve Düşünce Dünyasında Bergson Felsefesi-* (Dergâh Yay., İstanbul 2014) kitaplarından bahseder.

Coşkun, “Tanpınar, Abdülhak Hâmid için öngördüğü, ‘zengin bir madene dönülür gibi dönülecektir!’ ilgisine bugün kendisi mazhar olmaktadır.” (s.12) sözleriyle birlikte Tanpınar hakkında yılda neredeyse dört beş kitap yayınlandığına dikkat çeker ve ilk olarak Handan İnci’nin *Orpheus’un Şarkısı -Tanpınar’ın Romanlarında Aşkve Kadın-* adlı kitabına değinir. Coşkun, eserin bahsine Yunan mitolojisinden bir bilgi aktararak başlar:

Yunan mitolojisinde, Orpheus’un şarkılarının ortak bir özelliği vurgulanır: Eşini kaybetmesinin hüznü ve insanlar üzerindeki büyüleyici etkisi... Eşine tam kavuşacağı anda, son adımında bu büyü bozulur ve aşk ebedî acı bir lezzet olarak Orpheus’un sesinde yankılanır. Orpheus’un şarkılarının büyü, ‘kaybın acısı ve hatırlamanın hüznü’ ile doludur (s.12).

Coşkun’un bu ifadelerle söze başlaması, Handan İnci’nin kitabına bu ismi vermesinin altında yatan anlamı işaret etmesinden gelmektedir. Coşkun, Handan İnci’nin “Tanpınar’ın romanlarındaki aşk ve kadın temasını irdelediği kitabına” bu adı seçerken onun romanları için yaptığı “Tanpınar’ın romanlarının gücü ‘kayıp’ın acısıyla ‘hatırlama’nın hüznünden gelir.” tespitin belirleyici olduğunu söyler.

Coşkun, Türkiye’deki edebiyat araştırmacılığının önemli problemlerinden biri olarak “sorusuz araştırma”nın yapılmasını gösterir. Birçok makale, kitap ve tezin dayandığı “soru”nun görülemediğini söyler. Çalışmalarda, daha ziyade bulunan cevaplara soru oluşturulduğundan, bu durumun araştırmaların dar bir alana hapsolmasına neden olduğunu belirtir. İnci’nin kitabında metodik olarak bu handikabı sorularıyla aştığını ve Tanpınar’ın anlattığı aşk hikâyelerinde yolunda gitmeyen bir şeylerin olduğunu farketmesiyle zihnindeki

soruların belirlediğini ifade eder. Coşkun, Tanpınar'ın 'tapılırcasına sevilen' kadınlar kurgulamayı başarırken erkeklerin bu 'rüya kadınları' aşkın doğasına aykırı bir şekilde bırakıp gitmelerinin, soruları derinleştiren bir başka önemli nokta olarak öne çıktığını belirtir. Coşkun, Handan İnci'nin "Erkekler ne kadar derin, ne kadar vazgeçilmez bir tutkuyla sevdiklerini anlata anlata bitiremedikleri bu kadınları nasıl oluyordu da kolayca bırakabiliyorlardı?" sorusuna dikkat çeker. Handan İnci'nin bu sorunun cevabını irdelemeden önce de Tanpınar'ın romanları için bazı çıkarımlarda bulunduğunu ifade eder. Handan İnci, Tanpınar'ın tüm romanlarının bir bütün olarak okunmasına dikkat çeker ve romanlarını, acı bir aşk hikâyesini anlatan *Mahur Beste*'nin birer gölgesi olarak görüp onun, aşkı merkeze alan dört romanını incelemeye tâbi tutar. Bu romanlar *Mahur Beste*, *Sahnenin Dışındakiler*, *Huzur* ve *Aydaki Kadın*. Diğer romanı *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*'nü ise bu romanlarının dışında bırakır.

Sezai Coşkun, *Huzur*'da Mümtaz üzerinden dile getirilen şu cümlelerin, Handan İnci'nin sorularını cevaplamada bir leit-motif gibi sıklıkla başvurduğu bir merkez metin gibi yer aldığını söyler:

Ona göre şiirin asıl kaderi, her şeyin ve her ümidin ötesindeydi. Şiir, bütün bir hayat, kuru bir yaprak yığını gibi yakıldığı zaman seyredilen parıltıya benzerdi. Okuduğu ve beğendiği şairler, başta Poe ve Baudelaire olmak üzere hepsi 'asla'nın prensi değil miydiler? Onların beşikleri, hep 'olmaz'ın burçlarında sallanmış, ömürleri 'imkânsız'ın ülkesinde geçmişti. Hayatımızı geri dönemeyecek bir uca taşımazsak, şiirin peteğini nasıl doldururduk? (s.13).

Coşkun, hayatı bir uçurumda yaşamak ile şiirin peteğinin doldurulması arasında kurulan bağın, Tanpınar'ın romanlarında aşk-şiir ilişkisi biçiminde tecelli ettiğini ifade eder. Handan İnci'nin çıkarımlarının, Tanpınar'ın romanlarındaki kadınların şiirin peteğini doldurmak için yakılan kuru yapraklara benzediği, erkeklerin ise aşkı imkânsızlaştırmak için ellerinden geleni yaparak şiire (ölümsüzlüğe) erişebilmek için sahip olunması gereken enerji için çaba sarf ettikleri yönünde olduğunu belirtir. Coşkun, İnci'nin çıkarımlarını 'rüya kadınlar'ın erkeklerin sanatsal var oluşuna hizmet eden bir aşkın ışıltısında parlayıp söndüğü fikriyle bağladığını ve kadının ve aşkın şiir için araçsallaştığına işaret ettiğini söyler.

Coşkun, bu çıkarımlardan sonra akla şu sorunun geldiğini belirtir: “Tanpınar’ın o kadar estetik bir dikkatle kurguladığı aşkın ve kadının araçsallaşması, sadece estetik bir haz için midir yoksa ontolojik bir boyut mu söz konusudur? (s.14). Onun estetiğinin temellerinin Fransız sembolistlerinin varlık-sanat ilişkisinde görüldüğünü dile getiren Coşkun, kendi üzerine kapanırken, kendini seyrederek Tanpınar’ın ontolojik bir kaygı içinde olduğunu söyler. İnci’nin, bu kaygının varlık kazandığı zemin olarak varoluşçuluğu gördüğünü belirtir.

Coşkun, Sartre yaklaşımı etrafında isyan ederek varoluşunu gerçekleştiren insanlara rağmen Tanpınar’da böylesi bir isyandan çok arayışla bütünleşen hüznün görüldüğünü söyler. Onda, bütün olamamanın, eksik kalmanın ve varoluşunu tamamlayamamanın hüznüne dikkat çeker. Bu noktada da aşkın ve kadının ontolojik bir kaygıyla Tanpınar’ın imdadına yetiştiğinden söz eder. Coşkun, Handan İnci’nin “Rüyada Açan Güller” adını verdiği dört kadını -Atiye, Sabiha, Nuran ve Leyla- sözü edilen teorik zeminde Tanpınar’ın “özelde şiirine, genelde sanatına” nasıl kaynak olarak kullandığını örneklerle ortaya koyduğunu belirtir. Tanpınar’ın ‘rüya kadınları’ üzerine bütün olarak okuma yapıldığında da aslında hepsinin ‘bir’ kadın olduğunun anlaşıldığını söyler.

Coşkun, resmin ve müziğin Tanpınar’ın kadınları anlatırken kullandığı iki temel sanat olduğuna da dikkat çeker. İnci’nin, *Huzur*’da Nuran için kullanılan “bir minyatürden çıkmış gibi” benzetmesinin Tanpınar’ın diğer ‘rüya kadınları’ için de geçerli olduğunu ifade ettiğini belirtir. İnci, Tanpınar’ın, romanlarındaki diğer kadınları ‘rüya kadınları’ndan daha başarılı anlattığını vurgular. Bunu da Tanpınar’ın diğer kadınları anlatırken yaşadığı çevreden edindiği izlenimleri kullanmasına ve onları başkalaştırmaya çalışmamasına dayandırır. Coşkun, Handan İnci’nin çalışmasını “Tanpınar’ın romanlarını aşk yaşatacak.” cümlesiyle bitirdiğini söyler ve Tanpınar’ın ‘rüya kadınları’nın gerçekten olup olmadığı sorusuyla zihnini meşgul ederek Tanpınar hakkında hazırlanmış diğer kitabın bahsine geçer.

Sezai Coşkun, kendisinden bir zamanlar doktora dersi aldığı Murat Koç’un *Ahmet Hamdi Tanpınar Araştırmaları -Ömrün Gecesinde Sükût-* adlı kitabının Handan İnci’nin çalışması gibi tek bir konuyu ele almadığını, Koç’un farklı zamanlarda kaleme aldığı makalelerin toplu yayınından meydana geldiğini ifade eder. Kitabın isminin de Tanpınar’ın

bir mısrandan esinlenerek oluştuğunu belirtir. Coşkun, Koç'un makalelerinde Tanpınar'ın daha çok roman ve denemeleri üzerinde yoğunlaştığını söyler ve eserin üç noktada çıkarımlar içerdiğini ifade eder: Estet bir sanatkar olarak Tanpınar'ın dünyası, 'Stayleimage-imajlı üslubu' ve Tanpınar Türkçesi.

Coşkun, on bir makaleden oluşan bu eserin hacmi sebebiyle birkaç makalesine değineceğini belirtir. Coşkun, "Büyük Portreler Galerisi: *Beş Şehir*"ın Türk Edebiyatındaki *Beş Şehir* okumalarına farklı bir açılım getirdiğini, Koç'un bu eseri genelde yapıldığı gibi mekân üzerinden değil de bir roman olarak okumayı denediğini söyler. Coşkun, Handan İnci'nin kitabında Tanpınar'ın beş romanının bir bütün olarak düşünülüp "Proustvari bir düzlemde" kavramının daha uygun olacağını belirtildiğini hatırlatır ve *Beş Şehir* üzerine yapılan okumaların da metni bir kurgu olarak tasavvur edip kahramanların etrafında örgütlenen dünyayı irdelediğini belirtir. Buna alt yapı hazırlayanın ise Tanpınar'ın öncelikle bir "estet-şair" sonrasında bir romancı olarak bütün eşyaya bakmasından dolayı o mekânla ilişkili insanı, bir roman kahramanı olarak görmesi olduğunu söyler. Coşkun, bu "görme biçimi" adına Murat Koç'un örneklerinden biri olan Karaçelebizade Abdüllaziz Efendi'yi ele alır:

IV. Murat ve IV. Mehmet devrinin bu çok meşhur kadısı, sonrasında Şeyhülislamı, Bursa'nın çeşmeleri anlatılırken bütün macerasıyla metinde hayat bulur. Ömrünün sonunda sürgün bulunduğu Bursa'da yaptırdığı, sayısı yüzü aşan çeşmelerle adından bahsettiren Abdüllaziz Efendi'nin çeşmeyle ilişkisini anlatırken, Handan İnci'nin kitabında kadın ve aşk ilişkisi bağlamında dile getirdiği çıkarımları hatırlatan değerlendirmelere yer verilir. Murat Koç'un tespitiyle, 'Bu çeşmeler, Aziz Efendi adına konuşan ve onun ruhundaki ıstırapı dışa vuran birer araç olur. Tanpınar bu su sesinde, Aziz Efendi'nin boğaza ve İstanbul'a olan gizli hasretinin manasını da çözer.' (s.16).

Coşkun, gerek Aziz Efendi'nin gerekse diğer şehirlerde söz konusu edilen şahısların anlatım biçimine bakıldığında 'tasviri' bir anlatım değil, 'tahlili' bir anlatımın görüldüğünü söyler. Coşkun, Koç'un *Beş Şehir* etrafındaki okumalarını 'Din ve Tasavvuf' teması ekseninde sürdürdüğünü belirtir ve onun bu konudaki tespitlerine yer verir:

Huzur'daki "Debussy'yi, Wagner'i sevmek ve Mahur Beste'yi yaşamak, bu bizim talihimizdi." cümlesini Tanpınar'ın 'eser ve şahsiyetindeki sır' olarak merkeze alan Koç, *Beş Şehir*'de söz konusu edilen ulema ve din adamlarının, dinî misyonundan ziyade tarihi ve sosyolojik rolleri üzerinde durulmasını bu cümledeki trajik dualiteye bağlıyor (s.17).

Sezai Coşkun, kitaptaki “Yahya Kemal ve Tanpınar’da Sevilen Kadın Tipi Üzerine” başlıklı makalenin ise Handan İnci’nin çalışmasıyla birlikte okunduğunda daha bütünlüklü bir tablonun ortaya çıktığını ileri sürer. Coşkun, makalede Yahya Kemal ve Tanpınar’ın metinlerinde ‘sevilen kadın’ imajının benzer bir şekilde dizayn edildiği ve bunun da coğrafya, tarih, iklim, musiki ve kültür değerlerini algılamadaki benzerlikle ilintili olduğunun vurgulandığını belirtir. Coşkun, Yahya Kemal’in şiirlerinde portresi çizilen ‘canan’ ile Tanpınar’ın ‘rüya kadın’ portrelerinin benzerliğinin, “farklı estetik dünyalar kurmaya çabalayan” iki ismin ortaklığını gösteren birer işaret olduğunu, fakat Yahya Kemal’deki kadın imajının her ne kadar Tanpınar’ın ‘rüya kadınlarına’ benzese de “ontolojik fonksiyonları” bakımından farklılıklar gösterdiğini ifade eder.

Coşkun, Tanpınar’ın eserlerinde kıyafet-karakter ilişkisi üzerine yoğunlaşan makalenin ise Türkiye’deki Tanpınar okumalarına önemli bir katkı sunduğunu ifade eder. Coşkun, Murat Koç’un makalesinde Tanpınar’ın eserlerinde kıyafetin sadece fizikî portre için bir araç olarak kullanılmadığını, ruhî portrenin ortaya konulmasında da başvurulmuş bir unsur olduğunu tespit ettiğini söyler.

Coşkun, Tanpınar’ın günlerinin onun hayatıyla ilgili detayları tüm çıplaklığıyla vermesi sebebiyle, bu günlükleri okumadan Tanpınar’a ilişkin yapılan tüm okumaları eksik addeder. Murat Koç’un da iki makalesinin Tanpınar’ın günlüklerine ayrıldığını belirtir. Coşkun, Koç’un, makalelerinin birinde günlüklerin içerik bakımından tasnifini yaparken, ötekinde Oğuz Atay günlükleriyle mukayeseli olarak okumaya giriştiğini ifade eder. Koç, iki yazarı da bir “tutunamayan” olarak görür ve ikisinin eserlerindeki kahramanları da birer “tutunamayan” sayar. Fakat Coşkun, aradaki farkı şu ifadelerle belirtir: “Oğuz Atay’ın kahramanları varoluşun çilesinde kıvrılırken, Tanpınar’ın kahramanlarından ziyade kendisi bu çileyle muhataptır” (s.18).

Sezai Coşkun, Mehmet Samsakçı’nın *Tanpınar’ın Eşiğinde -Ahmet Hamdi Tanpınar ve Eserleri Üzerine Düşünceler-* adlı kitabının bahsine geçer. Coşkun, Mehmet Samsakçı’nın kaleme aldığı on dört makaleden oluşan kitabın, Tanpınar’ın dünyasına girmek için iyi bir el kitabı olduğunu söyler ve Tanpınar’ın karakterlerinden meselelerine kadar birçok konuyu

içerdiğini belirtir. Coşkun, makalelerin bir kısmının Tanpınar-mekân ilişkisi bağlamında okumalara yoğunlaştığını, bazılarının ise Tanpınar'ın müzik ve sinema gibi diğer sanat dallarıyla olan ilişkisine odaklandığını ifade eder. Coşkun, Türk edebiyatında diğer sanat dallarını eserlerinde kullanan pek fazla yazar olmadığını ama Tanpınar'ın kaleme aldığı metinlerde, sanat dallarını en çok canlandıran ve sanatını bu mecrada icra eden yazar olduğunu vurgular.

Coşkun, Samsakçı'nın 'Tanpınar ve Batı Müziği' ve 'Tanpınar ve Sinema' başlıklı makalelerinin onun "estetikinin yapıcı bir unsuru" olarak diğer sanatlarla ilişkisini ortaya koyması bakımından önemli olduğunu söyler. Coşkun, Samsakçı'nın, Tanpınar'ın Batı müziğiyle olan ilişkisinin kendisine "kompozisyon ve terkip terbiyesi" kazandırdığını belirttiğini aktarır. Coşkun, makalelerde belirtilen tespitlerle, Berna Moran'ın 'Bir Huzursuzluğun Romanı Huzur' başlıklı makalesinde dile getirilen 'Huzur-senfonî' ilişkisi dikkate alınarak Tanpınar'a bakıldığında Batı müziğinin, üst kurmaca bir metin gibi Tanpınar'ın romanlarının dünyasını şekillendirdiğinin fark edildiğini belirtir. Coşkun, Tanpınar'ın Batı müziği sevgisine rağmen Samsakçı'nın tespit ettiği şair hakkındaki hassasiyeti şu ifadelerle açıklar:

Tanpınar'ın Batı müziğini bu kadar önemsemesine rağmen, Samsakçı'nın da tespit ettiği gibi, Niyazi Akı'ya yazdığı bir mektubunda, 'Bizim eski şairleri ve eski musikiyi tanımadan kendimi bulamadım. Onların nostaljisini tadınca kendimi kendi içimde daha yerleşmiş buldum.' demesi 'Debussy'yi, Wagner'i sevip Dede Efendi'yi yaşamak' durumunda kalmanın acı lezzetini ortaya koyuyor (s.18).

Coşkun, Tanpınar'ın her metninde mistik bir tarafın yer aldığına dikkat çekerek bu mistik yapının gelenekle ilişkisinin irdelenmeye muhtaç olduğunu belirtir. Bu doğrultuda Samsakçı'nın makalelerinde bu konuya nasıl eğildiğini açıklar:

Samsakçı, Tanpınar'ın külliyatındaki mistik/tasavvufî içeriğe eğildiği makalesinde 'içim muradına ermiş/ abâsız postsuz bir derviş' mısralarında da yansıyan mistik durumu okumaya tâbi tutuyor. Bazı araştırmacılar tarafından iddia edildiği gibi gerek tasavvufî ilgili değerlendirmeler gerek bu çerçevedeki portreler ve gerek söz konusu mısralar etrafında, Tanpınar'ın bir 'derviş edalı şair' olarak okunmasının yanlışlığını söyleyerek 'Tanpınar'ın kendisinin değil, içinin dervişe benzer bir huzur içinde (o da muvakkaten) olduğunu' vurguluyor (s.18-19).

Sezai Coşkun, Samsakçı'nın kitabının önemli bir yönüne daha dikkat çekerek yazısını bitirir. Kitap, Tanpınar'ın külliyatına girmeyen, İngilizce bir ansiklopedide yer alan bir makalesine de yer vermektedir. Coşkun, makalede 1908-1923 arası şiirinden bahsederken sadece Türk şiiri adına M. Âkif, Ahmet Hâşim, Yahya Kemal, Nâzım Hikmet'ten söz edilmesini önemli bir ayrıntı olarak değerlendirir.

Coşkun'un bu yazıda ele aldığı Tanpınar hakkında kaleme alınmış dördüncü ve son eser, Şerif Eskin'in *Zaman ve Hafızanın Kıyısında -Tanpınar'ın Edebiyat, Estetik ve Düşünce Dünyasında Bergson Felsefesi-* adlı kitabıdır. Coşkun, kitabın bahsine geçmeden önce şu sözlerle giriş yapar: "Bergson, Tanpınar'ın *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*'nin başında dile getirdiği, 'Mutlak her alanda yıkılmıştı.' tespitindeki çıkmazda, bazı Türk aydınları için can simidi vazifesini görür" (s.19). Coşkun, Yahya Kemal'den Tanpınar'a, Necip Fâzıl'a kadar birçok aydının materyalist dünyayla ilişkisinde Bergson'u yanına aldıklarını ve sonrasında kendi zeminlerini inşa ettiklerini söyler. Tanpınar'ın Bergson felsefesiyle ilişkisinin bilinmesinin onun estetiğini anlamak için ön şart olduğunu ileri süren Coşkun, Şerif Eskin'in Tanpınar'ın dünyasında Bergson felsefesinin izlerini sürdüğü kitabının bu yönüyle önemli bir eksiği gidereceği kanaatindedir.

Coşkun, Tanpınar üzerine okumaların genel olarak sosyolojik ve kültürel bir çerçevede ilerlediğini ama onun sanatındaki gücün psikolojik ve felsefi derinlikten geldiğini ifade eder. Kültürel ve sosyal boyutu anlamak için de bu felsefi ve psikolojik derinliğe eğilmek gerektiğini, bunun göz ardı edilmesi durumunda da tüm Tanpınar okumalarının eksik kalacağını belirtir. Coşkun, Şerif Eskin'in kitabında Tanpınar ve Bergson felsefesi ilişkisi üzerine yaptığı tespiti paylaşır:

Eskin kitabında 'Tanpınar'ın Bergson felsefesiyle ilişkisi parçalı bir yapıda ve estetik duyuş temellidir. Amaç metafizik değil, estetikdir... Bergson, onun sanat ve düşünce evrenindeki tüm diğer seslerin üstünde değil onlardan biri olarak duyulmalıdır.' tespitlerini yapıyor (s.19).

Coşkun, Eskin'in Bergson merkezli okumalarının sadece Tanpınar'ın Bergson'dan aldıklarını anlamayı değil, onun metinlerindeki felsefi ve psikolojik derinliği keşfetmenin de kapılarını açtığını söyler. Coşkun, bu kitaba benzer şekilde Tanpınar'ın psikanaliz ve

varoluşçulukla ilişkisinin de ele alınmasıyla Batı düşüncesinin onun üzerindeki etkisinin daha iyi anlaşılacağı temennisiyle bu kitabın bahsini de kapatır.

Sezai Coşkun, Tanpınar konulu bu dört kitabı tanıttıktan sonra yazının sonuç bölümünde şu ifadelere yer verir: “Sonuç olarak Tanpınar’ın, biz araştırmacılar için bitmez bir maden olarak varlığını sürdüreceği anlaşıyor. Çünkü onda ferdin ve cemiyetin son üç asırlık dramı, ontolojik vaziyeti bütün dramıyla heceleniyor” (s.19). Coşkun, sözlerini bağlarken Tanpınar’ın eserlerini bir bütün olarak okumanın, dipnotlarında dolaşmanın ve metinleri üzerinde uzun düşünme saatleri geçirmenin gerekliliğini bir kez daha vurgular.

Türk Edebiyatı dergisinde yeni çıkan şiir kitapları yanında şiir hakkında yayımlanan kitaplarla ilgili yazılara da yer verilir. Örneğin, 406. sayıda (Ağustos 2007) “Kırkambar” yazılarından biri olan “Şiir ve Mekân” (s.75) adlı yazı, Mehmet Narlı’nın *Şiir ve Mekân* (2007) adlı yayınlanmış doktora tezinin tanıtımıdır. Yazının sahibi belirtilmemiştir. Tanıtımdan öğrenildiği üzere eser, Cumhuriyet dönemi Türk şiirinde şiir-mekân ilişkisini ele alır. Eserde ev, oda, köy, dağ, deniz gibi birtakım mekânlarla ilgili mecazların, imgelerin çözümlenmesi yapılarak bu yolla şiir-mekân ilişkisinin kültürel ve poetik alt yapısının ortaya konulmaya çalışıldığı belirtilir.

Yazının ana gövdesi, Mehmet Narlı’nın kendi düşüncelerinin aktarımından oluşur: “Narlı’ya göre mesela Yahya Kemal, medeniyeti oluşturan kolektif ruhun peşinde olduğu için İstanbul’u şiirinin merkezi hâline getirmiştir. Onun plastik sanatlara yaklaşan şiiri, biraz da şehri, şiirde yeniden inşa etmesine bağlıdır” (s.75). Narlı’nın Yahya Kemal’deki şiir-mekân ilişkisine dair çıkarımının yanında, Ahmet Hâşim, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Muhip Dıranas, Necip Fazıl ve Nazım Hikmet’in şiirlerindeki mekân olgusunun taşıdığı anlamı da ifade ettiği görülür. Örneğin Hâşim ve Tanpınar’da mekândan şu şekilde bahseder: “Denizler ve göller, Hâşim’in saklanıp gizlenmesi için, muhayyel manzaralara dönüşürler. Tanpınar, içindeki estetik ve kültürel düzeni ararken mekânların diline bakar ve onların hafızasıyla, kendi hafızasını buluşturmaya çalışır” (s.75).

Yazıda, Narlı'nın eserinin genel rotası ve çerçevesi çizilirken kitabının “Giriş” bölümünde Michel Foucault, MarchalBerman ve Walter Benjamin gibi düşünürlerin mekânla ilgili yaklaşımlarından yola çıkıldığı da belirtilir. Yazı, Narlı'nın yeni çıkan *Roman Ne Anlatır* kitabının tavsiyesiyle son bulur.

Derginin “Kırkambar” bölümündeki kitap tanıtım yazılarının genellikle kısa ama oldukça açıklayıcı bir şekilde yazıldığı görülür. Bunlardan biri de 406. sayıdaki (Ağustos 2007) “Sufi Aşk ve Ölüm” (ss.75-76) başlıklı yazıdır. Yazıda Bilâl Kemikli'nin Sütun Yayınları'ndan çıkan yeni kitabı *Sûfi Aşk ve Ölüm*'ün tanıtımı yapılır. Yazarı belirtilmeyen bu kısa yazıda, tasavvuf-şiiir ilişkisine yakından bakıldığı ifade edilen eserde “aşk, ölüm, dünya, zaman, varlık, Hakikat-i Muhammedî” gibi tasavvufi şiiirlerde işlenen belli başlı temaların ele alındığı belirtilir. Eserde, Yunus Emre, Emir Sultan, Aziz Mahmud Hüdaî, Osman Kemalî gibi sûfilerin ruh dünyaları yansıtılır. Yazı, kitabın önsözündeki değerlendirme yazısına yer vererek son bulur:

Bu kitap, sûfi şairin dilini bütün yönleriyle ortaya koyma iddiasında değildir. Esasen son yıllarda farklı ilmi toplantılarda okunan bildiriler ve makalelerden oluşan bu kitapta sevgi, ölüm, savaş ve dünya kavramları etrafında gelişen fikrî yapısını ortaya koyma çabası vardır. Ayrıca bu dili inşa eden ve kavramları tanımlayan sûfi şairin tarihi sosyal kişiliğini tanıma gayreti de vardır (s.76).

Derginin Mart 2008 tarihli 413. sayısında bir başka kitap tanıtım yazısı da “Kırkambar” yazısı olan “Şiiir Konakları”adlı yazıdır. (ss.74-75). Okan Koç'un yazdığı bu yazıda, Turan Karataş'ın *Şiiir Konakları*adlı, Aralık 2007 tarihinde Sütun Yayınları'ndan çıkan şiiir üzerine yazdığı eleştiri kitabından bahsedilir. Yazar, “Konular” ve “Konuklar” olmak üzere iki bölümden oluşan kitabın, şiiir ve edebiyat dünyası üzerine sağlam eleştiriler sunan Turan Karataş'ı özgün bir eleştirmen çitasına yükselttiğine dair saptamalarda bulunur:

Şiiir Konukları'ndaki yazıların en belirgin özelliği okuyucusunu yormadan ve sıkmadan okutan bir yapıya sahip olmasıdır. Bugün şiiir üzerine yazılan yazılardaki en büyük handikaplardan biri, yazının gittikçe sıkıcı ve anlaşılmaz bir dile doğru gitmesidir. (...) Turan Karataş'ın üslûbunda kimi zaman günlük konuşma dilinin sadeliği ve akıcılığında yer yer sohbet havasını yakalayan bir anlatım dikkati çekiyor (s.74).

Okan Koç, eserdeki yazıların genel çerçevesine bakıldığında üzerinde durulan şeyleri şu cümlelerle açıklar:

Yazıların genel havasına bakıldığında yazarın günümüz şiirinin gidişatından biraz dertli olduğu seziliyor. Bunun kaynağı, bazen şiirdeki ses ve duygu yitiminden, moda olan şiir yönelimlerine ve bunlarda göze çarpan sözde imgesel buluşlara, bazen de imgeyle simgeyi birbirine karıştıranlara kadar uzanan geniş bir yelpazeyi karşılıyor (s.74).

Eserin toplamda on sekiz yazıdan oluştuğu ve ilk bölüm olan “Konular”da, şiir üzerine çeşitli konuların geniş bir şekilde yer aldığı, daha çok günümüz şiirine odaklanıldığı belirtilir. Koç, “Şiir Deyip Yazıp Geçmek”, “Bugünkü Şiirimizin Zaafları”, “Şiir ve Hakikat”, “Şiir Hırsızları” gibi başlıkların oluşturduğu bu bölümün, zengin dipnotlar ve kaynakçayla, şiir meraklılarına ve genç şairlere “çeşitli çıkış yolları” işaret etmesi sebebiyle önemli olduğunu belirtir.

İkinci bölüm “Konuklar”da ise Karataş, her yazıya bir şairi konuk eder. Bu bölümdeki yazılarda da Karataş’ın sözünü çekinmeden doğrudan söylemesi, yazıda bahsettiği şairin kalemiyle ilgili hem olumlu hem de olumsuz her türlü yorumunda rahat davrandığı belirtilir. Koç, kitaptan örnek olarak Karataş’ın Hüseyin Atlansoy’la ilgili yaptığı değerlendirmeleri paylaşır:

Mesela ‘Hüseyin Atlansoy’un Şiirlerine İçten Bir Bakış Denemesi’nde yazar ‘Son yirmi yıldır Türkçe şiirlerin en güzellerinden birkaçını söyleyen Hüseyin Atlansoy...’ iltifatının yanında ‘İhtiyatla denilebilir ki son altı yıldır yazdığı şiirlerde, Atlansoy, bir bakıma *Kaçak Yolcu*’nun sermayesini yemektedir.’ şeklindeki ince eleştirilerini de esirgemiyor (s.74).

Kitapta Karataş’ın yer verdiği diğer şairlerin Cahit Zarifoğlu, Ülkü Tamer, Haydar Ergülen, Arif Ay gibi isimlerden oluştuğu belirtilir. Yine aynı şekilde bu şairlerin de her yönüyle değerlendirildiği, Karataş’ın yaptığı korkusuzca eleştirilerle nitelikli bir şiir eleştirisi meydana getirdiği ortaya konulur. Okan Koç’un bu noktada Karataş’ın eleştirmen edasını yerinde bulduğu ve okura sağlayacağı faydaya değinerek yazısına son verdiği görülür:

...Karataş, sözü söylenmesi gereken yerde esirgemiyor, üzerine tepki oklarının yöneleceğini bilse de bundan geri durmuyor. Bu tavır, onu şiir eleştirisi noktasında benzerlerinden farklı bir yerde konumlandırmaktadır. Nitelikli şiir eleştiri ve incelemesine belki de en çok şairlerin ihtiyacı olduğu günümüzde, suya sabuna dokunmayan, metni esas almayan genel geçer yazıların bol olduğu bir ortamda *Şiir Konakları* okuyucusuna yeni ufuklar açıyor (s.75).

Türk Edebiyatı dergisinin şiir üzerine hazırlanmış akademik kitapların tanıtımına da yer verdiği görülür. Örneğin 441. sayıda Ömer Özkan’ın, Cemal Kurnaz ve Halil

Çeltik'inberaber yayıma hazırladıkları *Divan Şiiri Şekil Bilgisi* (H Yay., Ankara 2010) adlı kitap hakkında bir yazısı vardır.

“Divan Şiiri Şekil Bilgisi” adlı yazıda (ss.42-45) Ömer Özkan, “Eski Türk Edebiyatı sahasındaki metin neşri ve tahlili konulu çalışmalar dikkate alındığında” *Divan Şiiri Şekil Bilgisi* türünden bir şekil merkezli çalışmanın az olduğunu belirtir. Bunun nedenini ise “muhteva yönüyle dahi bir kurallar ve formaliteler geleneği olarak düşünülen divan şiiri geleneğinin şekil konusunda da katı ve çerçevesi net bir manzara olduğu” kanaatine bağlar. Fakat bu kanaatin yanlış olduğunu ifade eden Ömer Özkan, nazım şekli ve türlerinin tespiti ve tasnifinden adlandırılışına kadar birçok noktada problemler olduğunu, ancak bu problemleri henüz toplu olarak ele alıp yeni bir bakış açısıyla yorumlayan sistematik çalışmaların yapılmadığını vurgular. Özkan, var olan bütün tez, makale ve kitap düzeyindeki kaynakların incelendiğinde kimi soru ve sorunlara net olarak cevap verecek durumda olmadıklarını gördüğünü belirtip, bu soruları maddeler halinde sıralar. Bu sorulardan bazıları şunlardır:

Nazım şekli nedir? Nasıl belirlenir? / Nazım şekli ve nazım türü aynı şey midir? /(...) /Gazel ve kaside arasındaki temel fark beyit sayısı mıdır ve bunun üst ve alt sınırları kaç beyittir? /Tercî'-bent ve Terkîb-bent diye adlandırılan şekillerde bentlerin mısra sayısı belirleyici midir? /Tercî'-bent nazım şeklinin müzdevic ve mütekerrir örnekleri var mıdır? / Tek mısralık vasıta olur mu? (s.42-43).

Bu soruların sayısını çoğaltmanın mümkün olduğunu belirten Özkan, bununla kastettiği şeyin “mevcut çalışmaların yetersizliğini ya da eksikliğini dile getirmek” olmadığını, sadece Eski Türk Edebiyatı sahasının zorluklarından doğabilecek sıkıntıların “bu çeşitlilik ve farklılığı” ortaya çıkardığını vurgulamak olduğunu belirtir. Özkan, sonrasında sözlerini Cemal Kurnaz ile Halil Çeltik'in beraber hazırladıkları H Yayınları'ndan çıkan *Divan Şiiri Şekil Bilgisi* kitabına getirir. Özkan, “ilim âlemine oldukça kıymetli bir çalışma” olarak değerlendirdiği kitabın, divan şiirinin şekli cephesiyle ilgili yeni şeyler söylemesi ve kendisinin ifade ettiği “tüm ihtilafli alanlara” temas etmesi sebebiyle önemli olduğunu vurgular.

Ömer Özkan, eserin nasıl bir çalışma olduğunu açıklar. Eser, klasik yaklaşımın dışında nazım şekillerine yeni bir bakış getirmiş ve farklı bir tasnif ortaya koymuştur. Özkan, İpekten

ve Dilçin gibi bilindik kaynakların nazım şekillerini “beyit ve bent esasına göre” gruplandıklarını fakat Kurnaz ve Çeltik’in çalışmasında “kafiye ve nazım biriminin” esas alındığını belirtir. Bu doğrultuda çalışmada, nazım şekillerinin üç ana yapı üzerinde olduğu fikri görülür: Gazel/Kaside tipi, kıta tipi, mesnevi tipi. Diğer nazım şekilleri de bu üç ana yapı üzerinde gelişir. Gazelin gelişmesiyle ilk bendi matla-bent olan müselles, murabba, muhammes, müseddes gibi klasik musammat şekiller meydana gelmiş; kıtanın genişlemesiyle terci-bent ortaya çıkmış ve her bendin vasıta beyiti farklı ve bağımsız olan terkib-bent de mesneviden gelişmiştir. Kendi içinde tutarlılık gösteren bu görüş, geçerliliğini bir formül üzerinden gösterir: “Örneğin gazel tipi şekiller, “ma+(m-lba)” formülüyle özetlenmiş. Gazelin kafiye düzenini veren bu formül, aynı zamanda onun tek kafiyeli diğer nazım şekillerinin esasını oluşturduğunu, musammat şekillerin gazelden geliştiğini açık şekilde ortaya koyar” (s.43-44).

Özkan, divan şiirinin en önemli nazım şekli olarak söz ettiği gazelle ilgili kitapta söylenenleri aktarır:

Gazel ilk beyiti kendi içinde (matlâ, mukaffâ, musarrâ, müselsel), diğer beyitleri daima ilk beyitle kafiyeli, en az iki beyitlik tek kafiyeli bir nazım şeklidir. Gazelin maksûd (methiye) ve duâ gibi en az iki bölüm içeren çeşidine ‘kaside’; iki beyit olarak aruzun ahreb ve ahrem kalıplarıyla yazılanlarına ‘rûbai’; fâilâtün, fâilâtün, fâilün başta olmak üzere 11 heceye karşılık gelen aruz kalıplarıyla yazılanlarına ‘tuyuk’ adı verilir (s.44).

Bu ifadelerle, başta kaside olmak üzere rûbai ve tuyuk gibi nazım şekillerinin gazelin bir çeşidi gibi ortaya konulduğu gösterilir.

Çalışmanın, akademik bir üsluba sahip olduğunu belirten Ömer Özkan, bu yüzden eserin genel okuyucu ya da lisans düzeyindeki öğrenciler için oldukça teknik bulunabileceğini söyler. Bu duruma karşılık eseri hazırlayanların, eserin daha sade anlatımlı ve kolay örneklerden oluşan baskısının yakın zamanda çıkacağını haber verdiklerini ifade eder. Özkan, “Cemal Kurnaz ve Halil Çeltik’in üzerinde uzun süredir malzeme toplayıp değerlendirmelerde bulunarak ve gerek lisans gerekse yüksek lisans ve doktora seviyesindeki tartışmalarla olgunlaştırarak ortaya koydukları bu çalışma”nın Eski Türk Edebiyatı sahası için yeni ve kuvvetli bir soluk getirdiğini söyleyerek yazısına son verir.

Derginin 442. sayısında (Ağustos 2010) Ayşegül Ayık'ın “Şiir Çözümlemeleri Üzerine İki Kitap” adlı yazısına rastlanılır (ss.69-73). Yazıda, Yeni Türk şiiri üzerine yapılan çözümleme çalışmalarının hem sayı hem yöntem çeşitliliği bakımından gösterdiği eksikliği telafi etmek için hazırlanan iki şiir çözümleme kitabının tanıtımı yapılır. Nurullah Çetin, Ramazan Gülendam ve Mehmet Narlı'nın ortak olarak hazırladıkları *Tanzimat'tan Bugüne Yeni Türk Edebiyatı Şiir Çözümlemeleri* (Kriter Yay., İstanbul 2010) ve Şerif Aktaş'ın *Şiir Tahlili Teori-Uygulama* (Akçağ Yay., Ankara 2010) adlı kitaplarının bahsedilen eksikliği gidermek için yazıldığı belirtilir.

Tanzimat'tan Bugüne Yeni Türk Edebiyatı Şiir Çözümlemeleri, Kriter Yay. tarafından 2010 yılında çıkmış olup 341 sayfadan oluşmuştur. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadarki süreçte Tanzimat, Servet-i Fünûn, Fecr-i Âti gibi hareketlerden seçilen şiirleri Ramazan Gülendam, 1923-1950 arasından seçtiği şiirleri Nurullah Çetin çözümlemiş; 1950 sonrası Türk şiirini ideolojik ve poetik eğilimlerine göre inceleyip 1980 sonrası şiiri hakkında genel değerlendirme ve şiir çözümlemesini de Mehmet Narlı yapmıştır. Ayşegül Ayık, kitabın her ne kadar ortak bir çalışma olsa da üç akademisyenin üç farklı yöntemle konularını ele aldığını belirtir. Tanzimat Edebiyatı'ndan Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'na kadarki devreyi inceleyen Gülendam, şiir incelemelerine geçmeden önce şairler hakkında kısa bilgi verir. Bu bilgiler şairin hayatı, edebî faaliyetleri ve şiirlerini etkileyen faktörlerden oluşur. Yazar, “Şiirin Muhtevası” başlığı altında şiirleri birimlere ayırarak günümüz Türkçesine çevirip şiirde ağır basan duygu ve düşünceleri tespit eder. “Şiirde Şekil, Ahenk, Dil ve Üslûp” başlığı altında ise şiirin nazım şekli, kafiye örgüsü ve şiirin ölçüsünü belirtir. Kafiye metinden örneklerle açıklar. Şiirdeki “ifade tarzlarını, mısra yapısını ve metne hâkim olan üslubu” tespit eder.

Ayık, Nurullah Çetin'in Cumhuriyet Dönemi Türk şiirini incelediği bölümün dört kısma ayrıldığını belirtir: “İçerik”, “Şekil”, “Dil ve Üslûp” ve “Ahenk”. Her bölüm kendi içinde alt başlıklara sahiptir. “İçerik” başlığı altında şiirin konusu, teması, şiire hâkim olan duygu ve düşünce vb. unsurlar incelenir. “Şekil” başlığı altında şiirin nazım şekli, kafiye şeması ve nazım birimi ele alınır. “Dil ve Üslûp” başlığı altında dil sapmaları, cümle yapıları,

şairin dili ve üslubu nasıl kullandığı incelenir. “Ahenk” başlığı altında ise kafiye ve redifler, ses tekrarları ve şiirin ölçüsü tespit edilir. Ayık, Mehmet Narlı’nın ise 1950-1980 dönemini ve 1980-2000 dönemini değerlendirdiği bu çalışmada, 1950-1980 dönemini “Gruplar Çevresinde” ve “Kişiler Çevresinde” olarak ikiye ayırdığını belirtir: “Gruplar Çevresinde” başlığı da “İkinci Yeni Şiiri”, “Hisar Şiiri”, “İkinci Kuşak Toplumcu Şiiri”, “İkinci Kuşak Dinî Duyarlıklı Şiir”, “Milliyetçi Gelenekçi Şiir”, ve “Halk Şiiri” şeklinde tasnif edilir. Sonrasında bu başlıklar altına giren şairlerin şiirleri incelenir. Narlı, çözümlemelerinde “şair”, “dış yapı” ve “iç yapı” olarak üç genel başlık kullanır. “Şair” başlığı altında şairin hayatı ve edebî kişiliği hakkında bilgi verir. “Dış Yapı” başlığı altında şiirin dış yapısı, birimler, ses uyumları, ses tekrarları, kafiye örgüsü gibi unsurlar üzerinde durur. “İç Yapı” başlığında ise şiirleri, “tema, söyleyen özne, söylenilen varlık, dilin mecaz düzeyleri ekseninde” yorumlar.

Ayşegül Ayık, Narlı’nın 1980-2000 dönemini incelerken de genel bir değerlendirmeye gittiğini söyler. Narlı, bu dönem içerisinde Adnan Özer, Cahit Koytak, Ahmet Erhan, Haydar Ergülen, Hüseyin Atlansoy, Lale Müldür, Tuğrul Tanyol, Veysel Çolak ve Murathan Mungan gibi şairlere değinir.

Ayık, *Tanzimat’tan Bugüne Yeni Türk Edebiyatı Şiir Çözümlemeleri* adlı çalışmanın, tasnifte ve inceleme yönteminde sunduğu farklı seçeneklerle ve Türk şiirinin geniş kapsamlı bir dönemini ele almasıyla nitelikli bir çalışma olduğunu belirtir.

Ayık, Şerife Aktaş’ın hazırladığı *Şiir Tahlili Teori-Uygulama* adlı eserin de diğer çalışma ile aynı dönemde çıkmış olup Akçağ Yayınevi’nin bastığı 280 sayfalık bir çalışmadan ibaret olduğunu söyler. “Teori” ve “Uygulama” olarak iki bölümden oluşan eserin “Uygulama” bölümünün de dört alt bölüme ayrıldığının bilgisini verir. Aktaş, eserin önsözünde, bu çalışmanın ders hazırlıkları ve notlarının düzenlenmesiyle meydana geldiğini belirtmektedir.

Ayşegül Ayık, Aktaş’ın çalışmanın teori kısmında edebî metin ve edebî metnin özellikleri hakkında bilgi verdiğini, edebî metinlerin diğer disiplinlerle karıştırılmamasına dikkat çekip “Metin” başlığı altında metnin tanımını ortaya koyduğunu belirtir. Aktaş, felsefî,

edebî ve bilimsel metinlerin farklılığını vurgular ve “Güzel Sanatlar ve Edebî Metin”, “Dil ve Edebî Metin”, “Edebî Metin ve Gerçeklik”, “Kurmaca Olarak Edebî Metin” başlıkları altında metnin hususiyetlerini dile getirir. Yazar, teori kısmının ikinci bölümünün “Şiir İnceleme Yöntemi Üzerine” alt başlığıyla oluştuğunu belirtir. Burada da çeşitli şiir inceleme yöntemlerine değinildiğini söyler. Aktaş, şiirleri “zihniyet, yapı, tema, dil ve ahenk” başlıkları altında değerlendirir. Çalışmanın “Uygulama” kısmında ise şiirler dört bölümde tasnif edilir: “En Eski Türk Şiiri”, “XIII. Yüzyıldan XIX. Yüzyıl Ortalarına Şiir”, “Yenileşme Dönemi Şiirine Giriş”, “XX. Yüzyıl Başlarında Türk Şiiri”. Bu tasnifte bütüncül bir yaklaşım sergilenir ve Türk şiirinin en eski döneminden başlanıp yeni Türk şiiri de dahi olmak üzere geniş bir dönem ele alınır. Ayşegül Ayık, “XX. Yüzyıl Başlarında Türk Şiiri” başlıklı kısmın kronolojik olarak ikiye ayrıldığını belirtir. “1900-1922 Arasında Şiir” ve “1922-1940 Yılları Arasında Şiir” biçiminde ele alınan bu iki başlık da şiirlerin temalarına göre alt başlıklara ayrılır.

Ayık, şiirlerin incelenmesinde her dönem için aynı metot kullanıldığını belirtir. “Zihniyet” başlığı altında şiirin yazıldığı dönemin zevk ve anlayışı ve şiirleri oluşturan arka plan fikirler ortaya konulur. “Yapı” başlığı altında şiirde ses ve anlam kaynaşmasından oluşan birimler ele alınır. Biçim ve içeriğin uyumundan veya uyumsuzluğundan bahsedilir. “Tema” başlığı altında, yapı incelemesinde ortaya konulan konu ve fikirler belirtilir. “Dil” başlığı altında “metindeki söz varlığından hareketle” şiirin dil özellikleri ortaya konulur. Şiirin imgesel ve mecazî değeri incelenir. “Ahenk” başlığı altında ise “ritim bağlamında” şiirin ölçü, söyleyiş ve tonlamasından bahsedilir.

Ayşegül Ayık, *Şiir Tahlili Teori-Uygulama* adlı eser hakkında şu değerlendirmeyi yaparak yazısına son verir:

Prof. Dr. Şerif Aktaş’ın *Şiir Tahlili Teori-Uygulama* adlı çalışmasının, incelemede metni esas alan yönü, tasnifte ise hem kronolojik hem de tematik unsurları ortaya koyan vasfıyla şiir tahlili konusunda edebiyat ile meşgul olanlara farklı bir bakış açısı kazandıracağı kanaatindeyiz (s.73).

Cihat Beritli’nin 443. sayının “Kırkambar”ında Selçuk Çıkla’nın *Türk Edebiyatında Manzum Poetikalar* (Akçağ Yay., Ankara 2010) adlı kitabının tanıtımına yer verilir (s.74).

Beritli, kitapla aynı adlı yazıda öncelikle “poetika”nın tanımına dair birkaç cümle sarf eder. Poetikanın genel olarak şiire dair düşünceler, yazılar manasında olduğunu belirtir. Şiir ve düzyazının da mantığının ve imkânlarının birbirinden farklı olması sebebiyle, şairin poetika yazarı konumunda olmasının tartışmalı bir konu olduğunu ifade eder. Beritli, bu tartışmalı durumu da şu sorularla gözler önüne serer: “Poetika yazarı/sahibi bir şair poetikasını yazarken şair olarak mı yoksa nasir olarak mı yazmaktadır? Yahut da yazdığı şeyin nesir olması onu nasir yapar mı? Başka bir söyleyişle şairlikten uzaklaştırır mı? (s.74).

Beritli, ilk poetika metnlerinin nesir olmasının, kendisinden sonraki metnlerin de nesir olarak yazılması gerektiğine dair düşünceleri doğurmasıyla bir yanlışlığın meydana geldiğine dikkat çeker ve Selçuk Çıkla’nın bu kitabının bu yanlışlığı ortadan kaldırdığını belirtir. Beritli’nin ifadelerine göre eser yedi bölümden oluşur. Eserin giriş bölümünde “manifesto” ve “poetika” terimleri üzerinde durulur ve poetik metinlere dair genel bir çerçeve çizilir. Birinci bölüm, “Klasik Dönemde Şiirlere Yansıyan Poetik Görüşler” başlığını taşır. Beritli bu bölümle, gelenekten modern zamanlara gelirken sağlam bir zeminin hazırlanmış olduğunu belirtir. İkinci bölümün ise “Yeni Türk Edebiyatında İlk Poetik Şiirler” başlığını taşıdığını söyler ve diğer bölümlerin adlarını sıralar: “Yeni Türk Edebiyatında ‘Lisan’, ‘Kafiye’, ‘Vezin’, ‘Musiki’ Konulu Poetik Şiirler”; “Şiirin Amacı Konusunda Yazılan Poetik Şiirler”; “Şiirde Yeni Arayışlar: ‘Yeni Şiir’in Poetik Şiirleri’”; “Şiirde Yeni Arayışlar: Saf Şiir Arayışı” ve “Batı’dan Esinlenme Yoluyla Yazılan Poetik Şiirler”. Eserin sonunda ise “Sonuç ve Teklifler” kısmı ve geniş bir kaynakça vardır.

Cihat Beritli, Selçuk Çıkla’nın bu eserinin 1860-1960 yılları arasındaki yüz yıllık periyodun şiir verimlerini içerdiğini ve Çıkla’nın bu yüz yılda sanılandan fazla poetik nitelikli şiir olduğunu ortaya koyduğunu belirtir. Böylelikle eser, Beritli’ye göre, poetik metnlerin nesir olması yönündeki yanlışlığa da son vermiş olur.

Türk Edebiyatı’nın 401-500. sayılarındaki şiir ve şairlerle ilgili kitap tanıtımı yazılarının geneline bakıldığında bunların eser yayınlandıktan kısa bir süre sonra kaleme alındığı görülür. Bu yazılar; şair, yazar, dergici ve akademisyenler tarafından yazılır.

Söz konusu sayılarda, kendisine bu başlık altında yer verilen isimlerin kitapları dışında Recep Akyıldız (*Ve Varlık Ve Aşka Dair*), Özcan Ünlü (*Herşeybirdenbire*), Suavi Kemal Yazgıç (*Heves*) gibi şairlerin kitapları; Mustafa Tacı (*Yunus Emre Yorumları -İşitin Ey Yârenler-*), Hatice Aynur, Müjgân Çakır vd. (*Metnin Hâlleri: Osmanlı'da Telif, Tercüme ve Şerh*), Erman Artun (*Halkbilimi/ Halk Edebiyatı Sözlüğü*), İnci Enginün, Zeynep Kerman (*Yeni Türk Edebiyatı Metinleri*) gibi akademisyenlerin şiir teorisi kitapları ve Mehmet Nuri Yardım (*Aşına Çehreler*), Cemal Kurnaz (*Osmanlı ŞairOkulu*) ve Said Coşar (*Karikatürün Aynasında Edebiyatçılar*) gibi yazar ve akademisyenlerin şiir ve şairler üzerine kaleme aldıkları kitapları tanıtılır.

Genellikle “Kırkambar” bölümünde bulunan kitap tanıtım yazıları bazen deneme türünde bir üslupla yazılır ve birçoğu kısa olarak kaleme alınır. Bahsedilecek kitap hakkındaki bilgilere geçmeden önce ufak bir giriş yapılır. Devamında söz konusu kitabın yazarından, onun ilmî veya edebî hayatından kısaca bahsedildikten sonra kitap hakkında bilgilere geçilir. Kitabın künyesi belirtildikten sonra kitabın önemi, -eğer akademik bir çalışma ise bölüm başlıkları ve her bir bölümün ele aldığı konu sırayla- belirtilir. Tanıtılan eser eğer bir şiir kitabı ise eserin edebiyat dünyasına getireceği yenilik ve okurda uyandıracacağı beğeni hakkında öngörülerde bulunulur. Derginin ilgili sayılarında otuz civarında şiir kitabı tanıtımı yazısı mevcuttur. Bunların dışında kalan, şiir teorisi kitapları ve şairlerle ilgili kitapların tanıtım yazıları ise roman ve hikâye teorisi kitaplarıyla romancı/hikâyeci üzerine yazılan kitap tanıtım yazılarıyla birlikte toplamda yüzden fazladır.

1.2.ŞAİRLER HAKKINDA YAZILAR

Türk Edebiyatı dergisinde şairler hakkında kaleme alınan yazılara yer verilir. Örneğin, “Ölümünün 210. Yılında Şeyh Galib” başlıklı bir özel sayı olan 424. sayıda (Şubat 2009), Beşir Ayvazoğlu, “Sütlüce’deki Ev” (ss.4-9) adlı yazıyla Şeyh Galib’in ölüm yıl dönümü vesilesiyle şairin hayatından bahseder.

Ayvazoğlu, yazısının girişinde, yıllar önce kaleme aldığı Şeyh Galib’in hayatını anlatan *Kuşu’nun Son Şarkısı*’nı yazarken onun Sütlüce’de oturduğu evi de merak ettiği hâlde

evin bugüne ulaşmış olabileceğine ihtimal vermediğinden ev hakkında araştırma yapmadığını söyler. Turgut Cansever’le konuşurken Galib’in evinin yakın bir zamana kadar ayakta olduğunu öğrenince rivayetin doğru olup olmadığını öğrenmek üzere arkadaşı sanat tarihçisi Süleyman Faruk Göncüoğlu’na sorar. Göncüoğlu, Galib’in evinin bugün bile kısmen ayakta durduğunu, isterse Ayvazoğlu’na gösterebileceğini söyler. Eve bir türlü fırsat bulup gidemediğini söyleyen Ayvazoğlu, bir gün TRT 2’de sunduğu Şehir Mekân programına konuk ettiği İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarihî Çevre Koruma Müdürü Cem Eriş’ten Şeyh Galib’in evinin bulunduğu parselin de korunması gereken kültür varlığı olarak tescil edildiğini ve “söz konusu parselde ait kalıntı rölovesi ile evin rekonstrüksiyonuna dayanak teşkil edecek restitüsyon projesinin ilgili Koruma Kurulu’na gönderildiğini” öğrenince heyecanlandığını ifade eder. Bu konuyu da *Türk Edebiyatı*’nda şairin 210. ölüm yıl dönümünde ele almak istediğini söyleyen Ayvazoğlu, Cem Eriş’ten bugün evin yerinde bir apartman bulunduğunu ama evin fotoğraflarına sahip olduklarını öğrenir. Ayvazoğlu, arkadaşı Göncüoğlu’nun *Tarihte Hasköy* (2005) adlı kitabından ve onun kurmuş olduğu İstanbul Şehri Kültür Tarihi Araştırma Merkez’inden fotoğraflar konusunda yararlandığını belirtir. Ayvazoğlu, Göncüoğlu’nun, Şeyh Galib’in evine dair fotoğrafları arşivden bulması ve fotoğrafların çekildiği tarihte evin içinde şairin soyundan gelenlerin oturduğunu ve onlarla konuştuğunu söylemesini önemli bir bilgi bulur.

Ayvazoğlu, yazısının bir alt başlığı olan “Elifi Sokağı’ndaki Ahşap Ev”de Galib’in doğduğu evi anlatır. Ayvazoğlu’nun anlattıklarına göre Galib’in evi 1934 *Şehir Rehberi*’nde Elifi diye adlandırılan sokakta, Hasırızade Tekkesi’nin kapısının tam karşısındadır. Ayvazoğlu, Göncüoğlu’nun verdiği bilgilere göre 1980’de yarı yarıya betonarmeye çevrilen evin iki katlı ahşap karkas olarak inşa edilmiş sade ve gösterişsiz olduğunu söyler. Evin diğer özelliklerini Ayvazoğlu şöyle anlatır:

Duvarlarla çevrili bahçesi, kuzeybatı köşesinde eklektik ahşap konsollar üzerine oturmuş, iki yönde geniş saçaklı bir cümle kapısına sahipti. Bina betonarmeye çevrilip üzeri sıvanmadan önce, batı cephesi üzerinde yer alan girişe beş basamaklı bir taş merdivenle çıkılıyordu. Giriş üzerinde dört direğe oturan bir balkon vardı ve bina kırma bir çatıyla örtülüydü. Beden duvarları üzerinde bol miktarda dikdörtgen çerçeveli, giyotin doğramalı pencerelere yer verilmişti. Evde süsleme sayılabilecek ayrıntıların görülebildiği tek unsur bahçe kapısının kanatları üzerindeki aynalı ve çerçeveli bir alınlık bölümüydü (s.5).

Şeyh Galib'in Yenikapı Mevlevihanesi civarında bir evde doğduğunu ve otuz üç yaşına kadar ailesiyle birlikte bu evde yaşadığını belirten Ayvazoğlu, Galib'in Sötlüce'deki eve 21 Mart 1790 tarihinde taşındığını söyler. Galib'in, Ahmet, Mehmet Mecid ve Zübeyde isimlerinde üç çocuğu olduğu bilgisini veren Ayvazoğlu, eşinin de bir şeyh kızı olan Şerife Aişe olduğunu belirtir.

Ayvazoğlu, Galata Mevlevihanesi şeyhliğine tayin edilerek Sötlüce'deki inzivasından alınan Şeyh Galib'in, buraya tayininden sonra Mevlevihane'de parlak bir dönemin başladığını söyler. 11 Haziran 1791'de iclas töreniyle göreve getirilen Galib, III. Selim'e sunduğu bir kasideyle ondan bir harabe hâlinde devraldığı dergâhın onarılmasını talep eder. III. Selim, bu genç şeyhin ricasını kırmaz ve 25 Şubat 1792'de başlayan tamirat, birkaç ay içerisinde tamamlanır. Ayvazoğlu, ailesiyle birlikte Mevlevihane'nin harem dairesine taşınan Galib'in II. Selim ve onun ailesiyle kurduğu yakınlıktan bahseder:

Bir Mevlevi muhibbi olan III. Selim'in annesinin ve kızkadeşlerinin Galib'i sevdikleri ve destekledikleri bilinen bir gerçektir. Selim'in cülusundan kısa bir süre sonra Mevlânâ'nın kabrine örtölmek üzere Konya'ya göndereceği pûşîdeye işlenecek beyti ondan istemesi, aralarındaki büyük dostluğun başlangıcıdır. Galib, 'arzû-yı şâhâne'yi tek bir beyitle değil, koca bir terci-i bendle yerine getirir; bu şiirin tekrarlanan beytinde hünkârdan 'müceddid' diye söz etmektedir. (...) Şeyh Galib'in divanında III. Selim için yazılmış on bir kaside, yirmi dört tarih, bir terci-i bend, bir şarkı, iki mesnevî ve altı beyit vardır (s.7-8).

Beşir Ayvazoğlu, Şeyh Galib'in kırk iki yaşında genç bir şeyh olarak 3 Ocak 1799'da son nefesini verdiğini ve eşiyle çocuklarının da haremi boşaltarak Sötlüce'deki evlerine geçtiklerini belirtir. Yazı, Ayvazoğlu'nun Sötlüce'deki ev için Koruma Kurulu'nun tespitlerine yer vermesiyle son bulur. Tespitlerden biri "Şeyh Galib Evi'ne ait 29 parselde daha sonradan yapılan betonarme bina kalıntıları görölmüştür." (s.9) şeklindedir.

"Bağdat, Musul, Kerkük ve Biz" adlı dosya konulu 402. sayıda (Nisan 2007) Abdullah Uçman'ın, "Ölümünün 70. Yılında Abdülhak Hâmid" başlıklı bir yazısı vardır (ss.60-65). Bu yazı, Abdülhak Hamit Tarhan'ı ölümünün 70. yıl dönümünde anmak niyetiyle kaleme alınmıştır. Yazıya başlarken Uçman, Hamit'i ne zaman ansa, Tanpınar'ın "Türk Şiirinde Büyük Ürperme" adlı makalesinde onun için kullandığı "Hâmid'e her zaman zengin bir madene dönölür gibi dönülecektir!" ifadesini hatırladığını belirtir.

Batı tesirindeki yeni Türk edebiyatının sırasıyla Tanzimat, Servet-i Fünûn, Fecr-i Âti, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet dönemlerinde yaşayıp eser veren Hamit'in, Türk şiirinin şekil ve muhtevasında köklü değişiklik yaparak Şinasi'nin dahi tam olarak yapamadığı yeniliği yapmasıyla bilindiğini söyleyen Uçman, bunu şu ifadelerle anlatır:

Daha 1860'lı yıllarda Şinasi ile başlayan eski edebiyat anlayışından uzaklaşma ve Batılı örneklerle göre yeni bir edebiyat kurma çaba ve gayreti esas olarak onun tarafından gerçekleştirilir. 1879'da yayımladığı *Sahra* adlı manzum eseriyle genç şairlerin önünde yepyeni bir ufuk açan ve Türk şiirini değişik bir vadiye çeken Hâmid, bu şekilde, Türk edebiyatına gerçek anlamda romantizmi getirmiştir. Yeni Türk şiirinde gerçek sanatçı dehasına sahip olanların başında gelen Hâmid, Türk şiirini gerek zevk, gerekse muhteva yönünden kısa sürede Batı şiiri seviyesine ulaştırmıştır (s.60).

Uçman, Hamit'in mensur *Makber Mukaddimesi*(1885), *Bir Şâirin Hezeyânı*(1883) ve *Nâ-Kâfi*(1886) adlı manzumesinde kendi benini merkeze alıp her şeye baş kaldırdığını ve romantizm sanat anlayışını yansıttığını ifade eder. Fakat tiyatro türünde de eser veren Hamit'in bazen şiirde ve tiyatro eserlerindeki dilde keyfî bir tutum sergilediği için bugün unutulmaya yüz tuttuğunu söyler. Hamit'in eserlerinde genel olarak izlediği yol ve işlediği konular, Uçman'ın ifadeleriyle şöyledir:

...Hâmid, şiirlerinde ve tiyatro eserlerinde yer yer aşk, tabiat ve toplum meselelerini, günlük hayatın bazı problemlerini, zaman zaman tarih ve vatan teması ile insan, Tanrı, ölüm ve âhiret gibi dinî ve metafizik konularını da işlemiştir. Bazı eserlerinde ise yaşadığı devrin çeşitli aktüel konularını tarihî olaylar arasında ve geçmiş devirlerde arama ve yorumlama yolunu tercih etmiştir. Şiirinin konularını daha ziyade kendi hayatından seçen Hâmid, günlük hayatta karşılaştığı ve kendisini derinden etkileyen birtakım olaylar hakkında da şiirler yazmış, böylece ilk defa şiire kişisel tecrübelerini dâhil etmek suretiyle klasik şiir anlayışından uzaklaşmıştır (s.61).

Onun “şâir-i a'zam” ve “müceddit” vasfının yerleşmiş kalıpları yıkmaktan geldiğini söyleyen Uçman, *Nâ-kâfi* redifli manzumesinin bir nevi poetikası kabul edildiğini belirterek bir parça paylaşır:

“Evet tarz-ı kadîm-i şi'ri bozduk, hercümerc ettik,

Nedir şi'ri hakiki safha-i irfânaderc ettik,

Bu yolda nakd-i vakti cem'-i kuvvet birle harc ettik,

Bize gelmişti zirâ meslek-i ecdâdnâ-kâfi” (s.62).

Makber, Ölü, Tarık manzumeleri ile etkili bir şiir meydana getiren Hamit'in Şeyh Galip'ten sonra pek görülmeeyen metafizik derinliğı şiire kazandırma vasfının onu büyük kılan başka bir gerekçe olduğunu belirten Uçman, onun eserleri üzerinde derin çalışmalar yapan İnci Enginün'ün emeğine de değinmeyi atlamaz. Onun yayınladığı Hamit'in bütün külliyatına yazıda yer verir.

Uçman yazısının sonuna, Hamit'in 70. ölüm yıl dönümü vesilesiyle onun hayranlarından Rıza Tevfik'in terekesinden çıkan iki mektubu paylaşır. Bunlardan ilki Rıza Tevfik'in oğlu Nazif Bölükbaşı'ya, ikincisi Rıza Tevfik'in yakın arkadaşı Ali İlmî Fânî'ye aittir.

Abdülhak Hamit ile ilgili bir başka yazı 459. sayıdaki (Ocak 2012) Said Coşar'ın “Karikatürün Penceresinden Şair-i Azam Abdülhak Hâmid”(ss. 15-17) adlı yazıdır. Coşar, yazının girişinde Abdülhak Hamit için “Modern Türk şiirinin oluşumunda bir kilometre taşı olduğundan şüphe edemeyeceğimiz Abdülhak Hâmid, bütün eserlerini yayına hazırlayan Prof. Dr. İnci Enginün'ün de belirttiğı gibi hakkında en çok söz söylenen şairlerimizden biridir.” (s.15) ifadelerini kullanır. Coşar, Hamit'in Türk mizah dergiciliğinin yeni başladığı Tanzimat yıllarından ölümüne kadar defalarca karikatürlerde yer aldığını söyler ve Hâmit'in karikatürlere nasıl konu olduğunu örneklerle gösterir:

‘Şair-i Azam’ Abdülhak Hâmid ile ilgili ilk çizimlerden birisi Cemil Cem'in çıkarttığı *Kalem* dergisinin 22. sayısındadır. Bu portre karikatürde şairimiz orta yaşın kendisine verdiği bütün yakışıklılığı ile boy göstermektedir. (...) Doğum yıl dönümleri karikatüristler tarafından da hatırlanan ender şairlerimizden biridir Hâmid. Mesela *Akbaba*'nın 5 Şubat 1341 tarihli 227. sayısında yer alan ‘tıfl-ı ekber’, yani ‘en büyük çocuk’ olarak anıldığı karikatürden yetmiş beşinci yaşını idrak etmiş bulunduğunu öğreniyoruz (s.15).

Eserleri dolayısıyla da karikatürlere konu olan Hamit'in, şiirlerinde kadın ve kadın güzelliğinin önemli bir yer tuttuğunu söyleyen Coşar, “*Akbaba* dergisinin 25 Ocak 1936 tarihli sayısında yer alan karikatürlerden birinde onun bir kadına yana yakıla şiir okurken” (s.15) gösterildiğini söyler. Coşar, Hamit'in şiirlerinden hareketle bazı karikatürlerin çizildiğinden de bahseder. Bu karikatürlerden biri de Süleyman Demirel ile ilgili olandır:

Süleyman Demirel için politikaya yenice atıldığı altmışlı yıllarda CHP Genel Sekreteri Kemal Satır tarafından ‘Demirel politikada dünkü çocuktur.’ denmesi üzerine Necmi Rıza çizdiği bir karikatürde (Bu karikatür *Akbaba*’nın 2 Kasım 1966 tarihli 45. sayısının kapağında yer almıştır.) Hâmid’in;

Kim demiş bir çocuk küçük bir şey,

Bir çocuk belki en büyük bir şey!

mısralarına yer vermiştir (s.17).

Coşar, yazısını bitirirken Abdülhak Hamit’in bir insan olarak tam bir portresinin görülebilmesi için biyografisinin yanına mutlaka onunla ilgi karikatürlerin de eklenmesi gerektiğini belirtir.

“Vefatının 75. Yılında Mehmed Âkif” adlı özel sayıda (S.458, Aralık 2011, ss.46-48), Ali Haydar Beşer’in “Mehmet Âkif’in İzinde” adlı yazısı vardır. Burada Beşer, Kahire’ye gittiği günlerde Mehmet Âkif’in de Hilvan’da kaldığı evi arama hadisesini anlatır. Yazının girişinde şehirlerin kendilerine has renklerinden bahseden Beşer, kendi tahayyülünde Kahire’yi kahverengi gördüğünü söyler. Bir gece vakti vardığı şehrin onda bıraktığı izlenimler şu şekildedir:

Ruhum şehrin ruhuyla hemen kaynaştı ve yargısını verdi: Kahire İstanbul’un kardeşi. Her zaman olduğu gibi bu yargı da on gün boyunca şehri gezerken hep yanımdaydı. On günün sonunda bu yargı teyit olundu belki; ama bu sefer aklımın kurduğu cümle şu şekildeydi: İstanbul Kahire’nin abisidir (s.46).

Ali Haydar Beşer, Kahire’ye gitmeden önce orada ziyaret edeceği yerlerin listesini yapar ve en başa Âkif’in Hilvan’da kaldığı evi yazar. Kahire’ye vardığında da orada ikamet eden ağabeyi, Beşer’e görmek istediği yerleri sorduğunda ve kardeşinin Âkif’in evini görmek istediğini öğrendiğinde, Hilvan’a hiç gitmediği için evi ve şehri bilen birilerini arar. Bulup sorduğu kişi de bilmeyince Beşer, bu insanın bir Türk olduğu hâlde Âkif’in evini bilmemesine büyük şaşkınlık duyar. Beşer, son sordukları kişinin de bir eğitimci olmasından ötürü bunu “İstiklâl Şairi”ne bir vefasızlık olarak görür ve duruma çok üzülür. Beşer’inağabeyi’nin son görüştüğü kişi bir başka zâtı işaret eder, bu zatın zamanında Âkif’in kaldığı evle ilgilendiğini söyler. Beşer, bu adamla konuşmalarının da sonuç vermediğini, adamın, bir şeyleri bildiği hâlde saklar gibi bir tavrı olduğunu söyler. Israr ettikleri hâlde evin adresini vermeyen adamın

elinde evin fotoğrafları ve videolarının bulunduğunu söyleyen Beşer, adamdan Âkif'in evinde yaşayan şimdiki kişilerin problemlili olduklarını öğrenir.

Beşer, ağabeyi ile birlikte başlarından geçenleri bir bir nakletmeye devam eder. Evi bir türlü bulamamanın çaresizliğini yaşayan Beşer, sonunda ufak bir iz bulduklarını belirtir. Âkif'in kaldığı evin, Hilvan'ın köklü bir ailesi olan Azzam ailesinin evine komşu olduğunu öğrenirler. Sorarak buldukları bu ailenin evi üç katlı güzel bir binadır. Beşer, yanındaki tek katlı evin Âkif'in olduğunu zannedip fotoğraflarını çekmeye başlayınca Azzam ailesinden birinden fotoğrafını çektiği evin aradığı ev olmadığını öğrenir. Âkif'in evinin üst sokağın köşesinde olduğunu ve evde yaşayanların Sudanlı olduklarını öğrenir. Bu kimse de onlara evin sakinlerinin sorunlu birileri olduğunu, eve birileri bakmaya geldiğinde hemen polis çağırdıklarını söyler. Beşer, Türkiye'nin Kültür Bakanlığı'ndan evi müzeye çevirme teklifinin geldiğini fakat Sudanlı ailenin evi satmak istemediklerini öğrenir ve geç de olsa bakanlığın evle ilgilenmiş olmasına sevindiğini belirtir. Beşer, Âkif'in evini bulduğunda içinde uyanan duyguları ve tahayyül ettiği şeyleri şöyle anlatır:

Sonunda bulmuştum. Belki bu derece zor ulaştığım için daha fazla heyecanlanmıştım. Zihnimdeki fotoğraf imgesiyle birebir örtüşüyordu. Sanki Emin balkondan bakıyordu. Vakit geçirmeden fotoğraf çekmeye başladım, zira anlatılanlara göre evin içindekiler çıkarsa sorun yaşayabilirdik. Avluyu çeviren dış duvarlar, üstüne tuğla örülerek yükseltilmiş. Avlu kapısının aralığından da fotoğraflar çektim. Anlaşılan evde kimse yoktu. (...) Fotoğraf çektikten sonra eve bakarak, koca Âkif'in memleketinden bu kadar uzaklarda on yıldan fazla yaşadığını düşünerek hüznlendim. Bu evde -işte şurada- Âkif'in Kur'an tercümesiyle meşgul olduğunu, kelimeler üzerinde kafa patlatarak sürekli değişiklikler yaptığını; şu odada kızına, damadına, dostlarına gönderdiği mektupları yazdığını... tahayyül ederek eve tekrar tekrar baktım (s.47-48).

Beşer, tahayyül ettiği tüm şeylerin üzerine, zamanında Âkif'in çok sevdiği Yozgathı arkadaşı İhsan Efendi'yi görmeye ve hasbihal etmeye Kahire'ye gitmek için para bulamadığı o günleri düşünüp üzüldüğünü söyler. Evi bulmanın sevincinin, bunları düşününce üzüntüye dönüştüğünü söyleyen Ali Haydar Beşer, Âkif'in Kur'an tercümesinin Kahire'de yanmış olmasının üzerine, içinden "Hiç olmazsa Kur'an tercümesi kalsaydı" diye geçirir. Beşer, yazının sonunda Âkif'in evinden bu duygu yoğunluğu ile dönerken kendileriyle ilgilenen Azzam ailesinin evinde bir meyve suyu içip teşekkür ederek oradan ayrıldıklarını belirtir.

Türk Edebiyatı’nın hakkında en çok yazıya yer verdiği şairlerden biri Ahmet Hâşim’dir. Kendisi hakkında “Resim ve Edebiyat” başlıklı dosya konulu 423. sayıda (Ocak 2009) *Kültür Haftası*’ndan aktarma Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun “Hocamız Ahmet Hâşim” adlı yazısı (ss.6-7) vardır. Yazı, sonunda ifade edildiği gibi 26 Şubat 1936’da *Kültür Haftası*’nda yayınlanmıştır ve Bedri Rahmi’nin hocası Ahmet Hâşim’le ilgili bir ders anısını aktarmaktan ibarettir. Bedri Rahmi, estetik derslerine giren hocasıyla ilgili ilk izlenimlerini şöyle anlatarak yazıya giriş yapar:

Onu ilk gördüğüm zaman bende bıraktığı intibain Anadolu’daki mecmuaların birisinde gördüğüm resmiyle hiçbir alâkası yoktu. Onu görünce güzel bir şiir yazabilmek için güzel bir insan olmak lâzım gelmeyeceğini bir defa daha öğrenmiştim. Orta boylu ve yelek düğmeleri arasındaki hiçbir büklüme yer vermeyen dolgun bir gövde üzerinde Hitit eserlerindeki kafalar kadar büyük ve ekspresif bir baş. Ve bu iri başı, iri bir gövde üzerinde rahatça tutabilmeye çalışan, kanlı canlı, taşkın, kısacık bir boyun. Hocamızda beni en çok ürküten, iri kafasından ve kısa boynundan çok sesi olmuştur. Boğuk, bir tahta perde arkasından geliyormuş hissi veren ve boğazından birkaç parçaya bölünerek çıkan ve ancak havaya temas ettikten sonra bir kül hâlinde kulağa gelen, kısaca; çirkin bir ses. Fakat biz ilk defasında çirkin bulduğumuz bu vücuda ve bize boğuk gelen bu sese ne kadar çabuk alışmış ve onun derslerini ne taşkın bir merakla her hafta iple çekmeye başlamıştık (s.6).

Bedri Rahmi, estetik derslerinin, onun şair ve güzel konuşan bir adam tarafını tanıttığını, derste hocasının talebelerle konuşurken aldığı cevaplar karşısında tebessüm ettiğini söyler ve bir gün derste kendisinin de hocasıyla olan güzel bir anısını anlatır. Hâşim bir gün İstanbul’a İtalya’dan tayyare ile gelen çiçek hadisesinin gülünç ve hazin taraflarını anlatır. Bedri Rahmi de hocasının bu üzüntülü hâline karşılık söylediği sözlerle onu hoşnut kılar. Hâşim’in derste anlattıklarının ve Bedri Rahmi’nin sözleriyle araya girmesi hadisesinin aktarılmasından sonra yazı son bulur:

– Nedim’in, kasidelerin memleketine şiirleri baştan aşağı çiçek olan minyatürlerinde çiçekten geçilmeyecek bir memlekete İtalya’dan hem de tayyare ile çiçek geliyor! Lâleyi tarihe sokan, bir devre çiçek ismi veren bize İtalya’dan gül ve karanfil geliyor. Gül ve bilhassa karanfil! Bu iki çiçek şarkın ta kendisidir. Yarabbi, bize nasıl İtalya’dan karanfil gelebilir?

Ben artık dayanamamış, onun hâlâ tadı damağında kalan “Karanfil” şiirini bütün kokusu ile bir daha duymuş ve karanfil şairine:

– Zararı yok hocam, demiştim, karanfil bize dışarıdan gelmiş, ne çıkar? Şairi bizden olduktan sonra!

Bu söz onun tahmin edemeyeceğim kadar hoşuna gitmeli ki yüzünün gene kıpkırmızı kesildiğini gördüm. Bana dönerek:

–Teşekkür ederim, dedi. Ve biz o dersi şarkın en zengin bahçelerinden geçmiş gibi sarhoş bitirdik... (s.7).

Ahmet Hâşim konulu yazılardan bir tanesi de Said Coşar'ın kaleme aldığı, 500. sayıdaki (Haziran 2015) “Karikatüristlere Göre Ahmet Hâşim” (ss.98-103) adlı yazıdır. Yazının girişinde Hâşim'in şiirlerinde kuş, göl, gece, mehtap gibi imajları sıkça kullanması sebebiyle kendisine sanat camiasında “kurbağa şairi” dendiği belirtilir. Sonrasında çeşitli dergilerdeki karikatür çizimlerinde Hâşim'in nasıl konu edindiği örneklerle ifade edilir. Bunlar, *Peyâm-ı Edebî*, *Aydede*, *Guguk*, *Papağan*, *Akbaba* gibi dergilerdir. Hâşim'in kimi karikatürlerinin de bizzat yer aldığı yazıda Coşar, örneğin *Papağan* ve *Akbaba* dergisinde Hâşim'in nasıl yer aldığını şöyle anlatır:

24 Şubat 1926 tarihli *Papağan*'da yayınlanan ‘Meşahirin karnaval alayı’ alt yazılı karikatürde Ahmet Hâşim yine kurbağa şeklinde karşımıza çıkıyor. (...) *Akbaba*'da 20 Eylül 1926 tarihinde neşredilen Ramiz Gökçe imzalı bir dizi karikatürde de: ‘Bir Avrupalı kurbağadan aldığı bir serumla durmuş kalpleri işletiyor, ölüleri diriltiyormuş. Bu teceddüd muvaffakiyetle neticelenirse neler olacak?’ sorusuna cevap aranırken şöyle denilmektedir: ‘Ahmet Hâşim Bey’in kurbağalara aşkı anlaşılacak!’ (s.99).

Coşar, Hâşim'in hakkında çizilen karikatürlere kızıp kızmadığı konusuna da açıklama getirir. Hâşim'in *İkdam*'da yayımladığı “Cem'in Gözü” ve “Mizah” gibi yazılarından hareketle karikatürden iyi anladığını ve en çok sevdiği insanlardan birinin de karikatürist Cemil Cem olduğunu belirtir. Coşar, tüm bu bilinenlerden Hâşim'in karikatüristlere hoşgörüyle baktığı çıkarımına vardığını ifade eder.

İlgili sayılarda Ahmet Hamdi Tanpınar hakkındaki yazılar çoktur. Bunlardan biri 419. sayıdaki (Eylül 2008) “Tanpınar'ın Günlükler'i, Cemil Meriç'in Jurnal'i” (ss. 40-41) başlığını taşır. Yazıda, Tanpınar'ın *Günlükler*'i ile Cemil Meriç'in *Jurnal*'i karşılaştırılmış ama Tanpınar merkeze alınmıştır. İzzet Tanju, yazının girişinde derginin 412. sayısında tartışılan Tanpınar'ın *Günlükler*'inden söz edeceğini söyler ve sözlerine şu şekilde devam eder: “Tanpınar'ın *Günlükler*'deki dili daha yalın. Cemil Meriç'in *Jurnal*'i ile karşılaştırınca daha soğukkanlı. Öfke yok. Coşku yok. Yanıp yakınıyor, o başka. Cemil Meriç'inkinde hepsi var” (s.40).

Tanpınar, *Günlükler*'de, *Beş Şehir*'den oldukça farklı bir üslup kullandığını kendisi de ifade etmiştir diyen Tanju, “Tanpınar, *Beş Şehir*'i yazarken bulmaya, aramaya mecbur kalmış. Tanpınar, durgun akan su. Meriç'inkiler ise gürül gürül akıyor.” (s.40) sözleriyle *Günlükler*'in nasıl bir ruh hâliyle yazıldığını da belirtmiş olur. Tanju şu bilgilerle çıkarımını doğrular:

Türk Edebiyatı'nın aynı sayısında *Günlükler*'i yayına hazırlayanlardan Prof. Enginün'ün bir sözü var: ‘Günümüzde bilgiye ulaşmak çok kolay. Televizyonda, internette.. O günlerde öyle değil, bir aydın yalnızlığı var. Kiminle konuşacak? Konuşacak kimse yok etrafında’. Tanpınar da kendiyle konuşuyor. Durgun akan suya benzemesi bu yüzden. Derdini ummana değil, deftere dökmüş. ‘Hâlâ jurnal tutmadığıma yanarım’ diyen de Tanpınar. Niye tutmamış? Geleneği yok, isteyen yok (s.41).

Tanju, Enis Batur'un Tanpınar hakkında, “... Yazamadığı günlüğünü hakkını vererek yazsaydı, üstelik hayli önemsedığım Ataç'ın ve Cemil Meriç'in günlüklerinden daha zengin bir kitap koyabilirdi ortaya” (s.41) ifadesini de paylaşır. Yazı, Tanpınar'ın *Günlükleri*'nde “yanıp yakılan bir insan Tanpınar”ın varlığına işaret ederek son bulur.

Türk Edebiyatı'nda Tanpınar hakkında birden fazla söyleşi yazısı vardır. Bunlardan biri de hem kendisinin hem de Mehmet Kaplan'ın öğrencisi olan Prof. M. Orhan Okay'la yapılan söyleşidir ve söyleşiyi Nilay Altunay yapar. “Biyografi, Tarih'in Üvey Evladır” başlığını taşıyan söyleşi, derginin 438. sayısındadır (Nisan 2010, ss.4-12). Okay, bu söyleşide kaleme aldığı *Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar* adlı eseri hakkında ve genel olarak Tanpınar hakkında konuşur. Söyleşi, şu alt başlıklardan oluşur: “Bir Hülya Adamının Romanı”, “Bizde Biyografi”, “Tanpınar Niçin Geç Keşfedildi?”, “Eşikteki Adam”, “Tanpınar Kimlerden Etkilendi?”, “Tanpınar ve Mistisizm”, “Şair Olarak Tanpınar”, “Ben!”, “Çeşidi Bol Yazar”, “Hem Muhafazakâr Hem Yenilikçi.” Okay, eserinin yazılma sürecinden bahsederken şu ifadeleri kullanır:

Tanpınar'ı yazmak beni hep ürkütmüştür. İlk defa 1992 yılında Dergâh dergisinde sekiz sayı devam eden bir biyografi denemesine giriştim. Bunlar çevremden ilgi gördü, devamını istediler. Fakat bir noktada, Tanpınar'ın Konya ve Ankara yıllarında karşıma büyük bir boşluk, bilgi eksikliği çıktı... (s.4).

Okay, kitabı hakkında konuşmasının yanı sıra Tanpınar'ın edebî kişiliği üzerine de konuşur. “Şair Olarak Tanpınar”, başlığı altında Tanpınar'ın şairlik yönünü anlatır:

Bana göre Türk şiir tarihinde az yazanlardan Tanpınar. Az şiiri olanlardan. Kendi tercih ettiklerinin hepsi nihayet, küçük çapta tek bir şiir kitabından ibaret. Fakat Tanpınar, kendisi kendisini şair olarak göstermek istiyor. Günlüklerinde, hatıralarında da “şair olarak şunu yaptım” vs. diyor. (...) Kendisini şair olarak tanıtıyor. Ama şairliği de kantite bakımından o kadar. (...) Az yazması mükemmeliyetçiliğinden. Ama şair tanınmaması da az yazmasından. Kendi şiirinin mısralarıyla çok oynuyor. Dergilerde yayımlandıktan sonra bile. Ölümünden sonra günlüklerinde, not defterlerinde mısralarla ne kadar çok oyalandığı, onları mütemadiyen değiştirdiği görülüyor (ss.9-10).

401-500. sayılarda hakkında en çok yazılan isimlerden biri de Asaf Hâlet Çelebi'dir. Zafer Acar'ın, “Asaf Hâlet Çelebi 100 Yaşında” başlıklı bir özel sayı olan 410. sayıda (Aralık 2007) “Şiiri Kelime, Kelimesi Şiir Olan Şair” adlı Asaf Hâlet'ten bahseden bir yazısı mevcuttur (ss.27-31).

Yazıda, Cemal Süreya'nın “Folklor Şiire Düşman” denemesinde geçen bir ifadenin, Asaf Hâlet'in şiirinin mahiyetini gösterir nitelikte olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Süreya, denemesinde “Çağdaş şiir geldi kelimeye dayandı.” sözleriyle genel olarak modern şiirin kelimelere yüklediği imgesel anlamı vurgulamaktadır. Asaf Hâlet, ne kendi dönemindeki ne de kendi dönemi dışındaki şairlerin şiir tarzını benimsemiş; özgün olmayı başarmıştır. Nazım Hikmet ve Garip akımı şairleri gibi kelimeyi alışılmış anlamının çerçevesinde kullanmamış; geleneği, menkıbeleri, mitolojiyi ve mistisizmi şiirinde, kelimelere orijinal anlamlar yükleyerek mısra egemenliği doğrultusunda işlemiştir. Acar, bunu örneklerle açıklar:

Çağdaş birçok şaire göre şiiri daha iyi kavrayan Asaf Hâlet Çelebi, ‘Şiir kelimelerin bir araya gelmesinden hâsıl olan büyük bir kelimedden başka bir şey değildir.’ diyerek şiirdeki bütünlüğü vurgularken belki de farkında olmadan bazı kelimelerin içine kocaman bir şiir sıkıştırmıştı.

vurma kazmayı

ferhâaad

he'nin iki gözü iki çeşme

âaahhh

Şair, bir ressam gibi bütün görsel ayrıntıları derinlemesine işliyor ve felsefî bakışını ise tuvalin (kelime) arkasına yerleştiriyor. Âh, felsefî boyutuyla onun şiirinde yer alır. Âh'ın Arap alfabesinde karşılığı uzun elif ve güzel he'dir. Resimsel görüntüsü ise kazma (elif-sevgili) ile eşilmekte olan toprak (he-âşık) gözler önüne gelir ki, klasik edebiyat şairlerinin ustalığında bir imgedir bu. Yani geleneksel bir bakış açısı. Okuyucunun içine yerleşmiş olan Ferhat ile Şirin hikâyesi bir anda dimağlarda canlanır (s.29).

Yazının sonunda Acar, Asaf Hâlet'in anlaşılıp kıymeti bilinmemiş bir şair olsa da sıradan değil, hakiki şiirin peşinden koşan, modern ötesi bir şiiri yakalamış bir şair olarak daima ayakta duran bir şiir bıraktığını ifade eder.

“Ölümünün 30. Yılında Behçet Necatigil” başlıklı bir doya konusu olan 434. sayıda (Aralık 2009) Mehmet Narlı'nın “Behçet Necatigil'in Poetikası” (ss.36-40) adlı yazısı yer alır. Yazıda genel olarak Necatigil'in poetikası hakkında bilgi verilir. Başında ifade edildiği gibi yazıda, Behçet Necatigil'in *Bile Yazdı/Düzyazılar* adlı kitabının birincisinde yer alan “Şiir Tanım ve Gözlemleri” başlıklı metninde söyledikleri, onun poetikasını ortaya koyar. Narlı, yazısında Necatigil'e göre şiir-şair ilişkisini, şiirin oluşum aşamaları ve yapı unsurlarını, üslubunu belirtir. Yazının alt başlıkları, “Kaç Türlü Şiir Var?”, “Şairin Burçları”, “Şair Kendinden Yola Çıkar”, “Şiirin Dili”, “Anlam-Kapalılık”, “Şiir ve Toplum”, “Gelenek ve Yerlilik” olarak belirlenmiştir.

Narlı, öncelikle Necatigil'in şiir tanımlarından birkaçına yer verir:

İyi bir şiir, insanların arasına girdiği hâliyle kalan ve bir ekleme veya çıkarmaya ihtiyaç duymayan bir şiirdir. (...) Zamana kök salacak şiir, insan doğasını anlatan şiirdir. ‘Şiirler, beraber söylenen solo şarkılardır.’ Şiir ve üslup bağıni işaretleyen bir ifadedir bu. Bütün şairler aynı dille söyler. Bütün şiirlerin müziği, aynı dilin genel ritim özelliğine yaslanır. Bu bakımdan bir dilin şiiri, birer korodur aslında. Fakat korodaki her sesin kendine özgü bir ağırlığı, bir rengi, bir gırtlığı vardır. (...) ‘Şiir iki şey ister: hem seni hem hünerini. Tek başına sen, sıkıcı bir ağırlıksın; hüner ağırlığını hafifletir.’ (s.36).

Narlı, Necatigil'in şiir tanımlarını verdikten sonra “Kaç Tür Şiir Vardır?” alt başlığı ile onun, şiirleri üç türe ayırdığını söyler. Birincisi dışa kapalı, içe dönük, bencil şiirdir. İkincisi dışarı ile dışarının ekonomik ve toplumsal şartlarıyla ilgili, dünya olaylarını izleyen dışa dönük şiirdir. Üçüncüsü ise iç ve dış algıların ötesinde deneyüstü sorunlarla uğraşabilen metafizik ve mistik şiirdir. Şaire göre çağın şiiri ikinci kategoriye mensuptur. Narlı bunu da şöyle açıklar:

Necatigil'in şiirinin ikincisi olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Şiirlerindeki insanlar problemleri ile, yalnızlıkları ile, korkuları ve arzuları ile çağın insanlarıdır. O 'çevre'den ve 'ev'den yola çıkarken hem kişiliği ile toplum arasındaki uyuma ulaşır hem de kişiliği ile çevresi arasındaki çatışmayı yaşar. Bu çatışma ve uyum arasında çoğu zaman yalnızlığı üzüntüyü bulur. Necatigil'in şiiri bu yüzden ne tamamıyla dışarıya kapalı bir şiire ne de tamamıyla metafiziğe yönelir (s.37).

Yazının bir diğer alt başlığı “Şairin Burçları”nda Narlı, Necatigil'e göre şairin oluşumunun üç aşamalı bir etkilenme sürecinden geçtiğini söyler. Bunlar gurbet, hasret ve hikmet burçlarıdır. Narlı bu aşamaları şöyle açıklar:

Gurbet burcu, şairin insanlarla ve eşyalarla arasındaki uyumsuzluğu, yalnızlığı hissettiği burçtur. Yalnızdır ve sanki onu şiire yönelten bu yalnızlıktır. Ama şiire yönelmesinde sağlıklı işaretler taşımaz bu aşamada. (...) Hasret burcu: Artık kişi, yaşadıklarından, yazdıklarından şiir olanı arar. Toplum içinde bir uzak ülke insanı olduğunun farkına varır ama, toplum içinde yaşamak zorunda olduğunun da farkına varır. (...) Bu aşamanın son kertesinde artık şair, dünya ile alışverişinde bir düzen kurmuştur. Ama bu düzen acaba şairi kendi dünyasında bırakmaz mı? Hikmet burcu, şairin yukarıdaki soruyla karşı karşıya geldiği aşamada başlar. Anlar ki şair, şiiriyle kendisi arasında bir yerdendir ama bu yer değişmez bir yer değildir. Anlar ki değişmez bir yere gelmek, oldukça zordur ve asıl büyük şairler de bu zoru başaranlardır. O zaman anlar Yunus'u, Hayyam'ı, Fuzulî'yi. (...) Necatigil'e göre şairlerin çoğu gurbeti ve hasreti yeter görürler kendilerine. Güçlerini bu aşamada gösterirler. Ama ergin ve olgun okuyucunun gözü daha çok sonuncu burçtadır (s.37-38).

Yazının devamında ortaya konulan görüşleri de kısaca özetlemek gerekirse, Necatigil'e göre şiire ve topluma ulaşmak için şairin kendisinden yola çıkması gerekir. Şair, şiirinin hem öznesi hem nesnesidir. Onun şiir dilinde aradığı iki şey anlam ve sestir. Eski şiirin kelimelerini kullanmak da şiire zenginlik katar. Kendisi bu yüzden geleneğe “ses” noktasında dönüş yapan şairlerdendir. Şiirde anlamı önemser, bu yüzden anlamın peşinde olan Garip akımına yakındır. Çünkü ona göre şiiri şiir yapan öğelerin başında mânâ gelir. Ama mânâyı vuzuhtan ayırır. Bir şiirin mânâlı olması, vazıh olduğu anlamına gelmez, der. Şiirde toplumsallığı önemser. Şiirlerinde toplumun sıkıntısı, yalnızlığı, yaşam tarzı vardır.

Türk Edebiyatı'nın 466. sayısında (Ağustos 2012) Fethi Demir'in kaleme aldığı “Sezai Karakoç'un Poetikasında Şair Kimdir, Şiir Neye Denir?” adlı yazıda (ss.56-59) ise Sezai Karakoç'un *Edebiyat Yazıları-1* adlı kitabındaki görüşlerinden hareketle şairin görevinin, şiirin vasfının anlatılması gaye edinilmiştir.

Yazı, İkinci Yeni şiirinin özelliklerinden bahsederek başlar:

... modern Türk şiirinin kalbinde yer aldığı kabul edilen İkinci Yeni şiiri; imgeye dayanan, anlamı sorunsallaştıran, dilsel ve biçimsel deneysellikler içeren avangart bir şiirdir ve sürrealizm, varoluşçuluk, atonal müzik, soyut resim vb. modern sanatlarından epey beslenir. Aralarında ideolojik bir yakınlıktan çok poetik bir kan uyuşması bulunan kentli orta sınıf, entelektüel bir şair topluluğu tarafından üretilen İkinci Yeni şiiri, farklı eğilimlerden şairleri bir araya getirmesi bakımından da oldukça dikkati çekicidir (s.56).

Devamında Sezai Karakoç'un bu akım içindeki farkına değinilir. Bu şiirin Doğulu mistik-geleneksel yönünü tamamlayan Sezai Karakoç'un şiirleriyle olduğu kadar poetik duruşuyla da İkinci Yeni'ye katkı sağladığını belirten Fethi Demir, "Diriliş Gününün Habercisi: Şair" alt başlığıyla Karakoç'un görüşlerini sunar. İkinci Yeni içerisinde "şair"i en çok yüceltenlerin, ona büyük sorumluluklar yükleyenlerin başında Karakoç'un geldiğini söyler:

Şairi, tarihe ve doğaya karşı direnen 'kalbî öz' olarak algılayan Karakoç, şairin bir gönül adamı olduğuna inanır ve ondan bu sorumluluğunun bilincinde eserler vermesini ister. Öyle ki Karakoç'un muhayyilesinde şair, 'Diriliş günü adamı', İsrail'in ve Cebrail'in yoldaşı olarak belirir ve '(ö)leyazan insan ruhu, dirileceği gün kendi gerçeğine geri döner.' (s.56-57).

Karakoç'a göre, şair, topluma rehberlik eder. İnsanın taşımakta zorlandığı dertleri, sıkıntıları, kendi derdi görür. Toplumlara, gerçeğe, doğruya ve dirilişe yöneltecek olan şairdir. Şairler milletin sözcüsüdür ve onlar olmadan millet de yaşamıyor demektir. Poetikasını İslâmî kaynaklar etrafında kuran Karakoç'un bu yönüyle de İkinci Yenicilerden ayrıldığı ifade edilir. Şairin, tüm dünya insanları, Müslüman kardeşleri için adeta kavga hâlinde olduğunu söyler. Ama bu kavgada politik, propagandist bir tavrı benimsemez. Şairin "çağın propaganda ağı"na takılmamasını söyler. Demir, bunu şu ifadelerle belirtir:

Poetik referansını daha çok Doğu medeniyetinin zengin manevî atmosferinden kotaran Sezai Karakoç'un tahayyülündeki şair, günlük hayatın maddiyatçı havasına kapılmadan, politikanın tuzaklarına düşmeden hayata ilahî bir soluk, bir renk, bir umut getirmeye çalışır. Özgün bir söylemi ve şiirin değerlerini göz ardı etmeden zulmün karşısında göğsünü gere gere durur ve diriliş gününün habercisi olduğunu asla unutmaz (s.58).

Yazının diğer bir alt başlığı olan "Diriliş Gününün İfadesi: Şiir"de ise Karakoç'un şiir tanımlarına yer verilir. O, şiiri epey önemseydiği için ona yeni tanımlar getirmeye çalışmıştır. Demir, bu tanımları şu şekilde belirtir:

Karakoç'a göre şair nasıl dirilişin habercisi ise şiir de dirilişin ifadesidir. Böylece şiirin kaynağı konusunda Doğu medeniyetinin manevî zenginliğini işaret eden Karakoç, İslâmî bir şiirden bahseder. Bu İslâmî şiir, “rahmanî ilhama dayanan bir şiirdir. Vahyin aydınlık izindeki şiir(dir). (...) alnı vahiy ve kıyamet günü ürpertisiyle aşıllı hikmetten yanadır. (...) Şiirin abartıya dayanan, sanatlı bir söyleyişi olduğunu ifade ederken saf şiir anlayışına yaklaşan Karakoç, şiirin ve vahyin hedefinin aynı; fakat üsluplarının farklı olduğuna inanır (s.59).

Demir, Karakoç'a göre şiirin bir damıtma işlemi olduğunu söyler. Karakoç, şiiri, diğer edebiyat ve sanat dallarından farklı gördüğü için onun üzerine çok kafa yormuştur. Şiirde nesnelerin soyutlama yoluyla sunulması ve kelimelere yeni kimlikler yüklenmesi, diğer sanat dallarından ve edebiyat türlerinden onu ayırdığını söyler. Şiir ona göre insana ve aşka dayanmalıdır. Ama bu aşkla tasavvufu kasteder. Evrensel özün izini süren şair, milli bir sanat olan şiiriyle önce kendi milletine seslenir.

Yine derginin 466. sayısında “Adam Gibi Bir Adam” başlığı ile Aziz Korkmaz'ın bir yazısı vardır (ss.72-75). Yazıda Korkmaz, Abdurrahim Karakoç'tan bahseder. Onun, kendi tabiriyle “Çocukluğumun Şairleri”nden dediği Karakoç ile kendisine gençlik yıllarında tavsiye edilen kitapları vesilesiyle tanıştığını ve böylelikle kendisine büyük sevgi beslediğini belirtir. Korkmaz, onun kitaplarını kendisine tavsiye eden seyyar kitapçıyla anısını da şöyle anlatır:

Şiirleriyle ilk gençlik yıllarımda tanıştım. Üç ayda bir gelen bizim seyyar kitapçı tavsiye etmişti: Sana bir kitap vereceğim, hiç itiraz etmeyeceksin. Paran yoksa önemli değil, sonra verirsin; beğenmezsen bir dahaki geldiğimde iade edersin. Göreceksin, çok seveceksin...” Böylece Hasan'a Mektuplar ve Haberler Bülteni'yle tanışmış oldum. İki kitap bir arada idi. İlçeden kasabamıza gelinceye kadar trende kitabı baştan sona gözden geçirmiştim. Bu derece akıcı üslup, bu derece söyleyiş kolaylığı inanılır gibi değildi: Tam bir sehl-i mümteni. Sonra, köylünün bütün dertleri, sıkıntıları, aşkları, heyecanları, tepkileri dile getirilmişti. Ayrıca, köy her yönüyle, dağıyla taşıyla, ormanıya ovasıyla manzum olarak kâğıda dökülmüştü. Hem de ne dökülüş... O ne buluşlar, ne ince sezişler, espriler... (s.72).

Korkmaz, hem kitapçı anısını hem de Karakoç'un şiirleriyle tanışmasını anlattıktan sonra anılarına devam eder. Bir mide rahatsızlığı sebebiyle 1976-1977 yıllarında bir tavsiye üzerine gittiği Elbistan-İçmeleri'nde Abdurrahim Karakoç ile yakından tanışma fırsatı bulur. O sıralar Karakoç, Elbistan'da belediyede arzuhalcilik yapar. Kendisini oraya götürüp Karakoç ile tanıştırma vazifesini üstlenen, Korkmaz'ın bir arkadaşıdır. Korkmaz, bu tanışma faslını ve Karakoç'un kendisi üzerinde uyandırdığı izlenimleri anlatır:

Ve kalkıp birlikte belediyeye gittik. Arkadaşım beni de tanıştırmak için getirdiğini söyledi. Son derece hüsn-i kabul gösterdi. Oturmamız için yer gösterdi, çay ikram etti. Bir taraftan çaylarımızı yudumlarken, bir taraftan da köylünün bu gönüllü arzuhâlcisini tanımaya çalışıyordum: Zayıf, esmer, kavruk bir Anadolu insanı. Güneş nasıl tenini kavurmuşsa, köylünün dert ve sıkıntıları da yüreğini kavurmuştu anlaşılan. ‘Vatandaş Türküleri’, ‘Mihriban’, ‘Sen Varsın’, ‘Sen’ ve ‘Ben’ gibi şiirler ancak böylesine yanık bir yürekte çıkabilirdi. Olabildiğince mütevazı, rahat, iddiasız bir insan... Aynı zamanda hoşsohbet de (s.74).

Karakoç, hangi maksatla Elbistan’a geldiğini sorduğunda Korkmaz, üniversite öğrencisi olduğunu söyler. Sohbet sırasında Korkmaz’ın, arkadaşı Hacıeminoğlu’nun öğrencisi olduğunu öğrenince Karakoç, onun vasıtasıyla Hacıeminoğlu’na şiirlerinin toplu baskısı olan *Vur Emri*’ni gönderir. Korkmaz bu emaneti alırken Karakoç’un arkadaşına gönderdiği selamını da ona iletmek üzere kabul eder.

Bu ziyaretten sonra Türk köy ve köylüsü üzerine düşünen Korkmaz, köy edebiyatının doğduğu Tanzimat ikinci nesil yazarlarının kalemini hatırlar. Nabizade Nazım’ın *Karabibik*’ini, Ebubekir Hâzım Tepeyran’ın *Küçük Paşa*’sını ve Cumhuriyet dönemi eserlerindeki Türk köy ve köylüsünü düşünür. Korkmaz’ın da bir köylü çocuğu olması, bu eserlere merakını cezbeder. Fakat Korkmaz, köylü sorunlarına ideolojik yaklaşan Cumhuriyet dönemi eserlerini beğenmediğini söyler. Özellikle de Mahmut Makal’ın *Bizim Köy*, *Kuru Sevdâ*, *Hayal* ve *Gerçek* gibi Türk köy ve köylüsünü anlattığı eserlerini bu yüzden beğenmediğini belirtir. Beğenmeme gerekçesi olarak da şunları söyler:

Burada anlatılanlara ‘insan’ demek için herhâlde bin şahit gerekirdi; belki tarihteki ‘mağara devri’nden daha ilkel ve geri birtakım ‘insanımsı yaratıklar’ demek icap ederdi. Eğer Sayın Makal’ın köylüleri mahkemeye müracaat edip ‘hakaret dâvâsı’ açsaydılar kesinlikle kazanırlardı. İşin üzücü bir tarafı da şu: Bizim masabaşı aydınlarımız, köyü haritada gördükleri için, mal bulmuş mağribî gibi, Mahmut Makal’ın anlattıklarının üzerine atlamış ve büyük bir tantanayla Türk köyü ve köylüsü üzerinde ahkâm kesmişler; ayrıca bununla da yetinmeyerek yabancı dillere de çevrilip ‘İşte 20. yüzyılda Türk köyü ve köylüsü bu!’ diye dünyaya ilan etmişlerdi (s.74-75).

Korkmaz, her ne kadar Türk aydınının Türk köylüsünü 50’li, 60’lı ve 70’li yıllarda keşfettiği gerçeğini söylese de bu dönem eserlerinin bir “köy edebiyatı” adı altında çarpık ideolojik zihniyetin sonucu olduğunu belirtir. Bunlar göz önünde bulundurulunca Abdurrahim Karakoç’un şiirlerinin “Türk köy ve köylüsünün manzum romanı” gibi olduğunu söyler. Köylünün çektiği sıkıntılar, aşkları, sevdaları ve kinleri Karakoç’un bu romanında yer alır, der

Korkmaz. *Hasan'a Mektuplar, Haberler Bülteni, Vatandaş Türküsü, Hâkim Beğ, TohturBeğ* gibi eserlerinin tüm gerçekliği ile Türk köylüsünü anlattığını belirtir.

Karakoç'u, halk şairi olarak sayanlara da Korkmaz tepkilidir:

Karakoç'u, halk şairi, diye küçümseyenlere gelince: Karakoç, halk şairi değil, halkın şairidir. Bu iki kavram birbirinden çok farklıdır. Evet, şiirlerinde halk tarzını kullanmıştır ama, her halk tarzını kullanan halk şairi midir? Sabahattin Ali de şiirlerinde halk tarzını kullanmıştır; Sabahattin Ali halk şairi midir? Keza Rıza Tefik Bölükbaşı... Siz hiç 'Lâmbada titreyen alev üşüyor' diyen bir halk şairi duydunuz mu? Bu ince buluşa ancak Servet-i Fünûncularda, bilhassa CenabŞahabeddin'de rastlayabilirsiniz (s.75).

Korkmaz, Karakoç'un şiirlerinin halk şiiri kalıplarıyla modern duyuş ve düşüncelerini yansıttığını belirterek yazısını bitirir.

“Kırkambar” bölümüne bakıldığında şairler hakkında yazıların genel olarak onlar adına düzenlenen ödüller veya onların ölüm yıldönümü vesilesiyle ve ölümleri neticesinde yazıldığı görülür. Oldukça kısa olarak yazılan bu yazılardan biri, 492. sayının “Kırkambar”ında “Kayıp” alt bölümünde “Bekir Sıtkı Erdoğan” (ss.83) başlığı ile şairin vefatının haberi niteliğindeki yazıdır. Yazının yazarı belirtilmemiştir. “Türk şiirinin önemli isimlerinden Bekir Sıtkı Erdoğan, tedavi görmekte olduğu GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'nde 24 Ağustos Pazar günü vefat etti.” (s.83) diye başlayan yazıda kısaca onun edebiyat camiasındaki yerinden bahsedilerek devam edilir. Ayrıca edebiyat öğretmenliği de yaptığı bilgisi verilen şairin, aruz, hece ve serbest vezinle şiirler yazdığı, *Hancı* ve *Kışlada Bahar* şiirleriyle şöhrete kavuştuğu, başta adı geçen bu şiirlerinin ve birçok şiirinin bestelendiği belirtilir. Yazıda derginin bir sonraki sayısında şair hakkında detaylı bir değerlendirme yazısının paylaşılacağını da haberi verilir. Yazı, şaire Allah'tan rahmet ve sevenlerine başsağlığı dileyerek son bulur.

“Kayıp” yazılarına birkaç örnek vermek gerekirse 417. sayıda Dilaver Cebeci'nin (ss.109), 418. sayıda Erdem Beyazıt'ın (ss.112), 454. sayıda Hulki Aktunç'un (ss.80), 479. sayıda Ahmet Erhan'ın (ss.83), 493. sayıda İsa Kayacan'ın (ss.83) vefat haberi yer alır.

Türk Edebiyatı'nda şairler hakkında kaleme alınan yazıların genellikle tanınmış ünlü isimler üzerinde durduğu görülür. Yahya Kemal, Ahmet Hamdi Tanpınar, Mehmet Âkif, Necip Fâzıl, Ahmet Hâşim, Asaf Hâlet ve Behçet Necatigil gibi şairler, hakkında en çok yazıya yer verilenlerdir.

Bazen çeşitli fotoğraf ve belgelerle desteklenen bu yazıları hem akademisyen yazarlar hem de edebiyat dünyasının günümüz yazar ve şairleri, eleştirmenler ve dergi yöneticileri kaleme alır. Bu yazılar hem derginin ana sayfalarında hem de “Kırkambar”da bulunmakla birlikte sayıca çoktur. Bu tür yazılar derginin her sayısında yer almaktadır. Fakat derginin bazen şairlerin doğum ve ölüm yıl dönümleri münasebetiyle çıkardığı “özel sayı”larda bazen de herhangi bir “dosya konusu” altında çıkan sayılarda bu türden yazılara çokça rastlanılır. Derginin bu kategoride yazıya yer veren özel sayılarına “Asaf Hâlet Çelebi 100 Yaşında” (S.410), “Vefatının 50. Yılında Yahya Kemal” (S.421), “Yunus Emre” (S.460), “Vefatının 300. Yılında Buhurîzâde Mustafa İtrî” (S.469) gibi başlıklı sayılar örnek verilebilir.

Derginin bu kategoride yazıya yer verdiği birçok dosya vardır. Bunlardan bazılarını “Korku ve Edebiyat” (S.403), “Sanat, Edebiyat ve Anne” (S.405), “Resim ve Edebiyat” (S.423), “Ölümünün 210. Yılında Şeyh Galib” (S.424), “Ölümünün 30. Yılında Behçet Necatigil” (S.434), “Vefatının 75. Yılında Mehmet Âkif” (S.458), “Bir Garip Orhan Veli, Veli'nin Oğlu” (S.488) gibi dosyalar örnek verilebilir.

Şairler üzerine kaleme alınmış yazılarda söz konusu edilen şairin hayat öyküsü, edebî şahsiyeti, hatıraları, Türk dergiciliğindeki yeri ve önemi, karikatürlere nasıl konu olduğu, bazen uzun bazen de kısaca işlenir. Yazıların birçoğu yazarının samimi üslubunu taşıırken bazıları da bir makale tarzında kaleme alınır. Örneğin, Fethi Demir (Sezai Karakoç'un Poetikasında Şair Kimdir, Şiir Neye Denir?), Beyhan Kanter (Mustafa Ruhi Şirin'in Şiirlerinde Masallaşan Çocuğun İktidarı ve Felsefi Söylem), Mehmet Samsakçı (Yahya Kemal ve Ölüm) ve Sezai Coşkun ('Bir Roman Kahramanı' Olarak Orhan Veli) gibi isimlerin belirtilen yazıları bir makale ciddiyeti taşıırken Yağmur Atsız (Mütebessim Bir Şâir: Fâzıl Ahmet), Turan Karataş (Sezai Karakoç'un Şiiri Ne Söyler?), Beşir Ayvazoğlu (Necip Fâzıl'ın Şirket-i Hayriye Hatıraları) ve Hayrettin Orhanoglu (Şiirde Çocukluk: Rasim Demirtaş'ın

Şiirleri) gibi yazarların belirtilen yazıları ise daha çok “deneme” ve “sohbet” havasında kaleme alınmıştır.

1.3. POETİKA YAZILARI

Dergide şiir poetikası hakkında az sayıda yazı mevcuttur. Ömer Erdem’in kaleme aldığı “Evvel’den Konuşurken” (S. 403, ss.26-29), bu türden bir yazıdır. Erdem, yazısında kendi şiir kitabı üzerine konuşmadan önce şiir ve şair üzerine birtakım çıkarımlar ortaya atar:

Şair her yeni kitabıyla ileriye bakar. Henüz ilk kitabıyla bile gelip geçtiği dönemeçler, arayışlar yanında geleceğe dönük işaretleri de getirir bize. Başlangıçta yazma, bilinme ve edebiyatın ana akışına katılma fikri, başlı başına heyecan vericidir. Bu, zamanla derin hesaplaşmaya bırakacaktır yerini. Şair kendisiyle olduğu kadar şiirin evveliyle ve geleceğiyle de iç içe geçecektir. (...) Bir şiir kitabına ve şaire kişilik katan özelliğin, içine doğduğu dönem ile kurduğu edebiyat içi çoğul ilişkiler yanında yaşanan dönemin, sosyal, kültürel ve hatta siyasi atmosferiyle de kaçınılmaz sıkı alışverişlerde de saklandığını belirtmek gerekir (s.26).

Ömer Erdem, bu sözlerle şairin edebî ve tarihî vasfını belirtmiş olur. Devamında şiirin, bir talep doğrultusunda yazılamayacağını, her şairin kendi yarattığı dünyanın sonucuyla ortaya çıktığını ifade eder. Bugünkü şiiri, yeni ve ileri görür. Ne tamamen gelenekçi ne de tamamen gelenekten kopuk bir şiirin varlığını kabul eder. Ona göre şiir, her hâlükârda ilerici ve moderndir.

“Sanat, Edebiyat ve Anne” dosya konulu 405. sayıda (Temmuz 2007) poetik yazılardan biri olan, Okan Koç’un kaleme aldığı “Şiirimizin Folklorla İmtihânı” (ss.51-54), başlıklı yazıya bakıldığında, yazının Cemal Süreya’nın “Folklor Şiire Düşman” adlı bir yazısında söylediklerinin merkeze alınarak oluşturulduğu görülür. Koç’un belirttiğine göre Süreya, folkloru şiirin yeniliğini ve gelişimini engellemesi sebebiyle uzak durulması gereken bir faktör olarak görmektedir. Koç, yazısında Süreya’nın görüşlerini şu şekilde belirtir:

Cemal Süreya, bu yazısında özetle, çağdaş şiirin artık kelimeye odaklandığını, çağdaş şairlerin artık kelimeleri bile sarstıklarını, yerlerinden, anlamlarından uzaklaştırdıklarını söylüyordu. Şiirlerinde hâlâ folkloru, halk deyimlerine fazlasıyla yer veren şairler çıkmaz bir yoldaydılar. Çünkü Süreya’ya göre, folkloru şiirin bugünkü entelektüel niteliğini taşıyacak yeri yoktur. Halk deyimlerinin havası şiirin kanat çırpmasına imkân vermeyecek kadar dardır. (...) Halk

deyimlerinin işlemleri, güçleri, uyandıracak çağrışımları bellidir. Şiirde asıl olan hikâye etmek değil, kelimeler arasında kurulacak ‘şiiirsel’ yüktür. (s.52-53).

Yazıda, Koç’un ifade ettiğı gibi Cemal Süreya’nın folkloru dışlayan bu tutumunu, kendi yazdığı yazıdan bir yıl önce Octavia Paz, “*Şiir Nedir, Yay ve Lir*” adlı kitabıyla sergilemiştir. Ama Koç, bu eseri, Süreya’nın okuyup okumadığına dair hiçbir bilgiye rastlanmadığını da belirtir. Octavia Paz’ın eserinde folklor ve şiir folklor ilişkisine değindiğini ifade eden Koç, yazarın fikirlerini de ortaya koyar:

Şair kendisini yaslayabileceğı bir dilin dışında bulmuştur ve insanlar da kendilerini yeniden bulmalarını sağlayacak imgelerden yoksun kalmıştır. (...) Müzelerde ve bazı dinlerin kapalı dünyası içinde korunan folklor artık dil olma özelliğini çoktan yitirmiştir. Folklor artık dil olmada bir zamanlar uyumlu ve yapıcı olmuş bir bütünden geriye kalan kırıntılardır. (...) Folklorik metinlerin fazlasıyla kullanılması gerilimi yüksek bir metinde günlük dilin ya da şiiirsel olmayan düzensiz pasajların bilinçli kullanımı geçmiş arayışlardır. Sonuçta bunlar, her zaman azınlık şiiri olarak adlandırılan şiirin belirgin özellikleridir (s.53).

Koç, Cemal Süreya’da folklorun izlerinin varlığını işaret eden kaynaklara da başvurur:

...Nursel Durueli’n dikkatiyle şair Enis Batur’un ‘Cemal Süreya’nın şiiri başlıklı yazısında ‘Uçurumda Açan’a dair önemli tespitlerde bulunarak Cemal Süreya şiirinde folklorun izini sürmektedir. ‘Uçurumda Açan, ta baştan şiir damarlarının büyük cephesini oluşturan sözlü geleneğe dayanma isteğinin olgun örneklerini getirir. Karacaoğlan’ın kısa ve süratli deyişi Cemal Süreya’da belki tek onda gerçek bir rönesans yaşayabilmiştir. ‘Türkü’ ve ‘Taşırın Damla’yı düşünüyorum bunları söylerken. (...) Eski biçimlerle yeni içerikler çok denendi bizim şiirimizde. Ama halk edebiyatının sahici temposuyla yalnızca Cemal Süreya modern bir şiir kurabildi (s.54).

Okan Koç, sonuç olarak folklorik unsurların Türk şiirinin önemli kaynaklarından biri olduğunu, Cemal Süreya’nın ellili yıllarda bu çıkışıyla değişen yeni bir sürece girildiğini, yeni, şiiirsel bir ritimle folklor şiir ilişkisinin sürdüğünü ifade eder.

Zafer Acar’ın 428. sayıda (Haziran 2009) kaleme aldığı “Modern Şiirin İlkeleri” başlıklı yazısı da (ss.66-69) şair ve şiir üzerine yazılmış bir başka yazıdır. Yazının başlangıç cümleleri, yazının özünü vermek bakımından önemlidir: “Modern şiirin ne olduğu ve kim tarafından başlatıldığı sorularına bir tek bizim edebiyatımız değil, dünya edebiyatı da kesin bir yanıt vermiş değil” (s.66). Acar, yazısını bu ifade üzerine temellendirir. Devamında, yazıdaki amacının modern şiirin ilk temsilcilerini ortaya koymak olmadığını da belirtir: “Derdim, ilkleri ortaya çıkarmak değil. Bir yeniliğin, bir akımı başlatmanın o kadar da önemli

olduğuna inanmıyorum. (...)Divan şiirini Hoca Dehhani başlatmışsa da onu, bu şiirin daha sonraki temsilcileri kadar mhimsemeyiz” (ss.66).

Acar, modern şiirin hem bizde hem de Batı’da birçok kişiyle kendini tamamladığına inanır. Ona göre modern şiir Batı’da tek başına ne Baudelaire ne de Valery ile başlar, onlarla birlikte birçok isim bu başarıyı üstlenir. Bizim edebiyatta da durum aynıdır. Yahya Kemal ve Ahmet Hâşim ile başlayan yeni şiir, Nazım Hikmet ve Necip Fâzıl ile büyük bir yol kat eder.

Acar, modern şiirin ilk belirtilerinden biri olarak da yazılan nesir poetikalardan bahseder. Bu poetikaların ciddi anlamda ilk örneğini verenin Poe , Türk edebiyatında ise bu atılımı gerçekleştirenin Ahmet Hâşim olduğunu belirtir.

Acar, şiirdeki poetik yenilenmelerin Klasik dönemde de mevcut olduğunu ve genellikle bu poetika metinlerinin şiir şeklinde yazıldığını belirtir. Mazmunlardan ziyade imajlarla şiirini yazan şeyh Galip’in klasik dönemin son büyük şairi değil, modern şiirin ilk şairi olarak sayılmasının doğruluğunu kabul eder.

Acar, şiirin ve şairin biricikliğine ters düşen grup psikolojisine de değinir. Her ne kadar birtakım şairlerin bir araya geldiği şiir akımları mevcutsa da her şairin kendine has bir şiir dilini benimsediğini belirtir. şairlerin, aynı grubun temsilcisi sayılsalar da kendilerine ters gelen bir yaklaşım içinde olmalarının onları gruptan uzaklaştıracağını şu ifadelerle vurgular:

şiirin bile özgün ve zgr bir bedene kavuştuğu bir dönemde akım etrafında gelişen gruplaşmalar modernizmin bir diğer paradoksal durumudur. II. Yeni içerisinde anılan kimi şairin en azından ilk yıllarda II. Yeni’yi bir akım olarak kabul etmemesinin altında sanki bu sebep yatıyor. Bu bilinç, daha önceki büyük şairlerimizde de vardır (s.67-68).

Türk Edebiyatı dergisinde şiir poetikası hakkında yazılar oldukça azdır. Bu kategoriye girebilecek yazılar genel olarak uzundur ve deneme türüne yakın bir anlatımla kaleme alınırlar. Hem akademik mecrada ismi olan hem de sanati kimliği ön plana çıkan isimler bu türden yazıları kaleme alır.

1.4. şİİR TOPLULUKLARI VE DÖNEMLERİ HAKKINDA YAZILAR

Türk Edebiyatı dergisinde şiir toplulukları ve dönemleri hakkında yazılar mevcuttur. Mehmet Narlı'nın 417. sayıda (Temmuz 2008), "Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Sosyal-Edebî Bir Fotoğraf"(ss. 30-35) adlı bir yazısı bu türdendir. Yazıda öncelikle Tanzimat'la birlikte başlayan yenileşme ve Batılılaşma hareketinin gerek siyasette gerekse toplumsal ve iktisadî cephede meydana getirdiği değişim, kısa açıklamalarla belirtilip devamında değişimin edebî hayattaki yansımaları, örneklerle izah edilir. Yazının "Roman" ve "Şiir" olmak üzere Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e kadar olan iki edebî çerçevenin anlatıldığı kısımlarına bakıldığında her iki kısımda da Servet-i Fünûn'dan Cumhuriyet dönemine kadarki sanat hareketliliğinin anlatıldığı görülür.

"Şiir" başlıklı kısımda ilk olarak yeni şiirde biçim, üslup ve içerikte köklü değişimi yapan Servet-i Fünûn neslinin iki önemli ismi olan Tefik Fikret ve Cenap Şahabettin'e değinilir. Narlı'nın Fikret'le ilgili dikkatleri şu yöndedir: "... Fikret'le modern insan girer şiire. O, akılcıdır, hümanisttir, gelişmecedir. Ama aynı zamanda karamsardır, hayatın pratik gerçekliğine küskündür ve bakış olarak karamsardır" (s.33). Narlı, Servet-i Fünûn neslinin, II. Abdülhamit döneminin baskılarından dolayı bireysel temalı eserlere, şiirlere yönelip yeniliğin ilk adımının yapıldığı Tanzimatçıların toplumcu tavrından uzaklaşmış olmasını eksik bir görüş olarak değerlendirir. Bu eğilimin sebebini başka şeylere dayandırır:

Bu neslin şiirlerinde görülen hayal ve hakikat çatışmasının ve ortak kozmolojik algının kişisel izlenime dönüşmesinin asıl sebebi kültürel hayatı besleyen geleneksel hayatın tıkanmaya başlamasıdır. Batı'ya yönelen kurumların, sosyal ve siyasal hayatın ilk neslidir bu nesil; bir bakıma 'arada' kalmış bir sanatkarlar topluluğudur (s.33-34).

Narlı'nın belirttiği üzere bu nesli müteakip 1909'da Fecr-i Âti topluluğunun devri başlar. Kısa süre etkili olabilen bu toplulukta Ahmet Hâşim, Ali Canip, Yakup Kadri, Tahsin Nahit gibi isimler yer alır. Topluluk, bir bildiri ile sahneye çıkıp yapmak istedikleri yenilikleri sıralarlar. Başta Batı'daki gelişmeleri yakından takip etmek olmak üzere, tartışmalar düzenlemek, genç yetenekleri bir araya toplamak, Batı'daki edebî eserlerin önemli bazılarını çevirmek olarak özetlenen bu bildiri, aslında Servet-i Fünûncuların yaptığından farklı bir şey yapmadıklarını göstermiştir. Bu yüzden Narlı; Fikret ve Şahabettin'in şiirde yaptıkları güçlü yeniliğin ve bıraktıkları etkinin yerine bir yenisini ekleyemedikleri için topluluğun dağıldığını

belirtir. Topluluğun dağılma sebeplerinden biri olarak da Millî edebiyatçıların sahneye çıkmasını gösterir.

Fecr-i Âti’de kendini gösterip de şiirinin kalıcılığını sağlamış tek isim Ahmet Hâşim olur. Narlı onun için şunları söyler: “Ahmet Hâşim’in şiiri, genel olarak Servet-i Fünûn’la Batı’ya açılan şiirin yeni açılımlar kazanmasıdır. Servet-i Fünûn şairlerinin şiir teorisi alanında yaptıkları çalışmaları Hâşim, daha da ileri götürerek kendi şiirinin teorisini açıklayan ilk şairdir denilebilir” (s.34).

Narlı’nın belirttiği gibi yenileşme Millî edebiyatla devam ederken milliyetçi ve halkçı düşüncenin yansımalarının görüldüğü şiirleriyle Mehmet Emin Yurdakul sahneye çıkar. “‘Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet/ sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.’ diyen Mehmet Emin’in şair ve baba arasında kurduğu ilişki, şairi, koruyan, haber veren ve ikaz eden, yol gösteren bir güç olarak algıladığını gösterir” (s.34). Mehmet Emin, 1900’de *Türkçe Şiirler*’i yayımlayarak halkı üzerinde millî bilinci yayması, dönemin şiir zevkine olan tepkisi sebebiyle Millî edebiyatın öncü ismi olmuştur. Halka, halkın diliyle hitap etse de şiirde, “o dilin müziği ve mecazını kullanamaması”, onun eksikliği olmuştur.

Narlı’ya göre bu dönemin şahsiyetlerinden Rıza Tevfik Bölükbaşı, Mehmet Emin’in yapamadığı dil ve ritmi yakalayabilmiştir. Halk şiirinin biçim ve diliyle şiirlerini yazan Rıza Tevfik tasavvufu, felsefeyi, sosyal ve millî konuları şiirlerinde işler.

Yahya Kemal’in de millî ve tarihî duyarlılığıyla bu akım içinde şiirlerini yazdığı görülür. Narlı, Yahya Kemal’le ilgili şunları söyler:

Daha şiir kitabı yayımlamadan bile, çevresinde büyük bir ilgi uyandıran Yahya Kemal, Divan şiiri ile Millî edebiyat şiiri arasında gerçek anlamda tematik problemi olan, bir biçime ve üslûba ulaşan bir şairdir. Onun Türk tarih ve medeniyetini idrak edip onu estetik bir ifade hâline getirmesinde yönlendirici asıl güç, ‘kolektif ruh’tur. O, tarih, mekân, zaman, sonsuzluk, ölüm, aşk gibi temaları işlerken hep bu ruhun etkisi altındadır. Bu ruh, devirleri, nesilleri birleştiren bir sürekliliktir (s.34).

II. Meşrutiyet döneminin öncesi ve sonrasının sosyal, siyasal, ekonomik ve ruhsal çöküntüsünü tüm gerçekliğiyle ortaya koymasıyla bilinen Mehmet Âkif Ersoy, bir başka önemli şahsiyettir. Şairin şiirlerinin kaynağı İslâm'dır. Narlı, onunla ilgili şunları söyler:

Cemaleddin Efganî, Muhammed Abduh, Abdürreşid Efendi gibi İslâm düşünürleriyle birlikte yol alan Âkif, esas olarak dinin gelişmeye engel olmadığı, tam tersine gelişmeyi emrettiği düşüncesine bağlıdır. Milletin içinde bulunduğu cehalet, atalet, vurdumduymazlık, ilme uzaklık, hep dini gereği gibi anlayamamanın sonucudur. Âkif'in milliyetçiliği de vatan ve din esaslarına dayanan bir milliyetçiliktir (s.35).

Narlı'nın ifade ettiği gibi, 1908-1922 yılları arasında gelişen ve Millî Edebiyat Akımı olarak adlandırılan bu hareket, *Türk Derneği* (1908)'nin çıkardığı dergilerde kendisini gösterir. Bu dergilerin en etkili olanı *Genç Kalemler* (1910)'dir. Ziya Gökalp'in dergiye katılmasıyla bu edebî cereyan artık;

Türklüğün ve Türkçülüğün sosyolojik ve tarihî kaynaklarını sistematik olarak görmeye başlar. Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Ali Canip Yöntem'inyönlendirdiği 'Yeni Lisan' hareketiyle Türkçe, Arapça ve Farsça kurallardan arınma hamlesi başlamıştır; İstanbul Türkçesi, bütün Anadolu ağızlarının ortak şivesi olarak belirlenmiştir (s.35).

Narlı'ya göre edebiyatın halk için bir bilinçlenme kaynağı olması, millî duyarlılık kazandırması fikri; heceyle Türk destan ve folkloruna, Türk kahramanlık tarihine ve Anadolu'ya yönelmeyi gerektirmiştir. Sonrasında "Hecenin Beş Şairi" olarak ortaya çıkan Faruk Nafiz Çamlıbel, Enis Behiç Koryürek, Orhan Seyfi Orhon, Halit Fahri Ozansoy ve Yusuf Ziya Ortaç heceyle, konuşulan Türkçeyle yazdıkları memleket şiirleriyle 1917'de bu akımı başlatmışlardır. Narlı, yazısının sonunu bu şairlerden en önemlisi olan Faruk Nafiz'le bağlar:

Faruk Nafiz'in çok kuvvetli bir tensellik taşıyan ihtiras şiirleri, aşk kırgınlıklarını anlatan şiirleri de dikkat çekmiştir. Anadolu'ya dönüş, Millî Mücadele'den sonraki zafer havası ve memleket kalkındırma aşkı, Faruk Nafiz'de de karşılığını bulur. Şair konuşma dilini önemser, daha gerçekçi ve millî şiirler yazmaya başlar (s.35).

Narlı, Çamlıbel'in "Han Duvarları" şiiri hakkında Mehmet Kaplan'ın değerlendirmesine de yer verir: "... insanı, coğrafyası ve hüznü ile 'Han Duvarları', o dönemde birçok şaire ufuk açmıştır. Bu şiirde ferdî ve sosyal seviyeler iç içe girer; nesnel ve öznel olan, madde ve mânâ olan bir birleşime tâbi tutulur" (s.35).

Yine 417. sayıda, Hümeýra Yuva'nın "Türk Edebiyatında Yedi Yıllık Fasıla" (ss. 61-64) adlı yazısı vardır.Yazıda, II. Meşrutiyet öncesi 1901-1908 yılları arasında, II. Abdülhamit'in basına uyguladığı sansür ve yasakların, dönemin şair ve yazarlarını nasıl etkilediği anlatılır.

Yuva'nın ifade ettiği gibi Abdülhamit döneminde Türk edebiyatı dört kısım hâlinde ele alınır: 1. Tanzimat Edebiyatı'nın İkinci Kuşağı, 2. Ara Nesil, 3. Servet-i Fünûn Edebiyatı, 4. 1901-1908 yılları arasında Türk Edebiyatı. Yuva, bunlardan ilk üçü üzerine daha önce yapılmış çalışmalar olduğu için sonuncu dönemi söz konusu etmek istediğini söyler ve bunun nedenini şu şekilde açıklar:

1901-1908 yılları arasında Türk edebiyatını ayrı bir başlık altında ele almamızın sebebi, bu yıllarda sansürünün şiddetinin artması sebebiyle kitap, dergi, gazete yayımında hem nitelik hem de nicelik bakımından büyük bir düşüşün yaşanmış, bunun sonucu olarak edebiyatta bir durgunluğun ortaya çıkmış olmasıdır (s.62).

Yuva, bu konu üzerinde ilk kez Raif Necdet'in "İnkılâb ve Edebiyatlar" adlı yazısının durduğunu belirtir:"Bu yazı; o devir aydınının Abdülhamid idaresine bakışındaki menfi hissîliği ve mübalağayı yansıtmasının yanı sıra, Meşrutiyet öncesindeki bu yedi yıllık dönemi 'fâsıla-i edebiyat' şeklinde nitelendirilmesi bakımından da önem taşımaktadır" (s.62).

Yuva, bu dönemin, az da olsa eser yayınlayan şairlerine ilk olarak Ahmet Hâşim ve Ömer Seyfettin'i örnek verir. Ahmet Hâşim'in 1901'de henüz öğrenci iken "Hayal-i Aşkım" adlı şiiri *Mecmua-i Edebiyye* dergisinde yayımlanır. Bu şiiri aynı yıl *Musavver Terakki*'de yayımlanan on yedi şiir takip etse de bu sayı 1902'de üçe düşer ve Hâşim, Meşrutiyet'in ilanına kadar bir daha şiir yayımlamaz. Ömer Seyfettin'in de ilk şiirleri ve hikâyeleri 1898'den itibaren özellikle *Mecmua-i Edebiyye*'de yayımlansa da daha sonra eser sayısı hızla düşer.

Yuva, Rıza Tevfik Bölükbaşı'nın da 1885 itibariyle eser yayımladığını fakat 1901-1908 yılları arasında sadece iki şiirinin bulunduğunu söyler ve ekler:"Bunlardan 'Selma!... Sen de Unut Yavrum!' adlı şiir 1905 yılında *Çocuk Bahçesi* dergisinde yayımlanmış, 'Büyük

Devriye' adlı ikinci şiir ise 1906'da yazılmasına rağmen o sırada yayımlanmamış, daha sonra *Serâb-ı Ömrüm* içinde yer almıştır" (s.63).

Yuva'nın belirttiği üzere bu yıllarda Mehmet Âkif yazdıklarını yayımlamamayı tercih eder. Tevfik Fikret ise "Tarih-i Kadim" dışında "Hayat", "İzler", "Hemşirem İçin", "Sabah Olursa", "Bir Lâhza-i Teahhur" gibi birçok şiiri istibdat döneminde değil, ancak daha sonra *Rübâb-ı Şikeste*'ye ekler. Şiirlerin "ortak özelliği; o dönemde ülkenin içinde bulunduğu sıkıntılı durumu ve şairin kendi sorunlarının da çevrelediği hâlihazırdaki hayat karşısındaki olumsuz, kötümser tavrını içermesi ve ifade etmesidir" (s.63).

Cenap Şahabettin'in bu dönemde yazdığı şiirlerin genellikle aşk üzerine olduğunu söyleyen Yuva, *Gizli Figanlar*'ın şairi Süleyman Nazif'in 1906'da Mısır'da yayımladığı bu şiir kitabının Abdülhamit istibdadının aleyhinde yazıldığını ifade eder.

Yuva, bu dönemdeki suskunluğun, sonrasında kopacak fırtınayı haber verdiğini, bu fırtınanın da devamında cereyan eden Fecr-i Âti ve Milli Edebiyat akımlarının ortaya çıkmasıyla gerçekleşeceğini belirtir.

417. sayıda Cafer Şen'in de "Fecr-i Âti Encümen-i Edebîsi"(ss. 65-71) adlı yazısı II. Meşrutiyet döneminin şiir topluluğu olan Fecr-i Âticileri anlatır. "Toplanış", "Kuruluş" ve "Faaliyetler" olarak üç kısma ayrılan yazının devamı, aynı adla 419. sayıda yine Cafer Şen tarafından yazılır (ss.52-56). Bu yazı ise "Dağılış"ve "Fecr-i Âti Encümen-i Edebîsinin Özellikleri" olarak iki kısımdan oluşur.

417. sayıda ilk olarak birinci kısmın bu topluluğun toplanış hikâyesini ihtiva ettiği söylenebilir. İstanbul'daki basın-yayın faaliyetlerine getirilen sıkı denetim nedeniyle 1901-1908 yılları arasında edebî hareketler sekteye uğrar. Fakat bu dönemde faaliyetlerini sürdüren sadece Galatasaray Sultanisi'ndeki bir grup edebiyat meraklısıdır. Şen, taşrada ise bu kadar sıkı denetim olmadığı için birtakım mecmualar etrafında toplanan ediplerden bahseder:

Mesela İzmir'de *Muktebes* gazetesinde ve Selanik'te *Çocuk Bahçesi* mecmuasında 1904-1905 seneleri arasında Ömer Naci, Emin Avni, Rasim Haşmet, Âkil Koyuncu, Ali Cânip, Mehmet

Behçet, Tahsin Nâhid, İbrahim Fazıl, İbrahim Necmi, Süleyman Şevket'in katıldığı mecmualar mevcuttur. 1906'da bu gençlerin bir kısmı Darülfünûn için İstanbul'a gelerek Hukuk Mektebi'ne girerler. Aralarında 'şık zarif tipler', 'enteresan poz veren uzun saçlı şairler' bulunan bu gençler 'tatil günlerinde', 'teneffüs aralarında, hocaların gelmediği derslerde' Hukuk Mektebi'nin bahçesinde 'bir çam dibinde toplanıp edebiyat bahisleri etrafında' konuşurlar (s.65).

Bu gençler, sembolizm sempatisi içinde olup serbest, vezinsiz ve kafiyesiz şiirle ilgilenirler. En çok beğendikleri isim de Ahmet Hâşim olur. Onun *Şi'r-i Kamerler*'i, toplantılarında çok okunur. "Fecr-i Âti'yi kuracak bu gençlerin şiirlerinde 'peçeli deniz', 'ey hasta kamer', 'bülbul-i ab' gibi ifadeler muhalifler tarafından eleştirilir. En çok eleştirilen ise Ahmet Hâşim'in şiirlerindeki 'kamer' imgeleridir" (s.66). Şen, Fecr-i Âti'yi oluşturan topluluk hakkında şunları söyler:

Fecr-i Âti'yi Galatasaray, Selanik ve Mercan'dan gelen edipler oluşturur. Selanik'ten gelen İbrahim Necmi, Mehmet Behçet, Ali Cânîp, Süleyman Şevket'tir. Emin Bülent, Tahsin Nâhid, Hamdullah Suphi, Müfit Ratip Galatasaray'dan katılanlardır. İbrahim Alâattin ve arkadaşları Mercan'dan gelmişlerdir. Bu gençler, hem Fuzulî, Nedim ve Şeyh Galib'i okur, hem Fransızcadan şiirler tercüme ederler. (...) Genç edipler tercümeyle kalmaz, telif eserler de verirler. Mehmet Behçet'in *Nefti Kanatlar*, Tahsin Nâhid'in *Serâb-ı Müstakbel* ve Ali Süha'nın *Mezamir-i Elem* adlı eserleri vardır. Muhalifler bu ilk dönem eserlere dillerinin eski olduğu eleştirisini yöneltirler (s.66).

Bu edipler, bazen Tahsin Nâhid'in evinde, bazen de Gayret kütüphanesinde toplanırlar. Kadıköy'ün yeşil çayırılık alanlarında da buluşup geziler yaparlar. Bu tablo, Servet-i Fünûn neslini anlatan *Mai ve Siyah* romanını hatırlatır. Şen, yazıda bu benzerlikten uzunca bahseder. Bu toplanmalar, cuma ve pazar günleri, kızlı erkekli kabilelerle birlikte yapılır. "Bu edipleri bir 'mahfil-i edebîde' toplamayı ilk olarak Şahabettin Süleyman dile getirir" (s.66).

Yazının "Kuruluş" başlıklı kısmına gelindiğinde bu şiir hareketinin nasıl kurulduğuna dair detaylara yer verilir. Cafer Şen'in ifadelerine göre Şahabettin Süleyman, ne kadar şair ve yazar varsa Hilâl Matbaası'nın bir odasında bunları toplar. İlk toplantıda Faik Ali, Fecr-i Âti Encümeni'nin geçici başkanı ve isim babası seçilir. Topluluğun rotası olacak sözü de "Sanat şahsî ve muhteremdir." olarak Şahabettin Süleyman bulur. Ahmet Hâşim, topluluğa, Fecr-i Âti adından önce *Sînâ-yi Emel*'i teklif eder, fakat bu tabir oldukça sevimsiz ve telaffuzu güç

bulunur. Topluluk, beyannamelerini yayınlayacakları günlerde 31 Mart isyanı çıkmıştır. Bu süreci Şen, şöyle anlatır:

Fecr-i Âti Encümeni'nin kurulduğu Servet-i Fünûn'un 25 Mart 1909 tarihli 930. sayısında okuyuculara duyurulur. Bir yıl encümen hakkında başka habere rastlanmaz. 31 Mart isyanında Fazıl Ahmet 'mürettiphane en son tashihlerine bakarken' Hilâl gazetesi baskına uğrar. Fazıl Ahmet, Ahmet Şuayp, Celâl Sâhir ve Şefik Esat hayatlarını zor kurtarıken asiler gazetede makinaları ve mürettiphaneyi tahrip ederler. Siyasi karışıklıktan dolayı encümen ancak Servet-i Fünûn'un 11 Şubat 1325 (24 Şubat 1910) tarihli 977 numaralı nüshasında manifesto niteliğindeki 'Fecr-i Âti Encümeni Beyannamesi'ni yayınlayarak üyelerinin adlarını şu şekilde sıralar: Ahmet Samim, Ahmet Hâşim, Emin Bülent, Emin Lâmi, Tahsin Nâhid, Celâl Sâhir, Cemil Süleyman, Hamdullah Suphi, Refik Halit, ... (s.67).

Yazının son kısmı "Faaliyetler" başlığını taşır. İlk olarak Fecr-i Âticilerin Servet-i Fünûn'da yazmaya başladıklarından sonra derginin 'sekiz yüz kadar' basılıp tirajının arttığı bilgisi verilir. Ahmet İhsan da bunun üzerine ayda sekiz altın olan yazı ücretini on altına çıkarır. Fecr-i Âticiler, kendini Edebiyat-ı Cedîdecilerin varisi görürler.

Şen'in belirttiği üzere bu şairler, edebiyat sohbetleri dışında gündelik yaşamda da bir araya gelirler. Kadıköyü, Moda ve Haydarpaşa'da gezerler. Bu bölgelerde cuma ve pazar günleri top oynayan birçok Fecr-i Âti şairi vardır. Tahsin Nâhid ve Celâl Sâhir'in Ada sevgisi, onlara buralarda birçok aşk şiiri yazdırır. Celâl Sâhir şiirlerinde aşk temasını tekrar etmesi sebebiyle muhalifleri tarafından eleştirilere maruz kalmıştır. Yalnız "Girid'e" adlı şiiri aşk dışıdır. "Muhalifler, Servet-i Fünûncular için kullandıkları 'dekadan' sıfatına karşılık Fecr-i Âti şiirine 'yeni poeto', şairine 'poesie' adlarını uygun görürler" (s.70).

Şen'in belirttiğine göre Fecr-i Âticiler, 'sanat şahsi ve muhteremdir' ilkesiyle hareket etmelerine rağmen siyasî ve sosyal şartlardan tam olarak kendilerini koruyamazlar. "Ahmet Samim, *Sadâ-yı Millet*'te İttihat ve Terakki Fırkası'na muhalefete başlar ve sonunda Sirkeci'de (...) yürürken bir İttihat ve Terakki fedaisi tarafından öldürülür" (s.70). Bunun üzerine arkadaşları, Servet-i Fünûn'u Ahmet Samim'e "ağıtlarla ve teröre yönelik protestolarla" çıkarır. Sonra şairler Hilâl Matbaası'nı terk edip Servet-i Fünûn Matbaası'ndaki bir dairede toplanırlar.

Şen'in ifade ettiği gibi Fecr-i Âticiler, bir kütüphane kurmak istemişlerdir. Bu kütüphanedeki kitapların rengi “şiiirlerinde ‘daima mavi, nefli hülyalara’ vurgu yaptıkları için” (ss.70-71) maviye bürünmüş şekilde çıkar. “Fecr-i Âti Kütüphanesi’nden Tahsin Nâhid’in *Ruh-ı Bî-kayd*, Cemil Süleyman’ın *Timsâl-i Aşk*, Köprölüzâde Mehmet Fuad’ın *Hayat-ı Fikriyye* adlı eserleri yayımlanır” (s.71). Bu eserler muhalifler tarafından başarısız bulunup eleştirilir. Örneğin Tahsin Nâhid’in “Ruh-ı Bî-kayd”şiiiri, kayıtsız ruh anlamına gelen adıyla saçma ve mânâsız bulunmuştur. Ayrıca aşk temasını çok tekrar etmesiyle eleştirilir. Celâl Sahir de kullandığı “aşk, sevdim, seviyorum...” gibi kelimelerle süslenmiş, alelacele yazılmış birer şiiir örnekleri ortaya koymasıyla ağır eleştirilere maruz kalır.

Derginin 492. sayısında (Ekim 2014) Secaattin Tural’ın “Millî Edebiyat’tan Memleket Edebiyatına” (ss. 77-80) adlı yazısı vardır. Yazının alt başlıklarını, “Millî Edebiyatın Zemini”, “Turan ve Turancılık Meselesi” ve “Propaganda ve Ulus Devletin İnşası” oluşturur.

Tural, yazının girişinde edebiyat tarihine bakıldığında üzerinde en çok tartışılan konunun Millî Edebiyat akımı olduğunun söylenebileceğini belirtir. Bu tartışmaları oluşturan konuların, akımın adından başlayıp hangi yılları kapsadığı ve sınıflandırılmasının ne şekilde yapıldığına kadar gittiğini söyler. Bazı edebiyat tarihçileri, Millî Edebiyat’ı, Tanzimat döneminin dilde sadeleştirme hareketine kadar götürürken kimileri de onu, Mehmet Emin Yurdakul’un 1897’de kaleme aldığı “Cenge Giderken Yahut Anadolu’dan Bir Ses”şiiiriyle başlatır. Ancak ağır basan görüş, bu edebî hareketin 1911’de *Genç Kalemler* dergisinde yayınlanan “Yeni Lisan” makalesiyle başladığıdır. Yine de Mehmet Emin’in 1897’de yayınlanan şiiiri, bu hareketin “erken dönem bir örneği” olur.

Tural, bu tartışmaların en dikkate değer noktasının akımın adlandırılması meselesi olduğunu söyler. Bunun sebebini de Millî Edebiyat öncülerinin bir ideoloji olarak Türkçülüğe yaptıkları vurguya bağlar ve konuyu şu şekilde aydınlatır:

Aslında ‘Milliyetçi-Türkçü Edebiyat’ adlandırması daha uygundur. Ancak bu durumda Türk ruhunu, kültürünü, Türkçenin söyleyiş güzelliğini eserlerinde hareketin öncülerine nazaran daha

edebî şekilde işleyerek bu akımı zenginleştirdikleri kabul edilen Yahya Kemal, Mehmet Âkif, Refik Halit gibi dönemin önemli sanatçılarının dışta bırakılma tehlikesi söz konusudur (s.77).

Yazının ilk alt başlığı olan “Millî Edebiyatın Zemini”nde Tural, Millî Edebiyat’ın güçlenmesinde 1912-1913 Balkan Savaşlarının ve 1914-1918 Birinci Dünya Savaşı’nın etkisinin ve rolünün önemli olduğunu söyler. Millî Edebiyat’a asıl rengini verenin ise iki savaş döneminde ortaya çıkan Türkçülük-Milliyetçilik ideolojisi ve buna bağlı olarak gelişen Turancılık fikri olduğunu belirtir.

Tural’a göre Türk Yurdu Cemiyeti’nin, *Türk Yurdu* dergisinin (1911) ve Türk Ocağı’nın (1912) kurulması ve bu organlarda yayınlanan makaleler, Turancılığa ivme kazandırır. Bu fikrin ve Millî Edebiyat’ın öncü ismi Ziya Gökalp’in çabaları bu noktada önem kazanır:

Gökalp adeta Türk tarihini İslam öncesine dayandırmak suretiyle yeni bir ‘tarih yazımı’na girişir. Eski Türk destanlarının, masallarının o günün imkân ve diliyle inşa edilmeye başlandığı bir dönem başlar. Bu hareket oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir. Bir yandan ‘hece-aruz’, bir yandan ‘Osmanlıca-sade Türkçe’ tartışmaları yaşanırken, bir yandan da Anadoluçuluk ve halkçılıktan Turancılığa kadar giden bir Türkçülük hareketi yaygınlaşır (s.78).

Tural, bu hareketin siyasi ortamla müşterek bir çalışma yürüttüğünü, Türk milliyetçiliğinin edebî sahaya hâkim olmasında siyasetçilerin büyük rolü olduğunu da belirtir:

Dönemin entelektüel ve edipleri mesailerini ve enerjilerini buraya yönelterek siyasi iktidarla da propagandist bir iş birliğine gitmişlerdir. Birinci Dünya Savaşı ise bu durumu iyice pekiştirmiştir. Balkan Savaşlarının yol açtığı millî gururun yeniden kazanılması fırsatı doğmuştur adeta (s.78).

Tural’ın belirttiği üzere Birinci Dünya Savaşı’nda Almanya’nın yanında savaşa giren Osmanlı Devleti, kaybettiği Balkan topraklarının yerine daha ütopik bir coğrafya arayışına girer ve bunun adı da “Turan” olur. “Turan”, Osmanlı coğrafyası dışındaki Türklerle birleşme fikrine dayanır.

Bir diğer alt başlık, “Turan ve Turancılık Meselesi”dir. Burada Ziya Gökalp’in “Turan” fikrini hazırlayan faktörler ve bunun sonuçlarından bahsedilir. Tural, “Gökalp, ‘dini, dili bize uygun’ Türk kökenli kardeşlerle sınırlar Turancılığı.” (s.78) der ve onun şu

dizelerinin bu ülküyü özetlediğini belirtir: “Vatan ne Türkiye’dir Türklere ne Türkistan/Vatan büyük ve müebbed bir ülkedir: Turan”.

Balkan Savaşlarıyla Bulgar, Sırp, Arnavut, Makedon gibi milletlerin Osmanlı’dan kopuşları, Ziya Gökalp’a böyle bir fikrin kapısını açar. Tural’ın ifadesine göre Gökalp ve diğer Türkçülerin benimsediği bu uzak ülkü, “ırka dayalı bir milliyetçilik değil, tarihin derinliklerinden gelen, dini, dili, yaşayışı, kültürü kendilerine yabancı olmayan bir köken” arayışıdır. Yusuf Akçura, İsmail Gaspıralı ve Ahmet Ağaoğlu gibi Osmanlı dışındaki Türk aydınlarının da bu Türkçülük-Milliyetçilik ideolojisinin yayılmasındaki rolleri büyüktür.

“Propaganda ve Ulus Devletin İnşası” başlıklı kısma gelindiğinde Tural, burada dikkat çekilmek istenen şeyin “İttihat ve Terakki Partisi’nin Birinci Dünya Savaşı yıllarında Pan-Türkist politikasında Gökalp’ın önderliğinde edebiyattan propagandist anlamda yararlanma isteği” (s.79) olduğunu söyler. Kendisinin belirttiğine göre edebiyatın, savaş zamanlarında devletin desteğiyle millî duygularını eserlerine yansıtma, sadece Osmanlı’da değil, diğer dünya devletlerinde de görülen bir şeydir. Örneğin, Almanya’nın bir propaganda edebiyatı oluşturması Osmanlı’dan bir hayli öncedir. Osmanlı bu tutumu ancak savaş zamanında sergileyebilir. 1911 başlarında II. Meşrutiyet’le birlikte başlayan “Osmanlılık” hayali, Balkan Savaşlarında alınan ağır yenilgilerle Osmanlı’da bir uyanışı da beraberinde getirir ve Millî Edebiyat vasıtasıyla aydınların yararlı faaliyetleri boy gösterir.

Tural; Almanya’nın siyasi birliğini kurmadan önce bir Prusya İmparatorluğu iken, zamanla çevresindeki küçük Alman Prenslükleriyle birleşerek Alman birliğini kurmayı başardığı gibi, Osmanlı’nın da diğer Türk kavimleriyle birleşerek Turan’ı oluşturmasını tarihsel gerçekler sebebiyle gerçekleştiremediğini ifade eder.

Tural’ın bilgisine göre Ziya Gökalp’ın *Turan* şiirinden sonra kaleme aldığı *Kızilelma*, *Alageyik*, *Altın Destan*, *Lisan* gibi şiirler hep bu uzak ülkünün ürünleridir. 1918’e doğru Birinci Dünya Savaşı’nın yenilgiyle sonuçlanması, Turan idealinin de hızla çökmeye başlamasını hazırlar. Gökalp’ın bu idealden nasıl vazgeçtiğini Tural şu ifadelerle anlatır:

O, bu uzak mefkûreden vazgeçtiğini 1916 tarihli bir yazısında şöyle belirtir: ‘Bugün harsça birleşmesi kolay olan Türkler, Oğuz Türkleri yani Türkmenlerdir.’ Bu sözlerinden yaklaşık bir yıl sonra ise Kavim adlı manzumesinde ‘Türkiye devletim, Türklük milletim/ Oğuz ili Kayı boyundanım ben.’ diyerek Anadolucu bir bakışı ortaya koyar (s.80).

Gökalp’le birlikte Halide Edip Adıvar, Fuat Köprülü ve Ömer Seyfettin gibi yazarlar, bu aydınlanışla Millî Edebiyat’ın önemli isimleri olurlar. Tural, sözlerini bitirirken edebiyat savaş ilişkisini ortaya koymanın önemine değinir ve Millî Edebiyatçıların, Balkan Savaşları ve Birinci Dünya Savaşıyla kendine yol bulan Millî Edebiyat’a birer sosyolog, tarihçi ve felsefeci kimliklerine bürünerek büyük katkılar sağladıklarını belirtir.

401. sayıda (Mart 2007) “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir”(ss. 78-96) adlı bir ek bölüm mevcuttur. Bunun üç ana başlıklarını, “Roman”, “Öykü” ve “Şiir” oluşturur. Her bir başlık, ayrı bir yazar tarafından kaleme alınmıştır. “Şiir”(ss. 90-96) başlıklı yazı, Mehmet Narlı’ya aittir.

Yazıda Narlı, yeni Türk şiirinin 1970’ten 2000’e kadarki yolculuk sürecini, gruplaştırma yapmadan bazı isimlere değinerek anlatır. İlk alt başlık olan “1970-1980 Arası Sosyalizm ve Şiir”de 1970’te yeniden canlanan sosyalizmin, Nazım Hikmet yolundan gidenlerle gerçekleştiğine değinilir. İkinci Yeni şiiri etkisiyle şekillenen bu çizgi Nazım Hikmet’le ivme kazanır. Bu yıllarda İsmet Özel, Atıl Behramoğlu, Süreyya Berfe, Egemen Berköz, Refik Durbaş, Nihat Behram ürünlerini ilk olarak İkinci Yeni etkisiyle verirler. Bazı isimlerde Atıl İlhan ve Garip şiiri etkisi de görülür. Narlı’nın bu dönemle ilgili birtakım dikkatleri şu şekildedir:

Bu kuşak şairlerinin, sosyalist (toplumcu) bir öze geçişleri, 1965’lerde hızlanan siyasal-ideolojik hareketlere bağlanabilir. Okur kitlesini oluşturan öğrencilerin ilgi alanları, politikaya, ideolojiye ve felsefeye kayar. Bu arada Nazım Hikmet’in şiirleri ve kitapları yeniden yayımlanmaya başlamıştır. İkinci Yeni’nin ‘bireyci’, ‘toplumdan uzak’, ‘burjuva şiiri’ gibi eleştirilere uğraması da bu döneme rastlar. Toplumcu bir şiir yazmak istediklerini söyleyen şairlere göre, İkinci Yeni, topluma, reel sosyalizme yabancılaşmış; bireyci bir burjuva şiiri doğurmuştur. Toplumcuların şiirlerine artık iyiden iyiye Marksist, devrimci ifadeler, kavramlar, işaretler yerleşir (s.91).

Narlı’nın belirttiği gibi Marksist çizgide şiir yazan bu isimler, Nazım’ın beraberinde Ahmet Arif ve Hasan Hüseyin Korkmazgil ile de birleşirler. Bu çizginin ürünlerine İsmet Özel’in *Evet İsyân*’ı (1969), Atıl Behramoğlu’nun *BirGün Mutlaka*’sı (1970) eklenmiş olur.

Marksist şairlerin toplandıkları dergiler *Halkın Dostları*, *Devinim*, *Militan*, *Yansıma*, *Yeni Gerçek* ismini taşır.

“Köklere Bağlı Diriliş Rüyası veya Dini Duyarlıklı Şiir” alt başlığında ise Sezai Karakoç’la başlayıp Nuri Pakdil, Ârif Ay, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayezit gibi isimlerle devam eden İslâmcı şiirden bahsedilir. İslâmcı şiir öz olarak Mehmet Âkif, Necip Fâzıl ve Yahya Kemal’e dayanmaktadır. Kullandığı “imaj ve sembollerle” Divan şiirine, yapı bakımından da İkinci Yeni’ye yakın olan bu şiirin ilham kaynağının Necip Fâzıl şiiri olduğu belirtilir. Onun *Büyük Doğu*’su, Sezai Karakoç ve diğer isimlerin gidip geldiği bir okul sayılmaktadır. Narlı, bu şairlerin bir nevi Marksistlere benzediğini söyler, bu benzerliği İslâm’ı bazen ideolojik algılamalarına bağlar: “Bu şiirin İslâmîliğinin tartışılmasının, hatta Marksist şairlere benzetilmesinin bir sebebi de kullanılan dil, biçim ve geleceğe dair ihtilalci havadır” (s.92).

“Millî ve Muhafazakâr” adlı başlıkta 1970’ten 2000’e kadar, biçim ve dilde birbirinden farklı ama milliyetçi duygularda birleşen, hem Halk şiiri geleneğine bağlı hem de dinî duyarlılığı olan şairlerin yer aldığı belirtilir. Bu dönem şairlerine, Bahattin Karakoç, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Yavuz Bülent Bakiler, Dilaver Cebeci, Yahya Akengin ve Ali Akbaş örnek verilir. Bu şairleri Narlı, şu şekilde değerlendirir:

Cumhuriyet devri ‘memleket şiiri’nden, çağdaşları olan Hisarcılar ve dinî duyarlıklı şiire kadar, birçok eğilimle benzerlikler gösteren bu şairleri bir başlık altında değerlendirmek zordur. Ama en yüzeydeki ortaklıklarından hareketle bu şairleri Milliyetçi Gelenekçi Şairler olarak kısaca değerlendirebiliriz. Bu şairler genel planda Cumhuriyet sonrası Türk şiirinin, Batı’nın biçimlerine, siyasal gelişmelerine ve felsefelerine bağlanmasını doğru bulmazlar; yaşayan Türk şiirinin, özellikle Halk şiiri geleneğinin yenileştirerek devam etmesini isterler (s.92).

Bir diğer başlık “Halk Şiir Geleneği” adını taşır. Burada 1970’lerde sağ-sol diye adlandırılan ideolojik sınıflaşmaların halk şairlerine yönelmeyi sağladığı belirtilir. Narlı’nın bilgilerine göre Halk şiir geleneğini sürdürüp siyasal eğilimlerini yüzeysel olarak çalıp söyleyen ozanlar gün yüzüne çıkar. Abdurrahim Karakoç ve Mahsuni Şerif, sağ ve sol ideolojiyi öven şiirler söyleyerek önemli iki figür olurlar. Karakoç, *Vur Emri* ve *Kan Yazısı* adlı kitaplarıyla Türk İslâm düşüncesini ifade ettiğini belli edip 1980’den sonra *Suları*

Islatamadım ve *Gök Çekimi* kitaplarıyla bu açık siyasal tavrını geri çeker ve daha çok içe kapanık, kendine dönük şiirler yazar.

Yazının “Mistik ve Marksist/İmgeci ve Duvarcı: Hilmi Yavuz” başlıklı kısmında, başlıkta geçen tüm özelliklere sahip olan Hilmi Yavuz’dan bahsedilir. Narlı onun için şöyle der:

Niçin böyle bir tanımlama? Çünkü, Hilmi Yavuz, Nazım’a, Divan şiirine, Hâşim’e ve Yahya Kemal’e kolaylıkla bağlanabilir. O Marksisttir ama Nazım’da görülmeyen bir metafiziğe de eğilir. Attila İlhan gibi imgecidir; ama onun romantik devrimci tavrını es geçer. Şiirini duvar gibi örerken de Yahya Kemal’e benzer. Hilmi Yavuz, *Bedreddin Üzerine Şiirler*, *Doğu Şiirleri*, *Yaz Şiirleri*, (...) gibi kitaplarının her birinin kendi içinde bir bütünlük oluşturmasını düşünmüş, aynı problem alanı içinde kalan şiirlerini toplamıştır. Simge ve imgelerle örülen yapı, Hilmi Yavuz şiirine gizemlilik katar (s.93).

“Sosyalizmden Modernizm Muhalifliğine ya da Şiir Hayatı Bir Sorumluluktur: İsmet Özel” başlığında İsmet Özel şiirinden bahsedilir. Onun hakkında yine Narlı’nın ifadesi şu yönde:

... şaire göre, şiirin sunacağı imkân, aslında aynı bedeli yaşayan muhatapların ulaşabileceği bir imkândır. İnsanın kendi maddî yapısının dışında bir bilgiye ulaşması şiirle mümkün olacaktır. Bu bilgi, insanî bir hayat şeklinin telkininden öte bir şey değildir. Demek ki insan, insanî bir hayat şeklini düşünür olduğu zaman, şiire ihtiyaç duyacaktır. İnsanın bunu düşünüyor olabilmesi, kendi önemini kavramasıyla eş değerdir. Kendini önemli bulma, ‘kulluk’ sorumluluğuyla ilgilidir (s.93).

Narlı’nın belirttiği gibi Özel’e göre şiirler, bir ideoloji metni gibi okunmazlar, onların bir sanat eseri olduğu unutulmamalıdır. Marksist dünya görüşünü benimsediği yıllarda şiire yüklediği toplumsal anlam, İslâmî dönemde de pek değişmeden devam eder. Her iki dönemde de şiir, “yıkma” ve “yapma” işlevleriyle vardır. Aradaki fark ise Marksizm, Özel’in yıkmak ve yapmak istediklerini yapacak vasıfta değildir. Yalanı, tembelliği, kötülüğü yıkacak anlayış bu değildir. Özel, hem poetik hem de düşünsel alandaki teorik fikirlerini *Üç Mesele* ve *Şiir Okuma Kılavuzu* kitaplarıyla ortaya koyarak Sezai Karakoç, Nuri Pakdil ve Cahit Zarifoğlu’nun da takip ettiği bir isim olmuştur.

“1980-2000 ARASI” adlı son alt başlıkta da Adnan Özer, Ahmet Erhan, Arif Ay, Cahit Koytak, Haydar Ergülen, Hüseyin Atlansoy, İhsan Deniz, Lale Müldür, Murathan

Mungan, Osman Konuk, Salih Bolat, Tuğrul Tanyol, Veysel Çolak, Vural Bahadır Bayrıl gibi şairlerden bahsedilir. Örneğin, *İntihar İlacı* (1985), *Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi* (1987), *Şehir Konuşmaları* (1990), *Kaçak Yolcu* (1998) gibi şiir kitaplarıyla tanınan Hüseyin Atlansoy, Sezai Karakoç'un yolundan giden, Cahit Koytak ve Osman Konuk'la birlikte modern çağ eleştirisi ve ironisi yapan bir şairdir. Narlı'nın ifadesine göre;

Şiirinde var olan temel görüntü ve nitelikleri 'zenci suret, şehit söz, darasız ses, son sükût' olarak özetleyen Atlansoy, bir anlamda modernleşen hayat içinde daima biraz yabancı kalan; sözünü, insan kalabilmek için bu hayatın içine salan ve böylece tevekkül noktasına geldiğini düşünen insanı da işaret etmiş olur (s.95).

Şiirleriyle 80'li yıllardan beri isminden çokça söz ettiren Murathan Mungan, Narlı'nın ifadesiyle 1981'de yayımladığı *Osmanlı'ya Dair Bir Hikâyât* adlı eseriyle kültürel ve edebî geleneği, kendine has bireysel duygularla sunmayı başarır. *Kum Saati* (1984), *Sahtiyan* (1985), *Yaz Sinemaları* (1989), *Eski 45'likler* (1989), *Mırıldandıklarım* (1990), *Yaz Geçer* (1992), (...), *Mürekkap Balığı* (1997), *Başkalarının Gecesi* (1997) gibi çok sayıda şiir kitapları vardır.

Mungan, şiirlerinde masallardan, mitolojiden ve halk hikâyelerinden yola çıkarak bugünkü bireyin toplum içindeki bunalımını, yalnızlığını, iç sorunlarını, değişen dünya ile yaşadığı yabancılaşmayı dile getirir. Narlı'nın ifade ettiği gibi;

Mungan'ın şiirlerinde böyle bir arka planın bulunduğu doğrudur. Ama bu arka plan aslında kendi 'Asyalı'ğıyla hesaplaşan bireyin çıkış yeridir. O, geleneğe, kişisel ve toplumsal tasarımın yaslanacağı bir taban olarak yaklaşmaz; postmodern bir harmanlama ile kendi kişiselliğinin, duygularının bilinebileceği ve onanabileceği bir alan hazırlar (s.95).

80'li yılların önemli bir ismi olan Tuğrul Tanyol, *Elinden Tutan Günü* (1983), *Ağustos Dehlizleri* (1985), *Sudaki Anka* (1990), *Oda Müziği* (1992), *İhanet Perisinin Soğuk Sarayı* (1995), *Büyü Bitti* (2000) gibi şiir kitaplarıyla tanınır. Narlı, onun İkinci Yeni'nin imgeciliği ile Hilmi Yavuz'un metafiziği arasında kendine sezgisel bir duyarlılıkla yeni bir "imge-ses düzeni" kurmaya çalıştığını söyler. Onun, şiirini anlatmak için değil, sezdirmek için yazan bir şair olduğu için Batı'dan Mallarmé ve Valéry'e, Türk edebiyatından da Ahmet Hâşim'e yakın olduğunu belirtir.

Terin Yaktığı Bir Yaradan (1978), *Günlerin Yağmurunda* (1980), *Aşkolsun* (1982), *Ötesi Yar* (1985), *Ölümler Diyalogu* (1988), *Aşkın La Sesi* (1995), *Güzel Suç* (2000), *Mürekkep Zamanlar* (2005) adlı kitaplarıyla bilinen Veysel Çolak ise toplumcu gerçekçiliğe sıcak bakar ve ideoloji ile estetiği birlikte ele almak ister. Narlı, Çolak'ın bu tutumunu şairin kendi ifadeleriyle paylaşır:

Doğayla ya da insanlarla ilişkide bulunmanın etik ve estetik boyutunun korunması gerekir. Böyle olmayınca, şiirin niteliğini belirleyen dünya görüşü dışlanmaktadır. Bu da şiirin insandan esirgenmesidir. Bu gerçek kavrandıktan sonra, şiirden ve insandan yana bir dünya görüşünü benimsemek ve sanat anlayışını yeniden kurmak cesaretini ve gücünü gösterebilmek gerekir (s.96).

Derginin 500. sayısında (Haziran 2015) Mehmet Narlı'nın "1950-1980 Arası Türk Şiiri ÜzerineDüşünceler"(ss. 84-87) adlı yazısında 50'li yıllardan 80'li yıllara kadarki şiir akımlarından bahsedilir. Yazıda her bir akımı ayrı bir başlıkta anlatan Narlı, yazıya giriş yaparken "1950-1980 arası, poetik eğilimlerin, tematik genişlemenin, ideolojik ve bireysel şiirin, olgucu ve soyut şiirin birlikte görüldüğü ve her eksenin önemli şairler yetiştirdiği bir dönemdir" (s.84) ifadelerini kullanır.

Narlı, ilk olarak "İkinci Yeni" başlığı altında bu şiirden bahseder. İkinci Yeniciler, şiirde yeni bir gerçeklik yaratmış ve anlamdan uzaklaşıp bilinçaltına yönelerek birçok tartışmaya sebep olmuşlardır. Narlı örnek olarak, bu şiirin temsilcilerinin 'bilinçten kaçış'ı ve 'anlamsızlığı', 'sürrealist algı ve imgelemi', şiir geleneğiyle nasıl bağdaştıracakları yönünde bir tartışmanın varlığına işaret eder. İlk tartışma konusu, 'faydasız şiir', 'toplumdan uzak', 'konuşma dilinden ayrı' gibi eleştirileri kapsar. Narlı, bu eleştirilere karşılık Ece Ayhan'ın sözlerine yer verir:

Ece Ayhan, 'bir şiirin doğrudan halka hitap etmemesi, kullandığı yöntemler yüzünden kolay kolay anlaşılabilmesi 'faydasız şiir' yargısına varabilmesi için bir ölçü olamaz' der ve ekler: 'benim ne yapmak istediğime gelince: ikinci cepheyi açmak, us dışında da bir anlam olduğunu savunmak (s.84).

Narlı, Ece Ayhan'ın peşinden İlhan Berk'in, 'dili bozuk', 'anlamsız' gibi eleştirilere kendi ilkelerini sunarak verdiği cevabı belirtir:

İkinci Yeni, öyküye hele yakalanabilir öyküye tam karşıttır denilebilir. İlk okunuşta anlaşılabilir şiire İkinci Yeni karşıdır. İkinci Yeni önceden düşünülmüş, onun üstüne kurulmuş bir şiire de karşıdır; hele bilgesel şiir hiç değildir. İkinci Yeni, anlamı, düzyazıya özgü bilir. İkinci Yeni'nin en önemli ilkelerinden biri de soyut bir şiir dili anlayışıdır (s.84).

Narlı'ya göre İkinci Yeni şiirinin, Garip şiirinin aksine sıradanlığa arkasını dönüp imgeye kapısını sonuna kadar açık tutması, geleneğe dönüş niteliği de taşımaktadır. Fakat muhteva olarak değil, şekil olarak bu benzerliği taşıdığını belirtir. Çünkü Divan şiiri de dilde ve biçimde mükemmeliyetçidir.

Narlı'nın belirttiği gibi 1956-1961 yılları arasında Oktay Rifat *Perçemli Sokak*, Edip Cansever *Yerçekimli Karanfil*, Cemal Süreya *Üvercinka*, İlhan Berk *Galile Denizi*, Turgut Uyar *Dünya'nın En Güzel Arabistanı*, Ece Ayhan *Kınar Hanım'ın Denizleri*, Sezai Karakoç *Körfez* adlı kitaplarıyla bu akımın savunucusu olurlar.

İkinci başlık, "Hisarcılar" adını taşır. Narlı, Hisarcılar'ı "1950'lerden sonraki, halkçılık, toplumculuk, modernlik arayışlarına karşı duran; Yahya Kemal, Ahmet Hamdi Tanpınar çizgisini devam ettirmek isteyen bir şiir hareketi..." (s.85) olarak tanımlar. Mart 1950'de yayın hayatına başlayan *Hisar* dergisinde yazan şairler, İlhan Geçer, Mehmet Çınarlı, Gültekin Samanoğlu, Mustafa Necati Karaer gibi isimlerden oluşur.

Narlı'nın bilgisine göre Ahmet Kabaklı, *Hisar*'ın 38. sayısında yayımlanan görüşlerini özetler: "1. Sanatçı bir doktrine angaje olmamalıdır. 2. Milli olmayan sanatın sınırlarımızı aşacağı düşünülemez. 3. Sanatçının dili yaşayan dildir" (s.85). Hisarcılar, 'öztürkçeciler'e karşıdır. Diğer dillerden alınma Türkçeleşmiş kelimelerin dilden atılmak istenmesine katılmazlar. Çünkü bu eylemin, dili fakirleştireceğini düşünürler.

Bir diğer başlığı oluşturan "1960'ların Toplumcu Kuşağı" adlı kısımda da Nâzım Hikmet çizgisinde şiirlerini yayımlayan 1965 Kuşağı'nın önceki ve sonraki durumu anlatılır. 1960 Kuşağı genç şairlerini İsmet Özel, Atol Behramoğlu, Süreyya Berfe, Refik Durbaş, Güven Turan, Afşar Timuçin, Nihat Behram gibi isimler oluşturur. Bu isimler başta İkinci Yeni etkisinde kalırlar. Bir kısmı ise Atilla İlhan ve Garip şiiri benzeri eserler verirler. Narlı, bu şairlerin Marksist-toplumcu çizgiye geçişlerinin ise 1965'lerde hız kazanan siyasal-

ideolojik hareketliliğe bağlı olduğunu söyler. Bu dönemde Nâzım Hikmet'in eserleri yeniden yayınlanır ve İkinci Yeni için 'burjuva şiiri' adlandırılması yapılır.

Narlı'nın belirttiği gibi 1965-1970 yılları arasında yayımlanan İsmet Özel'in *Evet İsyan*, Ataul Behramoğlu'nun *Bir Gün Mutlaka*, Hasan Hüseyin Korkmazgil'in *Kavel*, *Temmuz Bildirisi*, Ahmet Arif'in *Hasretinden Prangalar Eskittim* adlı kitapları, bu yeni kuşağın etkili eserleri olurlar. Şairlerin toplandıkları dergilere, *Devinim*, *And*, *Halkın Dostları*, *Gelecek*, *Yansıma*, *Militan* örnek verilir.

“Dinî Duyarlıklı Şiir veya Sezai Karakoç” başlıklı bölümde, Sezai Karakoç'la başlayan ve Nuri Pakdil, Erdem Beyazıt, Cahit Zarifoğlu gibi isimlerle devam eden İslâmcı şiirden bahsedilir. Narlı, bu şiirin edebiyattaki yerini şu sözlerle açıklar:

1955'ten sonra, temelde, yaşanan gerçekliğe, akıp duran toplumsal hayata karşı yeni bir şiir hareketi gelişir. Biçim ve muhteva olarak o yıllarda tam olarak nerede durduğu tam olarak anlaşılamaz bu şiir hareketinin ama yeni bir 'öz'le geldiği ve geçmiş kültürle bağlantılar kurmaya çalıştığı da bellidir (s.86).

Narlı'ya göre bu şiir, İslâmî duyarlılığı yansıtmaması itibarıyla Mehmet Âkif ve Necip Fâzıl'a bağlansa da biçim yönüyle İkinci Yeni'ye yakın durur. Bu yeni şiir akımının temsilcileri Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt ve Alaaddin Özdenören gibi isimlerin gidip geldiği *Büyük Doğu* dergisi bir okul vazifesi görür. Sonra bu görevi *Diriliş*, *Edebiyat*, *Yönelişler*, *Mavera* gibi dergiler üstlenir.

Narlı, bu şiirin gelenek anlayışıyla Hisarcılar ve gelenekçi-muhafazakâr diğer şairlerin gelenek anlayışları arasında farka değinir: “Sezai Karakoç, yerli düşünce ve geleneğin ruhunu, İslâm medeniyetinin bütününe yöneltilen bir bakıştan çıkarır. Ona göre medeniyet, şiire, ruhî bir güç ve özgüven verir. Bu ruhî güç ve özgüvenin adı 'diriliş'tir'” (s.86).

Narlı'nın bilgisine göre bu şiirin Marksist şiire benzerliği, İslâmîliğinin tartışılmasına sebep olur. Marksistlerdeki gelecekle ilgili “ihtilâlcı” tutum, dil ve biçim tarzı bu şairlerde de vardır.

“Milliyetçi Gelenekçi Şairler” başlığı altında, hem geleneksel Halk şiiri biçimlerini kullanan hem de yeni biçimler deneyen birbirinden farklı şairlerden bahsedilir. Narlı’ya göre bu şairler, dinî duyarlılıkları ve milliyetçi damarlarıyla ön plandadırlar. Gelenekçi tarafları, onları Hisarcılar’a da yakınlaştırır. Bahattin Karakoç, Yavuz Bülent Bakiler, Dilaver Cebeci, Ali Akbaş, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu gibi isimler, bu grupta yer alırlar.

Narlı, Bahattin Karakoç’u “şiirin tanımı ve işlevi” konusundaki yaklaşımları ile diğer milliyetçi şairlerden çok Necip Fâzıl ve Sezai Karakoç’a yakın bulur ve onun şiir anlayışıyla ilgili şunları söyler:

Ona göre şiir, medeniyetlerin oluşumunu hızlandırır. Onun şiirlerinde sosyal dengesizliklere, çarpıklıklara, inandığı değerlerin yitimine, maddeleştirilmeye çalışılan insan ruhuna eleştiriler vardır. Karakoç’un şiirdeki başlıca temalarını tabiat, milli duygular, din, aşk ve tasavvuf, sosyal eleştiri, hasret-gurbet olarak belirleyebiliriz (s.87).

Narlı’nın ifade ettiği gibi bir diğer Milliyetçi gelenekçi şairlerden Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Cumhuriyet döneminin ilk destan kuşağından Orhan Şaik Gökyay ve Arif Nihat Asya’ya bağlanır. Şairin, *Bozkurtların Ruhu* (1952), *Gençosman Destanı* (1959), *Malazgirt Destanı* (1971) ve *Alp Erenler Destanı* (1991) gibi destan türünde eserleri vardır. Bu eserlerde Türk tarihini ve kahramanlıklarını, İslâmî ve millî motiflerle yeniden işler. Narlı’nın ifadesiyle “... şair, şiiri, millet değerlerinin oluşması, korunması ve milli heyecanın canlanması için bir vasıta olarak görmektedir” (s.87).

“Halk Şiiri” başlıklı kısımda ise Abdürrahim Karakoç, Halil Karabulut ve Kul Ozan gibi halk şiiri yazar şairlerden bahsedilir. Cumhuriyet döneminde Halkevleri’nin yolu açılmış, böylelikle sözlü kültürün taşıyıcısı âşıklara, ozanlara ilgi artmıştır. Narlı, Ahmet Kutsi Tecer’le Âşık Veysel’in ilişkisinin, bu gelişmenin simgesi olduğunu söyler.

Narlı’nın belirttiği üzere 1960’lardan sonra Türkiye’de başlayan sağ-sol çatışmasıyla bazı ozanlar, taraf oldukları cepheyi öven ve karşı oldukları cepheyi yeren şiirler söylemeye başlarlar. Abdürrahim Karakoç, *Hasan’a Mektuplar* (1965), *El Kulakta* (1969) ve *Vur Emri* (1975) gibi eserleriyle tanınır. İlk şiirlerinde daha çok halkın yoksulluğu, çaresizliği ve devlet kurumlarından nasibini alamamaları, eleştirel bir dille yer alırken 1970’lerde şair, daha çok

Türkçü, Milliyetçi ve İslâmcı düşünceyi yansıtan şiirler yazmıştır. Bu ideolojik tutumunu 1980’den sonraki şiirlerinde yumuşatır ve içine kapanır. Özellikle *Suları Islatamadım* ve *Gök Çekimi* kitaplarındaki şiirler onun bu tavrının ürünleridir. Şairin birçok şiirleri, çağdaşı olan Musa Eroğlu ve Âşık Mahsuni gibi ozanlar tarafından bestelenir.

Bahtiyar Aslan’ın Alâattin Karaca ile 422. sayıda (Aralık 2008) bir söyleşisi mevcuttur. “İkinci Yeni, Türk Şiirini Tersyüz Etti!” (ss. 4-12) başlıklı bu söyleşide Karaca’ya yöneltilen sorular genel olarak İkinci Yeni şiiri üzerinedir. Aslan ilk olarak “Türk şiirinin hem pratik hem de poetik anlamda büyük bir kırılma noktası” olarak değerlendirdiği İkinci Yeni’nin, neden ve nereden bu kırılmayı gerçekleştirdiğine dair bir soru yöneltilir. Buna karşılık Karaca’da şu ifadelerle karşılık verir:

Açıkkçası Türk Edebiyatının poetik ve pratik zincirinden ilk büyük kopuş Tanzimat’sa –ki öyleydi- ikinci önemli kopuş da İkinci Yeni’ydi diyebiliriz. ‘İkinci Yeni, hangi zincirden, hangi poetik gelenekten ayrıldı?’ diye sorulursa; buna kabaca Tanzimat sonrası oluşan Türk şiir çizgisinden cevabı verilebilir. İkinci Yeni’yi özünden kavramak ve poetik çizgideki yerini belirlemek için ilkin, özetle kendinden önceki -koptuğu- poetikanın/poetikaların ana ilkeleriyle de olsa hatırlanması gerek. Önce Divan şiirine bakmalı tabii ki. Ama ilkin şunu söylemeliyim; poetikayı oluşturan üç temel öge var bence: Tanrı, insan ve tabiat. Şairin bu üç ögeye bakışı, onları tek tek ve birbiriyle ilişkileri bağlamında kavrayış tarzıdır poetikayı belirleyen (s.4).

Karaca bu cevabıyla Divan şiirinin de şiir anlayışını verir. Onun belirttiğine göre Divan şairleri, kullandıkları zengin imge dünyasıyla Tanrı’ya ulaşmayı gaye edinir. Bu noktada tabiat ve insan bir araç vazifesi görür.

Aslan’ın Karaca’ya yönelttiği başka bir soru da Tanzimat’ta gerçeklik algısı üzerinedir. “Gerçek algısı Tanzimat’la birlikte nasıl bir değişime uğruyor?” sorusuna karşılık Karaca, şunları söyler:

Her şeyden önce tabiat, Tanrı’yı yansıtan, insanı O’na ulaştıran bir araç olmaktan yavaş yavaş çıkıyor artık. Tabiat, Tanzimat’la beraber, üzerinde akıl ve mantık yürütülerek Tanrı’yı ‘kanıt’layan bir araç oluyor, bu kuşak şairleri tabiattaki kimi olaylardan; gece ve gündüzün, mevsimlerin oluşumundan hareketle bilim yoluyla Tanrı’yı kanıtlama yoluna gidiyorlar. Ama dikkat edelim amaç, ulaşmak değil, kanıtlamaktır artık, araçsa kalp değil, bilim; akıl, mantık (s.6).

Aslan, devamında Karaca’ya, Cumhuriyet döneminde Türk şiirinin nasıl bir yol izlediğini sorar. İkinci Yeni’nin hemen öncesindeki durum hakkında bilgi ister. Karaca,

Meşrutiyet’le birlikte dilde ve vezinde milliliğin söz konusu olup Cumhuriyet’le birlikte ise Divan şiirinin değer kaybettiğini belirtir. Hatta bu dönemde çıkan edebî tartışmaların bile “poetikayla değil, politikayla ilgili” olduğunu, devletle sanatın, edebiyatın, şiirin iç içe olduğunu söyler. Fakat bu dönem içerisinde Ahmet Hâşim’in yerine dikkat çeker:

...Ancak Ahmet Hâşim, kendi göğünde yalnız bir kutup yıldızıdır, devletten/iktidardan uzak, Batı’nın modern şairlerine bakar yüzü. Sivil bir şair sayabilir miyiz onu bu yönüyle? Ben sayabiliriz derim... İkinci Yeni’nin piri Ahmet Hâşim olabilir ancak. İlhan Berk onun için ‘Ben Ahmet Hâşim’de çağdaş şiirimizin asıl çizgisini buluyorum. Bizim asıl çağdaşımız odur. İkinci Yeni dediğimiz, kapalı dediğimiz şiirin kozasını o kurmuştur...’ diyor. Çünkü Tanzimat’tan sonra ilk o mimetik gerçeklik anlayışından ayrılır. (...) Dil bir yansıtma değil, üretme aracı yeniden... Sonra simgesel bir dil, müzikalite, sezgi, anlamın kendi içine kapanması, kat kat oluş, gropan kâğıdı gibi açıldıkça açılan bir şiir... (s.7-8).

Karaca, Ahmet Hâşim’e bir derece yakın olan şahsiyetlere örnek olarak Yahya Kemal, Ahmet Hamdi, Necip Fâzıl, Asaf Hâlet ve Fazıl Hüsnü’yü verir. Aslan, devamında Karaca’ya, İkinci Yeni’nin doğuşunda rol oynayan etmenleri sorar. Karaca da öncelikle İkinci Yeni’nin “Türk şiirini tersyüz ettiğini”, “alışılmışlıktan şiiri kopardığını” söyleyerek bu şiirin, nasıl bir ortamın içine, nasıl bir etkiyle düştüğünü anlatır. Her sanat hareketi gibi İkinci Yeni de, toplumun sosyal, siyasi ve iktisadî durumunun kendi şahsına yansıyan taraflarıyla kalemmini eline alan şairlerin varlığıyla oluşur. Bu akımın oluşmasında rol oynayan etmenleri Karaca, şu sözlerle açıklar:

Kuşbakışı, bu şiirin ortaya çıkmasındaki etmenleri kısaca şöyle özetleyebiliriz: İlk toplumsal şartlara bakalım. 1940’lı yıllarda, İkinci Dünya Savaşı’nın yarattığı ekonomik ve siyasal sorunlar, dolaylı olarak Türkiye’yi etkilemiştir. Bir de tek parti döneminin baskıları... Devletin/iktidarın ezici egemenliği... İkinci Yeni’nin başlıca şairleri bu dönemde yaşıyorlar çocukluklarını ve ilk gençlik yıllarını. Ulus-devletin ilk ürünleri onlar; eksikleriyle gedikleriyle Cumhuriyet’in ilk kuşağı... Cumhuriyetin okullarından ilk mezun olanlar da onlar. Adalet Ağaoğlu’nun *Ölmeye Yatmak* romanındaki Doçent Aysel’in ikilemelerini; toplumsal/kültürel krizlerini, baskılarını onlar daha derinden yaşamıştır eminim; çünkü yok-yoksul çocuklar, çoğu denizi sonradan gören ‘taşralı çocuklar’, ‘parasız yatılılar’... (s.8).

Karaca, bu sözlerinin devamında İkinci Yeni şairlerinin, bu şartlardan ne kadar etkilendiklerini; ekonomik durumlarını, çocukluklarının geçtiği çevrenin özelliklerini, aile yaşamlarını ve eğitim durumlarını tek tek dile getirir. Örneğin Ece Ayhan’ın durumuyla ilgili şunları söyler:

Ece Ayhan, Çanakkaleli yoksul bir ailenin çocuğu, o kadar yoksul ki, ilkokulda ayağına giyecek ayakkabısı bile yok, öğretmeninin verdiği takunyalara muhtaç. Sonra ‘perdelersiz evler’, bir zeytini katık et uyarısıyla geçen çocukluk... İstanbul’un arka sokakları; fahişeler, fallokrat kabadayılar, mamalar arasında Tünel’in kayış kokusunu içine çekerek geçen bir çocukluk. Bir de babasızlık... Ne çıkar böyle bir hayattan? ‘Altın Çağ Masalı’ değil elbet; kara bir şiir çıkar, ‘Yort Savul!’ narası çıkar, meydan okuyan, sarışınlara; sarışın şairlere, sarı tarihe ateş püsküren bir şiir, başıbozuk, çırılçıplak, zifiri bir dil çıkar (s.8).

Karaca, İkinci Yeni şiirinin bir diğer alt yapısının, 1950’li yıllarda Türkiye’de meydana gelen toplumsal değişimler olduğunu söyler. Yani köyden kente göç, kentleşme, tarım toplumundan sanayi toplumuna hızla geçen bir ülkenin varlığına dikkat çeker. Bu şiirin gerçeküstücü ve varoluşçu tavrını da belirten Karaca’nın ifadesine göre, başlarda Nâzım Hikmet’in toplumcu çizgisinde ve Orhan Veli’nin Garip şiiri tarzında şiir yazan bu şairler, varoluşçuluk akımından da bu yıllarda etkilenirler. Bu doğrultuda Albert Camus ve Jean-Paul Sartre, tanımaya başladıkları isimler olur. Gerçeküstücülerden de Baudelaire, Rimbaud, Mallarmé ve E. E. Cummings’in şiirlerini takip ederler. Atonal müzik, caz müziği, ressam Paul Klee ve Picasso’nun resimleri, onlara ilham olur.

Karaca’ya *Pazar Postası*’nın İkinci Yeni’nin oluşumundaki rolü sorulur. Karaca da öncelikle Muzaffer Erdost’un *Pazar Postası*’nın Sanat-Edebiyat köşesini yönettiği yıllarda, bu dergide birtakım şairlerin birbirinden habersiz olarak bazı şiirlerinin yayınlandığını belirtir. 1956 yılında gelişen bu olayla birlikte yazılan bu şiirlerin başlatmış olduğu akıma “İkinci Yeni” ismini verenin de Erdost olduğu öğrenilir. Erdost, dergide bu şairlerin şiirlerini savunmaları için de tartışmalar düzenler ve poetik yazılar yayımlar. Özellikle Cemal Süreya, Sezai Karakoç, Turgut Uyar ve İlhan Berk bu türden yazılar yazarlar. Şiirlerine muhalif olup onları saçma, anlamsız, halktan kopuk ve soyut olarak değerlendirenlerin Toplumcu Gerçekçiler olması ve başta Attilâ İlhan ve Asım Bezirci’nin bu muhalif kimselerden başı çekenler olduğu detayı verilir.

Aslan, Karaca’dan son olarak İkinci Yeni şiirinin özelliklerini ana hatlarıyla belirtmesini ister. Karaca’nın son olarak söyledikleri şu şekildedir:

... Tabiat’ı, insanı içten kavramaya çalışan bir göz onlarınki, akıl ve mantığın dar kalıpları içinde kalmaktan bunalan şairlerin tepkisi. Evrenin, tabiatın duvarlarını tekmeliyorlar, kadavranın içini açıyorlar, insanı didik didik ediyorlar, insanla insan, insanla tabiat, insanla Tanrı ilişkisini

kurcalıyorlar. (...) Akıl ve mantıkla kurulan bir şiir değil bu, derece derece de olsa, akıl ve mantıkla bağlarını koparan, koparmaya çalışan bir şiir... (s.12).

Bu bölümde ele alınan yazıların yanı sıra şunlar da şiir toplulukları ve dönemleri hakkında ele alınan yazılar içerisinde değerlendirilebilir: İnci Enginün, “II. Meşrutiyet’in Hatırlattıkları”, (S.417, ss.14-18); Hasan Akay, “Suskunluk Dönemi Yalancı Şafak”, (S.417, ss.54-60); Cafer Şen, “Fecr-i Âtî Encümen-i Ededisi” (S.419, ss.52-56) ve Necmettin Turinay, “Büyük Savaş ve Edebiyat”, (S.492, ss.40-43).

Konuyla ilgili kitap tanıtım yazıları da 3 tanedir: Mehmet Samsakçı, “(Kırkambar) Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı, Kâzım Yetiş”, (S.404, ss.76-77); Özlem Nemutlu, “Yeni Türk Edebiyatı -Tanzimat’tan Cumhuriyet’e-, İnci Enginün”, (S.413, ss.33-35); Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiirsel Kimlikten Mekânsal Sınırlara: İkinci Yeni Şairlerinin Mekân Algısı, Beyhan Kanter”, (S.478, ss.81-82).

İlgili sayılarda, şiir toplulukları ve dönemleri hakkında yazıların genelinde en çok Modern şiirin süreci gözler önüne serilir. Bu doğrultuda Fecr-i Âtî ve Cumhuriyet dönemiyle günümüz edebiyatı bu yazılara konu olur. Divan şiiri ve Halk şiiri hakkında genel yazıya rastlanmaz. Bu iki dönem hakkında genellikle kitap tanıtımları ve şiir örneklerine yer verilir.

Bu kategorideki yazılar Mehmet Narlı, Hümeysra Yuva, Cafer Şen, Bahtiyar Aslan ve Secaattin Tural gibi akademisyenler ve yazarlar tarafından kaleme alınır. Yazılar bazen oldukça hacimlidir.

1.5. ŞİİR İNCELEME YAZILARI

Türk Edebiyatı dergisi, şiir inceleme yazılarına yer vermektedir. Örneğin, A. Hamit Yıldız’ın Cahit Sıtkı Tarancı’nın *Sanatkârın Ölümü* şiiri üzerine yazdığı, “Cahit Sıtkı’nın *Sanatkârın Ölümü* Şiirini Yeniden Okumak”(S. 403, Mayıs 2007, ss. 42-46) adlı bir yazısı vardır. Yıldız, yazıya “Aşkın ve ölümün büyük şairleri avlayan iki büyük gerçek olduğunu Cahit Sıtkı’nın şiirini okurken bütün derinliğiyle anlar insan.” (s.42) cümlesiyle başlar. Sonrasında onu, sıra arkadaşı Ziya Osman’ı ve Ahmet Muhip Dıranas’ı okumanın şairler için

bir ödev olduğunu belirtir. Cahit Sıtkı'nın şiir anlayışı hakkında bilgi veren Yıldız, onun için şunları söyler:

Cahit Sıtkı yalnızca, 'kelimelerle güzel şekiller kurmak' olarak tarif ettiği şiirinin biçimi açısından değil, ölüm gibi, aşk gibi büyük kalpleri avlayan izlekleri bakımından Türk dili var oldukça okunacak şairlerden biridir. Onun şiiri, aşk, yalnızlık, ayrılık, korku, sevgi ve pişmanlık duygularını yansıtırken, temel olarak hayatın güzelliğine ve ölümün gizemine yönelir, oradan yazar (s.42).

Yıldız'ın ifadesine göre şair, ölümle hayat arasındaki zıtlıktan beslendiğini, Ziya Osman Saba'ya yazdığı bir mektupta "N'olacak bizim bu hayatla ölüm arasında mekik dokuyuşumuz? Bana kalırsa yaşamakta da, ölmekte de gönlümüze göre nağmeler keşfettiğimiz içindir ki, bu iki kutup arasında kararsız kalıyoruz" (s.43) sözleriyle ifade eder. Yıldız, şairin, şiirini mükemmelliğe erdirmek ve böylelikle ebediyete ulaşmak arzusunun olduğunu, 'ölüm'ün bu 'arzu'nun önüne bir duvar gibi çekilerek onda sanatla ölüm arasında acı bir bağ meydana getirdiğini söyler. Bunun en güzel örneğinin ise *Sanatkârın Ölümü* şiirinde görüldüğünü belirtir. A. Hamit Yıldız, iki kıtadan oluşan bu kısa şiiri şu şekilde yorumlar:

'Gitti gelmez bahar yeli/ Şarkılar yarıda kaldı.' Ölüm geldiği zaman, bahar rüzgârına benzeyen ilhamın, duyuşun yeli artık esmez olur. Şarkı, her zaman ve daima yarıda kalmaya mahkûmdur. 'Bütün bahçeler kilitli/ Anahtar tanrıda kaldı.' Ölüm gelince bütün renkleri ve kokularıyla, bir bahçeye benzeyen hayat kitlenir. Hayatın ve ölümün sırlarını çözecek o bahçeleri 'Ali Baba'nın 'Açıl Susam Açıl' anahtarı gibi açacak 'instinctpoetique' (şiirsel içgüdü, şiir yeteneği) Tanrı'da kalır (s.45).

Şiirin ikinci ve son kıtasında "Geldi çattı en son ölmek/ Ne bir yemiş ne bir çiçek." dizeleriyle şair, artık ölümün yaklaştığını ve ne yemiş ne de çiçek verecek bir durum olmadığını, yani şiir söyleyecek/yazacak imkânın kalmadığını anlatır. Şair, "Yanıyor güneşte petek/ Bütün bal arıda kaldı." sözleriyle, peteğe benzeyen eserinin yarıda kalıp tamamlanmadığını, hayattan topladığı o şiirin balının şairin kendisinde saklı kaldığını söyler.

Yıldız, bu şiirle şairin en büyük korkusunun "içinde henüz yazamadığı şiirle ölmek" olduğunu anlaşıldığını söyler. Dolayısıyla da Cahit Sıtkı'daki "ölüm korkusu", sadece hayata olan sevgisinden değil, "şarkısının yarım kalması" korkusundan ileri gelir. Yıldız, bu şiirdeki

“şarkının yarım kalması” durumunun, Baudelaire’in *Sanatçıların Ölümü* şiirinde, “heykelin yarım kalması” ve “İkarus’un kanatlarının erimesi” motifleriyle verildiğini söyler.

Yıldız’a göre Cahit Sıtkı’nın takip ettiği şairlerden olan Baudelaire’in bu şiiri ve diğer ilgili şiirleriyle Cahit Sıtkı’nın *Sanatkârın Ölümü* şiirinde imgeler itibariyle bir benzerlik görülmez. Yıldız, söyleyiş mükemmelliği ve ifadenin güzelliği bakımından *Sanatkârın Ölümü* şiirinin Baudelaire’in ilgili şiirlerinden daha ileride olduğunu belirtir.

Yıldız,*Sanatkârın Ölümü* şiirini tematik olarak inceler. Daha çok şiirin içeriğine değinir. Az da olsa şairin şiirdeki ifade güzelliğine, kullandığı imge değerine vurgu yapar.

Sabahattin Çagın’ın 404. sayıda (Haziran 2007) “Evleri Balkonsuz Yapmak/ İki Şiir Örneğinde Bir Sembol Olarak Mekânın İdeolojik Kullanımı” (ss.58-61) adlı bir yazısı vardır. Yazıda Çagın, Necip Fâzıl’ın *Evim*, Sezai Karakoç’un *Balkon* şiirini inceleyerek mekânın ideolojik görüşü yansıtma durumunu ele alır ve ilk olarak Necip Fâzıl’ın *Evim* şiirini yorumlar. Çagın, 1982 yılında yazıldığını belirttiği şiirin, şairin kendi evini anlattığı hissi uyandırdığını ifade eder. Kendisinin belirttiği üzere, üç bölümden oluşan şiirin ilk dört mısraı birinci bölümü, 5-14. mısralar ikinci bölümü ve sonrası üçüncü bölümü oluşturur. İlk bölümde yaşanan an anlatılır ve eski bir ahşap ev tasvir edilir. Bu ev orta hâlli bir ailenin, geleneksel bir hayat yaşadığı evdir. Camdan kurutulmak üzere asılmış biberler sarkar. Bu eski mimari yapıda olan evin durumu içler acısıdır. Etrafı gökdelenlerle çevrilidir ve ev bunların arasında kefensiz bir ölü gibidir. Şair, bu gökdelenler için “arsız” sıfatını kullanır. Çagın’a göre şairin söylemek istediği, bu yüksek binaların birden ortaya çıkıp etrafı kaplamasıyla artık eski ahşap evin yok oluşunun kaçınılmazlığıdır. Artık ahşap ev, defnedilmeyi bekleyen sahipsiz bir ölü gibidir:

“Kefensiz bir cenaze, çırılçıplak, ortada...

Garanti yok sen gibi fâniye sigortada!” (s.58)

Çagın, şiirin ikinci bölümünde, şairin ahşap evdeki eski mutlu günlerine olan özlemine anlattığını söyler. Şair için eski yapı evler kendine özgü bir anlama sahiptir. Fakat günümüzün

yeni evleri estetikten uzak ve ticari amaçla yapılmıştır. Çağın, şairin, ahşap evin maddi değerinden çok manevi/sembolik değerine vurgu yaptığını, sonra da evden eskiye ait kesitler verdiğini söyler. Anneanne sessizce Kur'an okur, anne gergef dokur, semaver kaynar ve evin ahşap zemini sürekli temizlenir, böylelikle zaman akıp gider. Şiirin devamında şair eskinin komşuluk ilişkilerine değinir. Ne kadar evler birbirine uzak olsa da herkesin birbirinin dertleriyle yakından ilgilendiğini söyler:

“Komşuya hatır soran sıra sıra terlikler
Ölçülü uzaklıkta yakın beraberlikler” (s.59)

Çağın, şiirin birinci ve ikinci bölümünde şiirin ses ve kelime unsurlarının anlam değerinden söz eder. Şiirin ilk bölümde kulak tırmalayan “n” sesinin, ikinci bölümünde de sükûneti simgeleyen “s” ve “r” seslerinin hâkimiyetine dikkat çeker. İlk bölümde yer alan arsız, kefensiz cenaze, çırılçıplak kelimelerine karşılık ikinci bölümde dalgın, sessiz, huzur, şarkı gibi yaşanan atmosferi yansıtan ifadeler kullanılır. Çağın, üçüncü bölümle yaşanan zamana dönüldüğünü söyler. Burada evin etrafını saran gökdelenler artık “kırk katlı ejder”dir. Bu ejder, şairin eski ahşap evi gibi diğer geleneksel mimarîyle yapılmış evleri de yutar ve onlarla birlikte “komşuluk, mânâ ve ruh” gibi değerler de yok olur. Sonunda şair çaresizlik çılgınlığını şu dizelerle yansıtır:

“Evim, evim, vah evim, gönül bucağı evim!
Tadım, rengim, ışığım, anne kucağı evim!” (s.59)

Çağın, Necip Fâzıl'ın *Evim* şiirindeki “ev”in böylelikle bir sembol olarak kullanıldığını belirterek Sezai Karakoç'un *Balkon* şiirini yorumlamaya başlar. Buradaki sembol kelimenin de “balkon” olduğunu belirtir. Bu şiirin, Karakoç'un İkinci Yeni dönemine ait olsa da içerik olarak onlardan farklı olduğunu ve ilk defa *Pazar Postası*'nda yayımlandığını söyler.

Çağın, şiirin trajik bir ölüm sahnesiyle başladığını ifade eder. Evinin balkonundan düşerek ölen bir çocuk vardır ve annesi evladının cansız bedeni karşısında, elleriyle balkon demirlerine çaresizce yapışır. Çağın, şairin anneyi çaresiz olarak nitelendirmesinin sebebini,

ilk bendin son mısraında “anneler” kelimesini bir defa kullanmak yerine iki defa tekrarlayarak bu çaresizliği okuyucuya hissettirmesine bağlar:

“Yüzünde son gülümseme kaybolurken çocukların
Anneler anneler elleri balkonların demirinde.” (s.60)

Çağın, bu şiirdeki tablonun bir benzerinin yine Karakoç’un *Anneler ve Çocuklar* şiirinde yer aldığını söyler:

“Çocuk öldü mü güneş
Simsiyah görünüyor gözüne
Elinde bir ip nereye
Bilmez bağlayacağını anne.” (s.60)

Çağın, şiirde dikkatini çeken hususları şöyle dile getirir:

Böyle bir tablonun okuyucunun önüne getirilmesinin dışında bu parçada dikkatimizi çeken bir diğer husus, balkonun; ‘evlerde ölümün cesur bir körfezi’ olmasıdır. Bu ifadeden de anlaşılıyor ki, şaire göre balkon; evin değil, ‘ölüm’ün bir parçasıdır. Sanki eve sonradan eklenmiş bir parçadır, hem de ölümün parçasıdır (s.60).

Çağın’ın dikkatini çeken diğer önemli bir husus, tabloda ölenin bir “çocuk” olmasıdır. Bunun sebebi de bir çocuğun ölümünün okuyucuda uyandıracığı merhamet duygusunun yetişkine nazaran daha çok olacağıdır. Şair burada, okurla birlikte balkona karşı ortak bir duygu birliği sağlamayı hedefler. Bu duygu birliğini sağladıktan sonra ikinci ve üçüncü dördlüklerde balkonu ölümle birlikte olumsuz imajlarla anlatmaya başlar:

Balkon tabuta, balkona asılan çamaşırlar kefene, şezlonglara uzanmış insanlar ölüye (dolaylı olarak şezlonglar musalla taşına) benzetiliyorlar. Hemen ardından da balkon ile daracık mezarlar arasında bir paralellik kuruluyor:

Gelecek zamanlarda
Ölüleri balkonlara gömecekler
İnsan rahat etmeyecek
Öldükten sonra da. (s.60).

Çağın, şairin, şiirin ilk dördlüğünün mısralarına nazaran ikinci ve üçüncü dördlüğü daha kısa dizayn ettiğini ve bunun da şiiri şekil olarak bir mezar veya tabuta benzer kıldığını belirtir. Çağın, şairin bunu kasıtlı yapıp yapmadığının bilinmediğini söyler. Böylelikle balkon için verilmek istenen sıkışmışlık ve daralmışlık duygusu şekil olarak da verilmek istenir. Sonrasında şair son olarak şu dizeleri söyler:

“Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum
Alnından öpmeye gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarların” (s.60)

Çağın, şairin, balkon hakkında bu kadar kesin hükümlü olmasının altında başka bir şeylerin olup olmadığını “yoksa bunun arkasında şairin söylemek istediği başka bir şey mi var?” sözleriyle sorgular ve iki şiir birlikte değerlendirildiğinde her ikisinde de Batı mimarisine duyulan tepkinin anlatıldığını düşünür. Çağın’a göre, Batı mimarisinin birer parçası olan balkon, apartman ve gökdelen gibi yapılar şiirlerde bir sembol olarak kullanılmakta, bunlarla batılılaşmanın kültür hayatına, insanî ilişkilere verdiği zarar anlatılmaya çalışılır. Böylelikle Çağın, şiirlerin İslâmî duyarlılığı ve geleneksel anlayışı yansıttığını söyler. Yazar son olarak Necip Fâzıl’ın sembolü kullanırken ifade etmek istediğini daha açık bir şekilde, Sezai Karakoç’un ise bunu daha kapalı olarak yaptığını belirtir.

Çağın, iki şiiri de hem tematik olarak incelemiş hem de şiirlerdeki ses ve kelime tekrarlarının kullanımına dikkat çekerek ses, biçim, âhenk ve dil özelliklerini göstermeye çalışmıştır.

Dosya konusu “ölüm” olan “Öldük Ölümden Bir Şeyler Umarak” başlıklı 414. sayıda (Nisan 2008), Turan Karataş’ın, Sezai Karakoç’un *Anneler ve Çocuklar* şiirini incelediği “Ölümün Acısını Artıran İki Figür ‘Anneler ve Çocuklar’ ” (ss.55-57) adlı yazısı vardır. Karataş, tahlile geçmeden önce Sezai Karakoç için şunları söyler:

Son yarım asır içinde Türkçemize armağan ettiği güzel, yeni ve eskimeyecek şiirlerle büyük Türk şairi vasfını ilan eden Sezai Karakoç'un şiirinde ölüm, çarpıcı imgelerle bir söyleyiş diriliği ile karşımıza çıkar. Ölümün bilinen imajlarının sınırlarını aşan buluş ve benzetmelerle kurulmuş dizeler, ölümün bilmediğimiz, alışamadığımız cihetine ışık tutar (s.55).

Turan Karataş, Karakoç'un, ölümü, "anne ve çocuk arasında trajik bir olgu" olarak bu şiirde gösterdiğini belirtir. Şiirin tam metni şöyledir:

“Anne öldü mü çocuk
Bahçenin en yalnız köşesinde
Elinde siyah bir çubuk
Ağzında küçük bir leke

Çocuk öldü mü güneş
Simsiyah görünür gözüne
Elinde bir ip nereye
Bilmez bağlayacağını anne

Kaçar herkesten
Durmaz bir yerde
Anne ölünce çocuk
Çocuk ölünce anne” (s.56)

Karataş, şiirin ilk dördlüğünde annesinin ölümü karşısında bedbaht olan çocuğun durumunun resmedildiğini söyler. Çocuk, “bahçenin en yalnız köşesinde elinde siyah bir çubuk, ağzında küçük bir leke” ile kalakalır.

Ama elindeki çubuk yani bizce hayat emaresi olan oyuncakı kararmıştır. Tam bilemediği, anlayamadığı, anlatamadığı bir yangının alevi düşmüştür yaşamasına. Şairin maharetiyle, ‘siyah’ ve ‘leke’ sözcüklerinin yardımıyla dehşetli bir trajediye dönüşür çocuğun tabii hâli. (...) Ölüm, Türkçede ‘kara haber’le ifade edilir malum. Siyah (kara), ölümün, yasın simgesidir (s.56).

Şiirin diğer dördlüğünde Karataş, bu sefer çocuğun ölümü karşısındaki bir annenin durumunun gözler önüne serildiğini belirtir. Şiirde, Karataş'ın tespitleriyle şunlar yorumlanır: Çocuğu öldü mü, artık güneş bile anne için simsiyahtır. Çünkü onun dünyasını aydınlatan ışık

evladıdır. “Çocuklar, annelerin ev içini aydınlatan pencereleridir. Onu geleceğe umutla baktıran aydınlık pencere” (s.56). Çocuğu ölünce annenin “istikbal sevinci olan güneşi” kararır ve onu hayata bağlayan “can ipi” kopar. Sonra “elinde bir ip nereye bağlayacağını bilmez anne”. Buradan da annenin tüm gelecek planlarını çocuğu üzerinden kurduğu anlaşılır.

Karataş, şiirin son kısmına gelindiğinde hem anne hem de çocuk için ölümün bir “tedirginlik” ve “kaçış” duygusu yarattığını ifade eder. Birey, bu acı durum karşısında ne yapacağını, nereye gideceğini bilemez, “kaçar herkesten, durmaz bir yerde”. “Çünkü gerek çocuk gerekse anne, birbirlerinde buldukları merhameti ve sevgiyi başka bir kişide ya da varlıkta bulamayacaklardır. Belki de bu hâl, acıyı hafifletmek için bir reflekstir” (s.56-57).

Turan Karataş’ın, Karakoç’un *Anneler ve Çocuklar* şiirini, ölümün anne ve çocuk arasındaki sarsıcı etkisini göstermek için tematik bir incelemeye gittiği görülür. Şiirde yer alan imgeler, şiirin temasının verilmesine hizmet eden unsurlardır. Siyah, değnek, leke, ip ve güneş kelimeleri şiiri yorumlarken yazarın açışladığı imgelerdir. Karataş, en son şu ifadelerle yazısını bitirir:

Sezai Karakoç, ‘Anneler ve Çocuklar’ şiirinde ölümün insan yaşamasındaki en kırılgan etkisini doğuran iki bireyi bir araya getirmiş; bulduğu ‘yeni’, ‘çok anlamlı’, ‘etkileyici’ imgelerle şiirini büyük eser katına yükseltmiştir. Sanırım, ölüm hadisesinin keskin acısını, can yakıcı çığlığını bu derece şiddetle hissettirmek çok az şaire/şiire nasip olmuştur (s.57).

Türk Edebiyatı dergisinin 421. sayısı (Kasım 2008), kapağında, “Vefatının 50. Yılında Yahya Kemal” büyük başlığıyla bir “özel sayı”dır. Burada yine Sabahattin Çağın’ın “Muhteva ve Üslup İlişkisi Açısından ‘Nazar’ ”(ss.60-62) adlı bir şiir inceleme yazısı vardır. Çağın, yazıda Yahya Kemal’in *Nazar* şiirini yorumlar. Yazının sayfaları arasında şiirin tamamı verilmiştir. Çağın, 1912’de kaleme alınan şiirde Yahya Kemal’in *Mehlika Sultan* şiirinde olduğu gibi bir hikâye anlattığını ifade eder. Leyla isimli bir genç kız, koyda tek başına yüzerken birden bir ürperme hisseder ve şair bunu ayın onu öpmesiyle izah eder. Bu ürperme sonunda kız hastalanıp yatağa düşer, bir süre sonra ise ölür. Bunu duyan çevresindeki insanlar, kızın ölümünü “Nazara uğradı” sözüyle açıklarlar.

Çağın; şiirin, ayın, Leyla'yı bir koyda yıkanırken görmesi ve ona seslenmesiyle başladığını belirtir. Şairin, ilk beyitte kullandığı “gece”, “Leyla” ve “ayın on dördü” gibi Divan şiirinde kullanılan kelimeleri modernize ederek kullandığını ifade eder. Çağın, bu şiirde şairin Nev-Yunanîlik akımını benimsediği yıllarda yazdığı *Sicilya Kızları* ve *Bergama Heykeltıraşları* şiirlerindeki çıplak kadın imajına yakın bir tavır sergilediğini ve aynı akımın etkisinin burada da görüldüğünü söyler:

“Kız vücudun ne güzel böyle açık!

Kız yakından göreyim, sâhile çık!” (s.61)

Çağın, Yahya Kemal'in şiirde hikâyeye karşı olduğunu söyler. Bu yüzden bu şiirde de hikâyeye atmosferini yıkmak için bazı ses ve kelimeleri kullandığını, ama şairin içindeki hikâyeyi sezdirmek için bu unsurları kullanarak şiirselliği sağladığını söyler. Böylece şairin şiirde muhteva ve söyleyiş arasında bir paralellik kurduğunu belirten Sabahattin Çağın, kendisinin bu yazıdaki amacının da bu paralelliği sunmak olduğunu söyler.

Çağın, şiirin yukarıda yer verilen üçüncü dizesindeki “k” sesiyle kızın ayın sesinden duyduğu korku hissini verildiğini ve dördüncü dizesinde de ayın gördüğü güzellik karşısındaki coşkusunun, kullanılan kelimelerle anlatılmaya çalışıldığını belirtir. Çağın, devamındaki dizelerde bu seslerle anlatılan duyguların devam ettiğini ifade eder:

“Sardı her uzvunu bir ince sızı;

Bu öpüş gül gibi soldurdu kızı.” (s.61)

dizelerinde, kızın duyduğu sızının “z” sesleriyle okuyucuya hissettirildiğini belirten Çağın, kızın günden güne soluşunun, daha kötüye gidişinin ve bu durumunun devam etmesinin dizelerin başındaki “yattı” kelimesinin tekrarıyla gösterildiğini söyler:

“Yattı, bir ses duyuyormuş gibi lâl.

Yattı, aylarca devam etti bu hâl.” (s.62)

Çağın, şairin seslerle muhtevayı vermesine en iyi örnek olarak Leyla'nın ölüm anının anlatıldığı şu dizeleri gösterir:

“Koptu evden acı bir vâveylâ,
Odalar inledi Leylâ! Leyla!
Geldi köy kızları el bağladılar...
Diz çöküp ağladılar, ağladılar.” (s. 62)

Çağın, şiirin yukarıdaki dizelerinin her mısraında tekrar edilen “l”, “lâ”, “la” seslerinin ilk iki mısraada bir çılgılığı, genç kızın ölümüne olan isyanını anlatırken; son iki mısraada insanların ölüm karşısındaki çaresizliğini ya da tevekkülünü yansıttığını belirtir. Şiir, Leyla'nın beklenmedik ölümünün “nazar”a bağlanmasıyla son bulur.

Çağın'ın Yahya Kemal'in *Nazar* şiirini hem içerik hem de ses ve ahenk unsurlarını ortaya koyarak incelediği görülür. Bu şiirle Çağın, Yahya Kemal'in kelime ve ses uyumuyla şiirde yaratmayı hedeflediği âhengi ve beraberinde ortaya çıkan anlamı buluşturduğunu gözler önüne serer.

Yakup Öztürk, 435. sayıda (Ocak 2010), “Asaf Hâlet Çelebi'nin *Kadıncığı*” (ss.60-63) adlı, Asaf Hâlet'in *Kadıncığım* şiirinin tahlilini içeren bir yazı yazar. Öztürk, Asaf Hâlet'in şiir anlayışının şekillendiği iki kaynak olarak mistisizm ve bilinçaltındaki masalları işaret eder. Onun, mistik arka plana sahip şiirlerine örnek verir. Öztürk, Asaf Hâlet'in edebiyat dünyasında çokça konuşulan, *Sema-ı Mevlana*, *Cüneyd*, *İbrahim*, *Mârâ* gibi şiirlerinde mistik bir eğilimle İslâmî bilgileri birleştirdiğini söyler. Onun masal motiflerini kullandığı şiirlere ise *Nurusiyah*, *Ayna*, *He* ve *Kuşa Görünme*'yi örnek verir.

Asaf Hâlet'in mistisizm ve masal öğeleriyle olan bağının, çocukken okuduğu ve dinlediği masallarla oluştuğunu söyleyen Öztürk, *He* kitabında yer alan *Kadıncığım* şiirini “Asaf Hâlet'in, insanın, özellikle de kadının yaratılışını konu alan ve bu yaratılışın mitolojide karşılığı olan simgelerle nasıl çatıştığının şiiri olarak” (s.61) yorumlar. Şiirin tahliline

yardımcı olacak üç anahtar ifadeyi belirler: Hz. Havva'nın yaratılışı, rafa oturtmak ve saç koparmak. Öztürk, şiiri, üç bölümde ele alır. İlk bölümde şiirin şu mısraları yer alır:

“oyluk kemiğimi çıkartıp
kendime bir kadıncık yaptım” (s.61)

Öztürk, şiirin bu kısmında ilk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem'in ardından Hz. Havva'nın yaratılışına bir telmihte bulunulduğunu belirtir. Kur'ânda ve hadislerde Hz. Havva'nın, Hz. Âdem'in sol uyluk kemiğinden yaratıldığı bilgisini veren Öztürk, şairin de kendisini Hz. Âdem'le özdeşleştirip uyluk kemiğinden bir kadın yarattığını söylediğini belirtir. Öztürk, buradaki “cık” ekinin de şairin kadına bakışını ifade etmesi açısından hem kadını küçümseyici hem de sevimli gösterdiği için önemine vurgu yapar. Şiir, şu dizelerle devam eder:

“ve bir şamar vurup
rafa oturttum
ben evden çıkınca
kadıncığım yemeklerimi pişirdi
söküklerimi dikti
ve akşam olunca
korkusundan
çıkıp rafa oturdu” (s.61)

Öztürk, şiirin bu kısmında da “şamar vurmak” ve “rafa oturtmak” ifadelerinin kapalı anlamını, yine aynı şekilde Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın yaratılışının devamı olan cennetten kovulma hadisesiyle açıklar. Bu kovulma, Hz. Adem'in Havva'nın sözüne uyararak yasak meyveye dokunmasıyla gerçekleşir. Öztürk, bu ikazın, Bakara suresinde şu ayette geçtiğini söyler: “ ‘Ve şöyle demiştik: Ey Âdem, sen ve eşin cennette kalın. Orada istediğiniz yerden bol bol yiyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa ikiniz de kendinize zulmedenlerden olursunuz.’ (Bakara suresi, 35. ayet)” (s.62).

Yakup Öztürk, Hz. Âdem'in Havva'yı yeryüzüne indiklerinde bir şamar vurarak uslandırdığı iddiasının araştırmacıların şiiri yorumlarken yaptıklarını söyler. “Şamar vurma”, burada bir ceza anlamını karşılar. “Rafa oturtma” ifadesini ise Öztürk, önce kelimelerin birincil gerçek anlamıyla açıklar: “Raf, üstüne öteberi koymak için bir duvara veya bir dolabın içine birbirine paralel olarak tutturulmuş, genellikle geniş, uzun tahta veya metal levha diye sözlüklerde açıklanmıştır” (s.62) sözleriyle birlikte, rafa genellikle kıymetsiz nesnelerin yerleştirildiğini ama bir düzen içinde bunların yer alması gerektiğini söyler. Sonra da “düzen” kelimesini anahtar kelime olarak işaret edip şiirde de şairin kadını “rafa oturtma” ifadesiyle kadın karşısında hüküm sahibi olduğunu, bir düzenleyici rol oynadığını anlatır. Şair, ona tokat atıp onu rafa oturtur.

Öztürk, şiirin diğer mısralarından da şairin muhtemelen sabah evden çıkıp gittiğinde kadının etrafı düzenleyip şairin söküklüklerini dikmesini, ona yemekler yapmasını ve akşam şair eve geldiğinde de korkusundan çıkıp rafa oturmasını yine bu itiatın parçası olarak gösterir. Kadın en sonunda rafa çıkıp oturmasıyla erkeğin kendisine tayin ettiği, düzenli olması gerektiği köşeye çekilerek ona hizmetinin ne derece olduğunu göstermiş olur.

Şiirin son kısmında şair, baştan beri anlatılanların anlamını yıkacak şu dizeleri söyler:

“geceleri kadıncığımın dizine korum başımı
ve üç kıl koparınca
uyurum” (s.62)

Öztürk, bu son dizelerin, Asaf Hâlet'in bilinçaltını ve masalların dünyasına olan ilgisini gösterdiğini söyler. “Üç kıl koparınca uyumak”, bir masal motifidir. “Mitolojide kıl, gücün sembolü. Kahramanın kollarından arındırılması, onun birden güçsüz hâle geçmesinin sebebi olabiliyor” (s.62). Öztürk'e göre bu dizelerde, şairin, kadın üzerindeki hükümlülüğünün uyku anında etkisiz kaldığı anlatılmak istenir. Kadın, şairi, başındaki üç kılı yolarak alt eder. Yazar, burada ayrıca “uyku anına geçme”yi, Hz. Adem'in Havva'nın yaratılması sürecindeki uykuyla uyanıklık anına bir gönderme olarak sayar.

Yakup Öztürk'e göre Asaf Hâlet, bu şiirde hiçbir şeyin bir tesadüf olmadığını, İslâmî motifleri kullanarak göstermiş olur. Öztürk, *Kadıncığım* şiirini, Asaf Hâlet'in hem "dîn terminolojisi"ni hem de "masal"ı bir araya getirdiği önemli şiirlerinden biri olarak değerlendirir. Yazarın şiiri, içerisinde kullanılan kelimelerin imgesel açılımlarını yaparak tematik olarak incelediği görülür.

Derginin 436. sayısında (Şubat 2010) Sabahattin Çagın'ın "Cahit Külebi'nin *İstanbul* ve *Hikâye* Şiirlerini Yeniden Okuma Denemesi" (ss.59-63) adıyla Külebi'nin iki şiirini yorumladığı yazısı yer alır. Çagın, Cahit Külebi'nin 1940 kuşağının önemli şairlerinden olduğunu ve Cumhuriyet döneminin başlarında ortaya çıkan memleket edebiyatının çeşitli özelliklerini eserlerinde barındırdığını, fakat diğer 1940 kuşağı sanatçılarından birçok yönüyle ayrıldığını ifade eder. Yazısında, şairin *İstanbul* ve *Hikâye* şiirlerini ele alan Çagın, bunun sebebi olarak Külebi'nin bu şiirlerinin, Anadolu insanını ve Anadolu'dan şehre giden insanı anlatmasıyla şiirlerindeki asıl iki damarı taşıyor olmasını gösterir.

Şairin ilk olarak *İstanbul* şiiri ele alınır. Çagın, şiirin tıpkı Külebi gibi çocukluğunu Anadolu'da geçirmiş ve daha sonra sevdiği İstanbul'a giden bir Anadolu köylüsünün duygularını anlattığını belirtir. Üç bentten oluşan şiirin tam metni şu şekildedir:

"Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Niksar'da evimizdeyken
Küçük bir serçe kadar hürdüm.

Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Mevsimler ne çabuk geçiverdi

Unutmak, unutmak, unutmak.

Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti,
Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti,
Yine kamyonlar kavun taşır
Fakat içimde şarkı bitti.” (s.60)

Çağın’a göre her bendinde farklı duyguların anlatıldığı şiirde, muhteva ve anlatım şekli bu duyguların yansıtılmasında yardımcıdır. Şiirde geçmiş zaman ve onun çeşitli hâlleri kullanıldığından, şairin duygularını geriye dönük olarak dile getirdiği görülür. Çağın, şiirin ilk bölümünde çocuğa ait duyguların yer aldığını, “çocuksu merak ve coşku”nun bu bölümün baskın duygusu olduğunu söyler. Burada dikkat çeken iki meseleden biri Çağın’a göre “kamyonların kavun taşıması ve bunun çocukta uyandırdığı duygular”, ikincisi “çocuğun Niksar’daki evinde küçük bir kuş kadar hür olması”dır. Bu iki meselenin şiirdeki anlamı Çağın’a göre şöyledir: “Kamyonlar kavun taşır ve ben/ Boyuna onu düşünürdüm” dizelerinin tekrarı, kavun taşıma eyleminin sürekliliğini anlatır. Çocuk bu manzarayı seyrederken boyuna onu düşündüğünü söylediği “onu” kelimesiyle başlığından da anlaşıldığı gibi “İstanbul”dan söz eder. İstanbul’a kavun taşıyan kamyonları gören çocukta oraya, İstanbul’a gitme arzusu uyanır. “Boyuna onu düşünürdüm” dizesinin tekrarı da bu arzunun sürekliliğini anlatır. O sıralar çocuk “Niksar’daki evinde bir serçe kadar hür”dür.

Çağın, şiirin ikinci bölümünde atmosferin değiştiğini ifade eder. Birinci bölümdeki çocuksu merak ve coşkunun yerini hüzne bıraktığını söyler. “Sonra âlem değişiverdi/ Ayı su, ayı hava, ayı toprak” dizelerinde, atmosferin değiştiğini vurgular. Bu dizelerin tekrarını sadece fiziksel değişimin değil, ruhsal değişimin de bir göstergesi olarak değerlendirir. Anadolu köylüsü artık İstanbul’dadır, fakat beklediğini bulamaz. Şehrin temposu, koşturmacası derken mevsimlerin ne çabuk geçtiğini, neredeyse köyünü, evini unuttuğunu ve bundan duyduğu derin hüznü, “Mevsimler ne çabuk geçiverdi/ Unutmak, unutmak, unutmak.” dizeleriyle dile getirilir. Bir kuş kadar hür olduğu Niksar’daki evi artık geride kalmıştır.

Sabahattin Çağın, köyünden ayrı düşen Anadolu insanının köyünü, toprağını unutmasına duyduğu hüznü, şairin bir başka şiiri olan *Tokat'a Doğru*'da da işlediğini söyler.

Çağın'ın şiirin son bölümünde, şairin/Anadolu köylüsünün “Anladım bu şehir başkadır/ Herkes beni aldattı gitti” sözleriyle gittiği yerin başkalığı, köyüne, evine benzemediği ve buranın insanlarından gördüğü sahtekârlık ve ikiyüzlülükle, hayal kırıklığı içerisine düştüğünün anlatıldığını ifade eder. Çağın, yine dize tekrarlarının bu hüznü, öfke ve hayal kırıklığı duygularının şiddetini gösterme vazifesi üstlendiğini belirtir. Şairin “bu şehir” diye vurguladığı şehir, onun küçük bir serçe kadar hür olduğu Niksar'daki evindeki hayallerin genişliğini veremez ve şair burada kendini “hür” hissetmez. Çağın, şiirin son dizelerinin, ondaki bu devam eden ve etmeyen duyguların varlığını işaret ettiğini söyler: “Yine kamyonlar kavun taşır/ Fakat içimde şarkı bitti.” sözleriyle başlarda kavun taşıyan kamyonları görünce İstanbul'a gitmeyi arzulayan şairin, artık bu arzuları taşımadığı, geçmişteki gibi İstanbul'a olan “çocuksu bir merak” ve “coşku”nun artık son bulduğunu anlatır. Çağın'a göre, şairin “içimde şarkı bitti” demesinin sebebi budur.

Sabahattin Çağın, Külebi'nin şiirlerinde ses ve kelime tekrarlarıyla hem şekil hem de anlamsal olarak bir ahenk yarattığını söyler:

Cahit Külebi'nin şiirlerinin en önemli yanlarından biri ses unsurunun zenginliğinden faydalanmış olmasıdır. Mısra, kelime ve ses tekrarları şiiri hem ahenkli kılmakta hem de anlamı pekiştirmektedir. Söz gelimi bu şiirde her bentteki ilk iki mısraın tekrarıyla hem ahenk sağlanmış hem de mısralarda anlatılan duygunun sürekliliği de vurgulanmış, dolayısıyla anlama katkıda bulunulmuştur. Böylece şair, muhteva ile üslûp arasındaki birliği sağlayabilmiştir (s.61).

Çağın'ın ele aldığı bir diğer şiir Külebi'nin *Hikâye* şiiridir. Çağın, bu şiirin okuyucular üzerinde etki uyandırmasını, şiirin bir aşk şiiri olarak algılanmasına bağlar. Şiirin ilk üç dörtlüğü şöyledir:

“Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz,
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz!

Benim doğduğum köylerde
 Ceviz ağaçları yoktu,
 Ben bu yüzden serinliğe hasretim
 Okşa biraz!

Benim doğduğum köylerde
 Buğday tarlaları yoktu,
 Dağıt saçlarını bebek
 Savur biraz!” (s.61)

Şiirin başlığının “Hikâye” olmasını, içinde şahısların var olmasına ve birinin diğer kişiye kendisiyle ilgili bir şeyler anlatmasına bağlayan Çağın, şiirle ilgili başlangıçta şu dikkatlerini paylaşır:

‘Hikâye’ şiiri dörtlüklerden meydana gelmektedir. Her dörtlüğün sonunda ise ‘tut, okşa, savur, konuş, gül,öp, anlat’ gibi istek ve özlem bildiren ifadeler ‘biraz’ zarfıyla birlikte yer almaktadır. Bu durum bize her dörtlüğün ayrı bir isteği ve özlemi belirttiğini göstermektedir. Şair bu istek ve özlemleri ortaya koyarken ‘biraz’ zarfını mısra sonlarına getirmek suretiyle bir yandan şiirde bir ses bütünlüğü oluştururken aynı zamanda bu istek ve özlemlerin birazının bile gerçekleşmesine razı olduğunu belirtiyor. Yine dördüncü mısraların sonuna koyduğu ünlem işaretleriyle de bu isteğin derecesini ve şiddetini ortaya koyuyor (s.62).

Çağın, şiirin bütününden belli bir plan dâhilinde yazıldığının anlaşıldığını söyler. İlk ve son dörtlükler hariç diğer dörtlüklerin ilk mısralarının “benim doğdum köylerde/köyleri” şeklinde başlaması ve devamındaki mısraların “yoktu” ile bitmesiyle şiirin öznesinin köyünde olmayan şeylerin kendisinde yarattığı durumdan bahsedilmesi, bu planlı inşanın bir göstergesidir.

Çağın, şiirde biri konuşan, diğeri dinleyen olmak üzere iki kişinin varlığından söz eder. Dinleyenin fiziki özellikleri “pembe dudaklı, elleri beyaz, sarışın” şekilde verilir. Konuşanın özellikleri ise dolaylı yoldan “yüzü kavrulmuş, ürkek, hüznü, dudakları çatlak” olarak anlatılır. Bu ifadelerden de konuşanın köylü bir erkek, dinleyenin ise şehirli bir kız

olduğu anlaşılır. Köylü/erkek, sürekli kendi doğduğu köylerde yoksunluğunu çektiği şeylerin varlığından bahsederek bu eksiklikleri, şehirli kızın tamamlamasını ister. Çağın, burada dikkat çeken bir hususun, konuşanın “köyler, yerler” diyerek kelimeleri çoğul kullanması olduğunu belirtir. Ona göre köylünün, “Benim doğduğum köyleri” ve “Anlat doğduğun yerleri” cümleleriyle şairin bir şeylere dikkat çektiği anlaşılır. Konuşan köylünün anlattıkları bir değil, birçok köylü ve birçok şehirli insan için geçerlidir. Yani dert, birçok köylünün derdi; güzellik, birçok şehirlinin güzelliğidir. Bu şekilde de şiirin bir aşk şiiri olduğundan ziyade başka bir anlama sahip olduğu görülür.

Çağın, şairin bu şiirde bir yönüyle şehir ile köyün bağına kuvvetlendirmek istediğini söyler. Bu yüzden de şairin, şehirli insandan köylü insanın derdine kulak vermesini, ona el uzatıp onun mahrum olduğu şeyleri gidermesini istediğini belirtir. Çağın, şairin ileriki yıllarda *Çürüyen Otlar II* şiirinde de benzer beklentileri dile getirdiğini söyler:

“Garibim! Nazlım! Öksüzüm!
Hayal rüzgârlarıyla emzir beni de!
Uzak ya, kokunu duyuyorum
Gül gibi açıldığın şehirde.” (s.63)

Çağın, Cahit Külebi’nin bu iki şiirinin de Anadolu insanı ile şehirli insanı karşılaştırdığını ve köylü insanın şehirle olan sorunlarını dile getirdiğini söyler. Şairin, bunu da sade ve yalın bir dille ama şiire sanat yönünden de bir şeyler kaybettirmeden yaptığını belirtir. Şairin yine birçok şiirinde bu hassasiyeti işlediğini söyleyen Sabahattin Çağın, şiirlerde köylü ve şehirli üzerinden iki damarın hüküm sürdüğünü ifade eder. Bunlardan birincisi *İstanbul* şiirindeki realite, olan; ikincisi de *Hikâye* şiirindeki olması gereken, ideal olandır. Çağın, Külebi’nin şiirlerinin taranması sonucunda genel olarak *İstanbul* şiirindeki gibi büyük şehre ısınamayan, “doğduğu köyleri” özleyip hatırlayan bireyin durumunu yansıttığını belirtir.

Hülya Atakan, “Üç Şiir Üç Destan” başlığıyla (S.440, ss.50-58) Melih Cevdet Anday’ın üç şiirini ele alır. Bunlar *Kolları Bağlı Odysseus*, *Troya Önünde Atlar* ve

Ölümsüzlük Ardında Gilgamiş şiirleridir. Atakan, ilk olarak *Kolları Bağlı Odysseus* şiirini yorumlar.

Tanrıları, mitolojiyi ve Yunan destanlarını şiirlerinde işleyen Melih Cevdet'in mitolojiyi kullanmasının ardındaki nedeni sorgulayan Atakan şunları söyler: “Şair, şiirlerinde mitolojiyi kullanarak asil, gizemli, pagan, erotik, bilge ya da şiirsel görünmeye mi çalışıyordu? Hiçbiri. Şiirlerinden buram buram doğa tüten bir şairin mitolojiden etkilenmemesi mümkün müydü?” (s.51).

Atakan, *Kolları Bağlı Odysseus*'un, Descartes'ın “Düşünüyorum, öyleyse varım.” sözlerini anımsatan “Sözlerim varsa/ Var demeksin” sözleriyle başlayarak peşinden gelen dizelerin habercisi olduğunu belirtir. Şiirin, şairin oynadığı alışılmışın dışında bir oyun gibi, adeta bir satranç taşlarını anımsatan sözcüklerle oluştuğunu ifade eder. Şiirin en anlaşılır olan son kısmını, *Odyseia*'yı okuyormuş hissi vermesiyle destanın özeti niteliğinde bulur:

“Tanrıçaların en tanrısali
Güzel belikli Kirke eyitti:
Sen Odysseus ki ölümlüsün
Hades'i gördün daha yaşarken
Güneş doğmayan neşesiz ülkeyi.
Günlerce karanlıkta kaldın
Çünkü İthaca yaşıtıyordu seni
Tanrısız denizde oradan oraya
Bin yıldır aradığın ada...
Konağının sarsılmaz temeli
İkarios kızı Penelopeia
Ve erdemli dölün Telemakhos
Bütün ülkün ve sevgin olan İthaca.” (s.51)

Atakan, şiirde geçen “gül parmaklı şafak, yanık yüzlü şarap, güzel belikli Kirke, hasatsız gökyüzü, tez yürüyüşlü gemi...” gibi destanın içinden özenle seçilmiş kelimelerle yeniden kurulan dizelerin orijinal duruşuna dikkat çeker. Destanın, içinde barındırdığı

karmaşık hikâyelere rağmen, Anday'ınki kadar karmaşık olmadığını söyler ve destanda ne anlatıldığını şu cümlelerle özetler:

Odysseia, destan içinde destan, masal içinde masallarla, Truva Savaşı'ndan sonra İthaca Kralı Odysseus'un ülkesine geri dönmek üzere çıktığı uzun ve mücadeleli yolculuğu ve bu yolculuk boyunca başından geçen olayları anlatır. Destandaki anlatım karmaşası Anday'ın şiirinde de devam eder. Yolculuk, bu dünyada insanın hayattaki tek başına serüveninin, akıl ve iradesini kullanarak güçlüklerle karşı koyuşlarının ve çözüm arayışlarının temsili gibidir (s.51).

İnsan sesli büyücü Kirke, Odysseus'a İthaca'ya varması için izlemesi gereken yolu, yolculuk sırasında karşılaşacağı tehlikeleri ve onları yenme çarelerini önceden haber verir. Bu tehlikelerden biri ölüm perileri Sirenler'dir. Kirke, Odysseus'a, Sirenler'i atlattıktan sonra karşısına çıkan iki yoldan birini seçmesini söyler:

“Sirenleri aştıktan sonra kürekçilerin
İki yol çıkacak karşına birden
Acaba bunlardan hangisi?
Artık onu orda sen bileceksin.” (s.52)

Atakan, sonraki dizelerde Odysseus'un yerine şairin kendisinin geçtiğini söyler. O da destanın kahramanı gibi kurnazlık yapar. Tayfaların kulaklarını balmumuyla tıkar, kendisini ise geminin orta direğine bağlatır. Böylece Sirenler'in aşk ve tutku dolu büyülü ezgilerini duyabilecek ama onlara kapılıp gitmeyecektir. Odysseus'un tersine şair, adaya yaklaştıklarında, Sirenler'in çaldığı ezgiyi değil, kendi iç sesini duyar: “Sirenler'in izi bile yoktu ortada./ yalnız bir ezgi ta derinden/ ta içimden gelen bir ezgi.”

Şiirin sonunda aklını ve iradesini kullanması için insana seçme hakkı tanıyan bilge tanrıça Kirke selamlanır: “Kirke, bilge tanrıça selam sana!/ Sağ salım geçtim kendimi.” Hülya Atakan, Odysseus için, “Odysseus, yolculuk boyunca kavrama, anlama ve düşünme yetisi gelişmiş, güçlüklerle sabırla katlanan, yenmek için çare ve çözümler üreten ideal bir insanın ölçülerini taşır.” (s.52) der.

Atakan, ikinci olarak Anday'ın *Troya Önünde Atlar* şiirini ele alır. Bu şiirle şairin bu sefer *İlyad* destanıyla ortaya çıktığını söyler. Atakan, Anday'ın şiire serpiştirdiği sözcüklerin

örgüsünü anlamak için destana, efsanelerine ve kahramanlarına aşına olmanın yetmediğini söyler.

Atakan, destanda, Truva Savaşı'nın konu edildiğini belirtir. Savaş, düğüne çağrılmayan kavga tanrıçası Eris'in, Hera, Aphrodite ve Athena'nın oturduğu masaya üstünde "en güzele" yazılı bir elma atmasıyla başlar. Üç güzel aralarında tartışmaya başlar ve Zeus'tan yardım ister. Zeus işin içinden çıkamayınca Troya Kralı Priamos'un oğlu Paris'i - Aleksandros- hakem ilan eder ve böylece tanrıçaların gazabından da ustalıkla sıyrılış olur. Paris ona Aphrodite'i seçer ve onun yardımıyla Sparta Kralı Menelos'un karısı Helen'i kaçırrır. Kral hakarete uğrar ve Akha ordularını toplayıp Troya üstüne yürür. Böylece 9 yıl sürecek olan savaşlar başlamış olur. Atakan, Anday'ın şiirde andığı kör ozan Homeros'un destanda M.Ö. 1200'lü yıllarda geçen Troya Savaşları'nın son günlerini anlattığını söyler.

Atakan, şairin dizeleri arasında sürekli "Peki, dağa bırakılan çocuk ne oldu?" diye merak edilen çocuğun, doğumundan sonra kurda kuşa yem olsun diye bırakılan Paris olduğunu söyler. Kral Priamos, kahinin kente felaket getireceğini söylediği Paris'i Kaz Dağları'nda ölüme terk eder. Fakat Paris yazgısına direnip hayatta kalır ve kehanet gerçekleşip İlion alevler -Troya Savaşları başlar- içinde kalır. Şiirde, "Bursalı oto tamircisi Mehmet" bu yangını İzmir Fuarı'ndan otobüsle dönerken görür. Yangın II. Dünya Savaşı ile Dresden'e, Köln'e, Münich'e sıçrar. Bu sırada Troya Savaşları'nda başrol oynayan Olympos tepesindeki tanrılardan ses seda yoktur:

"Bütün kitapları gaz odalarına atmışlar,
Dresden'de, Köln'de, Münich'de.
ÜberallenGipfelnist Ruh
(Bütün tepelerin üstü sessizdir.)
Gökte uçaklarla kuşlar çarpışıyor,
Kanatlar, tüyler, gagalar yağıyormuş kente.
Duydun mu?" (s.55)

Atakan'ın ifadesine göre şiirde zaman yitip gider, geçmiş geleceğe taşınır. Ormanda unutilan çocuk Paris, umutsuzluğun umudu olur:

“Bekleriz bize verilmiş olanı yaşayarak.

‘Ah çok çekmiş yorumcu!

Taşıyabilecek miyiz dersin birlikte

Kim bilir kaç yıl sürecektir kaygımızı?

Yarınımızın ne olacağını bilmiyorduk

Gene de bilmiyoruz, ama bir umut bu çocuk,

Umutsuzluğumuzun umudu.

Git bul ormanda onu.” (s.56)

Atakan'ın belirttiği gibi Paris, eşine ihanet edip tutkularına yenik düşmüş, tarihe ilk rüşveti sokmuş ve insanların birbirini öldürmesine neden olmuş bir sembol özelliği taşır. Ama tüm bunlara rağmen haksızlığa uğramış bir hayatı yaşar.

Hülya Atakan, şiirin baştan sona sürekli büyüyen bir bilmece yumağına dönüştüğünü, şairin de sonunda okura teslim olduğunu söyler ve Anday'ın “Troya Önünde Atlar İçin Birkaç Söz” başlıklı yazısında söylediklerini paylaşır: “Geçmişle gelecek birbirine karışıyordu ve şimdiki zaman şaşırtıcı bir kaypaklık içinde eriyordu” (s.57).

İnceleme konusu olan üçüncü şiir ise *Ölümsüzlük Ardında Gılgamış*'tir. Şiir, “Güneşe Yakarı”, “Uygar ile Yabanıl”, “Orman ile Düzen”, “Ölüm ve Ölümsüzlük” olmak üzere dört ana grupta toplanan on iki bölümlük bir şiirdir. Anday şiirde, Mezopotamya medeniyetinin ünlü *Gılgamışeşanesini* işler. Hülya Atakan, bu destanı da insanın hayattaki mücadeleli yolculuğunu anlatması sebebiyle *Odyseiadestanına* benzetir. “Gılgamış, kahramanlık, ün ve şöhret kazanma, düzene karşı çıkma ve ölümsüzlük arayışının sonunda sınırlarını kabul edip sahip olduklarıyla en iyisini yapmaya çalışan bir yol haritası izler” (s.57). Atakan, şiirin bu yönüyle tamamen destanın özeti olduğunu belirtir.

Destanda halk, Uruk Kralı Gılgamış'ın kendilerine eziyet etmesi nedeniyle tanrılardan yardım diler. Tanrı Anu'nun isteğiyle büyük tanrıça Aruru, Gılgamış'ın karşısına yabanıl Enkidu'yu çıkarır, fakat ikisi arasındaki bu büyük kavga, sağlam bir dostluğa dönüşür. Birlikte sedir ormanlarının koruyucusu Humbaba'yı, aşk tanrıçası İştar yardımıyla öldürürler ve ormanlar yok olmaya başlar. Tanrıça İştar'ın Gılgamış'a olan aşkı karşılıksız kalınca İştar, Gılgamış'ın dostu Enkidu'yu öldürür. Arkadaşına duyduğu derin yas, onu ölümsüzlük arayışından vazgeçirir ve ona ölümlü olmanın anlamını kavratır. Küçük bir kulübede yaşayan deniz perisi Siduri, Gılgamış'a ölümsüzlük umutlarından vazgeçmeyi öğütleyerek rehber olur:

“Hep hatırla, güçlü kral, tanrılar
 Çizdiler hepimizin kaderini
 Çok seneler önce. Sonsuz olan
 Yalnızca onlardır; biz zayıf insanlarsa,
 Ölüme mahkûmuz,
 Tıpkı senin başına da er ya da geç geleceği gibi.
 Yapacağımız en iyi şey
 Şarkı söyleyip dans etmek.
 (...)
 Neşelenmenizi istiyor çünkü tanrılar
 Küçük şeylerle, kısacık günlerin boş zamanlarında.” (s.58)

Yaşadığı acılardan ders çıkaran Gılgamış, tanrısallıktan zavallı duruma düşüp bunu olgunluğa dönüştürerek geleceğini yeniden kurmak üzere evinin yolunu tutar. Atakan, destanda yer alan bu anlayışın, şiire şu şekilde yansıdığını belirtir.

“Ne zaman konsa alnıma, bir arıya dönüşüp mutluluk,
 Bir çocuk olurum yine, unutup yerini ölümsüzlük otunun,
 Küçümserim ölümle,
 Çıktığı yolculuğu Gılgamış'ın.” (s.58)

Atakan, şiirde, Gılgamış'ın yardım dilendiği Tanrı Utnapishim'in başından geçen, yeniden doğuşun simgesi büyük tufana ilişkin bir sitemin de yer aldığını söyler: “Ve tufan

sonrası neden başladı tüm canlılar,/ Acı veren yasalar yeniden, onurlu direnç,/ Neden başladı insanın taşıl kemikten sabrı,/ Kire bulanmış eski ruhlar verildi yeniden,/ Oysa kül olan erdemin ödülü kalmalıydı.” (s.58). Atakan’a göre, karmaşık yapıdaki mitolojik semboller, Anday’ın şiirlerinde klasik çağrışımlarının dışına çıkar. Her üç şiirde de mitoloji vasıtasıyla bireyin kendiyi, diğer insanlarla, hayatla mücadelesi ve bu mücadele sonucunda bir uyanışla olgunluğa erişmesi anlatılır. Atakan’ın bu üç şiirde tematik bir incelemeye gittiği görülür.

Şiir inceleme yazılarının genelinde şiirlerin çoğunlukla tematik bir inceleme yöntemine tâbi tutulduğu görülür. Bunun yanı sıra şiirlerin dil ve anlatımı, şekil unsurları, ses ve ahenk özellikleri de belirtilir. Bu yazılarda öncelikle tahlil edilecek şiirin yorumuna geçilmeden, şair hakkında kısa bilgilere yer verilir. Örneğin A. Hamit Yıldız’ın “Cahit Sıtkı’nın *Sanatkârın Ölümü* Şiirini Yeniden Okumak” adlı yazısında önce şairin şiir anlayışı ve birkaç şiiri hakkında kısa bilgilere değinilir. Sonra şairin sanatını besleyen kaynaklardan bahsedilir.

Yazılar, çoğunlukla Yahya Kemal, Asaf Hâlet ve Sezai Karakoç gibi edebiyat dünyasının tanınmış, ünlü şairlerinin şiirlerinin incelenmesinden oluşur. Bu yazıları hem akademisyenler hem de şair ve yazarlar kaleme alır. Derginin ilgili sayılarında yer alan şiir inceleme yazılarının birçoğunun sahibi Sabahattin Çâğın’dır.

BÖLÜM 2

2. TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE HİKÂYE, ROMAN, HİKÂYECİ VE ROMANCILARLA İLGİLİ YAZILAR (401-500. SAYILAR)

2.1. HİKÂYE, ROMAN, HİKÂYECİ VE ROMANCILARLA İLGİLİ KİTAP TANITIMI YAZILARI

Türk Edebiyatı dergisinde hikâye, roman, hikâyeci ve romancılarla ilgili kitap tanıtım yazıları mevcuttur. Yeni çıkan hikâye ve romanları tanıtmak için yazılmış bu yazıların büyük çoğunluğu “Kırkambar” içerisinde bulunur. Örneğin 401. sayının (Mart 2007) “Kırkambar”ında Nihat Dağlı’nın kaleme aldığı “Sur Kenti Hikâyeleri” (ss.74-75) adlı yazıda, şair ve yazar Ali Ayçıl’ın *Sur Kenti Hikâyeleri* (Ekim 2007, İstanbul) adlı ilk hikâye kitabının tanıtımı yer alır. Bu uzun tanıtım yazısına yazar öncelikle “Sevgili okuyucu!” hitabıyla başlar ve birkaç satır okuyucuyla konuşur:

...Bir kent neden oluşur? Taştan, evden, sokaktan, caddeden, meydandan mı? Bir kenti tanımak, ona varmak, caddelerinde yürümek, çarşılarında alışveriş yapmak, hanlarında kalmak, kendinden birkaç fotoğraf almak mıdır? (...) ne zaman herhangi bir kentin insan(lar)ına yoğunlaşmış hikâyeler okusam, o hikâyelere sinmiş kentin kıvrımlarına düşsem, kendimi o kente yak(in)laşmış hissediyorum. Bu sebeple diyorum ki, bir kent ancak edebiyatta görünür olur; hikâyeye, romana düşmüş insan hikâyeleri kentlerin ruhlarını ve sırlarını bize açar (s.74).

Nihat Dağlı, Ali Ayçıl’ın Timaş Yayınları’ndan çıkan *Sur Kenti Hikâyeleri*’nin buna iyi bir örnek olduğunu söyler. Dağlı’nın anlatımına göre Sur Kenti kurmaca bir kenttir. Efsanenin, masalın, büyüün, sırrın ve aşkın harmanlandığı zamanların bir kentidir. Hikâyede, Tancalı Seyyah İbn Batuta’nın arkasına düşerken yolların Sur Kenti’ne açıldığını söyleyen Dağlı, İbn Batuta’yı şöyle anlatır:

Kendisine ait bir çocuğun ölümünü ve yine kendisine ait bir kadının ihanetini kaldıramayacağını anlayan, bu sebeple yurduna dönemeyen ve ucu belirsiz yolculuklara da çıkamayan Tancalı Seyyah kendine kuytu bir yer arar. Karşısına çıkan Eşkîya Konos’un abartılı anlatımıyla Sur Kenti’ne yönelir. ‘Her kentin ilk görüldüğü bir yer ve ilk görüldüğü bir an vardır.’ Tancalı İbn Batuta, Sur Kenti’ni ilk gördüğü yer ve an’da üç kelime fısıldar: Kasvet, hatıra, ölüm! (s.74).

Dağlı’nın belirttiği üzere *Sur Kenti Hikâyeleri*, Seyyah İbn Batuta’nın Sur Kenti’ne girişiyi başlar. Kasvet ve hatıra üzerine oturup ölümü bekleyen bu kente giren İbn Batuta yalnız değildir. Çünkü Sur Kenti’nde hikâyesini bırakıp kendini yollara vurduğunda ortaya bir

anlatıcı çıkar ve bütün Sur Kenti hikâyelerini ortaya dökmeye başlar. Dağlı, bu anlatıcı için şunları söyler:

Anlattığı her bir hikâyeyle Sur Kenti'nin ruhunu veriyor. Biz okuyucular bu hikâyeleri okuyup bitirmekle Sur Kenti'ni tanırken, Sur Kenti de, kendisine dair anlatılmış hikâyelerle beklediği ölümü yaşıyor. Yazıcı, beklediği ölümü Sur Kenti'ne armağan etmek üzere buraya gelmiş gibidir. Kent son yüzyılını yaşamakta, sanki hikâyelerin kayda geçmesini beklemektedir. (...) Mekân olarak ölmeye yüz tutmuş bir kent hikâyelere taşınarak hayata taşınıyor (s.75).

Dağlı, *Sur Kenti Hikâyeleri*'nin birbirinden bağımsız hikâyelerden oluşmadığını, her bir hikâyenin, kendisinden önceki hikâyenin devamı niteliğinde olduğunu söyler. “Kimse hikâyesini tek başına yaşamıyor. Hayatlar birbirlerinin sınırından geçtiği gibi hikâyeler de birbirine karışır. (...) Tancalı Seyyah'ın, Nakkaş Burhanettin'in, Mahinur'un, Seyis Behram'ın, Sihirbaz Seyfettin'in, ... Attar Yusuf'un hikâyeleri iç içe yaşanır” (s.75).

Dağlı, kitabın kurgusunun, hikâyelerin iç içe geçişinin, kitaba bir anlatıcı olarak giren Dilber Makbule'nin hikâyelerin anlatılmayan ayrıntılarını vermesinin kitabı 'roman'a, bir 'anlatı'ya yaklaştırdığını ifade eder. Ali Ayçıl'ın şairliğinin ve tarihçiliğinin kitabın bütününde hissedildiğini söyler. *Sur Kenti Hikâyeleri*'nin başarılı bir kurguya ve özenli bir dile sahip olduğunu söyleyen Nihat Dağlı, yazar Mustafa Kutlu'nun eser hakkındaki yorumlarını aktarır:

Gizem edebiyatının, fantezinin, şifrelerin, sihrin, büyüün, batınî ifadelerin, tasavvufi-hurufî metinlerin fink attığı roman-hikâye ortamında; postmodernizme sapmadan ve modanın kodlarına yakanmadan bu tür metinler yazmak doğrusu tehlikeli bir iştir. Ayçıl'ın kahramanları arasında başta ünlü seyyah İbn Batuta olmak üzere atmosferi tamamlayan hemen bütün eşhas bulunuyor. Hikâyeleri çekici ve okunmaya değer kılan, Ali Ayçıl'ın şair mizacından gelen anlatım ustalığıdır. Zor bir iş başarmış Ayçıl (s.75).

Dağlı, sözlerini bitirirken Platon'u hatırlatır. Onun, şairlere kentinden dışarı bir yer gösterdiğini söyler. Fakat şairlerin kentin hayrı için gerekli olup olmadıklarının tartışmalı bir konu olduğunu söyleyen Dağlı, *Sur Kenti Hikâyeleri*'nden anladığı kadarıyla kentlerin şairler tarafından anlatılması gerektiği sonucuna varır.

411. sayının “Kırkambar”ında (Ocak 2008) Funda Özsoy Erdoğan'ın yeni çıkan *Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam* (Ötüken Neşriyat, Ocak 2007) adlı eseri tanıtılır. Yazarı

belirtilmeyen “Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam” (ss.74-76) başlıklı yazıda, eserin, Funda Özsoy Erdoğan’ın toplu hikâyelerini ihtiva ettiği belirtilir. Öğretmenlik yaptığı, Türk Dili ve Edebiyatı okuduğu ve gazetecilik eğitimi de almış olduğu belirtilen yazarın ayrıca iyi bir deneme yazarı olduğu ifade edilir. Erdoğan’ın hikâyeleri için şunlar söylenir:

Erdoğan, âdeta kişisel tarihini, zihinsel ve ruhsal serüvenini satırlar arasına serpiştirmiştir. Kanaatimce hikâyelerinin çoğu otobiyografik metinlerdir. Kimi hikâyelerin kahraman anlatıcısının bir öğretmen olması bu düşüncemizi destekliyor. Funda Özsoy Erdoğan, hikâyelerinde şiiriyete önem veriyor. Birçok hikâye cümlesinin birer şiir mısrası gibi vurucu olması boşuna değil. Bundan başka, hikâyelerinin ismi de onun bu yönünü ele veriyor; *Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam* veya *Krizantem İçimde Bir Yaradır* birer örnektir sadece (s.75).

Erdoğan’ın bu şiiriyeti hikâyelerinde doğrudan kullandığı belirtilir. Örneğin, kitaptaki hikâyelerden birinin adı, *Bir Günün Sonunda Arzu*’dur. Hikâyede de bu şiiri sınıfında işleyen bir öğretmenin varlığıyla karşılaşılır. Erdoğan’ın okuyucuyu bir entrikanın peşinde sürüklediği, günlük hayatın içinden küçük insanın hayatını anlattığı belirtilir. Hikâyeleri okunduğunda sanki Memduh Şevket veya Tarık Buğra kalemile karşı karşıya olunduğu hissini verdiği ifade edilir. Bu yüzden de Erdoğan’ın diğer kadın yazarlardan farkına dikkat çekilir:

O, hikâye estetiğini hikâyemizin usta isimlerinin izinde oluşturmaya çalışıyor. Birçok kadın yazarımızın yaptığı gibi ille de kadın meselelerine eğilmek, onları özellikle öne çıkarmak, buradan bir söylem üretmek gibi bir kaygısı yok yazarın. Bunun biraz da kişiliğini, kimliğini bulmakla ilgili olduğunu düşünüyorum (s.76).

Toplam on üç hikâyeden oluşan kitabın ne ele aldığı meseleler ne de söylem bakımından okunur olduğu, tamamen diliyle, dünyayı kavrayış güzelliği ve sadeliğiyle hikâyelerin kendini okuttuğu belirtilir.

Bahtiyar Aslan, 436. sayının “Kırkambar”ında (Şubat 2010), akademisyen yazar Muhsin Macit’in hikâye kitabı *Filmin Ağlanacak Yeri* (Timaş Yay., Ekim 2009, İstanbul) üzerine bir yazı yayımlar (ss.76). Aslan, kitapla aynı adı taşıyan yazıda, öncelikle Muhsin Macit hakkında bazı bilgiler verir:

Macit, resmi sıfatına, akademik titrine sığınmış, sıkışıp kalmış biri değil. Üstelik Divan edebiyatı uzmanı olmasına rağmen modern şiiri de yakından takip eden, gelenek ve modernlik bağlamında

yazılar kaleme alan bir yazar. *Gelenekten Geleceğe* adlı eserinde modern Türk şiirinin 13 şairinin eserlerini yorumlamıştı. Bu yorumlarına yeni isimlerle devam ediyor. Macit'in bir de kendisinin de yok saydığı ama için için kaçıp kurtulamadığını bildiği bir yönü daha var; şairliği (s.76).

Aslan, bu ifadelerden sonra sözü *Filmin Ağlanacak Yeri*'ne getirir. Kitabın kapağında anı/öykü vurgusunun olduğunu belirttiği eserin yirmi öyküden oluştuğunu söyler, fakat öykülerin şiirsel yönüne dikkat çeker: “Eserde yer alan yirmi tane anı öykü, kimi zaman uzun bir şiirin yirmi ayrı bendi gibi, kimi zaman da yirmi ayrı şiir gibi okunuyor” (s.76). Aslan, Macit'in “Niçin Şair Olamadım” adlı anı/öyküsünde şairliğini sorguladığını belirtir ve şairlerde gördüğü genel bir tavrı paylaşır: “Başlıkta da açık edildiği gibi kendi şairliğinden ümidini kesmiş, memnuniyetsiz bir insanın ruh hâlini anlatıyor. Ama hangi şair kendisinden sonsuza kadar memnundur ki?” (s.76). Aslan, bu meseleye sırf, eserin taşıdığı şiirselliği vurgulamak için temas ettiğini söyler.

Aslan'ın belirttiği üzere Muhsin Macit, bu yirmi öyküde kendi hayatından kesitler sunar. “Eseri okurken bazen Muhsin Macit'in hemen sağına kurulup uzun kamyon seferlerine çıkıyor; kamyon tamponlarına, kasalarına yazılan aforizmalarda kendi hayatınızın akışını arıyor, bir yandan da Orhan Gencebay'ın en içli şarkılarını dinliyorsunuz.” (s.76) sözleriyle Aslan, Macit'in okurla kurduğu bağa dikkat çeker. Eserin, yazarın hayatı etrafında küçük bir sosyal tarih niteliği taşıdığı da belirtilir. Bahtiyar Aslan, bu eserde kırk yıllık zaman diliminde yaşanan sosyal değişiklikleri de okuma fırsatı bulan okuyucunun, her yaşanana yazarla birlikte şahit olduğuna değinerek yazısını bitirir.

Sezai Coşkun'un kaleme aldığı bir “Kırkambar” yazısı olan “I. Dünya Savaşı Hikâyeleri” (S.492, Ekim 2014, ss.81), Nesime Ceyhan'ın *I. Dünya Savaşı Hikâyeleri* (Selis Kitaplar, İstanbul 2007) adlı kitabını konu edinir. Coşkun, Nesime Ceyhan'ın derlediği hikâyelerin savaş edebiyatımızın önemli bir aşamasını temsil ettiğini ifade eder ve “Osmanlı Dağılırken Ağlayan Hikâyeler 3” üst başlığıyla yayınlanan *I. Dünya Savaşı Hikâyeleri* adlı derlemede ilginç bir tablonun ortaya çıktığını söyler:

1914-1918 yılları arasında savaşı konu alan hikâye elli sayısını bile yakalayamıyor. Ceyhan'ın tespitlerine göre bu dönemde gazete ve dergilerde toplam 47 hikâyeye tesadüf ediliyor. Savaş döneminin sansür politikasıyla beraber hatta ondan daha çok, her cephede mağlup olmanın

psikolojisiyle hikâye yazmaktan geri durulduğu değerlendirilmesi yapılıyor. Belli oranda zaferle neticelenen Çanakkale savaşının bu yekûn içerisinde büyük kısmı teşkil etmesi, söz konusu yorumu destekler mahiyettedir (s.81).

Coşkun, bu hikâyeleri Yakup Kadri, Ahmet Hikmet, Ömer Seyfettin, Enis Tahsin, Aka Gündüz, Fatma Hayrunnisa gibi devrin önde gelen isimlerinin yazdığını belirtir. Hikâyelerde ilk dikkati çeken şeyin ise hemen hepsinin sade bir dille yazılması olduğudur. Coşkun, bunu Yeni Lisan yaklaşımının metindeki izleri olarak değerlendirir. Yine onun ifadelerine göre bu hikâyelerde üslup hamasidir ve olaya dayalı anlatım öne çıkar. İçerikte romantik tavır ağır basarken kahramanlık vurgusu yanında insan psikolojisine eğilme, önemli bir ayrıntı olarak dikkat çeker. Hikâyeler hem savaş döneminde Anadolu'nun durumunu hem de cephelerin vaziyetini edebî bir perspektifle göz önüne serer. Coşkun, bu özellikleriyle *I. Dünya Savaşı Hikâyeleri*'nin hem dönemin Türk savaş edebiyatını görmek ve toplumsal yansımaları adına çıkarımlarda bulunmak bakımından önemli bir kaynak olduğunu hem de temsil ettikleri dille Türkçenin tarihinde bir kesiti gösterdiğini ifade eder.

Bir başka kitap tanıtım yazısı, Zeki Gezer'in kaleme aldığı "Kapımı Çalıp Durma" (S.405, Temmuz 2007, ss.78) başlıklı "Kırkambar" yazısıdır. Çok kısa olan bu yazıda Kerime Günay'ın *Kapımı Çalıp Durma* (Pedam Yay., 2007) adlı otobiyografik romanından bahsedilir. Gezer, romanda, üç yıldır kanserle mücadele eden edebiyat öğretmeni Kerime Günay'ın, çocukluk yıllarından bugününe kadar uzanan hayatının anlatıldığını belirtir. Gezer'in ifadelerine göre Günay'ın hayatının şu ayrıntıları romanda yer alır:

Üniversite yılları, tayin olunan yerler, okullar, buralardaki hayat, coğrafya, kültür, âdetler, gelenekler, oturulan mekânlar, komşular... Arka planda değişmeyen tek unsur aynı hassasiyet, derinlik... (...) Hastalıkla mücadele sırasında bir taraftan malulen emekli olmak zorunda kalış, bir yandan aile hayatının çalkantıları sonucu eşin terk edişi ve başkasıyla evlilik... Hayatla ölüm arasında, kaza ile kader arasında gidiş gelişler... Sımsıkı tutunulan yaşama sevinci... (s.78).

485. sayının (Mart 2014) "Kırkambar"ında yazarı belirtilmeyen "Bin Gemiye"(ss. 79) başlıklı çok kısa bir yazı vardır. Yazıda, Firdevs Kapusızoğlu'nun *Bin Gemiye* (H Yay., 2014) adlı ilk romanı hakkında bilgi verilir. Yazıda Firdevs Kapusızoğlu'ndan, "menkıbe kültürünü modern edebiyatımıza roman formuyla kazandıran dergi ve köşe yazarı" olarak bahsedilir. Romanın konusunun, Seyyid Yahya Şirvanî (ö. 1464) ekseninde bir aşk hikâyesi olduğu

belirtilen yazıda Şirvanî hakkında şunlar söylenir: “Azerbaycan ve Kafkasya’nın Mevlânâ’sı olarak kabul edilen Pîr Seyyid Yahya’nın, fikirleri etrafında teşekkül eden irfan mektebi, Anadolu’dan İran’a, Azerbeycan’dan Kuzey Afrika ve Balkanlar’a kadar yayılmıştır” (s.79).

Söz konusu romanda Kapusızoğlu’nun “Tasavvufî hayatın durağan bir yapılanmadan çok daha fazlası olduğuna, kolonizatör Türk dervişlerinin tarihteki aksiyoner tavırlarına” dikkat çektiğinden söz edilerek yazı son bulur.

Türk Edebiyatı dergisinin, bazen de edebiyat dünyasının vefat eden ünlü yazarlarının ve günümüzde hâlâ yaşayan edebiyatçıların hayatını ve eserlerini konu alan kitapların tanıtımını yaptığı görülür. Bunlardan biri, Taner Namlı’nın, 403. sayının “Kırkambar”ında (Mayıs 2007) kaleme aldığı “Ölümünün 50. Yılında Belgelerle Reşat Nuri Güntekin” (ss.76-77) adlı yazısıdır. Yazıda Namlı, M. Fatih Kanter’in *Ölümünün 50. Yılında Belgelerle Reşat Nuri Güntekin* (İnkılap Yay., Şubat 2007) adlı kitabını tanıtır. Namlı eserin, hem klasik bir romancının 50. ölüm yıl dönümü münasebetiyle hatırlatılması hem de birkaç nesil sonra kaybolabilecek belge ve hikâyelerin gün yüzüne çıkarılması bakımından önemli olduğunu ifade eder. Ayrıca eserin, Reşat Nuri’nin kızı Ela Gültekin’e ithaf edilmesini, yazarın sergilediği bir kadirşinaslık örneği olarak gösterir.

Namlı, Kanter’in eserinin “Önsöz” kısmında eserin yazılma amacını şu sözlerle dile getirdiğini belirtir:

Kendine özgü tavır ve alışkanlıklarla oluşturduğu kırk yıllık yazın hayatının içinde gözden kaçan ya da görmezden gelinen birçok bilgiyi, belgeyi ve hatırayı bu çalışmada toplamak, Reşat Nuri Güntekin’in Türk edebiyat hayatındaki unutulmaz yerinin perçinlenmesini sağlayacaktır... Reşat Nuri’nin hayatının, kendi hikâyesine verdiği ad gibi ‘madalyonun ters tarafı’ndaki yüzü bu çalışmada gösterilmeye çalışılacaktır (ss.76).

Namlı, eserde belgeler ışığında hiç tanınmayan huyları ve özellikleriyle, hiç bilinmeyen bir yazar yüzüyle karşılaşıldığını söyler. Kendisinin belirttiği üzere eserin ilk kısmında Reşat Nuri’nin hayatı, edebî kişiliği, mizacı ve eserleri hakkında bilgi verilir. İkinci kısmında, Reşat Nuri’nin Latin harfleriyle yayınlanmayan *Recm*, *Gençlik* ve *Güzellik* adlı hikâyelerinin Latin harflerine çevrilmiş metinlerine yer verilir. Üçüncü kısım, Reşat Nuri’nin

bir hatırasını; dördüncü kısım ise Fatih Kanter'in Reşat Nuri Güntekin'in kızı ile yaptığı bir konuşmayı ve yazarın eşiyle 1954'te yapılmış bir konuşmayı ihtiva eder. Namlı, eserin diğer kısımlarını da şu şekilde sıralar: “Belgeler”, “R.N. Güntekin'n Not Defterinden”, “Reşat Nuri Güntekin'den Eşine Telgraflar”, “Reşat Nuri Güntekin'den Eşine Mektuplar”, “Fotoğraflarla Reşat Nuri Güntekin” ve “Çizgilerle”. Namlı, eserin sonunda Reşat Nuri hakkında geniş bir bibliyografyaya yer verildiğini belirtir.

Taner Namlı yazısını bitirirken, bu tür çalışmaların bir yönüyle edebiyat arkeolojisi olarak adlandırılabilceğini ve edebiyat araştırmacısının, kalemiyle zamanın sileceği edebî malzemeyi kaybolmaktan kurtardığını söyler. Ona göre, “... gerek eserlerinin dili ve üslubu, gerekse muhtevaları bakımından unutulmayacak eserler kaleme alan Reşat Nuri; her yazara nasip olmayacak başarı ve beğeniyle klasikleşen eserler verme şansını yakalamıştır” (s.77).

Editörlüğünü Ramazan Korkmaz'ın yaptığı *Cengiz Aytmatov* (2009) adlı kitabın tanıtımı, “Kırkambar”da yer alır (S.436, Şubat 2010, ss.76). “Cengiz Aytmatov/Prestij Kitap” başlıklı yazının yazarı belirtilmemiştir. Bu kısa yazının girişinde Kültür Bakanlığı'nın prestij kitaplarına Cengiz Aytmatov adına hazırlanan bu eseri de eklediği bilgisi verilir. 2008 yılında vefat eden yazar ve eserleri konusunda ciddi bir şekilde kalem oynatan birkaç yazardan birinin Ramazan Korkmaz olduğu belirtilir. Yazarın daha önce *Aytmatov Anlatılarında Ötekileşme ve Dönüş İzlekleri* adlı bir çalışması olduğu da ifade edilir.

Aytmatov için hazırlanan bu prestij kitabın üç bölümden oluştuğu belirtilir. Birinci bölüm, “Suların Sırrını Ödünçleyen İnsana Dair” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde daha çok Aytmatov'u tanıyanların arkasından kaleme aldıkları yazılara yer verildiği belirtilir. İkinci bölümün ise “Bozkırın Bilgesine Bakışlar” adını taşıdığı ve Aytmatov'un eserleri üzerine yazılmış yazılardan oluştuğu ifade edilir. Üçüncü ve son bölümde ise Aytmatov'la yapılan söyleşilere ve onunla ilgili bir oturuma yer verildiği belirtilir.

Mehmet Demirci, “Kırkambar”da Emine Gözde Özgürel'in *Sâmiha Ayverdi'nin Romancılığı* (Akçağ Yay., Ankara 2013)adlı kitabını tanıtan bir yazı yazar (S.478, Ağustos 2013, ss.79-80). Demirci, kitapla aynı adlı yazıda Sâmiha Ayverdi için “Sâmiha Ayverdi,

Cumhuriyet devri yazarlarımız arasında, Türkçeyi son derece renkli ve başarılı bir şekilde kullanan mütefekkir bir yazardır.” (s.79) ifadelerini kullanır. Eserlerinin sayısı 42’yi bulan Ayverdi’nin “romandan hatırate, bilimsel araştırmadan şehir tarihine, mensur şiirden monografiye kadar” birçok türde eser kaleme aldığını söyler.

Demirci, Özgürel’in söz konusu kitapta Ayverdi’nin, *Aşk Budur, Batmayan Gün, Ateş Ağacı, Yaşayan Ölü, İnsan ve Şeytan, Son Menzil, Yolcu Nereye Gidiyorsun* ve *Mesihpaşa İmamı* adlı romanlarını incelediğini belirtir ve Nurullah Genç’in *Sâmiha Ayverdi’nin Romancılığı* adlı kitap için yaptığı şu yorumu paylaşır:

Bu inceleme, Sâmiha Ayverdi romanlarına yeni bir bakış açısıyla yaklaşımda, daha önce görülemeyenleri göstermede, eseri anlamada ve anlamlandırmada, edebî ürün merkezli bir kültür üretmede, metinlerden hareketle zengin çağrışım alanları oluşturmada oldukça işlevsel bir role sahiptir. (...) Bu çalışma, Türk gençlerinin, Türk’ün ruh köküne yabancı, Türk’ü mankurtlaştırma hedefine dönük romanları okuması yerine kendi kimlik ve ruhuna tercüman olan, kendi kimlik ve kişiliğinin zamana göre yeniden inşasında yapıcı katkıları olan bu romanları okumasını sağlayabilirse görevini yerine getirmiş olacaktır (s.79).

Demirci’nin belirttiğine göre dört bölümden oluşan eserin ilk bölümü “Anlatıcı Tipleri” başlığını taşır. İkinci bölüm olan “İçerik Unsurları”nda, Ayverdi’nin romanlarında işlenen konular, zaman, mekân ve kişiler kadrosu ele alınır. Üçüncü bölümde, romanların adlandırılması, olay kurgusu ve metinlerarasılık üzerinde durulur. Dördüncü bölüm ise “Dil ve Üslûp” başlığını taşır.

Demirci, Özgürel’in, Ayverdi’nin romanlarında beslendiği iki kaynak olarak *Kur’ân-ı Kerim* ve *Mesnevi*’yi işaret ettiğini söyler. Özgürel’e göre Ayverdi’nin romanlarında esas konunun “İslâm tasavvufu temelinde gelişen manevi arayış yolculuğu” olduğunu belirtir. Demirci, Özgürel’in inceleme konusu yaptığı 9 adet romandaki “Kişiler Kadrosu” içinde, toplumun her kesiminden insanlar bulunduğunu tespit ettiğini ve bunların Mutasavvıf Bilge, Ârif, İnançlı Genç Münevver, Yozlaşmış Genç, Tanrıtanımaz (ateist), Şüpheci ve Gafil Münevver tipler olduğunu söyler. Demirci, Ayverdi’nin romanlarındaki tipler hakkında bilgiler verir:

Ayverdi’nin romanlarındaki Mutasavvıf Bilge tipleri bütünüyle inzivaya çekilmiş, toplum tarafından yadırganan tipler değildir; aksine bu tipler, çevrelerince sevilen, dışa dönük, iyi eğitilmiş,

yüksek mevki ve saygın mesleklere sahip insanlardır. (...) Sâmîha Ayverdi, romanlarında yüzeysel, benmerkezci, yozlaşmış genç tiplerine de yer verir. Bunlar, hayatı tek boyutlu olarak maddi yönüyle kavrarlar. Ömürlerine dünyevi arzu ve ihtirasları yön verir, hayatı zevk ve eğlenceden ibaret görüp hafife alırlar (s.80).

Mehmet Demirci, Emine Gözde Özgürel'in ulaştığı sonuçlara göre, Ayverdi'nin romanlarında insanı ele aldığını, onun psikolojik buhranlarını ve arayışlarını irdelediğini söyler ve yazarın odak noktasında bireyin manevi arayışının olduğunu ve bu arayışın İslâm tasavvufunda karar kıldığını ifade eder.

Selçuk Atay, "Kırkambar"da İbrahim Tüzer'in *Ahmet Mithat Anlatılarında Kimlik İnşası ve Modernizm* (Akçağ Yay., Mart 2014)adlı kitabından bahseder (S.488, Haziran 2014, ss.79-80). Kitapla aynı adı paylaşan yazıda Atay, Tüzer'in bu çalışmasının, Ahmet Mithat'la ilgili yapılmış daha önceki çalışmalardan farklı olduğunu söyler. Atay, Ahmet Mithat'ın Tüzer'e göre "merak etmediği hiçbir şey olmayan, bu haliyle de merakını giderene kadar huzursuz, tedirgin ve esrarın hazzını çözme arzusunda olan adam" olduğunu belirtir. Ahmet Mithat'ın geniş bir imparatorluk coğrafyasının içine doğduğunu, ilk gençlik yıllarının Tanzimat Fermanı'nın toplum ve devlet üzerindeki etkilerinin görülmeye başladığı yıllara denk geldiğini söyleyen Atay'ın ifade ettiği üzere;

Tüzer'e göre coğrafyanın daralmasıyla beraber zihinsel bir daralmanın olduğunu gören ve bunun sebeplerini merak ederek 'teşhis' etmeye çalışan ilk insanlardan biri Ahmet Mithat Efendi'dir. Bu durum aynı zamanda onun merak ettiği şeylerin neler olacağı konusunda da sağlam bir zemin hazırlayacaktır (s.79).

Atay, genel olarak Tanzimat eserlerinin kurgusal açıdan hatalı oluşu ve yazarın kurgusal metne dâhil olmasının eserin edebî değerini düşürmesi hususuna kısmen katılan İbrahim Tüzer'in, söz konusu Ahmet Mithat olunca onun eserlerinin nasıl görüldüğünü izah etmeye çalışmasıyla diğer yazarlardan farklı bir yerde olduğunu belirtir. Tüzer'e göre Ahmet Mithat edebî olmadığına farkındadır. Hiçbir zaman edebî eser yazmadığını söyleyen Ahmet Mithat'ın bunu iki sebebe dayandırıldığını belirten Tüzer, ilk sebep olarak eser verdiği dönemde bu eserleri anlamayacak insanların Osmanlı toplumunun büyük bir kısmını oluşturuyor olmasını; ikinci sebep olarak ise edebî değerde eser meydana getirecek zamanının olmamasını gösterir. Atay, bunların yanı sıra Tüzer'e göre "Ahmet Mithat için asıl önemli

olanın bunlardan ziyade değişen değerlerle beraber yeniden oluşmaya başlayan “kimlik”in varoluşsal problemleri” olduğunu belirtir.

Selçuk Atay, Ahmet Mithat konusunda Tüzer’in Jale Parla ile ters düştüğüne de değinir. Jale Parla’nın, Ahmet Mithat’ın da dâhil olduğu Tanzimat nesliyle ilgili modernleşmenin içinin boş olduğu ve bir “başkalaşım”dan farklı bir şey olmadığı yönündeki fikirlerine İbrahim Tüzer katılmaz. O, Parla’nın aksine Ahmet Mithat’ın gayet bilinçli bir şekilde kendi toplumunda olup biten şeylerin farkında olduğunu ve özden yoksun bir değişimin olmaması için çaba sarfettiğini söyler.

Atay, Tüzer’in Ahmet Mithat romanlarında metin akışının kesilip okura bilgi verilmesi durumuna çok takılmadığını, daha çok Ahmet Mithat’ın söyledikleriyle ilgilendiğini belirtir. Ayrıca Tüzer’in kitabındaki üç ana başlığa denk gelen “merak, teşhis, teklif” kelimelerinin Ahmet Mithat’ın edebiliği konusundan çok daha fazlasını anlattığını söyler. Atay, bu noktada orijinalliği yakalamış bu eserin Ahmet Mithat’ın düşünce dünyasına ve sistemine dair söylenenlerin ne kadar az olduğunu göstermesi bakımından önemli olduğunu vurgular.

Dergide, hikâye ve roman üzerine yapılmış bilimsel kitaplardan da bahsedilir. Bunlardan biri Yakup Öztürk’ün, “Kırkambar”da “Popüler Türk Romanları” başlığı altında Alpay Doğan Yıldız’ın *Popüler Türk Romanları* (Dergâh Yay., Ekim 2009) adlı doktora tezinin kitaplaştırılmış hâli olan eserinden söz ettiği yazısıdır (S.436, Şubat 2010, ss.75-76). Öztürk, eseri tanıtmadan önce popüler romanlar hakkında birkaç söz söyler. Popüler romanların devrinin Cumhuriyet’in ilk otuz yılı olduğunu belirten Öztürk, bu romanların ne türden romanlar olduğunu şu sorularla okura düşündürür:

1930-1950 yılları arasında bugün Türk popüler romancıları o yıllarda sürekli roman tefrika ediyorlardır. Gazetelerin tirajlarına büyük oranda tesir edecek kadar da takipçisi vardı. Neydi bu popüler romanlar? Neyi tartışıyorlardı? Cumhuriyet ideolojisinin kendini bütün gücüyle hissettirdiği yıllarda çok okunduğunu bildiğimiz bu romanların resmî ideolojiyle bir ilgisi var mıydı? Israrla okunan bu romanlar Türk toplumunun şekillenmesinde ne derece etkili oldu? Geleneksele ve modern olana bakışı nasıldı? Yeni kurulan bir devletin dış güçlerle olan bürokratik ilişkileri romanlarda söz konusu ediliyor muydu? Yoksa sadece aşkı merkeze alarak, ‘Nasıl bir evlilik?’ sorusu üzerinden 1980’lere kadar Türk filmlerine senaryo kaynaklığı yapan romanlar mıydı bunlar? (s.75).

Öztürk, popüler Türk romanlarının merkezinde “Nasıl bir evlilik?” sorusunun yer aldığını fakat tüm meselenin bundan ibaret olmadığını söyler. Bu romanların hemen hepsinin yazıldıkları dönemi anlatan eserler olduğunu, toplumun sosyal, siyasî, ekonomik, kültürel birçok mesellerini arka planda tartıştığını ve devlet ideolojisine ters bir tavır sergilemediklerini belirtir. Ona göre Alpay Doğan Yıldız’ın *Popüler Türk Romanları* adlı çalışması bütün bu konuları daha iyi kavramak için yardımcı bir kaynak niteliğindedir.

Öztürk’ün verdiği bilgilere göre eser, 1930-1950 yılları arasını söz konusu eder. İncelemeye aldığı yazarlar ise popüler Türk romancılığının önemli isimlerinden Kerime Nadir, Esat Mahmut Karakurt ve Muazzez Tahsin Berkant’tır. İki bölümden oluşan eserin ilk bölümünde “popüler” ve “popüler kültür” kavramları ele alınır. Kitabın “Kavramsal Çerçeve” bölümünde şu konular tartışılır: “Popüler ürünlerin işlevlerinin sabit olmaması, ortak bir dünya görüşü oluşturmaları ve ulus, aile, kahramanlık, görev duygusu gibi olgulara bakışı halk yığınlarına içselleştirmesi, bireyleri siyasî düzene uyumlu hâle getirmeyi hedeflemesi, rağbette olana ilgi göstermesi” (s.75).

Kitabın ikinci bölümünde ise isimleri belirtilen yazarların bütün romanları incelenerek popüler Türk romanının dökümü ortaya konulur. Öztürk, yazının başında sorduğu tüm soruların cevabına bu bölümden ulaşılacağını söyler. Yine ona göre popüler Türk romanları, Yıldız’ın bu çalışması sayesinde Yeşilçam filmlerinde resmedilen zengin kız, fakir oğlan imajlarından çok uzakta bir içerikle yazılırlar. Öztürk, *Popüler Türk Romanları*’nda şu konunun da söz konusu edildiğini belirtir: “Popüler romanlar, yeni devletin siyasal, toplumsal, ekonomik devrimleri gerçekleşmemiş olsa da onları gerçekleştirmiş gibi gösteren propaganda araçları olmuşlardır” (s.75).

Yakup Öztürk, bu çalışmadan hareketle popüler romanları farklı kılan özelliklerini sıralamaktadır:

Romanların birçoğunda Doğu-Batı meselesinden izler vardır. Türk kadınının çağdaşlaşma serüveninin hızlandırılması ve toplumsal yapıda yer alması sıkça söz konusu edilir. Resmî ideolojinin dışına çıkan hiçbir söylem bu romanlarda görülmez. (...) Medeni insan, yeni kurulan bir devlette söz sahibi olabilecek bir ideal kadın yaratma çabaları bu romanların ortak malzemesidir. (...) Modern ve medeni olmanın da belli kriterleri vardır. Her şeyden önce modern olmak şehirli

olmaktır. Modern insan akıl ve duygu sahibidir. (...) Din ve inanç meselesi de sadece karakterlerin kimi zaman tanrıya dua etmeleriyle kendini gösterir. Popüler romanlarımızın memleket meselelerinin yanında dünya meseleleriyle de ilgili olduğunu görüyoruz” (s.75-76).

Öztürk, bu saydığı özelliklerle popüler romanların sosyal içerikli meseleleri konu edinen romanlarla benzer olduğunu, yalnız diğerlerinden tek farklı noktasının aşkı merkeze alması ve üslubu olduğunu ifade eder.

Cihat Beritli, Necip Tosun’un *Doğunun Hikâye Kuramı* (Büyüyen Ay Yay., 2015) adlı teori kitabından bahsettiği bir yazı kaleme alır (S.496, Şubat 2015, ss.79). Bu “Kırkambar” yazısına başlarken Beritli, hem hikâyeci kimliğiyle hem de hikâye ve hikâyeciler üzerine yaptığı çalışmalarla bilinen Necip Tosun hakkında şu ifadeleri kullanır:

Yazarın hem hikâye yazıyor, hem de hikâyenin teorisiyle uğraşarak oluşunu önemsemek lâzım. Hem sanatla, hem de sanatın teorik yanıyla uğraşmak onu okunur ve anlaşılır kılıyor. Teori denince akla akademinin gelmesi kaçınılmaz. Ülkemiz söz konusu olunca akademiye ‘kuruluk’ tamamlıyor. Bundan akademik çalışmaların önemsiz olduğu anlamı çıkarılmamalı. Ama ille de bir anlam çıkarılacaksa meseleye içeriden ve dışarıdan bakışın, yazıya olumlu ya da olumsuz yansıdığı anlamı çıkarılmalı. Necip Tosun’un bu anlamda ciddi bir avantaj sağladığı kaçınılmaz” (s.79).

Beritli, geçen yıl içinde Necip Tosun’un iki teorik eserinin yayınlandığını belirtir. Necip Tosun’un, bunlardan ilki olan *Modern Öykü Kuramı* (2014)’ndan sonra çıkarmış olduğu *Doğunun Hikâye Kuramı*’nda “doğunun hikâye anlayışını, hikâye edişini, hikâyeye yüklediği fonksiyonu” irdelediğini söyler. Beritli’nin, Necip Tosun’un önceki teori kitabında “öykü” kavramını kullanırken bu eserde “hikâye”yi kullanması ve gelenek söz konusu olduğunda “hikâye”yi tercih etmesi üzerine bu iki kavram hakkındaki kendi düşünceleri şu yöndedir:

...Ancak ‘öykü’ adlandırmasının sadece modernlikle izah edilebileceğini düşünmüyorum. Bu adlandırma, başka birtakım sebeplerle temellendiriliyor. Uzun ve ayrı bir tartışma konusu. Yani modernlik söz konusu olduğunda ‘öykü’ gündeme geliyor gibi bir toptancılığı dillendirmek durumuna düşmemeye çalışıyorum. Daha ihtiyatlı olmak gerektiğine inanıyorum (s.79).

Beritli’nin ifadelerine göre eserin ‘Sunuş’ kısmında yazar, böyle bir çalışmaya başlanırken Doğu’nun bütün metinlerinin incelenmesinin imkânsızlığına vurgu yapmış, bu yüzden klasikler üzerinden gitmeyi tercih gitmiştir. Beritli, ‘Sunuş’ yazısında yazarın

Doğu'nun hikâyeyle ilişkisini ve bu ilişkinin karakteristik yanlarını ortaya koyduğunu, Batı'nın konuya farklı baktığını ifade ettiğini söyler. Kitapta, incelemeye tâbi tutulan eserlerin İslâm kültür dairesinde verilmiş veya bu kültürün dönüştürdüğü eserler olduğunu belirtir. Eserde “kutsal kitaplardaki kıssalardan mesnevilere ve özel olarak Mevlânâ'nın *Mesnevi*'sine, *Binbir Gece Masalları*'ndan *Amâk-ı Hayal*'e, *Evliya Çelebi Seyahatnâmesi*'nden *Şehnâme*'ye” birçok klasik eser üzerinde durulur. Beritli'nin ifade ettiği gibi eserde doğal olarak masal, kıssa, hikâye gibi kavramlar da irdelenir ve geleneğin bu kavramlara yüklediği anlamlar açıklanmış olur.

Cihat Beritli yazısını, Necip Tosun'un bu çalışma hakkında söylediklerini belirterek bitirir. Tosun eserinde, Doğu'nun hikâye birikimine bir akademisyen gözüyle değil de bir “öykücü” gözüyle bakıldığını ve ilk tespitlerin not edilmesiyle çalışmanın tamamlandığını ifade eder.

M. Nâzım Turnagil'in 497. sayının (Mart 2015) “Kırkambar”ında Necati Tonga'nın hazırladığı *Yaşayan Hikâyemiz* adlı kitabı hakkında kaleme aldığı tanıtım yazısı vardır (ss.78). Kitapla aynı adı taşıyan başlık altında Turnagil, uzun zamandır şiir ve hikâye tahlilleriyle ilgili yayınlanmış bir çalışmanın olmadığını, mevcut olanların ise Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet devrine ait şair ve yazarlarının eserlerini incelediklerini söyler. Fakat yakın zamanda Necati Tonga'nın editörlüğünde yayınlanan *Yaşayan Hikâyemiz* (Kesit Yay., Aralık 2014) adlı çalışmanın diğerlerinden farklı bir özellik taşıdığını ifade eder. Turnagil, bu farklılığın ise eserin günümüz hikâyeci ve yazarlarını incelemesinden ileri geldiğini belirtir. Kitabın önemli bir özelliği olarak ise Tonga'nın ideolojik bir ayrıma gitmeden “Türk kültür bahçesinin önemli isimlerinin eserlerini” incelemesini gösterir.

Turnagil, söz konusu eserde incelenen yazar ve hikâyeleri sıralar. Bunlardan bazıları şu isimlerdir: Rasim Özdenören (Ricât), İnci Aral (Kapı), Mustafa Kutlu (Manifatura), Nazan Bekiroğlu (Hat ve Rasat), Necip Tosun (Mürekkep Lekesi), Ayfer Tunç (Soğuk Geçen Kış), Mukadder Gemici (Nereye Gidiyoruz?), Mehmet Önal (İki Serçe). Turnagil, eserin hem Türk Dili ve Edebiyatı öğrencileri için önemli bir kaynak olduğunu hem de Türk edebiyatının çağdaş hikâyecilerini tanıtmaya bakımından değerli olduğunu ifade eder.

Türk Edebiyatı dergisinin 401-500. sayılarında incelenen kitap tanıtım yazılarının geneline bakıldığında, bunların eser yayınlandıktan kısa bir süre sonra kaleme alındığı görülür. Bazen oldukça kısa yazılan bu yazıların; şair, yazar, dergici veya akademisyenler tarafından yazıldığı tespit edilmiştir. Bu kategoride Funda Özsoy Erdoğan, Hayrettin Durmuş, Mehmet Aycı, Bahtiyar Aslan, Cihat Beritli, Sezai Coşkun, M. Selim Gökçe, Selçuk Karakılıç, Taner Namlı, Yakup Öztürk, Gürsel Aytaç ve Mehmet Demirci gibi isimlerin yazısı vardır.

Söz konusu sayılarda, ilgili başlıkta kendisine yer verilen isimlerin kitapları dışında Nazan Bekiroğlu (*Nun Baskısı, Lâ: Sonsuzluk Hecesi*), Sâmîha Ayverdi (*Ebabil Kuşları*), Mustafa Kutlu (*Uzun Hikâye*), Selim İleri (*Yağmur Akşamları*), Bahtiyar Aslan (*Kentin Haberi Yok*) gibi öykücü ve romancıların kitapları; Murat Kacıroğlu (*Türk Öykücülüğünde 1940 Kuşağı ve Toplumcu Gerçekçi Yönelişler*) ve Fazıl Gökçek (*Osmanlı Kapısında Büyümek*) gibi akademisyenlerin hikâyeci ve romancılar üzerine yazdıkları kitaplar; Necip Tosun (*Öykümüzün Kırk Kapısı*), Mehmet Güneş (*Türk Edebiyatında Manzum Hikâye*), İnci Enginün, Zenep Kerman (*Yeni Türk Edebiyatı Metinleri*), Erman Artun (*Halkbilimi/ Halk Edebiyatı Sözlüğü*) gibi yazarların ve akademisyenlerin ise hikâye ve roman teorisi kitapları tanıtılır.

Yazarlar, genellikle “Kırkambar” bölümünde yer alan söz konusu kitap tanıtımlarını kaleme alırken çoğunlukla bir “deneme” veya “sohbet” türündeki üslubu kullanırlar. Bu yazılarda uzun veya kısa bir girişten sonra tanıtımı yapılan kitabın yazarından, onun edebî veya ilmî hayatından kısaca bahsedilerek söz konusu kitap hakkında bilgilere geçilir. Hikâye ve roman teorisi kitaplarının tanıtımında kitabın künyesi belirtildikten sonra kitabın önemi, ne tür bir eksikliği gidermek üzere hazırlandığına dair açıklamalar yapılır, -eğer akademik bir çalışma ise- bölüm başlıkları ve her bir bölümün ele aldığı konu sırasıyla belirtilir. Tanıtılan eser eğer bir hikâye veya roman ise yine eserin önemi, konusu ve kısa alıntılarla içeriği hakkında bilgiler sunulur. Yazılar, yazarın temennisi ile son bulur. Derginin ilgili sayılarında hikâye kitabı tanıtım yazıları otuz, roman tanıtım yazıları ise yirmi civarındadır. Bunların

dışında kalan, hikâye/roman teorisi ve yazarlar üzerine yazılmış kitapların tanıtım yazıları ise yüzdenden fazladır.

2.2. HİKÂYECİ VE ROMANCILAR HAKKINDA YAZILAR

Türk Edebiyatı dergisinin ilgili sayılarında hikâyecî ve romancıları konu edinen yazılar mevcuttur. Örneğin bunlardan biri, “Edebiyat ve Sofra” başlıklı bir özel sayı olan 449. sayıda (Mart 2011) “İki Romancı: Biri Meyveye Dost, Diğeri Düşman” (ss. 57) adlı kısa bir yazıdır. Yazarı belirtilmeyen bu yazıda Refik Halid Karay ve Abdülhak Şinasi Hisar’ın meyvelerle olan münasebetlerinden bahsedilir. Yazıya, Refik Halid’in manav ve sebzevatçı dükkânları hakkındaki düşünceleriyle giriş yapılır: “Refik Halid Karay’a göre ‘manav ve sebzevatçı dükkânları tabiatın en hayrete şayan güzelliklerini içine toplamış birer güzellik sergisidir”. Refik Halid’in “Meyvalara Dair ve Yemeklere Dair” başlıklı yazılarının, kayısı, şeftali, erik, elma, ayva, kavun, karpuz, nar, çilek ve üzüm gibi yerli meyvelerle ilgili iştah açıcı tespit ve tasvirleri içermesiyle ancak hakiki bir şikempvererin kaleminden çıkabilecek nitelikte yazılar olduğu belirtilir.

Refik Halid ve Abdülhak Şinasi’nin meyvelere olan yaklaşımı ise şu şekilde kıyaslanır:

Hünnap, keçiboynuzu, kestane gibi kuruyemişlerden ve vişneden hiç hazzetmeyen Refik Halid, vişneden yapılan reçel, şurup ve kompostoyu da sevmezdi. Refik Hâlid’in aksine bütün meyvelerden nefret eden Abdülhak Şinasi bir temizlik hastasıydı ve her çeşit mikrobun insanlara meyvelerden geçtiğine inanırdı (s. 57).

Fahim Bey ve Biz yazarının, davet edildiği bir yemekte masada meyve bulunmamasını şart koştuğu ve manavların önünden geçmek zorunda kaldığı zaman ise sebze ve meyve sergilerini görmemek için başını başka yere çevirdiği bilgisi verilerek yazıya son verilir.

Yemek konulu bu özel sayıda (S.449) bir başka yazar-yemek ilişkisine yer veren yazı, “Avcı MidhatEfendi”dir (s.67). Yazarı belirtilmeyen bu yazıda Ahmet Mithat Efendi’nin yemekle arasındaki ilişkiye dikkat çekilir. Onun, “son derece iştahlı, ağzının tadını bilen, mutfağa girdiği zaman sevdiği yemekleri, özellikle pilav ve böreği Bolulu aşçıları

kıskandıracak nefasette pişirebilen bir yazar” olduğu vurgulanır. Oğlu Kâmil Yazgıç’ın anlattıklarına göre yazarın pekmezle pişirilmiş üzeri bol cevizli balkabağına bayıldığı ve “balkabağı” kelimesinin hakaret makamında kullanılmasına çok içerlediği belirtilir. Ahmet Mithat’ın süte çok düşkün olduğu, bir ara da sütçülüğe merak saldığı; zaman zaman yakın dostlarından Keçecizade İzzet Fuat Paşa’yla sık sık ava çıkıp av etleriyle lezzetli yemekler yaparak eşe dosta ikram etmekten büyük keyif aldığı ifade edilir.

Dünyada hiçbir gıdanın, insanın kendi vurduğu av eti kadar lezzetli olmadığını söyleyen yazarın, *Sayyadane Bir Cevalan* isimli meşhur romanının kendi av eğlencelerinden doğduğu belirtilir. Yine de Ahmet Mithat’ın ete o kadar düşkün olmadığına, onun “Et yerken kendimi sırtlan gibi hissediyorum.” sözlerinden çıkarıldığı ifade edilir.

Halûk Harun Duman’ın “Ömer Seyfettin’de Kimlik Bilinci”(S. 407, Eylül 2007, ss. 62-65) adlı bir yazısı vardır. Duman, yazının girişinde Ömer Seyfettin’den “Yakın dönem Türk edebiyatında hikâyeleri kadar dil ve tarihle ilgili görüşleriyle tanınan Ömer Seyfettin (1884-1920) kimlik bilincine getirdiği açılımlarla dikkati çeken aydınlardan biridir.” (s.62) şeklinde söz eder. Duman, bireysel olmaktan çıkıp tüm millete mal olmuş fikirleriyle öne çıkan Ömer Seyfettin’in bu yönünü incelemeye geçmeden onun hakkında internette yer alan birtakım yazılardan bahseder. Bu yazılarda yazar hakkında olumsuz söylemlerin olduğunu ifade eden Duman, Ömer Seyfettin’in aşırı milliyetçi görüldüğü, hikâyelerinde bu özelliği çok kaba ve hesapsızca kullandığına dair yorumların olduğunu belirtir. Sonuç olarak bu yorumların ideolojik açıdan yapılmış birer değerlendirme olduğu kanısına varır:

Ömer Seyfettin gibi değer ifade eden bir yazarın, bu şekilde eleştirilmesi hiç de boşuna değildir. Çünkü o yazıları ve düşünceleri ile kısa süren ömrünün her anında milletine hizmet eden biridir. Türklüğe, halka hizmet edenleri hazmedemeyenlerin, milliyet zaafına tutulmuş etnik özürlüler olduğu aşıkârdır (s.62).

Duman, bu tür olumsuz yargıların sebebini, Ömer Seyfettin’in yaşadığı yılların olumsuz şartlarından haberdar olmamaya dayandırır. Onun yaşadığı zorlukların bilindiğinde hakkında yapılan eleştirilerin daha insaflı olacağı kanaatindedir. Onun bu zor şartlarda bile 138 Hikâye, 21 Küçük hikâye, 7 Piyas, 7 Roman, 1 Mustakil masal, 71 Şiir, 81 Makale ve

30'a yakın tercüme kaleme aldığını belirtir. Duman, Ömer Seyfettin'de kimlik bilincini ana hatlarıyla değerlendirmeye başlar. Bu noktada kimlik bilincine temel oluşturan tarih, dil ve kültür yönlerini söz konusu yapar.

“Tarih Bilinci” adlı alt başlıkta Türklerin tarih bilincine sahip olmakta geç kaldıkları ve Ömer Seyfettin'in bu bilinci oluşturmak için verdiği mücadele anlatılmaktadır. Hâluk Harun Duman, onun çöken ve can çekişen bir devlet içinde, az sayıda millî kimlik bilincine sahip insandan biri olduğunu belirtir. Ömer Seyfettin'in bunu eserleriyle kanıtladığını; eserlerinde Türk tarihinin övünülecek taraflarını öne çıkardığını söyler. Türklerin, Orta Asya'ya dayanan bir tarihlerinin olduğunu ancak Tanzimat yıllarında vurgulanmasına rağmen asıl bilinçlenmenin Ömer Seyfettin ve nesli tarafından gerçekleştiğine dikkat çeker. Duman, Albert Sorel'in dünyada keşfedilmeyen iki şeyden biri olarak gördüğü Türk tarihinin bugün bile keşfedilmeyi bekleyen taraflarının olduğunu ifade eder.

Ömer Seyfettin'in çöküş ve ümitsizlik yaşanan dönemde eserleriyle toplumda kimlik bilinci yaratmak ve halka moral vermek için tarihe sığındığı belirtilir. Duman'ın ifadelerine göre onun hikâyelerinde tarihte yaşanmış kahramanlıklar ve zaferlerin yanı sıra ideal insan örnekleri de yer alır. Muhsin Çelebi, Kuru Kadı gibi hikâye kahramanları, gençlere sunulan model insan, model tiptir.

Duman, Ömer Seyfettin'deki millî tarih bilincinin gelişmesinde, tanık olduğu savaşların ve uğranılan yenilgilerin, toprak kayıplarının etkisinin büyük olduğunu söyler. Kendisinin 36 yıllık ömründe 5 savaş gördüğünü, bunlardan birinde önemli görevler üstlendiğini ve esir düştüğünü belirtir. Bunlar: 1897- Türk-Yunan Harbi; 1911- Trablusgarp Savaşı; 1912- Balkan Savaşı; 1914- I. Dünya Savaşı; 1919- Kurtuluş Savaşı'dır. Duman, Ömer Seyfettin'in *Beyaz Lale* ve *Bomba* adlı eserlerinde Balkan Savaşı'nın acı izlerinin görüldüğünü söyler. Onun verdiği tüm mesajların ortak noktasının millî bilinci/Türk kimliğini güçlendirmek olduğunu belirtir.

“Türk Dilinin Kullanımı” adlı diğer başlıkta ise Ömer Seyfettin'de millî bilincin gelişmesini sağlayan dikkat çekici unsur olarak dili kullanma biçimine değinilir. Duman'ın

belirttiği üzere Ömer Seyfettin 1911’de arkadaşları Ziya Gökalp ve Ali Canip Yöntem’le birlikte *Genç Kalemler* dergisi etrafında toplanıp Türk dilinin gelişmesi için çalışır. Türk dilinin, Arapça ve Farsçanın güdümünde olmasını kaldıramayıp Millî edebiyatın doğmasına ve gelişmesine katkı sağlar. Ömer Seyfettin de hikâyelerinde ve diğer yazılarında halkın diliyle sade ve anlaşılır bir dil kullanır. Duman, Ömer Seyfettin’in halka yönelik sürecinde önemli bir aktör olarak bu yönelişi üçe ayırdığını belirtir. Bunlar; Halkın diline yönelik, Halk edebiyatına yönelik ve Halkın duygu-düşünüş tarzına ve zevkine yönelmek şeklindedir.

Üçüncü alt başlık olan “Kültürel Zenginlik”te, Ömer Seyfettin’in kimlik bilincinde dikkat çeken bir diğer unsurun kültürel zenginlik olduğu ifade edilir. Duman, Tanzimat aydınlarının Batı ile tanışmasıyla doğan özentiye Ömer Seyfettin’in oldukça tepkili olduğunu söyler. XIX. yüzyılda Batı’ya gönderilen Türklerin, Batı’nın teknolojik gelişmelerini örnek almak yerine yeme-içme, giyinme, dans ve eğlence kültürünü benimsemeleri, Ahmet Mithat ve Recaizade Mahmut Ekrem gibi Tanzimat yazarlarının eserlerinde eleştiri konusu olmuştur. Ama Ömer Seyfettin en çok Servet-i Fünûnculara tepki gösterir. Onlar, bu taklit işini daha da ileriye götürerek eser adlarını bile Batı’lı yazarlarınkine benzetirler. Duman, Ömer Seyfettin’in ifadesine göre Tevfik Fikret’in şiir kitabı *Rûbab-ı Şikeste*’nin ismini Emil Bergerat’dan (*LyreBrisee*); Halit Ziya’nın *Aşk-ı Memnu* romanının adını Rene Maizeroy’dan (*LesAmourdefendues*) aldığını söyler. Ömer Seyfettin’in, bu tür sanatçıların sosyal konulardan uzaklaşıp “Sanat için sanat” yaptıklarını ve toplumun uzağında kaldıklarını söylediğini belirtir.

Duman’ın belirttiğine göre Ömer Seyfettin de Batı’lı eserleri tercüme etmiş ve bunların Türk dili ve kütüphanelerinin gelişmesine katkı sağladıklarını söylemiştir. Sadece onun tepkisi, Servet-i Fünûn neslinin Türk zevkini hiçe sayarak Fransız zevkini benimsemeleri, bunun sonucunda da kozmopolit bir kültürel yapıya temel oluşturmak gibi bir yanılsa sapmalarıdır. Duman, yazının sonuç kısmında Ömer Seyfettin’in kimlik kadar kişiliğe de önem verdiğini ve onun başarısının arkasında yatan hususların beş başlık hâlinde gösterilebileceğini belirtir. Duman, bunların Türk gençleri için takip edecekleri bir yöntem olduğunu da ifade eder: “1. Hedef belirleyip o hedefe odaklanma, 2. Fikr-i takip ve yeniyi

arama, 3. Zamanlama, 4. Geleceğe bakma ve kendine güven, 5. Karşıt görüşlerle mücadele etme ve mukayeseli düşünme” (s.65).

Korkut Ç. Tepe’nin, 428. sayıda (Haziran 2009) “Hikâyecî ve Diplomat: Memduh Şevket Esendal” (ss.28-29) adlı yazısı yer alır. Yazıda genel olarak Memduh Şevket Esendal’ın diplomat yönünden bahsedilmekle birlikte az da olsa edebî yönüne değinilir. Korkut Ç. Tepe’nin ifadelerine göre, Anadolu’da Millî Mücadelenin başladığı sırada Ankara’da 3 Mayıs 1920’de kurulan hükümet, ilk dış temsilciliğini Azerbaycan’da açar ve oraya ‘avamdan’ bir isim olarak Memduh Şevket’i temsilci gönderir. Eski bir İttihatçı olan Memduh Şevket, Çorlulu bir çiftçi ailenin oğludur ve kendisiyle yapılan bir röportajda, bu görevin kendisine verilmesinden onur duyduğunu fakat buna “Benden hariciyecî mi olur beyefendi? Lâkin ne yaparsınız, adam yoktu o sıralar.” sözleriyle tevazu göstererek buna layık olmadığını ifade eder.

Tepe, Bilal N. Şimşir’in, Memduh Şevket’in Bakü’de dört yıl boyunca görevini başarıyla yerine getirdiğini, Azerbaycan’ın komşularıyla ilişkisi üzerine düzenli rapor yazdığını, Güney Azerbaycan’daki Türklerle Azerbaycan arasındaki ilişkiler gibi meselelerle ilgilendiğini anlattığını söyler. İnci Enginün’ün, İsmail Gaspıralı’nın torunu Zühre Hanım’ın, annesi ve kendisinin Türkiye’ye gelmelerinin Memduh Şevket sayesinde olduğunu söylediğini belirtir.

Tepe, Mehmet Emin Buğra’nın “Esendal ve Türklük” başlıklı yazısında, Memduh Şevket’in Türklüğe sessiz sedasız hizmetler yaptığını şu sözlerle ifade ettiğini belirtir:

O, Türklüğün yükselmesi yolunda kendisini unutmuş, bu konuda şöhret kazanmayı hatırına bile getirmemiş bir fedakârdı. Esendal’ın tetkik etmediği hiçbir Türk oymağı yoktur. (...) Esendal’ın tezi: ‘Hiçbir Türk mahvolmasın, her Türk mümkün olan yolu takip ederek dirilsin’den ibaretti. Esendal Turancılık, Pantürkistlik nazariyelerini reddederdi. Çünkü bu nazariyenin müsbet cephesi olmadığına kani idi (s.28).

Tepe, Memduh Şevket’in bir ara Bakü’deki başarılarından dolayı elçiliğe tayininin istenmesinden fakat daha sonra bilinmeyen sebeplerden dolayı bundan vazgeçildiğinden bahseder. Türkiye’ye döndüğünde bir süre kendisine hiçbir görev verilmez ve sıkıntılı günler

geçirir. Tepe, İsmail Çetişli'nin, Samet Ağaoğlu'nun tespitinden yola çıkarak tüm bunların sebebini, Memduh Şevket'in Bakü'de Enver Paşa'yla olan münasebetine dayandığını dile getirir. *Meslek* ve *Halk* gazetelerini çıkararak bazı fikirleriyle Cumhuriyet Halk Fırkası'nı rahatsız etmesi ve İzmir Suikasti'nde parmağı olduğuna inanılması gibi sebeplerden damga yese de aklandığını ve Tahran Büyükelçiliği göreviyle Türkiye'den uzaklaştırıldığını (1925-1930) söyler.

Tepe'nin ifadelerine göre Memduh Şevket, Tahran Büyükelçiliği'nden istifa eder ve 1933 yılında Afganistan'ın başkenti Kabil'e büyükelçi tayin edilir. Burada diplomatik işlerinin yanı sıra Rusça öğrenerek Rus edebiyatıyla ilgilenmiş ve Anton Çehov'u okuduktan sonra Türk hikâyeciliğinin Maupassant tarzından uzaklaşarak Çehov tarzına yönelmiştir. Korkut Ç. Tepe, Esendal'ın Tahran'dayken yazdığı *Gurbetten Dönerken* adlı hikâyesinde büyükelçi olarak yaşadığı sıkıntıların ipuçlarını verdiğini; İran'da tuttuğu günlüklerle kızına ve oğullarına yazdığı mektuplarda da elçilik yıllarıyla ilgili ayrıntıların olduğunu söyler.

“Tarık Buğra 90 Yaşında” adlı dosya konusuyla 412. sayıda (Şubat 2008), Hatice Buğra'nın “Tarık Buğra'yı Anlatmak” (ss. 34-36) adlı yazısı yer alır. Yazıda, Tarık Buğra'nın eşi Hatice Buğra, vefat eden eşini anlatmaktadır. Hatice Buğra, eşi Tarık Buğra'nın ölümünün üzerinden on dört yıl geçtikten sonra onu anlatmanın çok acı ve zor olduğunu belirtir. Buğra, eşinin hem kişiliğinden hem de edebî şahsiyetinden bahseder. Buğra'ya göre Tarık Buğra, kendi eserine kuvvetle inanan bir insandır. Bu inancını besleyen şey de ne yaptığını daha en başından bilmesidir.

Hayatın kendisine sunduğu malzemeye dilin yardımıyla şekil veren biri olarak, kullandığı kelimeleri ifade ettikleri duygu ve düşüncelerin rengine bürümeyi, kelimelerine aklın ışığını eklemeyi bilir. Onun gözünde kelimeler, geçmişin derinliklerindeki kültürlerden henüz yaşanmamış çağlara uzanan köprülerdir (s.34).

Tarık Buğra'nın tüm bu özellikleri, onu mükemmeliyetçiliğe götürür. Hatice Buğra, eşinin, eserlerinde fark ettiği ufak bir zevksizlik ve bir duygunun dile getirilişindeki herhangi bir yanlışlık karşısında tahammül edemediğini söyler. Onun belirttiği üzere eşi, yalnızca gözleriyle değil, kalbiyle de görme yetisine sahiptir. Bu özelliği sayesinde izlenimlerini

objektif ve estetik duygulara dönüştürür. Kelimeleri zengin çağrışımlarla doludur. Zihnini, çalışma odasında sadece işiyle meşgul eder. Dikkatini dağıtacak hiçbir fazlalığa odasında yer vermez. Çünkü Tarık Buğra sadece edebiyatla hemhâl olurken mutludur. Hatice Buğra, eşinin “Eserim, benim insanlara teklif ettiğim, okuyucularımı davet ettiğim dünyadır.” sözleriyle bu mutluluğuna dikkat çeker.

Hatice Buğra, Tarık Buğra’nın eserleriyle ilgili şu ifadeleri kullanır:

Eserinde günlük yeknesaklığın külleri altında saklanan sevinç, ürperme, küçük şeylerden şaşkınlık... her şey vardır. Onun dünyası tertemiz bir havayla doludur. Bu nedenle insan, günlük hayatın getirdiği sıkıntılardan yorulduğu, biraz neşelenme ihtiyacı duyduğu zaman, onun eserindeki şiirin esrarlı; ama bir o kadar da hüznü havasını soluyarak güç toplayabilir. (...) Eserini okuduğumuz zaman, içimizde gerçekten ve evrensel olarak insanî olan şeylere ulaştığımız ve önümüze açtığı pencereden gerçek dünyaya bakıyormuş izlenimine kapılırız (s.35).

Buğra, eşinin edebiyat camiası içerisinde genel olarak edebî eserlerin değerlendirilme şekline de tepkili olduğunu şu ifadelerle açıklar:

Tarık Buğra, bir eserin açıklanmaya ve savunulmaya muhtaç olmadığına; eğer eser ‘değerli’ ise kendisi üzerine tartışanlardan çok daha uzun ömürlü olacağına inanır. Ama bu inanç, edebiyatımız adına dertlenmesini önlemez; çünkü Türkiye’de bağımsız ve tarafsız bir eleştiri olduğuna inanmaz. Ona göre, ‘Tenkit zor iştir, belki de en zor iştir: Konuya vukufunuz üstün olacak. (...) Zevkiniz, sezişleriniz kuvvetli, üstün olacak. Bunlar yetmez; insanı insan yapan ve yokluğu çok şeyi beyhûdeleştiren, adına dürüstlük dediğimiz fazilet her hüküm cümlelerinizi titizlikle denetleyecek (s.35-36).

Hatice Buğra, eşinin zamansız ölümden korktuğunu; *Gençliğim Eyvah’a*, *Yağmur Beklerken’e*, *Osmancık’a* ve daha sonra yazdığı eserlerine başlamadan önce Allah’tan kendisine başladığı işi bitirecek kadar süre vermesini dilediğini söyler. Duyduğu her söze, gördüğü her resme zihninde yer veren yazarın henüz üç buçuk yaşındayken Kurtuluş Savaşı sırasında Akşehir’de karargâh kuran yaralı askerleri görmesinin ona ilerde *Küçük Ağa’yı* yazdıracak hafızayı sağladığını belirtir. Yine, on iki yaşındayken babasının yaşadığı “Serbest Fırka” macerası, ona *Yağmur’u Beklerken’i* yazdırmıştır.

Hatice Buğra’nın ifadelerine göre Buğra, her sanatçı gibi hayatını yalnızlıkla ve kendisiyle eseri arasındaki mücadeleyle geçirir. Onun bu yalnızlığının sebeplerini Hatice Buğra, şu ifadelerle açıklar:

Ama onunkisi seçilmiş bir yalnızlıktır ve sebepleri vardır: Sanatçıya tavan arasının barınak, kuru fasulyenin lüks yemek sayıldığı bir dönemin insanıydı. ‘Yakasını üçkağıtçılara, şarlatanlara ve demagoglara kaptırmış toplumundan... sağırlardan, kulaklarını tıkamışlardan, gözlerini başarılılardan çevirenlerden’ bir şey beklediği yoktur (s.35).

Hatice Buğra yazısını sonlandırırken eşine olan sevgisini şu sözlerle dile getirir: “Eş Tarık Buğra’ya gelince: Çevresine öteki her şey karanlık görünecek şekilde manevî bir ışık yayan bu zarif, dengeli, ölçülü ve soylu insan, yeniden dünyaya gelsek gene evlenmek isteyeceğim adamdır” (s.36).

Derginin 433. sayısında (Kasım 2009), Anadolu’da kültür ve edebiyat hayatını yansıtan yazılarla oluşan bir dosya içerisinde, Bayram Bilge Tokel, ölümünün 10. yılında Abbas Sayar’ı anmak vesilesiyle bir yazı kaleme alır. “Abbas Sayar’ın Yozgat’ı, Yozgat’ın Abbas Sayar’ı” (ss.40-44) adlı yazıda Tokel, öncelikle Abbas Sayar için Yozgat’ın öneminden, sonrasında Yozgatlı Abbas Sayar’dan bahseder. Onun için “...o sadece Yozgatlı bir romancı, hikâyeci, şair ve gazeteci değil; aynı zamanda Yozgat’ın ve Yozgatlı’nın hikâyesini, romanını, şiirini yazan usta bir kalemidir” (s.40) der. Tokel, bu yazıyı daha çok, onun “1930-1980 arası yarım asırlık Yozgat’ın sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel tarihini insan merkezli bir bakış açısıyla kaleme aldığı” bir nevi ‘Yozgat Günlüğü’ denilebilecek yazılarından oluşan *Yozgat Var, Yozgatlı Yok* adlı eserden hareketle, Yozgat’ın Abbas Sayar, Abbas Sayar’ın Yozgat için ifade ettiği anlamı vurgulamak için kaleme alındığını belirtir.

Bayram Bilge Tokel, Abbas Sayar-Yozgat ilişkisinin onu yerelliğe hapsederek “mahallî yazar” yakıştırmasına itmesine karşı çıkar. Çünkü Sayar, TDK, TRT, Madaralı Roman Ödülleri gibi ulusal ödüllerin sahibi olarak böyle bir yakıştırmadan uzak düşmektedir. Tokel, Sayar’ın “ben ulusal/evrensel bir eser kaleme alacağım” diye de yola çıkmadığını, en iyi bildiği ve en güzel söylediğine inandığı kendi türküsünü/şarkısını mükemmele yakın, samimice söylediğini dile getirir. Her biri Yozgat için yakılan ağıt hüznündeki *Yılkı Atı*, *Yorganımı Sıkı Sar*, *Çelo*, *Can Şenliği* gibi eserleriyle yüreğinden gelen söz ve ezgilerin eşliğinde türküsünü söyler.

Tokel, Sayar'ın Yozgat'a olan sevdasını, onun türkülerini şiirlerinde, hikâye ve romanlarında işlemesiyle gösterdiğini ifade eder ve ekler: “ ‘Çamlığın başında tüter bir tütün’ sözleriyle başlayan o ünlü türkü klasiği *Ziya'nın Ağıtı*'ndaki derin acıyı yüreğinde hissetmese, ‘Ziyam yaşasın da beni öldürün’ der miydi? Diyebilir miydi?” (s.41). Tokel, Nida Tüfekçi'nin ‘tel’ ile ifade ettiği türküler, Abbas Sayar'ın ‘dil’ ile ifade ettiği metinler olmasa, Yozgat'ın ve Yozgat insanının anlaşılmasının zor olacağını söyler. Tokel'e göre Sayar, romanlarında Yozgat'ı ve insanlarını; “yoksulluğun en koyusu, ihanetin en acısı, unutulmuşluğun en katmerlisi” en beter hâliyle sanki ancak Yozgat'ta yaşanırcasına anlatır. Anlattığı insanlar; şehirlisi, köylüsü, paşası, valisi, delisi, velisi, Alevisi, Sünnisi ve en çok da köy insanlarından oluşur. Sayar'ın bütün bunları bir bilim adamı soğukkanlılığı ve bir tarihçi disiplini ile değil; “idealist bir memleket sevdasının şekillendirdiği sanatçı duyarlılığı”, biraz da “gazeteci aceleciliği” ile yaptığını söyleyen Tokel, onun bir Anadolu insanı samimiyetiyle söylediklerini bazen de kahramanlarına söylediğini belirtir.

Tokel, Abbas Sayar'ın sık sık Yozgat ağzını kullanarak çizdiği bu realist Yozgat ve Yozgatlı portresini gördükten sonra kendi kitabını da Tanpınar'ın yazdığı *Beş Şehir* gibi bir şehir monografisi şeklinde yazmayışına hayıflanarak yazara haksızlık ettiğini düşünür. Çünkü Sayar, bir Tanpınar olmadığı gibi; Yozgat da bir İstanbul, Bursa, Konya vs. değildir. Fakat Tokel, Ahmet Güner Sayar'ın kitaba yazdığı takdim yazısında “...onun kaleminden Çapanoğlu İsyanı'nın romanlaşmamış oluşu Yozgat kültürü için bir kayıptır.” ifadelerini kullandığını belirtir.

Tokel, Sayar'ın 1980'lerin sonlarında kaleme aldığı bu yazıları *Yozgat Var, Yozgatlı Yok Adı* altında yayımlamasının nedenini, bir zamanlar şehrin ortasında oturan insanların hiçbirinin “Yozgatlıyım” demeyip, “Topaçlıyım, Topçuluyum, Divanlıyım” demelerine duyduğu tepkiyle açıkladığını söyler. Fakat bu tutumunu o günler için haklı gördüğü hâlde bugün için tam tersinin geçerli olduğunu belirtir:

...kendini ‘Yozgatlı’ olarak tanımlayan sayısız Yozgatlı var, ama Yozgat yok... Daha doğrusu hâlâ ortada gerçek anlamda bir ‘şehir’ yok. Kaldı ki Abbas Sayar'ı kızdıran o söylemi, o yıllarda Yozgat'ın ‘derleme-toplama’ bir şehir olduğu ve şehir ahalisini oluşturan insanların henüz ‘aşiretten devlete’ geçemedikleri için ‘şehirlilik’ bilincine sahip olmadıkları şeklinde izah edip

normal karşılamak da mümkün. Oysa bugün bile hâlâ, böyle bir bilincin varlığından rahatlıkla söz edilebilir mi, bilmiyorum (s.43).

Tokel, geleneksel kültürün yetersiz kaldığı yerlerin ya Batı'dan aktarılan kültür ürünleriyle ya da çarpık modernleşmenin sonucu ortaya çıkan 'arabesk' oluşumlarla bir şekilde doldurulduğunu söyler. Yozgat'ın da bu kadarı çok erken dönemlerde yaşadığını, Abbas Sayar'ın övgüyle söz ettiği 1940'lı yıllardaki mülteci akını sonucu değişen toplumsal hayata yönelik şu izlenimlerinden anlaşıldığını belirtir:

... Gelenler uygar bir düzen içindeler. Bugünkü Saray Otel'i'nin olduğu yerdeki kahvehaneyi hemen restore etmişler, pastane, birahane yapmışlar. Hafif bir Batı müziği... Kadınlar, kızlar, beyli masalar. Kimi çayını içiyor, kimi pastasını yiyor, kimi birasını yudumluyor, kimi piposunu tütürüyor. Bir uygar tablo ki deme gitsin... (s.43-44).

Tokel, 'yeni sosyete'nin 'yeni hayat'ına, karın tokluğuna çalışan Yozgatlı'nın uyum sağlamasının o günkü şartlarda mümkün olmayacağını söyler. Çünkü bütün bunlar, o günkü Yozgat halkının kendi iç dinamiklerinden, kendi ihtiyaçlarından doğması için toplumu dönüştürücü bir etki bırakamaz.

Bayram Bilge Tokel, Yozgat'ın Abbas Sayar'ına gelince onun için şunları söyler:

Yozgat ve Yozgatlı için Abbas Sayar genel anlamda daha çok Yozgat'ı kendi bakış açısından ve işine geldiği gibi anlatan; kimine göre koyu CHP'li, solcu, sosyal demokrat; kimine göre laik, Batıcı, modernist bir yazar. Kimilerine göre de Menderesçi, sağcı, milliyetçi, muhafazakâr, dindar, gerici biri... Onda belki bunların hemen hepsinden az ya da çok bir şeyler bulmak mümkün ama tek başına ama tek başına hiçbirisi olmadığı kesin. (s.44).

Tokel'e göre, Sayar'ın, Cumhuriyet'in ilk çeyreğindeki Yozgat'a dair izlenimlerini övgüyle anlatırken yerli ve millî değerlere kayıtsız, tipik Batıcı bir aydın profili gösterdiği hâlde Yozgat'ı Yozgat yapan değerleri kafasının ve gönlünün bir köşesinde koruduğunu, "beni tanıyanlar bilirler ki, derviş yamağı bir insanım, çok şükür 'ben' demeyi hiç bilmem" sözleriyle gösterir.

Tokel, sosyalist söylemin etkin olduğu köy romancılığının önemli bir ismi olduğu hâlde Abbas Sayar'ın romanlarında ideolojik mesajlardan kaçındığını belirtir. İnsan sevgisini

her şeyin üstünde tutmayı başaran yazarın, memleketi için yaptığı olumsuz eleştiriler ve insanların onun Yozgatlı oluşuna burun kıvrmasına rağmen Yozgatlı oluşunu üstüne basa basa vurguladığını dile getirir.

Yıldız Ramazanoğlu, Mustafa Kutlu'nun hikâyeciliği hakkında bir yazı kaleme alır. “Mustafa Kutlu Hikâyeciliği/ Berrak Bir Akış” (S.415, Mayıs 2008, ss.34-36) başlıklı yazıda öncelikle Ramazanoğlu, Mustafa Kutlu'nun kalemiyle tanışmasını anlatır:

1987 yılı Ramazan ayı. Ankara'da Kocatepe Camii avlusunda bir kitap fuarını ziyarete gitmiştim. İçer kapandığımız, bir ses beklediğimiz zamanlardı. (...) Şimdiki zamanların Türk hikâyesine âşina değildim doğrusu. Ferit Edgü, Füzûzan, Sevgi Soysal gibi birkaç sol yazar beni derinden etkilemişti. Yine de beklemedeydim sanki. Mustafa Kutlu hikâyeleriyle geç de olsa karşılaşmanın, ‘Süheyla’ ile tanışmanın vakti saati gelmiş meğer. Bende imzalı kitapta Kutlu sadece 1987 tarihini kondurmuş, ayını yazmamış ama güneşli bir gündü, bunu biliyorum. Caminin avlusunda merdivenlere oturup okumaya başlamıştım. Cümleler berraktı, nihilist olmayan, dine içten içe özneyi kurucu bir rol veren yaklaşımlar vardı. Bunun modern zamanların Türk hikâyesi için yeni ve değişik olduğunu fark ettim (s.34).

Ramazanoğlu, o günün üzerinden yıllar geçtikten sonra bir gün Kutlu'nun İstanbul'da, Dergâh'taki odasını ziyaret ettiği günü anlatır. Yazarın odasındaki masanın üzerinin bomboş olması Ramazanoğlu'nun dikkati çeker ve buna çok şaşırdığını söyler. Mühim insanların masalarının oldukça dolu ve dağınık olduğuna alışık olan Ramazanoğlu, Kutlu'daki bu boş ve sade masanın anlamını irdeler:

Belki de misafirlik bir masadır da bu karmaşa başka bir mekânda yaşanmaktadır bunu da bilemeyiz; fakat yine de bir odada tek bir şeye kendini verme, hakkıyla odaklanma modern çağın kaybettiği bir şey. Masanızda bir tek kitap var ya da bomboş bir sayfa ve kalem, sadece ona hasrediyorsunuz kendinizi. Bir tek hikâye, biricik şiir. Bu nadide bir durumdu. Bu temiz ve boş masayla Kutlu hikâyeleri arasında hep bir ilişki kurmuşumdur. Boş masa temiz ve duru bir zihni getiriyor muhayyilemize. (...) Gürültünün kesildiği, masanın boşaldığı yerden pürüzsüz hikâyeler çağlayarak geliyor (s.34).

Ramazanoğlu, Mustafa Kutlu'nun hikâyelerindeki sade anlatımın, yazmaya hevesli her okura ‘ne var ki ben de böyle yazarım’ dedirttiğini fakat içindeki cümlelerin, kahramanların başka kitaplardan, başka bilinçlerden değil de hayatın tam içinden, ciğerlerinden geldiğini gösterip okuru geri çektiğini söyler.

Ramazanoğlu, Nusret Özcan'ın hazırladığı *Mustafa Kutlu Kitabı*'nın, yazarın bazı söyleşilerine yer vermesi dolayısıyla önemli bir çalışma olduğunu hatırlatıp Ercan Yıldırım'ın *Mustafa Kutlu Hikâyeciliği* adlı kitabının da yazarın “hikâyelerinin temel dinamiklerini” anlamak açısından değerli bir çalışma olduğunu belirtir: “Kitapların dökümünü yapıp analiz ederek içlerindeki özü çok iyi açığa çıkardığını düşünüyorum. Varoluş, yabancılaşma ve hakikat, gerçekten de Mustafa Kutlu hikâyesinin ana eksenini oluşturuyor. Buna belki ekolojiyi de eklemek lâzım” (s.35).

Ramazanoğlu, kitapta Yıldırım'ın hikâyelerle ayetler arasında ilişki kurmasının, hikâyelerin doğrudan telkinde bulunmayan yapısı göz önünde bulundurulduğunda yadırgatıcı geldiğini, fakat “gerçekten de hikâyelerin doğrudan vahyin aydınlanması içinde yüzdüğünü” fark etmemenin imkânsız olduğunu söyler. Ramazanoğlu'na göre insanlar, inancı kalplerinin gizli bir yerinde hep taşırlar. Onun tespitlerine göre hikâyelerde hak ve hakikat arayışı temel zemini oluşturur. Kahramanlar vasıtasıyla hayat sorgulanıp yorumlanır ve “bu sırada fitrat temel bir altyapı” oluşturur. Ramazanoğlu, Ercan Yıldırım'ın tespitlerine göre Kutlu'nun kitaplarında insanların iyiye meyilli olduğunu, fitratlarının temiz olduğunu, “en zalim insanda bile beklenmedik özeleştiriler, şiirsel bir merhamet”in dikkat çektiğini belirtir. Bu doğrultuda Yıldırım'ın zemin olarak seçtiği ayeti isabetli bulur: “ ‘Dünya hayatı sadece oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Allah'ın gazabından korunanlar için elbette ahiret yurdu daha iyidir. Düşünmüyor musunuz?’ (Enam, 32)” (s.35).

Ramazanoğlu, ayetin anlattıklarına rağmen Kutlu'nun tasavvurunda kesinlikle dünyaya boş vermişlik olmadığını, “dünya içinde olma, dünyevî olanın içinde yol olma; ama dünya tuzaklarına yakalanmama”nın hâkim atmosferi oluşturduğunu; çok büyük olayların tevekkülle geçirildiğini, yazgıya direnilmediğini söyler. Yıldırım'a göre Kutlu'nun tüm kitaplarının yargısının insanoğlunun dünyayla olan bire bir kavgasından ibaret olduğunu belirtir. Ona göre, “Dine karşı mesafeli yazarların çoğunda insanın dünyaya tek ve yalnız olarak fırlatılışının acısı, hayatın boş ve beyhudeliğinin egzistansiyalist ‘Bulantı’sı varken Kutlu başıboş bırakılmamış, aydınlatılmamış insanı koyar masaya” (s.35).

Ramazanoğlu, Kutlu'nun *Yokuşa Akan Sular*'da eşğinde olunan “kalpsiz ve haksız yeni dünyaya” dikkat çektiğini; *Bu Böyledir*'deki *Manifatura* hikâyesinde namazı iyice geciktiren, bunda da bir sakınca görmeyen esnafın, namazı öncelik görmediğini göstermesiyle ikinci vaktinin dünya telaşının en çok bastırdığı vakit olarak insanı ikinci namazıyla buluşmaktan men eden zaferini anlattığını söyler. *Sır* kitabında da yine hayata ağır eleştiriler gönderildiğini belirtir. “Kente yerleşen dergâhlar, güç ve zenginlik gösterisi bulamışlardır zikirlerinin içine” (s.36).

Ramazanoğlu, Kutlu'nun hikâyelerinde dilin zenginliklerini kullanma becerisine de değinir:

Hikâyeler her şeyden önce bir Türkçe kelimeler, deyimler, vurucu tamlamalar, imalar ve tasvirler bahçesidir. Türkçenin serpildiği ve yapraklandığı bir edebiyat. (...) Eleğimsağmalar doğuran şelale, karakoncolos motorun egzosu gibi duyulmadık kelimelere rastlayabileceğimiz gibi, en zor meselelerin hakikati bir iki cümle darbesiyle parlayıverir önümüzde. Helal paradan söz edilirken ‘El işlemiyor, alın terlemiyor, nasıl bir paradır bu. Böyle hayırsız para önüne geleni yıkıp geçen bir sel felaketidir.’ demesi gibi. (...) Deyimlerin ise tadına doyum olmaz. Uzayan işin tadı kaçır, demir tavında dövülür, tandır sıcak iken ekmek tutar, demirdir çekilmez feleğin yayı... (s.36).

Ramazanoğlu, Kutlu'da kırdan kopmuş, betonla kuşatılmış genç okurları kendine çeken başka bir şeyin de ondaki natüralist atmosfer olduğunu söyler: “Doğayla uyumlu insan hareketleri, ağaçların uğultusu, derelerin şırıltısı, kuşların muhabbeti ve insan gibi muamele görebilen akasyalar örneğin. Alttan alta natüralist bir çizgi de vardır özellikle uzun hikâyelerde” (s.36).

Yıldız Ramazanoğlu, kimi eleştirmenlerce Kutlu hikâyesinin Orhan Kemal ve Sabahattin Ali çizgisine yakın bulunduğunu söyler. Bunun bir yönden doğru olsa da Kutlu'nun, özel üslûbu, Türkçeyi kullanma biçimi ve inancın vazgeçilmezliği noktasında her ikisinden de ayrıldığını ifade eder. Kutlu'nun hikâyesini anlamak için “Nurettin Topçu'nun Anadolu milliyetçiliği, İslamcılık ve sosyalizm sacayağını sağlamca yere bastırarak Türkiye'nin ve Türkçenin önüne açtığı imkânları iyi analiz etmek” gerektiğini belirtir.

Funda Özsoy Erdoğan, Yaşar Kemal'i anlattığı “Edebiyatçı Kimliğine Siyasetin Gölgesi Düşmesin/ Yaşar Kemal” (S. 498, Nisan 2015, ss. 38-39) başlıklı bir yazı kaleme alır.

Erdoğan, yazının girişinde “edebiyatçı kimliği ile siyasi kimliği atbaşı giden bir yazar” olan Yaşar Kemal’den bahsedeceğini söyler ve yazarın edebî hayatı hakkında bilgiler verir:

Asıl adı Kemal Sadık Göğceli. Ağıt derlemelerini, şiirlerini 1940’lı yıllarda bu isimle yayımlamış. Ancak yıl 1951’i gösterirken İstanbul’a gelip de Cumhuriyet gazetesinde çalışmaya başlayacakken arkadaşı Abidin Dino’nun uyarısı üzerine, siyasi geçmişinden ötürü bir sıkıntı yaşamamak için Yaşar Kemal ismini alır. Böylece kendine özgü röportajlarını ve elbette yine Cumhuriyet gazetesinde tefrika halinde yayımlanacak olan ilk romanı *İnce Memed*’i bu isimle yazar. (...) Kırk ayrı dilde okunuyor dahi olsa bu roman; o destansı, epik anlatımı modern romana katk yaparak oluşturduğu tekniği ile Türkçenin başyapıtlarındandır *İnce Memed* (s.38).

Erdoğan, bu bilgilerden sonra Yaşar Kemal’in siyasi kimliğinin, edebiyatçı kimliğinin önüne geçmemesi için temennide bulunur. Yazarın romanlarında anlattıklarının siyasetin ötesinde olduğuna dair Adnan Binyazar’ın bir konuşmasını dinlediğini ve onun, Yaşar Kemal’den duyduğu şu sözünün çok şey anlattığını söyler: “Ben Kürdüm, anam babam da Kürt; ama ben Türkçenin yazarıyım”. Erdoğan, bu sözlerden Yaşar Kemal’in romanlarında siyasetten ziyade “insanın özündeki evrensel başkaldırı duygusunu, hatta ona eşlik eden korku duygusunu” anlattığını söylemenin daha doğru olduğunu ifade eder ve ekler:

Hep denir ya ‘Mürekkebin akmadığı yerde kan akar’ diye. Yaşar Kemal, elliyi aşkın, pek çok dile çevrilmiş eserlerinde aktığı mürekkeple, dilerim sağımızın solumuzun, önümüzün arkamızın kana bulandığı bu dünyada, daha fazla kan akmasını önleyebilecek bir pusula olur” (s.38).

Funda Özsoy Erdoğan, Yaşar Kemal’in eserleriyle tanışıklığının henüz ilkokulda, babasının kütüphanesinden izinsiz alıp okuduğu *Üç Anadolu Efsanesi*’yle başladığını söyler. O yıllar Erdoğan’ın bir de kardeşi dünyaya gelmiştir. Hem onunla ilgilenir hem de bolca kitap okur bu sırada. Kendisinin, okuyarak büyükler dünyasına katıldığı ilk yazarın Orhan Kemal olduğunu ve ikinci bir Kemal’i keşfetmekle de büyük sevince kapıldığını söyler. Erdoğan, harıl harıl bu okuma macerasında Köroğlu’nu, Karacaoğlan’ı, *Alageyik*’i ve nice destansı eserleri okuyup farklı dünyaları keşfettiğini anlatır. *İnce Memed*’le ise ortaokulda tanışmıştır. Artık çocuk çoluğa karıştığında, kendi çocuğunu dizinde uyuturken bu sefer elinde Yaşar Kemal’in *İnce Memed*’inin dördüncü cildinin olduğunu söyler.

Erdoğan’ın bir taraftan dergilerde hikâyeleri yayınlanırken bu yazarla da bağının devam ettiğini belirtir, ta ki yazarın *Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana* kitabını okuyana denk.

İnce Memed’lerden *Teneke*’ye, *Ağrı Dağı Efsanesi*’nden *Yılanı Öldürseler*’e, birçok kitabını okuduğu, “insandaki başkaldırı duygusunu romanlarının özü yapan” yazara bu kitapla küsmüş olduğunu söyler, ancak yıllarca okumadığı yazarla onun, *Tek Kanatlı Kuş* kitabı sayesinde barışmıştır. Bunu da şu sözlerle ifade eder: “Bu incecik roman, içinde onca allegoriyi barındıran, korkunun bulaşıcı atmosferini olanca gücüyle hissettiren roman, beni Yaşar Kemal’le barıştırdı” (s.39).

Erdoğan, yazısını Yaşar Kemal’in edebiyattaki yeri ve önemine dair sözleriyle tamamlar:

Yaşar Kemaller kolay yetişmiyor. Onunla Türk edebiyatında bir dönem kapandı. Destansı bir anlatıma, türkülerden aldığı ilhamla masalları, halk hikâyelerini sığdırabilmiş, lirik ile epik anlatıyı bir potada eriterek modernize edebilmiş bir romancıydı o. (...) Beş yaşında babasının ölümüne tanık olmuş, yüreğinde travmalar biriktirmiş, korkular büyütmüş, başkaldırılar çoğaltmış ve bütün bunlardan İnce Memed gibi “soylu bir eşkıya” doğurmuş olan bu yazar, siyaset adına değil, ama Türk ve Dünya edebiyatı adına bir kayıptır. Zira Yaşar Kemal’i siyasetin, ideolojilerin dar kalıplarından sıyırdığınızda ortaya dünya çapında bir yazar çıkar (s.39).

M. Fatih Kanter, “Modernizm Kışkacındaki Bireyin İronik Eleştirisi Yahut Haldun Taner’in Hikâyeciliği”(S. 499, Mayıs 2015, ss. 24-26) başlıklı yazısı ile Haldun Taner’in hikâyeciliği ve eserlerindeki bireyin eleştirisinden bahseder. Kanter’in ifadesine göre “Cumhuriyet dönemi Türkiye’inde yeni gelişen ve hızla modernleşen ülkenin sıradan insanlarından farklı bir biçimde hayatı algılayan Haldun Taner, devrinin sosyo-kültürel yapısını hikâyelerinde kendi sıkıntılarıyla ortak bir paydada buluşturarak sunar” (s.24). Kanter, yazarın eserlerinde değişim içindeki insanın dramını anlattığını söyler. Ona göre Haldun Taner hikâyelerinde “arafta kalan huzursuz bir toplumun yaşadığı ‘medeniyet krizi’ni” ironik bir bakış açısından sunar.

Kanter, Türkiye’nin savaşıardan çıkıp yeniden inşa edildiği bir dönemde toplumsal yapıdaki değişimlerin kaçınılmaz olduğunu ve Haldun Taner’in de hikâyelerinde bu değişimin özü bozarak yapay yaşam düzenini meydana getirdiğinin vurgulandığını ifade eder. Kanter’in, örnek verdiği bu hikâyelerden bazıları şunlardır: *Kooperatif*, *İşgüzar Bir Polis*, *Kaptanın Namusu*, *Dairede Islahat*, *Bir Kavak ve İnsanlar*, *Tuş*, *Yaşasın Demokrasi*, *Ay Işığında Çalışkur*, *Sancho’nun Sabah Yürüyüşü*. Kanter, bu hikâyelerde bireyden topluma ve

kurumlara doğru yönelen bir eleştirinin görüldüğünü belirtir. Haldun Taner’in söz konusu hikâyelerinde “modernizmin rahat ve konforlu hayat ilkesini kendi çıkarları doğrultusunda kullanan insanların nasıl eğreti durduğuna” göndermede bulunduğunu ifade eder. Kanter, örneğin Haldun Taner’in *Bir Kavak ve İnsanlar* adlı hikâyesinde “tabiatı tahrip eden insanın aslında kendi özüne ve ruhuna zarar verdiğine” vurgu yaptığını söyler ve hikâyede geçen olaylardan bahseder:

Hikâyede, bir kavak ağacının altına gömülen ihtiyarın ona ruhunu vermesi, ardından o bölgede kurulacak fabrika için ağacın kesilmesi ve telefon direği oluşu, tabiat ve kent çelişkisi bağlamında anlatılır. Köylülerin de fark ettiği gibi, deniz kıyısındaki köy, kavak ağacının yeşermesiyle başka bir kimliğe bürünür ve ilginç bir biçimde kavak ağacı ölen ihtiyarın görünümünü andırır. İnsan ruhunun sonsuzluğuyla birleşen tabiatın canlanması adeta bir yeniden diriliş metaforu olarak kullanılır. Ancak modern hayatın temel ayaklarından olan sanayileşme ve fabrikalaşma, tabiatı kendi çıkarları uğruna tahrip etmekten kaçınmaz (s.24-25).

Kanter, kavak ağacının bulunduğu mekâna bir termosifon fabrikası kurulacak oluşuyla kavağın ve tabiatın düzeninin değişmesinin yazarın tezine ilişkin bir örnekleme olduğunu söyler. Fabrikatörün emriyle bir telefon direğine çevrilen kavak ağacı, yeniden yeşillenip yaprak açar. Kavak ağacıyla inatlaşan fabrikatör, telefon direği olan kavağı küçük parçalar hâlinde kestirip yakar ve küllerini denize savurur. Kanter’in ifadesiyle, tabiatı ve doğallığı simgeleyen kuşlar da tabiatın temsilcisi olarak fabrikanın açılış konuşmasında fabrikatörün kafasına pisleyerek tepkisini ortaya koyarlar. İzleyenlerin gülüşleri üzerine konuşmasını, insaniyet ve dünya barışından dem vurarak tamamlayan fabrikatör, trajikomik bir duruma düşer.

Kanter, hikâyede geçen bu durum üzerine sözlerini şu şekilde tamamlar:

Kuş cıvıltısının karşısına simge değer olarak çekiç gürültüsünün, tabiatın karşısına da fabrikatörün konulduğu hikâyede, modern hayatın insanı doğadan ve doğallıktan kopararak yozlaştığına dikkat çekilir. Fabrikatörün şahsında cisimleşen yozlaşma, modernizmin bireyleri esir alarak çıkar batağına sürüklediği noktasında toplanır (s. 25).

Kanter, *Bir Kavak ve İnsanlar* hikâyesinde olduğu gibi Haldun Taner’in, modern insanın özünden uzaklaşarak yozlaşmasına örnek eserlerinden *Yaşasın Demokrasi*, *Made in U.S.A*, *Kooperatif*, *Dairede Islahat* ve *Sebati Bey’in İstanbul Seferi*’nden de bahseder. Haldun Taner’in hikâyelerinde tüketimin aynı zamanda toplumda sınıfsal ayrışmayı

hazırlayan “sosyal bir dinamik olarak” görüldüğüne dikkat çeken Kanter, yazarın maddiyat ve çıkar ilişkileri üzerinden ayrılan sosyal sınıflar arasındaki çatışmaya odaklandığı eserlerine de *İki Komşu, Kooperatif, Artırma, Rahatlıkla, Konçınalar, İsteddiği Şarkıyı Dinleyebilmek* ve *Sonsuza Kalmak*’ı örnek verir.

M. Fatih Kanter, sonuç olarak Haldun Taner’in hikâyelerinde modernizmin etkilediği kent insanlarını bütün yönleriyle gözlemlediği ve bu gözlemlerini ironik bir bakış açısıyla yansıttığını, değişen dünyanın şartlarına ayak uydururken özünden uzaklaşan insanın trajikomik hâlini hikâyesinin odak noktası yaptığını ifade eder.

“Mustafa Kutlu’nun Hikâyeciliği” adlı dosyanın olduğu 462. sayıda (Nisan 2012), Yedigâr Türkeli Sanlı’nın “Charles Dickens 200 yaşında”(ss. 24-26) başlıklı yazısı vardır. Sanlı, “7 Şubat 1812’de İngiliz Krallığı’nın sahip olduğu sömürgelerden dolayı, ‘güneş batmayan ülke’ unvanını almaya az bir zaman kala, memur bir babanın sekiz çocuğundan ikincisi olarak İngiltere’nin Portsmouth şehrinde” doğduğunu söylediği Dickens’ın, “Victorya’nın İngiltere Krallığı’nı toprak ve itibar olarak güçlendirdiği, İngilizceyi bir dünya dili yapma gayretinde olduğu sıralarda” verdiği eserlerle “İngiliz edebiyatına ve diline renk ve güç” kattığını ifade eder. Sanlı, XIX. yüzyıl İngiltere’inde, sınıf farkının çok derin yaşandığı, soylu ailelerin çocuklarının doğuştan şanslı sayıldığı bir çağda sıradan bir memur çocuğu olarak Dickens’ın kalemiyle kendisini ispat etmesini takdire şayan bulur.

Sanlı’nın ifadelerine göre Dickens henüz 12 yaşındayken babası, ödeyemediği borçlar yüzünden ailesiyle birlikte boçlular hapisanesine atılır. Dickens’a da hapisaneye taşınmak yerine okulu bırakarak babasının borçlarını ödemek için çalışmak düşer. Sanlı, onun *Küçük Dorrit (Little Dorrit)* romanında, ailesinin Marshalsea Borçlular Hapishanesi günlerini geniş bir biçimde anlattığını; çocukluğundan beri yaşadığı zorlukların, zamanla heyecan ve büyük bir zevkle okunan eserlere dönüşeceğini belirtir.

Başarılı romancılığının yanı sıra Dickens’ın aynı zamanda başarılı bir gazeteci de olduğunu söyleyen Yedigâr Türkeli Sanlı, lisans derslerinde hocası Orhan Okay’ın, Ahmet Mithat Efendi ile Charles Dickens’ı “okuyucularının beklentilerine göre roman

kahramanlarına farklı yol haritaları çizmeleri, on parmağında on marifet pek çok alanda kalem oynatmaları, kendi dönemlerinde en çok okunan olmaları yönüyle” benzeştirdiğini ifade eder. Sanlı, Ahmet Mithat’ın da Dickens gibi kendi gazetesini çıkardığını, romanlarının konusunun çoğunun kendi hayatından oluştuğunu, gazete tefrikasında öldürdüğü roman kahramanını da Dickens gibi halkın yoğun talebiyle hayata döndürdüğünü; Ahmet Mithat’ın bu zamandan bakıldığında bile Dickens gibi aslında ne kadar başarılı olduğunu, Orhan Okay’ın *Batı Medeniyeti Karşısında Ahmet Mithat Efendi* adlı eserinin okununca daha iyi anlaşılacağını söyler.

Sanlı, Dickens’ı İngiliz halkı için özel yapan şeylerden birinin de kendisini kolaylıkla okutan romanlarının yanı sıra, İngiliz toplumunda yeni gelenekler icat etmesi olduğunu belirtir. Onun ifadelerine göre “Hristiyanların dinî bayramı olan Noel’de, vazgeçilmez Noel hikâyesi okuma, anlatma; Noel şarkıları söyleme geleneğinin başlatıcısı, *Bir Noel Şarkısı (A Cristmas Carol)* isimli çocuk hikâyesiyle Dickens olmuştur” (s.25).

Sanlı’nın belirttiği üzere Dickens’ın yaşadığı evlerin bir kısmı günümüzde müzeye çevrilmiştir. Bu evler, Dickens’ın dönemine uygun olarak döşenmiş ve Dickens’a ait hususi eşyalarla ziyaretçilere açık hâle getirilmiştir. Londra Merkez’deki Müze Ev’de 100 binin üzerinde el yazması eseri ve yazarın kişisel çalışmaları mevcuttur. Sanlı, Dickens’ın bu evde otururken *Oliver Twist* ve *Nicholas Nickleby* romanlarını yazdığının bilindiğini söyler. Onun, çok satan eserlerinden elde ettiği servetiyle, her İngiliz’in bir gün oturmayı hayal ettiği Güney’den bir ev aldığını, 9 Haziran 1870’te 58 yaşında vefat ederken bu evde olduğunu belirtir.

Sanlı’nın verdiği bilgilere göre Dickens, çok sevdiği şehre gömülmeyi istemesine rağmen cenazesi Londra’da Westminster Kilisesi’nde meşhur Şairler Köşesi’ne (PoetsCorner) defnedilmiştir. Yazarın, yalnızca soyluların gömüldüğü bu kiliseye defnedilmesinin, onun İngiliz edebiyatına ve diline yaptığı hizmetlerden dolayı olduğu belirtilir. Ona vefa gösterisi, doğumunun 200. yılı vesilesiyle doğum tarihi olan 7 Şubat’ta İngiltere birinci Veliht Prensi Charles’ın Westminster Kilisesi’nde yaptığı resmi açılışla başlar. Sanlı, Dickens’a olan sevgi

ve vefanın 2012 senesi boyunca İngiltere’de ve dünyada 50’yi aşkın ülkede farklı etkinliklerle gösterilmeye devam edeceğini belirtir.

Türk Edebiyatı dergisinde edebiyat ödülleriyle ilgili yazılar da vardır. Kısa tutulan bu yazıların genellikle “Kırkambar”da yer aldığı ve yazarının belirtilmediği görülür. Bunlardan biri, “2010 Nobel Edebiyat Ödülü’nün Sahibi: Mario VargasLlosa”(S. 445, Kasım 2010, ss.75) başlıklı yazıdır. Yazıda, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi’nin, 2010 Yılı Nobel Edebiyat Ödülü’nü Perulu yazar Mario VargasLlosa’ya verdiği belirtilir.

Llosa, 1982’de ödülü alan Kolombiyalı yazar Gabriel Garcia Marquez’den bu yana Nobel Edebiyat Ödülü’nü almaya hak kazanan ilk Güney Amerikalı yazar olur. Yazarın, “iktidar yapılarının haritasını çıkarmasıyla bireysel direniş, isyan ve yenilginin etkili tasvirini yapması” sebebiyle ödüle lâyık görüldüğü belirtilir. 74 yaşındaki yazarın, ödülünü 10 Aralık’ta Stockholm’de düzenlenecek törende alacağı bilgisi verilir. Yine yazıda belirtildiği üzere, yazar, *Yeşil Ev* (TheGreen House) ve *Katedralde Sohbet* (Conversation in theCathedral) adlı eserlerinin de aralarında bulunduğu 30’dan fazla roman, oyun ve deneme yazmıştır. Dünyada tanınmasına vesile olan eser, *The Time of TheHero*(KahramanınZamanı)’dır. 1990’da girdiği Peru devlet başkanlığı seçimlerini kaybeden Llosa, 1993’te İspanya vatandaşı olur. 1995’te ise İspanyolca konuşan dünyanın en seçkin edebiyat nişanı olan Cervantes nişanı ile ödüllendirilir. Yazarın, yazıda belirtilen Türkçeye çevrilmiş eserlerinden bazıları şunlardır: *Yeşil Ev*, *Elebaşılar*, *Kent ve Köpekler*, *PalominoMolero’yu Kim Öldürdü?*, *Mayta’nın Öyküsü*, *Üvey Anneye Övgü*, *Masalıcı*.

469. sayıda (Kasım 2012), “Sezai Karakoç’a EİT Ödülü” (ss.79) başlıklı, yazarı belirtilmeyen bir yazı yer alır. Yazıda belirtildiğine göre Ekonomik İş Birliği Teşkilatı (EİT) tarafından Tarih, Kültür, Edebiyat ve Güzel Sanatlar Büyük Ödülü Sezai Karakoç’a verilir. Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla EİT’ye bir mektup gönderen Karakoç, İslam ülkeleri arasındaki işbirliğinin temel taşlarından biri olarak saydığı EİT’ye teşekkürlerini sunar. Sezai Karakoç, ödülünü almak için Tahran’a gelemeyeceğini belirterek paranın EİT’nin kültür işleri için sarf edilmesini istediğini söyler. Yazıda, söz konusu ödülün, 2010’da Rasim Özdenören’e verildiği de hatırlatılır.

Derginin aynı sayısında (S.469) “Çinli Yazar Mo-Yan’a Nobel” (s.78) başlığı altında, yazar Mo-Yan’a verilen Nobel Edebiyat Ödülü’nden bahsedilir. Yazıda, İsveç Akademisi’nin 2012’de Nobel Edebiyat Ödülü’nü Japon yazar Haruki Murakami’ye değil de Çinli yazar Mo-Yan’a vererek tüm tahminleri altüst ettiği belirtilir. Mo-yan’ın 1987 yapımı *Kızıl Darı Tarlaları* (Red Sorghum) adlı filme ilham veren iki romanıyla da Avrupa’da ve ABD’de tanındığı ifade edilir.

Bir başka ödül yazısı da 481. sayıda (Kasım 2013) “2013 Nobel Edebiyat Ödülü Alice Munro’ya Verildi” (ss.79) başlığıyla yer alır. Nobel Komitesi tarafından “Modern kısa öykünün efendisi” sayıldığı ifade edilen Munro için İsveç Akademisi’nin şu açıklamada bulunduğu belirtilir: “Bazı eleştirmenler onu Kanadalı Çehov olarak görüyor. Metinlerinde çoğu zaman günlük ama etkili olaylar, bir şimşek çakma anı kadar kısa sürede hikâyeyi aydınlatan tezahürler olarak öne çıkıyor” (s.79). Akademinin şimdiye kadar ödül verdiği 13. kadın yazar olan Alice Munro’nun Türkçede *Kaçak* ve *Bazı Kadınlar* adlı eserlerinin bulunduğu ve yazmaya 1960’larda başlayan yazarın *Dear Life* (Sevgili Hayat) eseri yayımlandıktan sonra yazmayı bıraktığını açıkladığı belirtilir.

Derginin, hikâyeci ve romancıların ölümüne dair “Kırkambar” yazıları da yayınladığı görülür. “Kırkambar”ın “Kayıplar” alt bölümünde yer alan bu kısa yazıların yazarı belirtilmez. Bunlardan biri, “Norman Mailer Öldü”(S. 410, Aralık 2007, ss. 77) başlıklı yazıdır. Yazıda, Amerikalı ünlü yazar Norman Mailer’in 84 yaşında hayatını kaybettiği duyurulur. Yazıda belirtildiği üzere, Amerikan edebiyatının “hırçın çocuğu” olarak nitelenen Mailer, ekim ayında akciğerlerinden ameliyat olmuştur. İki kez Pulitzer ödülü kazanmış, 40’tan fazla kitabı ve denemelerinde, Amerikan siyaseti, Vietnam ve Irak savaşları hakkında “rahatsız edici görüşlerini” dile getirmiştir. Yazarın ilk kitabının, İkinci Dünya Savaşı üzerine yazılmış en iyi romanlarından biri olarak sayılan *The Naked and the Dead* (Çıplak ve Ölü) olduğu belirtilir. Bu roman, Mailer’i 1948 yılında daha 25 yaşındayken şöhrete kavuşturur. Belirtildiği gibi yazar, *The Armies of the Night* (Gece Orduları) adlı eseriyle 1968 yılında Pulitzer Ulusal Kitap Ödülü’nü, *The Executioner’s Song* (Celladın Şarkısı) adlı kitabıyla ise 1978 yılında Pulitzer Roman Ödülü’nü kazanmıştır.

411. sayının “Kırkambar”ında (Ocak 2008) hikâye, roman ve oyun yazarı Erhan Bener’in ölümü üzerine kısa bir yazı yayınlanır (ss.79). Öldüğü ve toprağa verildiği gününün belirtilmesinin ardından yazarın hayatıyla ilgili şu bilgiler aktarılır:

1929 yılında babasının görevli olarak bulunduğu Kıbrıs’ta doğdu. 1950 yılında, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi’ni bitirdi. 1956 yılında A.Ü. Hukuk Fakültesi’nde lisans diploması aldı. 1950-1975 yılları arasında, yurtiçinde ve yurtdışında, çeşitli görevlerde bulundu. ABD’den Hindistan’a, Danimarka’dan İsrail’e kadar çeşitli ülkelerde görev yaptı. 1975 yılında kendi isteğiyle emekliye ayrıldı (s.79).

Yazıda belirtildiği üzere Bener’in ilk şiir ve hikâyeleri 1945 yılında çeşitli dergilerde yayınlanır ve bazı eserleri yabancı dillere çevrilir. Romanları, hikâyeleri, hatıraları, denemeleri ve tiyatro oyunları olan yazarın ayrıca sinema ve televizyona uyarlanan romanları ve senaryoları vardır. Fransız-Türk Kültür Cemiyeti, Yunus Nadi ve Orhan Kemal Roman Ödülleri, Haldun Taner, Yunus Nadi ve Dil Derneği Ömer Asım Aksoy Hikâye Ödülleri gibi çeşitli ödüllere layık görülür.

417. sayının “Kırkambar”ında (Temmuz 2008), yine bir “Kayıp” yazısı olarak Cengiz Aytmatov’un ölümü üzerine bir yazı yayınlanır (ss.106). Yazıda, ünlü Kırgız yazarı Cengiz Aytmatov’un 10 Haziran Salı günü, Almanya’nın Nürnberg şehrinde, tedavi görmekte olduğu klinikte hayata veda ettiği belirtilir. Dünya edebiyatına mal olmuş bir yazar olarak doğumunun 80. yılının tüm dünyada kutlandığı yazarın 14 Haziran Cumartesi günü, Kırgızistan’ın başkenti Bışkek’te devlet töreniyle son yolculuğuna uğurlandığı, Çon Arak köyü yakınlarında, Stalin’in 1937 yılında öldürttüğü babası Törekul’un da gömülü bulunduğu Ata-Beyit anıtı yanında toprağa verildiği belirtilir.

İfade edildiği üzere eserleri 157 dile çevrilen ve altmış milyon baskıyla dünyanın en çok satan yazarı olarak kendisinden söz ettirilen yazarın hayatından kısa bilgilerden sonra şu eserlerinin isimleri belirtilir: *Yüzyüze*, *Cemile*, *İlk Öğretmenim*, *Elveda Gülsarı*, *Beyaz Gemi*, *Selvi Boylu Al Yazmalım*, *Gün Olur Asra Bedel*, *Dişi Kurdun Rüyalari*, *Toprak Ana*, *Dağlar Devrildiğinde-Ebedi Nişanlı*.

Dergide ölümü üzerine kısa yazılar yayınlanan başka hikâyeci ve romancılar şunlardır: Şerif Benekçi (S.420, ss.79), Orhan Duru (S.425, ss.77), Naim Tiralı (S.429, ss.77), Rıza Akdemir (S.463, ss.80), Peride Celal (S.477, ss.82), Leyla Erbil (S.478, ss.82), Mustafa Miyasoğlu (S.479, ss.82), Turgut Özakman (S.481, ss.83), Afet Ilgaz (S.496, ss.82).

Hikâyeci ve romancıları konu alan yazılar ise genellikle edebiyat dünyasının gelmiş geçmiş büyük yazarları hakkında kaleme alınır. Bu yazılar, gerek derginin ana sayfalarında gerekse “Kırkambar”da yer alır ve sayıca çoktur. Sayfa sayısı olarak oldukça hacimli olmakla birlikte bazıları da iki veya üç sayfalık yer kaplamaktadır. Bu tür yazılara derginin her sayısında rastlanmakla birlikte bazen yazarların ölüm veya doğum yıl dönümlerinde derginin “özel sayı” olarak çıkardığı sayılarda; bazense herhangi bir “dosya konusu” düzenleyen sayılarda rastlanılır. Derginin bu kategoride yazı içeren özel sayılarına “100. Yılında Balkan Harbi ve Edebiyatımız” (S. 468), “Vefatının 100. Yılında Ahmet Midhat Efendi” (S. 470), “Polisiye Edebiyat” (S. 473), “Birinci Dünya Savaşı ve Edebiyatımız” (S. 492) gibi sayılar; dosyalarına ise Bağdat, Musul, Kerkük ve Biz” (S. 402), “Korku ve Edebiyat” (S. 403), “Sanat, Edebiyat ve Anne” (S.405), “Kültür ve Edebiyatımızda Balık ve Balıkçılık” (S.409), “Mustafa Kutlu’nun Hikâyeciliği” (S.462) ve “Yaşar Kemal” (S.498) gibileri örnek verilebilir.

Hikâyeci ve romancıları söz konusu eden bu yazılarda yazarın hayatı, edebî faaliyetleri ile edebiyata katkıları anlatılır. Yazılar genellikle yazarının samimi üslubuyla kaleme alınırken bazıları da bir makale ciddiyetiyle yazılır. Örneğin Hâluk Harun Duman “Ömer Seyfettin’de Kimlik Bilinci”, M. Fatih Kanter “Modernizmin Kışkacındaki Bireyin İronik Eleştirisi Yahut Haldun Taner Hikâyeciliği”, Sezai Coşkun “Kemal Tahir ve Birinci Dünya Savaşı”, A. Cüneyt Issı “Sait Faik’in Hikâyelerinde Vapur ve Vapur Yolculuğu” ve Seval Şahin “Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Hikâyelerinde Ölüm İzleği” gibi yazarlar, belirtilen yazıları daha çok akademik bir ciddiyetle yazılarını meydana getirirler. Ancak hikâyeci ve romancıları konu edinen bu yazıların birtakımı, kendisi de hikâyeci ve romancı kimliğiyle tanınan isimler tarafından kaleme alınır ve bir sohbet havası içerir. Hatice Buğra “Tarık Buğra’yı Anlamak”, Funda Özsoy Erdoğan “Edebiyatçı Kimliğine Siyasetin Gölgesi Düşmesin/ Yaşar Kemal”,

Yıldız Ramazanoğlu “Mustafa Kutlu Hikâyeciliği/ Berrak Bir Akış”, Bahtiyar Aslan “Kemal Tahir, Atüt, Doğu-Batı ve Yerlilik” ve Kâmil Yeşil “Modern ile Gelenek Arasında Bir Hikâyecî” gibi isimler, bu tür yazıları kaleme alan öykücü ve romancılardır.

2.3. HİKÂYE VE ROMAN POETİKA YAZILARI

Türk Edebiyatı dergisinde hikâye ve roman poetikasını konu alan pek yazı bulunmadığı görülür. Bu tür yazılara dâhil edilebileceklerden biri, Bahtiyar Aslan’ın 431. sayıda (Eylül 2009) kaleme aldığı “Kahramanın Serüveni” adlı yazıdır (ss.22-24). Aslan, yazıda, anlatmaya dayalı edebî metinlerin merkezinde yer alan kahramanın/kahramanların, mitolojik veya efsanevî anlatıların oluşturduğu en eski metinlerden günümüze, bilhassa postmodern anlatıya kadarki yaşadığı değişimi ele alır.

Aslan, öncelikle, mitolojik anlatılardan günümüz anlatılarına kadar tüm anlatı türlerinin sisteminde, olmazsa olmaz unsurlar olarak olay, dil, kahraman/kişi ve anlatım tekniğinin yer aldığını belirtir. Bu anlatı sisteminin başat ögesi olarak saydığı kahraman/kişi’ye dair görüşünü, Mehmet Tekin’in bu konudaki fikirleriyle destekler:

Mehmet Tekin’in roman için yaptığı, ‘Romancının muhayyile gücü ve yazma yeteneğiyle aslına benzer yaratılan bu dünyada, başlıca ilgi odağı, kişidir. İlgi odağıdır; çünkü diğer öğeler onun için vardır ve söz konusu dünya onunla bir anlam ve işlev kazanmaktadır’ şeklindeki tespit bütün anlatı türleri için de geçerli bir tespittir (s.22).

Aslan, toplumlarda dünyayı algılayış ve yorumlayıştaki değişimin “edebî esere, teknik ve öze” yansıdığını, doğal olarak da kahramanın/kişinin vasıflarında değişikliklere sebebiyet verdiğini ifade eder. İlk olarak mitolojideki kahramanı tanımlamak için mitoloji üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan Joseph Campbell’in ifadelerinden faydalanır. Campbell’in kahraman tanımı, “... genel geçerliği olan olağan insanî biçimlerin yerel ve kişisel tarihsel sınırlamalarını çatışarak aşabilmiş olan kadın ya da erkektir” (s.22) şeklindedir. Bu tanımdan hareketle Aslan, “kahraman”ın varlığını ve hatta meşruiyetini mücadele kavramından aldığını ve bu sıfatı hak edebilmesi için de önünde aşması gereken engeller ve geçmesi gereken sınavların olduğunu belirtir. Campbell’e göre “kahraman”ın, gelenekle ve yerleşik kurallarla çatışan bir insan olduğuna değinen Aslan, bu insanın, sağlıklı bir toplum yapısı içerisinde

yetişemeyeceğini söyler. Kahramanın, ancak çözülen bir toplumda, bu çözülmeye sebep olan değerlerle savaşıp onları yok etmekle uğraşarak “kahraman”lığını göstermiş olacağını belirtir.

Aslan’ın ifade ettiklerine göre kahraman bu savaş sırasında insanüstü birtakım güçlerin yardımı ve yol göstericiliğı ile karşı karşıyadır. Belli bir hazırlık safhasına sahip olan bu süreçte kahraman adayının, kendi toplumundan ve o toplumun değer yargılarından uzaklaşması gerekir. Bu bir arınma ve yeniden dirilme sürecidir. Aslan, bu arınmayı, dini metinlerde kahramanların ruhsal olgunluğına erişmeleri için bir süre evlerinden veya yurtlarından uzaklaşarak belli bir evreyi aşp “ermiş bir kişi hüviyetine” ulaşarak geri dönmeleriyle bağdaştırır. Destansı metinlerde kahramanın durumu hakkında ise Aslan, şu ifadeleri kullanır:

Destansı metinlerde ise kahramanın çoğı zaman beden gücüyle ilgili bir gelişme sürecini takip etmesi söz konusudur. Ancak bu tür kahramanlarda bile gelişme asla tek yönlü değildir. Onun beden gücüne dayanan mücadelesine daima ruhsal bir mücadele ve olgunlaşma da eşlik eder. Bu, çoğı zaman imkânsız bir aşk olarak karşımıza çıkar (s. 23).

Aslan, her iki durumda da -mitolojide ve destansı metinlerde- kahramanın yolculuğına yalnız çıktığını ve ait olduğı toplumdan bir şekilde uzaklaştığını; yine kendisine yardımcı bilge veya olağanüstü bir kişinin yardımıyla kendi değişim ve dönüşümünü gerçekleştirerek toplumuna geri döndüğünü belirtir. Kahraman, döndüğünde ise toplumun değerlerini yeniden inşa ederek o toplumun bir “kahraman”ı olur. Aslan’a göre, “Toplumsal inkırazın büyüklüğü, aşılması gereken engelin niteliğı, kahramanın özelliklerini belirleyecektir. Mesela düşman ordusunun sayısal durumuna göre kahramanın hamle gücü de, bir vuruşta yok etme yeteneğı de şekillenecektir” (s.23). Aslan, bu durumda kahramanın asla sıradan bir adam olmadığını, seçilmişliğı birtakım özelliklerini taşıdığını belirtir.

Aslan’ın belirttiğı üzere roman öncesi anlatı sisteminde yer alan figürler, nitelik ve eylemleri itibariyle ‘beşerî’ olmaktan çok ‘menkıbevî’ ve ‘allegorik’ karakterdedir. Dönüşümün beşerî yöne doğru çekilmesi ise söz konusu roman olacaksa *Don Kişot*’tan itibaren başlar. Aslan, bu konuda şunları söyler:

Modern roman ‘birey’ eksenli romandır ve bu romanın başlangıcı da Don Kişot’tur. Don Kişot’tan önce kaleme alınan romanslardaki kahramanlar biraz da menkıbevî, olağanüstü özelliklerinden sıyrılarak beşerileşmeye başlamanın bocalamasını yaşamaktadırlar. Don Kişot, biraz da bu bocalamanın konu edildiği bir romandır (s.23).

Aslan, toplumsal ve siyasal değişikliklerin, insan etrafında gerçekleşmesi sebebiyle, insana olan bakışın da değişmesi anlamına geldiğini; bunun sonucunda da toplumsal ve siyasal etkilerin, yeni bir ferdin doğuşunu hazırladığını belirtir. Kapitalizmin erken bir evresini yansıtan klasik XIX. yüzyıl romanlarında bireylerin önemli olduğunu söyleyen Aslan, romanda, nesnelerin ancak bireyin özelliklerini vurgulamak konumunda olduklarını ifade eder. Ama kapitalizmin daha gelişmiş bir sürecinin ürünü olan Yeni Roman’da, nesnelerin bireylerin önüne geçtiğini, kapitalizmin bu aşamasında bireyin yaşantısının nesneleştiğini söyler. Aslan, modernleşmenin kahramanda meydana getirdiği değişimi de şu sözlerle açıklar:

Modernleşmenin beraberinde getirdiği seküler anlayış, dünyanın aklı yorumu; kahramanın mekıbevî yolculuğuna imkân bırakmamıştır. Kahraman artık yolculuğunu sadece aklın rehberliğinde gerçekleştirecektir. Olağanüstü güçler, onu yolculuğa yönlendiren tanrısal bir çağrı yoktur artık. ‘Sekülerizasyon anlatının büyüden ayrışmasını, yabancılaşma önce bireyciliğin, sonra parçalanmış bireyin ortaya çıkmasını doğurmuştur (s.24).

Aslan, bu durumda, kahramanın/kişinin çıktığı yolculukta ne tür bir olgunlaşma yaşayacağını belli olmayacağını ve hatta döndüğünde toplumda bir dönüşüme katkı sağlayamayacağını ifade eder. Belirttiği üzere, kapitalist sistem insanlığın gelebileceği son nokta olduğu için artık kahraman “kahraman” değildir; roman söz konusu olduğunda artık “roman kahramanı” yerine “kişi” ya da “karakter” demek tercih edilir.

Bahtiyar Aslan’ın belirttiği üzere, günümüze doğru gelindiğinde, postmodern dönem itibarıyla, postmodern romanın ortaya koyduğu modern insanın/bireyin konumunda ciddi değişikliklerin meydana geldiği görülür. Her şeyden önce postmodern insan, aktif bir kişiliktir. Bu kişilik, zorundalık ve dayatmalarla, birilerinin beklentilerine kulak asmadan kendi ben’ini oluşturur. Kendi benini üretmek için tutkulu bir çaba içerisindedir. Postmodern kişilik, Aslan’ın ifadeleriyle “... geleneğe saldırmayı, geleneksel olan her şeyin maskesini düşürmeyi, kutsal olan her şeyle dalga geçmeyi, her şeyi mübah saymayı ilke edinmiştir” (s.24). Aslan, aslında onun ilkesinin tam bir ilkesizlik durumunu gösterdiğini belirtir. Bu tür

kişiliklerin, “bağlantısız bağımsızlığın etkisiyle kolay bunalıma girdiklerini ve intihara meyilli olduklarını söyler. Mitolojik anlatılarda “seçilmiş” bir vasıfta olan kahramanın, postmodern romanla birlikte bütün olağanüstü özelliklerinden sıyrılıp artık kişileştiğini ve fert olmaya başladığını ifade eder. Aslan, “Sosyal değişimin itici gücü değil, sıradan bir öznesi” olan kahramanın, günümüze doğru gelindiğinde çağın gidişatına maruz kalan bir kişi olduğunu ve aktif postmodern öznenin, gerçekte son derece pasif bir kişilik olduğunu belirtir.

Dergide roman ve hikâyenin poetikasını anlatı sisteminin bir başka unsuru olan “tipler” üzerinden ele alan bir yazı da Hayrettin Orhanoğlu’nun kaleme aldığı, “Edebiyatımızda Tipler ve Tutarlılık” (S.431, ss.31-33) adlı yazıdır. Orhanoğlu, yazısında edebî eserlerde tip unsurunun, geçmiş anlatılardan günümüz eserlerine kadar sahip olduğu özellikleri anlatır. Ona göre tip, “sanatçının belli bir biçim verme endişesi ile bir vakaya ya da düşünceye ait nesneleştirme çabası olarak tanımlandığında hiç şüphesiz modernliğin de katkısıyla yeni bir bakış açısıyla ele alınması gereken bir kavramdır” (s.31). Orhanoğlu, bu durumda modernlikle evrimleşen tipin, genelleştirilmiş vasıflarından ayrışıp dolaylı bir ifade olarak ortaya çıktığını söyler. Bu yönüyle tip ve karakter arasındaki ayrımı ise Orhanoğlu, şu sözlerle açıklar: “... tiplerle genelleşen yargılara; karakter ile de bireysel olanın toplumsala dönüşmesine oradan da aynı gibi görünenlerin biraradalığına atıfta bulunuruz” (s.31).

Orhanoğlu, içeriği itibariyle bir tipleştirme sayılabilecek masal kahramanlarının yanı sıra destan, efsane, fıkra gibi diğer geleneksel anlatıların da “sınırları belirlenmiş figüratif oluşumlar” etrafında şekillendiğini söyler. Sözlerinin devamında şunları belirtir:

Hem Halk hem de Divan edebiyatında karşımıza çıkan figürasyonların en önemli çıkış noktası, hemen hemen tüm sembolik kültürlerde var olduğu gibi figüratif bir çerçeve oluşturma gayretidir. Bir diğer deyişle bütün sembolik formlarda tesadüf edeceğimiz sembolleştirmeler, -ayırım yapmaksızın- geleneksel sanatımızın sembolik düşünme evrenini ‘kollektif bilinçaltı’nda hazır bulan toplumlar için bir nevi vakayı nesneleştirme, öyküleştirerek somutlaştırma yolunu seçmektedir. Geleneksel zihin de bu dolaylı algıyla genelleştirmeler yoluyla elde edilen tipolojik yaklaşımları benimsemekte zorlanmamaktadır (s.31).

Buna göre Orhanoğlu, örneğin korkuların alkarısı, cin, dev gibi olağanüstülüklerle somutlaştırıldığını; bunun yanı sıra Köroğlu’nun yiğitliğin, Dede Korkut’un bilgeliğin, Nasreddin Hoca’nın hazırcevaplılığın somutlaşmış hâli olduğunu belirtir. Yazılı kültürün de

sembolik formlar aracılığıyla figürlere başvurduğunu söyleyen Orhanoglu; Mevlânâ'nın teşhis sanatıyla kimi değerleri kurt, aslan gibi hayvanlar aracılığıyla belirli tipolojik formlar olarak tasavvur ettiğini, yine gazel ve kasidenin yanında mesnevîde de ustalığını konuşturan Fuzulî, Şeyh Galib gibi şairlerin kimi durumu yahut insanî nitelikleri figüratifleştirerek birer tipe dönüştürdüklerini ifade eder.

Orhanoglu, Tanzimat romanlarındaki tipolojiye gelindiğinde, bir “ikilik” geleneğinin söz konusu olduğunu belirtir:

Bir yanda toplumun asıl ulaşması gereken medeniyet seviyesi diğer yanda ise bunun önünde duran engeller vardır. Birbirine zıt kutuplarda yer alan tipolojik zıtlıklar, birbirini deşilleyen, olumsuzlayan niteliklere sahiptir. (...) Karakterler, kötünün olumsuzlandığı, iyinin yanında bulunduğu bir anlayışla seçilir (s.31).

Orhanoglu'nun belirttiği üzere, seçilen bu olumsuz tiplerin hemen hepsi babasızdır. Babasız büyüyen Felatun Bey, kendi köklerinden kopmuş bir tip olarak canlandırılırken karşısında, onun eksiklerini giderse de kendi stratejisini belirginleştirememiş Rakım Efendi vardır. Bu eğilim, sonraki yüzyıl romanına da yansır. Felatun Bey gibi Ali Bey ve Bihruz Bey de ironik vasıflarıyla ve yazarın bilincinde şekillenen belirgin özellikleriyle birer zavallıdırlar. Orhanoglu, bu tiplerin bu yönden modern bir karakterizasyona ulaşamadıklarını belirtir. Bunun sebebini ise tiplerin yalnız tek bir değeri -o da olumsuz bir değeri- üstlenmelerine bağlar.

Orhanoglu, karakterler için daha karmaşık, daha ayrıntılı ve daha çoğul bir perspektifin gerektiğini, bunun da Tanpınar'la başarıldığını belirtir:

Ahmet Hamdi Tanpınar da belki bu yüzden modern anlatılardaki karakterizasyon için daha geniş bir sorumluluk alanı seçer. O, artık bir değerin değil, daha ötede bütün bir kültürü temsil eden değerler bütünü'nün temsilcisi olacaktır. Olmak zorundadır da. Bir romandan anlatılabilecek şeyin azamisinin 'fert' olduğunu ifade ettikten sonra bu ferdin herhangi biri olamayacağını 'muayyen bir cemiyetin muayyen bir zümresinin muayyen bir tarihi onda yaşamış olan ferdi olmalı' der. (...) Onun romanlarına bakıldığında da bu yargısına örnek teşkil eden bir kahraman arayışı içinde olduğu açıkça sezilir (s.32).

Orhanoglu, Millî edebiyat ve Cumhuriyet dönemi romanlarındaki kahramanların bu niteliğe görünürde sahip olduklarını, fakat Tanpınar'ın bunları yeterli görmediğini söyler.

Tanpınar'ın bu duruma gerekçe gösterdiği şeyin ise eski değerlerin unutulması olduğunu belirtir ve onun şu sözünü ekler: "...edebiyat ve sanat ancak kendi ananesi içinde yenileşebilir" (s.32).

Orhanoğlu, ideolojik vurgular bir tarafa bırakıldığında Halide Edip, Yakup Kadri, Reşat Nuri, Peyami Safa, Sabahattin Ali, Ahmet Hamdi, Kemal Tahir, Tarık Buğra ve Oğuz Atay gibi isimlerin, tipleştirmeye kendi zaviyelerinden yeni bir cevap bulmaya çalışan yazarlardan bazıları olduğunu belirtir. Ona göre, bu cevaplarda dikkati çeken unsur, her bir yazarın, kendinden öncekilerle olan bağlantısını kesmemiş olması ve Tanzimatçılarda rastlanan babasızlık sendromunu aşabilmesidir. Bu yazarların kuşandıkları yeni değerlerden bazıları ise tarih, ülkü, biraradalık ve uzlaşmadır.

Orhanoğlu, Divan edebiyatı ve Halk şiirinde değerlerin soyutlamayla sembolik düzeyde ele alınırken, modern tipolojik vasfın özellikle Marksist gerçekliğin de vurguladığı toplumsal bir ben anlayışı üzerinden ele alındığını söyler. Ona göre bunun olumsuz sonuçlar doğurması kaçınılmazdır. "Örneğin belli bir ideolojiye ait olduğu ileri sürülen bir tip, aşırı abartılarla sık sık gündeme gelirken bunun doğal yaşantıda bir karşılığı olduğu özellikle vurgulanmaktadır" (s.32). Aziz Nesin ve Bekir Yıldız romanlarındaki 'imam' tipinin, tıpkı 'ağa' tipinde olduğu gibi yalnızca olumsuz bir değeri üstlendiğini söyleyen Orhanoğlu, insanın tek boyutlu ve tek vasıflı olmamasından ötürü, tiplerin de genelleştirmeler yoluyla gerçekliklerinin ve tutarlılıklarının yitip gittiğini belirtir. Örnek olarak ise 1950 ve 1980 arasındaki romanların bu yöndeki başarısızlığına işaret eder.

Hayrettin Orhanoğlu, günümüze gelindiğinde, günümüz yazarlarının oluşturduğu tiplerin, genelleştirmelerden ziyade " 'yalnızlık' ülkesinden de uzakta, okuyucularına ve topluma" yön çizdiğini ifade eder.

Türk Edebiyatı dergisinde doğrudan hikâye ve roman poetikasını yansıtan pek yazı yoktur. Bu bölümde, söz konusu sayılar arasında en bâriz iki tane göze çarpan yazının bahsine yer verilmiştir. Bunların da hikâye veya roman türü üzerine genel bir poetik çerçeve

sunmadıkları, sadece roman ve hikâyelerin anlatı unsurlarından “kahraman” ve “tip” hakkında yazıldıkları görülür.

2.4. HİKÂYE VE ROMAN TOPLULUKLARI VE DÖNEMLERİ HAKKINDA YAZILAR

Türk Edebiyatı dergisinde hikâye ve roman toplulukları ve dönemleri hakkında yazılar mevcuttur. Bunlardan biri, 401. sayının (Mart 2007) ek bölümü olan “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir” adı altında Alâatin Karaca’nın kaleme almış olduğu “Roman”(ss. 78-85) başlıklı yazıdır. Yazı şu alt başlıklardan oluşmaktadır: “Bir Gerçek’ten Başka Bir Gerçeğe”, “1950 ve 1960’lı Yıllar: Orda Bir Köy Var; Ama Hâlâ Uzakta”, “İki Yalnız Yazar: Ahmet Hamdi Tanpınar ve Peyami Safa”, “1970’ler: Siyasal Yazarlar Korosu”, “Kırılmanın Başlangıcı: Tutunamayan Romancı Oğuz Atay”, “1980 Sonrası: Büyük Kırılma”, “Postmodernizm: Sanal Gerçek”, “Postmodernizmin Türk Romanındaki Öncüsü: Orhan Pamuk”, “Postmodernizmin İzinde”, “Geleneğin Peşinde”, “Tarihe İlgi”, “Polisiye Romanlar”, “Yeraltı Edebiyatı (underground)” ve “Sonuç”.

Karaca’nın belirttiği üzere, bir tür olarak roman, modern felsefenin ürünüdür. XIX. yüzyıl, aklın ve bilimin, yani pozitivizmin edebiyattaki kolu olarak romanın altın çağıdır. Stendhal, Balzac, Flaubert, Zola bu altın çağın yazarlarıdır. Karaca, XIX. yüzyıl için şu ifadeleri kullanır: “XIX. yüzyıl, dinsel gerçekliğin, metafiziğin, hikmetin; buna bağlı olarak mitolojinin, destanın, masalın, kıssanın, mesnevinin giderek edebî ve toplumsal alandan geri çekildiği dönemdir aynı zamanda” (s.78).

Karaca, Tanzimat yazarlarıyla başlayan bu savın, özellikle Beşir Fuat’la özdeşleşerek Halit Ziya, Hüseyin Rahmi, Reşat Nuri ve Halide Edip kanalıyla Toplumcu Gerçekçilere kadar ulaştığını söyler. Ona göre, “İster Toplumcu Gerçekçi olsun ister olmasın, Türk romanında, Tanzimat’tan 1970’lere değin süren egemen felsefe, metafiziği ve hikmeti; hatta düş ve bilinçaltını dışlayan pozitivizmin öngördüğü realizmdir” (s.78). Karaca, bu roman anlayışının bağlı olduğu ilkeleri dört maddede toplar. Kısaca bu ilkeler şunlardır: 1. Olay örgüsü, akla ve bilime uygun neden-sonuç ilişkisi içinde örülmelidir. 2. Kişiler hem dış

görünü, hem psikolojik yapı, hem de toplumsal ilişkiler bakımından 'realist' olmalıdır. 3. Zaman, dış gerçeğe, takvime bağlı biçimde, düzenli, kronolojik olarak akmalıdır. 4. Yer, dış gerçekliğe uygun biçimde betimlenmelidir.

Pozitivizmin etki alanına değinen Karaca, sonrasında 1950 ve 1960'lı yılların romancılığından bahseder. Onun belirttiğı gibi Türk romancıları, Kurtuluş Savaşı'ndan itibaren dikkatini Anadolu'ya çevirir. Karaca, Anadolu sorunlarının nasıl bir çerçevede işlendiğini şu sözlerle belirtir:

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Anadolu sorunları, daha çok modern bir ulus-devlet oluşturma bağlamında, 'çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma' söylemi içinde yine Doğu-Batı sorunsalı üzerine kurularak, romantik bir bakışla ele alınmışken (...) özellikle 1938'den sonra İnönü döneminde, aynı konu sisteme dönük eleştirileri de kapsar biçimde irdelenmeye başlanır (s.79).

Karaca, bu hareketin önce Sadri Ertem'in *Çıkrıklar Durunca* (1931) ve Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf* (1937)'la ilk işaretlerinin verildiğini söyler. Yine kendisinin belirttiğı üzere, böylelikle Türk romanı, bu eserlerle köy sorunlarının sınıfsal çatışma bağlamında merkeze alındığı Toplumcu Gerçekçi (sosyalist) bir anlayışa bağlanır ve bu anlayışa uygun romanlar, 1950'den sonra asıl olarak 1960'lı yıllarda Türk edebiyatına bir süre egemen olur. Bunda da Cumhuriyet'in Halkçılık ilkesinden, Köy Enstitülerinin kurulmasına ve Demokrat Parti'nin köy politikalarına ağırlık vermesine kadar birçok siyasal, toplumsal etmenin payı vardır.

Karaca, bu anlayışla eser veren bazı yazarları ve eserlerinden birkaçını sıralar. Bunlardan bazıları şunlardır: Yaşar Kemal (*İnce Memed I*, 1955; *Orta Direk*, 1960 vb.), Fakir Baykurt (*Yılanların Öcü*, 1959; *Irazca'nın Dirliği*, 1961 vb.), Talip Apaydın (*Sarı Traktör*, 1958 vb.), Samim Kocagöz (*Yılan Hikâyesi*, 1954; *Bir Karış Toprak*, 1954), Kemal Tahir (*Sağırdere*, 1955; *Köyün Kamburu*, 1959 vb.). Karaca, çoğu ideolojik bir bakışın egemen olduğu bu romanlarda "yoksul ve sömürülen köylü ile zengin, zalim, sömürücü ağa çatışması"nın göze çarptığını ve genelde bu haksızlığa karşı başkaldırma mesajı verildiğini belirtir.

Karaca, bu romanlarla bir süre Türk romanının dil, teknik ve biçim açısından yerinde saydığını; bunun da ‘birağızdan/koro’ eserler yazılmasına sebep olduğunu söyler.

Bu dönem içerisinde eser verip de dönemin etkin poetikasının dışında kalan Ahmet Hamdi Tanpınar ve Peyami Safa’nın benimsediği duruşa dikkat çeken Karaca, şu ifadeleri kullanır:

Onları dönemin diğer yazarlarından ayıran, -özellikle Ahmet Hamdi Tanpınar’ı- en önemli özelliklerden biri, romanın her şeyden önce bir estetik ürün olduğunu unutmamaları, o dönemde çoğu yazarın, hayatı ve insanı yalnızca ekonomik bir varlık olarak ele almasına karşılık, ruhun, psikolojinin ve kültürel/tarihsel bilinçaltının hayat ve insan açısından ne denli önemli olduğunun altını romanlarında sürekli çizmeleri ve hatta -özellikle Peyami Safa’nın yer yer iletmeyi öne alarak; yani karşı savı dillendirme bağlamında Toplumcu Gerçekçi poetikanın yanlısına düşerek- o yıllarda sanat ve edebiyat dünyasındaki materyalist düşüncenin egemenliğine karşı ruhçu-mistik-sezgici felsefeyi savunmalarıdır (s.79).

Karaca, Tanpınar’ın *Huzur* (1949) ve *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* (1961), Peyami Safa’nın *Matmazel Noraliya’nın Koltuğu* (1949) ve *Yalnızız* (1951) romanlarının, bu anlayışla ortaya çıktığını ifade eder.

Karaca, 1970’li yılları “Türkiye’de 12 Mart darbesinin doğurduğu baskı ile sağ-sol çatışmasının doruğa ulaştığı kaotik bir dönem” olarak tanımlar ve bu kaotik/anarşik dönemin doğal olarak Türk romanına da yansındığını belirtir. Onun belirttiğine göre Melih Cevdet Anday *Gizli Emir* (1970), Erdal Öz *Yaralısin* (1974), Çetin Altay *Büyük Gözaltı* (1972), Füzûzan *47’liler* (1974), Sevgi Soysal *Şafak* (1975), Tarık Buğra *Gençliğim Eyvah* (1979) ve Adalet Ağaoğlu *Bir Düğün Gecesi* (1979) adlı romanlarında “daha çok 12 Mart darbesi bağlamında, sağ-sol çatışmasını, hapisteki işkenceleri, yönetimin baskı ve zulmünü -genelde kendi ideolojileri doğrultusunda-” işlerler. Karaca, bu dönem romanları için Berna Moran’ın birtakım saptamalarda bulunduğunu söyler:

Her ne denli toplumsal sorunlara odaklansa da, Berna Moran’ın da saptadığı üzere, Türk romanında bu dönemde de 1950’li ve 60’lı yılların egemen anlayışı değişmez: Roman, yine yalnızca bir iletme/bilinçlendirme aracıdır; eserlere genelde yine ideolojik bakış açısı egemendir, ezen-ezilen çatışması yine odaktadır; ancak bu kez ezenler ağalar değil, devletin egemen güçleri ve onlarla iş birliği yapan burjuva kesimdir, ezilen köylü değil kentli işçiler, sol görüşlü insanlardır, çevre ise köy değil kenttir; hatta kentin kenar semtleridir (s.80).

Karaca, bu dönem içerisinde -1970’li yıllar- siyasal ve toplumsal sorunları dile getirmekten kaçınan, kendi tabirince “ayrık otu” gibi değerlendirilen yazarların da varlığına dikkat çeker. Bunun en iyi örneği olarak gösterdiği Oğuz Atay’ın, 1970’li yıllarda eser vermesine rağmen 1980’lerde keşfedildiğini söyler. Onun *Tutunamayanlar* (1972) romanı, içerdiği konu, alışılmadık biçim, teknik ve anlatımlar dolayısıyla onu bambaşka yere koyar. Karaca, bu roman için şunları söyler:

Tutunamayanlar, dönemin siyasal çatışmalara odaklanmış, sorunları yüzeysel bir biçimde ve çeşitli sloganlar aracılığıyla dile getiren eserlerinin aksine toplumumuzdaki ve kültürümüzdeki ikilemi ve bu ikilemin yarattığı boşluk ve kimlik bunalımını, aydın/bireylerin bilinçaltına değin inerek inceleyen felsefi/kültürel bir romandır (s.80).

Karaca, bu doğrultuda Oğuz Atay’ın “romanlarıyla Türk edebiyatında XIX. yüzyıl realizmine, toplumsal öze odaklı Lukacs gözlüklü estetik ölçütlerine ilk yıkıcı darbeyi vuran modernist bir romancı” olduğunu ifade eder.

Karaca, 1980 sonrasında, “Türk romanında Tanzimat’tan günümüze değin süre gelen poetik anlayışta büyük bir değişimin topluca kendini hissettirdiği dönem” olarak bahseder. Onun ifadelerine göre Türk romanında ilk defa 1980’den itibaren, XIX. yüzyıldan beri hüküm süren realizm ve Toplumcu Gerçekçilik büyük bir sarsıntıya uğrar. “Yaklaşık 150 yıl süren despotik realizm, postmodernist bir estetik darbesiyle tahttan indirilir” (s.81). Tanpınar’ın, düşe, bilinçaltına eğilmesi, zaman dizimini bozması, ‘psikolojik zaman’ kavramını getirmesi, ardından Oğuz Atay, Yusuf Atılgan, Adalet Ağaoğlu, Latife Tekin, Bilge Karasu, Leyla Erbil, Nazlı Eray gibi yazarların insanın bilinçaltına eğilmeleri, düşsel ve gerçeküstü bir dünyaya uzanmaları, XX. yüzyıl modernizminin Türk romanındaki yansımaları olur. Karaca, bu yazarların, ‘modernite’nin yalnızca akıl ve bilimle sınırlandığı gerçeklik anlayışını aşındırdığını, dış gerçeklikten çok iç gerçekliğe eğildiklerini söyler ve postmodernizmin, gerçekle ilgili bunalımın ya da çıkmazdan kurtulma çabasının doğurduğu bir anlayış olduğunu belirtir.

Karaca, postmodernizmin gerçeğini sanal gerçeklik olarak kabul eder ve bu konuda şunları söyler:

Postmodernizmin gerçeği ne metafiziği ne de fiziği referans olarak kabul eden bir gerçektir. Bu, ‘kurgusal/sanal dünya’yı referans olarak alan üçüncü bir hyperreal/üstgerçektir; yani sanal gerçektir. Artık siyasal tasarılar veya sanatsal ürünler, televizyonun, bilgisayarın, fotoğrafın, videonun, sinemanın ürettiği ikinci el gerçeklerden üretilmiş ‘sanal gerçek’leri yansıtmaktadır. Böylece postmodernist yazar, hayatla bağlarını doğrudan kurmak yerine, hayattan üretilmiş kurmaca metinler üzerinden kurar (s.82).

Karaca, postmodernizmin Türk romanındaki öncü isimlerinden bahseder. İlk olarak Orhan Pamuk’u ele alır. Onun ifadelerine göre Orhan Pamuk, İkinci Meşrutiyet’ten 1980’lere kadar Türkiye’de yaşanan toplumsal, siyasal ve felsefi değişimi, kuşaklar arasındaki çatışmaları işlediği *Cevdet Bey ve Oğulları* (1982) ile *Sessiz Ev* (1983)’de modernist romanın örneklerini verdikten sonra ilk kez *Beyaz Kale* (1985)’de postmodern anlatıya özgü teknikleri dener. Fakat yazarın bu anlayışı en başarılı şekilde yansıttığı eserleri, *Kara Kitap* (1990), *YeniHayat* (1994), *Benim Adım Kırmızı* (1998), *Kar* (2002) adlı romanlarıdır. Karaca, Pamuk’un, bu romanlarda, postmodern romanların en önemli özelliklerinden “üstkurmaca”yı kullandığını söyler. “Pamuk, bu eserlerin hepsinde artık, yazma edimini öyküleştirir, yazarlık sorunlarını tartışır ve sonuçta bu romanlar kendi yazılış öykülerini anlatan bir metne dönüşürler” (s.82).

Karaca, yazarın romanlarında görülen bir başka postmodern teknik olarak “metinlerarasılık”tan söz eder. Onun, örneğin *Kara Kitap*’ta Mevlânâ’nın *Mesnevi*’sine, Şeyh Galip’in *Hüsn-ü Aşk*’ına, Dante’nin *İlâhiKomedyası*’na, J. Joyce’un *Ulyses*’ine göndermeler yaptığını söyler. Bu doğrultuda Karaca, yazarın, geleneksel Doğu anlatıları yanında, Batılı eserlere de yer verdiğine dikkat çeker.

Karaca, Pamuk’un son romanı *Kar* (2002)’da daha farklı bir yön izlediğini belirtir. Karaca’nın belirttiğine göre bu roman, “1990 sonrası Türkiye’sini, üstelik Kars’ı odak alarak etnik ve dinsel sorunları, laik-anti laik çatışması, derin devler, milliyetçiler, radikal İslâmcılar, etnik bölücüler bağlamında tartışmaya açıyor” (s.83). Karaca, romanı, “Türkiye’nin 28 Şubat süreci içindeki sorunları dile getirme savında olan panoramik bir siyasal roman” olarak tanımlar. Bu noktada, postmodern romanın açmazıyla karşı karşıya olduğunu söyler.

Karaca, Pamuk'u *Kar* romanıyla gerçekten sapıp yanlış bilgilendirmeye gitmesi yönünde eleştirse de onun Türk romanına getirdiği yeniliğin önemine vurgu yapar:

Sonuçta hayattan kopmak ve sanal gerçeğe bağlanmak gibi bir tehlikeyi getirse de, Pamuk'un romanları, kimi yönlerden Türk edebiyatında ihmal edilen 'kurgusal teknik'in ve 'anlatım'ın; kısacası estetik kaygının yeniden önemszenmesine yol açmış; 'ne anlatmalı' yerine 'nasıl yazmalı' sorusu, 1980 sonrası Türk romancılarının ana problemlerinden biri olmuştur" (s.83).

Karaca, Orhan Pamuk'un ilk postmodern romanları vermesinin ardından onun izinden giden yazarları sayar: Hilmi Yavuz *Taormina*, Fehmi K.'nın *Acayip Serüvenleri*, Ahmet Altan *Dört Mevsim Sonbahar*, Pınar Kür *Bir Cinayet Romanı*, Nazlı Eray *Ay Falcısı*, Latife Tekin *Sevgili Arsız Ölüm*, Süreyya Evren *Postmodern Bir Kız Sevdim*, Hasan Ali Toptaş *Bin Hüzünlü Haz* vb.

Karaca, romanda 1980 sonrasının ana eğiliminin postmodernizm olduğunu fakat "bu yıllarda gerek postmodernist tarzda gerekse modernist tekniklerle geleneği çeşitli yollarla keşfeden ve eserlerini geleneksel kurmacalar üzerine kurma eğilimi taşıyan" yazarların ortaya çıktığını ifade eder. Bunlar Elif Şafak, Emine Işınsoy, İhsan Oktay Anar, Sadık Yalsızuçanlar, Nazan Bekiroğlu, Tayfun Pirselimioğlu ve İskender Pala gibi isimlerdir. Karaca, örneğin "1980 sonrasında, postmodern-modern ve geleneksel teknikleri harmanlayarak eserler veren; ancak dil-anlatım, din-tasavvuf, mitoloji, felsefe bağlamında da geleneksel düşünce ve öykülerin izini süren" İhsan Oktay Anar'ın bu anlayışın en çarpıcı örneklerini *Puslu Kıtalar Atlası* (1995), *Kitabü'l-Hiyel* (1996), *Efrasiyab'ın Hikâyeleri* (1998) ve *Amat* (2005) adlı romanlarında verdiğini söyler.

Karaca, 1980 sonrası Türk romanında kendini gösteren bir başka eğilimin, Türk tarihine ilgi olduğunu söyler. Ancak bu dönemdeki romanlara, tarihin, farklı bakış açıları ya da farklı tekniklerle konu olduğunu belirtir. Kimi yazarlar, tarihsel gerçekliğe bağlı kalmaya özen gösterip belli bir dönemi ya da tarihsel olayları konu edinirler ve bu konuları modernist gerçekçi bir tarzda anlatırlar. Bu tarzda roman veren başlıca isimler, Attilâ İlhan (*Dersaadet'te Sabah Ezanları*, 1981; *Gazi Paşa/Ankara'dan Uçan Kuşlar*, (2002), vb.), Tarık Buğra (*Osmanlık*, 1983), Mustafa Necati Sepetçioğlu (*Ve Çanakkale 1/Geldiler*, 1989;

VeÇanakkale 2/Gördüler, 1989, vb.), Sevinç Çokum (*Hilâl Görününce*, 1984, vb.), Emine Işınsu (*Cumhuriyet Türküsü*, 1993), Yılmaz Karakoyunlu (*Salkım Hanım'ın Taneleri*, 1999; vb.)'dur.

Karaca, tarihi postmodernist bir tavırla ele alan isimleri ise şöyle sıralar: Orhan Pamuk *Beyaz Kale* ve *Benim Adım Kırmızı*, İhsan Oktay Anar *Puslu Kıtalar Atlası* ve *Amat*, Adalet Ağaoğlu *Romantik Bir Viyana Yazı* (1993), Nedim Gürsel *Boğazkesen* (1995), Emre Kongar *Hocaefendi'nin Sandukası* (1989), Buket Uzuner *Uzun Beyaz Bulut Gelibolu* (2001), vb. Karaca, bu romanlarda tarihsel bir gerçeklik anlatılmaktan çok tarihsel bir atmosfer yaratmanın önemli olduğunu söyler.

Karaca, bu dönemde biyografik tarihsel romanlar da yazıldığını söyler. Bu eğilimin örnek yazar ve eserlerini şu şekilde sıralar: Ayşe Kulin *Adı Aylin* (1997) ve *Füreyâ* (2000), Hıfzı Topuz *Meyyâle* (1998), Taif'te Ölüm (1999), *Paris'te Son Osmanlılar* (1999), Hatice Sultan (2000), *Gazi ve Fikriye* (2001), Beşir Ayvazoğlu *Bozgunda Fetih Rüyası* (2001).

Karaca, 1980 yılında artış gösteren bir tür olarak polisiye romanların varlığına dikkat çeker. 80'li yıllarda en çok Erhan Bener'in *Sisli Yaz* (1984), Pınar Kür'ün *Bir Cinayet Romanı* (1989), Ümit Kıvanç'ın *Bekle Dedim Gölgeye* (1989), Mehmet Eroğlu'nun *Issızlığın Ortası* (1984) ve *Geç Kalmış Ölü* (1984) eserlerinin öne çıktığını belirtir. Bunların geneli, siyasi polisiye romanlardır. Karaca, 90'lı yıllarda ise bu türde bir patlama olduğunu söyler. Levent Aslan *Karanlığın İzleri* (1991), Taner Ay *Marsyan'ın Cesetleri* (1992), Osman Aysu *Havyar Operasyonu* (1994), *Cellat* (1997), Perihan Mağden *Haberci Çocuk Cinayetleri* (1991) gibi isimler, bu türün örneklerini verirler. Karaca'nın belirttiği gibi, 2000'li yıllarda polisiye roman yayımlayan isimlerden birkaçı da şunlardır: Orhan Teoman Özdemir, Havva Gülbeyaz Coşkun, Şule Şahin, Mehmet Murat İldan, Osman Aysu, Ferhat Ünlü ve Şebnem İşigüzel.

Karaca, bu tarzın günümüzdeki en popüler ismi olarak Ahmet Ümit'e değinir. Onun belirttiği üzere, yazar, *Sis ve Gece* (1996) ile başlayan yolculuğunu, *Kar Kokusu* (1998), *Patasana* (2000), *Kukla* (2002), *Beyoğlu Rapsodisi* (2003), *Kavim* (2006) ve *Ninatta'nın Bileziği* (2006) ile sürdürür. Karaca, Ahmet Ümit'in yazdığı polisiye romanlar için şunları

söyler:“Ahmet Ümit’in daha çok Türkiye’nin güncel olaylarından hareketle yazdığı bu polisiye eserler, delillerin ve tanıkların karartılması bakımından ‘kara roman’, gerilim, korku ve dehşet içermesi yönüyle ise thriller (heyecan) ve suspense (kuşku, korku), özellikleri göstermektedir” (s.85).

Karaca, 1980 sonrası Türk romanında boy gösteren Yeraltı edebiyatından bahseder. Yeraltı edebiyatının, genel anlamda alışılmışın dışında ‘aykırı’ bir edebiyat olduğunu söyleyen Karaca, bu eğilimin konu çerçevesini şu şekilde açıklar:“Popüler edebiyatın el atmaktan çekindiği ayrıksı konular; cinsellik, insan psikolojisinin gizli yönleri, ahlakî kabuller, arka sokaklardaki, karanlık dehlizlerdeki hayat, sıra dışı, suçla içli dışlı insanlar, bu edebiyatın alışılmışın dışında bir dille, sıkça ele aldığı konular” (s.85).

Karaca, Batı’daki temsilcileri *Çiçeklerin Meryem’i* ve *Gülün Mucizesi* gibi eserlerle tanınan Jean Genet, *Mezarlarınıza Tüküreceğim*’in yazarı Vian ve Charles Bukowski olan bu akımın Türk edebiyatındaki temsilcilerini şu şekilde sayar: Metin Kaçan *Ağır Roman*, Hikmet Temel Akarsu *Kaybedenlerin Öyküsü*, *Çaresiz Zamanlar*, Süreyya Evren *Karlar Ülkesinde Karnaval*, İbrahim Yıldırım *Yaralı Kalmak*, Niyazi Zorlu *Hergele Aşıklar*, Mehmet Eroğlu *Kusma Kulübü* vb.

Alâaddin Karaca, yazının “Sonuç” bölümünde, 1970’ten günümüze kadar Türk romanının tarihsel gelişimini bir dergi yazısının sınırları içinde anlatmanın zorluğuna dikkat çeker. Yalnızca bir liste yapmanın bile daha çok yer kaplayacağını düşünerek bu yüzden amacının son 35 yıllık roman serüveninin -belirgin eğilimleri izleyerek- bir yol haritasını çıkarmak olduğunu söyler.

Sezai Coşkun, 500. sayıda (Haziran 2015) “Son Dönem Türk Romanı Üzerine”(ss. 88-92) adlı bir yazı kaleme alarak 1980 sonrası Türk romanının durumunu ele alır. Coşkun, yazısına, Mehmet Kaplan’ın *Nesillerin Ruhu* adlı kitabını hatırlatarak başlar:

Mehmet Kaplan, *Nesillerin Ruhu*’nda edebiyat tarihi üzerinde inceleme yapanların ihtiyacını duydukları tasnif için önemli bir perspektif ortaya koyar: ‘Aynı içtimâî, siyasî ve iktisadî şartlar altında yaşayan, aynı çeşit terbiye müesseselerinde yetişen, aynı endişe ve meselelerle meşgul olan

ve aşağı yukarı aynı yaşta bulunan insan toplulukları arasında müşterek bir ruhun teşekkül etmesi gayet tabii bir hadisedir.’ ‘Nesil’ veya ‘Kuşak’ kavramlarıyla müracaat edilen tasnif denemeleri, ilk planda sosyolojik bir çaba olarak öne çıksa da edebiyatın genel görünümü adına söz söylemek için de böylesi bir tasnife ihtiyaç vardır (s.88).

Coşkun, bu kavramlar için sosyolojide başka tanımların yer almasına rağmen, Kaplan’ın tanımının, edebî çerçeveyi sunmak açısından daha uygun olduğunu ifade eder ve bu açıdan bakıldığında Tanzimat yıllarından itibaren gelişen edebiyatta dört büyük kuşağın varlığından söz edilebilmesinin mümkün olduğunu belirtir. Bu doğrultuda görüşleri şu yöndedir: “İlkinde Tanzimat’ın, ikincisinde Meşrutiyet ve yıkılan Osmanlı’nın izlerini görürüz. Üçüncü değişim, ellili yıllarda köyden kente göçle başlayan ve sonraki otuz kırk yılı şekillendiren süreçtir. Son dönem ise 1980 darbesi ile başlayan yıllara tekabül eder” (s.88).

Coşkun, bugünün roman ve hikâyesine yön veren isimlerin büyük bir kısmının bu sürecin “çocukları” olduğunu söyler. Yazısında, yaklaşık son otuz yılın romanına değineceğinden, “estetik zevkteki ortaklık ve farklılıktan ziyade, toplumsal zemini esas almanın” daha isabetli olacağını belirtir. Nurdan Gürbilek’in dönemin kültürel iklimini iki zıt kavram etrafında tanımladığını söyler ve onun ifadelerini aktarır:

Türkiye’de 1980’lerin kültürel iklimini tanımlayacak iki kavram ‘sözün bastırılması’ysa ikincisi mutlaka ‘söz patlaması’ olmalı. Çünkü 1980’lerin ortasında Türkiye’de, neredeyse baskı döneminden çıkıldığı yanılsamasını doğuracak yaygınlıkta bir söz, imge ve görüntü patlaması yaşandı” (s.88).

Coşkun, Gürbilek’in bu ifadeleri üzerine, ele aldığı konu açısından “söz patlaması” kavramının önem taşıdığını belirtir. Buna sebep oluşturan şeyi ise yazılmış roman ve hikâyelerin bu patlamanın boyutlarını vermesi olarak açıklar. İçeriğe geçmeden önce son dönemde yayınlanan roman ve hikâye kitaplarının sayılarına bakmanın yararlı olacağını düşünür ve roman sayısının, hikâye kitaplarının sayısından daha fazla olduğu tespitinde bulunur. Coşkun’un belirttiğine göre, “2000’li yıllara kadar yılda ortalama elli ile yüz arasında roman yayınlanırken bu dönemden itibaren her yıl katlanan ve nihayet geçtiğimiz yıl itibarıyla yıllık bin sayısına ulaşan bir roman yayınında bahsetmek mümkündür” (s.88).

Coşkun, 1980 sonrası romanına bakarken tek kuşaktan bahsetmekten ziyade kendi içinde ayrıışan iki gruptan bahsetmenin daha doğru olacağını belirtir ve ilk kuşağın bu dönem öncesinde edebiyat dünyasına giren Adalet Ağaoğlu, Sevinç Çokum, Selim İleri, Emine Işinsu, Nezihe Meriç, Leyla Erbil ve Pınar Kür gibi 1960’lı, 1970’li yıllarda ilk eserlerini veren yazarlardan oluştuğunu söyler. Coşkun’un belirttiğine göre bu yazarların, 1980 sonrasında hem içerik hem teknik bakımından “dönemin ruhuna” uygun eserler verip bu dönemde eser vermeye henüz başlamış romancılarla örtüştüğü görülür. Seksen öncesi dönemde, ideolojinin belirleyici rolü varken seksen sonrasında bu romancılarda öncelikle “bir hesaplaşma, muhasebe ve yaşadıkları dönemin modern insanını kurgulama” belirgin bir tavidir.

Coşkun’un ifadelerine göre seksen öncesinde yazarlar metne kendini dâhil etmez, sadece “büyük meseleleri” okuyucusuna takdim ederler. Seksen sonrasında ise artık “büyük meseleler” yerine yazarın “bireysel macerası ve modern dertleriyle şekillenen kahramanın iç dünyası” ortaya konulur. Coşkun, bu döneme, bu belirtilen yönlerden örnek teşkil eden iki romanı söz konusu yapar. Biri, Leyla Erbil’in 1988 yılında yayınladığı *Mektup Aşkları* romanı, diğeri ise Adalet Ağaoğlu’nun ‘Dar Zamanlar Üçlemesi’nin üçüncüsü olan *Hayır* adlı romandır. Coşkun, *Mektup Aşkları* hakkında şu bilgileri verir:

Leyla Erbil’in 1988 yılında yayınladığı *Mektup Aşkları* isimli romanı, bu kuşağın hem tema değişiminin hem önceki dönemle hesaplaşma çabasının tipik bir örneği olarak zikredilebilir. Seksen öncesinde ‘büyük meseleleri yüklenen devrimci üç kız arkadaş’, seksen sonrasında kapitalist dönemde, artık o ideallerden yoksun, paranın, konforun peşine düşer (s.89).

Coşkun, bu tür romanlarda önceki döneme ‘eleştirel bir tavırla uzaktan bakabilme’nin ön planda olduğunu belirtir. Kendisinin ifadelerine göre, *Türk Edebiyatı* dergisinin 1994 Şubat sayısında Sevinç Çokum, Emine Işinsu, Alev Alatlı, Orhan Pamuk’a Türk romanının içinde bulunduğu duruma ilişkin ortak sorular yöneltilir. Her iki kuşaktan isimlerin verdiği cevaplar, aralarındaki farkı da ortaya koyar. Coşkun, Çokum’un, romanın okunmamasından şikayet ettiğini ve Türk romanının içinde bulunduğu estetik ve ideolojik zeminin bunu beslediğini iddia ettiğini; Emine Işinsu’nun da romanın yarınının olmadığını söyleyerek Çokum’la birlikte seksen öncesine olumsuz eleştirilerde bulunduğunu belirtir. Bu iki ismin

fikirlerine karşılık Orhan Pamuk ve Alev Alatlı'nın "roman" hakkındaki iyimser tavırlarına dikkat çeken Coşkun, Pamuk'un şu ifadelerini aktarır: "Roman sanatı kesinlikle bir düşme, zayıflama, çürüme ve dağılma yaşamıyor. Tam tersi, büyük bir yaratıcılık, çeşit çeşit, renk renk patlamalar, yeni buluşlar var" (s.90).

Coşkun, seksen öncesi romancılarının, seksen sonrasının 'dönem ruhundan' aldığı ilk meselenin "bireysel olanın öne çıkartılması"yken ikincisinin "teknik" olduğunu belirtir ve bu romancıların eserlerinin genel olarak klasik olmakla birlikte, metinlerarasılık, pastiş, üst kurmaca gibi bazı postmodern özellikleri kullandıklarını söyler. Kendisinin ifadeleri üzerine, 1980'den günümüze Latife Tekin, Nazlı Eray, Alev Alatlı, Orhan Pamuk, İhsan Oktay Anar, Ayfer Tunç, Murat Gülsoy ve Hasan Ali Toptaş gibi romancılara bakıldığında, estetik zevk bakımından farklılık gösterebilir de 'dönemin ruhu' olarak görülen toplumsal zeminin belirleyici olduğu bir havada kalem oynattıkları görülür. Coşkun, bu kuşak içerisinde de 1980 darbesiyle hesaplaşmanın yer aldığını söyler. Ahmet Altan'ın *Sudaki İz* ve Orhan Pamuk'un *Sessiz Ev*'ini buna örnek gösterir. Sadece bu dönem romancılarında, seksen öncesinin darbeye hesaplaşan tutumuna karşılık, 'inanç-ideoloji' olgularının sorgulanmasının ön planda olduğunu belirtir.

Coşkun, muhteva bakımından kentleşmenin seksen sonrası romanın belirleyici temel meselesi olarak sayılmasının yanında, teknik bakımdan özellikle iki binli yıllardan sonra postmodernizmin açık etkisini gösterdiğini belirtir. İfadelerine göre, "Seksenden sonraki süreçte Latife Tekin'in Türk romanına büyümlü gerçekliği getirmesi, Alev Alatlı'nın, Kemal Tahir'in fikrî romanlarını hatırlatan ve klasik roman çizgisini zorlayan eserleri, Türk romanı için yeni ufuk olur" (s.90). Coşkun, Türk romanının postmodernizme kapı açtığı iki binli yıllardan önce bireyin macerası üzerinden "toplumsalın irdelenmesi" meselesine Alev Alatlı'nın doksanlardaki romanlarının örnek verilebildiğini belirtir ve onun *Viva la Muerte* romanı hakkında şu ifadelerde bulunur:

Alatlı'nın 1992'deki *Viva la Muerte* romanı, 'büyük doğruların' sorgulamaya açıldığı, aydının birey olarak kendini toplum karşısında konumlandırma biçiminin tartışıldığı, modern dünyada sahici tavır ile 'kaytarmacılığın' ne anlama geldiği gibi meseleler etrafında ilerler. Eser, 'büyük meseleleri ele alma biçimi açısından da kuşağı içerisinde farklıdır (s.90-91).

Son dönemde yayınlanan ve ele aldığı meseleler yönünden geniş bir hesaplaşma içeren bir başka romanın, Beşir Ayvazoğlu'nun *Ateş Denizi* adlı eseri olduğunu belirttikten sonra Coşkun, son on beş yirmi yılın romanına bakıldığında ise büyük oranda postmodern bir tabloyla karşılaşıldığını söyler. Öncelikle teknik bazı özellikleriyle, 1980 öncesinde edebiyatta örneği görülen postmodernizmin öncü eseri *Tutunamayanlar*'ın artık bu dönemde de içeriği belirleyen bir çerçeve sunduğunu belirtir. Yine kendisinin ifadelerine göre, "Postmodern roman, 'büyük anlatı' denen hemen her söylemin karşısında yer alır. İnsanlığın, o güne kadar yaptığı bütün 'tanımlamaları', tersine çevirmeye çalışan postmodernizm, bu yaklaşımını temel felsefe olarak edebi metnin merkezine yerleştirir" (s. 91).

Coşkun, romancılığa klasik romanın dünyasında başlayan Selim İleri, Sevinç Çokum gibi yazarların, yine "klasik içerisinde postmodern esintilere" yer verseler de son yirmi yılda roman kaleme alan hemen her ismin postmodern tekniği esas aldığını belirtir. Örneğin İskender Pala'nın, içerik ve teknik bakımdan klasik roman çizgisi etrafında ilerlese de tarihî ve metafizik konuları işlemesinden ötürü "dönemin ruhuna" uygun hareket ettiğini söyler. Günümüzde, postmodernizmin bir eğilim değil, temel bir çerçeve olarak romanımızı belirlediğinden söz eden Coşkun, dönemin postmodern romanları hakkında şu bilgileri paylaşır:

Orhan Pamuk'un romanları, Türk romanında postmodernizmin hem teknik hem içerik bakımından öncü metinleri olur. Yıldız Ecevit'in tespitiyle Pamuk'un romanları 'avangard' bir rol üstlenir. Sonrasında Elif Şafak, İhsan Oktay Anar gibi isimlerin postmodern romanı daha geniş bir çerçeveye taşıdıkları söylenebilir. Türk romanında postmodernizmin henüz yeni bir eğilim olduğu, 1990'ların başında Hilmi Yavuz'un kaleme aldığı, *Taormina* (1990), *Fehmi K.'nın Acayip Serüvenleri* ve *Kuyu* (1994) isimli anlatılarını da postmodernizmin bizdeki serüveni içerisinde saymamız gerek (s.92).

Coşkun, son yıllarda ayrıca Murat Uyurkulak'ın *Tol* ve *Har* romanları ile Murat Menteş'in *Dublörün Dilemması* ve *Ruhi Mücerred* romanlarının, postmodern anlatının farklı birer örnekleri olduğunu belirtir. Kendisinin ifadelerine göre günümüz Türk romanında, yine postmodernizmin sunduğu geniş çerçevenin de katkısıyla, önceki yıllarda daha çok çeviri eserler üzerinden yürüyen bilimkurgu, polisiye, korku, fantastik roman türlerinde de başarılı örnekler verilir. Bu tür romanlarıyla bilinen isimlerden bazıları, Ahmet Ümit, Emrah Serbes, Barış Müstecaplıoğlu ve Sadık Yemini'dir.

Sezai Coşkun, sonuç olarak 1980’den sonraki otuz beş yıllık dönemde Türk romanında adeta bir ‘patlama yaşandığını’, bununla beraber 2000’li yıllardan itibaren Türk romanında önemli bir aşamanın yaşandığını belirtir.

“Polisiye/edebiyat” konulu özel sayı olan 473. sayıda (Mart 2013), Yavuz Ulutürk’ün “Türkçede Dünden Bugüne Çeviri Polisiye Roman” (ss. 51-54) başlıklı yazısı vardır. Yazıda polisiye romanın edebiyattaki serüveni ele alınır. Ulutürk’ün belirttiğine göre, Türkiye’de ilk polisiye roman çevirisi yapılabildiği 132 yıl olmuştur. Türk edebiyatında ilk polisiye roman, 1881’de Ahmet Münif tarafından çevirilen Fransız romancısı PensonduTerrail’in *Paris Faciaları* adlı eseridir. Bu eserin yayınlanmasından üç yıl sonra ikinci polisiye romanı, Ahmet Mithat Efendi, o dönem çıkardığı *Tercüman-ı Hakikat* gazetesinde, Fransız polisiye yazarı Emile Gaboriau’nun *Orcival Cinayeti* adlı romanını çevirerek 1894’te tefrika eder. Üçüncü çeviri eser, yine bir Fransız yazar Pierre Delcourt’un *Müstantiğin Esrarı* adlı romanıdır. Romanı Türkçeye çeviren ise A. Nihat adında bir şahıstır. Ahmet Mithat, 1894’te bir ilke imza atar. 1883’te tefrika ettiği ilk telif polisiye romanı olan *Esrâr-ı Cinayât*’ı yayımlar.

Ulutürk, bu eserlerden sonra Türk edebiyatında polisiye romanda artış olduğunu belirtir. Verdiği bilgilere göre II. Abdülhamit, roman türünün bu suç ve muamma içeren bu hâlini çok sevmiş, kütüphanesinde 600 polisiye romana yer vermiş ve Avrupa’dan haberdar olmak için kurduğu tercüme bürosunda çalışan çevirmenlere, ücret karşılığında polisiye romanlar çevirtmiştir. Ulutürk, 1888’e kadar her yıl birer çeviri polisiye yazıldığını ve 1889’da toplamda yedi kitap birden çevrildiğini söyler. Bunlardan ikisi, polisiye romanın kurucusu, Emile Gaboriau’nun *13 Numaralı Cüzdan* ve *Mösyö Lecoq* adlı romanlarıdır.

Ulutürk, ilk polisiye çeviriden II. Meşrutiyet’e kadar olan sürede (1881-1908), Türkçede çeviri polisiye roman sayısının 55 olduğunu söyler. Kendisinin belirttiği üzere, esas polisiye çeviri furyası, 1908’den sonra başlar. Arthur Conan Doyle’un meşhur kahramanı Sherlock Holmes ve Maurice Leblanc’ın Arcéne Lupin polisiyeleri bu dönemde çokça çevrilir. Batılı dedektiflerin Türk uyarlamaları, en çok da Şarlo uyarlamaları ortaya çıkar. “Daha sonra Arsen Lüpén uyarlaması dedektif Nahit Sami, Fantoma uyarlaması Fakabakmaz Zihni dizisi,

Türklerin NatPinkerton'uKandökmez Remzi'si gelir. Daha sonra Avanvermez Avni'ler, Cingöz Recai'ler gelir..." (s.51-52).

Ulutürk'ün belirttiğine göre Türk edebiyatında ilk çeviriler genellikle Fransız polisiyeleridir. Bu durum, Tanzimat'la birlikte yüzünü Batı'ya dönen ve çokça Fransız edebiyatından etkilenen bir nesil için oldukça normaldir. 1928'de Latin harflerinin kabulüyle çeviri polisiye romanların sayısı artış gösterir. Bu dönemde en çok ilgi göre polisiye yazarları Edgar Allan Poe, Arthur Conan Doyle, Maurice Leblanc ve Gaston Leroux'dur.

Ulutürk; Türkiye'de polisiye romanın 125 yıllık öyküsünü *Korkmayınız Mister Sherlock Holmes!* adlı iki ciltlik bir çalışmayla anlatan Erol Üyepazarcı'nın, ikinci ciltte 1930-1940 arasını "polisiye roman çevirilerinin emekleme dönemi", 1940-1950 arasını "çeviri polisiye romanda atılım dönemi", 1950-1960 arasını ise "vurdulu, kırdılı polis hafiyelerinin gözde olduğu" yıllar olarak tanımladığını belirtir. 50'lere kadar polisiye çeviri adına sakin bir dönem yaşandığını söyleyen Ulutürk, 1950'den sonra polisiye romanda bir hareketlilik yaşandığını ve Kemal Tahir'in "F.M. İkinci" mahlasıyla çevirdiği Mickey Spillane imzalı Dedektif Mayk Hammer maceralarının ilk iki kitabının 100 bin sattığını belirtir.

Ulutürk'ün belirttiği üzere 1990'lar, polisiye roman için ayrı bir atılım olur. Dönemin birçok yayınevleri, hazırladıkları polisiye roman dizileri ile bu türe büyük katkılarda bulunur. *Remzi* ve *Dost Kitapevi*, *Ayrıntı*, *Oğlak* ve *Can Yayınları*; daha sonra *Doğan Kitap*, *İthaki Yayınları*, *Epsilon Yayınevi* gibi pek çok yayınevleri, eski ve yeni çeviri polisiyeler ile okura geniş imkânlar sunarlar.

Ulutürk, 2000'lere gelindiğinde artık Türkiye'de Dünya edebiyatının daha yakından takip edildiğini fakat, polisiye roman için bu durumun geçerli olmadığını söyler. Polisiyeyi, "edebiyatın üvey evladı" olarak görenlerin ekmeğine yağ süren, düzensiz bir yayın politikasının polisiye romanda görüldüğünü belirtir. Polisiyenin en büyük problemlerinden biri olarak da "seri romanların çok azının tek bir yayınevinden temin ediliyor olması"nı ve baskısı tükenen kitapların varlığını gösterir. Yavuz Ulutürk, son yıllarda yayımlanan yeni

kitaplar ile tekrar gündeme gelen isimlerle beraber hâlâ okunmaya devam eden, okunmak istense de ulaşmak imkânı olmayan yazar ve kitaplardan birkaçına değinerek bunun daha açık bir şekilde ortaya konulabileceğini ifade eder. İlk olarak da Dan Brown'un *Da Vinci Şifresi*'ni örnek verir. Eser, yazarın dördüncü kitabı olmasına rağmen Türkiye'de baskısı olan ilk romanıdır. Bu romanın popülerliği, yazarın diğer kitaplarını da gündeme getirir fakat ikinci basılan kitap olarak yazarın ikinci kitabı *Melekler ve Şeytanlar*, daha sonra da yazarın tüm kitaplarının başlangıç hikâyesini anlatan *Dijital Kale*, okurla buluşur.

Ulutürk'ün söz ettiği diğer kitaplarda da baskı sorunu devam eder. Belirttiği gibi yazdığı psikolojik gerilim romanlarıyla tanınan Amerikalı polisiye yazarı Patricia Highsmith'in kitaplarının çoğunun çevirisi olduğu hâlde *Can Yayınları*'ndan çıkan iki kitabı dışında baskıları tükenmiştir. *Derin Sular* ve *Ocak Ayının İki Yüzü*, en son 2005'te *Can Yayınları* tarafından okura sunulur. *Remzi Kitapevi*'nden, yazarın *Becerikli Bay Ripley* ve *Carol*'a ulaşılırken, yine *Can Yayınları*, *Sokakta Bulundu*, *Su Altında* ve *Fidyeci'nin Peşinde* adlı romanlarını okurla buluşturur. Ulutürk, bir başka Amerikalı yazar Tess Gerritsen'in, ilk romanı *Cerrah*'tan sonra hekimliği bırakarak tıbbi gerilim kitapları yazdığını fakat yalnız iki yayınevinin yazarın kitaplarıyla ilgilendiğini belirtir. Gerritsen'in 2011'de ABD'de yayımlanan *The Silent Girl* ve serisinin son kitabı *Last to Die* (Ağustos 2012)'nin Türkçe'ye çevrilmeyi beklediğini söyler.

Ulutürk'ün değindiği bir başka isimler de İskandinav yazarlarıdır. Stieg Larsson'un *Ejderha Dövmeli Kız* romanıyla tüm dünyada dikkatleri üzerinde toplayan Kuzey Avrupa polisyeleri, Türkiye'de de ilgi uyandırır. İsveç, Norveç, Danimarka ve İzlanda gibi ülkelerin yazarları Türkiye'de severek okunur. Bunun en güzel örneği olarak Maj Sjöwall ve Per Wahlöö imzalı dedektif *Martin Beck* serisini işaret eden Ulutürk, kitabın ilk kez 1977'de Aydın Arıt çevirisi ile *Milliyet Yayınları*'ndan çıktığını, en son ise *İnkılâp Kitapevi* tarafından yayımlandığını söyler. Fakat sekiz kitaplık seriden sadece birinci kitap *Kanaldaki Ölü*'nün baskısı vardır. Ulutürk'ün bahsettiği, oldukça ünlü oldukları hâlde yayınevleri tarafından ihmal edilen diğer İskandinav yazarları Arnaldur Indridason, Camilla Lackberg, Henning Mankell ve Jo Nesbo'dur.

Yavuz Ulutürk, güzel bir haber olarak değerlendirdiği bir bilgi paylaşır. *Everest Yayınları*, bir süredir Ahmet Ümit editörlüğünde *Polisiye Cepte* adlı bir seri yayınlar. Seri, Amerikan polisiyesinin klasikleşmiş isimlerinden Raymond Chandler'ın *Büyük Uyku* kitabıyla 2011'de başlayıp bir başka Amerikalı polisiye ustası Dashiell Hammett ile devam eder. Ulutürk, artık sadece polisiye roman yayımlayan *Labirent Yayınları* adlı bir yayınevi olduğunu ikinci bir güzel haber olarak paylaşır. Pipo Serisi adlı seride ilk olarak Amerikalı polisiye yazarı S. S. Van Dine'in üç romanı; *Ejder Cinayeti*, *Kış Cinayeti* ve *Gracie Allen Cinayeti* yayımlanır.

Ulutürk, geride seksenden fazla polisiye bırakan “Polisiyenin kraliçesi” Agatha Christie'nin neredeyse tüm kitaplarının *Altın Kitaplar* tarafından yayımlandığını; son olarak yazarın Mary Westmacott takma adıyla yazdığı aşk romanlarının da bu kervana katıldığını belirtir. Ulutürk yazısını, polisiye romanların mevcut durumlarına değinmek maksadıyla bu yazıyı kaleme aldığını ve çeviri polisenin örneklerinin bunlarla sınırlı olmadığını belirterek yazısını sonlandırır.

Derginin 491. sayısında (Eylül 2014), Beşir Ayvazoğlu'nun bu sefer “Lâle Devri'ni Yazmak” (ss. 34-41) adlı bir yazısı vardır. Yazısında, Ayvazoğlu, şairler ve yazarların edebî hayatlarına Lâle Devri'nin dönem dönem nasıl yansıdığına ve roman türü içerisinde bu devrin nasıl kaleme alındığına değinir. Öncelikle Divan şairi Nedim vasıtasıyla Yahya Kemal, Tevfik Fikret, Fâik Âli Ozansoy, Süleyman Nazif gibi şairlerin şiirlerine ve birtakım yazılarına Nedim'in ve Lâle Devri'nin nasıl konu olduğunu belirtir. Faruk Nafiz'in “Lâle Devri”, Cahit Sıtkı Tarancı'nın “Nedim'e Dair”, Arif Nihat Asya'nın “Lâleler” adlı şiirleri ve Nâzım Hikmet'in Lâle Devri konulu bir rubaisinin, söz konusu devrin yansımaları olduğunu ifade eder.

Yazının “Lâle Devri Romanları” alt başlığında, popüler romancıların Lâle Devri'ni eserlerine nasıl yansıttıkları üzerinde durulur. Ayvazoğlu, öncelikle Abdullah Ziya'nın *Patronahılar* adlı romanını söz konusu eder:

Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun 1930 yılında tefrika edilip 1943 yılında kitap olarak yayımlanan *Patronalılar* isimli romanı, devrin havasına uygun olarak Osmanlı tarihinin Lâle Devri merkeze alınarak aşağılandığı ve isyanı gerçekleştiren Patronalıların yüceltildiği çok kötü yazılmış bir romandır. Nizamettin Nazif Tepedenlioğlu'nun *Kara Davut* romanında Fatih'i tokatlaması gibi Kozanoğlu da Peçeli Uğru adlı Patronalı kahramanına Sadabad'ı tek başına bastırıp III. Ahmed'i ve Sadrazam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'yı rezil eder (s.38-39).

Ayvazoğlu'nun belirttiğine göre M. Turhan Tan'ın 1938-1939 yıllarında *Yedigün* mecmuasında tefrika edilen *Lâle Devri* ve Enver BehnanŞapolyo'un *Lâle Devri'nde Şair Nedim'in Aşkı* (1952) adlı romanları için de aynı şeyler söylenebilir. Reşat Ekrem Koçu'nun kölelik meselesini ve Patrona Halil İsyanı'nı ele aldığı *Esircibaşı: Lâle Devrinde Bir Aşk Romanı* (1943) ve *Patrona Halil* (1967) adlı romanlarında da Lâle Devri'ne tenkitçi bir gözle bakılmış, fakat dönem atmosferi diğer Lâle Devri konulu romanlara göre daha iyi yansıtılmıştır. Ayvazoğlu, Koçu'nun *Patrona Halil* (1967) adlı romanında, Lâle Devri'ni ve bu devrin sonunu getiren isyanı ele aldığını söyler ve ilgililerin, bu romandan sonra yeni bir Lâle Devri romanı okumak için yaklaşık kırk yıl bekleyeceklerini belirtir.

Ayvazoğlu, kimi romancıların Lâle Devri'yle 2000'lerde de ilgilendiğini söyler. Hatta bu devri konu alan ilk romanı, bir sanat tarihçisi olan Gül İrepoğlu'nun kaleme aldığını belirtir. Yazarın, *Gölgemi Bıraktım Lâle Bahçelerinde* (2003) adlı romanı hakkında Ayvazoğlu, şu bilgileri verir:

Daha önceki romancıların aksine, Lâle Devri'ni, Şair Nedim'i adeta yok sayarak çok büyük bir sanatkar olarak gördüğü Nakkaş Levnî etrafında anlatan İrepoğlu, bu devri sırf bir zevk u sefa devri olarak görenlerden de değildir. Lâle Devri, İrepoğlu'na göre zannedilenin aksine, kültürde bir uyanış ve yükseliş devridir; (...) Romanını bu görüşten hareketle yazan İrepoğlu, ilk defa Ahmet Refik tarafından geniş olarak ele alan eğlence hayatını ve asıl ifadesini lâlede bulan bahçe ve çiçek sevgisini de anlatarak okuyucularını Lâle Devri atmosferine sokmayı başarmıştır (s.40).

Beşir Ayvazoğlu, İrepoğlu'nun romanını, Zekeriya Yıldız'ın *Lâle Devri: Hasbahçede Sonbahar* (2008) adlı romanının takip ettiğini söyler ve bu romanda da Lâle Devri'nin bir yozlaşma devri olarak ele alındığını belirtir. Ayvazoğlu son olarak İskender Pala'nın, bu dönemi ele aldığı romanı *Katre-i Matem* (2009)'den bahseder. Eserin, "Lâle Devri'nin ve bu devri sona erdiren isyanın polisiye bir kurguyla anlatıldığı" bir roman olduğunu belirtir.

Derginin 492. sayısında (Ekim 2004), İbrahim Şahin'in “ ‘İstanbul Çocuğu’ ya da ‘Anadolu Evladı’ ” (ss.34-39) başlığıyla, Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında, İstanbul ve Anadolu merkezinde edebiyata yansımalarını konu alan bir yazısı vardır. İbrahim Şahin, yazısına, Türk edebiyatı tarihinde bir neslin romanı olan *Maî ve Siyah*'ın, aynı nesli temsil eden kahramanı Ahmet Cemil'in, roman tarihindeki yerinden bahsederek giriş yapar. Onun, Namık Kemal'in *İntibah* (1872) romanındaki “Ali Bey'inden başlayarak sonraki dönemlerin romanlarında görülen okumuş figürlerinin, on dokuzuncu yüzyıl sonundaki son örneği” ve sosyolojik bakımdan Türk roman tarihinin en etkili tiplerinden olduğunu söyler. Şahin'e göre Ahmet Cemil, “Hastalık derecesindeki hassasiyeti, bilhassa batı edebiyatı konusundaki kültürel birikimi, zarafeti ve kırılğanlığı ile bir devrin simgesi olmuştur. Bu bakımdan ‘İstanbulluluk’ imgesinin inşasında Ahmet Cemil'in özel bir yeri vardır” (s.34).

Şahin, Ahmet Cemil'in bir ‘İstanbullu’ olarak teşkil ettiği sıfatın, Teselya Savaşı, Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı dönemi edebiyatçıları tarafından ‘Anadolu çocuğu’ şahsiyetinin ön plana alınarak gölgelendiğine vurgu yapar. Şahin'in belirttiğine göre, Tanzimat dönemi edebiyatındaki ‘hakikîyyûncu’ tavır, taşrada kendini göstererek Millî edebiyat yazarlarının kalemini Anadolu insanına yöneltir. *Genç Kalemler* etrafında Ömer Seyfettin, Ali Canip Yöntem ve Ziya Gökalp gibi ilk millî kalemler, bu doğrultuda eser verirler. Şahin, bilhassa Yakup Kadri'nin şahsında ve edebî yaklaşımında gerçekleşen değişimde, bu savaşların etkili olduğunu, eserlerinden örneklerle açıklar. Öncelikle, yazarın kaleminde millî mücadelenin izlerine değinir.

Şahin'in belirttiği üzere Yakup Kadri'nin *Sodom ve Gomore* romanındaki benzetmesiyle zirveye çıkan negatif İstanbul imajı, İstiklâl Harbi'nin Anadolu'da başlaması ve harbin zaferle sonuçlanmasından sonra ‘Anadolu çocuğu, Anadolu evlâdı’ adında alternatif bir tip de üretir. Yakup Kadri, bu tipi *Millî Savaş Hikâyeleri*'nde şöyle anlatır:

Zaten, Anadolu çocuklarında bu büyük adam bakışı ve olgun erkek tavrı seyrek görünen şeylerden değildir. Bunlar, bazı mahlûkat gibi sanki doğdukları günden itibaren yürümeye, işlemeye ve hayatı anlamaya başlarlar. Hiç oyun devirleri yoktur; sekiz dokuz yaşlarına basar basmaz maişet kaygıları, vaktinden evvel kavruşan, kabuk bağlayan fidan vücutlarını şiddetli bir rüzgâr gibi sarsmaya başlar (s.36).

Şahin, Yakup Kadri'nin söz konusu eserindeki hikâyelerde, anlatıcının 'Anadolu insanı' ile kendisi arasında vardığı ayrımı, *Bir Şehit Mezadı* hikâyesinden bir metinle örneklendirir. Hikâyede, şehit düşmüş bir İstanbul zabitanın mezada düşen kitaplarından bahsedilir. Şehit zabitanın kitaplarını, Fransız ve Türk klasikleri oluşturur. Zabit, Marcel Prevost'un *Kadın Mektupları*'ndan, Tefik Fikret'in *Rübab-ı Şikeste*'sine, Mehmet Rauf'un *Eylül*'üne kadar birçok eseri bulundurur kitaplığında. Yakup Kadri, hikâyenin sonunda anlatıcı vasıtasıyla 'İstanbul çocuğu' hakkındaki düşüncelerini aktarır:

Ben, kitapları, mahiyetini tayin edemediğim bir heyecan ile ellerimin arasında evirip çeviriyordum ve gözlerimin tevakkuf ettiği her sahifede solgun benizli, solgun bakışlı bir İstanbul çocuğunun ince ve narin çehresini görüyordum. Onun ile konuşuyordum. İşitilmeyen bir dille ona diyordum ki: 'Gördün mü? Bütün bu okuduğun şeyler, bütün bu tadına doymadığın sözler, bütün bu tiryakisi olduğun edebiyat hep yalanmış. Sen kendini daima bunların içinde zannetmişsin. (...) Sana, 'Gel' diyordu; 'kurşunlar niçin, toplar ve süngüler niçin? (...) Lakin günün birinde seni bekleyen her türlü visalden daha tatlı şehadeti asla hatırına getirmiyordun (s.37).

Şahin, Yakup Kadri için Anadolu'nun, İstanbul'un Anadolu yakasından başlayarak bütün bir coğrafyadan ibaret olduğunu ve bu coğrafyanın insanının okuma yazma bilmemesine rağmen güçlü ve inançlı, vatansever ve yiğit olduğunu belirtir. Fakat yazar hakkında şu konuya dikkat çeker. Yazar, *Millî Savaş Hikâyeleri*'nde bu insan tipini yüceltirken, 1932'de yayınladığı *Yaban* romanında eleştirir. Şahin, onun bu tutumunu, ideolojik bir bakış açısı sergilemesiyle açıklar. Yakup Kadri gibi o yılları ve imparatorluk coğrafyasındaki insan unsurunu farklı gözlerle eserine yansıtan yazarların varlığından da bahseder. Örneğin Refik Halit Karay *Memleket Hikâyeleri*'nde o yılları nostaljik bir hasretle anarken, Tarık Buğra da *Küçük Ağa* romanında olaylara ve insanlara daha mesafeli bakar.

İbrahim Şahin, kısaca her şeye rağmen ilk gençlik yıllarında imparatorluğun kaybına şahit olmuş bu nesli, "travmatik bir nesil" olarak değerlendirir.

Derginin yine 401. sayısının ek bölümünde "1970'ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir" adı altında Necip Tosun'un "Öykü" başlıklı yazısı vardır (ss.85-90). Yazı, şu alt başlıklardan oluşur: "1970'lerin Edebiyat Ortamı ve Öykü", "Bir Milat: 12 Eylül 1980 Darbesi", "Öykücüler ve Dönemsel Eğilimleri", "1990'larda Öne Çıkanlar".

Necip Tosun yazıda öncelikle 1970'ten günümüze Türk öykücülüğünün bir dökümünü yapmanın çok kapsamlı bir çalışma gerektirdiğini, bu yüzden dönemlerle sınırlı bu tür yazıların öznellik içerdiği için mutlaka sağlamasının yapılmasının zorunlu olduğunu dile getirir. Devamında 1970'lerden şu şekilde bahseder: "1970'ler, işgallerin, boykotların, siyasî cinayetlerin, grevlerin yaşandığı, Türk toplumunun en çalkantılı zaman dilimidir. Terör ve şiddet olayları yaygınlaşmış, her alanda keskin bir politik ayrışma yaşanmaktadır. Sağ ve sol arasındaki köprüler tümüyle atılmış, diyalog kesilmiştir (s.85).

Tosun, bu kaotik ortamın, edebî hayatı etkilemesinin kaçınılmaz olduğunu söyler. Kendisinin belirttiğine göre "Artık inanca/ideolojiye yaslı bir sanat yaklaşımı başat bir anlayıştır". Kimi edebiyat dergileri isimleriyle bu savı kanıtlar nitelikte olurlar. Örneğin *Halkın Dostları*, *Sanat Emeği*, *Militan* ve *Yarına Doğru* bu dergilerdendir. Tosun, 1970'li yılların sanat-edebiyat alanında "Sosyalist Gerçekçilik" ve "Toplumcu Gerçekçilik" kavramlarının çok kullanılan kavramlar olduğunu, bu yaklaşımı benimseyen öykücülerin de özellikle işçileri, emekçileri ve yoksulları konu edindiklerini söyler. Bu eğilimin yazarlarından Adalet Ağaoğlu, Tomris Uyar, Selim İleri, Nedim Gürsel, Hulki Aktunç ve Füzûzan'ın sosyalist/sol anlayış paralelinde öyküler yazdığını söyleyen Tosun; Mustafa Kutlu, Sevinç Çokum ve Rasim Özderören'in geleneklere bağlı muhafazakâr düşünceye yaslanan öykülere imza attıklarını belirtir.

Tosun'un ifadeleri üzerine bu dönem öykücülerini tümüyle siyasalın emrinde eser vermiş değillerdir. Sabahattin Ali, Sait Faik ve Memduh Şevket gibi öncülerin açtığı yolda yeni ürünlerini veren 1950 ve 60'ların usta öykücülerinin birikimleri, biçimde ve temada yenilikler vücuda getiren başarılı öykücüler yetiştirmiştir. Nezihe Meriç, Leyla Erbil, Bilge Karasu, Ferit Edgü, Selim İleri ve Kâmuran Şipal gibi yazarlar hem 1970 öncesinde hem de bu dönemde eser verirler.

Tosun, 12 Eylül 1980 darbesinin bir milat olduğunu söyler. Edebiyat dünyasında büyük bir kırılma olarak değerlendirdiği bu dönemi şu şekilde özetler:

Ülke içinde edebiyat iktidarının (sol/sosyalist) dayandığı ideolojik zemine uygulanan ağır baskılar, toplumcu/sosyal gerçekçi edebiyatın ağır yara alması sonucunu doğurdu. Öte yandan gerek ülkede yaşanan toplumsal değişim/dönüşümler gerekse tüm dünyada gerçekleşen değişimler (soğuk savaşın bitişi, reel sosyalizmin yenilgisi) ideolojilere olan inancın sarsılmasına ve beraberinde de kimlik bunalımı ve arayışlara neden oldu. Sonuçta edebiyatçılar, toplumcu edebiyata mesafeli durmaya başladılar (s.86).

Tosun, tüm bu gelişen durumların, öykücülerini tematik olarak ortak bir paydada buluşturduğunu; bu ortaklığın “özeleştirici”, “cinsellik”, “yalnızlık”, “bunalım” ve “yüzleşme” konularında gerçekleştiğini ifade eder. Tosun, öykücülerin 1970’ten günümüze öykü serüvenlerini ve yaşadıkları değişimleri ele alır. İlk olarak Adalet Ağaoğlu’ndan bahseder. Tosun’un belirttiğine göre Ağaoğlu, dönemin en önemli öykücülerinden biridir. İlk öykü kitabı *Yüksek Gerilim*’de (1974), sosyalist dünya görüşünü yansıtır. İlk öykülerinde bu eğilimi sürdüren yazar, *Sessizliğin İlk Sesi*’nde (1978) de benzer duyarlıkları işler. Fakat daha sonraki eserlerinde içeriksel bir değişim görülür. *Hadi Gidelim* (1982) adlı eserinde, ritme ve ironiye yaslanan öykülere yer verir.

Tosun’un, Füzûzan hakkındaki dikkatlerine göre, 1970’lerde yayımlanan *Parasız Yatılı* (1971), *Kuşatma* (1972), *Benim Sinemalarım* (1973) adlı kitaplarıyla eleştirmenlerce adından övgüyle bahsettiren yazarın, durağanlaşan Türk öykücülüğüne yeni bir dinamizm kazandırdığı görülür. Yazar, son kitabından dokuz yıl sonra *Gecenin Öteki Yüzü* (1982), bu kitaptan on yedi yıl sonra da *Sevda Dolu Bir Yaz* (1999)’ı yayımlar. Füzûzan’ın, atmosfer yaratmada, psikolojik tahlillerde neredeyse kusursuz olduğunu söyleyen Tosun, yazarın öykülerinde yüksek gözlem gücü ve ayrıntı zenginliğinin ilk bakışta göze çarptığını belirtir.

Tosun, Ferit Edgü’nün öykü serüveni üzerine de bilgiler verir. Buna göre Edgü, *Kaçkınlar* (1959), *Bozgun* (1961), *Av* (1967), *Bir Gemide* (1978), *Çılgılık* (1982), *Doğu Öyküleri* (1995), *İşte Deniz*, *Maria* (1999), *Do Sesi* (2002) kitaplarında “gerçeküstücülük ve varoluşçuluk duraklarından sonra” minimal öyküde yoğunlaşır. Yazarın öykücülüğünü tanımlayan temel çizgiler; yazma sorunları, dil arayışları ve varoluşsal sorunlardır.

Tosun, Sevim Burak’ın ilk kitabı *Yanık Saraylar* (1965) ile olay olduğunu söyler. Kendisinin belirttiğine göre Sevim Burak, anlamı ve dili reddeden, kapalı ve alışılmadık

biçimsel üslûbuyla tartışılır. Kitaptaki özellikle, “Ah Yarab Yehova” ve “Sedef Kakmalı Ev” öyküleri, ayrıntı zenginliği, kurgu orijinallliği ve anlatım yetkinliği ile öykücünün ustalığını gösterir. Yazar bu kitabından sonra on yedi yıl piyasadan çekilir. İkinci öykü kitabı *Afrika Dansı* (1982) ile yazar, öykücülüğünde büyük bir kayıp yaşar. İlk kitabının seviyesini bu eserde tutturamaz. Tosun’un ifade ettiği gibi yazar, bu eserinde anlamın üzerini tamamen örter ve anlatımı “şahsî”leştirir. Yazarın son öykü kitabı *Palyaço Ruşen*, ölümünden sonra 1993’te yayımlanır.

Belirtildiği üzere Rasim Özdenören, ilk kitabı *Hastalar ve Işıklar*’da (1967) ana eksen olarak bireyi ele alır. İkinci öykü kitabı *Çözülme*’de (1973), ülkedeki kültürel-sosyal değişimin bireyde ve ailede meydana getirdiği çarpıklığı işler. *Çok Sesli Bir Ölüm*’de (1974), birey bilinçaltına inerek ruhsal çözümlemelerde bulunur. Yazar, dördüncü öykü kitabı *Çarpılmışlar*’da (1977), yanlışa yönlendirilmiş insanların, dinî gerçeklerden de uzaklaşınca yaşadığı yabancılaşma irdelenir. *Denize Açılan Kapı* (1983) adlı kitabıyla tasavvufa yönelir. *Kuyu* (1999) ve *Ansızın Yola Çıkmak* (2000) kitaplarıyla bu yönelimi devam ettirir. Özdenören, *Hışırta* (2000) adlı eseriyle ise tamamen kadınların dünyasına eğilir. *Toz*’da (2002), günaha itilmiş insanların çıkmazı anlatılır.

Tosun yazısında, bu öykücülerin yanı sıra Tomris Uyar, Hulki Aktunç, Nezihe Meriç, Vüsat O. Bener, Bilge Karasu, Leyla Erbil, Sevinç Çokum, Mustafa Kutlu, Oğuz Atay, Selim İleri, Nedim Gürsel ve Necati Mert gibi öykücülerin öykü serüvenine de değinir.

Tosun, 1990’larda öne çıkan yazarlara gelince onların öykü serüveni hakkında da bilgiler verir. Kendi değerlendirmelerine göre son dönem Türk öykücülüğünün en dikkat çekici ismi Cemil Kavukçu olur. Yazar, öykü dünyasını Sait Faik-Orhan Kemal öyküsünün kesiştiği yerde kurar. Öykülerinde gündelik hayatın gözden düşürülen “küçük insanı”na, yoksul ve kimsesiz sokak serserilerine, hayatın “tutunamayanları”na yer verdiği görülür. Tosun, yazarın en belirgin özelliği olarak “küçük insan”ın dünyasına eğilmesini gösterir.

Tosun, Ayfer Tunç’un öykü yolculuğuna dair bilgilendirmelerde bulunur. Yazar, 1989’da yayımlanan ilk kitabı *Saklı*’yla yazı macerasının farklı bir kanaldan ilerleyeceğini

gösterir. *Mağara Arkadaşları*'nda (1996), anlatım sorunlarını tümüyle çözmüş bir öykücü profili sunar. *Aziz Bey Hadisesi* (2000) adlı eserinde anlatımının oturduğu görülür. *Taş-Kâğıt-Makas*'ta (2003), kadın erkek arasındaki iletişimsizliği işler. 1998'de yayımlanan *Saklı* eserindeki öykü anlayışını, temaları, karakterleri yeniden kurgulayarak 2006'da *Evveloteli* kitabını oluşturur.

Tosun, öykücülüğün en özgün kalemlerinden biri saydığı Cemal Şakar'ın öykü serüveninden bahseder. Şakar, *Gidenler Gidenler* (1990), *Yol Düşleri* (1996), *Esenlik Zamanları* (1999) ve *Pencere* (2003) adlı dört öykü kitabıyla adından söz ettirir. Sanat dünyasının ve geleneksel düşüncenin kendisine geniş yer verdiği “yol ve yolculuk” temalarını yazar, öykülerinin temel dayanağı yapar. “Tabiat çağrısı”, “fitrî hayattan kopuş”, “zaman”, “rüya”, “hakikat” kavramları etrafında bir öykü evrenine sahiptir.

Nazan Bekiroğlu'nun öykü serüveni hakkında da bilgiler verilir. Yazarın ilk kitabı *Nun Masalları* (1997)'nda ilk öykü kitaplarının bilindik zaafından arınık bir vaziyet görülür. “Kitapta, acıların, yalnızlıkların, savruluşların; zamanları ve mekânları aşan bir olgu olduğu vurgulanırken, insanın değişmez evrensel yanlarına dikkat çekilir” (s.89). Kitabın asıl teması, yazı ve yazmanın serüveni üzerine odaklanır. Yazar, ikinci kitabı *Cam Irmağı Taş Gemi* (2006) ile de tarihin derinliklerinden hikmetler devşirir.

Bu dönemde eser veren bir başka yazarın da Fatma Karabıyık Barbarosoğlu olduğu belirtilir. Yazarın bu dönemde, *Acı Deniz* (1996), *Gün Akşamsızdır* (2000), *Senin Hikâyen* (2001), *Ahir Zaman Gülüşleri* (2002) ve *İki Kişilik Rüyalar* (2005) adlı kitapları yayınlanır. “Dindar kadının çağdaş hayatta karşılaştığı sorunlar, değişen anlayışlar, modernizmin bozduğu fitrat, insan ruhunu yok sayan modern hurafeler”, onun öykülerinin ana temasını oluşturur.

Necip Tosun, bu dönem içerisinde öykü kitabı yayınlayan Hüseyin Su, Özcan Karabulut, Nalan Barbarosoğlu, Ramazan Dikmen, Ahmet Keleş, Melek Paşalı, Selçuk Orhan ve Köksal Alver'den de bahseder. Yazının hacim sıkıntısından dolayı kendisine yer veremediğini söylediği şu öykücülerin de yalnızca ismini zikreder: Nursel Duruel, Selçuk

Baran, Şevket Bulut, Tezer Özlü, Feride Çiçekoğlu, İnci Aral, Jale Sancak, Başar Başarır, Behçet Çelik, Sema Kaygusuz, Müge İplikçi, Murat Gülsoy, Leyla Ruhan Okyay, vd.

Dergide, hikâye ve roman toplulukları ve dönemleri hakkında kaleme alınan başka yazıların sadece isimlerini zikretmek gerekirse İnci Enginün'ün "İkinci Meşrutiyet'in Hatırlattıkları" (S.417, ss.14-18), Mehmet Narlı'nın "Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Sosyal-Edebî Bir Fotoğraf" (S.417, ss.30-35) ve Erol Üyepazarcı'nın "Polisiye Roman Yazan Ünlü Edebiyatçılarımız" (S.473, ss.12-16) adlı yazılarını belirtmek yerinde olur.

Türk Edebiyatı dergisinin ilgili sayılarında hikâye ve roman toplulukları ve dönemleri hakkında yazıları Beşir Ayvazoğlu, Necip Tosun, Sezai Coşkun, Yavuz Ulutürk, Alâattin Karaca ve İbrahim Şahin gibi araştırmacı yazar ve akademisyenler kaleme almıştır. Bu yazıların oldukça hacimli olduğu görülmektedir. Tanzimat, Servet-i Fünun, Fecr-i Ati, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet dönemi edebiyatını ele alan yazılar arasında genellikle Cumhuriyet dönemi ve günümüz edebiyatının katettiği yolu ön plana alan yazılar vardır. Dolayısıyla Cumhuriyet dönemi hikâye ve roman topluluklarından bahseden yazıların daha çok olduğu görülür.

2.5. HİKÂYE VE ROMAN İNCELEME YAZILARI

Türk Edebiyatı dergisinde, hikâye ve roman incelemelerini içeren yazılar mevcuttur. Önce roman incelemelerini ele almak gerekirse ilk olarak Tamer Kütükçü'nün 464. sayıda (Haziran 2012) "Tanzimat'la Servet-i Fünun Arasına Sıkışmış Bir Roman Küçük Gelin" (ss.55-57) başlığıyla kaleme aldığı roman tahliline yer verilebilir. Yazıda, Tanzimatçılar ile Servet-i Fünuncular arasında yer alan bir kuşak olan "Ara Nesil"nin bir mensubu Mehmed Celal'in *Küçük Gelin* (1892) romanı incelenir. Tamer Kütükçü'nün ifadesine göre Türk edebiyatı tarihinde pek tanınmayan ama yaşadığı dönemde köprü vazifesi gören Mehmed Celal'in söz konusu romanını yayına hazırlayan M. Fatih Andı'dır. Tamer Kütükçü, Andı'dan yazar ve romanı hakkında şunları aktarır:

... sayısı 67'yi bulan eserleriyle aslında döneminde önemli bir boşluğu dolduran yazar, 'kısa sürmüş edebî hayatı' ve 'bohem yaşama tarzı' yüzünden fazla temayüz edememiştir. 1893'te

kaleme aldığı *Küçük Gelin* romanı, güçlü otobiyografik etkiler taşıyan, bu sebeple -usta ve katmanlı bir kurgu özelliği pek göstermese de- yaşamışlık hissi kuvvetli, samimi bir metin olarak dikkati çeker (s.55).

Kütükçü'nün incelemelerine göre romanda görülen yer yer özenli tasvirler, daha sonraki süreçte Servet-i Fünuncuların da özellikle sahiplenecekleri bir unsurdur. Tasvire dayalı aktarımın, roman anlatısının temel bir unsuru olarak yer aldığı romanın daha en başında anlatıcı, “romanın bir diğer kişisine ‘Hüseyin’ diye seslenen bir anlatı kişinin tasvirine” girer. Bu tasvirde, -Servet-i Fünun romanında örnekleri çokça görülen- “görünen”le “iç/batın” arasında ilgi kurma çabası da dikkat çeker: “ ‘Başında püskülsüz bir fes, fesin üstünde -şal taklidi- bir sarık vardı. Kaba bıyıkları -sâdedil oluşunu ima eden- çehresine garip bir hey[b]et veriyordu.’ (s.1)” (s.55). Kütükçü, burada, “görünen”le “iç/batın” arasında ilgi kuran işaretli söz öbeğinde italik vurgunun kendisine ait olduğunu belirtir.

Tasvirin bu şekilde kesilmediğini belirten Kütükçü, devamında Tanzimatçıların garantörlüğünü ortaya koyar biçimde anlatıcının tasviri “şerh” ettiğini söyler: “ ‘Bir köylü idi.’ (s.1)” (s.55). Aynı durumun yalnız kişi değil, zaman tasvirlerinde de görüldüğünü ifade eden Kütükçü, romanda bir “mevsim” tasvirinde, yine bir yönden Servet-i Fünun romancısının dünyasını yansıtan, diğer taraftan Tanzimatçıların garantörlüğünü vurgulayan ucu “şerh”e çıkan uzun soluklu ve özenli bir tasvirin sergilendiğini belirtir. Tasvir, bir kışa aittir: “ ‘Dağların aksiyle bir ay evvel çeşmenin yalağını tezyin eden ağacın -şimâlin kar yığınlarını şarka sevk edecek kadar soğuk olan- rüzgâra karşı titreyen, baharın istikbâlini tasvir için solan, esmerleşen son yaprağı, karlar altında sallana sallana suyun üstüne düştü. Kış!..’ (s.4)” (s.55).

Kütükçü, anlatıcının bu tasvirde yaptığı gibi önce “gösterimci”, sonra da “şerh edici” anlatımı, romanın farklı yerlerinde de sürdürdüğünü belirtir. Bunun yanında, kayda değer bir başka anlatım özelliği olarak ise metinde “anlatıcı” ile “yazar” arasındaki mesafenin zaman zaman iyice daralmasını işaret eder. Bu tavrın özellikle Tanzimatçılardan Ahmet Mithat Efendi’de görüldüğünü ifade eden Kütükçü bunun, romanın şu alıntılanan kısmında açık bir şekilde gözlendiğini belirtir: “ ‘Bu hikâyemde, daha doğrusu her ciheti ciddi olarak yazdığım bu eserimde, serâir-i vicdân-ı beşeri -bihakkın- tedkîk ve tarif etmeye vaktim müsaid değildir.

Bunun için yine bahsime avdet edeyim. Sevgili kârî'lerimin bir kısmı da böyle isterler.' (s.14)" (s.56).

Kütükçü, yazarla anlatıcının birbirine yaklaştığı bu tutumun, eserin kurgusuna gerçeklik kattığını ifade eder. Yine belirttiği üzere, bunun yanında "anlatıcı pozisyonuna ilişkin özgün bir nokta", anlatıcının âdeta bir makale yazarı gibi davranarak okuruna, romanın daha sonraki kısmına dair "yol haritası" sunmasıdır:

'Yirmibeş sene evvel İstanbul'da bir aile vardı. Birçok teyzelerden, büyükannelerden, akraba ve taallukâtan sarf-ı nazar, burada tasvîr olunan vak'ada en ziyade işe yarayan (!) dört kişinin ahvâlini arz etmek isterim. Sonra bu dört kişinin arasına girerek, efrâd-ı aileden olanların en mühimlerini sırası geldiği zaman irâe edeceğim.' (s.15) (s.56).

Kütükçü, bu iki anlatım özelliğinin/anlatıcı tavrının genellikle Tanzimat romanlarında örneklerine rastlandığını ve anlatıcının meddah edasıyla anlatısı üzerinde hâkim bir pozisyonda olduğunu belirtir. Bu tercihin geleneksel anlatımlara alışkın okur için, okurla anlatıcı (okurla metin) arasında bir iletişim ağı kurduğunu söyler.

Kütükçü, romanda anlatıcının eski halk hikâyelerinin rasyonel olmayan (irrasyonel) tavrına açıktan bir tepkinin görüldüğüne de dikkat çeker. Bunun bariz örneği olarak romandan şu kısmı paylaşır: " 'Ah!.. Ah hikâyeler, bu umacı masalları!.. Hamam anası, Çarşamba karısı fıkraları!.. Mâsûmiyyetindevr-i hayâlinde çocuklarımızın zihnine cahil dadılar tarafından ilkâ olunurlar.' (s.17)" (s.56). Kütükçü, bu "akılcı" tavrın da Tanzimatçılardan -özellikle Nâmık Kemal'den- devralındığını belirtir.

Kütükçü'ye göre tarihe "93 Harbi" olarak geçmiş "1877-78 Osmanlı Rus Savaşı" sonrası Balkanlarda görülen demografik hareketler, büyük Rumeli göçleri, dönemin edebiyatına yeteri kadar yansımaz. Bu gerçek göz önüne alındığında söz konusu olguya eğilen *Küçük Gelin* romanının Türk edebiyatı tarihinde önemli bir boşluğu doldurduğu belirtilir. Kütükçü, romanda Balkan göçleriyle ilgili talihsiz olguların ayrıntılı aktarımlarla anlatıya eklendiğini şu örnekle ortaya koyar:

‘O zamanlar askeri mülkiyeye dâhil birkaç efendi, Rumeli muhacirlerini kendileri için tertîb olunan ikâmetgâhlara götürmek üzere karlar içinde, çamurlar arasında ifâyivazîfeye gayret ediyorlardı. (...) O akşam, bir kandilin hafif ziyası ile tenvîr edilen bu ikâmetgâhta, kadın, erkek, çocuk olmak üzere yüz elli kadar nüfus bulunuyor, burada yüz elli hayat teneffüs ediyordu.’ (s.12) (s.56).

Kütükçü, anlatıcının Rumeli göçlerini “gerçekliği/yaşanmışlığı yüksek bir aktarım algısı içinde” hem gözlemci hem de tarihsel bilgilendirici bir tavırla değerlendirdiğini belirtir.

“İhtidalar”ın, yani gayri-müslim bir ferdin müslümanlığı kabulünün de tarihsel bir olgu olarak romanda yer alan belgesel nitelikli aktarımlardan biri olduğunu belirten Kütükçü, romanda Cemal’in âşık olduğu Ermeni kızı Adel’in müslüman oluşu üzerinden anlatıya dâhil edilen “ihtida”nın sosyal hayattaki yerini ve ayrıntılarını sunması bakımından önemli bir temsil olduğunu romandan şu örnekle gösterir: “ ‘Tekrar okundu. Evet evet! Şüphe yok! Gazetenin ‘İhtida’ unvanı altında neşrettiği bu fıkra Adel’in, o güzel Adel’in bütün ailesiyle beraber Müslüman olduğunu yazıyordu.’ (s.38)” (s.57).

Kütükçü, “ihtida” hadisesinin bir gazete haberi formunda anlatılaştırılmasının da yine sanki bir roman anlatısı değil de bir gazeteden nakledilmiş izlenimi uyandırarak anlatılanlara daha bir gerçeklik kattığını söyler.

Romanın en ilgi çekici bölümlerinden birinin de roman kişisi Cemal’in kısa süreliğine dâhil olduğu akıl hastanelerinin gözlemci aktarımları olduğunu söyleyen Kütükçü, bu bölümde de anlatıcının “gösterimci anlatıma” yer vermeyi tercih ettiğini belirtir.

Kütükçü, romanda kayda değer anlatım özelliklerinden bir başkasının da “nazımdan yararlanma” ve “nazmın imkânlarını da roman anlatısının söylem gücüyle birleştirme” olduğunu söyler. Romanda bunun uygulandığı yer olarak ana kişi Cemal’in, Fahriye’nin ölümünden sonra bir gece yaklaşık 7 sayfalık uzunca bir şiir kaleme aldığı kısmı gösterir. Şiirin bir kısmı şu şekildedir: “ ‘Seher zamanı uyandım uyurdu cânânım/ Kemâl-i âfiyetinden emindi vicdânım, Vekâi’i dil-i mahzûnugûş edin de bilin/ Acınmağa bu cihanda ne rütbe şâyânım’ (s.68) ” (s.57). Bu dizelerle başlayan şiirin başından sonuna olduğu gibi romana

“monte edildiğini” belirten Kütükçü, bu tür şiir eklemesinin anlatıma ne kazandırdığına dair şunları söyler:

Gelenekte nazma dayalı anlatımın egemenliği, en etkili söyleme ihtiyaç duyulan bu noktada, nazmı gerekli ya da en azından tercih edilebilir kılmaktadır belki. Anlatının, ölüm gibi güçlü bir duyguya açıldığı bu noktada, roman anlatısının imkânına –gelenekten getirdiği bir güçle- çok daha etkili bir katkı oluşturacağı düşünülmüş olmalıdır şiirin (s.57).

Kütükçü, romanın yine geleneğe uygun bir biçimde, hikemî bir söylem arayışı ile son bulduğunu belirtir. Anlatıcının, tüm badireleri atlatan ana kişi Cemal’in hâlini tasvir ederken *Dede Korkut Hikâyeleri*’nin anlatıcısını andıran bir bilgelik içinde sözü bağladığını söyler: “‘(...) Cemal yaşıyor. Fakat bu bir yaşamak mıdır? Fahriye’nin vefat ettiği gün vefat etmiş olaydı, şimdikinden ziyâde mi muzdarip olacaktı? Mevtin darbesi bir saniyede geçer. İstirâbât-ı kalbiye bir asır devam eder. Ölen yalnız gözlerini kapar.’ (s.76)” (s.57). Tamer Kütükçü, bunun geleneksel metinlerin son söylemlerine benzer bir bitiriş olması dolayısıyla o dönem okurunun hâlâ bu tür hikemli sonlara eğilimli olduğunu gösterdiğini dile getirir.

Bu roman incelemesinde Kütükçü, yazar hakkında birkaç kısa bilgiden sonra romanın içeriğine geçiş yapmıştır. Doğrudan romandan gösterdiği örneklerle romanın anlatım biçimi ve tekniğine, dil ve üslup özelliklerine ve yazıldığı dönemle ilişkisine değinmiştir.

Derginin 407. sayısında (Eylül 2007) Sabahattin Çâğın’ın “Ashab-ı Kehfimiz”(ss. 58-61) adlı yazısı vardır. Çâğın, bu yazısında Ömer Seyfettin’in *Ashab-ı Kehfimiz* (1918) adlı eserini inceleme konusu yapar. Çâğın, II. Meşrutiyet’in ilanından sonraki yaklaşık ilk altı ayda bütün etnik ve dinî unsurlar arasında bir barış havası doğsa da kısa bir süre sonra Balkanlar’da ve Osmanlı Devleti’nin diğer bölgelerinde yaşayan azınlıklar arasında milliyetçilik hareketlerinin hızla arttığını söyler. Azınlıklar arasında gelişen milliyetçilik hareketlerinin de dönemin edebî eserlerine yansıdığını dile getiren Çâğın, bu durumu en geniş şekliyle ele alan yazar olarak Ömer Seyfettin’i gösterir. Belirttiği üzere Ömer Seyfettin, Balkanlar’da subay olarak görev yapmış, Balkan Savaşları’na katılmış ve bu savaşta bir yıldan fazla Yunanlıların elinde esir kalmıştır. Yazar, bugünlerini *Ruzname*’sinde anlatır. Bu eserinin yanı sıra *Bomba* ve *Beyaz Lale* gibi hikâyelerinde Bulgar komitacılarının

acımasızlığını, *Hürriyet Bayrakları* ve *Nakarat* gibi hikâyelerinde de azınlıkların niyetlerini ve bu niyetler karşısında Türk aydınının aymazlığını dile getirir.

Sabahattin Çağın, Ömer Seyfettin'in benzer konulara değindiği bir başka eseri *Ashab-ıKehfimiz*'i ele alacağını belirtir. Eser, Çağın'a göre;

Gerek kitabın iç kapağında yer alan 'İçtimaî Roman' ibaresi, gerekse ön sözün ilk cümlesi olan 'Bu küçük romanı beş yıl önce yazmışım' cümlesine rağmen, eser bir uzun hikâye mahiyetindedir ve genel olarak Osmanlılık ve Batı'ya körü körüne hayranlık fikirlerinin eleştirisi mahiyetindedir. Ön sözün son cümlesi bu eserin tezli bir eser olduğunu da göstermektedir... (s.58-59).

Çağın'ın belirttiği üzere eser, bir Ermeni genci olan Hayikyan'ın hatıra defterinden oluşmaktadır. Hayikyan, öğrencilik yıllarında bir öğretmeninin tavsiyesine uyarak II. Meşrutiyet'in ilânından itibaren hatıralarını kaleme almaya karar verir. Deftere yazılan ilk tarih 30 Ağustos 1908, son tarih ise 29 Ocak 1925'tir. Aslında bir Ermeni milliyetçisi olan Hayikyan, II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra meydana gelen barış havasından etkilenir. Çağın'ın romandan aktardığı bu barış havası şöyledir: "Bugün Ermeni'nin, Rum'un, Arnavut'un, Sırp'ın, Bulgar'ın, Arap'ın, Türk'ün, Kürt'ün kalbi 'Hür Osmanlılık' için çarpıyor. Beyoğlu'ndaki, Tepebaşı'ndaki nümayişler Rumlar'ın ne kadar Osmanlılığa müştak, ne kadar sadık olduklarını gösterdi" (s.59).

Çağın, Hayikyan'ın da yakın zamana kadar bu "hasta adam"ın öleceğini ümit ederek en azından Rusya himayesinde özerk bir Ermenistan beklentisi içindeyken birdenbire kendini Osmanlılık fikrine yakın bulmaya başladığını ve eski görüşlerine şu ifadelerle veda ettiğini belirtir: "Şimdi pek vâzih, pek sahih düşünebiliyorum. Osmanlıyım. Osmanlı kalacağım. Elveda ey eski ihtilâlcî Hayikyan, elveda sana..." (s.59). Çağın, Hayikyan'ın böylelikle artık milliyet ve kavmiyet fikirlerine yabancı olduğunu söyler.

Çağın'ın anlattıklarına göre bir gün Hayikyan, Ermeni milletvekili Mızıkyan'ın evinde, hukuk eğitimini Paris'te yapmış bir Türk olan Niyazi Bey ile tanışır. Onunla yaptığı konuşmalar, Hayikyan'ın Osmanlılık fikrini daha da benimsemesine yol açar. Niyazi Bey bu konuşmada, Türklerin milliyet fikrine ne kadar uzak olduğunu uzun uzun anlatır ve

Osmanlılık fikrinin ülke için en gerekli anlayış olduğunu vurgular. Hayikyan bu konuşmanın sonunda bir karşılaştırma yapar. Çağın, onun ibret verici bu karşılaştırmasını aktarır:

Türkler hakikaten milliyet iddiasında değiller. Dinî taassupları maarif ilerleyince, yani terakki başlar başlamaz uçup gidecekti. Bu görülüyordu. Hem bu ne alicenaplıktı? Tarihinden, ananesinden vazgeçmek!.. Şimdi hatırlıyorum. Sözde Türklerin içinde en demokrat, en milliyetperver olan Ahmet Midhat bile Meşrutiyet'in ilk günlerinde neşrettiği bir makalede, padişahın hanedanından başka Türkiye'de hiçbir Türk aile bulunmadığını yazıyordu. Ne tezat Yarabbi! Halbuki biz Kürtlerin bile Ermeni olduklarını iddia ederiz (s.59).

Çağın, Hayikyan'ın Niyazi Bey'le ikinci karşılaşmasında yeni bir teşebbüsten haberdar olduğunu belirtir. Niyaz Bey ve arkadaşları, Osmanlı Kaynaştırma Kulübü adıyla yeni bir siyasî dernek kuracaklardır ve Hayikyan'ın da kendileriyle beraber olmasını istemektedirler. Derneğin amacı, “bıla-tefrik-i cinsü mezhep” Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan bütün etnik ve dinî unsurların bütünlüğünü sağlamaktır. Derneğin amaçlarını daha sonra detaylı olarak bir mektupla Niyazi Bey, Hayikyan'a açıklar. Derneğin idare heyetinin, o dönem Millet Meclisi'nden farkı yoktur; gayr-i Türk unsurlar Türklerden fazladır.

Çağın'ın belirttiği üzere Hayikyan'ın bir süre sonra işleri bozulur, çalışmak üzere Marsilya'ya gider. Romanın ikinci bölümü, 1912 yılında Hayikyan'ın tekrar İstanbul'a dönüşüyle başlar. Hayikyan, gelir gelmez Osmanlı Kaynaştırma Kulübü'yle temasa geçer. Niyazi Bey'le yaptığı bir konuşmada onun Esperanto'nun ortak bir dil olarak kabul edilmesinden yana olduğunu görür. Çağın, Hayikyan'ın, bu konuyu derneğin Rum üyesi Diyamandis ile konuşması üzerine aldığı cevapların dikkat çekici olduğunu söyler:

Dün Diyamandis ile görüştüm. Tokathyan'da bir arkadaşını bekliyordu. ‘Osmanlı Kaynaşması’nın lisanı ‘Esperanto’ olursa bunu hepsinin kabul edip edemeyeceklerini sordum, güldü;

—Türklerin zaten lisanları yok, dedi. Onlar belki kabul edebilirler. Fakat Rumların beş on bin senelik mükemmel lisanları, edebiyatları var.

Hiç Ermeniler, Ermeniceyi bırakırlar mı! Ben de bunu düşündüm (s.60).

Çağın, bu toplantılarda artık sadece Hayikyan ve Türk üyelerin olduğunu, Arap, Rum, Sırp, Arnavut gibi üyelerin bulunmadığını söyler. Hayikyan'ın bu durum karşısındaki ironik tepitini aktarır: “Görüyorum ki bu Türkler namussuz adamlar değil. Fakat hepsi ideolog... ‘Osmanlılık’ vehmi onların bütün mantıklarını, muhakemelerini uyutmuş” (s.60). Bu arada

Hayikyan'ın görüşlerinde meydana gelen farklılığa dikkat çeken Çağın, onun, babasının geçmişte “Ermeni milletinin baştan canlanması için alevlenen ihtilalde öldürüldüğünü” hatırlaması üzerine yeniden bir Ermeni milliyetçisi olma yolunda olduğunu, fakat yine de derneğin faaliyetlerine devam etmeyi ihmal etmediğini belirtir.

Çağın'ın ifadeleri üzerine dernek toplantılarının birinde Osmanlıların kullanacağı dil konuşulur. Tüm üyeler farklı fikirler ileri sürerler. Hayikyan ise resmî dilin Ermenice olması gerektiğini kendine özgü sebeplerle açıklamaya çalışır. Bu arada da Osmanlılık iddiasındaki Türklerin yazarken başka, konuşurken başka dil kullandıklarını fark eder. Çağın'a göre, yazar böylece Yeni Lisan hareketinin en önemli iddialarından biri olan “konuşma dili ile yazı dilinin birleştirilmesi meselesine dolaylı yünden temas eder. Sonrasında Hayikyan'ın şu tespitinin, bu insanların yaşadıkları ülke ve ülke insanlarıyla alakalarının olmadığını gösterdiğini belirtir: “Zavallı Hoca Bali Efendi... İstanbul'u, vilayet merkezlerini dolduran, tömbeki, çay, kâğıt, kalem ticaretini, ameleliği eline geçirmiş olan Azerbaycanlı Türk oğlu Türklere esvaplarına bakarak Acem diyordu” (s.60).

Çağın, Hayikyan'ın, bütün bunların içinde korktuğu şeyin, Türklerin millî ruhunun uyanması olduğunu söyler. O yüzden onun, Türklerin Balkan Savaşı'ndan mağlup olarak çıkmasından duyduğu korkuyu şu cümlelerinde dile getirdiğini belirtir: “Ah lakin harp ihtimalleri... Eğer harp olursa ya mağlubiyet, ya galibiyet... Ben en çok mağlubiyetten korkuyorum. Milletleri uyandıran büyük felaketlerdir. Ya Türkler de bir felakete uğrayıp uyanırlarsa...” (s.60).

Çağın, Osmanlı Kaynaşma Kulübü'ndeki toplantıların bir başka konusunun din olduğunu ifade eder. Asıl amaç dinsiz bir toplumdur. Bunu da açıktan dile getirmekten korktukları için dernek üyeleri, dini ihmal yoluyla engelleyerek insanların dinden soğumasını sağlama girişimine karar verirler. Çağın, Hayikyan'ın bir Rum kadını ile dört yaşındaki oğlu arasındaki konuşmaya şahit olduğunu ve bu konuşma ile Avrupa'nın ve azınlıkların İstanbul üzerindeki niyetlerine dikkat çekildiğini belirtir: “Ey ihtiyar Ayasofya... Demek beş yüz bu kadar sene sonra kubbene yine haç dikilecek ha...” (s.60).

Çağın, diğer yandan artık kiliselerde zafer dualarının gizli değil açıktan yapıldığını ve azınlıkların mekânı Beyoğlu'nda Bulgar renginden kumaşların moda hâline geldiğini belirtir. Bütün bunlara rağmen Osmanlı Kaynaşma Kulübü üyelerinin aymazlığını dile getiren Çağın, bunlardan Eserullah Natık'ın "Bizim memleketimizi Hristiyanlar alsa, asıl o vakit hürriyeti görürüz. İşte Mısır gözümüzün önünde... O ne refah, o ne saadet..." sözleriyle, meşrutiyetle yetinmeyip Batı'ya tam olarak teslim olmayı savunduğunu söyler. Çağın'ın belirttiği üzere Osmanlı Kulübü üyeleri, bu görüşlerini yaymak için *İnsanlık* adlı bir dergi çıkarır. Derginin ilk sayısında çıkan yazıların tamamı milliyet fikrinin aleyhindedir. Bunlardan Hayikyan'ın yazısı, "*Memalik-i Osmaniye'de ırken, cinsen bir tane olsun Türk yoktur*" başlığını taşımaktadır.

Çağın, romanın bundan sonraki üçüncü bölümünün "On İki Sene Sonra" başlığını taşıdığını ve adından da anlaşılacağı gibi bu bölümde yaşanan zamanın değil, geçmişin anlatıldığını belirtir. Hayikyan, hatıra defterini yazmayı bıraktıktan on iki sene sonra tekrar bu defterin eline geçmesiyle yazma arzusu tekrar uyanır. Yazdıklarından, Hayikya'nın Hayganoş adlı Ermeni bir kızla evlendiği ve mutlu olduğu anlaşılır.

Çağın'ın ifadelerine göre derneğin toplantı hâlinde olduğu bir gün, çıkardıkları dergiyi okuyan bir grup İstanbullu genç derneğin önünde onların Türklük ve milliyet konusundaki görüşlerini protesto ederler. Bunun üzerine içeridekiler bir hayli korkup saatlerce içeride mahsur kaldıktan sonra oradan kaçarcasına ayrılırlar. İstanbul basını da bu durumu yansıtırken dernek üyelerini *Ashab-ı Kehf*'e benzetirler ve onlarla alay ederler. Çağın, Hayikyan'ın bu durum üzerine söylediklerini aktarır: "Bu 'Ashab-ı Kehf' tabiri benim Kaynaşma Kulübü'ndeki arkadaşlarıma alem oldu. Herkes onlarla alay ediyor, kulübümüzün kapandığını 'Ashab-ı Kehf uyandı!..' diye alay ederek yazıyorlardı" (s.61).

Çağın, böylece Osmanlılık fikrinin hayal olup gittiğini, derneğin kuruluşunda yer alan gayr-i müslimlerin sonradan geldikleri yerlerin bu durumu kanıtladığını belirtir:

Kaynaşma Kulübü'ne ilk evvel giren gayr-i Türklerden Diyamandis, Selânik mebusluğuyla Atina'ya gitmişti. Galiba orada nazır da oldu. (...) Fraşerli Nadir, Arnavutluk Krallığı matbuat

müdürlü olmuş. İslamı bırakarak Katolik olduğunu İstanbul gazeteleri bir vakit büyük harflerle yazmıştı (s.61).

Çağın, eserin sonunda Hayikyan'ın, karısı Hayganoş'un kendi değerlerine ve diline bağlı olmasını aile ile vatan sevgisi arasındaki ilişkiye yordugunu belirtir. Sabahattin Çağın'a göre bu görüş ile “en güzel Türkçeyi İstanbul kadınlarının konuştuğu ve onların dilinin esas alınması gerektiği düşüncesi arasında dolaylı bir ilişki kurmak” mümkündür.

Bu roman incelemesi de eserin konusuna, olayların ilerleyişine, dolayısıyla içeriğe yoğunlaşması nedeniyle tematik bir incelemedir.

Berna Uslu Kaya, “Peyami Safa'nın Mahşer Romanı Yahut Milli Mecsup Nihat” (S.500, Haziran 2015, ss.94-97) başlıklı yazısıyla Peyami Safa'nın *Mahşer* romanını inceler. Uzun bir tahlilden oluşan yazıda Kaya, *Mahşer*'in, yazarın kendi tabirince “çocukluk” dönemi eserlerinden biri olduğunu belirtir. Bunun yanında Peyami Safa'nın *Mahşer* ve *Canan* adlı romanlarını “yarı hayatı kazanma zarurieti ile yarı da edebî isteklerle” kaleme aldığını belirttiğini aktarır.

Kaya'nın belirttiğine göre *Mahşer*'de Peyami Safa sık sık konu akışını keser ve fikirlerini doğrudan ortaya koyar. Romandaki Kerim Bey'in Peyami Safa adına konuştuğunun söylenegilmesi üzerine yazarın kendisi bu tenkidi yerinde bulmaz. Ona göre sanatçı ister istemez sosyal bir görüşün temsilcisidir ve roman kahramanlarından biri, romancının sosyal görüşünü açıklayabilir. Fakat Safa da bir yazarın, fikirlerini apaçık empoze etmesini tenkide layık görür. Kaya, *Mahşer* romanının “doğrudan cepheden yansıyanlarla kurulmuş ve tarihsel gerçekliğe oldukça yakın olmakla” kendi içinde bir kıymet arz ettiğini söyler. Yazarın, tarihi bu kadar gerçekçi işleminin sebeplerini ise hem çocukluk dönemlerinde Birinci Dünya Savaşı'nın üzerinde bıraktığı izlerle hem de bir gazeteci ve yazar olarak Millî Mücadele yıllarına yakından şahitlik etmesiyle açıklar.

Kaya, Safa'nın pek çok romanında cephenin kahramanlığı ile cephe arkasının vurdumduymazlığını ele aldığını ve bu temel çatışmada mutlaka kurguladığı canlı karakterlerle “ipin ucunu her zaman gererek ahlâki yozlaşmanın kaygılarını” çektiğini belirtir.

Konusunu bunlar üzerine dizayn ettiği eserlerinde, idealize tipler kadar dejenere tiplere de ayna tuttuğunu vurguladığı yazarın her zaman bir “tespitte ve teklifte” bulunduğunu söyler. Belirttiği üzere, yazarın *Sözde Kızlar*, *Biz İnsanlar*, *Bir Akşamdı*, *Bir Tereddüdü Romanı* ve *Mahşer* gibi romanlarında Mütareke döneminin ve sorasının İstanbul’daki yüzü yorumlanır. Özellikle de *Mahşer*, konusunu doğrudan bu çatışmadan oluşturur.

Kaya’nın ifadelerine göre Peyami Safa, İstanbul’un mahşerinde tutunmaya çalışan roman kahramanı Nihat’ı meczuba benzetir. İstanbul’un ahlâk çöküntüsüne karşı milli değerlerine sarılan Nihat, bir süre sonra içindeki isyanı kontrol edemez, adeta “yarı deli” olarak ihtilâl arzusuyla dolar ve romanın sonunda çaresizce intiharı düşünür. Kaya, Safa’nın vatanı için kendinden geçiş hâlini “millî meczupluk” olarak değerlendirdiğini söyler ve roman kişisi Nihat’ın bu meczup hâlini romandan şu parçayla gösterir: “ ‘... artık çığırından çıkmış bir adamdı. Niçin yaşadığını unuttu. Yalnız, kendini tepeden tırnağa kadar al kana boyanmış, heyecanlı yığınlar önünde haykıra haykıra koşan milli bir meczub, cemiyetin kuruluşunu tarumar etmek için doğmuş bir ihtilâlcı gibi tasarlıyordu.’ ”(s.228) (s.94).

Kaya’nın belirttiği üzere olay örgüsü şu şekildedir: Nihat, Birinci Dünya Savaşı gazisi olarak büyük umutlarla yıllardır görmediği İstanbul’a gelir. Savaş gazisi olduğu için herkesin ona minnet duyacağını ve kolay iş bulacağını düşünür. Fakat İstanbul’un devlet dairelerinde şahit olduğu ahlâk çöküntüsü onu hayal kırıklığına uğratar. Paraya ihtiyaç duyar ve Seniha Hanım’ın çocuklarına ders verir. Seniha Hanım’ın evinde İstanbul’un her kesiminden insanın hırsızlığına ve ahlâksızlığına şahit olur. Evin kızı Muazzez’e âşık olur. Aile, yoksul olduğu için ona kızlarını vermez, Nihat’la Muazzez de kaçarlar. Nihat’ın bir süre işsizliği nedeniyle para sıkıntısı çekerler. Nihat bu süreçte gazetede yazarlık, tiyatrodaki suflörlük gibi birçok işte çalışsa da yeteri kadar para kazanamaz. Bir süre sonra da tanıştığı ihtilâlcı gençlerle birlikte toplantılara katılır. Muazzez’in hasta olduğu bir gün ihtilâlcı hareketlerinden dolayı tutuklanır. Üç gün sonra hapisten çıkan Nihat, Muazzez’in annesinden etkilendiğini görür ve yaşadığı tüm şeyler onu bunalıma sürükler. Tam intihar edeceği an, Muazzez’le yeni bir hayata adım atmaya ve mücadele etmeye karar verir.

Berna Uslu Kaya, bir Çanakkale gazisi olarak cepheden dönen Nihat'ın, İstanbul'da umduğunu bulamayıp hayal kırıklığına uğradığını, yaşadığı derin yalnızlık ve umutsuzluğunu dile getirir. Nihat'ın İstanbul'a geldiği ilk gece, mutluluktan kastının üç kelimelik maddi bir saadet olduğunu söyler: “ ‘Aah bir şilte, bir yastık, bir yorgan.’ (s.13)” (s.95). Sonra Kaya, Nihat'ın, cepheye gidenlerin müşterek sesiyle İstanbul'a olan haykırışını paylaşır: “ ‘Ey İstanbullular! ...Siz bu rahatınızı benim bu gece, sokak ortasında kalışıma medyunsunuz.’ (s.13)” (s.95).

Kaya'nın değindiği başka bir konu ise romanda Seniha Hanım'ın kocasının işbirliğiyle başka erkeklerle birlikte oluşunun kocası tarafından bir servet kaynağı sayılmasına şahit olan Nihat'ın cephede geçirdiği günlerini ve kimler için harp ettiğini sorgulamasıdır. Kaya, Nihat'ın zihninde parlayan vatan, millet ve fazilet kavramlarının bu ortamı gördükten sonra ona “ ‘üç soyтары ismi’ (s.53)” (s.95) gibi geldiğini ve cephede vatan için ve kutsal bir mefkûre için ölen insanlarla İstanbul'da yaşayan dirileri sorguladığını söyler. “Yazar, burada asıl ölünün kim olduğunu tarif eder. Buna göre, Çanakkale'de kimse gerçekten ölmemiştir. İstanbul ise üstüne çektiği örtünün altında cesetten farksızdır” (s.95). Kaya, Mehmet Âkif'in *İstiklal Marşı*'nda söylediği “medeniyet canavarı”nın saldırdığı, kafaların, gövdelerin havada uçtuğu Çanakkale mahşerini, Nihat'ın İstanbul'un “yozlaşmış, kokuşmuş mahşerine” tercih ettiğini belirtir. Kaya'nın belirttiği üzere, cephede ölenlerin şanslı olduğunu düşünen Nihat, kendisini bekleyen şeyin bu hatıralara hıyanet edenlerin içinde yaşamak olduğunu şu sözlerle dile getirir:

‘Ne biçim insan bunlar? Ne acayip mahlûklar! Bunların mefkûreleri nedir? Ne için yaşıyorlar? Vatanları yok, vicdanları yok, Allah'a da, güzelliğe de, fazilete de inanmıyorlar, bunu anladık, peki? Para için mi yaşıyorlar? Servetin hududu yok mu? (...) Fenalık için, yalnız günah işlemek, yalnız başkalarının ıstıraplarına bir zebani istihzasiyle çirkin çirkin gülmek için rezaletlerin gübresinde iğrenç bir taaffünle pişmek için yaşıyorlar.’ (s.93) (s.95).

Kaya, Nihat'ın cephede yaşadıklarını şu sözlerle anlattığını aktarır: “ ‘Ben Arıburnu'nda en korkak bir ihtiyar zabitin bir düşman bombasını yerden kapıp tekrar düşmana attığını gözlerimle gördüm. Artık eski Yunan masalları beni şaşırtmıyor. Bunları âdivaka'lar gibi hatırlıyorum.’ (s.93)” (s.95).

Kaya, Nihat'ı anlayan ve onun yaşadıklarını tahlil eden muharrir Kerim Bey'in, Mahir Bey ve ailesini ve bunlar gibi olan diğerlerini levazım ambarındaki fareye benzettiğini söyler ve onun bu insanlar için sarf ettiği şu sözlerini aktarır:

'Nazırlarla, saray adamlarıyla yatar. Âşıklarını evine bile alır, kocası aldırılmaz. Sizi ve beni böyle züğürt bırakan üç beş ahlâkî telakkimizdir. Herif hurafeden kafasını kurtarmış, işlerini tıklarına koymuş gidiyor. (...) Abdülhamit'in sarayına mensup adamların oğulları babalarından fazla ahlâksız oluyorlar. Çünkü hasbîlik terbiyesini de çocukken gündelik gibi babamızda alırız. (...) Hayvanlarda kendinden fazla hayırhahlık, diğergamlık bize cemiyetten gelir. Terbiyenin bu işteki rolü büyük. Çünkü bize adi bir vehmi, şeniyet olarak kabul ettirir' (s.102). (s. 95-96).

Kaya, terbiyenin ahlâk üzerindeki rolünü vurgulayan Kerim Bey'in Nihat'ın "millet, memleket ve vatan" kavramı ile büyüdüğünü anlattığı şu sahneyi aktarır: "Zaten asıl nokta da buradadır; kutsal değerleri aileden, babadan alanlar, Çanakkale'de şehit olmuş, orada çarpışmıştır. Milliyet mefkûresini tatmamış vicdanların, cepheden habersiz kalışları, onların ailevi ahlâk boyutu ile sorgulanır" (s.96). Bunları ifade ettikten sonra Kerim Bey'in düşüncelerini aktarır: " '... zekâmızı, ahlâk gibi sevki tabilerimizin aleyhinde kullandığımız vakit hayatı kazanamayız. Bilakis cinsi temayülleriyle zekânın istikameti birleşirse muvaffakiyet yüzde yüzdür.' (s.102)" (s.96).

Kaya, Safa'nın, Türk halkının faziletlerinin suistimal edilmesini, " 'Bizans bizden ahlâksız değildi, Türk milleti Avrupalıdan ziyade faziletperverdir, o yüzden ahlâksızlar tarafından idare edilmiştir.' (s.103)" (s.96). sözleriyle ifade ettiğini ve hükümete çok inanan faziletli, namuslu Türk insanının göz göre göre soyuluşunu, bu duygunun Türklere "şeniyet gibi verilmesine" bağladığını söyler. Bunun üzerine de Kerim Bey ya da Peyami Safa'nın teklifini belirtir: " 'Halka fazileti kat' i bir şeniyet gibi değil, mukaddes bir vehim olarak tanıtılmalı. Ta ki dolandırıcılara aldanmayacak kadar gözü açılsın. Bir halkın fazilete çok inanması hükümeti tarafından aldatılmasını intaç eder.' (s.103)" (s.96).

Kaya'ya göre halkı ya da insanı mutlu etmek için, elem ve hazzı aynı doğrultuda gören yazar, Nihat'ın acısını ve elemi bir yerde birleştirir: "Nihat'ın da temelde kedersiz bir haz anlayışı yoktur, aslında bunu beklememektedir, o sadece toplumun değişen yüzünü kendi yüzüne benzetmez. O, aynı kalbin cephede düşman karşısında atışı ile para karşısında atışına

isyandadır” (s.96). Kaya, Kerim Bey’in mahşer tesbitini mekân üzerinden şöyle yorumladığını belirtir:

Buna göre, İstanbul’da bir grup insan maddi değerlere, Çanakkale’de ceng edenler ise manevi değerlere yaslanır. İstanbul’un yozlaşmış çevrelerinde, ahlâk çöküntüsü hâkimdir ve bunlar halkı sömürerek maddi güçlerine güç katarlar. Çanakkale ise bunun tam tersidir. Orada vatan için canı pahasına mücadele eden, ahlâk ve fazilet sahibi insanlar vardır. Buna rağmen, umduğu değeri İstanbul’da göremeyen vatanperverler, burada kendilerine bir yurt bulamazlar. İşte tam da bu noktada Nihat gibilerinin mahşeri başlar (s.96-97).

Kaya, Nihat’ı, Çanakkale’de ölmemiş olmaya pişman eden ruh hâlinin onu “ihtilâl”le kurtuluş yolunu aramaya sevk ettiğini söyler ve Nihat’ın teklifini kendi ağzından şu sözlerle sunar: “ ‘Her taraf batacak aile, fırka, hükümet, matbuat, tiyatro... hepsini gözlerimle gördüm, hepsinin içinde yaşadım. Bunları kökünden ıslah etmek lâzım. İhtilâl! Başka çare yok. İhtilâl lâzım! Kudurmuş, zelil, alçak bir muhitte didişmek için ihtilâl. Türkiye’nin namusunu kurtarmak için ihtilâl’ (s.224)” (s.97).

Kaya, romanda Nihat’ın, kendisini intihara kadar götüren İstanbul’un bu yozlaşmış hâlinin ve halka yapılan bu eziyetin sorumlularını hariçte aradığını belirtir. Nihat’a göre başa gelen bu felaketi Türk milleti yapmamıştır. Kaya’nın ifadesi üzerine *Mahşer*’de adı verilmeyen bu harici unsurları, Peyami Safa, Vecdi Bürün’ün *Peyami Safa ile Yirmi Beş Yıl* adlı eserinde açıkladığını söyler. Buna göre kastedilen harici unsur, İngilizler’dir.

Kaya, Nihat’ın intihara kalkıştığı anları ve hayatı yeniden anlamlandırışını şu ifadelerle anlatır:

Nihat cephede ölmeyen ama İstanbul’da ölen ruhun aksidir. Cephede ölmeyen bedenini mahşer yerinde boğmaya karar verir. Nihat bu sürecin ardından denize doğru koşar, kaosu burada kozmosa çevirmek ister. Suyun sonsuzluğunu, kendisinde sonlandırmayı hedefleyerek denizle bütünleşmeyi arzular. Nihat, denizin dibinde çırpınmaya başlar başlamaz yaşama arzusuyla nefes almaya gayret edecek, uzun bir mücadelenin ardından sudan çıkmayı başaracaktır (s.97).

Kaya, Nihat’ın su ile ölümü seçerken aslında ölüme yürüyüş cesaretiyle umutsuzluğunu öldürdüğünü ve böylelikle onun “İstanbul’da ölmüş, mahşerinde atladığı suda yeniden dirilmiş” olduğunu belirtir. Sonuç olarak ise Peyami Safa’nın *Mahşer* romanında eve dönen bir gazinin, ocağındaki mahşerine okuru tanık ettiğini söyler ve ekler: “Ateşin içindeki

Çanakkale’den sağ çıkan, ama İstanbul’unda ölen, ama içindeki vatan ve insan inancıyla ihaneti kendi intiharıyla yenen insanların toplamıdır Nihat” (s.97).

Romanın konusu ve olay örgüsünün açık bir şekilde verildiği bu tahlil çalışmasının, kısa sayılamayacak bir uzunlukta olduğu ve içeriğe yoğunlaşması nedeniyle tematik bir inceleme kategorisine girebileceği söylenebilir.

“Korku ve Edebiyat” adlı dosya konulu 403. sayıda (Mayıs 2007), Seval Şahin’in, Kerime Nadir’in *Dehşet Gecesi* romanını ele aldığı “Kerime Nadir’in *Dehşet Gecesi* Romanı Üzerine” (ss.53-55) adlı bir yazısı vardır. Seval Şahin romanın içeriğine geçmeden önce, Türk edebiyatında “korku edebiyatı” çerçevesinde değerlendirilebilecek çok az örneğin yer aldığını belirtir. Ona göre “Korku edebiyatı toplumun bölünmüşlüğü’nün yarattığı dehşetten ve bu bölünmüşlüğü giderme arzusundan doğmuştur” (s.53). Şahin, *Dehşet Gecesi* romanını, bu türün nadir örneklerinden biri olarak kabul eder. Kendisinin belirttiği üzere romanda, birbiri içine geçmiş iki anlatı vardır. İlk anlatı, gazeteci Mümtaz Evren’e yollanan Cengiz adlı kişi tarafından yazılmış *Kızıl Puhu* romanından oluşur. Romanda Cengiz, Hakkâri’de, Cilo Dağı’nın zirvesinde bulunan Prenses Rûzihayal’in şatosuna giderken karşılaştığı zorlukları ve prensesi anlatır. Roman kurgusu kısaca şöyledir:

Cengiz’in bu şatoya gitmesinin sebebi, nişanlısı Selmin’e Prenses tarafından yazılan mektuptur; Prenses mirasını Selmin’e bırakacağını söylemektedir. Ancak yolculuk çok zor olacağı için şatoya Cengiz’in gitmesine karar verilir. Cengiz yolda eşkıyanın eline düşer. Şakiler onu hana götürür ve hanın altındaki bir kuyuya atarlar. Cengiz Kuyu’dan kurtulmayı başarır; ama yine eşkıyaların arasına düşer ve hana kendiliğinden gelmiş, düşen uçak kazasından kurtulduğunu söyleyen çok güzel bir kadınla karşılaşır. Bir de yine düşen uçaktan yaralı bir hâlde kurtulan bir adam vardır (s.53).

Kurgunun devamında eşkıyalar, Cengiz’in aracılığıyla bu adamın zengin bir petrol kralının akrabası olduğunu öğrenirler ve fidye için adamın işe yarayacağını düşünürlerken yaralı adam ölür, handaki güzel kadınla birlikte ceset kaybolur. Sonrasında Cengiz de eşkıyaların elinden kurtulur ve Prenses’in şatosuna gelir. Burada handa gördüğü kadınla karşılaşır. Bu kadın Prenses Rûzihayal’dır. Cengiz Prenses’e âşık olur ve onun için her şeyi yapmaya hazırlarken salondaki bir tablo dile gelir ve ona şatodaki herkesin birer kan emici hortlak olduğunu ve onları yok etmesi gerektiğini söyler. Cengiz de Prenses’i takip ederek

mahzene iner ve onun, şatodaki diğer yoldaşlarıyla birlikte gerçek yüzünü, yani bir hortlak olduklarını öğrenir. Prenses'in amacı Cengiz'i kendisine sevgili yapmaktır. Çünkü geçmişte onun dedesini elinden kaçırmıştır, bu yüzden onun elinden kaçmasına izin vermeyecektir. Bu durumda Prenses'in Selmin'e yazdığı mektup'un da aslında Cengiz'e yazıldığı anlaşılır. Cengiz salonda konuşan tablodaki kişinin de dedesi olduğunu öğrenir. Sözünde durarak Prenses ve diğerlerini mahzendeki tabutlarında uyurken öldürür. Ardından büyük bir patlama meydana gelir, dağ yerinden oynar.

Şahin'in belirttiğine göre ikinci anlatı ise Mümtaz Evren'in, kendisine gönderilen bu kitabı, gazetenin zor beğenir eleştirmeni Münir Yalçın'a vermesiyle başlar. Münir Yalçın eseri çok beğenir ve şunları söyler: “İşte yıllardan beri beklediğim eser! Yazar edebiyatımızda şimdiye kadar denenmemiş bir şekli denemiştir. Nesirde mantığı susturup şuuraltını konuşturmuş” (s.54). Sonrasında Mümtaz Evren ile Münir Yalçın şuuraltının insan üzerindeki etkisi üzerine konuşmaya başlarlar. Sonunda Münir Yalçın, bu eserin bir fantazi olduğuna karar verir. Şahin, onun bu konuda söylediklerini aktarır:

(...) Hisse bağlı olan sanatın da sınırsız olması icap eder. Bir çerçeveye sokulmuş olan sanat, kafese konmuş bülbül gibidir. Sanatkâr coştukça bütün sınırları aşar; Artık mantığı da, grameri de bir yana atar ve hissi (şuuraltı) olduğu gibi hür bir şekilde gürler. Ve böylece eserleri kendi başına bağımsız bir güzellik arz eder. Bu şahlanıp serpilmiş güzelliğe yahut gelişigüzelliğe biz kısaca fantazi deriz (s.54).

Şahin, Münir Yalçın'ın fantezi tarzındaki eserlerin bir çırpıda yazılması gerektiğini ve asla tashih edilmemesini, çünkü bu tür eserlerde salim kafaya yer olmadığını söylediğini belirtir. Şahin, bunun üzerine Freud'u hatırlatır. “Freud'a göre korkuya neden olan şey, bastırılmış olanın geri çağırılmasıdır” (s.54). Freud'un esprilerle ilgili yaptığı çalışmalar doğrultusunda vardığı ayırım, rüyaların rahatsız edici hislerden kaçınmaya, esprilerin ise haz elde etmeye yaradığı üzerinedir. Şahin, korku edebiyatının bu iki işlevi sağladığını belirtir:

... biri olmadan öteki de olamaz; korkutmayan bir korku romanı haz da vermez. Korku edebiyatı bu bakımdan işleyişi rüyanın işleyişine en çok benzeyen şeydir -üstelik sadece içeriği açısından da değil-. Ve tıpkı rüya gibi keyfin yaşanacağı bağlamı kişiye dayatır: Gecede tek başına yatakta okunmalıdır (s.54).

Şahin'in belirttiklerine göre romanda Münir Yalçın tüm bunları anlatırken Mümtaz Evren'e zengin petrol kralı El-Hüdâi'den, Hakkari'nin Cilo dağlarında yaptırdığı ihtişamlı otelinin açılışı için bir davetiye gelir. Mümtaz Evren, eşyalarını toplar ve yanına Münir Yalçın'ın çok övdüğü *Kızıl Puhu* kitabını da alarak yola çıkar. Trende güzel bir kadınla tanışır. Kadını, *Kızıl Puhu*'nun kapağında resmi bulunan kadına benzetir. Sonra elindeki kitabı okumaya başlar ve şüpheleri artar. Kendisinin sonunun da Cengiz gibi olup olmayacağını düşünür. Tam burada treni haydutlar basar. Gerçekten Mümtaz'ın başına gelenler, *Kızıl Puhu* romanındaki gibidir. Mümtaz başına gelen tüm belalardan sonra kendisini El- Hüdâi'nin otelinde bulur ve başına gelenleri onlara anlatır fakat kimseyi kendine inandıramaz. Cengiz'in karısı Selmin, Mümtaz'a oteli gezdirir. Akşam yemeğinde Prenses Rûzihayal'le karşılaşır ve o çok yaşlı bir kadın görünümündedir. Prenses, Mümtaz Evren'e, Cengiz'in *Kızıl Puhu*'yu yazarken burada gördüklerinden esinlendiği söyler. Sonrasında Selmin, Mümtaz'ı alır ve halvetleri gezdirir. Burada aşkın doruklarına çıkarlar. O sırada Mümtaz, Selmin'in gerçek yüzüyle karşılaşır; Selmin, Prenses Rûzihayal'dir. Etraftaki herkes de hortlak suretini alır ve Mümtaz bayılır. Gözlerini açtığı anda karşısında Münir Yalçın'ı görür. Münir Yalçın, ona tren kazasında başından yaralandığını ve Cengiz'le karısı Selmin'in onu görmeye geldiklerini söyler.

Şahin, romanda geçen tüm olaylardan sonra *Dehşet Gecesi* romanının “eleştirmen kahramanı Münir Yalçın”ın söylediği gibi bir fanteziden ibaret olduğunu fakat bunun başarılı bir fantezi olmadığını belirtir ve sözlerini şöyle devam ettirir:

Ancak hortlaklar, cadılar ve canavarlar üzerinden bir roman yazmak düşüncesi Türk edebiyatında örneği çok az olan bir korku romanı ortaya çıkarmıştır. Yazarın anlatım tarzı da önemli. Romanın başında yer alan eleştirmen Münir Yalçın'ın şuur ve şuuraltına dair konuşmaları gibi, romanda birbiri içine geçmiş iki metin söz konusu. İlki *Kızıl Puhu*, şuur altını harekete geçiren bir nesne işlevini görerek Mümtaz Evren'in şuur altına iner. Böylece biri diğerini harekete geçiren iki metin ile karşılaşırız (s.55).

Şahin, romanın canavarlar, dev bir kuşun gagasında yolculuk, eşkıya ve kırk adamı gibi unsurlarla yer yer masala kaydığını belirtir. Bu sayede roman kahramanı Münir Yalçın'ın da eseri bir fantezi olarak değerlendirmesinin sebeplerini buna bağladığını söyler. Şahin, romanın ilgi çekici tarafının kan emici hortlaklar ve vampirler olduğuna değinir. Mümtaz

Evren hortlak olduğunu öğrendiği hâlde Prenses’le birlikte olma hayali kurar. Şahin bunun üzerine şunları belirtir:

Burada korku kurgusunun bir kadın üzerinden yapılması birçok popüler aşk romanı yazmış Kerime Nadir kadar toplumun o dönemdeki edebiyat anlayışını ve bu anlayışın içinde barındırdığı korkuyu da gösteren bir delildir aslında. (...) Kadın, edebiyat piyasasında hem nesne hem de özne olarak kendini bir “korku” nesnesi hâline getirmiş durumdadır. Mümtaz’ın bir gazeteci ve bir yayınevi sahibi olması, bu piyasa ilişkilerine bir gönderme olarak okunabilir (s.55).

Şahin’in dikkat çektiği başka bir husus ise romandaki tüm kadınların birbirine benzemesi ve sonunda üçünün de aynı kadın olduğunun gösterilmesidir. Kendisi bu durumu şu sözlerle açıklar: “Bu da yukarıda değindiğim piyasa ilişkilerindeki kadının arzu nesnesini de kendisine çevirmesiyle bağlantılı. Üstelik sadece bir âşık olarak değil yayınevlerinin devamları ve para kazanmaları açısından da” (s.55).

Seval Şahin, Kerime Nadir’in anılarında *Dehşet Gecesi* romanı için “kaleminin muzipliğine uğradığını” söylediğini belirtir. Eser, Şahin’in dediği gibi yazarın 1953’te kaleme aldığı *Haydutlar Hanındaki Kadın* romanının devam metnidir ve 1956’da yayınlanır. Şahin, Kerime Nadir’in bu romanıyla “sadece hortlaklar ve şuuraltından kaynaklanan korkuları değil, toplumsal korkuları” da okura anlatmaya çalıştığını fakat başarılı olamadığını söyler.

Roman, Seval Şahin’in de ortaya koyduğu gibi bir “korku edebiyatı” ürünü olup içerdiği düşsel konu ve olaylarla fantastik roman kategorisinde değerlendirilebilir. Romanın inceleme biçimi, olay örgüsünün detaylı sunulması ve içeriğe yoğunlaşması sebebiyle tematiktir.

Gülçin Oğuz, bir Cengiz Aytmatov özel sayısı olan 418. sayıda (Ağustos 2008), Cengiz Aytmatov’un *Kassandra Damgası* romanını incelediği “Kassandra Damgası”(ss. 82-84) adlı bir yazı kaleme alır. Oğuz, romanın bahsine geçmeden Aytmatov’a dair şunları söyler:

Aytmatov eserlerinde insanı merkeze oturarak onun tabiatla olan ilişkisini irdeledi. İnsanın kendine ve çevresine duyduğu umursamazlığı, acımasızlığı eleştirdi. Bir insan olarak dünyamıza yukarıdan bakmayı başarabildiği için bizi bizden daha iyi anladı ve anlattı. Yazar, son nefesine kadar toplumları, insanları uyardı; insanoğlunu kısır çekişmelerden kurtarmak istedi. Bütün

romanlarında bu düşüncelerini değişik karakterlere, değişik nesnelere ve değişik hayvanlara yükleyerek anlatmaya çalıştı. Bize insan olduğumuzu ve onun gerektirdiği gibi davranmamız gerektiğini hatırlattı (s.82).

Gülçin Oğuz, *Kassandra Damgası*'nın, yazarın uyarılarının açıkça görüldüğü unutulmaz eserlerinden biri olduğunu belirtir. Oğuz, dünyanın ve insanlığın geleceğinden endişe duyan bir aydın duyarlılığının yansıtıldığı eserde, yazarın, “Hırsları uğruna savaşın dişlileri arasında öğütülen insanları, teknolojinin kötü kullanımıyla gelişen çevresel olumsuzlukları bir fütürolog gibi gözler önüne serdiğini” söyler. Oğuz’un belirttiği gibi Aytmatov, gerçekliği bütün çıplaklığıyla, hatta insanları rahatsız edecek şekilde söyler; amacı, bir hareket, bir tepki yaratıp uyanışı sağlamaktır. Söz konusu romanda inancı sorgular. Aytmatov, dinlerin insanları ayırmaktan çok birleştirmesini ister. Oğuz’un ifadesiyle “Tanrı’nın yasalarını dillerin farklılığından çıkarıp insanın içinde bulunan sevgide arar” (s.83).

Oğuz’un belirttiğine göre roman, görevi bittiği hâlde araştırmalarına devam etmek için uzay istasyonundan ayrılmayan bir genetik bilimcisinin Papa’ya ve Amerika’daki *Tribün* gazetesine bir mektup göndermesi ile başlar. Papa’dan hiçbir cevap alamayan bilim adamı, kendine uzaylı rahip Filofey adını takar ve kendini bu şekilde tanıtır. İnsanları dışarıdan gözlemleyip onları uyarma misyonunu yüklendiğini düşünür. Filofey, bu mektubunda doğmak istemeyen embriyolardan bahseder ve onlara “Kassandra” adını takar. Bu ismi Yunan mitolojisinden almıştır. “Aytmatov, aynı zamanda isim sembolizasyonu da yapar. Çünkü Kassandra mitolojide kehanetlerine inanılmayan, Apollon tarafından aşkına cevap vermediği için cezalandırılan bir figürdür (s.83). Flofey de tıpkı Kassadra gibi uyarıları göz ardı edilen bir bilim insanıdır.

Oğuz’un anlattığı gibi Kassandra embriyoları dünyanın kötü gidişi, insanların acımasızlığı karşısında dünyaya gelmek istemezler. Bu embriyoları taşıyan kadınların alınlarındaki sivilceye benzer lekeler de bu embriyoların işaretidir. Sonunda Flofey’in yazdığı mektup, *Tribün* gazetesi tarafından yayımlanır ve bu sayede bütün dünyaya duyurulur. Bu mektubun yayımlanmasından sonra romanın örgüsü derinleşmeye ve daha karmaşık bir hâl almaya başlar. Çünkü bu kısımda Aytmatov, din, tabiat ve insan üzerine çeşitli tezlerini

sunmaya, derin tahliller yapmaya başlar. Papa'dan bir cevap alamasa da o sırada Amerika'da gerçekleşen seçimlerden dolayı seçmenler bu mektup üzerine yoğunlaşırlar. Başkan adayı olan Oliver Ordok ise sorulan sorulara kayıtsız kalamaz ve yaptığı konuşmada uzaylı rahip Filofey'in yeryüzündeki temsilcisi durumunda olan Robert Bork'u hedef alır. Duyduğu gerçeklere hazır olmayan halk, Bork'un evine gider ve onu öldürürler. Bork, insan kalabalığından kaçmaz ve âdeta ölümü kendisi ister gibi bir izlenim verir. Ölümü pahasına da olsa gerçekleri -insanları uyarma yolunda- söylemeye devam eder. Oğuz, Robert Bork'ın bu hareketinin, sürü hâlinde intihar eden balinaların tavrına benzediğini söyler ve romanda, neden olduğu bilinmeden, olumsuzluklar karşısında ölümü tercih eden bu yaratıklarla ilgili yazılanları aktarır:

...balinalar okyanuslardaki canlı radarlardır. Onlar uzayın meçhul sinyallerini alıyorlar. Belki de ilk onlar yanardağın püsküreceğini hissediyor ve dünya enerjisinin baskısıyla sessizce bağıyorlar. Fakat en büyük gemilerin bile zor dayandığı şiddetli fırtına ve tufanlara karşı koyabilen bu güçlü hayvanlar için en trajik, en tehlikeli şey dünya ruhunda bizim anlayamadığımız dengesizlik yaratan insan felaketleri, insan kötülükleri sinyallerinin alınmasıdır. Galiba onlar için en azaplı şey budur (s.83).

Bu alıntı üzerine insan, diğer canlılar ve tabiat üzerine yorumlarını paylaşan Oğuz, insanın kendi sonunu hazırlamasının sadece kendisini bağlayan bir şey olmadığını ve dünyayı paylaştığı onca varlığın da sonunu ve felaketini hazırladığını söyler. Ona göre;

‘İnsanoğlu, bunu görüp bütün ayrılıkları ve kavgaları bir kenara bırakıp kendine gelmelidir. Bozulan tabiat dengesini kurtarmalı, vahşi duygularını yenip karşısındaki anlamaya çalışmalıdır. Zafer duygusunu, egemenlik fikrini baskıcı bir tutumdan soyutlayarak, hümanist bir yaklaşım sergilemelidir. İnsanoğlu, dünyanın sadece kendine ait olduğunu düşünmemelidir, sessiz çılgınlıklar atan diğer canlıları da duymalıdır...’ (s.51) (s.83-84).

Oğuz, her canlının yaşama hakkının kutsal olduğunu söyleyerek bununla ilgili kitaptan şu cümleleri aktarır: “ ‘Yaşama arzusunun giderek sönmesi, dünyadaki hayatın da giderek sönmesi demektir. Bu da dünyanın sonu olacak. Başka deyişle, mahşer günü kendi içimizde saklıdır.’ (s.119)” (s.84).

Oğuz, Aytmatov'un hayatı boyunca insanlığın en acı zamanlarına şahit olmuş biri olarak Stalin dönemini ve onun insanlara yaşattığı acıları, insanın insana yaptığı kıyımları romanlarına yansıttığını söyler. Bu romanında da Karabağ'da Azerbaycan Türklerinin

yaşadıklarını, Türkiye’de yakılan Madımak Oteli’ni ve Almanya’da evlerinde diri diri yakılan Türkleri hatırlatmadan geçmediğini belirtir. Ayrıca yazarın, silahlı savaşın korkunç boyutlara ulaştığını, doğan bebeklerin canavarlaşan bir dünyanın kucağına verildiğini çarpıcı örneklerle romana yansıttığını söyleyen Oğuz, yaptığı alıntıyla buna değinmeye çalışır:

‘Hamile kadınların yüzündeki Cassandra damgası yeryüzünde doğan her kişiye en az yüz sayıda domdom kurşunu üretildiğinin, şimdiden onların kaderine ölmek ya da öldürmek yazıldığının işareti değil mi; anne rahmindeki Cassandra embriyoları da sessizce bunları haykırmıyorlar mı?’ (s.143) (s.84).

Oğuz, romanın uzay rahibi Filofey’in epiloğu ve geride bıraktığı bir mektubuyla sona erdiğini belirtir. Bu mektupta Filofey’in geçmişine bir yolculuk söz konusudur. Oğuz, Filofey’in bu mektupla evren ve insan üzerine yaptığı önermelerin, sorduğu soruların, Aytmatov’un roman boyunca sorguladığı noktaların bir özeti niteliğinde olduğunu söyler. Oğuz’un mektuptan yaptığı alıntının bir kısmı şöyledir:

‘En beklenmedik heyecan ve fikirler aklıma uzayda geldi. (...) Uzaydan bulutlarla kaplı dünyaya her baktığımda ‘Aman Tanrım, bu dünya ne kadar da ulu bir eserdir! diye hayranlıkla düşünüyordum. Belki güneş de insanların yaşadığı dünya için mevcuttur; çünkü bunu başka türlü açıklayamayız. Dünya insana gereklidir ve o, insanın onu terk etmesi için vardır, bunun için mevcuttur. Yoksa bu galaksinin ne anlamı olurdu? Ve Tanrı’nın kendisi de! İnsanın ona ihtiyacı vardır, bunun için de o, Tanrı’dır, bunun için vardır.

Ama insan bu evrensel objelere lâyık mıdır? Bu muhteşem dünya düzenine lâyık mıdır? İşte kâinatın bilmece budur!’ (s.195) (s.84).

Oğuz’un ifadelerine göre uzaylı rahip Filofey, yaptığı bütün açıklamaların, mektubunda belirttiği bütün noktaların sorumluluğunu taşıma cesaretini göstermiştir. Ancak insanların bu gerçekleri öğrenmeye hazır olmadığını düşünenler için durum farklıdır. Amerika’nın başkanlığına aday olan Oliver Ordok, halkın bu gerçeği öğrenmesini istemeyen bir yöneticidir ve bu yüzden konuşmasında rahibi suçlar sözler söyler.

Oğuz, Aytmatov’un bu romanı Amerika üzerinden kurgulamasının da dikkate değer olduğunu söyler. Bu durumu da çeşitli nedenlere dayandırır: “Mesela Amerika küçük bir dünya gibidir, her ırktan, her dinden insanın yaşadığı bir kıta ülkesidir. İleri teknolojisi ile tabiata verdiği zararlarla ve dünyadaki rolü dolayısıyla doğru bir seçim olarak nitelendirilebilir” (s.84).

Gülçin Oğuz, Cengiz Aytmatov'un sadece *Kassandra Damgası*'yla değil, diğer kitaplarıyla da aynı endişeyi dile getirdiğini ve insanların içlerine dönerek düşüncelerini sağladığını ifade eder.

Kassandra Damgası romanının bu inceleme çalışması, genel olarak eserin konusunu, olay örgüsünü ve ana düşüncesini göz önüne sermesiyle tematik bir incelemedir. Fakat, yazarın eserde kullandığı yoğun doğa ve evren tasvirlerinden bahsedilerek romanın anlatım biçimine/teknikine de değinildiği görülür. İnceleme, yazarın dünya görüşüne ve genel olarak eserlerinde üzerinde durduğu meselelerin ne olduğuna da yer verir.

Derginin 425. sayısında (Mart 2009) Funda Özsoy Erdoğan'ın, "Mehmet Niyazi'nin 'Çanakkale Mahşeri' " (ss.61-65) adlı bir yazısı vardır. Yazıda Erdoğan, Mehmet Niyazi'nin *Çanakkale Mahşeri* romanını ele alır. Erdoğan, öncelikle bu romanı, Mehmet Âkif'in "Çanakkale Şehitlerine" şiirinin nesirleşmiş hâli olarak değerlendirir. Onun belirttiği üzere Çanakkale Savaşı, 1990'lardan çok daha evvel romanlara ve hikâyelere konu olmuş, fakat bu eserlerde bizzat savaşın kendisi değil de Çanakkale Cephesi'nden dönenlerin ya da dönemeyenlerin ailelerinin dramları anlatılmıştır. Peyami Safa'nın *Mahşer* romanı, bu tür romanlardan biridir. Romanda cephe, sadece arka fon olarak yer alır. Erdoğan, Mehmet Niyazi'nin *Çanakkale Mahşeri* romanının ise bizzat savaşın kendisini, cephede yaşananları ele almış tarihî bir roman olduğunu söyler.

Erdoğan, 'tarihî roman' kavramının da üzerinde durur. Ona göre tarihî roman, konusunu tarihte yaşanmış olaylardan alır. Bu esnada yazar, tarihî olaya sadık kalarak hayalî kahramanlar oluşturabilir. Erdoğan, bu tür romanlara Tarık Buğra'nın *Küçük Ağa*'sını örnek verir. Fakat bir tarihî olayın, dönemin gerçeklerini yansıtmaktan uzak olduğu romanların da varlığına dikkat çeken Erdoğan, buna da İskender Pala'nın *Babil'de Ölüm, İstanbul'da Aşk* romanını örnek verir. Yine tarihî bir atmosferin görüldüğü, fakat tüm olay ve kahramanlarının hayal ürünü olduğu romanlar da vardır. Erdoğan, Orhan Pamuk'un *Benim Adım Kırmızı* romanını bunun en iyi örneği sayar. *Çanakkale Mahşeri* romanı için ise "...zaman zaman sayfalara düşülmüş dipnotlardan da anlaşılacağı gibi; tarihte yaşananlara sadık kalınarak

yazılmış, hem anlatılan olay hem de olayı yaşayan kahramanlar bazında gerçeklere ayna tutan bir roman olmuştur.” (s.62) yorumunda bulunur.

Erdoğan, Mehmet Niyazi'nin Çanakkale'de yer almış tarihî şahsiyetlere, hayal gücünü kullanarak yeni libaslar giydirdiğini söyler. Örneğin müttetik ordularının kumandanı olan General Hamilton'un romanda sadece bugün artık tarihî bir belge niteliği taşıyan hatıralarıyla yer almadığını ifade eden Erdoğan, tecrübeli bir yazar olarak saydığı Mehmet Niyazi'nin, Hamilton'un sözlerinden ona bir kumaş biçmeyi başardığını, tarihe geçen bir komutan olma hayallerinden sanata ve sanatçıya verdiği öneme, umutsuzluğa düşmesine kadar ruh çatışmalarını okurun dikkatine sunduğunu belirtir. Erdoğan'a göre romandaki kahramanların çokluğu, bu şahsiyetlerin derinden işlenmesini engeller. Bu yüzden de kişilerin çoğu 'tip' olmanın ötesine geçemez.

Yazarın böyle davranmasında, birkaç kişide yoğunlaşmaktan kaçınarak romanın kadrosunu böyle geniş tutmayı tercih etmesinde, kişilerin üzerinden Çanakkale dramını anlatmak yerine bir devir romanı, 'medeniyetler çatışmasını' yazmak istemesinin etkisi olabilir. Eğer kişiler üzerinden giderek ayrıntılarda yoğunlaşıyor olsaydı yazar, okurun bütünü görmesi zorlaşabilirdi. Oysa yazar, Çanakkale Savaşı'nın genel atmosferini, deniz savaşlarından kara harekâtına kadar on dört ayın panoramasını vermeye çalışmıştır (s.62).

Erdoğan, yazarın bu tutumuna karşın Hamilton, Oğuz Amca ve Molla Kazım gibi şahsiyetlerin romanda ruh çatışmalarıyla çok derin olmasa da bir roman karakteri olarak yer aldıklarını belirtir. Kırklı yaşlarının ortalarında olan, cephedekilerin Oğuz Amca'sının, genç askerlerin yanında gayreti, cephedeki üç oğlu ve geride bıraktığı karısı ile küçük kızı için endişeleri ve Sarıkamış'ta iki oğlu şehit düştüğündeki derin acısı; sonra Molla Kazım'ın hurafelerden uzak, ilim sahibi bir yeni nesil yetiştirmek hayalleriyle ailesinden uzakta medrese eğitimi görmeye başlaması ve cepheden hizmet için çağrılmasıyla onun “irade-kader-hayat” muhasebesi karşısında yaşadığı iç çatışmalar bu kahramanları karaktere dönüştürebilmektedir. Diğer kahramanlar ise vatan ve Allah aşkı için canını vermekten kaçınmayan cesur tiplerdir.

Erdoğan, yazarın çokça olumlu tiplere yer vererek romanın inandırıcılıktan uzaklaşmasını engellemek için araya olumsuz tipleri de yerleştirdiğini belirtir. Bunlardan

bazıları; savaşta ölmek için kendini yaralayan Selami isimli bir asker, roman boyunca birbiriyle sürekli didişip duran Mendebur İdris ile Muzır Ruşen ve hırslı ve sıradan bir subay olmadığını göstermeye çalışan ama bir taraftan da can korkusu taşıyan Binbaşı Rıfkı'dır. Erdoğan, yazarın düşman askeri tiplerinde de insancıl yaklaşım sergilediğini ve tarafsız bir göz olmaya özen gösterdiğini; Osmanlı askeri gibi, bu savaşın kendi ülkesinin geleceği için çok önemli olduğu bilinciyle hareket eden, cesurca savaşan müttefik askerlerinin de olduğunu vurguladığını belirtir:

‘Yiğit bir delikanlı olan Yüzbaşı Le Marchand’ın bir elinde tabanca, bir elinde kılıç vardı. Yaklaşan Türk askerine kılıcını sallıyor, biraz daha uzaktan geleni tabancasıyla deviriyordu. (...) Aldığı derin yara Binbaşı CecielAllanson’u savaştan koparmadı. Elbisesinden kan sızan Binbaşı Allanson, nağra ile sol elindeki kılıcını sallayarak etrafında döndü.’ (s.485) (s.63).

Erdoğan, romanda özellikle Hamilton’un kilisedeki haykırışıyla, savaşın her iki taraf için de haklı zorunluluk oluşturan sebeplerinin olduğunu anlatıldığını ifade eder: “ ‘Yardıma sığındığımız Tanrım; senden çok ender dilekte bulunuyorum. Milletçe bir dönemeçteyiz. Geleceğimiz, ordumuzun buradaki zaferine bağlı, yardımını esirgeme Tanrım!’ (s.363)” (s.63). Bu tutumlarıyla yazarın tarafsızlığına vurgu yapan Erdoğan, kimi zaman yazarın *Çanakkale Mahşeri*’ni yazarken güttüğü, millî şuuru yeni nesillere aktarmak gayesiyle romandaki asker ve subaylara kendi fikirlerinin sözcülüğünü yaptırdığını söyler. Bunun bir örneğini, PötürgeliBilal’in savaşan askerlerin cesaretini artırmak için söyledikleri üzerinden gösterir:

‘Kardeşlerim kaderden kaçılmaz. Vadesi gelen bir insan düz yolda düşer, paslı bir çivi bir tarafına batır, tatanoz olur ve ölür. Az yaşasak, çok yaşasak ne olur? (...) Ezelden ebede akan zaman içinde on yılın, yüz yılın ne önemi var? Allah ve Peygamber uğruna ölmek ne güzeldir. Rabbim bunu ancak sevgili kullarına bahşeder.’ (s.281) (s.63-64).

Erdoğan, kitabın sonlarına doğru, savaşın bitimine yakın, Çanakkale’de inceleme yapan bir Avrupalı gazetecinin söyledikleriyle yazarın, gençlere yine mesaj vermeye yeltendiğini belirtir: “ ‘Gazanfer! Muzaffer! Mücahit! Ha!.. En karanlık gününde çocuklarına bu adları takan millet, bir yerde toprağa gömülse bile, bir başka yerden fıskırır.’ (s.524)” (s.64). Bunların yanı sıra romanda, yazarın romandan bağımsız birer aforizma niteliği taşıyan birçok bilgece sözleriyle karşılaşıldığına dikkat çeken Erdoğan, bunlardan birkaçına yer verir:

“ ‘Hayat başka, hayal başkaydı; büyük eserler gücünü hayattan alırlardı.’ (s.93)” (...) “ ‘Hayatını eserinden kıskanan sanatçı, gerçek sanatçı olamaz.’ (s.109)” (...) “ ‘Fazla ihtiraz insanda değil kurnazlık, sıradan bir kişideki kadar akıl bile bırakmıyor.’ (s.527)” (s.64).

Erdoğan, yazarın romanda askerî terimleri -tabya, zırhlı, salvo, filika, tarayıcı tarraka, şarapnel, teyakkuz hâlinde olmak, vb.- çok iyi bilmesi, savaştaki taktikler, kullanılan stratejiler hakkında geniş araştırmalar yapıp bilgi toplaması ve bunları romana aktarmasının romanı kanlı canlı bir hâle getirdiğini belirtir. Romanın duygu yüklü sahneleri olarak ise şunlardan bahseder:

Molla Kâzım'ın ve Yusuf'un çok yakın arkadaşlarını kaybedişi, Yahya Çavuş'un ölümü, Oğuz Amca'nın oğlu Mustafa'nın söylediği türküyü duyması üzerine, aylardır aynı cephede savaşıp da yüzünü göremediği oğlunun sağ olduğunu öğrenmesi, özellikle son sayfalarda bu baba-oğlun ağır yaralanarak aynı hastaneye taşınması, orada birbirlerini görmelerine rağmen, yine birbirlerini üzmemek için görmezden gelmeleri (s.64).

Erdoğan, yazarın, cephedeki durumu çeşitli şekillerde aktarırken Oğuz Amca ve Hasan Şakir'in aileleri üzerinden cephe gerisine de yer verdiğini söyler. Yazar, Oğuz Amca'nın karısı ve kızı aracılığıyla Ermeni sorununa da değinmiş olur. Ekinlerin yakılmasında, Ermeni çetelerinin parmağı olduğu şüpheleri yer alır. Erdoğan, yazarın ayrıca romanda Ömer Hoca gibi idealize edilmiş din adamı tipine de yer verdiğini belirtir. Ömer Hoca; oğulları, eşleri savaşa giden köydeki kadınları koruyup kollar. Sonrasında Hasan Şakir'in tek yakını olan müderris dedesi, torunu şehit düştükten sonra yine Çanakkale'de şehit düşen başka bir askerın karısına ve küçük oğluna sahip çıkar.

Erdoğan, roman boyunca Mehmet Niyazi'nin Çanakkale Savaşı ile ilgili menkıbeleri de aktardığını söyler. Yazarın bu menkıbelerle romanın manevî havasını yoğunlaştırmak ve bununla birlikte gençlerde millî şuuru harekete geçirmek gayesi taşıdığını belirtir. Yine belirttiğine göre, romanın sonuna bir hüznün hakimdir. Bu hüznün, savaşı kaybedenin hüznüyle kazananın hüznünü denk kılar. Çünkü arkadaşlar, kardeşler, evlatlar, sevgililer kaybedilmiş ve geride sağ kalanların çoğu sakat kalmış, savaşın dehşeti, bir daha hiç unutulmamak üzere zihinlere kazınmıştır.

Erdoğan, savaşın tüm korkunç taraflarına rağmen, yazarın, yaptığı tabiat güzellikleri tasvirleriyle bu haşin atmosferi yumuşattığını söyler. Kullanılan “tanrıgörür” diye de adlandırılan üçüncü tekil anlatımın romana en uygun klasik anlatımı sağladığına dikkat çeker. Erdoğan’a göre roman boyunca satır aralarına serpiştirilen asker mektupları ve Hamilton’un anıları, bu klasik anlatımın tekdüzeliğini kırmış, romanı monotonluktan kurtarmıştır.

Funda Özsoy Erdoğan, *Çanakkale Mahşeri*’nin “Müslümanların tek dayanağı olan Devlet-i Âliye ile güneş batmayan İngiliz İmparatorluğu’nun kaderlerinin düğümlenişini” anlatan bir roman olduğunu belirtir. Romanın; köylüsü, medreselisi, Darülfünûnlu, müderrisi ile pek çok farklı dünya görüşünden insanların, vatan için tek vücut olarak çarpıştıkları bir savaşın hikâyesini gözler önüne serdiğini söyler.

Romanın incelemesi, düzenli bir olay örgüsü sunmamış fakat olay parçacıklarına yer verip olay kişi ve tiplerinden bahsederek tematik olmuştur. Bunların yanı sıra tahlilde, eserin doğa tasvirleri sunması, yer yer menkıbevî ve aforizmalı anlatım sergilemesine değinilmesi nedeniyle eserdeki anlatım biçimi ve tekniklerinin bahsinin atlanmadığı da görülür.

Gürsel Aytaç, 464. sayıda “ ‘Sultanı Öldürmek’ Romanında Kurgu ve Anlatım” (ss.52-54) başlıklı yazısıyla Ahmet Ümit’in *Sultanı Öldürmek* romanının bir incelemesini yapar. Aytaç, 517 sayfalık bu romanın hem bir aşk romanı, hem bir tarih romanı, hem de bir polisiye roman olarak sıkıcı olmaktan kurtulduğunu söyler. Ayrıca söz konusu özelliklerin, romanın kurgusunun başat ilkesi denilebilen diyalektikte izlenmesinin mümkün olduğunu belirtir. “Tez-antitez, konunun yapılanmasında, iskeletinde olduğu gibi diyaloglarda, iç monologlarda, cinayetin çözümlenmesi sürecinde ve en önemlisi İstanbul’un fethi gerçeğinin yorumlanışlarında kendini gösteriyor” (s.52).

Nesnel anlatım tutumunun romancılık gücünü kanıtlayan bir şey olduğunu dile getiren Aytaç, Ahmet Ümit’in *Sultanı Öldürmek*’te “nesnelliği hem romanın kurgusunda bir yaratıcılık gücü olarak gerçekleştirdiğini, hem de anlatıcı işlevini yüklediği tarih profesörü Müştak’ta şizofreniye varan bir davranış tarzında dile getirdiğini” söyler. Kendisine göre, yazarın sergilediği nesnel anlatım tutumuyla yazarlık gücünü göstermesi, romanı tarihî roman

yapan Fatih ve İstanbul'un fethi konusunu, tartışmalı bir konu olarak işlemeden kaynaklanır.

Aytaç'ın belirttiğine göre başlıkta yer alan "sultan" kelimesiyle yazarın, Fatih gibi Müştak'ın sevgilisi Nüzhet'i de kastettiğini ve Müştak'ın kendisini yirmi bir yıl önce terk eden bu kadını öldürdüğü hissine kapıldığını 3. bölümdeki şu sözlerle işlediği belirtilir: " 'Size yaşadığınızı fark ettiren o sarsıcı tutkudan, her şeye rağmen ruhunuzu yücelten o lezzetli mutsuzluktan, imkânsız ümit etmenizi sağlayan o gözü kara duygudan çok farklı, bambaşka bir şeydi bu. Sultanı olmadan yaşamayı bilmeyen bir kulun büyük açmazı.' (s.22-23)" (s.52).

Aytaç, romanda Müştak'ın "sultan"ını kaybetmesine neden olan cinayeti kendisinin işlemiş olduğuna ilişkin endişelerinin iç monologlarla nasıl ortaya konulduğu konusuna geçmeden önce romanın ağırlıklı konusu olan fethin işlenişine değinmek istediğini belirtir. Ona göre;

Romanda Müştak'ın ve eski sevgilisi Prof. Nüzhet'in hocaları olan Prof. Tahir Hakkı ve çevresindeki genç tarihçi akademistlerin savundukları farklı, hatta zıt iki görüş olarak ortaya konmaktadır. Müştak, şizofreniye varan tarafsızlığıyla bir yandan hocasının milliyetçi yorumuna hak verirken öte yandan 'gönlünün sultanı' Nüzhet'in Amerika'da geliştirdiği karşıt görüşe eleştirel tutum sergilemez. Nüzhet'in öldürülmesini kendi hafıza kaybı sırasında işlemiş olacağı şüphesi ve sonra bu şüphesini analiz etme çabası sırasında onun görüşlerine karşı anlayışlılık duyar, ama öte yandan hocası Tahir Hakkı'nın ve çevresindekilerin milliyetçi tarih anlayışıyla Nüzhet'i yok etmeyi planlamış olduklarını da düşünmeden edemez (s.52).

Aytaç, romanda, tarihçiliği edebiyatın yorumlama özelliğiyle birleştirme tutumunun, fetih ve Fatih Sultan Mehmet'e çok farklı tezlerle bakan akademisyenlerin, Tahir Hakkı ve Nüzhet'in, edebiyata meraklı oluşlarıyla ilişkilendirildiği ifade eder. Aytaç'ın belirttiği üzere, Tahir Hakkı, bir Yahya Kemal hayranıyken Nüzhet, ilk gençlik yıllarında şiirler yazar ve dergilerde yayınlar. Müştak'a roman okuma şevkini aşılayan da bu olur. Aytaç, Müştak'ın, Nüzhet'in tarihe dönüşünü, o diyalektik düşünmeli iç monologların birinde şöyle açıkladığını belirtir:

[Nüzhet'in] güzel şiirleri vardı, ne yazık ki sürdürmedi, tarihçilik ağır bastı. Bilim şiiri öldürür. Öldürür mü? Bilmiyorum. Bu lafı kimin söylediğini de bilmiyorum. Bildiğim Nüzhet'in bir süre sonra şiiri bıraktığı. Tıpkı Heredotos gibi... Hepimizin piri bu büyük tarihçi, Homeros'a özenmişti önceleri. Belki de ozanın o muhteşem eserini, İlyada'sını kıskanıyordu.' (s.27) (s.53).

Aytaç, Tahir Hakkı'nın edebiyat tutkusunu doçentliğinden beri bilen Müştak'ın onunla ilgili söylediklerini aktarır:

'Ve bugünkünden daha heyecanlı anlatırdı kuşatma sırasında yaşananları, çok daha coşkulu... Mesela daha fazla şiir okurdu. Çoğunlukla Yahya Kemal'in fetih üzerine yazdıklarını... 'Son savletinle vur ki açılsın bu surlar/ Fecr-i hücum içindeki tekbir aşkına.' Zaten bu gezileri de büyük şairden esinlenerek yapmaya başlamıştı. Fetih gezilerini yaptıran ilk kişiydi Yahya Kemal.' (s.322) (s.53).

Aytaç, Müştak'ın, Tahir Hakkı ve çevresindeki tarihçi akademisyenlerin Nüzhet'in ölümüyle ilişkili olduklarını, tarih meraklısı başkomisere açıklarken hocasının milliyetçi tarihçiliğini şu şekilde yorumladığını aktarır:

'Bakın başkomiserim eğer katil Sezgin değilse muhtemelen bizim profesör ve o üç çömezdir. Şanlı tarihimize laf gelmesini istemediklerinden... Aslında hiç kötü niyetli değiller... Tıpkı Namık Kemal gibi romantik tarih yazıcılığını sürdürmek için, geçmişimize büyük bir sempatiyle bakıp yanlışları, kusurları saklayarak, milli kimliğimizin oluşmasına katkıda bulunmak amacıyla gerekirse gerçekleri görmezden gelerek, hattâ gerekirse Nüzhet'i de ortadan kaldırarak...' (s.200) (s.53).

Aytaç, aynı Müştak'ın, hocası Tahsin Hakkı'ya Nüzhet hakkında, onun sansasyonel işler yapmayı sevdiğinden, ilgiyi üzerine çekmekten hoşlandığı için farklı bir Fatih analizi yapmak istediğinden söz ederek Tahir Hakkı'yı şu şekilde sınamak istediğini aktarır:

'Bence, baba katilliği meselesinden yola çıkarak [...] daha önce hiç yapılmamış bir Fatih analizi yapacaktı. (...) Ne oryantalist tarihçiler gibi Fatih'i her fırsatta eleştiren bir metin, ne de bizim romantik tarihçiler gibi her koşulda sultanı göklere çıkaran bir çalışma... Babinger'in kitabı kadar kapsamlı bir inceleme.' (s.155) (s.53).

Aytaç'ın belirttiğine göre romanın diyalektik kurgusu, en belirgin hâliyle Müştak'ın fetih sırasında Bizanslıların ruh hâlini tasavvur edişini yansıtan tablolarla ortaya çıkar. Hocası Tahsin Hakkı'nın, kendisinden İstanbul'un fethini müdafilerin gözünden gezi grubuna anlatmasını isterken Müştak, babasının küçükken onunla ilgili "Duygusal bir yan var bu çocukta. Düşmanları için bile üzülür." dediğini hatırlar. Müştak, sonrasında Doğu Romalıların kendisinin değil de atalarının düşmanı olduğunu düşününce, onlara olan acıma duygusundan utanır.

Aytaç, Müştak'ın söz konusu gezide İstanbul'un fethinin Romalılar ve Batılılar açısından nasıl yorumlandığını o günün ve sonrasının koşullarıyla birlikte değerlendirdiğini söyler. Romanda tarih ve edebiyat, kriminoloji ve tarihçilikten zıtlıklar ve benzerlikler bağlamında söz edildiğini belirten Aytaç, Müştak'ın, mesela polisiye roman meraklısı babasının kendisine “Polisiye romanlar matematik problemi gibidir evladım. Rakamların yerini insanlar almıştır. İşlemlerin yerini olaylar.” benzeri sözlerini hatırladığını söyler. Onun, cinayet çözmekle tarihî bir olayı aydınlatmak arasındaki farkı düşünmesinin eserde Fatih'in babasını öldürüp öldürmediği meselesini aydınlatma konusuna ve Nüzhet'in cinayetine bir gönderme olduğunu dile getirir.

Aytaç, bu sefer *Sultanı Öldürmek* romanında “zaman” konusunun kurgudaki yerini irdelemeye koyulur.

Dış zaman çerçevesi birkaç günden ibaret: Müştak'ın Nüzhet'i ziyarete gittiğinde onun cesediyle karşılaşması ile başlayıp cinayetin çözümüne kadarki süre ve bunun içindeki gezi grubuna fethin Tahir Hakkı ve Müştak tarafından anlatılması da var. Buna kabaca “şimdiki zaman” diyebiliriz. Müştak'ın iç monologları, kuşkuları, çağrışımlar, hatırlamaları, ayrıntılarıyla işlenerek hacimli birçok bölümü dolduruyor (s.54).

Aytaç'ın belirttiği üzere o çağrışımların birçoğu, Müştak'ın kendi davranışları ve karakterini tespitte başta babası olmak üzere çocukluğunda çevresinin onunla ilgili söyledikleriyle ilgilidir. Aklından geçenler, zaman zaman hatırlamalar olarak yer almakla birlikte, Nüzhet'le ilgili yıllara da değinmesini sağlar. Aytaç'a göre, tüm bunların “şimdi” ile bağlantısı ustalıkla hissettirilir. Aytaç, kitapta bununla ilgili, Müştak'ın Nüzhet'i öldürenin kendisi olabileceği kuşkusuyla o semtten uzaklaşmak üzere bindiği vapurda denizi seyrederken Topkapı Sarayı'nın çağrıştırdıklarıyla Nüzhet'i zaman bakımından birleştirmesinin örnek verileceğini belirtir:

‘Edirne’de doğan çocuk [Sultan Mehmet] yaklaşık yirmi bir yıl sonra bir mucizeyi gerçekleştirecek, bir şehrin kaderini tümüyle değiştirecekti. [...] Yirmi bir yıl... Nüzhet'in beni terk ettiği süre... İşte sadece o zaman diliminde Fatih, babasından miras kalan devleti bir dünya imparatorluğuna dönüştürmüştü. Nüzhet'in de hakkını yemeyelim şimdi, İstanbul'da asistanken, izlediği muhteşem stratejiyle dünyanın en tanınmış tarih profesörlerinden biri oluvermişti.’ (s.54).

Aytaç, romanın “geçmiş zaman” katmanının, tarih profesörü olan Müştak’ın rüyalarına da tarihin girdiği gerçeğiyle onun Fatih’le ilgili rüyasıyla oluştuğunu belirtir. Aytaç’ın ifadeleri üzere, on iki sayfalık bu bölümün başlığı, “Yedi tepeli şehri, ancak yedinci padişah fethedebilir.” şeklindedir. Etkileyici, buyurgan ve kendinden son derece emin bir sesle ben anlatıcı Müştak’a seslenen, Fatih’in kendisidir.

Müştak yine kendi heyecanından, tedirginliğinden söz eder, ama içine girdiği dünyanın ‘bambaşka bir âlem’, zamanın ‘bambaşka bir zaman’ olduğunu, âdeta ‘tanrısal bir güç’, bir ‘güneşi tül bir perdeyle örtmüş’ gibi olduğunu fark eder. Fatih, ürken, saygıdan dili tutulan Müştak’a ‘Nasıl bir ulema sen böyle?’ diye çıkışır ve kendi devrindeki ulemanın, mesela Molla Gürani’nin, tahtının önünde bir kez dahi eğilmemiş’ olduğunu söyler (s.54).

Aytaç, Fatih’in, cesaret bulup konuşmaya başlayan Müştak’la fetih üzerine, kendi şahsı üzerine sohbete girdiğinde, onun, tarihçilerin birbirine ters düşen yorumları üzerine, Ahmet Ümit’in roman boyunca uyguladığı kutupluluk ilkesi doğrultusunda şöyle söylediğini aktarır: “ ‘Her olayın en az iki yüzü vardır, [...] hayrın içinde şer, şerrin içinde hayır.’ (s.233)” (s.54).

Aytaç, Fatih’in Müştak’a söyledikleriyle devam eder:

Çandarlı ailesi hakkında, o ‘vezir sülasi’ hakkında ‘Lakin kurdu ne kadar terbiye edersen et, asla köpek kadar sadık olmaz.’ der ve Çandarlı Halil’in oynadığı ‘oyundan’ söz eder. Ardından 1444 yılının Edirne’sinde 12 yaşındaki hâliyle görünür Müştak’a. Onunla Osmanlı’nın devlet yönetimi, barış ve savaş üzerine konuşur. ‘Yerkürede ve de su kürede barış diye bir şey yoktur. Nasıl ki her ülkenin bir tek hükümdarı varsa sonunda dünyanın da bir tek hükümdarı olacaktır’ inancını, barışın bir hayal olduğu konusundaki görüşünü ‘kâfir dostu Halil ölümü ta başından beri hak etmiştir’ ile bütünleştirir (s.54).

Aytaç, Fatih’in son olarak Müştak’a, öldüğünden beri aklını kurcalayan soruyu sorduğunu söyler. “Söyle bana, nikris hastalığından ölen bir insan gördün mü sen?” sorusuyla ölümünün arkasındaki sırı işaret etmesiyle Müştak da uykusundan uyanmış olur. Aytaç, sonrasında Müştak’ın durumunu aktarır: “ ‘Gözümü açınca oturma odasındaki divanın üzerinde buldum kendimi. [...] Başımın sol tarafına düşmüş bir kitap: Reşat Ekrem Koçu’nun *Fatih Sultan Mehmet* adlı eseri.’ (s.238)” (s.54).

Aytaç'ın belirttiği üzere Ahmet Ümit, romancılığın soyutu somutla dile getirme sanatı olduğunu bu romanında özellikle diyalektik bir kurgu içinde gösterirken ben-anlatıcı Müştak'ın şizofreniye varan ruh hâlini, içindeki ikinci ben, aynadaki görüntüsüyle somutlaştırır. Yunus Emre'nin, 'Bir ben vardır bende, benden içerü' sözlerini de anarak aynadaki görüntüsünden söz etmesi, romanın 65. sayfasında görülürken 223. sayfada bu ikinci ben, aynadaki görüntüsüyle açıkça özdeşleşir:

Nüzhet'i kendisinin öldürmüş olacağı kuşkusu içinde kıvranıp itiraf etmek ya da 'bu işi hiç eşeleme(mek)' konusunu aklından geçirirken o ikinci ben 'Artık çok geç.' dediğinde 'Başımı kaldırınca gardırobun aynasından beni süzen o tuhaf adamla karşılaştım.' sözlerini sarf eder ve birbirine zıt düşüncelerini o kararsızlık anında sıralamayı sürdürür (s.54).

Gürsel Aytaç, *Sultanı Öldürmek* romanının, "Ahmet Ümit'in nesnelliğin de iki anlamda ele alınabileceğini romanın kurgusu ve anlatım gücüyle ortaya koyduğu, edebiyat bilimcisi için incelenmeye değer bir eser" olduğunu dile getirir.

Romanın incelemesi yapılırken eserin konusu, olay örgüsü, anlatım yöntem ve teknikleri sunulmaya çalışılmıştır. Eserin bir polisiye roman türüne girdiği ve konusunun işlenirken "zaman"ın ve iç monolog tekniğinin nasıl kullanıldığı gibi hususlara da cevap veren bir incelemesinin yapıldığı görülür.

Yine Gürsel Aytaç, 475. sayıda (Mayıs 2013) Selim İleri'nin *Mel'un* romanını tahlil ettiği "Selim İleri'den Dev Bir Sanatçı Romanı 'Mel'un' " (ss.70-72) adlı yazıda öncelikle "sanatçı romanı" olarak değerlendirilebilecek bu romanın çağdaş edebiyatımızda güzel bir örnek teşkil ettiğini ifade eder. Aytaç, 581 sayfalık bu romanın son paragraflarında "kişiliği, hayatı, konu edilen yazar Sayru'nun ölümün eşiğindeki haykırışını" paylaşır:

'Ne istediler benden? Bir gün öldüğümde tabutum mektepler önünden geçsin, genç talebeler bu geçen tabutu son bir defa esenlesinler istemiştin. Son bir defa, 'O, SayruUsman'dı. Bizim için bir şeyler yazmak, söylemek istemişti.' Desinler istemiştin. O, SayruUsman olarak acılar çekmişti, bizi sevmiştin...' Ne istediler? Tek isteğim, bu kıyım ve keder cemiyyetinde şefaât aramaktı.' (s.580-581) (s.70).

Aytaç, Sayru'nun acıklı sonunun bir ruh hastası olarak son günlerinde yaşadıklarını anlatan "yapraklar" başlıklı 47 sayfalık bölümde anlatıldığını söyler. Aytaç'ın belirttiği üzere

bu satırlar, yazmak, tarih, edebiyat tutkusunun defter sayfalarında değil, kağıt parçalarında yansımasıdır. “İkinci defter”de, onun edebiyat dünyasına, kitaplara, hayal dünyasına varan tutkusunun hastalık derecesine kadar ilerleyişi yoğun bir şekilde anlatılır.

Aytaç, “defterler” ve Sayru hakkında şunları dile getirir:

Defterler, Sayru’nun ilk gençlik yıllarından başlayarak yaşlılık dönemini de kapsayan hatıra defterleri niteliğindedir. Bunlar, hayatı edebiyat dünyasıyla, tarih kitaplarıyla sınırlı, çok çok hassas bir yazarın tespitleridir. Dile duyarlılığı, onun Türkçedeki sadeleşme hareketine eleştirilerini gösterir. ‘Nurullah Bey’in ‘tilcikleri’nden sonra başlayıp yavaş yavaş kelime seçiminde yaratıcı yazar duyarlılığına, bağlam içinde yakışanı kullanma özenine doğru ilerleyişi dile gelir (s.70).

Aytaç’ın belirttiği üzere Türk edebiyatı tarihi, dünya edebiyatı klasikleri onun kendi yaşayışı ile bağıntı kurduğu zengin bir dünyadır. Yahya Kemal’den Halit Ziya’ya, Goethe’den Dostoyevski’ye kâh eleştirel kâh olumlayıcı anıştırmalarla karşılaşılır. Genç Sayru’nun yayıncılardan çektikleri, yazdıklarını piyasa ölçütleriyle değerlendirip geri çevirmeleri, onun önünü kapatmaları, çarpıcı ifadelerle dile getirilirken son kitabının yayınevlerince beğenilmesi onu sevindirir ama yine de Sayru, yayın dünyasında nasıl karşılanacağına dair kuşkuludur. Aytaç’ın ifade ettiği gibi “*Mel’un* romanında yaratıcı serüveni de adım adım dile gelmektedir. Duygulu, hisli, hayal dünyası hayatının dokusuna sinmiş bir yazarın yaşantılardan kurmacalar üretme süreci, has edebiyatçının gözünden kaçacak gibi değildir” (s.70). Aytaç, Sayru’nun iç konuşmalarının, onun bu yönünü gösterir nitelikte olduğunu söyler: “ ‘İnsanın kendi kendine kendisiyle konuşması iyidir. Kimse canınızı yakamaz. Kırılırsanız, üzülseyiz bile bu bir sırdır, sizinle sizin aranızda kalır.’ (s.21)” (s.70). Aytaç bu sözlerin, romanda anlatıcının nerede araya girdiğini, nelerin Sayru’nun kendi ifadeleri olduğunu tespit etmenin önünü tıkadığını belirtir. Aytaç, romandan Sayru’nun yaratma sürecine dair birkaç örnek paylaşır. Bunlardan biri şudur:

‘Akşam suları: Yukarıda yazdıklarımı okudum. Bunları anlatmama rağmen, hatırlamaya çalıştığım Mualla hanımın, bilmem paşanın, -işte kaleme döktüğüm- kızı Mualla Küçükhanımefendi olmadığını biliyorum. O, sadece geçmiş günlerden bir tablo. Hakiki Mualla Hanım, hatırlamaya çalıştığım Mualla Hanım kim? O kimdi?’ (s.52) (s.71).

Aytaç, bu alıntıda yer alan “kaleme dökmek”, “kaleme getirmek”, “gencelmek”, “büyümsemek”, “menba” gibi Selim İleri’ye özgü kelimelerin, Sayru’nun kişiliğinde İleri’nin izlerini hissettiren örneklerden birkaçı olduğunu belirtir. Aytaç, buna rağmen bir sanatçı romanı kurgusunda yazarla roman kahramanı arasında böyle bir paralellik aramanın uygun olmadığını söyler.

Aytaç, rüyalarının Sayru’ya esin kaynağı olduğunu söyler. Bunun dışında tabiatın, manzaraların, çiçeklerin ve ağaçların uyandırdığı çağrışımların dikkat çekici boyutta olduğunu söyleyen Aytaç, çiçeklerden leylağın roman boyunca bir leitmotiv olarak kullanıldığını belirtir. Yine kendisinin ifadeleri üzerine, romanda, edebiyat dünyasındaki sağ-sol bölünmesi, Batıcılığın türlü alımlanışı Sayru’nun asıl annesi olan Jülide Hanım’la ikinci annesi Havva’nın yaşayış üsluplarındaki farklılıkta, soyadı olan Usman’ın *Mel’un* romanının alt başlığındaki “us yarılması”nda kendini hissettirmesinde olduğu gibi, düşünce dünyamızda, edebiyatımızda ve tarihçiliğimizdeki yorum farklarında kendini gösteren bölünme, Sayru’nun odaklandığı bir izlek sayılabilir. Aytaç, Sayru’nun yaşantılarından çok okuduklarıyla biçimlenmiş eserlerinde tarih alanındaki ikili değerlendirmelerin yön verici olduğunu söyler ve ekler: “Karşıtlıkların varlığını zihinsel hayatının doğal hâli olarak görmek anlamındaki nesnel anlatım tutumu, Sayru’nun yaratıcılığında olduğu gibi ‘*Mel’un*’n yaratıcısı Selim İleri’nin eserlerinde de övgüye değer bir özellik” (s.71-72).

Aytaç, “fikir ve ruh dünya”sındaki ikiliklerin kendisini mahvettiğinden söz eden Sayru’nun “birleştirme”yi yazarlığında amaç edindiğini ama edebiyatın böyle bir amacı gerçekleştirilmede güçsüz kaldığını itiraf ettiğini belirtir. Kendisinin ifadeleri üzerine, romanın son sayfalarını oluşturan “yapraklar”da Sayru’nun bu durumdan hayıflandığı görülür: “ ‘Bu güne kadar yazdıklarım hiçbir şeyi değiştiremedi. Kötülüğü değiştirmedim ve iyilik getirmedi. Bundan sonra da getirmeyeceğimi, iyileştirmeyeceğimi biliyorum.’ (s.549)” (s.72). Aytaç, yazının devamından “yazı tutkunları” için yazmanın tek faydasının yazarın kendisini rahatlatması olduğunu anlaşıldığını söyler.

Aytaç’ın belirttiği üzere Sayru’nun çocukluk ve gençlik anıları, o yıllardan beri eğitim kurumlarında kültür ürünlerinin bütüncül bir anlayışla sunulmadığını gösterir. Sayru,

okullarda, ders kitaplarında dönemin siyasi havasına uygun düşen yazarların yer alıp karşıt görüştekilerin yok sayılmasına tepki duyar: “ ‘Ayrıca en koyu ateizmle en koyu sofuluk art arda, yan yana hatta iç içe okunsa ne çıkar? En koyu sofu en koyu ateistin, en koyu ateist en koyu sofunun iki mısraından iki satırından mesut olmaz mı?..’ (s.70)” (s.72).

Aytaç, “altıncı defter”de *Mel’un*’un yaratı serüveni ile yayınevince beğenilmesi anlatılırken yazar Sayru’nun kişiliğinde kimin canlandırılmak istendiğinin ve bu romanın tarihî roman meraklılarınca nasıl bir beklenti oluşturduğunun dile getirildiğini belirtir. “Yedinci defter”de ise Sayru’nun tarih tutkusunu “Mephistopheles Faust’u pençesine düşürmüş” olmasına benzettğini; tarihi ve Türk tarihini bir gayya kuyusu, bir muamma kuyusu olarak nitelerken o muammaları çözmeye çalışmaktan zevk aldığını söyler. Aytaç’a göre Sayru’nun, defterlerde adı geçen şair, yazar, düşünür, padişah, vezir, hepsinin yanına parantez içinde doğum ölüm tarihlerini vermede gösterdiği hassasiyet, onda bir tarih romancısından çok tarih araştırmacısının tavrını gösterir. Aytaç, Sayru’nun eserde ayrıca edebiyat alanındaki etkinliğinin dökümünü de yaptığını söyler (üçüncü defter). Sayru’nun bunları nasıl sınıflayacağı üzerinde kendi kendine konuşurken, Aytaç yine yazarın kaygılarının sezildiğini söyler.

Gürsel Aytaç, Selim İleri’nin *Mel’un* romanını tahlil ederken en çok yazarın nesnel anlatım tutumunu, ele aldığı konuları işlerken kullandığı örneklerde vurgulamaya çalıştığını belirtir. Eserin konusundaki ustalığın yanı sıra yazarın edebiyat ve tarih alanındaki donanımını da övgüye değer bulduğunu söyler.

Bu roman tahlilinde daha çok eserin içerik unsurlarına değinilmiştir. Romanı bir “sanatçı romanı” kategorisine yerleştiren Aytaç, olayların başkişi Sayru’nun hayatı merkezinde geliştiğini eserden verdiği örneklerle göstererek tematik bir inceleme sunmuştur.

Sabahattin Çağın, 470. sayıda (Aralık 2012) “Bir İlk Adım: Kıssadan Hisse” (ss.28-30) adlı yazısıyla Ahmet Mithat Efendi’nin *Kıssadan Hisse*’sini inceleme konusu yapar. Çağın, Ahmet Mithat’ın *Hace-i Evvel* ve *Kıssadan Hisse* adlı iki kitabıyla bir eğitimci yazar olarak edebiyat dünyasına adım attığından bahseder. Özellikle *Kıssadan Hisse*’deki tavrı ve

görüşlerinin uzun yıllar onun eserlerinde farklı şekillerde kendisini gösterdiğini söyler. Çağın, Ahmet Mithat'ın bu eseri sadeleştirdiğini, eserin İstanbul baskısının (1296) Mukaddime'sinde kendi ağzıyla şu şekilde söylediğini belirtir: “Çocukları bu lezzetten mahrum bırakmaya da yüreğimiz razı olmadığından şimdiye kadar henüz işitmedikleri hikâyeler ile bir de kıssadan hisse risalelerindeki hikâyelerin en güzellerini tekrar toplamaya başladık” (s.28).

Çağın'ın belirttiğine göre *Kıssadan Hisse*, 50 kıssadan ve bunların bir çeşit yorumundan ibaret olan 48 hisseden ibarettir. Son iki kıssaya ise hisse yazılmamıştır. Elli kıssanın 32'si Ezop'a, 11'i Fenelon'a, 3'ü bir Türk, 3'ü bir Osmanlı imzalı adı bilinmeyen iki yazara aittir. Çağın, kıssaların çoğunun Ezop'a ait olmasını, Ahmet Mithat'ın Mukaddime'de şöyle açıkladığını belirtir: “Fakat kıssalarımızın çoğu eski Yunanistan hükemasından Ezop denilen feylosofun hikâyeleri olacaktır. Zira o zamandan beri onun kadar güzel ve o kadar çok kıssa terkip eden bulunmayıp her millet bu kıssaları kendi lisanlarına tercüme etmişlerdir” (s.28).

Çağın'ın ifade ettiği üzere *Kıssadan Hisse*'deki hikâyelerin ve verdikleri derslerin temaları bakımından incelenmesi sonucunda, en çok işlenen konunun “olduğundan farklı görünme ve bunun insanın başına getirdiği felaketler” olduğu görülür. Çağın, dokuz hikâyede işlenen bu tema etrafında eleştirilen kişilerin, sonraki yıllarda Tanzimat ve II. Meşrutiyet dönemi roman ve hikâyesinde sık sık karşılaşılan alafranga tipinin prototipleri olduğunu söyler. Bu hikâyelerin birincisinde Çağın'ın belirttiği gibi, gezip yürümekten usandığı için uçmayı arzulayan kaplumbağanın, kartalın pençeleri arasında uçması ve bununla gurur duyarken aniden kartalın onu havadan yere bırakmasıyla parçalara bölünmesi anlatılır. Bunun yanında hikâyelerde işlenen konulardan bazılarını Çağın şu şekilde aktarır:

... savaşa giden ata özenen eşeğin savaş meydanına gelince oradan dört nala kaçması, katırın annesinin eşek olmasını görmezden gelerek at olan babasıyla övünmesi, yine bir eşeğin sahibi onu daha çok seviyor diye evdeki fino köpeğini kıskanarak köpek gibi davranması üzerine dayak yemesi, (...) vb. (s.28).

Çağın, aynı tema etrafında anlatılan bu hikâyelerin kahramanlarının çoğunluğunun eşekler olmasının dikkat çekici olduğunu ifade eder. Çağın'ın belirttiği üzere, sayı

bakımından diğerlerine göre farklı olan bir diğer tema ise “kibir, gurur ve hiddetin kötülüğü” üzerinedir. Dört hikâyede işlenen bu tema etrafında, başkalarını küçük görerek kibirlenen ve gururlananların düştükleri kötü durum anlatılır. Çağın, daha ikinci hikâyede bu temanın işlendiğini belirtir. Kendisini dünyanın en kuvvetli yarattığı gören boğanın küçük fare karşısında aciz kalması üzerine kendi kendine çıkardığı hisse şudur: “Ben pek ahmak bir hayvan imişim. Meğer güç ve kuvvet işe yaramıyor imiş. Fil ile aslandan başka hayvana eyvallah etmem derken işte ufacak bir fareye dahi eyvallah etmeye mecbur oldum. Meğer kibir ve gurur pek fena bir şey imiş!” (s.29).

Çağın, bu kıssanın dışında Fenelon’un, ‘Arılar ve İpek Böcekleri’ hikâyesinde arılar ve ipek böceklerinin karşı karşıya getirildiğini söyler. Arılar ne kadar kibirli ve gururlu ise ipek böcekleri o derece mütevazıdır. Sonuç olarak gönüllerde ipek böceklerinin üstünlüğü öne çıkarılır. Çağın, bir taraftan başka bir hikâyede, iki arkadaş olan güvercinlerden birinin diğerini küçük görerek önemli bir işe soyunması ve sonunda ölümle karşı karşıya kalmasının anlatıldığını belirtir. Yine Çağın’ın belirttiği üzere, *Kıssadan Hisse*’nin içinde yer alan dört hikâyede de “kanaat” teması üzerinde durulur. Ahmet Mithat Efendi, kanaat sahibi olmayı, aza kanaat etmeyi erdemli bir davranış olarak öne çıkarır. Çağın, bundan önceki hikâyelerde görülen iki temada da “kendini olduğundan farklı gören, başkalarını küçük gören kibirli ve gururlu kahramanların aza kanaat etmeyi bilmedikleri için kötü veya gülünç duruma düştükleri”nin anlatılarak bu iki tema ile “aza kanaat etme” temasının örtüşen ve birbirini tamamlayan temalar olduğunu vurgular. Çağın, dikkat çekici başka bir konu olarak sonraki dönemlerde Ahmet Midhat’ın olumlu kahramanlarının hep aza kanaat etmeyi bilen kişiler olduğunu işaret eder.

Çağın, “kanaatkâr olma” temasıyla ilgili olarak ele alınan iki temanın da onun zıttı olan tamah ve cimrilik temaları olduğunu ve bunların iki hikâyede işlendiğini belirtir. Tamahın insana verdiği zarar Ezop’un meşhur altın yumurtlayan tavuğuyla, cimriliğin zararı ise “Haset” adlı hikâyesiyle dile getirilir. Çağın, “düşmana güvenmeme”nin bir başka tema olarak *Kıssadan Hisse*’de işlendiğini söyler. Bu hikâyelerde kahramanlar zor bir durum karşısında kaldıklarında düşmanlarından yardım isterler, ancak daha büyük bir belayla

karşılaşırlar. Çağın, buna “Horoz ile Tilki” fablını örnek gösterir. Tilki, horoza artık aralarında barış olduğunu, o yüzden ağaçtan inip yanına gelebileceğini söyler. Horoz bu oyuna gelmez. Çağın, benzer olayın yine “Kurt ile Kuzu” hikâyesinde de görüldüğünü söyler. Hatta yazarın çıkardığı hissede kuzunun davranışını akıllıca bir iş olarak değerlendirdiğini belirtir.

Çağın, “liyakat”ın, diğer önemli temalar arasında bulunduğunu söyler. Bazı hikâyelerde, insanların dış görünüşlerinden ziyade yaptıkları işe göre değerlendirilmeleri gerektiği üzerinde durulduğunu belirten Çağın, bu temaya onuncu kıssayı örnek verir. Kuşların tavus kuşunu görünüşünden dolayı başkan seçmeleri hatalı bulunur. Yine koyunu kırparken deriyi derinden kesip kan çıkaran kadına isyan eden koyun; “Eğer derimi yüzmek istiyorsan bir kasap getir. Eğer yapağımı almak istiyorsan bir kırpıcı getir.” (s.29) der.

Çağın’ın bilgilerine göre *Kıssadan Hisse*’de doğrudan doğruya “çocuk eğitimi” konu alan iki hikâyeye rastlanılır. Bunlardan birinde ayının çirkin doğan yavrusunun güzelleşmesiyle çocukların eğitilerek “iftihar edilecek kadar güzel” hâle gelmeleri arasında paralellik kurulur. Diğeri ise “Maymun ile Oğlu” hikâyesidir. Çağın, bu hikâyenin “Hisse”sinde günümüz eğitim anlayışına pek uymayan bir fikrin görüldüğünü belirtir:

... yani fart-ı muhabbetinden naşi kesb-i kemâl edememesine sebep olarak çocuğunu ölmekten beter olan cehalet içinde bırakır. Şimdi akıllı olan insan, kadınların ‘Kızını dövmeyen dizini döver’ darb-ı meselini oğulları hakkında dahi nazar-ı ehemmiyetten uzak tutmayıp fakat dövmekten maksat âdeta dövmek olmayarak evladın talim ve terbiyesine bezl-i himmet demek olduğunu dahi bilir ve ona göre hareket eder (s.30).

Çağın, “sabırlı olma” temasının işlendiği hikâyelerin “insanın hizmet edecek olduktan sonra sebatın mutlaka mükâfatını göreceği” fikrini işlediğini belirtir. Yazarın bu konuyu, sadakat ve dik başlı olmama temalı hikâyelerinde de ortaya koyduğunu söyleyen Çağın, ona göre dik başlılık ve hoyratlık etmemek gerekliliğinin bir arının ağzından şöyle anlatıldığını belirtir: “Bizde arıyı arı eden (yani ben-i âdeme göre âdemi âdem eden) ancak umur-ı hayriyede canla başla çalışmaktır. Bizde kat-ı meratibeistihkakten başka yol yoktur” (s.30). Bunun üzerine Çağın, arıların çalışma tarzının, Ahmet Mithat’ın mizacıyla örtüştüğünü ifade eder.

Çağın, kitaptaki diğer temalara sadece tek olarak bir hikâyede rastlandığını söyler. Bu temaları da şu şekilde sıralar: “Dürüstlük, aklın önemi, iyi örnekleri kullanma ve uygulama, iyiliğe karşı kötülük etmeme, yalakalık yapmama, kıssada ölçü, istenilen şeyin hak edilmesi, fazla merakın zararları vb.” (s.30).

Bu bilgiler doğrultusunda Çağın, Ahmet Mithat’ın bu kitapta bütün sivriliklerden soyutlanmış; kendi hâlinde, fakat sürekli çalışan bir insan tipini öne çıkardığını ve bu insan tipinin onun daha sonraki dönem eserlerinde çokça görüldüğünü saptar. Hikâyelerin diziliş açısından incelendiğinde iki hususun göze çarptığını söyleyen Çağın, birincisi, ilk hikâyeler ve hisselerin oldukça sade bir dille yazılmışken, sonrakilerde, Arapça ve Farsça kelimelerin gittikçe arttığını belirtir. Aynı şekilde başlardaki hikâyelerin büyük bir kısmının Ezop’a ait olup oldukça kısa olduklarını ekler. Sonrakilerin, bir fabl olma özelliğinden uzak, daha uzun hikâyeler olduğu ve genellikle Fenelon imzasını taşıdığı bilgisini verir. Çağın, Ahmet Mithat’ın, önce kısa ve sade, sonra uzun ve dili zor hikâyelerle işe başlamasını, onun çocukları “okumaya alıştırmaya” gayesi gütmesiyle açıklar.

Çağın’ın bilgilerine göre hikâyelerin dizilişiyle ilgili bir başka husus da ilk kırk sekiz kıssanın altında ibret dersi içeren bir hissenin olmasına karşılık son iki kıssada hisseye yer verilmemiş olmasıdır. Burada da yazarın amacının son iki hikâyede hisse çıkarmayı okuyucuya bırakmış olduğu belirtilir. Çağın, kitabın son iki kıssasında yazarın, uygulamalı bir eğitim anlayışına yöneldiğini belirtir. Sanat değeri en yüksek hikâyelerin Ezop’a, en zayıf hikâyelerin ise bir Türk ve bir Osmanlı imzalı olanlara ait olduğunu vurgular.

Sabahattin Çağın sözlerini bağlarken *Kıssadan Hisse*’nin Ahmet Mithat Efendi gibi edebiyatımıza mâl olmuş bir yazarın edebiyat sahnesine ilk adımlarını attığı ve sonraki eserlerinde de izlerinin görüldüğü bir eser olması nedeniyle ve devrinin eğitim ve ahlâk anlayışını yansıtması bakımından dikkat çekici olduğunu söyler.

Funda Özsoy Erdoğan, 410. sayıda (Aralık 2007) “Söz Uçar, Yazı Kalır” (ss.60-62) yazısıyla Mustafa Kutlu’nun *Kapıları Açmak* kitabını ele alır. Erdoğan, öncelikle kitabın bir sinema senaryosu olarak tasarlanıp ödül bile alırken daha sonra vizyona giremeyerek bir dizi

senaryosuna dönüştürüldüğünden bahseder. Dizinin tutmaması üzerine Mustafa Kutlu, eserini 180 sayfalık bir uzun hikâye olarak tekrar kaleme alır. Erdoğan, “kurmaca dünyanın aktörlerinin, senaryoyu bir türlü söze dönüştüremeyince” Mustafa Kutlu’nun yazıya dökmesini, “Ne demişler; söz uçar, yazı kalır...” sözleriyle yorumlar ve devam eder: “Ancak şunun da altını çizmeli ki, yazar, sözü yazıya kurban etmemiş, eseri kitaba dönüştürürken, sözlü anlatıdan da kopmamış, bir yazıcıdan ziyade, geleneksel hikâye anlatıcısı kişiliğine bürünerek sunmuştur” (s.60).

Erdoğan, Kutlu’nun bu tekniğin ipuçlarını yıllar öncesinden *Beyhude Ömrüm*’den başlayarak verdiğini belirtir. Bir zamanların “Hace-i Evvel”i Ahmet Mithat Efendi’nin “Batı tarzı roman ile Doğu’nun geleneksel hikâye anlatıcılığını birleştirerek oluşturduğu roman formunu ve yer yer parantezler açarak, hatta konu dışına çıkmayı göze alarak okuyucuyu bilgilendirme eğilimini” bugün Mustafa Kutlu’nun devam ettirdiğini ifade eder. Buna rağmen Erdoğan, Kutlu’nun Ahmet Mithat’tan farklı olarak kahramanlarını idealize etmediğini, bütün kusurlarıyla okuyucuya göstermeyi tercih ettiğini söyler. “Bu hâliyle Mustafa Kutlu’nun kahramanları hayatın içinden, kirinden, pasından nasibini almış kişilerdir. Nitekim bu yüzden hikâyenin sonunda bir arınmışlık varsa da bir mutlu son söz konusu değildir” (s.60).

Funda Özsoy Erdoğan, *Kapıları Açmak*’ın iki bölümden oluştuğunu ve ilk bölümün, şimdiki zamandan geçmişe dönüşler şeklinde ilerlediğini belirtir. İstanbul’dan kalkan bir otobüsle geçmişe yolculuk yapan, büyük şehrin harcadığı Zehra, geçmişteki temiz günlerine dönmek üzere küçük kasabasına gitmek için otobüstedir. Bu arada ise Zehra’nın nasıl İstanbul’a geldiği, niçin bu yola düştüğü, geçmişe dönüşler sırasında okuyuca aktarılır. Erdoğan, bu bölümde klasik hikâye kurgusuna uyularak olay örgüsünü oluşturan asıl kahramanların tek tek tanıtıldığını belirtir. Kahramanlar şu kişilerden oluşur:

Zehra, başkasını sevdiğini bildiği hâlde onu İstanbul’a kaçırıp sonra da yüzüstü bırakarak pavyona düşüren Kemal, gözünü para hırsı bürümüş, azla yetinmek istemeyen Zehra’nın ağabeyi Ahmet ve Cihan. Zehra’nın sevdiği, ama pısrıklığı yüzünden Zehra ile evlenemeyen kasabadaki cami imamının marangoz oğlu (s.61).

Erdoğan, yazarın, Zehra'nın pavyona düşerek kötü kadın damgası yemesini sadece Kemal'e yüklediğini, Kemal kadar Zehra'nın kötü niyetli ağabeyi Ahmet ve iyi niyetli olsa da pısrıklığı yüzünden Zehra'nın sevdalısı Cihan'ın da dolaylı yönden bu düşüşte pay sahibi olduklarını gösterdiğini ifade eder. Erdoğan'a göre, "Mustafa Kutlu, burada bir kadının iffetini kaybetmesinde tek taraflı düşünülmemesi gerektiği, daha geniş bakılırsa çevrenin de bunda etkisi olabileceği gerçeğini vurgulamak istemiş olabilir" (s.61). Erdoğan, ayrıca yazarın namus kavramına da tek boyutlu bakılmaması fikrini sezdirdiğini, bunu kitapta Zehra'nın pavyondan arkadaşı Gül ile Hurdacı Rasim'in ilişkileri üzerinden gösterdiğini söyler. "Onların dostluğu şehvet üzerine değil, şefkat üzerine kurulmuş." (s.78)" (s.61).

Erdoğan'ın belirttiği üzere hikâye İstanbul'da başlamakla beraber, şehir bir fon gibi kitapta yer alır. "Kendisinden ziyade ismine yer verilen, insanları çirkefe bulaştıran, arınmak için uzaklaşılması gereken bir fon mekân" (s.61). Hikâyenin geçtiği asıl mekânın adına kitapta yer verilmediğini ifade eden Erdoğan, burasının Ege sahillerinde bir kasaba olduğunun anlaşıldığını söyler. Erdoğan'ın ifadelerine göre, kasabanın tanıtılması sırasında yazarın "bacasız sanayi" şeklinde ifade edilen turizme de gönderme yaptığı anlaşılır. Turizm adı altında yapılanların, küçük yerlerde insanların ahlâkının bozulmasına ve emeğin küçümsenerek kısa yoldan para kazanma hırsını körüklemesine sebep olmasından yakınılır: "Artık ne büyük ne küçük, ne akraba ne hısım, ne hürmet ne hizmet, ne merhamet ne şefkat, ne haysiyet ne mürüvvet, ne feragat ne sevgi ne de saygı kaldı. Para hepsinin yerini aldı. Daha açıkçası kasabayı teslim aldı." (s.31)" (s.61).

Erdoğan, bu doksan sayfalık birinci bölüm sonunda asıl kahramanların ayrıntılı özellikleri, Zehra'nın niçin kötü kadın damgasını yediği, bunun sorumluları ve olayın geçtiği mekân okuyucunun zihnine aktarılmış bir şekilde ikinci bölüme geçildiğini belirtir. Erdoğan'ın belirttiği üzere Zehra kasabaya geldiğinde anne babası, Zehra'nın ağabeyinin korkusundan onu eve almazlar. Zehra'ya, kasabanın imamı, Cihan'ın babası sahip çıkar. Onu cami meşrutasına yerleştirir. Bir zamanlar cami imamlarının lojmanı olarak kullanılan, sonradan ise felçli ve kimsesiz Ayşe Kadın'ın yaşadığı bu yerde Zehra, yaşlı kadınla kalmaya başlar. Erdoğan, Zehra gibi pavyona düşmüş böylesi bir kadını, genç kızlara kötü örnek

olması korkusuyla kasabanın kabul etmediğini, arada Mahir Hoca bile olsa bu konuda ille de köyün erkeklerinin oldukça katı olduklarını vurgular. Erdoğan, Zehra'nın sevdiği adam Cihan'ın bile onun ne kadar suçsuz olduğunu bilse de onunla evlenmeye yanaşmadığının, kendisiyle ilgili aktarılan şu kısımda dile getirildiğini belirtir: “ ‘Cihan’ın bütün tahlillerinin altında bir çıban vardır. Kendine bile itiraf etmekten çekindiği bir çıban. Şeytan kanatıp duruyordu çıbanı. Çıbanın bir adı vardı elbet: Zehra. Kim o? İpsiz Kemal'in artığı. Kullanıp attığı bir mendil.’ (s.138)” (s.62).

Erdoğan, kasabada Zehra'nın kötü şöhretinden, “yollu kadın” sıfatından yararlanmak isteyen it kopuğa karşı kendini savunmak için silah çekerek, “namuslu kadın” sıfatını kazanmasına dikkat çeker. Bu durumu şu şekilde yorumlar:

Çünkü silah ‘erkek egemen’ dünyanın simgesidir. Ama ‘kötü’ damgasını yiyen kadına kötü dünyanın kapılarını açar. Yani kural yine erkeklerin kuralıdır, kadının namusu bile söz konusu olsa. Sanırım Mustafa Kutlu, erkek egemen dünyadaki tezatlıklara böylece okuyucunun dikkatini çekmek istemiş (s.62).

Erdoğan, ayrıca yazarın hikâyeyi kurgularken hiçbir şeyi tesadüfe bırakmadığını; Zehra'nın ikinci bölümde namuslu hayatı seçtiğinde yaşayacağı zorluklarla baş edebilmesinin hazırlıklarını birinci bölümde yaptığını söyler. Erdoğan'ın belirttiği üzere, Zehra, cami meşrutasında yaşamaya başladıktan sonra kimselere el açmadan, namusuyla geçimini sağlaması için turistlere satılmak üzere bez bebek yapma becerisini İstanbul'daki pavyon yıllarında arkadaşı Gül'den öğrenmiştir. Zehra yine silah kullanmayı, İstanbul'un tehlikeli gece hayatına karşı silah edinip atış talimleri yaptığı günlerde öğrenir. Bunun da Zehra'nın kasabadaki it kopuğa karşı bir hazırlık niteliğinde olması, yazar tarafından planlı olarak düşünüldüğünü gösterir. Erdoğan'ın ifadeleriyle, “Böylece yazar, bütün taşların yerine oturmasını sağlamış, tecrübesi ve kurgu ustalığı sayesinde her şeyi mantıklı bir nedene bağlamayı başarmıştır” (s.62).

Erdoğan, hikâye boyunca, kitabın bir senaryo olduğunun da ipuçlarının verildiğini belirtir. Günümüzde çokça kullanılan iç monologlara pek yüz verilmemesinin, daha çok geniş zaman kipinin kullanıldığı açıklamaya yönelik paragrafların arasında diyalogların, günlük

konuşmaları akıcı kılan, hatta argoya kaçan ifadelerin yer almasının bunu doğruladığını söyler. Erdoğan’a göre;

...çok sayıda deyim ve atasözünün kullanılması da kitap açısından bir zenginliktir. Üstelik bu deyim ve atasözleri, yazara, toplumda bir yaraya dönüşmüş -haklı ya da haksız- kadına yüklenmiş ‘namus’ kavramını işlerken bile hoşgörüyle gülümseme, bazen de gerilimi azaltmak adına muzip bir bıyık altı gülümsemesi imkânı sağlamıştır. Sanki böylece ‘her şey biz insanlar için’ der gibidir yazar. Zaten Mustafa Kutlu’nun hemen bütün hikâyelerinde ‘hayat ne kadar zor da olsa, bize bir armağandır; ondaki güzellikleri ortaya çıkarmalı’ mesajını okuruz (s.62).

Erdoğan, yazısının sonunda Selim İleri ile Mustafa Kutlu’nun yazarlığı üzerinden ufak bir mukayeseye gider. Selim İleri’nin kitap adlarının içindeki olay ve kahramanlara nazaran gölgede kaldığını söyleyen Erdoğan, örneğin onun *Yalnız Yapayalnız* romanının Handan Sarp’ı ve *Hepsi Alev*’inin İrene’sinin bizzat kitabın ismine taşınmadığına hayıflanır. Eserlerinde karakterlere yoğunlaştığını belirttiği İleri’nin eserlerinin de bu karakterlerin adlarını taşımasının daha yerinde olacağını savunur. Mustafa Kutlu’da ise durumun böyle olmadığını, onda karakterlerden ziyade olaylara yoğunlaşıldığını belirten Erdoğan, yazarın kitaplarının ismini de çok geniş kapsamlı ve mesaj verir nitelikte seçtiğini söyler. *Beyhude Ömrüm*, *Uzun Hikâye*, *Rüzgârlı Pazar*, *Hüzün ve Tesadüf* gibi eserlerinin isimlerinin, kitabın yazılış amacı ve içeriği ile uyumlu olduğunu savunur.

Eserin incelemesi, hikâyenin olay örgüsüne, kişi kadrosuna ve içerik unsurlarına açıkça yer vermesi sebebiyle tematiktir. Fakat incelemede hikâyenin anlatım biçimi ve tekniklerine, dil ve üslup özelliklerine de değinildiği görülür.

Funda Özsoy Erdoğan, 482. sayıda (Aralık 2013) “Zamana Dokunan Hikâyeler ‘Kent’in Haberi Yok’ ” (ss. 66-67) başlığı altındaki yazıda ise Bahtiyar Aslan’ın *Kent’in Haberi Yok* adlı hikâye kitabını inceleme konusu yapar. Kitap, kendisinin belirttiği üzere “dergilerin mutfağında pişmiş biri” olan Bahtiyar Aslan’ın ilk hikâye kitabıdır. Erdoğan, kitabın detayına girmeden önce şu özelliklerinden bahseder: “Okunması epey emek isteyen, kolayın tuzağına düşmemiş, farklı bir tat yakalayabildiğimiz “sessiz hikâyeler” bunlar.

İnsanın içindeki ıssızlığa seslenir çünkü. Açık uçlu, kuyu misali bu hikâyeler, tam da hayatına şiirsel anlamlar katmak isteyenlere göre” (s.66).

Erdoğan, kitabın ilk hikâyesi “Hurufi Sevda”nın, kitabın mukaddemesi sayılabileceğini belirtir. “Aşk, zaman, var oluş, sonsuzluk sözcükleri, mukaddimenin içinden uzatılan, kitabın diğer hikâyelerine ulaşmamızı sağlayacak kapıları açan anahtar sözcükler gibidir” (s.66). İfadesine göre hikâyelerde genellikle bir merkez vardır. Romanlarda ise bu merkez bile-isteye kaybolabilir. Fakat hikâyelerin bir ayağı o merkeze sabitlenir. Bu merkezin gölgesinde saklı bir de gerçeklik merkezi vardır. İşte o merkez yazar tarafından bazen oyunlarla bulandırılır, okurun gözünde flulaştırılır. Ama bir cümle ile tekrar ayar yapılır. Buna gerçeklik uyarı, der Erdoğan. Bu açıdan ona göre, hikâyede anlatılan tamamen hayalden ibaret olursa, kaygan bir zemin oluşturacağı için okur öyküden kopmuş olur. Bu doğrultuda *Kentin Haberi Yok*’taki hikâyeler, hem hayal hem gerçektir. “Hikâyelerin içindeki bir cümle ile ayaklarımız yere basar, sonra bir imge ile gerçek flulaşır, çağrışımların koynunda kayboluruz. Rüya ile gerçeğin arasında, o ince çizginin üzerindesinizdir” (s.66).

Erdoğan’ın belirttiği üzere kitaptaki “Rüya” hikâyesinde anne, çocuğuna kitap okur. Çocuk uyur, fakat kitap okuyan annesini görmeye devam eder. Bunun üzerine Erdoğan, sorgulamaya başlar:

Gerçekler düşe mi dönüşmüştür, yoksa aslında düşlerimiz gerçeğin ta kendisidir de biz farkında değil miyiz? Yirmi yol sonra, hayatını anlamlandırarak, hayatlandırarak olan sevgiliyi bu düşlerin içinde mi görür çocuk? Belki de rüyalar, bizim kader defterimizin uykudayken açılan sayfalarıdır, annenin okuduğu kitabın sayfalarıyla bütünleşir (s.66).

Erdoğan, “Kuyu” hikâyesiyle yazarın hayal ile gerçeğin kesiştiği yere bir çizgi çektiğini söyler. “Kırmızı Papatyalar” hikâyesinde de her şeyin, papatyanın kendisiyle değil de nakşedilen suretiyle başladığını belirtir. Erdoğan’a göre bu, bir düş mü, yoksa düşün yorumunun mu başlangıcıdır, bilinmez. Aslında bunu yazarın da bilmediğini söyler:

Biri üst ‘ben’, diğeri alt ‘ben’in tamamlayıcısıdır. Öyle iç içe geçmiştir ki bu iki benlik, düş ve yorum, birinin diğerine tercih edilmesi imkânsız gibidir. Trajiğin başlaması. Düş ve yorum iç içedir. Bu yüzden belki, “Düş Yorumcusu” kitabını yazmaya niyetlidir yazar. Yazarın hangi ‘ben’i yazar bu kitabı, bilemiyoruz. Çünkü biz de bu hikâyeyi okurken, düş görür gibiyizdir. Bir sevgili, bir ayrılık, bir yalnızlık, bir hatırlayış... Bu düşü yorumlarımız sonra... (s.66-67).

Erdoğan, bu hikâyedeki tabiat betimlemelerinin de dikkat çekici olduğunu, yazarının kaleminde tabiatın âdeta kişilik kazandığını belirtir: “ ‘Bu engin denizin yer yer gelinciklerle kanadığını, uzakta büsbütün kana bulandığını görüyordum’ (s.107).” (s.67).

Erdoğan, hikâyelerin genelinde bir çocuk anlatıcıya rastlanıldığını söyler. Çocukluğun, yazarlığı besleyen en önemli damar olduğunu düşünür ve yazarın sadece “Eşik” hikâyesinde değil, hemen her hikâyesinde bu sürecin zorluklarını okurla paylaştığını belirtir. Bu hikâyede, “Anlatıcı çocuk, soyut bir kapının eşliğinden geçtiğinde ve birden büyüdüğünde, içine gizli bir elin bir çocuk ölüsü bırakması boşuna değildir. Ama yine de ‘hiçbir gerçeklik, kendini bütünüyle ele vermeyecek’tir. (s.73).” (s.67).

Erdoğan’a göre kitapların da bir “altın oran”ı vardır. *Kentin Haberi Yok*’ta bu altın oranı sağlayan “Aşk ve Tabir” hikâyesi ile “Tepeli Toygar” hikâyesidir. Erdoğan’a göre, “ ‘Tepeli Toygar’, zengin bir kaynaktan çıkıp da yatağında gürül gürül akarak, Cengiz Aytmatov gibi gerçeklik duygusu ile hayal olanın dengesini iyi kurmuş bir denizle birleşmeyi başarabilmiş, hiç kuşkusuz kitaptaki en güçlü hikâyelerden” (s.67). Kendisinin ifade ettiği gibi bu hikâyede yazar, çocukluğuna hem uzaktan bakıyor hem de çok yakından. Bunu da birinci tekil anlatım ile üçüncü tekil anlatımı birlikte kullanarak yapar. “ ‘Ağacın gövdesine yaslanmış uyukluyordu çocukluğum.’ (s.84)” (s.67). Erdoğan’a göre bu hikâyeyi önemli kılan, Cengiz Aytmatov’a yaptığı gönderme olduğu kadar, anlatıcının kendini çocuk olarak ve büyük olarak hikâyede iç içe geçirerek yerleştirmesi, çocuğun kendi hikâyesini anlatırken birden “abla” dediği çocukluk aşkının anlatıcıya dönüşmesi, böylelikle aşkın birliğine, tek olma duygusuna gönderme yapmasıdır.

Funda Özsoy Erdoğan, kitaba altın oran kazandıran diğer hikâyenin, “Aşk ve Tabir” olduğunu belirtir. Bu hikâye, çantasında bir rüya defteri taşıyan birinin hikâyesidir. Erdoğan, ironinin çok yakıştığını düşündüğü hikâyede Borges’in büyümlü gerçekçiliğinin esintilerinin hissedilmesinin kendisine heyecan verdiğini dile getirir. “Ama özellikle satır aralarında, ironinin serpiştirildiği o ayraç içi ifadeler yok mu, işte en çok onlara vuruldum ben! (...) Büyümlü gerçekliğin içine serpiştirilmiş gerçekler. Rüya ile başlayıp yine rüya ile sonlanan” (s.67). Rüya denilen şeyin insanın kendini başka bir gözle seyretmesi olduğunu düşünen

Erdoğan, hikâye denilen şeyin de aslında insanın kendine dışarıdan bakması, olduğunu söyler. Bu açıdan hikâyeler ile rüyaları birbirine denk görür. Çünkü ona göre hikâyeyi dinlerken insan kendini kaptırır ve o hikâyenin içine girer; tıpkı bir rüya görür gibi. “ ‘İnsan olduğumuz gerçeği bir türlü yakamızı bırakmıyor, bu sebeple de aklımız durmadan yaşadığımız şeylerin gerçek mi ya da rüya mı olduğu sorusunu tekrarlayıp duruyordu.’ (s.60)” (s.67).

Bu eser incelemesinin de hikâyenin çoğunlukla içerik unsurlarına (olay, kişi, zaman, mekân vb.) değinilmesi nedeniyle tematik olduğu görülür. Eserin içindeki bazı hikâyelerin de anlatım biçimine yer verilmiştir.

Türk Edebiyatı dergisinin ilgili sayılarında kaleme alınan hikâye ve roman incelemesi yazıları içerisinde roman incelemesi daha çoktur. Dergi, Tanzimat Edebiyatı’ndan günümüze kadar her edebî dönem içerisinde seçilmiş eserlerin incelemesine yer vermektedir. Bu eser inceleme yazıları genellikle üç sayfa kadar yer kaplamakla birlikte bazıları da Funda Özsoy Erdoğan’ın Mehmet Niyazi’nin *Çanakkale Mahşeri* romanını incelediği beş sayfalık yazı kadar uzayabilmektedir. Yazılara giriş yapılırken inceleme konusu olan hikâye/roman yazarı hakkında kısa bilgiler verildikten sonra tahlile geçilir. Bu inceleme yazılarından hareketle eserlerin daha çok tematik yönden tahlilinin yapıldığı tespit edilir. Eserlerindil ve üslup özellikleri, olay örgüsünün şekli vs. unsurlar da ortaya konulmuştur. Hikâye ve roman inceleme yazılarını Funda Özsoy Erdoğan, Sabahattin Çağın, Tamer Kütükçü, Gülçin Oğuz ve Gürsel Aytaç gibi akademisyen ve yazarlar kaleme alır.

BÖLÜM 3

3.TÜRK EDEBİYATI DERGİSİNDE ŞİİR, HİKÂYE, ROMAN; ŞAİR, HİKÂYECİ VE ROMANCILAR HAKKINDA YAZILARIN LİSTESİ

3.1.DERGİ SAYI SIRASINA GÖRE YAZILAR

401. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Mustafa Kutlu ile Söyleşi), “Ben Kendi Türküsünü Söyleyen Bir Yazarım”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.4-11.

Kütükçü, Tamer, “Çanakkale’nin Yazılmayan Trajedisi”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.12-14.

Arıkan, Fulya, (Fatma Karabıyık Barbarosoğlu ile Söyleşi), “Biz Neden Memleketimize ‘Biz’ Olarak Sığamıyoruz?”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.24-26.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Balık ve Tango’da Kadınlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.28-29.

Güdek, Orhan, “Aylak Adam ve Yer Altından Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.44-48.

Sevim, Acar, “Bir Doğu Alman Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S. 401, Mart 2007, ss.49-53.

Başkal, Zekeriya, “Mecnun Olan Kays mı, Toplum mu?”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.58-60.

Dizdaroğlu, Hasan, (İskender Pala ile Söyleşi), “Bütün Âşıklar Mecnun, Bütün Sevgililer Leyla!”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.61-65.

Kartal, Ahmet, “Taşradan Gülşene, Bozkırdan Tahta”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.66-68.

Osmanoğlu, Babek, “İran Türkleri Âşık Muhitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.69-71.

Enginün, İnci, “(Kırkambar) Zaruri Bir Açıklama”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.74.

Dağlı, Nihat, “(Kırkambar) Sur Kenti Hikâyeleri, Ali Ayçıl”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.74.

Karaca, Alâattin, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.78-85.

Tosun, Necip, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Öykü”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.85-90.

Narlı, Mehmet, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.90-96.

402. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Bağdat Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.12-16.

Öztoprak, Nihat, “Şair Rûhî’nin Gözüyle Bağdat”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.22-26.

Tercüman, (Mehmet Önder ile Söyleşi), “Fuzulî’nin Türbesi”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.24-25.

Kaya, Bayram Ali, “Osman Nevres’in Bağdat’ı Yahut Vatan Edinilen Gurbet”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.28-32.

Enginün, İnci, “ ‘Bir Zamanlar’ dan Kalan...”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.49-53.

Nakip, Mahir, “Kerkük Halk Müziği”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.54-56.

Öbek, Ali İhsan, “Mazlum’un Gönül Defterinden”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.57-59.

Uçman, Abdullah, “Ölümünün 70. Yılında Abdülhak Hâmid”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.60-65.

Aydın, Cemal, “Fransa’nın İki Büyük Kaybı Henri Troyat ve Jean Baudrillard” **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.68-70.

Malkoç, M. Nihat, “(Kırkambar) Âşıklar Geleneği ve Âşık Reyhanî”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.79-80.

403. Sayı

Enginün, İnci, “Selim İleri İlk ve Son Kitap Arasında”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.20-25.

Erdem, Ömer, “Evvel’den Konuşurken”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.26-29.

Aydın, Ertuğrul, “Korkunun Romanı, Romanın Korkusu”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.36-38.

Yıldız, A. Hamit, “Yarım Kalan Şarkı/ Cahit Sıtkı’nın Sanatkârın Ölümü Şiirini Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.42-46.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Korkunun Yazısı - Yazının Korkusu”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.51-52.

Şahin, Seval, “Kerime Nadir’in Dehşet Gecesi Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S. 403, Mayıs 2007, ss.53-55.

Özkan, Ferhat, “Poe’da Korku: Ölmek ya da Ölmemek”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.56-59.

Gürlek, Dursun, “Vefatının 50. Yıldönümünde İbnülemin Mahmud Kemal İnal”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.60-63.

Kanter, Fatih, “Peyami Safa’nın Düğün Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.74.

Sarıkaya, Erdem, “(Kırkambar) Aruzda Kanat Sesleri, Kuşlar Dîvânı/ Osmanlı Şiir Kuşları, Ömür Ceylan”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.75-76.

Namlı, Taner, “(Kırkambar) Ölümünün 50. Yılında Belgelerle Reşat Nuri Güntekin, M. Fatih Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İbnülemin Mahmud Kemal ve Cahit Öney”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.80.

404. Sayı

Gökçe, M. Selim, (Senail Özkan ile Söyleşi) “Her İlim Belli Bir İrtifadan Sonra Felsefi Muhteva Kazanır”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.4-11.

Sarıgül, Ahmet, “Dağlar Devrilmesin”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.18-23.

Payam, Nazım, “Şiirin mi Var Derdin Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.32-34.

Akay, Hasan, “Şiir ile Ebrû ve Ebrûlanma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.33.

Dirin, İlyas, (Peyami Safa ile Kitaplara Girmemiş İki Söyleşi), “Peyami Safa’ya Göre Fikir Hayatımız ve Nobel Edebiyat Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.36-40.

Türk Edebiyatı, (Son *Telgraf*’tan Aktarma), “Edebiyatımız Nobel Mükâfatına Lâayk Mıdır?”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.38-39.

Karaman, Erdal, “Azerbaycan’da Şair Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.44-47.

Mert, Talip, “Devr-i Sâbıkta Bir Bankerzede”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.48-49.

Çağın, Sabahattin, “Evleri Balkonsuz Yapmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.58-61.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Sadık Yalsızuçanlar’da Yolculuk, Şehir ve Gerçek”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.62-65.

Gülşen, Hacer, “Destan Üzerine Bilinmeyen Bir Tartışma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.66-68.

Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı, Kâzım Yetiş”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.76-77.

Berksoy, Berkiz, “(Kırkambar) Edebiyyât-ı Hâkikiyye Dersleri, Ali Kemal, Bahriye Çeri”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.77-78.

405. Sayı

Atakan, Hülya, “Uykusuzluk, Ay Işığı ve Kedi”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss. 21-23.

Gökçe, M. Selim, “Edebiyatımızın Kediseverleri”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.22-23.

Orhanoglu, Hayrettin, “Sanatçının İkinci Kez Doğumu: Anne İmgesi” **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.29-30.

Aydın, Ertuğrul, “Yazar ve Şairlerde Anne (F)aktörü”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.31-32.

Torun, Şahin, “Rousseau’nun Emile’i”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.40-45.

Kanter, Beyhan, “Mustafa Ruhi Şirin’in Şiirlerinde Masallaşan Çocuğun İktidarı ve Felsefi Söylem”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.46-50.

Koç, Okan, “Şiirimizin Folklorla İmtihanı”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.51-54.

Tatçı, Mustafa, “Sûret ile Çoktur Âlem; Yunus Emre’nin Bir Şiirinin Yorumu”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.56-60.

Hatemi, Hüsrev, “Güfteler Semtinde Cevelan”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.67-69.

Durgun, H. Harika, “(Kırkambar) Osmanlı Kapısında Büyümek, Fazıl Gökçek”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.75-76.

Gezer, Zeki, “(Kırkambar) Kapımı Çalıp Durma, Kerime Günay”, **Türk Edebiyatı**, S. 405, Temmuz 2007, ss.78.

406. Sayı

Uğurcan, Sema, “Anadolu Yollarında Üç Yazar”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.17-23.

Hatemi, Hüsrev, “Denizle Tekrar Tanışalım”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss. 30-31.

Özkan, Senail, “Goethe ve Yolculuk Felsefesi”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.32-36.

Kütükçü, Tamer, “Geleneksel Türk Müziğinde ‘Yol’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.50-54.

Tunç, Gökhan, “A’mâk-ı Hayal Fantastik Bir Roman mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.60-65.

Kazıcı, H. Mustafa, “Necatigil ve Çağın Eleştirisi”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.70-74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiir ve Mekân, Mehmet Narlı”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sûfî Aşk ve Ölüm, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75-76.

407. Sayı

Türk Edebiyatı, (*Yahya Kemal Enstitüsü Arşivi*’nden Aktarma), “Yahya Kemal Müsameresi Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, Eylül 2007, S.407, ss.20.

Türk Edebiyatı, (*Mehmet Rüyan Soydan Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Akif Ersoy, Süleyman Nazif Besteleri Konser Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, Eylül 2007, S.407, ss.20.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Yitirilen Yıllar, Yüzyıllar, Binyıllar... Hepsi Alev”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.21-26.

Şahin, Seval, “Pejmürde ve Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss. 28-30.

Erbay, Nazire, “Bahaeddin Özkıışi’nin Yayınlanmamış İki Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.32-34.

Şahin, Özge, “Ziya’ya Mektuplar Nasıl Katledildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.35-38.

Çağın, Sabahattin, “Ashab-ı Kehfimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.58-61.

Duman, Halûk Harun, “Ömer Seyfettin’de Kimlik Bilinci”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.62-65.

Torun, Şahin, “Aslan Asker Şvayk’tan, Aslan Yazar Haşek’e”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.71-73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türk Dünyası Masalları, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) “Aşina Çehreler, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.78.

408. Sayı

Narlı, Mehmet, “Yeni Türk Şiirinde Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.14-20.

Yılmaz, Ozan, “Mevlânâ Eşiğinden Devletin Zirvesine Bir Mevlevî Ailesi”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.22-26.

Atakan, Hülya, “Alâeddin Tepesi’nde Gün Batımı”, **Türk Edebiyatı**, Ekim 2007, S.408, ss.28.

Okuyucu, Cihan, “Veled Çelebi’nin Şukka’dan Çıkan Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.34-39.

Koç, Mustafa, “Simsime Âlemi/ Mevlânâ ve Takipçisi Muhyî-i Gülşenî’de”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.40-47.

Hatemi, Hatemi, “Mevlânâ’yı Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.50-52.

Başer, Sait, “Tasavvuf Edebiyatı Hikmetin Güncelliği”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.53-56.

Erdem, Ömer, “Mevlânâ’yı Tasvir Eden Çizgilere Bakarken”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.54-55.

Kara, Mustafa, “Belhî ve Konevî: Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.57-59.

Akay, Hasan-Öztürk, İlyas, “FriedricRückert’in Mevlânâ’dan İlhamla Yazdığı Şiirler”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.61-66.

Özkan, Senail, “Mevlânâ ve Rilke Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.67-75.

Schimmel, Annemarie, “Garbin Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.76-77.

Koloğlu, Necip, “(Kırkambar) Bir Sürgün Şaheseri, Mihnetkeşan, Keçecizâde İzzet Molla”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.78-79.

409. Sayı

Aslan, Bahtiyar, “Sait Faik’in Balıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.14-17.

Açıkgöz, Namık, “Klasik Şiirde Balık İmajinasyonu”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.18-22.

Deveci, Ümral, “Balıkçının Oltasından”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.30-35.

Ayvaz, Emre, “Hamsiname, Hamamizade İhsan”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.47-48.

Gökçe, M. Selim, “Ahmet Râsim Balıkçıda”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.49-50.

Karaca, Alâattin, “Oltada İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.52-56.

Malraux, Madelenie, (Çev. Cemal Aydın), “Kocam André Malraux”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.70-71.

Aslan, Burcu, “(Kırkambar) 2007 Nobel Edebiyat Ödülü Doris Lessing’e Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.76.

Kolcu, Hasan, “(Kırkambar) Sabahattin Engin’in Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.80.

410. Sayı

Orhanoğlu, Hayrettin, “Asaf Hâlet’in Aynasındaki Zaman”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.16-19.

Karay, Refik Halit, (Üç Nesil Üç Hayat’tan Aktarma), “Şimdiki Şairler”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.18-19.

Akın, Hüseyin, “Bir Çelebi Şair: Asaf Hâlet”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.20-22.

Okay, Orhan, (Silik Fotoğraflar’dan Aktarma), “Asaf Hâlet Şiir Okuyor”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.22.

Demirkıran, Kabil, “Asaf Hâlet Çelebi’de Masallar ve Düşler”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.23-26.

Acar, Zafer, “Şiiri Kelime, Kelimesi Şiir Olan Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.27-31.

Taner, Haldun, (Ölür İse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil’den Aktarma), “Beylerbeyili Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.28-29.

Gökçe, M. Selim, “Asaf Hâlet Çelebi Karikatürleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.32-35.

Dirin, İlyas-Yıldırım, Tahsin, “Asaf Hâlet’in Kitaplara Girmemiş Yazıları”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.36-38.

Sollelli, (Hafta’dan aktarma) “Çelebi ve Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.37-38.

Türkoğlu, M. Sait, “Şems ile Celâleddin”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.40-48.

Sevgi, Ahmet, “Ahmet Avni Konuk’tan Tefik Fikret’e Cevap”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.49-53.

Atsız, Yağmur, “Mütebessim Bir Şâir: Fâzıl Ahmed”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.54-59.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Söz Uçar, Yazı Kalır”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.60-62.

Şahin, Veysel, “15.Uluslararası Hazar Şiir Akşamları/ Elazığ’dan Cengiz Aytmatov Geçti”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.64-67.

Demirci, Berat, “Sivas Halk Âşıkları Bayramı”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007 ss.68-72.

Melek, Dikmen, “(Kırkambar) Süleyman Çelebi ve Mevlit, Editör: Mustafa Kara, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Norman Mailer Öldü”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.77.

411. Sayı

Yalsızuçanlar, Sadık, (Reha Çamuroğlu ile Söyleşi), “İmam Hüseyin İslâm’da Kendinden Geçiş Simgeler”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.4-9.

Kara, Mustafa, “Dergâhlar ve Mersiyehaneler”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.10-15.

Kemikli, Bilâl, “Şâh-ı Şehîd, Maktel ve Muharremiye”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.16-19.

Revnakoğlu, Cemalreddin Server, (*En Son Dakika*’dan Aktarma), “Eski Muharremlerde Mersiye ve Aşure”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.28-29.

Atakan, Hülya, “Kar Olmuş Yağıyorum, Kimse Farkında Değil, Dağlara, Ovalara, Şehirlere...”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.44-48.

Türk Edebiyatı, “Ahmet Hamdi Tanpınar (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54.

Türk Edebiyatı, “Reşat Nuri Güntekin (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54.

Aslan, Celal, “Âkif’in İzinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.58-60.

Enginün, İnci, “Ömer Seyfettin’in Kızı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.61-62.

Karataş, Turan, “Sezai Karakoç’un Şiiri Ne Söyler?”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.69-70.

Mert, Talip, “Revnâk-nüma Makamı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.72-73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam, Funda Özsoy Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.74-76.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “(Kırkambar) Nun Baskısı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.75.

Abak, Şaban, “(Kırkambar) Latiç’in Gözüyle ‘Srebrenitsa Cehennemi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erhan Bener”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.79.

412. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, (İnci Enginün ve Zeynep Kerman ile Söyleşi), “Tanpınar, Sükût Suikastına Uğradığına İnanıyordu!”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.4-17.

Dursunoğlu, Cevat, “Cevat Dursunoğlu’ndan Zeynep Kerman’a Tanpınar Hakkında Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.6-7.

Okay, M. Orhan, “Tanpınar ‘Tahayyülümüzde Kalsın Eski Hâliyle’”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.18-20.

Derman, M. Uğur, “Mâhir İz Hoca’ya Göre CenabŞahabeddin”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.26-27.

Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’yı Anlatmak”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.34-36.

Andı, M. Fatih, “Saat Kuleleri ve Parklar”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.37-41.

Andı, M. Fatih, “Küçük Ağa’nın Ermeni’si”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.38-39.

Yetiş, Kâzım, “Osmancık Romanında Alp-AlpEren-Gazi Tipi”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.42-48.

Özlük, Nuran, “Tarık Buğra’nın Kasabası Akşehir”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.50-53.

Şerifoğlu, Ömer Faruk, “Cihat Burak’ın Kedileri”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.54-59.

Özbahçe, Osman, (D. Mehmet Doğan ile Söyleşi), “Tarih Bizi Hem Ayırıyor Hem Birleştiriyor”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.60-62.

İbrahimoğlu, Belkıs, (Mahmut Erol Kılıç ile Söyleşi), “En Azından Mevlânâ’nın İsmi Duyuruldu”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.63-65.

Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal Yılı”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.64.

Karaca, Alâattin, “Kapıları Açmak Dolayısıyla Mustafa Kutlu’ya Menekşeli Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.66-71.

Karaca, Alâattin, “Mustafa Kutlu’ya Menekşe Kokulu Mektubumdur”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.71.

Atsız, Yağmur, “Şair Ömer Seyfeddin”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.72-75.
Sarıkaya, Erdem, “(Kırkambar) Osmanlı’da Şair Olmak, Osmanlı Şair Okulu, Cemal Kurnaz”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgızistan’da ‘Cengiz Aytmatov Yılı’”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.79.

Şerifoğlu, Ömer Faruk, “(Kırkambar) Ressam Fahir Aksoy’un Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.79-80.

413. Sayı

Derman, M. Uğur, “Bir Levhanın Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.13-16.

İşli, Emin Nedret, “Edebiyatçı Kartvizitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.19-20.

Aslan, Bahtiyar, “MSN’de Masal Anlatmak Yahut Anlatıcıya Dair Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.29-32.

Nemutlu, Özlem, “Yeni Türk Edebiyatı -Tanzimat’tan Cumhuriyet’e-”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.33-35.

Karaca, Alâattin, “Yusuf Ziya Ortaç’tan Andan Menderes’e Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.36-38.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Küreselleşmenin Gölgesinde Tren Burdan Geçmiyor”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.40-44.

Bayçöl, Hüseyin, “Konsolosun Köpeği”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.42-43.

Acar, Zafer, “Sezai Karakoç’un ‘Masal’ Şiiri Kimin?”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.45-47.

Çağın, Sabahattin, “Zor Günlerde İki Şair, İki Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.48-53.

David, Catherine, (Çev. Cemal Aydın), “Estetikte Güzellik ve Çirkinlik”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.54-57.

Yıldız, Kalender, (ValeriaKolos ile Söyleşi), “O Üsküdar-Beşiktaş-Eminönü Üçkeni Yok mu?”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.70-73.

Koç, Okan, “(Kırkambar) Şiir Konakları, Turan Karataş”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.74-75.

Yer Demir, Fatih, “(Kırkambar) Sayfalarından Mürekkep Damlayan Denemeler”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Abdüllatif Benderlioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.79.

414. Sayı

Atakan, Hülya, “Eskici Dükkânı, Siyah Beyaz Fotoğraflar”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.19-23.

Browne, Edward G., (Hazırlayan: Abdullah Uçman), “Edward G. Browne’dan Rıza Tevfik’e Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.21.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Modern Hayatın Gizli Aynası: Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.24-26.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal ve Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.27-30.

Akay, Hasan, “Yahya Kemal’in ‘O Taraf’ Şiirini Derrida’nın ‘Hayat-Ölüm’ Kavramı Bağlamında Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.31-35.

Seval, Şahin, “Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Hikâyelerinde Ölüm İzleği”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.36-42.

Demirkıran, Kabil, “Ziya Osman Saba’nın Şiirlerinde Ölüm Düşüncesi”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.44-49.

Türk Edebiyatı, “Ziya Gökalp’ın Cenaze Töreni”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.47.

Kanter, Beyhan, “Halit Ziya Uşaklıgil’in Romanlarında Varoluşun Sırrı: Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.50-54.

Türk Edebiyatı, “Ölüm Döşğinde Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.51.

Karataş, Turan, “Ölümün Acısını Artıran İki Figür ‘Anneler ve Çocuklar’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.55-57.

Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin *Yaşadığım Gibi*’ye Düştüğü Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.58-59.

Pınarbaşı, Gülenay, “(Kırkambar) Türk Halk Edebiyatına Dair, Şeyma Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.77.

415. Sayı

Yılmaz, Durali, “Şaheser Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.25-27.

Öksüz, Neslihan, “İstanbul’un Gölgesinde Yazan Bir Yazar Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.28-33.

Ramazanoğlu, Yıldız, “Mustafa Kutlu Hikâyeciliği / Berrak Bir Akış”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.34-36.

Altunyay, Korhan, “Can Bahadır Yüce’nin ‘Ölüm ve Kapılar’ Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.37-40.

Derman, M. Uğur, “ ‘Bir Levhanın Hatırlattıkları’naZeyl”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.41-42.

Atsız, Yağmur, “İki Züğürd: Tanpınar ve Balzac”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.44-54.

Ayvaz, Emre, “Tanpınar’ın Ölümü”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.46-47.

Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Ölüm Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.55-59.

Ayvazoğlu, Beşir, “Manavkadı Camii ve Erguvan Ağacı”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.60-62.

Türk Edebiyatı, “Bedri Rahmi’nin Nakışlı Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.70-71.

Kanık, Orhan Veli, (Aktaran: *Türk Edebiyatı*), “İstanbul’un En Güzel Yeri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.70-71.

Eyüboğlu, Bedri Rahmi, “Nakşî Küçümseyenlere”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.72-75.

Gezeroğlu, Senem, “(Kırkambar) Ârif Nihat Asya İhtişamı, Yavuz Bülent Bâkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatın İç Yapısı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.77.

416. Sayı

Aslan, Burcu, (Selim İleri ile Söyleşi), “Tahayyül Ettiğim ile Yazdığım Arasında Hep Uçurum Oldu”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.4-11.

Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul Sokaklarında Geceler”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.12-18.

Samsakçı, Mehmet, “Elâgöz Mehmet Efendi Mahallesi’nde Hayat”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.19-26.

Andı, M. Fatih, “Mahallenin Çapkın Kızı Fahriye Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.27-29.

Ergün, Yıldırım, “Mahallede Modernlik Anlayışı/Şair Evlenmesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.30-34.

Kaçar, Mücahit, “Sevgilinin Mahallesi ve Mahallenin Köpekleri”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.38-43.

Çolak, Ali, “Sigara Yasağı Edebiyatımızı Nasıl Etkiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.50-54.

Aslan, Serap, “Dekadanlar Tartışmasının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.55-57.

Aydın, Cemal, “Hür Olmak Köle Olmaktan Daha Zordur”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.73-75.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “(Kırkambar) Hüsrev Hatemi Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.76.

417. Sayı

Enginün, İnci, “İkinci Meşrutiyetin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.14-18.

Taştan, Zeki, “Hunhar Timurlenk’ten En Büyük Hükümdar Timur’a”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.16-17.

Andı, M. Fatih, “Meşrutiyet ve Nedamet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.20-24.

Narlı, Mehmet, “Meşrutiyetten Cumhuriyete Sosyal-Edebî Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.30-35.

Gökçek, Fazıl, “II. Meşrutiyet’in Süleymaniye Kürsüsü’nden Görünüşü”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.36-39.

Uçman, Abdullah, “ ‘1328 İntihâbâtı’ Yahut ‘Sopalı Seçimler’”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.40-45.

İnci, Handan, “Kadınlar Arasında II. Meşrutiyet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.46-50.

Akay, Hasan, “Suskunluk Dönemi Yalancı Şafak”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Ocak 2008, ss.54-60.

Yuva, Hümeysra, “Türk Edebiyatında Yedi Yıllık Fasıla”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.61-64.

Şen, Cafer, “Fecr-i Âti Encümen-i Edebîsi”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.65-71.

Yetiş, Kâzım, “İsyân Günlerinde Aşk”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.87-89.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Her Kadın Bir Ülkedir, Fatma Aliye ‘Uzak Ülke’”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.90-93.

Atakan, Hülya, “Sultan Hamid Düşerken”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.94-99.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cengiz Aytmatov”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.106.

Kaya, Hüseyin, “(Kırkambar) Elveda Koca Türk”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.106-107.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Dilaver Cebeci”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.109.

418. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Ramazan Korkmaz, Ahmet Buran, AbdıldacanAkmataliyev, Oraz Yağmur, SabirRüstemhanlı ile Söyleşi), “Türk Dünyası Yazarları Aytmatov’u Tartışıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.4-11.

Söylemez, Orhan, “Ata-Beyit’ten Ana-Beyit’e”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.12-17.

Türk Edebiyatı, “Manas Destanı ve SayakbayKaralayev”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.14-15.

Sarıgül Şonbaeva, Güzel, “SubSpecieMortis”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.18-22.

Türk Edebiyatı, “Elveda Derken”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.20-21.

Korkmaz, Mutlu, (Cengiz Aytmatov ile Söyleşi), “Ben Evrensel Anlamda İnsanı Anlatıyorum”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.24-29.

Aytmatov, Cengiz, (2 Mayıs 1992’de İLESAM Konuşması) “Turan Ülkesi’nin Rönesansı Tomurcuk Açıyor!”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.26-29.

Sağlam, Nuri, “Emine Ele Sormuş Aşkını, Cemile Yüreğine”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.30-35.

Aragon, Louis, (Çev. Cemal Aydın), “Dünyanın En Güzel Aşk Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.36-39.

Çağın, Sabahattin, “Tabiattan ve Musikiden Doğan Aşk: Cemile”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.40-44.

Korkmaz, Ramazan, “Aytmatov Anlatılarında ‘Kutsal Yunak’”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.50-53.

Asanova, U., (Çev.Lilia Alkaya), “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Kültür Bunalımının Felsefesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.54-58.

Bayhan, Nevzat, “Aytmatov’un Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.59.

Bayhan, Nevzat, “Ahde Vefanın En Güzel Örnekleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.59.

Akmataliyev, Abdıldacan, (Çev. Mehmet Özeren), “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Özgürlük ve Baş Eğmeme Fikri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.60-63.

Rüstemhanlı, Sabir, “Qırğısıztan’ın Dünyaya En BöyükHediyyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.68-71.

Kolcu, Ali İhsan, “Bozkırdaki Bilge’yi Uğurlarken”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.72-74.

Buran, Ahmet, “Kırgızistan’da Sovyet-Rus Katliamı ve Cengiz Aytmatov”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.76-81.

Kıdıraliyeva, Bübüyra, “BübüyraKıdıraliyevaÇon-Taş Katliamını Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.78-79.

Oğuz, Gülçin, “Kassandra Damgası”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.82-84.

Atsız, Yağmur, “Bozkırda Bir Eşkin At”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.86-88.

Doğan, D. Mehmet, “Cengiz Aytmatov “Beyaz Gemi”de”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.89-90.

Türk Edebiyatı, “Elazığ’da Aytmatov’a Saygı Günleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.91.

Türk Edebiyatı, “Doğu Türkistan Göçmenler Derneği Aytmatov’u Andı”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.91.

Aytmatov, Cengiz, (*KardaşEdebiyatlar’dan Aktarma*), “Kadim Kırgız Ruhunun Zirvesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.92-94.

Naskali, Emine Gürsoy, “Aytmatov’un Düşündürdükleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.95-97.

Açıkgöz, Namık, “Küreselleşmeye Direnen Pars”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.98-99.

Çokyiğit, Coşkun, “Aytmatov’un Sinema Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.100-104.

Keskin, İrfan, “(Kırkambar) Mîr Ali’yle Gönül Hanım’ın Destanı, Kâmil Uğurlu”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.106-107.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ali Püsküllüoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.111.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erdem Beyazıt”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.112.

419. Sayı

Aydın, Cemal, “Mahmud Derviş: Mağlupların Şairi”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.10-13.

Çetinkaya, Yalçın, “Ramazan, Musiki ve İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.14-19.

Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatının Medyumları”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.20-26.

Güreşir, S. Koralp, “Ahmet Hâşim’in Şiir Coğrafyası”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.38-43.

Tanju, İzzet, “Tanpınar’ın Günlükler’i, Cemil Meriç’in Jurnal’i”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.40-41.

Sağlam, Nuri, “Sezai Karakoç’un Şiirlerinde “Ölüm”ün Aşkın Tadı: Ölmeden Önce Ölmek”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.44-47.

Mert, Talip, “Fatma Faika Hanım ve Bir Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.46-47.

Oymak, Alpay, “Bir Cihan Kaynanası: Nahid Sırrı Örik”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.48-51.

Okay, M. Orhan, “Nurettin Topçu (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.51.

Şen, Cafer, “Fecr-i Âtî Encümen-i Edebisi”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.52-56.

Atakan, Hülya, “Mrs. Dolloway ile Londra”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.62-68.

Çelik, Halil, “(Kırkambar) İşitelim Ey Yârenler: Yunus Emre Şerhi, İşitin Ey Yârenler - Yunus Emre Yorumları-, Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aleksandr Soljenitsin”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.80.

420. Sayı

Acar, Zafer, “Cahit Sıtkı’nın ‘Ziya’ya (Günümüz Şairine) Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.52-57.

Tokel, Bayram Bilge, “Bir Türkü, İki Kültür: Sarı Gelin”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.58-63.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şerif Benekçi”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.79. **421. Sayı (Kasım 2008)**

(Derleyen: Dirin, İyas-Yıldırım, Tahsin), (Yahya Kemal ile Yapılmış Üç Söyleşi), “Canım Evlâdım, Bu Konuştuklarımızı Yazma!”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.4-10.

Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal ve 1940’ların ‘Yeni’leri”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.12-19.

Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal ve İlhan Berk”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.14-15.

Türk Edebiyatı, (*Kaynak Dergisi*’nden Aktarma), “Kaynak Dergisi’nin ‘Yahya Kemal’e Dair Anket’inden Seçmeler”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.16-17.

Uçman, Abdullah, “Yahya Kemal’in ‘İthaf’ Şiiri Üzerine Bir Yorum Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.22-28.

Erdem, Ömer, “Yahya Kemal’in Eldivenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.26-27.

Acar, Zafer, “Yahya Kemal’in ‘Sessiz Gemi’inde Metinler Arası İlişkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.30-33.

Narlı, Mehmet, “Yahya Kemal’in ‘Kolektif Ruh’u”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.34-38.

Gökçe, M. Selim, “Bizim Düelloocular”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.40-45.

Kuntay, Midhat Cemal, (*Son Posta*’dan Aktarma), “Şair Puşkin ve Çar Nikola”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.42-43.

Kahraman, Âlim, “Seyyar Sergi Polonya’da”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.46-48.

Kutalmış, Sadık, “Yabancı Gökte Yabancı Yıldızlar”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.50-53.

Mert, Talip, “Arşiv Belgelerinde Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.54-59.

Çağın, Sabahattin, “Muhteva ve Üslup İlişkisi Açısından ‘Nazar’”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.60-62.

Gülşen, Hacer, “Yahya Kemal ve Yüzüklerin Efendisi”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.62.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal İçin Armağan Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.69-71.

Şirin, Mustafa Ruhi, (Fazıl Hüsnü Dağlarca ile Söyleşi), “(Kırkambar) Fazıl Hüsnü Dağlarca’yla Bir Konuşma”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.72-73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nail Çakırhan”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.74.

Aydın, Cemal, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü’nün Yeni Sahibi: Le Clézio”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.75-77.

Aslan, Mücahit, “(Kırkambar) Şehnâme ve Biz, Şehnâme’nin Türk Kültür ve Edebiyatına Etkileri, Bekir Şişman, Muhammet Kuzubaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.79-80.

422. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Alâattin Karaca ile Söyleşi), “İkinci Yeni, Türk Şiirini Tersyüz Etti!”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.4-12.

Acar, Zafer, “Dağlarca Şiirinin Önsözü: ‘Çocuk ve Allah’”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.13-16.

Beritli, A. Cihat, “Dağlarca ve Şiirine Dair Muhtelif Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.18-21.

Gökçe, M. Selim, “Mehmet Âkif’in Aile Fotoğrafları ve Torunu Ferda’ya Yazdığı Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.22-24.

Uğurcan, Sema, “Yahya Kemal’in ‘Gece Bestesi’ Şiiri Üzerine Bir Tahlil Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.31-35.

Aslan, Bahtiyar, “Süleymaniye’de Bayram Sabahı’nda Kültürel Hafıza”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.36-40.

Eser, Oktay, “Sessiz Gemi’de Üç Yolcu”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.41-43.

Çoruk, Ali Şükrü, “Memleketimizden Bayram Manzaraları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.44-48.

Bargan, Hüseyin, “Kalemi Güneşli Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.61-62.

Namlı, Tahir, “Bir Şehir ve Şiir Geleneği/ 16. Uluslararası Hazar Şiir Akşamları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, s.64-65.

Öz, Asım, “(Kırkambar) Lâ: Sonsuzluk Hecesi, Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.71-73.

Yardım, Mehmet Nuri, “(Kırkambar) Mehmed Âkif: Hüzünlü Bir Yolculuk, Hicran Göze”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) *Bir Nokta*’dan Şiir Kitapları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gemi Elli Yıldır Sessiz”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar), Hüsamettin Bozok”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.76.

423. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyat ve Resim El Ele”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.4-15.

Eyüboğlu, Bedri Rahmi, (*Kültür Haftası*’ndan Aktarma), “Hocamız Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.6-7.

Enginün, İnci, “Romanlarda Resim ve Ressamlar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.16-20.

Bilen Buğra, Hatice, (Selçuk Mülayim ile Söyleşi), “Tevfik Fikret’in Şiirleriyle Resimleri Birbirinden Çok Farklıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.22-25.

Bilen Buğra, Hatice, “Edebiyatçı Ressamlar, Ressam Edebiyatçılar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.26-31.

Anar, Turgay, “Gözün Vicdanı: Tanpınar ve Resim”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.32-36.

Karaca, Alâattin, “İlhan Berk’te Şiir-Resim Etkileşimi”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.37-42.

Özkan, Senail, “Goethe’nin Bir Ressam Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.50-55.

Atakan, Hülya, “Sanat Proust’la Hayat Bulduğunda”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.56-62.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Huzursuz Bacak’ın Düşündürdükleri”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.73-75.

Acar, Zafer, “(Kırkambar) Sezai Karakoç Sempozyumu’ndan Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.78-79.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Hüsrev Bey’in Manzum Latifeleri, Hüsrev Hatemi’den Duyduklarımız, Haz. NevhayatTulayGouwy”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.79.

424. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Sütlüce’deki Ev”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.4-9.

Mert, Talip, “Fakirhane-i Galib Dede”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.10-14.

Aydın, Cemal, “İsrail’i ve Yahudi Diasporasını Çıldıratan Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.30-34.

Türk Edebiyatı, “Biz Kaybettik Aşk Da Kazanmadı”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.32-33.

Gökçe, M. Selim, “Nâzım Hikmet Üzerine Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.36-41.

Schimmel, Annemarie, (Çev. SenailÖzkam), “Kedi Müziği”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.52-56.

Sözer, Ali, “Dibaceler Ne Söyler”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.57-61.

Nas, Halef, “Shakespeare’in Türkçedeki Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.62-69.

Koca, Hayati, “Eleştiri, Özeleştir ve ‘Medyasenfonu’”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.64-65.

Tiken, Servet, “(Kırkambar) Millî Mücadele ve Erken Dönem Cumhuriyet Romanı, Murat Kacıroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Huzur, ABD’de Yayımlandı, A Mind at Peace, Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Harold Pinter”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.79.

425. Sayı (Mart 2009)

Çetinkaya, Yalçın, “Türk Musikisinde Dönemlendirme”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.12-18.

Yekta, Rauf, “Bestekâr ve Hânende Hacı Ârif Bey’in Hatt-ı Desti”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.15.

Ayvazoğlu, Beşir, “Büyük Dost: Bahtiyar Vahabzade”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.30-32.

Türk Edebiyatı, (Bahtiyar Vahabzade ile Söyleşi), “Vahabzade’ye Göre Glasnost ve Perestroika”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.32-35.

Karaman, Erdal, “Bahtiyar Vahabzade’nin Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.36-41.

Türk Edebiyatı, “Bahtiyar ve Şehriyar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.40-41.

Kafarlı, Ramazan, “Bahtiyar Vahabzade’nin Son Günleri ve Son Şeirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.47-51.

Eser, Oktay, “Şiir Çevirmek”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.55-60.

Enginün, İnci, “Hangi Huzur”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.56-57.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Mehmet Niyazi’nin Çanakkale Mahşeri”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.61-65.

Yeşil, Kâmil, “ÖSYM’den İstiklâl Marşı’na ve Mehmet Âkif’e Tavır (Mı?)”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.66-69.

Yorulmaz, Hüseyin, “Akhisarlı Ayvaz Dede”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.70-73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Saatleri Ayarlama Enstitüsü Almandada, DasUhrenstell-institut, Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Orhan Duru”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) John Uptike”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.78.

426. Sayı

Tökel, Dursun Ali, “Divan Şiirini Calvino’yla Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.67-72.

Schmiede, H. Ahmed, (Aktaran: *Türk Edebiyatı*), “(Kırkambar) H. Ahmed Schmiede’de Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.73.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Ve Varlık Ve Aşka Dair, Recep Ayyıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.74-75.

Çağlar, Yusuf, “(Kırkambar) Necatigil’in Yeldeğirmenleri ve Müemmil Kulen”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.76-79.

427. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Mustafa Tatçı ile Söyleşi), “Herkesin Kendine Göre Bir Yunus Emre’si Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.4-11.

Türk Edebiyatı, “Yunus Emre Yorumları”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.6-7.

Ayvazoğlu, Beşir, “Darülkemal’de Bir Kış Gecesi”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.12-21.

Gökçe, M. Selim, “Bir Eski Zaman Efendisi: İbnülemin Mahmud Kemâl”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.14-17.

Bekiroğlu, Nazan, “Redif: Teklif Değil Israr”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.22-24.

Türk Edebiyatı, “Resimli Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.25.

Öz, Asım, “Bir Roman Çiçeği Olarak Katre-i Matem”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.26-30.

Görgün, Tahsin, “Edebiyat ve Felsefe”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.46-55.

Bayçöl, Hüseyin, “Bir Düşünce Aksiyonu: Çalkantı ve Dalga”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.56-58.

Yıldız, Nurçin, “Elif Şafak Hangi “Aşk”ı Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.60-64.

Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Bir İmzalı Kitap Hikâyesi Yahut Eski Basıma Yeni Kapak”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.78-79.

428. Sayı

Özkan, Senail, “Faust ve Doğu-Batı Divanı”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.12-17.

Gökçe, M. Selim, “Bir Kültür Hadisesi Doğu-Batı Divanı Tercümesi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.14-15.

Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın Sancılı Hariciye Yılları, Ali Aziz Efendi’den Yahya Kemal’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.18-25.

Türk Edebiyatı, “Sünbülzâde Vehbi’nin İran Elçiliği”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.22-23.

Gökçe, M. Selim, “Peşte’de İki Türkçü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.26-31.

Tepe, Korkut Ç., “Hikâyeci ve Diplomat: Memduh Şevket Esendal”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.28-29.

Kutalmış, Sadık, “Üç Zoraki Diplomat”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.32-37.

Türk Edebiyatı, “Diplomat Rubai Şairi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.34-35.

Türk Edebiyatı, (Zoraki Diplomat’tan Aktarma), “Yakup Kadri’ye Göre Arnavut Milliyetçileri”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.36-37.

Aslan, Bahtiyar, (Hüsrev Hatemi ile Söyleşi), “O, Gözlüklü ve Siyah Kolluklu Bir Tapu Sicil Muhafızıdır ki...”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.38-43.

Çolak, Ali, “Şairin İkinci İşi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.44-47.

Karaca, Alâattin, “Edip Cansever’in İşi Gücü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.48-51.

Atakan, Hülya, “Sorunuz Şimdi, Japonlar Da Nasıl Millettir?”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.52-59.

Tunalı, A. Yağmur, “Son Krifos”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.60-64.

Acar, Zafer, “Modern Şiirin İlkeleri”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.66-69.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Yunus Emre’den Osman Yüksel’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.70-71.

429. Sayı

Türk Edebiyatı, (*Milliyet*’ten Aktarma), “Peyami Safa’ya Göre Mithad Cemal”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.17.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Peyami Safa’nın Mezarı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.32-33.

Dirin, İlyas, “Bir Kütüphane Memuresinin Buruk Aşk Hikâyesi Muhayyer”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.50-52.

Dağlı, Nihat, “‘Bir Şekilde’ Bilinenlerin Başka Türlü Hâlleri; Haminne’nin Suret Aynası, Münevver Ayaşlı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.73-74.

Yeşil, Kâmil, “Mehmet Âkif’ten Sansür Kalktı, Sıra İstiklâl Marşı’nda”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.76.

Türk Edebiyatı, “Naim Tiralı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.77.

430. Sayı

Aslan, Merve, (Nazan Bekiroğlu ile Söyleşi), “Romanla Mesnevi Arasında Bir Tür İhtiyacı Hissediyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.4-9.

Öz, Asım, “Annem İçin: Edebiyatımızın İçli Anılarından”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.34-36.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Masumiyet Müzesinde Bir Mektup Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.41-44.

Bilgegil, Kaya, “Faruk Nafiz, Yassıada, Behçet Kemal ve Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.45.

Atakan, Hülya, “Ey Hanların Gönlümü Sızlatan Duvarları”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.46-51.

Şen, Cafer, “Tarihî Bir Şahsiyetin Edebî Eserlerdeki İz Düşümleri Kösem Sultanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.52-56.

Tan, Nail, “Kahvede Fağfuri Fincan Beğenmez”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.63-70.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yetik Ozan’ın ‘Bütün Şiirleri’, Bütün Şiirleri, Yetik Ozan”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatımızın Hüzün Coğrafyası, Edebiyatımızda Hüzün, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kemal Özer”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.77.

431. Sayı

Yardım, Mehmet Nuri, (Özcan Ergiydiren ile Söyleşi), “Doğduğum, Çocukluğumu Yaşadığım Şehir Artık Yok!”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.4-10.

Türk Edebiyatı, “İsmet Paşa Kız Mektebi’nde Tek Oğlan Çocuğu”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.21.

Aslan, Bahtiyar, “Kahramanın Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.22-24.

Narlı, Mehmet, “Bürokrasi/İktidar Korkusunun ve Cehaletin Doğurduğu Düzenbaz Tip Kudret Yanardağ”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.25-30.

Orhanoğlu, Hayret, “Edebiyatımızda Tipler ve Tutarlılık”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.31-33.

Taşcıoğlu, Yılmaz, “Türk Şiirinin İnsanı ve “Yedi Güzel Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.34-39.

Şahan, Kayhan, “Ben Ruhi Bey Nasılım?”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.40-44.

Taştan, Zeki, “Cezmi’den Kara Davut’a Türk Romanında Kahramanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.45-48.

Çonoğlu, Salim, “Cengiz Aytmatov’un Yozlaşmış Tipleri”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.49-55.

Poyraz, Esra, “Sinema Tekniği ve Fahriye Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.50-53.

Yılmaz, Ozan, “Gözyaşı Nehrinin Ardındaki İklim Doğu Türkistan”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.57-60.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlık Hikâyeler, Ekrem Dumanlı”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.74-75.

Albayrak, Nurettin, “(Kırkambar) Gönülden Gönüle, Şiir Demeti, Mahmut Kaya”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nezihe Araz”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Demirtaş Ceyhun”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nezihe Meriç”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.78.

432. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Kapanalı Yarım Asrı Geçtiği Hâlde Unutulmayan Kahve”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.12-20.

Türk Edebiyatı, “Darülbedayi Edebî Heyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.21.

Çoruk, Ali Şükrü, “Mizaçlarından Kaleminden İspanyol Gribi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.39-42.

Macit, Muhsin, “Cevdet Karal’ın İnce Sözleri”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.44-46.

Coşkun, Sezai, “Anlattığım Senin Hikâyem”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.47-53.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından İstanbul Ansiklopedisi Davası”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.54-56.

Bice, Hayati, “Osmanlı ve Türk Yurtlarındaki Yesevî Etkisi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.61-65.

Karaca, Alâattin, “Kırklar Divanı’nda Bir Kadim Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.70-73.

Gezen, Mukadder, “(Kırkambar) Lübnanlı Yazar Hüda Bereketle Mini Röportaj”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.78-79.

433. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Saklı Mersiye”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.10-15.

Türk Edebiyatı, “Güzel Sanatlar Birliği Edebiyat Şubesi”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.27.

Civelek, Muzaffer, “Nurettin Topçu’dan Avrupa’ya Bakışlar”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.28-34.

Beritli, A. Cihat, (Ahmet Güner Sayar ile Söyleşi), “Abbas Sayar Anadolu’nun Bir Çılgılığıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.36-39.

Tokel, Bayram Bilge, “Abbas Sayar’ın Yozgat’ı, Yozgat’ın Abbas Sayar’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.40-44.

Payam, Nazım, “Bana Rahmet Yerden Yağar”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.50-51.

Özbeyli, Deniz, “İştah ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.69-71.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.76.

Albayrak, Nurettin, “(Kırkambar) Türkülerin Dili, Mehmet Özbek”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.77-78.

434. Sayı

Sağlam, Nuri, “Nâm-ı Diğer Mehmed Fahreddin”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.4-9.

- Mert, Talip, “Dede Efendi’nin Veda Haccı”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.10-14.
- Gökçe, M. Selim, “1940’ların 50 Yıl’lıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.32-34.
- Gezgin, Hakkı Süha, “Muharrirler Jübilesi”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.35.
- Narlı, Mehmet, “Behçet Necatigil’in Poetikası”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.36-40.
- Demirkıran, Kabil, “Necatigil’e Göre, ‘Okur’ Olmak/ ‘Necatigil’e Göre Okur’ Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.41-44.
- Örgen, Ertan, “Mikrokozmos ve Gelenek: Necatigil Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.45-49.
- Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Ahmet Caferoğlu ve Behçet Necatigil”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.46-47.
- Bulut, Hülya, “Behçet Necatigil’in Şiir Dünyasına Başka Bir Eksenden Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.50-53.
- Kütükçü, Tamer, “Geleneksel Anlatılardan Absürd Tiyatroya ‘Yıldızlara Bakmak’”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.54-58.
- Dicle, Esra, “ ‘Kutularda Sinek’ Oyunu ve Yazarın Yalnızlığına Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.59-62.
- Çıkla, Selçuk, “‘Şiir-Hikâye’ Şairi Behçet Necatigil ve Poetik Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.63-65.
- Dirin, İlyas, “Necatigil’in Şiir, Yazı ve Röportajlarının Yayımlandığı Dergiler”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.69.
- Akın, Hüsrev, “Behçet Necatigil’de İnançsızlık”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.66-70.
- Kutalmış, S., “(Kırkambar) Bir Başka Gözle Nâzım Hikmet, Nâzım Hikmet/ Kerem Gibi, Anar”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.71-72.

Mertoğlu, M. Suat, “Bir Müstear Kurgusu ya da Âkif’e Zorla Hal Fetvası Yazdırmak”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.12-19.

Sağlam, Nuri, “Mehmet Âkif Millî Mücadele’ye Ne Zaman Katıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.22-25.

Özbeyli, Deniz, “Sıkıntıya Çare”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.28-31.

Tümer, Cem Şems, “Ahmet Hamdi Tanpınar’a Ait Belgelere Ek”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.46-49.

Sökmen, Cem, “Terkip Sahibi Bir Aydın Ömer Lütfi Mete”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.50-55.

Taşgetiren, Ahmet, “Ömer Lütfi Mete İçin”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.52-53.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “Ömer Lütfi Mete”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.54-55.

Öztürk, Yakup, “Asaf Hâlet Çelebi’nin *Kadıncığı*”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.60-63.

Türkeli Sanlı, Yadigâr, “32 Yıl Sonra Yeniden Nabokov”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.64-66.

Talu, Ercümen Ekrem, (*Vakit’ten Aktarma*), “Recaizade, Fikret ve Rahmi Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.67.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Mustafa Tatçı’dan Yunus Emre Yorumları, DervîşlerHümâ Kuşu, Mustafa Tatçı”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.72.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yücel Feyzioğlu ve Kardeş Masallar, Kardeş Masallar, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.72-73.

Kutalmış, S., “(Kırkambar) Türk Basınında Dan Brown Hayranları ve Düşmanları”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.76-77.

436. Sayı

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Sait Faik, Tarık Buğra), “Sait Faik”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.

Buğra, Tarık, (Sait Faik Abasıyanık, *Seçme Hikâyeler*'den Aktarma), "Sait Faik", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.

Coşar, Said, "Hiçbir Şeyden Çekmedi Karikatüristlerden Çektiği Kadar", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.30-32.

Macit, Muhsin, "Türkçenin Sözünden Çıkmayan Şair İbrahim Tenekeci", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.34-40.

Özbeyli, Deniz, "Yaşlı Yazar, Schopenhauer ve Hepimiz", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.36-39.

Üner, Ayşe Melda, "Sait Faik ve Balıkçılara Sitemi", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.41-45.

Özsoy Erdoğan, Funda, "Sonsuzluk Hecesi 'Lâ'", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.46-53.

Sanlı Türkeli, Yadigar, "T. S. Eliot'ın Mektupları", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.48-50.

Yusufoğlu, Nebahat, "Refik Halit Karay'ın Nilgün Romanında İstanbul Teması", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.54-58.

Çağın, Sabahattin, "Cahit Külebi'nin 'İstanbul' ve 'Hikâye' Şiirlerini Yeniden Okuma Denemesi", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.59-63.

Sağlam, Nuri, "Bir Müstearın Tarihî Arka Planına Geçmek veya Metinleri Zorla Halletmek", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.64-69.

Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*'nden Aktarma), "Mehmet Âkif'ten Rıza Tevfik'e Mektup", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.69.

Tan, Nail, "Şeytan Bunun Neresinde?", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.70-74.

Öztürk, Yakup, "(Kırkambar) Popüler Türk Romanları, Alpay Doğan Yıldız", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cengiz Aytmatov, (Editör: Ramazan Korkmaz)”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Filmin Ağlanacak Yeri, Muhsin Macit”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.76.

437. Sayı

Emre, Ertuğrul, (Sevinç Çokum ile Söyleşi), “Asıl Fırtınalar, Savaşlar İnsanın İçinde Doğar”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.4-10.

Coşkun, Sezai, “Bir Başkaldırı Romanı: Arada Kalmış Tebessüm”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.11-17.

Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış: 0,5+0,5=1 Eleştirmen mi Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.26-30.

Uçman, Abdullah, “Üniversitelerdeki Biyografi Çalışmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.32-39.

Kahraman, Âlim, “Biyografi Okumalarım”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.40-43.

Kara, İsmail, “Bilmem, Nasıl Vassetsem Seni”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.44-46.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Şahabettin Süleyman, Yakup Kadri Karaosmanoğlu), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.

Türk Edebiyatı, (*Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*’ndan Aktarma), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.

İnci, Handan, “Ah, Şöyle İyi Bir Ahmet Midhat Biyografisi...”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.48-54.

Gündüz, Mustafa, “Türk Düşüncesini Biyografiler ve Monografiler Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.56-63.

Uptike, John, (Çev. Emre Ayvaz), “Edebî Biyografi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.64-67.

Özkan, Senail, “Doğuda ve Batıda Biyografi”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.68-72.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Evlerimiz Poyraza Bakar, Ethem Baran”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.74-75.

Erdal, Kadir, “(Kırkambar) Kayıp Ruhlar Kıraathanesi, Recep Şükrü Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.75-76.

438. Sayı

Altunay, Nilay, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Biyografi, Tarihin Üvey Evladıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.4-12.

Aslan, Bahtiyar, “Kemal Tahir, Atüt, Doğu-Batı ve Yerlilik”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.22-25.

Mertoğlu, Suat, “Hayalden Hakikate Yol Var mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.40-48.

Yetiş, Kâzım, “Şairlerle Köşe Bucak İstanbul 1/ Canım İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.62-66.

Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.67-71.

Uluant, Zeynep, “(Kırkambar) Sâmîha Ayverdi’den Bir Kitap Daha; Ebâbil Kuşları, Sâmîha Ayverdi”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.75-76.

439. Sayı

Bulut, Umut, (Mustafa Kök ile Söyleşi), “İsyân Ahlâkı Bütün İnsanlığa Hitap Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.4-11.

Türk Edebiyatı, “İsmail Hâmi Danişmend”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.27.

Bargan, Hüseyin, “Antoşa Yok Artık”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.40-41.

Tekin, Mehmet, “Gerçek ile Kurmaca Sarkacında Tahir Sami Bey’in Özel Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.46-52.

Sağlam, Nuri, “Hayal Nedir, Hakikat Ne?”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.54-59.

Kemikli, Bilâl, “Su Üstüne Yazı Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.60-65.

Kahraman, Âlim, “Fecr-i Âtî Topluluğunun Bir Amblemi Var mıydı?”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.62-63.

Can, Bahar, “Nigâr Hanım’ın Feryadı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.72-74.

Hasdedeoğlu, M. Onur, “(Kırkambar) Kırım’ın Ebedî Sesi Cengiz Dağcı, İsa Kocakaplan”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Dil Kapısı, Mehmet Narlı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.75-76.

Güngör, Recep Şükrü, “(Kırkambar) Cafer Keklikçi’nin Tahammül Şeridi; Tahammül Şeridi, Cafer Keklikçi”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.76-77.

440. Sayı

Enginün, İnci, “Ahmet Midhat Efendi ve Mitoloji”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.11-14.

Kutalmış, Sadık, “Felekler ve İlahlar”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.12-13.

Gökçe, M. Selim, “Yunan Mitolojisi ve Türk-İslâm Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.15-20.

Türk Edebiyatı, “Esâtîr-i Yunâniyân”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.24-25.

Öztürk, Yakup, “Düşüncenin Sularında Şiirini Mitolojiyle Sınayan Şair Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.28-31.

Koçakoğlu, Ahmet, “İhsan Oktay Anar’ın Anlatılarında Yasak Meyve”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.32-38.

Koşar, Emel, “Asaf Hâlet Çelebi’nin Şiirlerinde Mitsel Zaman”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.34-37.

Çetin, Nurullah, “Mitoloji: Karanlıktan Aydınlığa Kaçış Özlemi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.46-48.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Halide Edip Adıvar), “Bertrand Russel ve Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.49.

Türk Edebiyatı, (*Halide Edip: Biyografisine Sığmayan Kadın*'dan Aktarma), “Bertrand Russel ve Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.49.

Atakan, Hüya, “Üç Şiir Üç Destan”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.50-58.

Polat, Nâzım H., “Yazılamayacaklar”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.73-75.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yusuf Ziya Ortaç; Şair, Mizah Yazarı, Gazeteci Yusuf Ziya Ortaç, Selçuk Çıkla”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Herşeybirdenbire, Özcan Ünlü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hasan Nail CanatWep Sitesi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.80.

441. Sayı

Tatçı, Mustafa, “Niyazî-i Mısırî'nin Unutulan Kabri”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.31-32.

Türk Edebiyatı, “Niyazî-i Mısırî'nin Kardeşine Yazdığı Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.33.

Coşkun, Sezai, “Selim İleri'nin *Bu Yalan Tango* Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.34-38.

Tekin, Mehmet, “*Aşk* Romanında Dilin Tuhaf Hâlleri”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.40-46.

Özkan, Ömer, “Divan Şiiri Şekil Bilgisi”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.42-43.

Türk Edebiyatı, “Meşairü'ş-Şuara”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.47.

Kaçar, Turhan, “Ege ve Yunan Dünyasında Mitolojinin Kaynakları”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.48-53.

Yusoğlu, Nebahat, “*Dava* Romanı Üzerine Üç Farklı Okuma”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.54-59.

Kaya, Nihan, “Din ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.60-64.

Aslan, Bahtiyar, “Yoksulların ve Şairlerin Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.65-66.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Dante ve İslâm, Güneş Ayas”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Refik Halid Karay’ın Eserleri Yeniden Yayımlanıyor; Refik Halid Karay, Üç Nesil Üç Hayat”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erdem Beyazıt’a Armağan”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.75.

442. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Nerval ve Gautier’ye Göre Eski İstanbul’da Ramazan Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.14-16.

Atakan, Hülya, “Bir Çay Bahçesinden İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.23-26.

Türk Edebiyatı, “Nâmık Kemal’in Gür Saçları Nerede”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.27.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Ortasından İstanbul Geçen Hikâyeler”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.28-35.

Yuva, Hümeysra, “Kendi Gök Kubbemizin Aynaları”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.44-48.

Ayık, Ayşegül, “Şiir Çözümlmeleri Üzerine İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.69-73.

Kaplan, Mutlu, “Hamse ya da İkrar”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.74-75.

Muhsin, Macit, “(Kırkambar) Âşık Çelebi Tezkiresi, Meşâ’irü’ş-Şu’arâ, Haz. Filiz Kılıç”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ümit Fehmi Sorgunlu”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.80.

443. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Büyük Bir Şairin Küçük Memur Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.12-18.

Coşkun, Sezai, “Mustafa Kutlu’nun *Zafer YahutHiçHikâyesi*”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.40-44.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Yahya Kemal: Merkez Bankası Baş Mütercimi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.44.

Tekin, Mehmet, “ ‘Oğlumuz’ ya da Bir Hikâyenin Dramatik Serüveni (I)”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.45-50.

Özbeyli, Deniz, “Ömer Seyfettin’in İlk Cinayet ve Susan Hill’in İçindeki Kötülük Hikâyeleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.51-53.

Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Manzum Poetikalar, Selçuk Çıkla”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.74.

444. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Cezmi’nin İntiharı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.4-9.

Türk Edebiyatı, (*Rûh-ı Kemal*’den Aktarma), “Ali Ekrem’in Babası Nâmık Kemal’i Anlattığı Eseri *Rûh-ı Kemal*”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.6-7.

Kerman, Zeynep, “Halit Ziya ve Oğulları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.12-17.

Anar, Nihal, “Talihsiz Bir Baba ve Talihsiz Evlatları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.18-20.

Türk Edebiyatı, “Memet’e Göre Nâzım Hikmet”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.22-23.

Şahin, Seval, “ ‘İnkılâb Ordusunda Çarpışacak Kahraman’ Tevfik Fikret’in Oğlu Halûk”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.24-27.

Türk Edebiyatı, “Hasan Rifat Bey’in Oğulları ve Torunları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.26-27.

Kutalmış, Sadık, “Âkîf’in Oğulları: Emin ve Tahir”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.28-33.

Gökçe, M. Selim, “Safa’nın Mervesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.34-41.

Safa, Peyami, (*Milliyet*’ten Aktarma), “O Babalar ve Hele Anneler”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.40.

Uçman, Abdullah, “Feylosof Babanın Feylosof Oğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.42-45.

Hatemi, Hüsrev, “Babalar, Babalık ve İnsan Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.46-47.

Aslan, Bahtiyar, “Oğul Eliyle Gelen Ecel: Şakir Paşa ve Oğlu Cevat”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.48-55.

Türk Edebiyatı, “Bir Sanatçı Ailesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.50-51.

Ayvaz, Emre, “Türk Romanında Babanın Yokluğu Üzerine Bir Not”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.54-55.

Kahraman, Âlim, “Yahya Kemal, Baba ve Başkaldırı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.56-58. Karaca, Alâattin, “İkinci Yeni’nin Terk Edilmiş Âsi Çocukları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.60-65.

Yılmaz, Ozan, “Şairzâde Şairler”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.66-70.

Tekin, Mehmet, “ ‘Oğlumuz’ ya da Bir Hikâyenin Dramatik Serüveni (II)”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.71-75.

Okay, Orhan, “(Kırkambar) Asaf Hâlet’in Maaşı”, **Türk Edebiyatı**, S. 444, Ekim 2010, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Olcay Yazıcı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.78-79.

445. Sayı

Dirin, İlyas, “Babasını Edebiyattan Tasviye Etmek İsteyen Oğul Gavsî Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.4-12.

Türk Edebiyatı, “Adıvar’lar Türk Tarihi Enstitüsünde”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.13.

Coşkun, Sezai, “Saatleri Ayarlama Enstitüsü’nde ‘Baba Kompleksi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.16-21.

Samsakçı, Mehmet, “Babasının Gölgesinde Bir Trajik Behçet Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.22-25.

Demir, Fethi, “Orhan Pamuk’un Romanlarında Babaya İade-i İtibar”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.26-34.

Ayvaz, Emre, “Oğul Nabokov’un Yayımladığı Roman: ‘TheOriginal of Laura’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.30-33.

Sakarya, Sümeyye, “Asaf Hâlet Çelebi’nin ‘Nûrusiyâh’ Şiirini Yeniden-Okuma Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.54-56.

Derman, Uğur, “Elli Yıllık Can Kardeşim Hasan Âli Göksoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.58-62.

Salgar, M. Fatih, “Türk Musiki Camiasının Büyük Kaybı İsmail Hakkı Özkan”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.67-70.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 2010 Nobel Edebiyat Ödülünün Sahibi: Mario VargasLlosa”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Arif Damar”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.80.

446. Sayı

Karaca, Alâattin, “Ayasofya Karşısında Üç Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.20-23.

Beritli, A. Cihat, “Aziz Sofi/Ayasofya”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.36-38.

Aslan, Bahtiyar, “Cahit Sıtkı’yı ve Şiirini Sevmek”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.56-59.

Issı, A. Cüneyt, “Cahit Sıtkı İçin Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.60-61.

Erdem, Ömer, “Şair Tanpınar ya da Şiirinde Olmayan Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.62-64.

Özbeyli, Deniz, “Rousseau ve Bitkiler Arasındaki Eşitsizlik”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.65-66.

Gezgin, Hakkı Süha, “Peyami Safa”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.67.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Burc-ı Belâ’da Bir Merd-i Hüdâ: Niyâzî-i Mısırî, Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.70.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Fuzulî’nin Divanı, Tevhid, Mahmut Kaplan”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.70-71.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Öztürkmen”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.74.

447. Sayı

Akyüz, Beyza, (Mustafa Ruhi Şirin ile Söyleşi), “Türkiye’nin Çocuk Hakları Açılımının Anahtarı Medeniyettir”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.4-11.

Ayvazoğlu, Beşir, “Ahmet Hamdi Tanpınar’a Göre Ahmet Zeki Kocamemi”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.12-14.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Hüseyin Cahit Yalçın”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.20-22.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı), “Nâmık Kemal’in Saçları”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.33.

Coşkun, Sezai, “Kader Defterinde İki Düşman: Şah ve Sultan”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.40-46.

Kütükçü, Tamer, “Sevinç Çokum’un ‘Kayıp İstanbul’unda Anlatıcının Görünümleri”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.47-50.

Tatcı, Mustafa, “Niyâzî-i Mısırî’nin Bilinmeyen Bir İlâhîsi”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.54-55.

Özkan, Senail, “Tercüme Estetiği ve Poetik Tercüme”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.64-66.

Gökçe, M. Selim, “İstanbul, Kış ve Kar”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.68-70.

Bolay, Süleyman Hayri, “Peyami Safa’nın Hastası”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.71-73.

Aycı, Mehmet, “(Kırkambar) Hikâyenin Yankısı da Hikâye; Yankısının Peşinde, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.74-75.

Yavuz, Hilmi, (Zaman’dan Aktarma), “(Kırkambar) Avrupa Yazarlar Parlamentosunun ‘Onur Konuğu’ Naipaul’ı Tanıyalım”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bedri Rahmi Eyüboğlu 100. Doğum Yıldönümünde New York’ta”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.79.

448. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, (Okuruma Mektuplar’dan Aktarma), “Ahmet Kabaklı’nın Şairliği ve Nurullah Ataç”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.34-35.

Sarı, Kayahan, “(Kırkambar) Âdem’den Âleme Bir Yolculuk; Seyr-i Âdem, V. Hüseyin Kaya”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.92-93.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sabit ve Değişken, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.93.

449. Sayı

Enginün, İnci, “Servet-i Fünuncular Yemekte”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.10-16.

Kutalmış, Sadık, “Edebî Ziyafetler”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.18-22.

Türk Edebiyatı, “Piyer Loti Şerefine Ziyafet Mönüsü”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.20.

Türk Edebiyatı, “Mehmet Âkif’in Sevdiği Yiyecekler”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.22.

Coşkun, Sezai, “Sofradaki Modernleşme”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.23-30.

Türk Edebiyatı, (*Edebiyatçılar Geçiyor*'dan Aktarma), “Midhat Cemal’in Sofrası”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.28.

Türk Edebiyatı, “Aç Ölen Şair: Süleyman Nazif”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.28.

Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın İki İştahlısı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.38-44.

Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal’den Yeme İçme Nükteleri”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.42-43.

Gökçe, M. Selim, “Refik Halid’in Kaşıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.46-51.

Karay, Refik Halit, (*Her Kalem*'den Aktarma), “Rıza Tevfik’in Dört Yemeği”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.48-49.

Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*'nden Aktarma), “Rıza Tevfik’e Akşam Yemeği Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.48.

Bilen Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’nın Eserlerinde Yemek ve Sofra”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.52-57.

Türk Edebiyatı, “Tevfik Fikret’in Buzlu Hoşafı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.

Türk Edebiyatı, “İki Romancı: Biri Meyveye Dost, Diğeri Düşman”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.

Yavaş, Gürkan, “Besim’in İştahı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.58-63.

Aslan, Bahtiyar, “Sofradan Yansıyan Kültür ve Nostalji”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.64-67.

Türk Edebiyatı, “Avcı Midhat Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.67.

Türk Edebiyatı, “Peynir Düşmanı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.67.

Karaca, Alâattin, “Sermet Muhtar Alus’un Rehberliğinde Eski İstanbul Lokantaları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.68-70.

Özbeyli, Deniz, “Yemek ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.71-73.

Albayrak, Nurettin, “Türk Halk Kültüründe Yemek Destanları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “Kremalı Pasta Yürüten Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.75.

Güler, Handan, “(Kırkambar) Yürek Kentinin Ayakta Kalan Kapısı: Vefa Apartmanı; Vefa Apartmanı, Sadık Yalsızuçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.76-77.

450. Sayı

Argunşah, Hülya, “Yeni Lisan Hareketi Yüz Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.4-10.

Karaca, Alâattin, “Mehmed Âkif’e Göre Etnik Milliyetçilik”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.12-17.

Coşar, Said, “Sis’li Karikatürler”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.18-20.

Akdağ, Ayşe, (Fatma Barbarosoğlu ile Söyleşi), “Türkiye’de ‘Kadın Yazar’ Tabiri Çok Yanlış Kullanılıyor!”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.28-30.

Ayvazoğlu, Beşir, “Bir Zamanlar Kahve Tiryakileri”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.32-35.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Muhabbetin Sıvı Hali: Çay”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.36-41.

Enginün, İnci, “Ahmed Kemal Akünal”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.42-46.

Özkan, Senail, “Rilke: Varlığın Yüreğinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.48-52.

Korkmaz, Aziz, “Yazarını Mahkûmiyetten Kurtaran Hikâye”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.64-66.

Coşkun, Sezai, “Parçalanmış Bir Rüyanın ‘Ebruli Düşler Albümü’”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.68-70.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Rüya Kasrı’nda Sahih Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.71-75.

Yılmaz, Sevgül, “Nazan Bekiroğlu’nun ‘Yol Hâli’”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.72-75.

Paksoy, Ahmet, “(Kırkambar) Gemi Kitabı, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.76.

Çopur, Yusuf, “(Kırkambar) Trenler de Ahşaptır, Haydar Ergülen”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sabahat Emir’den İki Yeni Kitap; Kadriye’ye Mektuplar, Söylenmemiş Sözler, Sabahat Emir”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.78.

Serdar, Gulgün, “Bir Şahlanışın Destan Şairi’ne Veda”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.80.

451. Sayı

Gökçe, M. Selim, (İsmail Kara ile Söyleşi), “Âkif’in Dönüşünü Yarattığı Duygular: Sevinç, Tedirginlik, Haset, Husumet, Takdir...”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.4-9.

Safa, Peyami, (*Cumhuriyet*’ten Aktarma), “Âkif’e Hasretimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.6.

Ortaç, Yusuf Ziya, (*Tan*’dan Aktarma), “Edebiyata Hörmet”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.7.

Orhon, Orhan Seyfi, (*Tan*’dan Aktarma), “Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.8.

Tosun, Necip, “Haldun Taner’i Vefatının 25. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.10-13.

Yeşil, Kâmil, “Modern ile Gelenek Arasında Bir Hikâyeci”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.14-17.

Öztürk, Yakup, “Haldun Taner Tiyatrosu”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.18-20.

Özkan, Senail, “Rilke: Varlığın Yüreğinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.50-54.)

Tekin, Mehmet, “ ‘Has-BağçedeAys u Tarab’ Beyanındadır”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.55-61.

Kacıroğlu, Murat, “Arap Harfli Yayınlanmış Son Türk Romanı: *Acılar*”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.62-66.

Tigrel, Adil, “Süleyman Nazif’in Bir Gençlik Fotoğrafı”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.67.

Adaklı, Emrah, “Bir Kenarda Sessizce Uzanmış Adana’yı Dinleyen Şair: Ziya Paşa”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.72-74.

452. Sayı

Tekin, Mehmet, “Peyami Safa’nın Bir Romancı Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.4-10.

Ayvazoğlu, Beşir, “Peyami Safa-Yakup Kadri Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.12-16.

Öztürk, Hasan, “Elli Yılın Yazarına Elli Yıllık Özlem”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.18-20.

Dirin, İlyas (Derleyen), “Karikatürlerle Peyami Safa”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.22-25.

Kutalmış, Sadık, “Budapeşte’de İki Diplomat Edebiyatçı Ahmet Hikmet ve Enis Behiç”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.34-38.

Yavuz, Cem, “Şiirin Altın Çağında Karşılaşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.44-50.

Ayan, Dursun, “Ünlü Macar Bestecinin Derlemeleri Üzerine Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.52-57.

Bekiroğlu, Nazan, “Macar Osman Paşa’nın Kızı”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.58-60.

Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Üç Kitapta Ali Akbaş Şiiri; *Eylüle Beste, Turna Göçü, Erenler Dîvânında*, Ali Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.70-71.

Alptekin, Leylâ, “(Kırkambar) Âşık Çelebi ve Şairler Tezkiresi Üzerine Yazılar, Haz. Hatice Aynur, Aslı Niyazioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.71-72.

Özçelik, Kenan, “(Kırkambar) Mevlidü’r-Resûl, Bursalı Lâmiî Çelebi, Haz. Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.72.

Türkhan, İbrahim, “(Kırkambar) Başkurdistan Millî Şairi Mecit Gafurî; Bu Dünya’yı Var Edip Yaşatandır Muhabbet, Haz. Albert Kadirov, İbrahim Türkhan, Ali Akbaş, Ramiz Asker”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.72-73.

Özbek, Adem, “(Kırkambar) Ömer Seyfettin Külliyyatı; Ömer Seyfettin, Bütün Hikâyeleri, Haz. Nâzım Hikmet Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.73-74.

453. Sayı

Coşar, Said, “Ahmet Rasim’in Karikatürize Hâlleri”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.36-38.

Deliorman, Altan, “Bu Hayat Girdap Gülüm”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.44-48.

Özkan, Senail, “Varlığın Yüreğinde Bir Şair: III”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.50-53.

Korkmaz, Aziz, “Reşat Enis’in Saati”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.56-63.

Yılmaz, Mehmet, “Nâmık Kemal ve Arkadaşları Niçin Sürgün Edildiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.64-69.

Mülayim, Atilla, “Modern Türk Hikâyesi Bağlamında Düşünce Hayatımız”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.66-69.

Çopur, Yusuf, “(Kırkambar) Yağmur Akşamları, Selim İleri”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.75-76.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Güneşe Tutulan Ayna, M. Fatih Andı”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.76-77.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Melâl Burcu, A. Yağmur Tunalı”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Oya Baydar’a ‘Akdeniz Kültürü Ödülü’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Jorge Semprun”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.80.

454. Sayı

Uçman, Abdullah, “Nerede O Eski Ramazanlar?”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.10-13.

Alkan, Ahmet Turan, “Haydi Güzel Renklere Boyayalım Şu Ramazan’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.14-16.

Narlı, Mehmet, “Ramazan/Bayram Kapısı”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.22-25.

Hatemi, Hüsrev, “Ramazan Anıları”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.52-54.

Taşçıoğlu, Yılmaz, “Aşk ve Arınma”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.55-56.

Karabıyık Barbarosoğlu, Fatma, “Bir Ramazan Hatırası”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.57-61.

Karataş, Turan, “İstanbul’da Bir Ramazan”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.62-64.

Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul’da Ramazan Kültürünün Vazgeçilmezi”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.69-72.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ağustos Başağı, Sevinç Çokum”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.74.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Lacivert, H. Hümeysra Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Pîr-i Türkistan Hoca Ahmed Yesevî, Hayati Bice”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hulki Aktunç”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.80.

455. Sayı

Aslan, Bahtiyar, “Dilâver Cebeci’nin Şahsî Mitolojisini *Seyahatname* Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.34-36.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Bir ‘Yaban’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.54-56.

Taşçıoğlu, Yılmaz, “Ebubekir Eroğlu’nun Şiiri Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.62-65.

Tamir, Ferhat, “Kasım Amanjolov’un Kökşetav’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.68-71.

Türk Edebiyatı, “Kazakistan Millî Şairi Doğumunun 100. Yılında Anılıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.69.

Kayırbekov, Gafu, “Kazak Milli Şairi Kasım Amanjolov”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.70-71.

Yılmaz, Ayşe, “(Kırkambar) Hayatı Güzelleştiren Hikâyeler; Hayat Güzeldir, Mustafa Kutlu”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.72-73.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yitik Düşler Kervanı, Ömür Ceylan”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.72-73.

Dirin, İlyas, (Şaban Kurt ile Söyleşi), “(Kırkambar) M. Turhan Tan Külliyyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.76-77.

456. Sayı

Çağlar, Yusuf, “Bir Zamanlar Bir Küllük Vardı”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.48-52.

Özsoy, Erdoğan, “Babil’de Ölüm İstanbul’da Aşk”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.72-75.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Ali Kemal: Bir Muhalif’in Hikâyesi, Faruk Gezin”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Suriyeli Şair Adonis’e Almanya’dan Ödül”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Seyhan Erözçelik”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.80.

457. Sayı

Kocakaplan, İsa, “İhtiyar Savaşçı Yurduna Kavuştu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.4-8.

Tunalı, A. Yağmur, “Aluşta’danEsgen Yeller”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.9-14.

Ayvazoglu, Beşir, (Cengiz Dağcı ile Söyleşi), “Cengiz Dağcı’yla 23 Yıl Önce Yapılmış Bir Röportaj”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011,ss.10-13.

Korkmaz, Aziz, “Cengiz Dağcı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.15-18.

M. Beck, Isabelle-Akkaya, Kadri, “Almanya’daki Türklerin Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.20-26.

Türk Edebiyatı, “Almancada Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.22-23.

Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Çeviriler ve Antolojiler”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.24-25.

Türk Edebiyatı, (Yüksel Pazarkaya ile Söyleşi), “Benim Vatanım, Dilim; Gittiğim Yeri ‘Vatan’ Yaparım”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.28-38.

Türk Edebiyatı, (Feridun Zaimoğlu ile Söyleşi), “Alman Edebiyatının Zirvesinde Bir Yazar: Feridun Zaimoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.30-33.

Türk Edebiyatı, (Osman Engin ile Söyleşi), “Almanya Taşrasında Usta Bir Mizah Yazarı: Osman Engin”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.36-37.

Türk Edebiyatı, (Gülbahar Kültür ile Söyleşi), “Şair Gülbahar Kültür’e Göre Almanya’da Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.46-49.

Türk Edebiyatı, “Ozan Yusuf Polatoğlu ile Söyleşi), “Almanya’da ‘Yabancı’, Türkiye’de ‘Alamancı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.50-52.

Türk Edebiyatı, (Şakir Bilgin ile Söyleşi), “Şakir Bilgin Son Eserlerinde Gençliğin Kimlik Mücadelesini Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.54-56.

Aslan, Bahtiyar, “Vatana ve Benliğe Doğru Yolculuk: *Ben Aranıyor*”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.57-60.

Dirin, İlyas, (Abdullah Uçman ile Söyleşi), “İsmail Hikmet, Edebiyat Tarihimizi Tevfik Fikret’in Bakış Açısından Bakarak Yazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.68-71.

Kara, Abdulvahap, “Kazak Şairi Kasım Amancolov ve II. Türk Lehçeleri Arası Çeviri Sempozyumu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.72-74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü İsveçli Tomas Tranströmer’e Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.78.

458. Sayı

Şahin, İbrahim, “Mehmet Âkif’in Şiir Dili”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.4-8.

Narlı, Mehmet, “Üç İstanbul’un Mehmet Âkif’i Şair Mehmed Raif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.10-13.

Tekin, Mehmet, “Küçük Ağa ve Firavun İmanı Romanlarında bir Roman Kahramanı Olarak Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.14-18.

Coşkun, Sezai, “Öğretmen Mehmed Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.30-33.

Karakılıç, Selçuk, “Belâ mı Kaldı ki Dünya Evinde Görmediğim?”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.34-38.

Çağlar, Yusuf, “Bazı Âkif Fotoğrafları Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.40-41.

Sümer, Mehmet, “Mehmet Âkif ve Kur’an Meali ile İlgili Yeni Bir Belge”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.42-45.

Kahraman, Âlim, “Mehmed Âkif ve İbrahim Alâettin”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.44-45.

Beşer, Ali Haydar, “Mehmet Âkif’in İzinde”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.46-48.

Ozanoğlu, İhsan, “Âkif’in Kastamonu Günlerinden Birkaç Hatıra”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.48.

Ayvazoğlu, Beşir, “Mehmet Âkif’in Prens Dostları”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.56-61.

Türk Edebiyatı, “Talât Paşa’dan Hüseyin Cahid’e”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.58.

Oral, Haluk, “(Hazine-i Evrak) Mehmed Âkif’ten Eşref Edib’e İki Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.60-61.

Kutalmış, S., “(Kırkambar) Fıraklı Nâmeler, Haz. Ömer Faruk Özalp”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.70.

459. Sayı

Kutalmış, Sadık, “Vefatının 75. Yılında Mehmet Âkif Ersoy”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.4-5.

Gökçe, M. Selim, “ ‘Şark’ın Yegâne Dâhîsi’nin Yağlıboya Âkif Portresi Bulundu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.6-7.

Gözeller, Ali, “Halkalı’da Bir İmtihan Merasimi”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.10-11.

Özbek, Adem, “Ahmet Hâşim’in Kitaplarına Girmeyen Bir Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.12-14.

Coşar, Said, “Karikatür Penceresinden Şair-i Azam Abdülhak Hâmid”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.15-17.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Oğuz Atay’ı Hep Yanlış mı Anlamalıyız?”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.36-40.

Durmuş, Hayrettin, “Sevda Irmağında Türkülerle Yürümek”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.38-39.

Şahin, Osman, “Nihad M. Çetin’i Vefatının 20. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.44-48.

Bilge, Hakan, “Sanatçının Ölümsüzlüğü, Ölümsüzlüğün Sanatı”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.52-54.

Özbeyli, Deniz, “Kulak Burun Boğaz”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.60-62.

Söyegov, Muratgeldi, “İlk Türkmen Romancı: Han Hacıyev”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.66-67.

Bekova, Nazzara, (Çev. NodirxonKhasanovî), “Ali ŞîrNevâî’nin Divân-ı Fânî Adlı Eseri Üzerine Yapılan Çalışmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.71-74.

Kutalmış, S., “(Kırkambar) Modern Öykü Kuramı, Necip Tosunu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bursalı Lâmiî Çelebi ve Dönemi, Editör: Bilâl Kemikli, Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) VaclavHavel”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.80.

460. Sayı

Coşkun, Sezai, “Roman Kahramanı Olarak Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.10-16.

Alkan, Ahmet Turan, “Yunus Emre ‘Modern’ mi?”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.12-13.

Türk Edebiyatı, “Türk Resminde Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.17-20.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Yeni Bir Yunus Emre Romanı: *Od*”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.22-25.

Erdemli, Ali, (İskender Pala ile Söyleşi), “Yunus, Yedi Yüzyıl Öncesinden Seslendi, ‘Garip Kaldım’ Dedi Bana”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.26-29.

Andı, M. Fatih, “Modern Türk Şiirinin Yunus Emreleri”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.54-57.

Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Kalemile Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.58-61.

Aycı, Mehmet, “ ‘İşitin Ey Yârenler’ Yahut Duyduğum Gördüğüm Bildiğim Yunus Emreler Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.62-63.

Özkan, Senail, “Yunus Emre ve Rilke’deÂşıkane Söyleyiş”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.64-67.

Başkal, Zekeriya, “Yunus Emre Hakkında İngilizce Eserler”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.68-70.

Ayvazoglu, Beşir, “Yunus Emre, Adnan Saygun ve Oratoryo”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.71-75.

Erdem, Başak, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Küçürek Öykü; Edebiyatta Yeni Bir Tür: Küçürek Öykü, Ramazan Korkmaz, Mutlu Deveci”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Divan Şiiri Üzerine Denemeler, Hüseyin Cöntürk”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Molla Aşkî, Dîvân, Haz. Ahmet Atilla Şentürk-Nurcan Boşdurmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.77.

461. Sayı

Karakılıç, Selçuk, (Necmettin Turinay ile Söyleşi), “Abdülhak Şinasi Olmasaydı, Tanpınar ‘Beş Şehir’i Yazamazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.4-11.

Türk Edebiyatı, “Abdülhak Şinasi’nin Yayımlanacak Eserleri”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.9.

Enginün, İnci, “ ‘Geçmiş Zaman Peşinde’ Abdülhak Şinasi”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.12-15.

Türk Edebiyatı, “Taha Toros, Abdülhak Şinasi’nin Yakın Dostlarındandı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.14-16.

Uçman, Abdullah, “Abdülhak Şinasi Hisar’ın Romanları ve Romancılığı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.18-21.

Ayvazoğlu, Beşir, “Abdülhak Şinasi Hisar Hakkında Bazı Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.22-25.

Akagündüz, Ülkü Özel, “Lacivert Taşı’ndan Yol Hikâyeleri Devşirmek”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.38-40.

Özbeyli, Deniz, “İki İdam”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.41-43.

Coşar, Said, “Karikatürlerdeki Falih Rıfkı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.56-59.

Kanter, M. Fatih, “Reşat Nuri Güntekin’den Mektup Var”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.60-63.

Çağlar, Yusuf, “Orhan Veli’nin Doğumuna Düşürülen Tarih”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.62-63.

Aytmatov, İlgiz, (Aktaran: Ömer Küçükmemetoğlu), “Aytmatovların Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.64-67.

Dağlı, Nihat, “(Kırkambar) Kelimeler ve Kader, Esra Yalazan”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.75.

Türk Edebiyatı, “Fahri Celâl’in Hikâyeciliği, A. Cüneyt İssı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.77.

462. Sayı

Gökçe, M. Selim, “İtrî’nin Eserleri, Akıl Kalp Bütünlüğünün Akıldaki Yansımasıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.4-9.

Yorulmaz, Hüseyin, “Urfalı Şair Nâbî’yi Ölümünün 300. Yılında Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.10-12.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal’in Pierre Loti’ye Dair Bir Konferansı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.14-17.

Atakan, Hülya, “Notre Dame’dan Machu Picchu’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.18-22.

Türkeli Sanlı, Yedigâr, “Charles Dickens 200 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.24-26.

Nakiboğlu, Gülsün, “İskender’in Okyanusları”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.32-37.

Gürsel, Aytaç, “Orhan Pamuk’tan Roman ve Romancılık Üzerine Bir Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.34-37.

Dönmez, Erdem, “Adapazarı’na ‘Zamansız’ Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.38-41.

Aşçı, Nadir, “ ‘Kimsenin Kalbi’, Kimin Kalbidir?”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.40-42.

Karaca, Alâattin, “ ‘Ortadaki Adam’dan ‘Hayat Güzeldir’e / Mustafa Kutlu’nun Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.44-47.

Ayçil, Ali, “Kutlu Üzerine Dokuz Pasaj”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.48-49.

Türk Edebiyatı, “Mustafa Kutlu’nun Desenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.50-51.

Aslan, Bahtiyar, “Mustafa Kutlu Suluboya Resim Koleksiyonundan İki Güzide Eser Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.52-54.

Coşkun, Sezai, “Mustafa Kutlu Hikâyeciliğinin Ontolojik Derinliği”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.56-62.

Namlı, Taner, “Mustafa Kutlu’nun ‘Sır’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.58-61.

Çağın, Sabahattin, “Kapıları Açanlar ve Kaçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.64-66.

Kanter, M. Fatih, “ ‘Gönül İşi’ni Gönülden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.67-69.

Yazgıç, Suavi Kemal, “Mustafa Kutlu Hikâyesinin Bazı Dinamikleri”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.70-72.

Koşar, Emel, “(Kırkambar) Rıza Tevfik’ten Eşi Nazlı Hanım’a Mektuplar, Abdullah Uçman”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türkistan Rüyası, Hayati Bice”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.75.

Türk Edebiyatı, “Ali Akbaş’ın Şiirleri Azeri Türkçesinde; Seçilmiş Şiirler, Ali Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.79.

463. Sayı

Coşkun, Sezai, (Turan Oflazoğlu ile Söyleşi), “Kişiler İçimde Konuşmaya Başlayınca Oyun Kaleme Dökülür”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.4-9.

Türk Edebiyatı, “Turan Oflazoğlu’nun Tarihe Bakışı”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.6-7.

Enginün, İnci, “Van Gogh Alive ile Rembrant ve Çağdaşları Sergileri Dolayısıyla”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.16-18.

Coşar, Said, “Florinalı Nâzım ve Karikatürize Edebî Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.42-45.

Karakılıç, Selçuk, “Kâinatça Tanınmış Bir Kral ve Kraliçe”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.46-51.

Öztürkçü, İbrahim, “Âkif’in Mükeyyifatla Arası Nasıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.52-55.

Açıkgöz, Nâmık, “İzzet Molla Divanı’nın Meçhul Okuyucusu”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.56-59.

Rızayeva, Asel, (Çev. Ömer Küçükmetoğlu), (Murat Avezov ile Söyleşi), “Murat Avezov, Babası Muhtar Avezov’u Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.60-66.

Rustambekoğlu, Atabek, “Kokand Şairlerinin İstanbul Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.62-65.

Tan, Nail, “Çok Şairli Bir Şiir Daha”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.72-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi Fransızcaya Çevrildi”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.77.

Bilgin, Suat, “(Kırkambar) Nâmık Kemal’i Doğru Okuyabilmek; Nâmık Kemal, Selahaddin, Haz. Mithat Kutlar”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Rıza Akdemir”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.80.

464. Sayı

Narlı, Mehmet, “Muhafazakâr Sanat, Muhafazakâr’ın Sanatı, Sanatın Muhafazakârlığı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.12-17.

Şahin, İbrahim, “Muhafazakârlık, Sanat ve Erotizm”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.14-17.

Aslan, Bahtiyar, “Muhafazakâr Sanat Üzerine Dağınık Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.18-23.

Aycı, Mehmet, “Anneleri Mutfakta Kalan Son Bakır Sahanı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.24-26.

Uslu, A. Didem, “T. S. Eliot’ın Şiiri ve 20. Yüzyılın İlk Yarısındaki Kültürel Atmosfer”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.27-31.

Sanlı Türkeli, Yedigâr, “Postmodern Edebiyat, Emperyalist Bir Söylem midir?”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.46-50.

Aytaç, Gürsel, “ ‘Sultanı Öldürmek’ Romanında Kurgu ve Anlatım”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.52-54.

Kütükçü, Tamer, “Tanzimat’la Servet-i Fünun Arasına Sıkışmış Bir Roman Küçük Gelin”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.55-57.

Deliorman, Altan, “Bu Aşk Bitmez”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.62-64.

Açıkgöz, Nâmık, “ ‘Müştemilü’z- zıddeyn’ veya ‘Oksimoron’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.65-67.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gazi Ayıntab’a Selam; Gazi Ayıntab’a Selam ve İshak Refet Işıtman (1891-1946), Ömer Faruk Şerifoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.76.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Şemsettin Sami’nin Dil ve Edebiyat Yazıları, Yüksel Topaloğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.76-77.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Sabahleyin Bir Tantana, Yılmaz Yılmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.77-79.

Kaya, V. Hüseyin, “(Kırkambar) Sürgündeki Şiir, Servet Gündoğdu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.78-79.

465. Sayı

Gökçe, M. Selim, (Şule Gürbüz ile Söyleşi), “Proust’ın Olmadığı Bir Edebiyat Tamlığını Elde Edemezdi”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.4-9.

Ayvazoğlu, Beşir, “Saatler, Saatçiler ve Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.12-18.

Gariper, Cafer, “Tanpınar ve Kadının ‘Ne’liği”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.36-38.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.38.

Uslu, A. Didem, “Mahmud Yesari’nin ‘Pervin Abla’sı’”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.40-43.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Sevgül Yılmaz’ın ‘Gizli Vadi’si’”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.44-45.

Özkan, Senail, “Şair Grass Hakkında Güft ü Gü”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.52-53.

Coşar, Said, “Karikatürlerdeki Refik Halid”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.54-57.

Selim, Afşın, “Gökalp’ın Türkçülüğündeki İslâm: Nasıl ve Niçin?”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.62-65.

Aslan, Bahtiyar, “Lâmbada Titreyen Alev Üşüyor”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.72-74.

Babacan, Mahmut, “(Kırkambar) Türk Şiirinde Hz. Peygamber, İsmail Çetişli”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.75-76.

Durmuş, Hayrettin, “(Kırkambar) Dilimiz Yûnus Söyler, Haz. Mustafa Özçelik”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Hayyam Rubailer; Ömer Hayyam-Rubailer, Hüseyin Dâniş”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.77.

466. Sayı

Gökçe, M. Selim, “Endülüs, Endülüs... Güzel Endülüs!”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.14-19.

Şahin, İbrahim, “Entelektüelin Hıncı ya da Tanpınar Paradoksu”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.44-48.

Coşkun, Sezai, “Bir Veda Mendili: Anadolu Yakası”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.49-52.

Erdal, Kadir, “Memleket Meselesi’ne Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.53-55.

Demir, Fethi, “Sezai Karakoç’un Poetikasında Şair Kimdir? Şiir Neye Denir?”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.56-59.

Selim, Afşın, “André Gide Bursa’da”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.60-62.

Açıkgöz, Nâmik, “Nedim Şiirinde ‘Birey’e Doğru”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.64-66.

Seyhan, Recep, “Müslüm Gürses’in ‘Melânet Hırkası’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.67-69.

Karakılıç, Selçuk, “Mülkiyeli”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.70-75.

Korkmaz, Aziz, “Adam Gibi Bir Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.72-75.

Göka, Şenol, “(Kırkambar) Birdenbire, Sadık Yalsızuçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bir Şiir Eleştirmeni Olarak Nurullah Ataç, Şerife Çağın”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Tuna’yla Hasbihal, Memduh Cumhuri”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Abdurrahim Balcıoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.79.

467. Sayı

Sağlam, Nuri, “Bir İntihar Simülasyonu Olarak Kara Kemal Cinayeti”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.10-16.

Mocan, Ahmet, “Abdullah Ziya Kozanoğlu ve Tarihî Romanları”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.18-23.

Şahin, İbrahim, “Tavan Arasında İki Yazar Ahmet Hamdi Tanpınar ve Oğuz Atay”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.24-29.

Coşar, Said, “Karikatüristlerin ‘Baykuş’u Halit Fahri Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.52-54.

Dirin, İlyas, “Biz Dünya Masallarını Okutuyoruz, Dünya Bizimkileri Niçin Okutmasın?”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.56-61.

Kuper, Rosemarie, (*Bon'dan Aktarma*), “Yücel Feyzioğlu’ndan Mükemmel Bir Aile ve Çocuk Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.60-61.

Polat, Adem, “(Kırkambar), Bahtiyar Aslan’ın Sessiz Hikâyeleri, Kentin Haberi Yok, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İstanbul’da Bir Ramazan, Cenap Şahabettin, (Haz. Abdullah Uçman)”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.76.

Başgeçmez, Aybike, “(Kırkambar) Türk Öykücülüğünde 1940 Kuşağı ve Toplumcu Gerçekçi Yönelişler, Murat Kacıroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Stefan Zweig’in Son Günleri, Laurent Seksik (Çev. SosiDolanoğlu)”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.77-78.

468. Sayı

Coşkun, Sezai, (Harun Duman ile Söyleşi), “Savaş Edebiyatı, Cephe Gerisinin Mücadelesidir”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.4-8.

Argunşah, Hülya, “Ömer Seyfeddin ve Balkan Günlüğü”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.10-14.

Ceyhan Akça, Nesime, “Kaydı Hikâyeyle Düşüldü: Balkan Savaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.16-21.

Samsakçı, Mehmet, “Mesihpaşa İmamı: Izdırapla Aşkın Rumeli Hâli”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.22-25.

Coşkun, Sezai, “Kimsesiz Bırakılan Ölülerin Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.26-31.

Türk Edebiyatı, “Göz Kapaklarının Ardındaki Vatan: Bizim Diyar”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.28-29.

Güneş, Mehmet, “Balkan Harbi Acılarının Türk Şiirindeki Akisleri”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.32-35.

Çağlar, Yusuf, “(Hazine-i Evrak), Mehmet Kaplan’dan Nüvit Özdoğru’ya Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.46-47.

Türk Edebiyatı, “Nüvit Özdoğru”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.47.

Gökçek, Fazıl, “Balkan Harbi Sırasında Fatih Kerimi’nin İstanbul İzlenimleri”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.50-54.

Çoruk, Ali Şükrü, “Balkan Harbi ve Pierre Loti”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.55-58.

Gökçe, M. Selim, “Drina Köprüsü ve Balkan Harbi”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.60-63.

Yeşil, Kâmil, “(Kırkambar) Kısık Vadisi, Kâmil Aydoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.78-80.

469. Sayı

Ayangil, Rûhî, “Ölümünün 300. Yıldönümünde Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.4-6.

Mert, Talip, “On Yedinci Asrın Üçüncü ‘Çelebi’si Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.8-12.

Kütükçü, Tamer, Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.14-19.

Türk Edebiyatı, “İtrî’nin Kabri Nerede”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.18-19.

Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal’in ‘İtrî’ Şiirinin Kaynağı”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.20-25.

Rauf Yekta Bey, (*Tevhîd-i Efkâr*’dan Aktarma), “Mebahis-i Musikiyye”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.22-25.

Sevük, İsmail Habip, (*Cumhuriyet*’ten Aktarma), “Yahya Kemal’in Heybetli Bir Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.26-27.

Kakan, Mehmet Emin, “Engellenen Bir Konserin Traji-Komik Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.28-33.

Kam, Ruşen Ferid, “Büyük Bestekârimız İtrî Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.34-35.

Tokel, Bayram Bilge, “Türk’ün, Türkü’nün ve Türkçe’nin Sesi Neşet Ertaş”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.72-73.

Türk Edebiyatı, “İtrî ve Dönemine Disiplinlerarası Bakışlar”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.64-65.

Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Günebakan, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.75-76.

Erdal, Kadir, “(Kırkambar) Benden Çok Uzakta, Yaşar Beçene”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.76-77.

Demirci, Neşe, “(Kırkambar) Nisvan-ı İslam; Fatma Aliye Hanım, Nisvan-ı İslam, (Haz. Hülya Argunşah)”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Çinli Yazar Mo-Yan’a Nobel”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sezai Karakoç’a EİT Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.79.

Koca, Hayati, “(Kırkambar) Uzun Hikâye”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.80-81.

470. Sayı

Coşkun, Sezai, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Bir Hâce-i Evvel’e İhtiyaç Vardı, Ahmet Midhat Bu Rolü Üstlendi”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.4-9.

Enginün, İnci, “Ahmet Midhat ve Sansür”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.10-14.

Aytaç, Gürsel, “ ‘Müşâhedat’ Romanının Orijinal Kurgusu”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.16-19.

Gökçek, Fazıl, “Ahmet Midhat Efendi’nin Romancılığı”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.20-23.

Şahin, İbrahim, “Ahmet Mithat Efendi’de Dil ve Tahayyül”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.24-27.

Çağın, Sabahattin, “Bir İlk Adım: Kıssadan Hisse”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.28-30.

İnci, Handan, “Romanda İlk Baba-Oğul Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.32-35.

Tüzer, İbrahim, “ ‘Merak’ıyla, ‘Teşhis’iyle, ‘Teklif’iyle Eskimeyen Bir Yazar: Ahmet Midhat Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.36-42.

Kasap, Ayşe, “Ahmet Midhat Efendi ve Çocuk”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.38-41.

Çobanoğlu, Şaban, “Ahmet Midhat ve Fitnat Hanım’ın Mektuplarında Aşkın Dili, (Haz. Hakkı Tarık Us)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.44-49.

Coşkun, Sezai, “Midhat Efendi’nin ‘Ben’lik Mücadelesi: Ben Neyim?”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.50-54.

Korkmaz, Ferhat, “Ölümünün 100. Yılında Büyük Bir Romancıyı Anmak”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.56-61.

Gür, Nagihan, “Midhat Efendi’ye Göre *Peder Olma Sanatı*”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.62-65.

Şahin, Seval, “Ahmet Midhat Efendi Hakkında İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.66-69.

Fahreddin, Rızaeddin, (Türkçesi: Ömer Küçükmehtetoğlu), “Ahmed Midhat ve Rusya Müslümanları”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.70-73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Osmanlı Kapısında Büyümek, Fazıl Gökçek”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl ve Feylosof Kızım, Ahmet Mithat Efendi, (Haz. F. Samime İnceoğlu, Zeynep Süslü Berktaş)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Başmuharririn Musikişinaslığı: Ahmet Mithat ve Müzik, Fazlı Arslan”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.75.

Durmuş, Hayrettin, “(Kırkambar) Nar Ağacı, Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.75-76.

471. Sayı

Yılmaz Çebin, Burcu-Depe, Deniz, (İbrahim Şahin ile Söyleşi), “Tanpınar’ın Geldiği Nokta, Sentezin İmkânsızlığıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.4-10.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Mitolojiden Romana: Nar Ağacı”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak2013, ss.12-17.

Delav, Zeynep, (Nazan Bekiroğlu ile Söyleşi), “Nar Ağacı Olsun Bu Romanın Adı”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.14-17.

Coşkun, Sezai, “Yedinci Gün: Edebiyat Her Şeyden Önce Dildir”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.18-22.

Erdoğan, Mehtap, (Mehmet Arslan ile Söyleşi), “Metin Neşri Hâlâ Çok Önemlidir”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.40-45.

Polat, Ahmet, “Ahmet Mithat Efendi ve Nizâ-ı İlm ü Dîn”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.46-51.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Necip Fâzıl’dan Nahit Sırrı’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.51.

Öztürkçü, İbrahim, “Neyzen Tevfik Mehmed Âkif’in Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.52-56.

Şirin, Mustafa Ruhin, “Nasrettin Hoca Yaşadı mı?”, **TürkEdebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.74-78.

Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Şair Dedğin, Ali Çolak”, **TürkEdebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.79.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Manzum Hikâye, Mehmet Güneş”, **TürkEdebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.79-80.

472. Sayı

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Çağdaş İran Edebiyatı, İsmail Hâkimî, (Çev. Şadi Aydın)”, **Türk Edebiyatı**, S.472, Şubat 2013, ss.79-80.

473. Sayı (Mart 2013)

Eren, Ertuğrul, (Erol Üyepazarcı ile Söyleşi), “Polisiye, İnsana Kaçış Zevki Verir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.4-10.

Üyepazarcı, Erol, “Polisiye Roman Yazan Ünlü Edebiyatçılarımız”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.12-16.

Türk Edebiyatı, “Kemal Tahir ve MaykHammer”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.14-15.

Şahin, Seval, “Peyami Safa’nın Tilki Leman Serisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.18-21.

Coşkun, Sezai, “Çaresizlik Sığınağı: Polisiye ve Kemal Tahir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.22-26.

Çakır, Tevfik-Gençtürk, Esin, (Ahmet Ümit ile Söyleşi), “Edebiyat Benim İçin Bir Mutlu Olma Aracı ve Biçimidir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.28-34.

Ardalı Büyükarman, Didem, “İskender Fahreddin Sertelli’nin ‘Onparalık Polisiye’ Serisi: Şeytan Hadiye’nin Sergüzeştleri”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.35-37.

Öztürk, Banu, “İstanbul’un ve Bütün Dünyanın En Müthiş Hırsız Fakabasmaz Zihni”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.38-41.

Durgun, H. Harika, “Haydut Montari Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.42-44.

Işık, Sedat, “Mehmet Rauf’un Kan Damlası Romanı Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.45-50.

Şahin, Ayşe, “Çok Şekerli Ölüm’den Limoni Ölüm’e Bir Yolculuk”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.46-49.

Ulutürk, Yavuz, “Türkçede Dünden Bugüne Çeviri Polisiye Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.51-54.

Atakan, Hülya, “İnsanları Kendilerine Rağmen Seviyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.67-73.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Işığın Gölgesi, M. Naci Bostancı”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.78.

Durak, İbrahim Bilal, “(Kırkambar) Halk Edebiyatı: Kapsamı-Biçimi ve Tür Özellikleri-Literatürü, Nurettin Albayrak”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aslı Erdoğan, İsveççe, Norveççe ve Fransızcada”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.79-80.

Aktulum, Kubilay, “Yakup Kadri’nin Nur Baba Romanına Psikanalitik Bir Yaklaşım, Dionizyak Coşkun’un İhtişam ve Sefaleti, Cafer Gariper, Yasemin Küçükcoşkun”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “Hadiya’ya Mektuplar, Reşat Nuri Güntekin, Haz. M. Fatih Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.81-82.

474. Sayı

Karakılıç, Selçuk, (Bayram Bilge Tokel ile Söyleşi), “Türküler, Bu Yurdun Kanla ve Gözyaşıyla Yazılmış Tapusudur”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.4-10.

Coşkun, Sezai, “Bir Oyunda Av Olmak: Rüzgâr Avı”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.20-23.

Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin Vefatının Yirminci Yılı Münasebetiyle”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.46-49.

Öztürkçü, İbrahim, “Süleyman Nazif’in Yüz Bin Okkalık Nüktesi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.50-54.

Türk Edebiyatı, “Bağdat Valisi Süleyman Nazif’e”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.52.

Türk Edebiyatı, (*Yusuf Çağlar Arşivi*’nden Aktarma), “(Hazine-i Evrak) Asaf Hâlet’in Bir Mukavelesi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.54.

Kalıbay, Jarılkab, (Türkçesi: Ömer Küçükmemetoğlu), (Cengiz Aytmatov ile Söyleşi), “Prestroyka Başlamasaydı, Üçüncü Dünya Savaşı Başlayabilirdi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.55-61.

Kasap, Ayşe, “Satılık Kütüphaneler”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.65-66.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Halim Selim Efendi, Mehmet Nuri Erdem”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hatıraları Hayallerinden Güzel Bir Hanımefendi Sâmîha Ayverdi, Zekeriya Başkal”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.79.

475. Sayı

Zambak, Ferda, (Alâattin Karaca ile Söyleşi), “Necip Fâzıl Mağrur Bir Öfkenin Şairidir”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.4-8.

Birinci, Ali, “Necip Fâzıl Hakkında Yeni Tespitler ve Tashihler”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.10-18.

Türk Edebiyatı, “Necip Fâzıl’ın Fransa Günleri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.14-15.

Türk Edebiyatı, “Necip Fâzıl’ın Basılan İlk Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.16-17.

Uçman, Abdullah, “Gaiplerden Gelen Ses”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.20-25.

Coşkun, Sezai, “Cins Şair Olmanın Ortaklığı Rimbaud ve Necip Fâzıl”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.26-29.

Ağır, Ahmet, “Necip Fâzıl’ın Şiirinde Yabancılaşma veya Anlamsızlık”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.30-32.

Narlı, Mehmet, “Akıl ve Ruh Bozuklukları Açısından Necip Fâzıl’ın Hikâyeleri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.34-36.

Aslan, Bahtiyar, “Necip Fâzıl’ın Hikâyelerinde Otobiyografi’nin Terapi(k) Fonksiyonu”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, s.38-41.

Gariper, Cafer, “Necip Fâzıl’ın Yahya Kemal Eleştirisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.50-57.

Doğan, Muzaffer, “Necip Fâzıl-AbdülhakîmArvasî Buluşması”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.54-57.

Polat, Adem, “Zindandan Mehmed’e Mektup Şiiri Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.58-61.

Karakılıç, Selçuk, “Necip Fâzıl, ‘Para’ ve Bir İntihal Davası”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.62-68.

Aytaç, Gürsel, “Selim İleri’den Dev Bir Sanatçı Romanı ‘Mel’un’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.70-72.

Tunalı, Yağmur, “(Kırkambar) Bir Aile, Emine Işınsu”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.78-79.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Heves, Suavi Kemal Yazgıç”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.81.

Şimşek, Abdurrahman, “(Kırkambar) Sessiz Harfler, Editör: Cemal Şakar”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.81-82.

476. Sayı

Turinay, Necmettin, “Büyük Yazarı Vefatının 50. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.12-17.

Aydın, Cemal, “Volter, Fikir Hürriyetine Düşmandı”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.30-33.

Derman, F. Çiçek, “Muallim Naci’nin Kızı Bestekâr Fatma Nigâr Ulusoy”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.54-58.

Şener, Tekin, “Sivas’ın ‘Ayaklı Şehir Kütüphanesi’ Hâluk Çağdaş’la Şehir İklimi’ne Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.60-63.

Tan, Nail, “Azerbaycan’ın Ünlü Kadın Şairi Nigâr Hanım Refibeyli 100 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.72-75.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Büyük Göçmen Kuş Yahya Kemal Beyatlı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.76-77.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Bir Uzak Düş, Yusuf Çopur”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.77-79.

Polat, N. Hikmet, “(Kırkambar) Bir Yanılgının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Boş Zaman Figürleri Erken Dönem Türk Romanında Nesne-Tüketim İlişkileri, Fatih Arslan”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Savrulan, SelvigülKandoğmuş Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.80.

477. Sayı

Turinay, Necmettin, “Şairlerin Abdülhak Şinasi Okuması - I”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.16-18.

Karaca, Alâattin, “Hilâl Medeniyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.20-23.

Kara, İsmail, “Hilmi Ziya Ülken’den Beklenmedik Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.54-59.

Oral, Haluk, “Baudelaire’den Ahmet Muhip Dıranas’aBalkon’dan Bir Selâm”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.60-64.

Türk Edebiyatı, (*İnci Mecmuası*'ndan Aktarma), “Faruk Nafiz’in Balkon’u”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.62.

Üyepazarcı, Erol, “Bütün Zamanların En Tanınmış Dedektifi Sherlock Holmes’un Türkiye Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.65-67.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Rıza Tevfik”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.68-72.

Yeşil, Kâmil, “Zeliha’nın Ön Dişi veya Haiku Defteri”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.73-75.

Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Hüzün ve Ben, Hilmi Yavuz”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kasîde’ye Medhiye: Biçime, İşleve ve Muhtevaya Dair Tespitler, Haz. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, A. Emre Özyıldırım”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Öykümüzün Kırk Kapısı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79-81.

Tunalı, A. Yağmur, “(Kırkambar) Bir Aile, Emine Işınsoy”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Peride Celal”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sait Maden”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.82.

478. Sayı

Turinay, Necmettin, “Şairlerin Abdülhak Şinasi Okuması / II”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.14-17.

Karaca, Şeyma, “ ‘Heba’da Gerçeklik Kurmaca İlişkisi”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.18-20.

Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Yapılan Tercümeleler”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.52-53.

Tan, Nail, “Türkiyede Halk Bilimi Çalışmalarının 100. Yılı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.56-59.

Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Geceleyin Dersaadet, Beşir Ayvazoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.78-79.

Demirci, Mehmet, “(Kırkambar) Sâmîha Ayverdi’nin Romancılığı, Emine Gözde Özgürel”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Niyâzî-i Mısıri, Dîvân-ı İlâhiyât, Haz. Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiirsel Kimlikten Mekânsal Sınırlara: İkinci Yeni Şairlerinin Mekân Algısı, Beyhan Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.81-82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Modernizmin Oyunu Oyunun Modernizmi: Tanpınar’da Oyun, Seval Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Leyla Erbil”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.82.

479. Sayı

Uçman, Abdullah, “Hâtıralar Arasında Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.20-25.

Coşkun, Sezai, “Türkçenin Usta Bir Kalemi Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.26-29.

Gürlek, Dursun, “Kırk Yıllık Dostum Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.28-29.

Yardım, Mehmet Nuri, “Mustafa Miyasoğlu’yla Konuşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.30-35.

Seyhan, Recep, “Hocam Mehmet Ali Tanyeri”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.34-35.

Ayvazoğlu, Beşir, (Aksiyon’dan Aktarma), “Ömrünü Şiire Adayan Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.36-38.

Gökçe, M. Selim, “Hâşim, Venedik’te Nasıl Mahsur Kaldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.50-55.

Türk Edebiyatı, “Ahmet Hâşim’in El Yazısıyla ‘Başım’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.56.

Coşar, Said, “Edebiyatçılar da Soyulur, Hem Nasıl!”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.58-61.

Oral, Haluk, “Bir Dostluğun ve ‘Deniz Türküsü’nün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.62-64.

Tan, Nail, “Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun Şiirlerinde Halk Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.66-70.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Necip Fâzıl Bibliyografyası, Suat Ak”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80.

Üçer, Müjgân, “(Kırkambar) Yakut’tan Tarihler veya Divân-ı Tevârih-i Yakut, İsmail Yakıt”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sedat Umran”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Servet Somuncuoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ahmet Erhan”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hilmi Merttürkmen”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

480. Sayı

Coşkun, Sezai, “Eski Mektepten Yeni Mektebe”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.12-17.

Açıkgöz, Namık, “Leylî vü Mecnun ve Hüsn ü Aşk’ta Mektep”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.18-22.

Düşgün, Umut, “Muallim Nâci ve Ahmet Rasim’in İlkMektep Yılları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.24-29.

Kanter, Beyhan, “Servet-i FünunNesli’nin Okul Hatıraları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.30-33.

Karaca, Alâattin, “Parasız Yatılı: Sezai Karakoç”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.40-43.

Karakılıç, Selçuk, “Sait Faik ve Traji-komik Bir Sürgün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.44-49.

Çitçi, Selahattin, “Türk Romanında Ecnebi Okullar”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.50-56.

Aslan, Bahtiyar, “Ev ve Okul Sarmalı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.58-61.

Yiğitler, Şener Şükür, “Bir Yatılı Okul Klasığı: Hababam Sınıfı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.62-66.

Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Atsız’ın Mektupları, Yücel Hacaloğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Perihan Balcı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.82.

481. Sayı

Tunalı, A. Yağmur, “Bir Gül-i Rânâ: Müjgân Cunbur”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.16-21.

Enginün, İnci, “Müjgân Cunbur”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.18-21.

Üçer, Müjgân, “Müjgân Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.22-23.

Gürlek, Dursun, “Müjgân Hanım’ın Rüyası ve İsmail Saib Hoca’nın Kitapları”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.24-25.

Cunbur, Müjgân, “İsmail Saib Efendi’nin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.24-28.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Politik Duruşu Olan Bir Roman Çok Yapraklı İlişkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.30-33.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal Mektebe Nasıl Başladı”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.56-58.

Demir, Fethi, “Orhan Pamuk’un Okul Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.60-64.

Şahin, Seval, “Ahmed Midhat Efendi ve Bir Romanı Şeytankaya Tılsımı”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.66-68.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Sami Paşazâde Sezai’nin Hüviyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 2013 Nobel Edebiyat Ödülü Alice Munro’ya Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.79.

Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Bin Atlı Akınlarda Çocuklar Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Şiir (1929-2005), Hilmi Tezgör”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Turgut Özakman”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.83.

482. Sayı

Kurnaz, Cemal, “Nevzat Köseoğlu ve Türkü Kardeşliği”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.39-41.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Zamana Dokunan Hikâyeler ‘Kentin Haberi Yok’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.66-67.

Karaca, Alâattin, “Osmanlıcı/İslâmcı Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.68-71.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Şiirde Çocukluk: Rasim Demirtaş’ın Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.72-73.

Aycı, Mehmet, “(Kırkambar) Yol Durumu, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.74.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Ahmet Mithat Efendi Külliyyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgız Edebiyatına Dair İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bilim Tarihi ve Kültür Yazıları, Aykut Kazancıgil, Hüsrev Hatemi, Ayhan Vergili), **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Doris Lessing”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.79.

483. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Mehmet Narlı ile Söyleşi), “Delilik, Türk Roman ve Hikâyesinde Modern Psikiyatrik Düzlemde İşlenmiştir”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.4-8.

Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatında Budizm ve Asaf Hâlet Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.10-16.

Türk Edebiyatı, “Anı Teg Orun-larta (Reşit Rahmeti Arat)”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.15.

Güneş, Mehmet, “Drina Köprüsü ve İsimle Ateş Arasında Romanlarında Devşirme Uygulamasına Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.18-23.

Coşkun, Sezai, “Soruların Şairinden Şairin Sorularına Necip Fazıl Kısakürek”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.24-30.

Işınsu Durmuş, Tuba, “Osmanlı’nın Son Döneminde Şiir Eleştirisi, Emine Tuğcu”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, s.26-29.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Farklı Bir Yıldırım Beyazıt Romanı”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.31-32.

Karaca, Alâattin, “Osmanlıcılık/İslâmcılık Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.50-53.

Aslan, Bahtiyar, “Şairin Hürriyeti-I/ Nâmık Kemal ve Hürriyet Kasidesi”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.54-57.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Süleyman Nazif”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.58-60.

Öztürkçü, İbrahim, “Aka Gündüz’ün Âkif ve Ebced Seferberliği”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.72-75.

Yıldırım, Ali, “Su Kasidesindeki İki Beyit Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S. 483, Ocak 2014, ss.76-77.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yeni Türk Edebiyatı Metinleri, Haz. İnci Enginün, Zeynep Kerman”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Âmak-ı Hayal, Tiyatro Sahnesinde”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.81.

484. Sayı

Coşkun, Sezai, “ ‘Sinan Çağı’nda Çırak Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.10-15.

Çetin, İnci, “Bir Gönül Kuşatması”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.12-13.

Tokel, Bayram Bilge, “Can Dost Şükrü Karaca’nın Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.16-17.

Türk Edebiyatı, “Halide Edip Adıvar’ın Fotoğrafları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.23.

Enginün, İnci, “Halide Edib İsminin Bugün Çağrıştırdıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.24-28.

Uçman, Abdullah, “Hâtıraların Işığında Rıza Tevfik ve HâlîdeEdib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.30-36.

Türk Edebiyatı, “Halide Edib’ten Rıza Tevfik’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.32-35.

Argunşah, Hülya, “İki Çağdaş: Ömer Seyfettin ve Halide Edib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.38-42.

Kanter, Beyhan, “İki Sokak Ötesi Yaşama Deneyimleri”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.44-48.

Ceyhan Akça, Nesime, “Halide Salih’ten Onbaşı Halide’ye”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.50-56.

Ayvazoğlu, Beşir, “Halide Edip ve Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.52-53.

Şahin, Veysel, “Kalp Ağrısı’nda Aşk ve Kıskançlık”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.58-61.

Doğan Topçu, Aslıhan, “Türk Sinemasında Halid Edib Uyarlamaları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.62-66.

Akdağ, Çilem Tuğba, “Halide Salih ve Kadın Hareketi”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.67-69.

Çetindaş, Dilek, “Kurgunun Kahramanı Olarak Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.70-73.

Eliuz, Ülkü, “İronik Bir Fantezi: ‘Maske ve Ruh’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.74-77.

Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Zamansız Sipahi, Cengizhan Orakçı”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gül-i Tebrizî, İlyas Kayaokay”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.79-80.

Demirci, Mehmet, “(Kırkambar) Kadim MânânınRüzgâriyle, Mustafa Tahrallı”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.80.

485. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Küçük Ağa Yazarını Vefatının 20. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.10-12.

Türk Edebiyatı, (Son Saat'ten Aktarma), (Tarık Buğra ile Söyleşi), “Tarık Buğra ile Bir Konuşma”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.16-17.

Bilen Buğra, Hatice, “Tarık Buğra'yı Anlatmak”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.18-21.

Gökçe, M. Selim, “Dünden Bugüne Kızıllema”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.22-25.

Uğurcan, Sema, “Halide Edib ve Üniversite Meselesi”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.26-32.

Aytaç, Gürsel, “Edebiyat Üzerine Makaleler'de Roman Eleştiri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.34-37.

Samsakçı, Mehmet, “Mustafa Kutlu'nun 'Nur'u”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.38-41.

Kılıç, Karaosman, “Galîz Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.40-41.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Faruk Nafiz”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.72-73.

Saatçi, Suphi, “Türkmenlerin Ulu Çınarı”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.74-77.

Türk Edebiyatı, “Terzibaşının Ölümsüz Eseri: Kerkük Şairleri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.76.

Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Şiir Taşı, Adem Turan”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bin Gemiye, Firdevs Kapusızoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79.

Tan, Nail, “(Kırkambar) Halkbilimi / Halk Edebiyatı Sözlüğü, Erman Artun”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79-81.

486. Sayı

Söylemez, Orhan, “Ah Kırım Ah”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.24-27.

Kocakaplan, İsa, “Ey Bahtsız Kırım”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.28-31.

Yılmaz Balkan, Ayşe, “Onlar da İnsandı”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.32-36.

Şayhan, Fatih, “Anadolu’dan Kırım’a Türkülerin Söylediği”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.36-39.

Duvlaton, Mirjakıp, (Çev. Ömer Küçükmehtetoğlu), “Abay”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.42-43.

Güçlütürk, Taner, “Prizrenli Divan Şairi Ömer Lütfi”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.40-43.

Coşkun, Sezai, “Postmodern Zamanların Menâkıbnâmeleri Mistik Romanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.56-59.

Tural, Secaattin, “Şiir Popüler Edebiyatın Neresine Düşer”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.60-64.

Yeniay, Müesser, “Şiir Özerkliği: Necatigil’den İkinci Yeni’ye”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.66-69.

Eğilmez Kaya, Hatice, “Olvido’ya Övgü”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.72-73.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Geçmişin İçindeki Geçmiş-Şi’riKadîm Üzerine Deneme, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Öğrenilmiş Çaresizlik, Funda Özsoy Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78-79.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Refik Halid Külliyyatı’na İki İlave, Refik Halit Karay, Hep İstanbul, Kırk Yıl Evvel Kırk Yıl Sonra Anadolu’da, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.29-80.

487. Sayı

Turnagil, M. Nâzım, (Tuncay Birkan ile Söyleşi), “Refik Halid’in Hakkı Yenmişse Bunda Kendisinin de Hakkı Var”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.4-10.

Gece, İmren, “Ahmet Hâşim’in Dikkatlerden Kaçmış Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.12-14.

Öztürkçü, İbrahim, “Dârülkematde Musiki Geceleri – 1”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.16-20.

Issı, Ahmet Cüneyt, “Sait Faik’in Hikâyelerinde Vapur ve Vapur Yolculuğu”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.38-43.

Ayvazoğlu, Beşir, “Necip Fâzıl’ın Şirket-i Hayriye Hatıraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.44-47.

Açıkgöz, Namık, “Mustafa Kutlu’nun Trenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.48-52.

Deveci, Ümral, “İçinden Tren Geçen Türküler”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.53-57.

Öksüz, Mert, “Mercedes Sevdası”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.58-63.

Sevindik, Hakan, “Boğaziçi, Kayıklar ve Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.64-69.

Karakılıç, Selçuk, “Edebiyatımında Tramvay Maceraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.70-74.

Aykaç, Onur, “Şamanın Öte Dünyaya Geçiş Vasıtası: Kaz”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.76-78.

Kapusızoğlu, Tuba, “(Kırkambar) Velîler ve Deliler, Enfi Hasan Hulûs Halvetî, Haz. Mustafa Tatcı, Musa Yıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gabriel Garcia Marquez”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.82.

488. Sayı

Uçman, Abdullah, “Doğumunun 100. Yılında Orhan Veli ve Garip Akımı”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.12-16.

Coşkun, Sezai, “ ‘Bir Roman Kahramanı’ Olarak Orhan Veli”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss. 18-21.

Asiltürk, Bâki, “Orhan Veli: Hiçbiri”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.22-24.

Kocakaplan, İsa, “Orhan Veli’den Nahit Hanım’a Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.26-29.

Oral, Haluk, “Orhan Veli’den Nahit Hanım’a Bir Mektup, Bir Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.30-33.

Samsakçı, Mehmet, “Ece Ayhan’ın Hâl ve Gidişi”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.40-43.

Ayvaz, Emre, “García Márquez ve Yüzyıllık Yalnızlık Üzerine Bir Not”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.46-47.

Öztürkçü, İbrahim, “Zeki Ârif Bey’in İbnülemin’e Dair Hâtıraları – II”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.54-58.

Burnaz, Mevlüde, (Yurdağül Mehmedoğlu ile Söyleşi), “Yazıyorum, Yalnız Değilim ve Mahzeni Arayan Çok Kişi Var.”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.70-76.

Urfalı, Ahmet, “Ruh”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.72-75.

Koç, Okan, “(Kırkambar) Bir Neslin Üstadı Necip Fâzıl Kısakürek, Hüseyin Yorulmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.78-79.

Atay, Selçuk, “(Kırkambar) Ahmet Mithat Anlatılarında Kimlik İnşası ve Modernizm, İbrahim Tüzer”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.79-80.

Sezer, Elif, “(Kırkambar) Metnin Hâlleri: Osmanlı’da Telif, Tercüme ve Şerh, (Haz. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, A. Emre Özyıldırım)”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.80-82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Alacakaranlık Düşleri, Servet Gündoğdu”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.82.

Ayvazoğlu, Beşir, (*Defterimde Kırk Suret*'ten Aktarma), “Batı’ya Gide Gide Doğu’ya Çıkan Kadın Ayşe Şasa”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.16-18.

Göktürk Tunceroğlu, Ayşe, “Bir Siyah Kadın”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.19-21.

Kanter, Beyhan, “İkinci Yeni Şiirinde Tramvay Hayatlar”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.46-48.

Çitçi, Selahattin, (Hasan Anamur ile Söyleşi), “Dedem Güzelliklere Yürekten Bağlı, Duygusal ve Çabuk İncinen Biriydi”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.56-60.

Atakan, Hülya, “Başo ile ‘Kuzey’e Giden Dar Yol’da – 1”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.62-66.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Ansızın Hayat, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.78-79.

490. Sayı

Gökçe, M. Selim, (İnce Enginün ile Söyleşi), “Shakespeare’siz Tiyatro Olmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.4-9.

Çağdaş, Haluk, “Orhan Veli’nin İlk Memuriyeti ve Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.22-23.

Güneş, Mehmet, “Gül Yetiştiren Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.38-41.

Karakılıç, Selçuk, “Türkiye’nin Emile Zola’sı Yahut ‘Kadın Düşmanı’ Bir Yazarın Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.42-46.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Kelile ve Dimne’yi Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.48-51.

Atakan, Hülya, “Başo ile ‘Kuzeye Giden Dar Yol’da – II”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.56-60.

Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Muhammed Nûru’l-Arabî’nin Menkıbeleri, Bursalı Mehmet Tahir Bey, Haz. Mustafa Tatçı, Burak Anılır”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aşk ve Anlatı Şiirleri, William Shakespeare, Çev. Talât Sait Halman”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.75.

Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Şair Ömer Seyfettin, Nâzım Hikmet Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.75-77.

491. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, “Lâle Devri’ni Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.34-41.

Beritli, A. Cihat, “Çok Partili Türkiye ve Türk Romanı”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.65-67.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Kâmil Yeşil’in Gelenekten Beslenen Kitabı ‘Yol Durumu’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.72-74.

Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Refik Halit’ten İki Kitap Daha, Edebiyatı Öldüren Rejim, Mutfak Zevkinin Son Günleri, Refik Halit Karay, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cahit Zarifoğlu’yla Yedi Yıl, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Genç Werther’in İstirapları, Goethe, Türkçesi: Senail Özkan”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79-80.

Erden, Uğur, “(Kırkambar) Lirik Dualar Kitabı, Halil İbrahim Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.81-82.

492. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Erol Köroğlu ile Söyleşi), “İttihat ve Terakki, Toplumu Savaşa Girmeye İkna Etmek İçin Aydınları Kullandı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.4-10.

Ayvazoglu, Beşir, “Edebî Heyet Çanakkale’de”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.12-18.

Gökçe, M. Selim, “Harp Sırasında Kim Ne Yapıyordu?”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.20-25.

Türk Edebiyatı, “Gazel-i Hümayun”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.26.

Çoruk, Ali Şükrü, “Abdülhak Hâmid Yahud ‘Zoraki Propagandist’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.28-33.

Şahin, İbrahim, “ ‘İstanbul Çocuğu’ ya da ‘Anadolu Evladı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.34-39.

Turinay, Necmettin, “Büyük Savaş ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.40-43.

Samsakçı, Mehmet, “Recep Vahyî ve Manzum Harb-i Umumî’si”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.44-47.

Garan, Bahanur, “Bir Dünya Savaşını Şiirlerden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.48-54.

Türk Edebiyatı, “Kafkas ve Galiçya Yolunda”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.50-53.

Coşkun, Sezai, “Kemal Tahir ve Birinci Dünya Savaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.68-72.

Kanter, Beyhan, “Birinci Dünya Savaşı’nda İki Kadın Yazarın Duyarlılıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.74-76.

Tural, Şecaattin, “Millî Edebiyat’tan Memleket Edebiyatına”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.77-80.

Coşkun, Sezai, “(Kırkambar) I. Dünya Savaşı Hikâyeleri, Nesime Ceyhan”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl Hüsnü Dağlarca 100 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.82-83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bekir Sıtkı Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.83.

493. Sayı

Aslan, Bahtiyar, (Gürsel Aytaç ile Söyleşi), “Şiir Çevirebilmek İçin Şair Olmak Gerekir”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.4-8.

Açıkgöz, Namık, “Batı Edebiyatına Shakespeare Penceresinden Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.10-13.

Beritli, A. Cihat, “ ‘Çanakkale Destanı’na Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.27-29.

Genç, Erhan, (Hilmi Yavuz ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Kendi Evim, Kendi Odamda Yazabiliyorum”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.50-57.

Genç, Erhan, (Tarık Tufan ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Sessiz Bir Ortam, Yalnızlık ve Hafif Müzik”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.56-60.

Öztürkçü, İbrahim, “Dönüp Mâzîye Tırmandım/ Edebiyatçıların Unutamadıkları Anlar”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.61-65.

Coşar, Said, “Hüseyin Rahmi’yi Kızdıran Karikatür”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.66-69.

Ünlü, Özcan, “Aruzu Diriltten Şair: Bekir Sıtkı Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.75-77.

Erdoğan, Bekir Sıtkı, (*Türk Edebiyatı*’ndan Aktarma), “Yahya Kemal’le Nasıl Tanıştım”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlamın Sesi, Yahya Kemal Beyatlı’nın Şiir Estetiği, Alphan Akgül”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Gölge ve Hayaller Şehrinde, Murat Gülsoy”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kıyamet Geçidi, Şeref Yılmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İsa Kayacan”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.83.

494. Sayı

Uçman, Abdullah, “Yahya Kemal ve NihadSâmi Banarlı”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.20-25.

Uğurcan, Sema, “Resimli Türk Edebiyatı Tarihi Hakkında Bazı Dikkatler”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.26-29.

Karakılıç, Selçuk, “Mehmed Âkif Polis Tarafından Nasıl Takip Edildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.48-54.

Genç, Erhan, (Sevinç Çokum ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Bir Masa Yetiyor Bana, Fakat Müzik Lâzım”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.56-61.

Genç, Erhan, (Ali Ayçıl ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Yazarken Tercihim, Kendi Odam, Kendi Masam”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.62-65.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Kerr: Huzursuz Bir Roman, Kerr, Tayfun Pirselimoglu”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) A. Vahap Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.78.

495. Sayı

Saim, İrfan, (Nurettin Albayrak ile Söyleşi), “Bence Yunus Emre Bir Hazinedir”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.4-10.

Coşkun, Sezai, “Tanpınar Hakkında Yeni Kitaplar, Handan İnci, Orpheus’un Şarkısı, Murat Koç, Ahmet Hamdi Tanpınar Araştırmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.12-19.

Kahraman, Âlim, “Tanpınar’ın Gözden Kaçmış Bir Yazısı ‘Sabahın Eşiğinde’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.16-17.

Ayvazoğlu, Beşir, “Necip Fâzıl’ın Doğduğu Konak ve Komşu Konaklar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.20-23.

Karakılıç, Selçuk, “Necip Fâzıl’ın Birinciliği Nasıl İptal Edildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.24-29.

Genç, Erhan, (Şule Gürbüz ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Ben Hep Gizli Kapalı Yazdım”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.30-33.

Mommsen, Katharina, (Türkçesi: Senail Özkan), “Goethe’nin Damarlarındaki Türk Kanı”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.56-60.

Seyhan, Recep, “Goethe’nin Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.62-64.

İleri, Selim, “Sükût Suikasti’ne Uğrayan Bir Büyük Yazar Safiye Erol”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.66-68.

Beritli, A. Cihat, “Nâmık Kemâl’in Şiirine Tersten Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.69-71.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Konusu Günümüzde Geçen Bir Roman ‘Kuvayı Milliye’nin Hazinesi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.72-73.

Kutalmış, Sadık, “ ‘Kırımlı’ Filminin Yönetmeni Burak Cem Arlıel Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.74-77.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Karikatürün Aynasında Edebiyatçılar, Said Coşar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.78.

Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Hiç Değilse Bugün, Özcan Ünlü”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Talat Said Halman”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.82.

496. Sayı

Genç, Erhan, (İskender Pala ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) İki Bin Beş Yüz Saatte Bir Roman Yazarım”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.58-63.

Coşkun, Sezai, “Kafamda Bir Tuhaflık”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.64-67.

Özsoy Erdoğan, Funda, “ ‘Dar Zamanlar’ın Dördüncü Halkası Dert Dinleme Uzmanı”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.68-71.

Tunalı, A. Yağmur, “Gelincik: Sırat’ta Bir Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.70-72.

Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Refik Halit Karay’ın Külliyyatına Yeni Bir İlave: Bu Gazeteciler, Refik Halit Karay, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.78-79.

Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Doğu’nun Hikâye Kuramı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.79.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) 20 Ölümsüz Şarkı Ve’s-Samt, Cem Yavuz”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Afet Ilgaz”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.82.

497. Sayı

Ayvazoğlu, Beşir, (Beşir Ayvazoğlu, *Edebiyatın Çanakkale’yle İmtihanı*’dan Aktarma) “Çanakkale’deki Destani Direnişin Sembolü ‘Bolayır’da İki Türbe’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.12-16.

Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’ten Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.18-21.

Karakılıç, Selçuk, “Sait Faik’in Medarı Maişet Motor’u Neden Yasaklandı”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.22-28.

Coşkun, Sezai, “Kendi Kilidinin Mahkûmu Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.30-36.

Beritli, A. Cihat, “Müzikal Melodram: ‘Tirende Bir Keman’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.32-35.

Genç, Erhan, (Ömer Erdem ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Yazmak, Bitmeyen Bir İç Hesaplaşma”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.50-53.

Çağlar, Yusuf, “Küçük Prens Fırtınası”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.58-60.

Kahraman, Âlim, “Halit Ziya Hakkında Hikâyeleri Üzerinden Bazı Tespitler”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.61-63.

Kanter, M. Fatih, “Şair Reşat Nuri”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.74-76.

Turnagil, M. Nâzım, “(Kırkambar) Yaşayan Hikâyemiz, Editör: Necati Tonga”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.78.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Nisan, Fatma Akerson”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kalem Efendileri, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.81-82.

498. Sayı

Coşkun, Sezai, “İnce Memed’in Yolunu Kesen ‘Rahmet’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.30-33.

Aslan, Bahtiyar, “ ‘Teneke’ Başarılı Bir Roman mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.34-37.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Edebiyatçı Kimliğine Siyasetin Gölgesi Düşmesin/ Yaşar Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.38-39.

Genç, Erhan, (Murat Gülsoy ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Oğuz Atay’ı Okumaya Başladım Ve...”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.50-54.

Kapusuzoğlu, M. Burhanettin, “Selânik, Âh Selânik!”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.68-69.

Öztürkçü, İbrahim, “Süleyman Nazif’in Evinde ‘Bir İçtima’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.70-73.

Kuntay, Midhat Cemal (Aktarma), “Bir İçtima”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.72-75.

Şahin, Seyhun, (Suphi Saatçi ile Söyleşi), “(Kırkambar) Suphi Saatçi, Şiirlerini Kitaplaştırdı, Başımın Tacı Kerkük, Suhipi Saatçi”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.76-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kosova Şairleri Güldestesi, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.81.

499. Sayı (Mayıs 2015)

Nâzım H. Polat, “Necip Fâzıl’ın İlk Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.16-17.

Türk Edebiyatı, (*Kırım Mecmuası*’ndan Aktarma), “Üstad-ı Muhterem Orhan Midhat Bey’e Yâd-ı Hazîn”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.17-18.

Aslan, Bahtiyar, “Haldun Taner ve Necip Fâzıl’ın El/leri”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.20-23.

Kanter, M. Fatih, “Haldun Taner’in Hikâyeciliği”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.24-26.

Kütükçü, Tamer, “Gayya Kuyusu”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.28-31.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Bülbül’ün Kırk Şarkısı’nı İskender Pala’dan Dinlemek”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.32-34.

Atakan, Hülya, “Babur ve Okuma Aşkı”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.36-41.

Genç, Erhan, (Ayşe Göktürk Tunceroğlu ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Amerika’da Türkçeyi Vatan Edindim”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.42-46.

Karakılıç, Selçuk, “Faruk Nafiz, Yassıada’da Nasıl Savundu?”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.66-71.

Coşar, Said, “Karikatürlerde Bir ‘Çalığışu’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.72-75.

Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Beyrut, Filistin, Namlus İzlenimleri, Cenap Şahabettin, (Haz. Tayfun Haykır)”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.77.

500. Sayı

Uçman, Abdullah, “Türk Ocakları’nın Efsanevî Reisi”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.48-53.

Gökçek, Fazıl, “Refik Halid-Yakup Kadri Dostluğunun Yol Kazaları”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.78-82.

Narlı, Mehmet, “1950-1980 Arası Türk Şiiri Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.84-87.

Coşkun, Sezai, “Son Dönem Türk Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.88-92.

Uslu Kaya, Berna, “Peyami Safa’nın Mahşer Romanı Yahut Millî Meczup Nihat”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.94-97.

Coşar, Said, “Karikatüristlere Göre Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.98-103.

Safa, Peyami, (Akbaba’dan Aktarma), “Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.102-103.

Polat, Nâzım H., “Ömer Seyfettin Öğretmenlikten Nasıl Ayrıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.104-107.

Mert, Talip, “Necip Fâzıl’a İsmi Verilen Büyük Dede Kısakürekzâde Ahmed Necib Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.108-109.

Karakılıç, Selçuk, “Ortaç’tan Menderes’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.110-115.

Özbeyli, Deniz, “Ben Seni Artık Nasıl Seveyim Andre Gide?”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.142.

Genç, Erhan, (Âlim Kahraman ile Söyleşi),“(Nasıl Yazar Oldular) Yazarken Sessizlik İsterim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.156-159.

Bayram, Sibel, (Cemaleddin Latîç ile Söyleşi), “Sosyalist Rejim Sürecinde Sadece Sol Görüşlü Türk Şairlerini Okuduk”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.174-177.

Kutalmış, Sadık, “Yahya Kemal’in Manevi Huzurunda İcazet Diledim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.202-205.

Turnagil, Nâzım, “(Kırkambar) Cennetin Son Saatleri, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.209-210.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yeni Yol Arkadaşları, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S. 500, Haziran 2015, ss. 210-211.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Refik Halid Karay’dan İki Kitap Daha, Türkçenin Tadı ve Âhengi, Ağaç ve Ahlâk, Refik Halit Karay”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.211.

Mete, Muhsin, “(Kırkambar) Dede Korkut Anıt Duvarı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.212-214.

3.2.KONU YA/HA KKINDA YAZILANA GÖRE YAZILAR

A. Vahap Akbaş [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) A. Vahap Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.78.]

A. Yağmur Tunalı [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Melâl Burcu, A. Yağmur Tunalı”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.77-78.]

Abay [Duvlaton, Mirjakıp, (Çev. Ömer Küçükmehtmetoğlu), “Abay”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.42-43.]

Abbas Sayar [Beritli, A. Cihat, (Ahmet Güner Sayar ile Söyleşi), “Abbas Sayar Anadolu’nun Bir Çılgılığıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.36-39.]

Abbas Sayar [Tokel, Bayram Bilge, “Abbas Sayar’ın Yozgat’ı, Yozgat’ın Abbas Sayar’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.40-44.]

Abdullah Cevdet [Türk Edebiyatı, “Piyer Loti Şerefine Ziyafet Mönösü”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.20.]

Abdullah Ziya Kozanoğlu [Mocan, Ahmet, “Abdullah Ziya Kozanoğlu ve Tarihî Romanları”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.18-23.]

Abdurrahim Balcıoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Abdurrahim Balcıoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.79.]

Abdurrahim Karakoç [Aslan, Bahtiyar, “Lâmbada Titreyen Alev Üşüyor”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.72-74.]

Abdurrahim Karakoç [Korkmaz, Aziz, “Adam Gibi Bir Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.72-75.]

Abdülhak Hâmit Tarhan [Uçman, Abdullah, “Ölümünün 70. Yılında Abdülhak Hâmid”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.60-65.]

Abdülhak Hamit Tarhan [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın Sancılı Hariciye Yılları, Ali Aziz Efendi’den Yahya Kemal’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.18-25.]

Abdülhak Hamit Tarhan [Coşar, Said, “Karikatür Penceresinden Şair-i Azam Abdülhak Hâmid”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.15-17.]

Abdülhak Hamit Tarhan [Çoruk, Ali Şükrü, “Abdülhak Hâmid Yahud ‘Zoraki Propagandist’”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.28-33.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Türk Edebiyatı, “İki Romancı: Biri Meyveye Dost, Diğeri Düşman”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Karakılıç, Selçuk, (Necmettin Turinay ile Söyleşi), “Abdülhak Şinasi Olmasaydı, Tanpınar ‘Beş Şehir’i Yazamazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.4-11.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Türk Edebiyatı, “Abdülhak Şinasi’nin Yayımlanacak Eserleri”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.9.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Enginün, İnci, “ ‘Geçmiş Zaman Peşinde’ Abdülhak Şinasi”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.12-15.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Türk Edebiyatı, “Taha Toros, Abdülhak Şinasi’nin Yakın Dostlarındandı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.14-16.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Uçman, Abdullah, “Abdülhak Şinasi Hisar’ın Romanları ve Romancılığı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.18-21.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Ayvazoğlu, Beşir, “Abdülhak Şinasi Hisar Hakkında Bazı Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.22-25.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Turinay, Necmettin, “Büyük Yazarı Vefatının 50. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.12-17.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Turinay, Necmettin, “Şairlerin Abdülhak Şinasi Okuması - I”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.16-18.]

Abdülhak Şinasi Hisar [Turinay, Necmettin, “Şairlerin Abdülhak Şinasi Okuması / II”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.14-17.]

Abdüllatif Benderlioğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Abdüllatif Benderlioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.79.]

Adalet Ağaoğlu; *Fikrimin İnce Gülü* [Öksüz, Mert, “Mercedes Sevdası”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.58-63.]

Adalet Ağaoğlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “ ‘Dar Zamanlar’ ın Dördüncü Halkası Dert Dinleme Uzmanı”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.68-71.]

Adem Turan [Yazgiç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Şiir Taşı, Adem Turan”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.78-79.]

Adonis [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Suriyeli Şair Adonis’e Almanya’dan Ödül”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.78-79.]

Afet Ilgaz [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Afet Ilgaz”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.82.]

Agâh Sırrı Levend [Kacıroğlu, Murat, “Arap Harfli Yayımlanmış Son Türk Romanı: *Acılar*”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.62-66.]

Ahmed Yesevî; Hayati Bice; *Pîr-i Türkistan Hoca Ahmed Yesevî* [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Pîr-i Türkistan Hoca Ahmed Yesevî, Hayati Bice”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.76-77.]

Ahmet Altan [Yetiş, Kâzım, “İsyân Günlerinde Aşk”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.87-89.]

Ahmet Cevat [Karaman, Erdal, “Azerbaycan’da Şair Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.44-47.]

Ahmet Erhan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ahmet Erhan”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.]

Ahmet Hamdi Tanpınar; Orhan Okay, *Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar* [Altunay, Nilay, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Biyografi, Tarihin Üvey Evladıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.4-12.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Ayvazoğlu, Beşir, “Bağdat Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.12-16.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “Ahmet Hamdi Tanpınar (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Ayvazoğlu, Beşir, (İnci Enginün ve Zeynep Kerman ile Söyleşi), “Tanpınar, Sükût Suikastına Uğradığına İnanıyordu!”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.4-17.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Dursunoğlu, Cevat, “Cevat Dursunoğlu’ndan Zeynep Kerman’a Tanpınar Hakkında Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.6-7.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Okay, M. Orhan, “Tanpınar ‘Tahayyülümüzde Kalsın Eski Hâliyle’”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.18-20.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Seval, Şahin, “Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Hikâyelerinde Ölüm İzleği”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.36-42.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin *Yaşadığım Gibi*’ye Düştüğü Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.58-59.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Atsız, Yağmur, “İki Züğürd: Tanpınar ve Balzac”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.44-54.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Ayvaz, Emre, “Tanpınar’ın Ölümü”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.46-47.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Ayvazoğlu, Beşir, “Manavkadı Camii ve Erguvan Ağacı”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.60-62.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Samsakçı, Mehmet, “Elâgöz Mehmet Efendi Mahallesi’nde Hayat”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.19-26.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Tanju, İzzet, “Tanpınar’ın Günlükler’i, Cemil Meriç’in Jurnal’i”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.40-41.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Anar, Turgay, “Gözün Vicdanı: Tanpınar ve Resim”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.32-36.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Huzur, ABD’de Yayımlandı, A Mind at Peace, Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.75.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Enginün, İnci, “Hangi Huzur”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.56-57.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Saatleri Ayarlama Enstitüsü Almandada, DasUhrenstell-institut, Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.75.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “Resimli Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.25.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Görgün, Tahsin, “Edebiyat ve Felsefe”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.46-55.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Bir İmzalı Kitap Hikâyesi Yahut Eski Basıma Yeni Kapak”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.78-79.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Tümer, Cem Şems, “Ahmet Hamdi Tanpınar’a Ait Belgelere Ek”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.46-49.]

Ahmet Hamdi Tanpınar; Orhan Okay, *Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar* [Altunay, Nilay, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Biyografi, Tarihin Üvey Evladıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.4-12.]

Ahmet Hamdi Tanpınar; Orhan Okay, *Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar* [Polat, Nâzım H., “Yazılamayacaklar”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.73-75.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Coşkun, Sezai, “Saatleri Ayarlama Enstitüsü’nde ‘Baba Kompleksi’”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.16-21.]

Ahmet Hamdi Tanpınar; *Mahur Beste* [Samsakçı, Mehmet, “Babasının Gölgesinde Bir Trajik Behçet Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.22-25.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Erdem, Ömer, “Şair Tanpınar ya da Şiirinde Olmayan Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.62-64.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Ayvazoğlu, Beşir, “Ahmet Hamdi Tanpınar’a Göre Ahmet Zeki Kocamemi”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.12-14.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Enginün, İnci, “Van Gogh Alive ile Rembrant ve Çağdaşları Sergileri Dolayısıyla”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.16-18.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi Fransızcaya Çevrildi”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.77.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Gariper, Cafer, “Tanpınar ve Kadının ‘Ne’liği”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.36-38.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.38.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Şahin, İbrahim, “Entelektüelin Hıncı ya da Tanpınar Paradoksu”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.44-48.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Şahin, İbrahim, “Tavan Arasında İki Yazar Ahmet Hamdi Tanpınar ve Oğuz Atay”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.24-29.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Yılmaz Çebin, Burcu-Depe, Deniz, (İbrahim Şahin ile Söyleşi), “Tanpınar’ın Geldiği Nokta, Sentezin İmkânsızlığıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.4-10.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Modernizmin Oyunu Oyunun Modernizmi: Tanpınar’da Oyun, Seval Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.82.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Aytaç, Gürsel, “Edebiyat Üzerine Makaleler’de Roman Eleştiri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.34-37.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Coşkun, Sezai, “Tanpınar Hakkında Yeni Kitaplar, Handan İnci, Orpheus’un Şarkısı, Murat Koç, Ahmet Hamdi Tanpınar Araştırmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.12-19.]

Ahmet Hamdi Tanpınar [Kahraman, Âlim, “Tanpınar’ın Gözden Kaçmış Bir Yazısı ‘Sabahın Eşiğinde’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.16-17.]

Ahmet Haşim [Enginün, İnci, “(Kırkambar) Zaruri Bir Açıklama”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.74.]

Ahmet Haşim [Ayvazoğlu, Beşir, “Bağdat Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.12-16.]

Ahmet Haşim [Orhanoğlu, Hayrettin, “Sanatçının İkinci Kez Doğumu: Anne İmgesi” **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.29-30.]

Ahmet Hâşim [Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul Sokaklarında Geceler”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.12-18.]

Ahmet Hâşim [Güreşir, S. Koralp, “Ahmet Hâşim’in Şiir Coğrafyası”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.38-43.]

Ahmet Hâşim [Eyüboğlu, Bedri Rahmi, (*Kültür Haftası*’ndan Aktarma), “Hocamız Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.6-7.]

Ahmet Haşim [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın İki İştahlısı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.38-44.]

Ahmet Hâşim [Özbek, Adem, “Ahmet Hâşim’in Kitaplarına Girmeyen Bir Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.12-14.]

Ahmet Hâşim [Gökçe, M. Selim, “Hâşim, Venedik’te Nasıl Mahsur Kaldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.50-55.]

Ahmet Hâşim [Türk Edebiyatı, “Ahmet Hâşim’in El Yazısıyla ‘Başım’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.56.]

Ahmet Hâşim [Coşar, Said, “Edebiyatçılar da Soyulur, Hem Nasıl!”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.58-61.]

Ahmet Hâşim [Gece, İmren, “Ahmet Hâşim’in Dikkatlerden Kaçmış Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.12-14.]

Ahmet Hâşim [Coşar, Said, “Karikatüristlere Göre Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.98-103.]

Ahmet Hâşim [Safa, Peyami, (Akbaba’dan Aktarma), “Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.102-103.]

Ahmet Hikmet Müftüoğlu [Gökçe, M. Selim, “Peşte’de İki Türkçü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.26-31.]

Ahmet Hikmet Müftüoğlu [Kutalmış, Sadık, “Budapeşte’de İki Diplomat Edebiyatçı Ahmet Hikmet ve Enis Behiç”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.34-38.]

Ahmet Kabaklı [Ayvazoğlu, Beşir, (Okuruma Mektuplar’dan Aktarma), “Ahmet Kabaklı’nın Şairliği ve Nurullah Ataç”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.34-35.]

Ahmet Kemal Akünel [Enginün, İnci, “Ahmed Kemal Akünel”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.42-46.]

Ahmet Mithat Efendi [Durgun, H. Harika, “(Kırkambar) Osmanlı Kapısında Büyümek, Fazıl Gökçek”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.75-76.]

Ahmet Mithat Efendi [Aslan, Serap, “Dekadanlar Tartışmasının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.55-57.]

Ahmet Mithat Efendi [Enginün, İnci, “Ahmet Midhat Efendi ve Mitoloji”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.11-14.]

Ahmet Mithat Efendi [İnci, Handan, “Ah, Şöyle İyi Bir Ahmet Mithat Biyografisi...”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.48-54.]

Ahmet Mithat Efendi [Türk Edebiyatı, “Avcı Midhat Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.67.]

Ahmet Mithat Efendi [Coşkun, Sezai, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Bir Hâce-i Evvel’e İhtiyaç Vardı, Ahmet Midhat Bu Rolü Üstlendi”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.4-9.]

Ahmet Mithat Efendi [Enginün, İnci, “Ahmet Midhat ve Sansür”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.10-14.]

Ahmet Mithat Efendi [Aytaç, Gürsel, “ ‘Müşâhedat’ Romanının Orijinal Kurgusu”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.16-19.]

Ahmet Mithat Efendi [Gökçek, Fazıl, “Ahmet Midhat Efendi’nin Romancılığı”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.20-23.]

Ahmet Mithat Efendi [Şahin, İbrahim, “Ahmet Mithat Efendi’de Dil ve Tahayyül”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.24-27.]

Ahmet Mithat Efendi [Çağın, Sabahattin, “Bir İlk Adım: Kıssadan Hisse”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.28-30.]

Ahmet Mithat Efendi [İnci, Handan, “Romanda İlk Baba-Oğul Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.32-35.]

Ahmet Mithat Efendi [Tüzer, İbrahim, “ ‘Merak’ ıyla, ‘Teşhis’ iyle, ‘Teklif’ iyle Eskimeyen Bir Yazar: Ahmet Midhat Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.36-42.]

Ahmet Mithat Efendi [Kasap, Ayşe, “Ahmet Midhat Efendi ve Çocuk”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.38-41.]

Ahmet Mithat Efendi [Çobanoğlu, Şaban, “Ahmet Midhat ve Fitnat Hanım’ın Mektuplarında Aşkın Dili, (Haz. Hakkı Tarık Us)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.44-49.]

Ahmet Mithat Efendi [Coşkun, Sezai, “Midhat Efendi’nin “Ben”lik Mücadelesi: Ben Neyim?”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.50-54.]

Ahmet Mithat Efendi [Korkmaz, Ferhat, “Ölümünün 100. Yılında Büyük Bir Romancıyı Anmak”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.56-61.]

Ahmet Mithat Efendi [Gür, Nagihan, “Midhat Efendi’ye Göre *Peder Olma Sanatı*”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.62-65.]

Ahmet Mithat Efendi [Şahin, Seval, “Ahmet Midhat Efendi Hakkında İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.66-69.]

Ahmet Mithat Efendi [Fahreddin, Rızaeddin, (Türkçesi: Ömer Küçükmehtetoğlu), “Ahmed Midhat ve Rusya Müslümanları”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.70-73.]

Ahmet Mithat Efendi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Osmanlı Kapısında Büyümek, Fazıl Gökçek”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74.]

Ahmet Mithat Efendi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl ve Feylosof Kızım, Ahmet Mithat Efendi, (Haz. F. Samime İnceoğlu, Zeynep Süslü Berktaş)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74-75.]

Ahmet Mithat Efendi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Başmuharririn Musikişinaslığı: Ahmet Mithat ve Müzik, Fazıl Arslan”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.75.]

Ahmet Mithat Efendi [Polat, Ahmet, “Ahmet Mithat Efendi ve Nizâ-ı İlm ü Dîn”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.46-51.]

Ahmet Mithat Efendi [Durgun, H. Harika, “Haydut Montari Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.42-44.]

Ahmet Mithat Efendi [Kasap, Ayşe, “Satılık Kütüphaneler”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.65-66.]

Ahmet Mithat Efendi [Şahin, Seval, “Ahmed Midhat Efendi ve Bir Romanı Şeytankaya Tılsımı”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.66-68.]

Ahmet Mithat Efendi; *ŞeytankayaTılsımı;Müşahadat* [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Ahmet Mithat Efendi Külliyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.74-75.]

Ahmet Mithat Efendi [Atay, Selçuk, “(Kırkambar) Ahmet Mithat Anlatılarında Kimlik İnşası ve Modernizm, İbrahim Tüzer”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.79-80.]

Ahmet Muhip Dıranas [Andı, M. Fatih, “Mahallenin Çapkın Kızı Fahriye Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.27-29.]

Ahmet Muhip Dıranas [Türk Edebiyatı, “Resimli Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.25.]

Ahmet Muhip Dıranas [Poyraz, Esra, “Sinema Tekniği ve Fahriye Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.50-53.]

Ahmet Muhip Dıranas [Oral, Haluk, “Baudelaire’den Ahmet Muhip Dıranas’aBalkon’dan Bir Selâm”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.60-64.]

Ahmet Muhip Dıranas [Eğilmez Kaya, Hatice, “Olvido’ya Övgü”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.72-73.]

Ahmet Rasim [Gökçe, M. Selim, “Ahmet Râsim Balıkçıda”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.49-50.]

Ahmet Rasim [Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul Sokaklarında Geceler”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.12-18.]

Ahmet Rasim [Coşar, Said, “Ahmet Rasim’in Karikatürize Hâlleri”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.36-38.]

Ahmet Rasim [Düşgün, Umut, “Muallim Nâci ve Ahmet Rasim’in İlkMektep Yılları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.24-29.]

Ahmet Ümit [Aytaç, Gürsel, “ ‘Sultanı Öldürmek’ Romanında Kurgu ve Anlatım”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.52-54.]

Ahmet Ümit [Çakır, Tevfik-Gençtürk, Esin, (Ahmet Ümit ile Söyleşi), “Edebiyat Benim İçin Bir Mutlu Olma Aracı ve Biçimidir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.28-34.]

Ahmet Vefa [Gökçe, M. Selim, “Safa’nın Merveşi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.34-41.]

Ahmet Yesevî [Bice, Hayati, “Osmanlı ve Türk Yurtlarındaki Yesevî Etkisi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.61-65.]

AiméCésaire [Aydın, Cemal, “Hür Olmak Köle Olmaktan Daha Zordur”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.73-75.]

Aka Gündüz [Uğurcan, Sema, “Anadolu Yollarında Üç Yazar”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.17-23.]

Aka Gündüz [Öztürkçü, İbrahim, “Aka Gündüz’ün Âkif ve Ebced Seferberliği”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.72-75.]

Aleksandr İsayeviçSoljenitsin [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aleksandr Soljenitsin”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.80.]

Aleksandr Puşkin [Kuntay, Midhat Cemal, (*Son Posta*’dan Aktarma), “Şair Puşkin ve Çar Nikola”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.42-43.]

Ali Akbaş [Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Üç Kitapta Ali Akbaş Şiiri; *Eylüle Beste, Turna Göçü, Erenler Dîvânında*, Ali Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.70-71.]

Ali Akbaş [Türk Edebiyatı, “Ali Akbaş’ın Şiirleri Azeri Türkçesinde; Seçilmiş Şiirler, Ali Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.79.]

Ali Ayçıl [Dağlı, Nihat, “(Kırkambar) Sur Kenti Hikâyeleri, Ali Ayçıl”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.74.]

Ali Ayçıl [Genç, Erhan, (Ali Ayçıl ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Yazarken Tercihim, Kendi Odam, Kendi Masam”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.62-65.]

Ali Canip Yöntem [Argunşah, Hülya, “Yeni Lisan Hareketi Yüz Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.4-10.]

Ali Çolak [Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Şair Dedğin, Ali Çolak”, **TürkEdebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.79.]

Ali Ekrem Bolayır [Ayvazoğlu, Beşir, “Cezmi’nin İntiharı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.4-9.]

Ali Ekrem Bolayır [Türk Edebiyatı, (*Rûh-ı Kemal*’den Aktarma), “Ali Ekrem’in Babası Nâmık Kemal’i Anlattığı Eseri Rûh-ı Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.6-7.]

Ali Kemal [Berksoy, Berkiz, “(Kırkambar) Edebiyyât-ı Hâkikiyye Dersleri, Ali Kemal, Bahriye Çeri”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.77-78.]

Ali Kemal [Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Ali Kemal: Bir Muhalif’in Hikâyesi, Faruk Gezgin”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.76-77.]

Ali Osman Dönmez [Coşkun, Sezai, “Parçalanmış Bir Rüyanın ‘Ebruli Düşler Albümü’”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.68-70.]

Ali Püsküllüoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ali Püsküllüoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.111.]

Ali ŞîrNevâî [Bekova, Nazzara, (Çev. NodirKhonKhasanovî), “Ali ŞîrNevâî’nin Divân-ı Fânî Adlı Eseri Üzerine Yapılan Çalışmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.71-74.]

Ali Ulvi Kurucu [Aslan, Celal, “Âkif’in İzinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.58-60.]

Alice Munro [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 2013 Nobel Edebiyat Ödülü Alice Munro’ya Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.79.]

Âlim Kahraman [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatın İç Yapısı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.77.]

Âlim Kahraman [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Büyük Göçmen Kuş Yahya Kemal Beyatlı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.76-77.]

Âlim Kahraman [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cahit Zarifoğlu’yla Yedi Yıl, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79.]

Âlim Kahraman [Genç, Erhan, (Âlim Kahraman ile Söyleşi),“(Nasıl Yazar Oldular) Yazarken Sessizlik İsterim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.156-159.]

Alphan Akgül [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlamın Sesi, Yahya Kemal Beyatlı’nın Şiir Estetiği, Alphan Akgül”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78.]

Anar [Kutalmış, S., “(Kırkambar) Bir Başka Gözle Nazım Hikmet, Nazım Hikmet/ Kerem Gibi, Anar”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.71-72.]

André Gide [Selim, Afşın, “André Gide Bursa’da”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.60-62.]

Andre Gide [Özbeyli, Deniz, “Ben Seni Artık Nasıl Seveyim Andre Gide?”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.142.]

André Malraux [Malraux, Madelenie, (Çev. Cemal Aydın), “Kocam André Malraux”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.70-71.]

Antoine de Saint- Exupéry [Çağlar, Yusuf, “Küçük Prens Furyası”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.58-60.]

Arif Damar [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Arif Damar”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.80.]

Ârif Nihat Asya [Gezeroğlu, Senem, “(Kırkambar) Ârif Nihat Asya İhtişamı, Yavuz Bülent Bâkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.76-77.]

Arthur Rimbaud [Coşkun, Sezai, “Cins Şair Olmanın Ortaklığı Rimbaud ve Necip Fâzıl”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.26-29.]

Asaf Hâlet Çelebi [Orhanoğlu, Hayrettin, “Asaf Hâlet’in Aynasındaki Zaman”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.16-19.]

Asaf Hâlet Çelebi [Karay, Refik Halit, (*Üç Nesil Üç Hayat*’tan Aktarma), “Şimdiki Şairler”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.18-19.]

Asaf Hâlet Çelebi [Akın, Hüseyin, “Bir Çelebi Şair: Asaf Hâlet”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.20-22.]

Asaf Hâlet Çelebi [Okay, Orhan, (*Silik Fotoğraflar*’dan Aktarma), “Asaf Hâlet Şiir Okuyor”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.22.]

Asaf Hâlet Çelebi [Demirkıran, Kabil, “Asaf Hâlet Çelebi’de Masallar ve Düşler”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.23-26.]

Asaf Hâlet Çelebi [Acar, Zafer, “Şiiri Kelime, Kelimesi Şiir Olan Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.27-31.]

Asaf Hâlet Çelebi [Taner, Haldun, (*Ölür İse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil*’den Aktarma), “Beylerbeyili Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.28-29.]

Asaf Hâlet Çelebi [Gökçe, M. Selim, “Asaf Hâlet Çelebi Karikatürleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.32-35.]

Asaf Hâlet Çelebi [Dirin, İlyas-Yıldırım, Tahsin, “Asaf Hâlet’in Kitaplara Girmemiş Yazıları”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.36-38.]

Asaf Hâlet Çelebi [Sollelli, (*Hafta*'dan aktarma) “Çelebi ve Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.37-38.]

Asaf Hâlet Çelebi; *Kadıncığım* [Öztürk, Yakup, “Asaf Hâlet Çelebi'nin *Kadıncığı*”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.60-63.]

Asaf Hâlet Çelebi [Koşar, Emel, “Asaf Hâlet Çelebi'nin Şiirlerinde Mitsel Zaman”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.34-37.]

Asaf Hâlet Çelebi [Ayvazoğlu, Beşir, “Büyük Bir Şairin Küçük Memur Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.12-18.]

Asaf Hâlet Çelebi [Okay, Orhan, “(Kırkambar) Asaf Hâlet'in Maaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.76.]

Asaf Hâlet Çelebi [Sakarya, Sümeyye, “Asaf Hâlet Çelebi'nin ‘Nûrusiyâh’ Şiirini Yeniden-Okuma Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.54-56.]

Asaf Hâlet Çelebi [Türk Edebiyatı, “Kremalı Pasta Yürüten Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.75.]

Asaf Hâlet Çelebi [Türk Edebiyatı, (*Yusuf Çağlar Arşivi*'nden Aktarma), “(Hazine-i Evrak) Asaf Hâlet'in Bir Mukavelesi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.54.]

Asaf Hâlet Çelebi [Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatında Budizm ve Asaf Hâlet Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.10-16.]

Aslı Erdoğan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aslı Erdoğan, İsveççe, Norveççe ve Fransızcada”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.79-80.]

Âşık Çelebi; *Meşâ'irü's-Şu'arâ* [Türk Edebiyatı, “Meşairü's-Şuara”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.47.]

Âşık Çelebi; *Meşâ'irü's-Şu'arâ* [Muhsin, Macit, “(Kırkambar) Âşık Çelebi Tezkiresi, Meşâ'irü's-Şu'arâ, Haz. Filiz Kılıç”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.76-77.]

Âşık Çelebi [Alptekin, Leylâ, “(Kırkambar) Âşık Çelebi ve Şairler Tezkiresi Üzerine Yazılar, Haz. Hatice Aynur, Aslı Niyazioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.71-72.]

Âşık Reyhanî [Malkoç, M. Nihat, “(Kırkambar) Âşıklar Geleneği ve Âşık Reyhanî”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.79-80.]

Ata Terzibaşı [Saatçi, Suphi, “Türkmenlerin Ulu Çınarı”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.74-77.]

Ata Terzibaşı [Türk Edebiyatı, “Terzibaşının Ölümsüz Eseri: Kerkük Şairleri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.76.]

AubryGwenaël [David, Catherine, (Çev. Cemal Aydın), “Estetikte Güzellik ve Çirkinlik”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.54-57.]

Ayşe Erbulak [Şahin, Ayşe, “Çok Şekerli Ölüm’den Limoni Ölüm’e Bir Yolculuk”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.46-49.]

Ayşe Göktürk Tunceroğlu [Genç, Erhan, (Ayşe Göktürk Tunceroğlu ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Amerika’da Türkçeyi Vatan Edindim”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.42-46.]

Ayşe Şasa [Ayvazoğlu, Beşir, (*Defterimde Kırk Suret*’ten Aktarma), “Batı’ya Gide Gide Doğu’ya Çıkan Kadın Ayşe Şasa”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.16-18.]

Ayvaz Dede [Yorulmaz, Hüseyin, “Akhisarlı Ayvaz Dede”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.70-73.]

Babur Şah [Atakan, Hülya, “Babur ve Okuma Aşkı”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.36-41.]

Bağdatlı Ruhî [Öztoprak, Nihat, “Şair Rûhî’nin Gözüyle Bağdat”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.22-26.]

Bahaeddin Özkişi [Erbay, Nazire, “Bahaeddin Özkişi’nin Yayınlanmamış İki Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.32-34.]

Bahtiyar Vahapzade [Karaman, Erdal, “Azerbaycan’da Şair Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.44-47.]

Bahtiyar Vahabzade [Ayvazoğlu, Beşir, “Büyük Dost: Bahtiyar Vahabzade”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.30-32.]

Bahtiyar Vahabzade [Türk Edebiyatı, (Bahtiyar Vahabzade ile Söyleşi), “Vahabzade’ye Göre Glastnost ve Perestroika”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.32-35.]

Bahtiyar Vahabzade [Karaman, Erdal, “Bahtiyar Vahabzade’nin Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.36-41.]

Bahtiyar Vahabzade [Türk Edebiyatı, “Bahtiyar ve Şehriyar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.40-41.]

Bahtiyar Vahabzade [Kafarlı, Ramazan, “Bahtiyar Vahabzade’nin Son Günleri ve Son Şeirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.47-51.]

Bahtiyar Vahabzade [Schmiede, H. Ahmed, (Aktaran: *Türk Edebiyatı*), “(Kırkambar) H. Ahmed Schmiede’de Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.73.]

Bahtiyar Aslan [Polat, Adem, “(Kırkambar), Bahtiyar Aslan’ın Sessiz Hikâyeleri, Kentin Haberi Yok, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.75-76.]

Bahtiyar Aslan [Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Günebakan, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.75-76.]

Bahtiyar Aslan [Özsoy Erdoğan, Funda, “Zamana Dokunan Hikâyeler ‘Kentin Haberi Yok’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.66-67.]

Bahtiyar Aslan [Turnagil, Nâzım, “(Kırkambar) Cennetin Son Saatleri, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.209-210.]

BálintBallasi [Yavuz, Cem, “Şiirin Altın Çağında Karşılaşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.44-50.]

Batı Edebiyatı [Açıkgöz, Namık, “Batı Edebiyatına Shakespeare Penceresinden Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.10-13.]

Baudelaire [Oral, Haluk, “Baudelaire’den Ahmet Muhip Dıranas’aBalkon’dan Bir Selâm”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.60-64.]

Bedri Rahmi Eyüboğlu [Kanık, Orhan Veli, (Aktaran: *Türk Edebiyatı*), “İstanbul’un En Güzel Yeri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.70-71.]

Bedri Rahmi Eyüboğlu [Türk Edebiyatı, “Bedri Rahmi’nin Nakışlı Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.70-71.]

Bedri Rahmi Eyüboğlu [Eyüboğlu, Bedri Rahmi, “Nakşı Küçümseyenlere”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.72-75.]

Bedri Rahmi Eyüboğlu [Bilen Buğra, Hatice, “Edebiyatçı Ressamlar, Ressam Edebiyatçıları”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.26-31.]

Bedri Rahmi Eyüboğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bedri Rahmi Eyüboğlu 100. Doğum Yıldönümünde New York’ta”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.79.]

Bedri Rahmi Eyüboğlu [Tan, Nail, “Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun Şiirlerinde Halk Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.66-70.]

Behçet Necatigil [Kazıcı, H. Mustafa, “Necatigil ve Çağın Eleştirisi”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.70-74.]

Behçet Necatigil [Çağlar, Yusuf, “(Kırkambar) Necatigil’in Yeldeğirmenleri ve Müemmil Kulen”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.76-79.]

Behçet Necatigil [Narlı, Mehmet, “Behçet Necatigil’in Poetikası”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.36-40.]

Behçet Necatigil [Demirkıran, Kabil, “Necatigil’e Göre, ‘Okur’ Olmak/ ‘Necatigil’e Göre Okur’ Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.41-44.]

Behçet Necatigil [Örgen, Ertan, “Mikrokozmos ve Gelenek: Necatigil Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.45-49.]

Behçet Necatigil [Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Ahmet Caferoğlu ve Behçet Necatigil”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.46-47.]

Behçet Necatigil [Bulut, Hülya, “Behçet Necatigil’in Şiir Dünyasına Başka Bir Eksenden Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.50-53.]

Behçet Necatigil [Kütükçü, Tamer, “Geleneksel Anlatılardan Absürd Tiyatroya ‘Yıldızlara Bakmak’”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.54-58.]

Behçet Necatigil [Dicle, Esra, “ ‘Kutularda Sinek’ Oyunu ve Yazarın Yalnızlığına Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.59-62.]

Behçet Necatigil [Çıkla, Selçuk, “ ‘Şiir-Hikâye’ Şairi Behçet Necatigil ve Poetik Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.63-65.]

Behçet Necatigil [Akın, Hüsrev, “Behçet Necatigil’de İnançsızlık”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.66-70.]

Behçet Necatigil [Dirin, İlyas, “Necatigil’in Şiir, Yazı ve Röportajlarının Yayınılandığı Dergiler”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.69.]

Behçet Necatigil [Yeniay, Müesser, “Şiir Özerkliği: Necatigil’den İkinci Yeni’ye”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.66-69.]

Bekir Sıtkı Erdoğan [Erdoğan, Bekir Sıtkı, (*Türk Edebiyatı*’ndan Aktarma), “Yahya Kemal’le Nasıl Tanıştım”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.76.]

Bekir Sıtkı Erdoğan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bekir Sıtkı Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.83.]

Bekir Sıtkı Erdoğan [Ünlü, Özcan, “Aruzun Dirilti Şair: Bekir Sıtkı Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.75-77.]

Beydeba [Özsoy Erdoğan, Funda, “Kelile ve Dimne’yi Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.48-51.]

Bilâl Kemikli [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sûfi Aşk ve Ölüm, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75-76.]

Bilâl Kemikli [Melek, Dikmen, “(Kırkambar) Süleyman Çelebi ve Mevlit, Editör: Mustafa Kara, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.74-75.]

Bilâl Kemikli [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bursalı Lâmiî Çelebi ve Dönemi, Editör: Bilâl Kemikli, Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75-76.]

Birinci Dünya Savaşı [Coşkun, Sezai, “(Kırkambar) I. Dünya Savaşı Hikâyeleri, Nesime Ceyhan”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.81.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Çetinkaya, Yalçın, “Türk Musikisinde Dönemlendirme”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.12-18.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Gökçe, M. Selim, “İtrî’nin Eserleri, Akıl Kalp Bütünlüğünün Akıldaki Yansımasıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.4-9.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Ayangil, Rûhî, “Ölümünün 300. Yıldönümünde Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.4-6.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Mert, Talip, “On Yedinci Asrın Üçüncü ‘Çelebi’si Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.8-12.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Kütükçü, Tamer, Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.14-19.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Türk Edebiyatı, “İtrî’nin Kabri Nerede”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.18-19.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal’in ‘İtrî’ Şiirinin Kaynağı”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.20-25.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Rauf Yekta Bey, (*Tevhîd-i Efkâr*’dan Aktarma), “Mebahis-i Musikiyye”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.22-25.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Kakan, Mehmet Emin, “Engellenen Bir Konserin Traji-Komik Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.28-33.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Kam, Ruşen Ferid, “Büyük Bestekârimız İtrî Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.34-35.]

Buhûrîzâde Mustafa İtrî [Türk Edebiyatı, “İtrî ve Dönemine Disiplinlerarası Bakışlar”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.64-65.]

Bursalı Lâmiî Çelebi [Özçelik, Kenan, “(Kırkambar) Mevlidü’r-Resûl, Bursalı Lâmiî Çelebi, Haz. Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.72.]

Bursalı Lâmiî Çelebi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bursalı Lâmiî Çelebi ve Dönemi, Editör: Bilâl Kemikli, Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75-76.]

Cafer Keklikçi [Güngör, Recep Şükrü, “(Kırkambar) Cafer Keklikçi’nin Tahammül Şeridi;Tahammül Şeridi, Cafer Keklikçi”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.76-77.]

Cahit Koytak [Aslan, Bahtiyar, “Yoksulların ve Şairlerin Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.65-66.]

Cahit Külebi [Çağın, Sabahattin, “Cahit Külebi’nin ‘İstanbul’ ve ‘Hikâye’ Şiirlerini Yeniden Okuma Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.59-63.]

Cahit Öney [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İbnülemin Mahmud Kemal ve Cahit Öney”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.80.]

Cahit Sıtkı Tarancı [Yıldız, A. Hamit, “Yarım Kalan Şarkı/ Cahit Sıtkı’nın Sanatkârın Ölümü Şiirini Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.42-46.]

Cahit Sıtkı Tarancı; *Ziya’ya Mektuplar* [Şahin, Özge, “Ziya’ya Mektuplar Nasıl Katledildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.35-38.]

Cahit Sıtkı Tarancı [Atakan, Hülya, “Kar Olmuş Yağıyorum, Kimse Farkında Değil, Dağlara, Ovalara, Şehirlere...”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.44-48.]

Cahit Sıtkı Tarancı [Acar, Zafer, “Cahit Sıtkı’nın ‘Ziya’ya (Günümüz Şairine) Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.52-57.]

Cahit Sıtkı Tarancı [Aslan, Bahtiyar, “Cahit Sıtkı’yı ve Şiirini Sevmek”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.56-59.]

Cahit Sıtkı Tarancı [İssı, A. Cüneyt, “Cahit Sıtkı İçin Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.60-61.]

Cahit Zarifoğlu [Taşcıoğlu, Yılmaz, “Türk Şiirinin İnsanı ve “Yedi Güzel Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.34-39.]

Cahit Zarifoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cahit Zarifoğlu’yla Yedi Yıl, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79.]

Can Bahadır Yüce [Altunyay, Korhan, “Can Bahadır Yüce’nin ‘Ölüm ve Kapılar’ Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.37-40.]

Cem Yavuz [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) 20 Ölümsüz Şarkı Ve’s-Samt, Cem Yavuz”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.80-81.]

Cemal Süreya [Orhanoglu, Hayrettin, “Sanatçının İkinci Kez Doğumu: Anne İmgesi” **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.29-30.]

Cemal Süreya [Koç, Okan, “Şiirimizin Folklorla İmtihanı”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.51-54.]

Cemal Süreya [Karaca, Alâattin, “İkinci Yeni’nin Terk Edilmiş Âsi Çocukları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.60-65.]

Cemalettin Latiç [Abak, Şaban, “(Kırkambar) Latiç’in Gözüyle ‘Srebrenitsa Cehennemi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.76.]

CemalettinLatiç [Bayram, Sibel, (Cemaleddin Latiç ile Söyleşi), “Sosyalist Rejim Sürecinde Sadece Sol Görüşlü Türk Şairlerini Okuduk”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.174-177.]

Cenap Şahabettin [Ayvazoglu, Beşir, “Bağdat Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.12-16.]

Cenap Şahabettin [Derman, M. Uğur, “Mâhir İz Hoca’ya Göre CenabŞahabeddin”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.26-27.]

Cenap Şahabettin [Karataş, Turan, “İstanbul’da Bir Ramazan”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.62-64.]

Cenap Şahabettin [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İstanbul’da Bir Ramazan, Cenap Şahabettin, (Haz. Abdullah Uçman)”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.76.]

Cenap Şahabettin [Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Beyrut, Filistin, Namlus İzlenimleri, Cenap Şahabettin, (Haz. Tayfun Haykır)”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.77.]

Cengiz Aytmatov [Sarigül, Ahmet, “Dağlar Devrilmesin”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.18-23.]

Cengiz Aytmatov [Şahin, Veysel, “15. Uluslararası Hazar Şiir Akşamları/ Elazığ’dan Cengiz Aytmatov Geçti”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.64-67.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgızistan’da ‘Cengiz Aytmatov Yılı’”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.79.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cengiz Aytmatov”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.106.]

Cengiz Aytmatov [Kaya, Hüseyin, “(Kırkambar) Elveda Koca Türk”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.106-107.]

Cengiz Aytmatov [Aslan, Bahtiyar, (Ramazan Korkmaz, Ahmet Buran, AbdıldacanAkmataliyev, Oraz Yağmur, SabirRüstemhanlı ile Söyleşi), “Türk Dünyası Yazarları Aytmatov’u Tartışıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.4-11.]

Cengiz Aytmatov [Söylemez, Orhan, “Ata-Beyit’ten Ana-Beyit’e”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.12-17.]

Cengiz Aytmatov [Sarigül Şonbaeva, Güzel, “SubSpecieMortis”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.18-22.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “Elveda Derken”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.20-21.]

Cengiz Aytmatov [Korkmaz, Mutlu, (Cengiz Aytmatov ile Söyleşi), “Ben Evrensel Anlamda İnsanı Anlatıyorum”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.24-29.]

Cengiz Aytmatov [Aytmatov, Cengiz, (2 Mayıs 1992’de İLESAM Konuşması) “Turan Ülkesi’nin Rönesansı Tomurcuk Açıyor!”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.26-29.]

Cengiz Aytmatov [Sağlam, Nuri, “Emine Ele Sormuş Aşkını, Cemile Yüreğine”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.30-35.]

Cengiz Aytmatov; *Cemile* [Aragon, Louis, (Çev. Cemal Aydın), “Dünyanın En Güzel Aşk Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.36-39.]

Cengiz Aytmatov [Çağın, Sabahattin, “Tabiattan ve Musikiden Doğan Aşk: Cemile”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.40-44.]

Cengiz Aytmatov [Korkmaz, Ramazan, “Aytmatov Anlatılarında ‘Kutsal Yunak’”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.50-53.]

Cengiz Aytmatov [Asanova, U., (Çev.Lilia Alkaya), “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Kültür Bunalımının Felsefesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.54-58.]

Cengiz Aytmatov [Bayhan, Nevzat, “Aytmatov’un Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.59.]

Cengiz Aytmatov [Bayhan, Nevzat, “Ahde Vefanın En Güzel Örnekleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.59.]

Cengiz Aytmatov [Akmataliyev, Abdıldacan, (Çev. Mehmet Özeren), “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Özgürlük ve Baş Eğmeme Fikri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.60-63.]

Cengiz Aytmatov [Rüstemhanlı, Sabir, “Qırğısıztan’ın Dünyaya En Büyük Hediyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.68-71.]

Cengiz Aytmatov [Kolcu, Ali İhsan, “Bozkırdaki Bilge’yi Uğurlarken”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.72-74.]

Cengiz Aytmatov [Buran, Ahmet, “Kırgızistan’da Sovyet-Rus Katliamı ve Cengiz Aytmatov”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.76-81.]

Cengiz Aytmatov [Kıdıraliyeva, Bübüyra, “BübüyraKıdıraliyevaÇon-Taş Katliamını Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.78-79.]

Cengiz Aytmatov [Oğuz, Gülçin, “Kassandra Damgası”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.82-84.]

Cengiz Aytmatov [Atsız, Yağmur, “Bozkırda Bir Eşkin At”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.86-88.]

Cengiz Aytmatov [Doğan, D. Mehmet, “Cengiz Aytmatov “Beyaz Gemi”de”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.89-90.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “Elazığ’da Aytmatov’a Saygı Günleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.91.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “Doğu Türkistan Göçmenler Derneği Aytmatov’u Andı”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.91.]

Cengiz Aytmatov [Naskali, Emine Gürsoy, “Aytmatov’un Düşündürdükleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.95-97.]

Cengiz Aytmatov; *Ebedî Gelin-Dağlar Yıkıldığı Zaman* [Açıkgöz, Namık, “Küreselleşmeye Direnen Pars”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.98-99.]

Cengiz Aytmatov [Çokyigit, Coşkun, “Aytmatov’un Sinema Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.100-104.]

Cengiz Aytmatov [Bargan, Hüseyin, “Kalemi Güneşli Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.61-62.]

Cengiz Aytmatov [Çonoğlu, Salim, “Cengiz Aytmatov’un Yozlaşmış Tipleri”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.49-55.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cengiz Aytmatov, (Editör: Ramazan Korkmaz)”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.76.]

Cengiz Aytmatov [Aytmatov, İlgez, (Aktaran: Ömer Küçükmehtetoğlu), “Aytmatovların Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.64-67.]

Cengiz Aytmatov [Kalıbay, Jarılkab, (Türkçesi: Ömer Küçükmehtetoğlu), (Cengiz Aytmatov ile Söyleşi), “Prestroyka Başlamasaydı, Üçüncü Dünya Savaşı Başlayabilirdi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.55-61.]

Cengiz Aytmatov [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgız Edebiyatına Dair İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.75-76.]

Cengiz Dağcı; İsa Kocakaplan, *Kırım’ın Ebedî Sesi* [Hasdedeoğlu, M. Onur, “(Kırkambar) Kırım’ın Ebedî Sesi Cengiz Dağcı, İsa Kocakaplan”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.75.]

Cengiz Dağcı [Kocakaplan, İsa, “İhtiyar Savaşçı Yurduna Kavuştu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.4-8.]

Cengiz Dağcı [Tunalı, A. Yağmur, “Aluşta’danEsgen Yeller”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.9-14.]

Cengiz Dağcı [Ayvazoğlu, Beşir, (Cengiz Dağcı ile Söyleşi), “Cengiz Dağcı’yla 23 Yıl Önce Yapılmış Bir Röportaj”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.10-13.]

Cengiz Dağcı [Korkmaz, Aziz, “Cengiz Dağcı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.15-18.]

Cengiz Dağcı [Söylemez, Orhan, “Ah Kırım Ah”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.24-27.]

Cengiz Dağcı [Kocakaplan, İsa, “Ey Bahtsız Kırım”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.28-31.]

Cengiz Dağcı [Yılmaz Balkan, Ayşe, “Onlar da İnsandı”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.32-36.]

Cengiz Dağcı; *Korkunç Yıllar* [Kutalmış, Sadık, “ ‘Kırımlı’ Filminin Yönetmeni Burak Cem Arlıel Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.74-77.]

Cengizhan Orakçı [Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Zamansız Sipahi, Cengizhan Orakçı”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.78.]

Cevat Şakir Kabaağaçlı [Deveci, Ümrül, “Balıkçının Oltasından”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.30-35.]

Cevat Şakir Kabaağaçlı [Aslan, Bahtiyar, “Oğul Eliyle Gelen Ecel: Şakir Paşa ve Oğlu Cevat”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.48-55.]

Cevat Şakir Kabaağaçlı [Türk Edebiyatı, “Bir Sanatçı Ailesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.50-51.]

Cevdet Karal [Macit, Muhsin, “Cevdet Karal’ın İnce Sözleri”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.44-46.]

Charles Dickens [Türkeli Sanlı, Yedigâr, “Charles Dickens 200 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.24-26.]

Cihat Burak [Bilen Buğra, Hatice, “Edebiyatçı Ressamlar, Ressam Edebiyatçıları”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.26-31.]

Cihat Burak [Şerifoğlu, Ömer Faruk, “Cihat Burak’ın Kedileri”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.54-59.]

Dan Brown [Kutalmış, S., “(Kırkambar) Türk Basınında Dan Brown Hayranları ve Düşmanları”,**Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.76-77.]

Dante [Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Dante ve İslâm, Güneş Ayas”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.74-75.]

Dede Korkut [Mete, Muhsin, “(Kırkambar) Dede Korkut Anıt Duvarı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.212-214.]

Demirtaş Ceyhun [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Demirtaş Ceyhun”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.78.]

Destan [Gülşen, Hacer, “Destan Üzerine Bilinmeyen Bir Tartışma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.66-68.]

Dilaver Cebeci [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Dilaver Cebeci”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.109.]

Dilaver Cebeci [Aslan, Bahtiyar, “Dilâver Cebeci’nin Şahsî Mitolojisini *Seyahatname* Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.34-36.]

Divan Şiiri; Lale [Kartal, Ahmet, “Taşradan Gülşene, Bozkırdan Tahta”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.66-68.]

Divan Şiiri [Sarıkaya, Erdem, “(Kırkambar) Aruzda Kanat Sesleri, Kuşlar Dîvânı/ Osmanlı Şiir Kuşları, Ömür Ceylan”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.75-76.]

Divan Şiiri; Balık [Açıkgöz, Namık, “Klasik Şiirde Balık İmajinasyonu”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.18-22.]

Divan Şiiri [Sarıkaya, Erdem, “(Kırkambar) Osmanlı’da Şair Olmak, Osmanlı Şair Okulu, Cemal Kurnaz”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.76-77.]

Divan Şiiri [Kaçar, Mücahit, “Sevgilinin Mahallesi ve Mahallenin Köpekleri”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.38-43.]

Divan Şiiri [Çetinkaya, Yalçın, “Ramazan, Musiki ve İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.14-19.]

Divan Şiiri [Tökel, Dursun Ali, “Divan Şiirini Calvino’yla Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.67-72.]

Divan Şiiri [Yılmaz, Ozan, “Gözyaşı Nehrinin Ardındaki İklim Doğu Türkistan”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.57-60.]

Divan Şiiri [Özkan, Ömer, “Divan Şiiri Şekil Bilgisi”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.42-43.]

Divan Şiiri; Baba [Yılmaz, Ozan, “Şairzâde Şairler”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.66-70.]

Divan Şiiri [Tekin, Mehmet, “ ‘Has-BağçedeAys u Tarab’ Beyanındadır”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.55-61.]

Divan Şiiri [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yitik Düşler Kervanı, Ömür Ceylan”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.72-73.]

Divan Şiiri [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Divan Şiiri Üzerine Denemeler, Hüseyin Cöntürk”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.77.]

Divan Şiiri [Açıkgöz, Nâmık, “ ‘Müştemilü’z- zıddeyn’ veya ‘Oksimoron’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.65-67.]

Divan Şiiri [Erdoğan, Mehtap, (Mehmet Arslan ile Söyleşi), “Metin Neşri Hâlâ Çok Önemlidir”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.40-45.]

Divan Şiiri; Kaside [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kasîde’yeMedhiye: Biçime, İşleve ve Muhtevaya Dair Tespitler, Haz. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, A. Emre Özyıldırım”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79.]

Divan Şiiri [Üçer, Müjgân, “(Kırkambar) Yakut’tan Tarihler veya Divân-ı Tevârih-i Yakut, İsmail Yakıt”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80-81.]

Divan Şiiri [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gül-i Tebrizî, İlyas Kayaokay”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.79-80.]

Divan Şiiri [Kapusızoğlu, Tuba, “(Kırkambar) Veliler ve Deliler, Enfi Hasan Hulûs Halvetî, Haz. Mustafa Tatçı, Musa Yıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.81.]

Divan Şiiri [Sezer, Elif, “(Kırkambar) Metnin Hâlleri: Osmanlı’da Telif, Tercüme ve Şerh, (Haz. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, A. Emre Özyıldırım)”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.80-82.]

Divan Şiiri [Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Muhammed Nûru’l-Arabî’nin Menkıbeleri, Bursalı Mehmet Tahir Bey, Haz. Mustafa Tatçı, Burak Anılır”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.74-75.]

Dominique Siagud; *Mavi Ay* [Özbeyli, Deniz, “İki İdam”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.41-43.]

Doris Lessing [Aslan, Burcu, “(Kırkambar) 2007 Nobel Edebiyat Ödülü Doris Lessing’e Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.76.]

Doris Lessing [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Doris Lessing”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.79.]

Durali Yılmaz [Beritli, A. Cihat, “Aziz Sofî/Ayasofya”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.36-38.]

Ebubekir Eroğlu [Bayçöl, Hüseyin, “Bir Düşünce Aksiyonu: Çalkantı ve Dalga”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.56-58.]

Ebubekir Eroğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sabit ve Değişken, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.93.]

Ebubekir Eroğlu [Taşcıoğlu, Yılmaz, “Ebubekir Eroğlu’nun Şiiri Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.62-65.]

Ebubekir Eroğlu [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Geçmişin İçindeki Geçmiş-Şi’riKadîm Üzerine Deneme, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78.]

Ece Ayhan [Karaca, Alâattin, “İkinci Yeni’nin Terk Edilmiş Âsi Çocukları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.60-65.]

Ece Ayhan [Samsakçı, Mehmet, “Ece Ayhan’ın Hâl ve Gidişi”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.40-43.]

Edebiyat: Şiir, Roman... ; Resim [Bilen Buğra, Hatice, (Selçuk Mülayim ile Söyleşi), “Tevfik Fikret’in Şiirleriyle Resimleri Birbirinden Çok Farklıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.22-25.]

Edgar Allan Poe [Özkan, Ferhat, “Poe’da Korku: Ölmek ya da Ölmemek”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.56-59.]

Edip Cansever [Karaca, Alâattin, “Edip Cansever’in İşi Gücü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.48-51.]

Edip Cansever [Şahan, Kayhan, “Ben Ruhi Bey Nasılım?”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.40-44.]

Ekrem Dumanlı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlık Hikâyeler, Ekrem Dumanlı”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.74-75.]

Elif Şafak [Yıldız, Nurçin, “Elif Şafak Hangi “Aşk”ı Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.60-64.]

Elif Şafak [Tekin, Mehmet, “*Aşk* Romanında Dilin Tuhaf Hâlleri”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.40-46.]

Elif Şafak [Nakiboğlu, Gülsün, “İskender’in Okyanusları”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.32-37.]

Elif Şafak; *Ustam ve Ben* [Coşkun, Sezai, “ ‘Sinan Çağı’nda Çıracak Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.10-15.]

Emine Işınsu [Tunalı, Yağmur, “(Kırkambar) Bir Aile, Emine Işınsu”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.78-79.]

Emine Işınsu [Tunalı, A. Yağmur, “(Kırkambar) Bir Aile, Emine Işınsu”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.80-81.]

Emine Semiye [Kanter, Beyhan, “Birinci Dünya Savaşı’nda İki Kadın Yazarın Duyarlılıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.74-76.]

Emine Semiye [Kütükçü, Tamer, “Gayya Kuyusu”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.28-31.]

Enis Behiç Koryürek vd. [Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatının Medyumları”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.20-26.]

Enis Behiç Koryürek [Gökçe, M. Selim, “Peşte’de İki Türkçü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.26-31.]

Enis Behiç Koryürek [Kutalmış, Sadık, “Budapeşte’de İki Diplomat Edebiyatçı Ahmet Hikmet ve Enis Behiç”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.34-38.]

Ercan Yılmaz [Orhanoglu, Hayrettin, “Rüya Kasrı’nda Sahih Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.71-75.]

Erdem Beyazıt [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erdem Beyazıt”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.112.]

Erdem Beyazıt [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erdem Beyazıt’a Armağan”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.75.]

Erhan Bener [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erhan Bener”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.79.]

Eski Türk Şiiri [Türk Edebiyatı, “Anı Teg Orun-larta (Reşit Rahmeti Arat)”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.15.]

Esra Yalazan [Dağlı, Nihat, “(Kırkambar) Kelimeler ve Kader, Esra Yalazan”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.75.]

Ethem Baran [Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Evlerimiz Poyraza Bakar, Ethem Baran”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.74-75.]

Fahir Aksoy [Şerifoğlu, Ömer Faruk, “(Kırkambar) Ressam Fahir Aksoy’un Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.79-80.]

Fahri Celâl [Türk Edebiyatı, “Fahri Celâl’in Hikâyeciliği, A. Cüneyt İssı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.77.]

Fâik Ali Ozansoy [Çitçi, Selahattin, (Hasan Anamur ile Söyleşi), “Dedem Güzelliklere Yürekten Bağlı, Duygusal ve Çabuk İncinen Biriydi”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.56-60.]

Falih Rıfkı Atay [Coşar, Said, “Karikatürlerdeki Falih Rıfkı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.56-59.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Bilgegil, Kaya, “Faruk Nafiz, Yassıada, Behçet Kemal ve Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.45.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Atakan, Hülya, “Ey Hanların Gönlümü Sızlatan Duvarları”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.46-51.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Oral, Haluk, “Baudelaire’den Ahmet Muhip Dıranas’aBalkon’dan Bir Selâm”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.60-64.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Türk Edebiyatı, (*İnci Mecmuası*’ndan Aktarma), “Faruk Nafiz’in Balkon’u”,**Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.62.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Öztürkçü, İbrahim, “Aka Gündüz’ün Âkif ve Ebced Seferberliği”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.72-75.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Faruk Nafiz”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.72-73.]

Faruk Nafiz Çamlıbel [Karakılıç, Selçuk, “Faruk Nafiz, Yassıada’da Nasıl Savundu?”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.66-71.]

Fatih Kerimi; *İstanbul Mektupları* [Gökçek, Fazıl, “Balkan Harbi Sırasında Fatih Kerimi’nin İstanbul İzlenimleri”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.50-54.]

Fatma Akerson [Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Nisan, Fatma Akerson”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.78-79.]

Fatma Aliye [Demirci, Neşe, “(Kırkambar) Nisvan-ı İslam; Fatma Aliye Hanım, Nisvan-ı İslam, (Haz. Hülya Argunşah)”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.77-78.]

Fatma Aliye [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl ve Feylosof Kızım, Ahmet Mithat Efendi, (Haz. F. Samime İnceoğlu, Zeynep Süslü Berktaş)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74-75.]

Fatma Aliye [Kanter, Beyhan, “Birinci Dünya Savaşı’nda İki Kadın Yazarın Duyarlılıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.74-76.]

Fatma Faika [Mert, Talip, “Fatma Faika Hanım ve Bir Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.46-47.]

Fatma K. Barbarosoğlu; *Uzak Ülke* [Arıkan, Fulya, (Fatma Karabıyık Barbarosoğlu ile Söyleşi), “Biz Neden Memleketimize ‘Biz’ Olarak Sığamıyoruz?”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.24-26.]

Fatma K. Barbarosoğlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “Her Kadın Bir Ülkedir, Fatma Aliye ‘Uzak Ülke’”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.90-93.]

Fatma K. Barbarosoğlu [Koca, Hayati, “Eleştiri, Özeleştir ve ‘Medyasenfoni’”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.64-65.]

Fatma K. Barbarosoğlu; *Son On Beş Dakika* [Akdağ, Ayşe, (Fatma Barbarosoğlu ile Söyleşi), “Türkiye’de ‘Kadın Yazar’ Tabiri Çok Yanlış Kullanılıyor!”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.28-30.]

Fatma K. Barbarosoğlu [Karabıyık Barbarosoğlu, Fatma, “Bir Ramazan Hatırası”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.57-61.]

Fatma K. Barbarosoğlu [Coşkun, Sezai, “Bir Oyunda Av Olmak: Rüzgâr Avı”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.20-23.]

Fâzıl Ahmed Aykaç [Atsız, Yağmur, “Mütebessim Bir Şâir: Fâzıl Ahmed”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.54-59.]

Fâzıl Ahmet Aykaç [Çoruk, Ali Şükrü, “Mizaçlarından Kaleminden İspanyol Gribi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.39-42.]

Fazıl Hüsnü Dağlarca [Şirin, Mustafa Ruhi, (Fazıl Hüsnü Dağlarca ile Söyleşi), “(Kırkambar) Fazıl Hüsnü Dağlarca’yla Bir Konuşma”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.72-73.]

Fazıl Hüsnü Dağlarca [Acar, Zafer, “Dağlarca Şiirinin Önsözü: ‘Çocuk ve Allah’”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.13-16.]

Fazıl Hüsnü Dağlarca [Beritli, A. Cihat, “Dağlarca ve Şiirine Dair Muhtelif Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.18-21.]

Fazıl Hüsnü Dağlarca [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl Hüsnü Dağlarca 100 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.82-83.]

Fazıl Hüsnü Dağlarca [Beritli, A. Cihat, “ ‘Çanakkale Destanı’na Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.27-29.]

Fecr-i Âtî [Şen, Cafer, “Fecr-i Âtî Encümen-i Edebîsi”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.65-71.]

Fecr-i Âtî [Şen, Cafer, “Fecr-i Âtî Encümen-i Edebisi”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.52-56.]

Fecr-i Âtî [Türk Edebiyatı, (*Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*’ndan Aktarma), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.]

Fecr-i Âtî [Kahraman, Âlim, “Fecr-i Âtî Topluluğunun Bir Amblemi Var mıydı?”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.62-63.]

Feridun Zaimoğlu [Türk Edebiyatı, (Feridun Zaimoğlu ile Söyleşi), “Alman Edebiyatının Zirvesinde Bir Yazar: Feridun Zaimoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.30-33.]

Filibeli Ahmed Hilmi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Âmak-ı Hayal, Tiyatro Sahnesinde”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.81.]

Firdevs Kapusızoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bin Gemiye, Firdevs Kapusızoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79.]

Florinalı Nâzım [Coşar, Said, “Florinalı Nâzım ve Karikatürize Edebî Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.42-45.]

Florinalı Nâzım [Karakılıç, Selçuk, “Kâinatça Tanınmış Bir Kral ve Kraliçe”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.46-51.]

Frances Kazan; *Halide* [Çetindaş, Dilek, “Kurgunun Kahramanı Olarak Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.70-73.]

Franz Kafka [Yusoğlu, Nebahat, “*Dava* Romanı Üzerine Üç Farklı Okuma”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.54-59.]

FriedricRückert [Akay, Hasan-Öztürk, İlyas, “FriedricRückert’in Mevlânâ’dan İlhamla Yazdığı Şiirler”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.61-66.]

Fuad Şemsi İnan [Derman, M. Uğur, “Bir Levhanın Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.13-16.]

Fuat Bayramoğlu [Türk Edebiyatı, “Diplomat Rubai Şairi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.34-35.]

Funda Özsoy Erdoğan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Öğrenilmiş Çaresizlik, Funda Özsoy Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78-79.]

Fuzulî [Ayvazoğlu, Beşir, “Bağdat Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.12-16.]

Fuzulî [*Tercüman*, (Mehmet Önder ile Söyleşi), “Fuzulî’nin Türbesi”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.24-25.]

Fuzulî [Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Fuzulî’ninDivanı,Tevhid, Mahmut Kaplan”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.70-71.]

Fuzuli [Yıldırım, Ali, “Su Kasidesindeki İki Beyit Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.76-77.]

Fyodor Dostoyevski; *Yer Altından Notlar* [Güdek, Orhan, “Aylak Adam ve Yer Altından Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.44-48.]

Fyodor Dostoyevski [Yılmaz, Durali, “Şaheser Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.25-27.]

Fyodor Dostoyevski; *Suç ve Ceza* [Bilge, Hakan, “Sanatçının Ölümsüzlüğü, Ölümsüzlüğün Sanatı”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.52-54.]

Gabriel García Márquez [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gabriel Garcia Marquez”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.82.]

Gabriel García Márquez [Ayvaz, Emre, “García Márquez ve Yüzyıllık Yalnızlık Üzerine Bir Not”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.46-47.]

Garip Şiiri [Uçman, Abdullah, “Doğumunun 100. Yılında Orhan Veli ve Garip Akımı”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.12-16.]

Gavsi Ozansoy [Dirin, İlyas, “Babasını Edebiyattan Tasviye Etmek İsteyen Oğul Gavsi Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.4-12.]

Gérard de Nerval [Ayvazoğlu, Beşir, “Nerval ve Gautier’ye Göre Eski İstanbul’da Ramazan Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.14-16.]

Giritli Ali Aziz Efendi [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın Sancılı Hariciye Yılları, Ali Aziz Efendi’den Yahya Kemal’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.18-25.]

Goethe [Özkan, Senail, “Goethe ve Yolculuk Felsefesi”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.32-36.]

Goethe [Özkan, Senail, “Goethe’nin Bir Ressam Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.50-55.]

Goethe; *Faust; Doğu Batı Divanı* [Özkan, Senail, “Faust ve Doğu-Batı Divanı”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.12-17.]

Goethe [Gökçe, M. Selim, “Bir Kültür Hadisesi Doğu-Batı Divanı Tercümesi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.14-15.]

Goethe [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Genç Werther’in İstirapları, Goethe, Türkçesi: Senail Özkan”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79-80.]

Goethe [Mommssen, Katharina, (Türkçesi: Senail Özkan), “Goethe’nin Damarlarındaki Türk Kanı”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.56-60.]

Goethe [Seyhan, Recep, “Goethe’nin Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.62-64.]

Gölbahar Kültür [Türk Edebiyatı, (Gölbahar Kültür ile Söyleşi), “Şair Gölbahar Kültür’e Göre Almanya’da Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.46-49.]

GünterGrass [Özkan, Senail, “Şair Grass Hakkında Güft ü Gû”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.52-53.]

H. Hümeýra Şahin; *Lacivert* [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Lacivert, H. Hümeýra Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.76.]

Hacı Ârif Bey [Mert, Talip, “Devr-i Sâbıkta Bir Bankerzede”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.48-49.]

Hacı Ârif Bey [Yekta, Rauf, “Bestekâr ve Hânende Hacı Ârif Bey’in Hatt-ı Desti”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.15.]

Haldun Taner [Tosun, Necip, “Haldun Taner’i Vefatının 25. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.10-13.]

Haldun Taner [Yeşil, Kâmil, “Modern ile Gelenek Arasında Bir Hikâyeci”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.14-17.]

Haldun Taner [Öztürk, Yakup, “Haldun Taner Tiyatrosu”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.18-20.]

Haldun Taner [Aslan, Bahtiyar, “Haldun Taner ve Necip Fâzıl’ın El/leri”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.20-23.]

Haldun Taner [Kanter, M. Fatih, “Haldun Taner’in Hikâyeciliği”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.24-26.]

Halide Edip Adıvar [Uğurcan, Sema, “Anadolu Yollarında Üç Yazar”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.17-23.]

Halide Edip Adıvar [Türk Edebiyatı, (*Halide Edip: Biyografisine Sığmayan Kadın*’dan Aktarma), “Bertrand Russel ve Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.49.]

Halide Edip Adıvar [Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Halide Edip Adıvar), “Bertrand Russel ve Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.49.]

Halide Edip Adıvar [Türk Edebiyatı, “Adıvar’lar Türk Tarihi Enstitüsünde”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.13.]

Halide Edip Adıvar [Türk Edebiyatı, “Halide Edip Adıvar’ın Fotoğrafları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.23.]

Halide Edip Adıvar [Enginün, İnci, “Halide Edib İsminin Bugün Çağrıştırdıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.24-28.]

Halide Edip Adıvar [Uçman, Abdullah, “Hâtıraların Işığında Rıza Tevfik ve HâlîdeEdib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.30-36.]

Halide Edip Adıvar [Türk Edebiyatı, “Halide Edib’ten Rıza Tevfik’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.32-35.]

Halide Edip Adıvar [Argunşah, Hülya, “İki Çağdaş: Ömer Seyfettin ve Halide Edib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.38-42.]

Halide Edip Adıvar; *Sinekli Bakkal*; *Akile Hanım Sokağı* [Kanter, Beyhan, “İki Sokak Ötesi Yaşama Deneyimleri”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.44-48.]

Halide Edip Adıvar [Ceyhan Akça, Nesime, “Halide Salih’ten Onbaşı Halide’ye”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.50-56.]

Halide Edip Adıvar [Ayvazoğlu, Beşir, “Halide Edip ve Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.52-53.]

Halide Edip Adıvar [Şahin, Veysel, “Kalp Ağrısı’nda Aşk ve Kıskançlık”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.58-61.]

Halide Edip Adıvar [Doğan Topçu, Aslıhan, “Türk Sinemasında Halid Edib Uyarlamaları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.62-66.]

Halide Edip Adıvar [Akdağ, Çilem Tuğba, “Halide Salih ve Kadın Hareketi”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.67-69.]

Halide Edip Adıvar [Çetindaş, Dilek, “Kurgunun Kahramanı Olarak Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.70-73.]

Halide Edip Adıvar [Eliuz, Ülkü, “İronik Bir Fantezi: ‘Maske ve Ruh’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.74-77.]

Halide Edip Adıvar [Uğurcan, Sema, “Halide Edib ve Üniversite Meselesi”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.26-32.]

Halil İbrahim Polat [Erden, Uğur, “(Kırkambar) Lirik Dualar Kitabı, Halil İbrahim Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.81-82.]

Halit Fahri Ozansoy [Dirin, İlyas, “Babasını Edebiyattan Tasviye Etmek İsteyen Oğul Gavsî Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.4-12.]

Halit Fahri Ozansoy [Coşar, Said, “Karikatüristlerin ‘Baykuş’u Halit Fahri Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.52-54.]

Halit Ziya Uşaklıgil [Kanter, Beyhan, “Halit Ziya Uşaklıgil’in Romanlarında Varoluşun Sırrı: Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.50-54.]

Halit Ziya Uşaklıgil; *Bir Acı Hikâye* [Bargan, Hüseyin, “Antoşa Yok Artık”, **Türk Edebiyatı**, S. 439, Mayıs 2010, ss.40-41.]

Halit Ziya Uşaklıgil [Kerman, Zeynep, “Halit Ziya ve Oğulları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.12-17.]

Halit Ziya Uşaklıgil [İnci, Handan, “Romanda İlk Baba-Oğul Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.32-35.]

Halit Ziya Uşaklıgil [Kahraman, Âlim, “Halit Ziya Hakkında Hikâyeleri Üzerinden Bazı Tespitler”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.61-63.]

Halk Hikâyesi [Pınarbaşı, Gülenay, “(Kırkambar) Türk Halk Edebiyatına Dair, Şeyma Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.77.]

Halk Hikâyesi [Tan, Nail, “Türkiyede Halk Bilimi Çalışmalarının 100. Yılı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.56-59.]

Halk Hikâyesi [Tan, Nail, “(Kırkambar) Halkbilimi / Halk Edebiyatı Sözlüğü, Erman Artun”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79-81.]

Halk Şiiri [Osmanoğlu, Babek, “İran Türkleri Âşık Muhitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.69-71.]

Halk Şiiri [Demirci, Berat, “Sivas Halk Âşıkları Bayramı”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007 ss.68-72.]

Halk Şiiri [Pınarbaşı, Gülenay, “(Kırkambar) Türk Halk Edebiyatına Dair, Şeyma Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.77.]

Halk Şiiri [Tan, Nail, “Kahvede Fağfuri Fincan Beğenmez”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.63-70.]

Halk Şiiri; *Şeytan Bunun Neresinde* [Tan, Nail, “Şeytan Bunun Neresinde?”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.70-74.]

Halk Şiiri; Yemek [Albayrak, Nurettin, “Türk Halk Kültüründe Yemek Destanları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.74-75.]

Halk Şiiri [Tan, Nail, “Çok Şairli Bir Şiir Daha”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.72-76.]

Halk Şiiri [Durak, İbrahim Bilal, “(Kırkambar) Halk Edebiyatı: Kapsamı-Biçimi ve Tür Özellikleri-Literatürü, Nurettin Albayrak”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.78-79.]

Halk Şiiri [Tan, Nail, “Türkiyede Halk Bilimi Çalışmalarının 100. Yılı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.56-59.]

Halk Şiiri [Tan, Nail, “(Kırkambar) Halkbilimi / Halk Edebiyatı Sözlüğü, Erman Artun”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79-81.]

Hâluk Çağdaş [Şener, Tekin, “Sivas’ın ‘Ayaklı Şehir Kütüphanesi’ Hâluk Çağdaş’la Şehir İklimi’ne Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.60-63.]

Hamamizade İhsan [Ayvaz, Emre, “Hamsiname, Hamamizade İhsan”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.47-48.]

Hamdullah Suphi Tanrıöver [Kutalmış, Sadık, “Üç Zoraki Diplomat”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.32-37.]

Hamdullah Suphi Tanrıöver [Uçman, Abdullah, “Türk Ocakları’nın Efsanevî Reisi”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.48-53.]

Hammâmîzâdeİsmâil Dede Efendi [Çetinkaya, Yalçın, “Türk Musikisinde Dönemlendirme”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.12-18.]

Hammâmîzâdeİsmâil Dede Efendi [Mert, Talip, “Dede Efendi’nin Veda Haccı”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.10-14.]

Hamse [Kaplan, Mutlu, “Hamse ya da İkrar”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.74-75.]

Han Hacıyev [Söyegov, Muratgeldi, “İlk Türkmen Romancı: Han Hacıyev”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.66-67.]

Harold Pinter [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Harold Pinter”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.79.]

Hasan Akay [Akay, Hasan, “Şiir ile Ebrû ve Ebrûlanma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.33.]

Hasan Âli Göksoy [Derman, Uğur, “Elli Yıllık Can Kardeşim Hasan Âli Göksoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.58-62.]

Hasan Ali Toptaş [Karaca, Şeyma, “ ‘Heba’da Gerçeklik Kurmaca İlişkisi”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.18-20.]

Hasan Nail Canat [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hasan Nail CanatWep Sitesi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.80.]

Hasan Rifat [Türk Edebiyatı, “Hasan Rifat Bey’in Oğulları ve Torunları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.26-27.]

Hayati Bice [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türkistan Rüyası, Hayati Bice”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.75.]

Haydar Ergülen [Çopur, Yusuf, “(Kırkambar) Trenler de Ahşaptır, Haydar Ergülen”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.77-78.]

Henri Troyat [Aydın, Cemal, “Fransa’nın İki Büyük Kaybı Henri Troyat ve Jean Baudrillard” **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.68-70.]

Herta Müller [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.76.]

Hesidos [Kaçar, Turhan, “Ege ve Yunan Dünyasında Mitolojinin Kaynakları”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.48-53.]

Hikâye [Tosun, Necip, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Öykü”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.85-90.]

Hikâye [Aslan, Bahtiyar, “MSN’de Masal Anlatmak Yahut Anlatıcıya Dair Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.29-32.]

Hikâye [Aslan, Bahtiyar, “Kahramanın Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.22-24.]

Hikâye [Mülayim, Atilla, “Modern Türk Hikâyesi Bağlamında Düşünce Hayatımız”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.66-69.]

Hikâye [Kutalmış, S., “(Kırkambar) Modern Öykü Kuramı, Necip Tosunu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75.]

Hikâye [Erdem, Başak, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Küçürek Öykü; Edebiyatta Yeni Bir Tür: Küçürek Öykü, Ramazan Korkmaz, Mutlu Deveci”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.76.]

Hikâye [Başegmez, Aybike, “(Kırkambar) Türk Öykücülüğünde 1940 Kuşağı ve Toplumcu Gerçekçi Yönelişler, Murat Kacıroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.76-77.]

Hikâye; Balkan Savaşı [Ceyhan Akça, Nesime, “Kaydı Hikâyeyle Düşüldü: Balkan Savaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.16-21.]

Hikâye [Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Manzum Hikâye, Mehmet Güneş”, **TürkEdebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.79-80.]

Hikâye [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Öykümüzün Kırk Kapısı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79-81.]

Hikâye [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Karikatürün Aynasında Edebiyatçılar, Said Coşar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.78.]

Hikâye [Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Doğu’nun Hikâye Kuramı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.79.]

Hikâye [Turnagil, M. Nâzım, “(Kırkambar) Yaşayan Hikâyemiz, Editör: Necati Tonga”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.78.]

Hikâye/Roman; İran [Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Çağdaş İran Edebiyatı, İsmail Hâkimî, (Çev. Şadi Aydın)”, **Türk Edebiyatı**, S.472, Şubat 2013, ss.79-80.]

Hilmi Merttürkmen [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hilmi Merttürkmen”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.]

Hilmi Yavuz [Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Hüzün ve Ben, Hilmi Yavuz”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.78-79.]

Hilmi Yavuz [Genç, Erhan, (Hilmi Yavuz ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Kendi Evim, Kendi Odamda Yazabiliyorum”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.50-57.]

Hilmi Ziya Ülken [Kara, İsmail, “Hilmi Ziya Ülken’den Beklenmedik Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.54-59.]

Homeros [Kaçar, Turhan, “Ege ve Yunan Dünyasında Mitolojinin Kaynakları”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.48-53.]

Honoré de Balzac [Atsız, Yağmur, “İki Züğürd: Tanpınar ve Balzac”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.44-54.]

Hulki Aktunç [Bilen Buğra, Hatice, “Edebiyatçı Ressamlar, Ressam Edebiyatçılar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.26-31.]

Hulki Aktunç [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hulki Aktunç”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.80.]

Hüda Bereket [Gezen, Mukadder, “(Kırkambar) Lübnanlı Yazar Hüda Bereketle Mini Röportaj”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.78-79.]

Hüsamettin Bozok [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar), Hüsamettin Bozok”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.76.]

Hüseyin Cahit Yalçın [Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Hüseyin Cahit Yalçın”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.20-22.]

Hüseyin Cahit Yalçın [Türk Edebiyatı, “Talât Paşa’dan Hüseyin Cahid’e”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.58.]

Hüseyin Cahit Yalçın [Coşar, Said, “Edebiyatçılar da Soyulur, Hem Nasıl!”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.58-61.]

Hüseyin Cavit [Karaman, Erdal, “Azerbaycan’da Şair Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.44-47.]

Hüseyin Dâniş [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Hayyam Rubaileri; Ömer Hayyam-Rubailer, Hüseyin Dâniş”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.77.]

Hüseyin Nadir [Öztürk, Banu, “İstanbul’un ve Bütün Dünyanın En Müthiş Hırsız Fakabasmaz Zihni”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.38-41.]

Hüseyin Nihal Atsız [Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Atsız’ın Mektupları, Yücel Hacaloğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.79-80.]

Hüseyin Vassaf [Kara, İsmail, “Bilmem, Nasıl Vafsetsem Seni”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss. 44-46.]

Hüsn ü Aşk [Açıkgöz, Namık, “Leylî vü Mecnun ve Hüsn ü Aşk’ta Mektep”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.18-22.]

Hüseyin Rahmi Gürpınar [Özbeyli, Deniz, “Yaşlı Yazar, Schopenhauer ve Hepimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.36-39.]

Hüseyin Rahmi Gürpınar [Coşar, Said, “Hüseyin Rahmi’yi Kızdıran Karikatür”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.66-69.]

Hüsrev Hatemi [İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “(Kırkambar) Hüsrev Hatemi Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.76.]

Hüsrev Hatemi [Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Hüsrev Bey’in Manzum Latifeleri, Hüsrev Hatemi’den Duyduklarımız, Haz. NevhayatTulayGouwy”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.79.]

Hüsrev Hatemi; *Şiirler* [Aslan, Bahtiyar, (Hüsrev Hatemi ile Söyleşi), “O, Gözlüklü ve Siyah Kolluklu Bir Tapu Sicil Muhafızıdır ki...”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.38-43.]

Hüsrev Hatemi [Hatemi, Hüsrev, “Ramazan Anıları”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.52-54.]

Hüsrev Hatemi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bilim Tarihi ve Kültür Yazıları, Aykut Kazancıgil, Hüsrev Hatemi, Ayhan Vergili), **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.76.]

H. Muhammet [Babacan, Mahmut, “(Kırkambar) Türk Şiirinde H. Peygamber, İsmail Çetişli”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.75-76.]

ItaloCalvino [Tökel, Dursun Ali, “Divan Şiirini Calvino’yla Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.67-72.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İbnülemin Mahmud Kemal ve Cahit Öney”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.80.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Gürlek, Dursun, “Vefatının 50. Yıldönümünde İbnülemin Mahmud Kemal İnal”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.60-63.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Derman, M. Uğur, “Bir Levhanın Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.13-16.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Derman, M. Uğur, “ ‘Bir Levhanın Hatırlattıkları’naZeyl”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.41-42.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Ayvazoğlu, Beşir, “Darülkemal’de Bir Kış Gecesi”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.12-21.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Gökçe, M. Selim, “Bir Eski Zaman Efendisi: İbnülemin Mahmud Kemâl”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.14-17.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Türk Edebiyatı, “Peynir Düşmanı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.67.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Cunbur, Müjgân, “İsmail Saib Efendi’nin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.24-28.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Öztürkçü, İbrahim, “Dârülkematde Musiki Geceleri – 1”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.16-20.]

İbnülemin Mahmut Kemal İnal [Öztürkçü, İbrahim, “Zeki Ârif Bey’in İbnülemin’e Dair Hâtıraları – II”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.54-58.]

İbrahim AlâettinGövsa [Kahraman, Âlim, “Mehmed Âkif ve İbrahim Alâettin”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss. 44-45.]

İbrahim Tenekeci [Macit, Muhsin, “Türkçenin Sözüden Çıkmayan Şair İbrahim Tenekeci”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.34-40.]

İbrahim Tenekeci [Aşçı, Nadir, “ ‘Kimsenin Kalbi’, Kimin Kalbidir?”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.40-42.]

İhsan Oktay Anar [Koçakoğlu, Ahmet, “İhsan Oktay Anar’ın Anlatılarında Yasak Meyve”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.32-38.]

İhsan Oktay Anar [Coşkun, Sezai, “Yedinci Gün: Edebiyat Her Şeyden Önce Dildir”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.18-22.]

İhsan Oktay Anar [Kılıç, Karaosman, “Galîz Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.40-41.]

İkinci Yeni; Alâattin Karaca, *İkinci Yeni Poetikası* [Aslan, Bahtiyar, (Alâattin Karaca ile Söyleşi), “İkinci Yeni, Türk Şiirini Tersyüz Etti!”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.4-12.]

İkinci Yeni [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiirsel Kimlikten Mekânsal Sınırlara: İkinci Yeni Şairlerinin Mekân Algısı, Beyhan Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.81-82.]

İkinci Yeni [Kanter, Beyhan, “İkinci Yeni Şiirinde Tramvay Hayatlar”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.46-48.]

İlhan Berk [Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal ve İlhan Berk”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.14-15.]

İlhan Berk [Karaca, Alâattin, “İlhan Berk’te Şiir-Resim Etkileşimi”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.37-42.]

İlhan Berk [Karaca, Alâattin, “İkinci Yeni’nin Terk Edilmiş Âsi Çocukları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.60-65.]

İsa Kayacan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İsa Kayacan”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.83.]

İskender Fahreddin [Ardalı Büyükarman, Didem, “İskender Fahreddin Sertelli’nin ‘Onparalık Polisiye’ Serisi: Şeytan Hadiye’nin Sergüzeştleri”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.35-37.]

İskender Pala; *Leyla ile Mecnun* [Dizdaroğlu, Hasan, (İskender Pala ile Söyleşi), “Bütün Âşıklar Mecnun, Bütün Sevgililer Leyla!”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.61-65.]

İskender Pala [Öz, Asım, “Bir Roman Çiçeği Olarak Katre-i Matem”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.26-30.]

İskender Pala [Coşkun, Sezai, “Kader Defterinde İki Düşman: Şah ve Sultan”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.40-46.]

İskender Pala [Özsoy, Erdoğan, “Babil’de Ölüm İstanbul’da Aşk”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.72-75.]

İskender Pala [Özsoy Erdoğan, Funda, “Yeni Bir Yunus Emre Romanı: *Od*”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.22-25.]

İskender Pala [Erdemli, Ali, (İskender Pala ile Söyleşi), “Yunus, Yedi Yüzyıl Öncesinden Seslendi, ‘Garip Kaldım’ Dedi Bana”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.26-29.]

İskender Pala; *Mihmandar* [Çetin, İnci, “Bir Gönül Kuşatması”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.12-13.]

İskender Pala [Genç, Erhan, (İskender Pala ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) İki Bin Beş Yüz Saatte Bir Roman Yazarım”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.58-63.]

İskender Pala [Özsoy Erdoğan, Funda, “Bülbül’ün Kırk Şarkısı’nı İskender Pala’dan Dinlemek”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.32-34.]

İsmail Hakkı Özkan [Salgar, M. Fatih, “Türk Musiki Camiasının Büyük Kaybı İsmail Hakkı Özkan”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.67-70.]

İsmail Hâmi Danişmend [Türk Edebiyatı, “İsmail Hâmi Danişmend”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.27.]

İsmail Safa [Gökçe, M. Selim, “Safa’nın Mervesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.34-41.]

İsmail Safa [Karaca, Alâattin, “Ayasofya Karşısında Üç Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.20-23.]

İvo Andrić [Gökçe, M. Selim, “Drina Köprüsü ve Balkan Harbi”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.60-63.]

İvo Andrić [Güneş, Mehmet, “Drina Köprüsü ve İsimle Ateş Arasında Romanlarında Devşirme Uygulamasına Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.18-23.]

İzzet Melih Devrim [Gece, İmren, “Ahmet Hâşim’in Dikkatlerden Kaçmış Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.12-14.]

J.J. Rousseau; *Emil* [Torun, Şahin, “Rousseau’nun Emile’i”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.40-45.]

J. J. Rousseau [Özbeyli, Deniz, “Rousseau ve Bitkiler Arasındaki Eşitsizlik”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.65-66.]

J. J. Rousseau [Atakan, Hülya, “İnsanları Kendilerine Rağmen Seviyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.67-73.]

J. J. Rousseau [Aydın, Cemal, “Volter, Fikir Hürriyetine Düşmandı”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.30-33.]

Jean-Marie Gustave le Clézio [Aydın, Cemal, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü’nün Yeni Sahibi: Le Clézio”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.75-77.]

John Uptike [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) John Uptike”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.78.]

Jorge Semprun [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Jorge Semprun”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.80.]

Kâmil Aydoğan [Yeşil, Kâmil, “(Kırkambar) Kısık Vadisi, Kâmil Aydoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.78-80.]

Kâmil Uğurlu [Keskin, İrfan, “(Kırkambar) Mîr Ali’yle Gönül Hanım’ın Destanı, Kâmil Uğurlu”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.106-107.]

Kâmil Yeşil [Aycı, Mehmet, “(Kırkambar) Hikâyenin Yankısı da Hikâye; Yankısının Peşinde, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.74-75.]

Kâmil Yeşil [Paksoy, Ahmet, “(Kırkambar) Gemi Kitabı, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.76.]

Kâmil Yeşil [Aycı, Mehmet, “(Kırkambar) Yol Durumu, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.74.]

Kâmil Yeşil [Özsoy Erdoğan, Funda, “Kâmil Yeşil’in Gelenekten Beslenen Kitabı ‘Yol Durumu’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.72-74.]

Kasım Amanjolov [Tamir, Ferhat, “Kasım Amanjolov’unKökşetav’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.68-71.]

Kasım Amanjolov [Türk Edebiyatı, “Kazakistan Millî Şairi Doğumunun 100. Yılında Anılıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.69.]

Kasım Amanjolov [Kayırbekov, Gafu, “Kazak Milli Şairi Kasım Amanjolov”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.70-71.]

Kasım Amanjolov [Kara, Abdulvahap, “Kazak Şairi Kasım Amancolov ve II. Türk Lehçeleri Arası Çeviri Sempozyumu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.72-74.]

KavabataYasunari [Atakan, Hülya, “Sorunuz Şimdi, Japonlar Da Nasıl Millettir?”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.52-59.]

Kaysın Kuliyevev [Bargan, Hüseyin, “Kalemi Güneşli Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.61-62.]

Keçecizâde İzzet Molla [Yılmaz, Ozan, “Mevlânâ Eşiğinden Devletin Zirvesine Bir Mevlevî Ailesi”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.22-26.]

Keçecizâde İzzet Molla [Koloğlu, Necip, “(Kırkambar) Bir Sürgün Şaheseri, Mihnetkeşan, Keçecizâde İzzet Molla”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.78-79.]

Keçecizâde İzzet Molla [Açıkgöz, Nâmık, “İzzet Molla Divanı’nın Meçhul Okuyucusu”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.56-59.]

Kemal Özer [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kemal Özer”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.77.]

Kemal Tahir [Aslan, Bahtiyar, “Kemal Tahir, Atüt, Doğu-Batı ve Yerlilik”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.22-25.]

Kemal Tahir; *Kurt Kanunu* [Sağlam, Nuri, “Bir İntihar Simülasyonu Olarak Kara Kemal Cinayeti”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.10-16.]

Kemal Tahir [Türk Edebiyatı, “Kemal Tahir ve MaykHammer”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.14-15.]

Kemal Tahir [Coşkun, Sezai, “Çaresizlik Sığınağı: Polisiye ve Kemal Tahir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.22-26.]

Kemal Tahir [Coşkun, Sezai, “Kemal Tahir ve Birinci Dünya Savaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.68-72.]

Kemal Tahir [Coşkun, Sezai, “İnce Memed’in Yolunu Kesen ‘Rahmet’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.30-33.]

Kerime Günay [Gezer, Zeki, “(Kırkambar) Kapımı Çalıp Durma, Kerime Günay”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.78.]

Kerime Nadir; *Dehşet Gecesi* [Şahin, Seval, “Kerime Nadir’in Dehşet Gecesi Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.53-55.]

Kırgız Edebiyatı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgız Edebiyatına Dair İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.75-76.]

Kudret Ayşe Yılmaz [Urfalı, Ahmet, “Ruh”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.72-75.]

Leyla Erbil [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Leyla Erbil”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.82.]

Leylî vü Mecnun [Açıkgöz, Namık, “Leylî vü Mecnun ve Hüsn ü Aşk’ta Mektep”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.18-22.]

M. Naci Bostancı [Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Işığın Gölgesi, M. Naci Bostancı”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.78.]

M. Turhan Tan [Dirin, İlyas, (Şaban Kurt ile Söyleşi), “(Kırkambar) M. Turhan Tan Külliyyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.76-77.]

Mahmud Derviş [Aydın, Cemal, “Mahmud Derviş: Mağlupların Şairi”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.10-13.]

Mahmud Derviş [Aydın, Cemal, “İsrail’i ve Yahudi Diasporasını Çıldırta Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.30-34.]

Mahmud Derviş [Türk Edebiyatı, “Biz Kaybettik Aşk Da Kazanmadı”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.32-33.]

Mahmud Yesari [Uslu, A. Didem, “Mahmud Yesari’nin ‘Pervin Abla’sı’”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.40-43.]

Mahmut Kaya [Albayrak, Nurettin, “(Kırkambar) Gönülden Gönüle, Şiir Demeti, Mahmut Kaya”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.75-76.]

Maktel [Kemikli, Bilâl, “Şâh-ı Şehîd, Maktel ve Muharremiye”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.16-19.]

Manas Destanı [Türk Edebiyatı, “Manas Destanı ve SayakbayKaralayev”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.14-15.]

Manas Destanı [Aytmatov, Cengiz, (*KardaşEdebiyatlar’dan Aktarma*), “Kadim Kırgız Ruhunun Zirvesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.92-94.]

Marcel Proust; *Kayıp Zamanın İzinde* [Atakan, Hülya, “Sanat Proust’la Hayat Bulduğunda”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.56-62.]

Marcel Proust [Kaya, Nihan, “Din ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.60-64.]

Mario VargasLlosa [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 2010 Nobel Edebiyat Ödülünün Sahibi: Mario VargasLlosa”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.75.]

Masal [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türk Dünyası Masalları, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.77.]

MatsuoKinsaku [Atakan, Hülya, “Başo ile ‘Kuzey’e Giden Dar Yol’da – 1”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.62-66.]

MatsuoKinsaku [Atakan, Hülya, “Başo ile ‘Kuzeye Giden Dar Yol’da – II”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.56-60.]

Maya Angelou [Göktürk Tunceroğlu, Ayşe, “Bir Siyah Kadın”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.19-21.]

Mecit Gafurî [Türkhan, İbrahim, “(Kırkambar) Başkurdistan Millî Şairi Mecit Gafurî; Bu Dünya’yı Var Edip Yaşatandır Muhabbet, Haz. Albert Kadırov, İbrahim Türkhan, Ali Akbaş, Ramiz Asker”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.72-73.]

Mehmed Celal [Kütükçü, Tamer, “Tanzimat’la Servet-i Fünun Arasına Sıkışmış Bir Roman Küçük Gelin”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.55-57.]

Mehmet Akif Ersoy [Türk Edebiyatı, (*Mehmet Rüyan Soydan Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Akif Ersoy, Süleyman Nazif Besteleri Konser Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, Eylül 2007, S.407, ss.20.]

Mehmet Âkif Ersoy [Çağın, Sabahattin, “Zor Günlerde İki Şair, İki Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.48-53.]

Mehmet Âkif Ersoy [Andı, M. Fatih, “Meşrutiyet ve Nedamet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.20-24.]

Mehmet Âkif Ersoy [Gökçek, Fazıl, “II. Meşrutiyet’in Süleymaniye Kürsüsü’nden Görünüşü”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.36-39.]

Mehmet Âkif Ersoy [Gökçe, M. Selim, “Mehmet Âkif’in Aile Fotoğrafları ve Torunu Ferda’ya Yazdığı Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.22-24.]

Mehmet Âkif Ersoy [Yardım, Mehmet Nuri, “(Kırkambar) Mehmed Âkif: Hüzünlü Bir Yolculuk, Hicran Göze”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.73.]

Mehmet Âkif Ersoy [Yeşil, Kâmil, “ÖSYM’den İstiklâl Marşı’na ve Mehmet Âkif’e Tavır (Mı?)”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.66-69.]

Mehmet Âkif Ersoy [Yeşil, Kâmil, “Mehmet Âkif’ten Sansür Kalktı, Sıra İstiklâl Marşı’nda”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.76.]

Mehmet Âkif Ersoy [Sağlam, Nuri, “Nâm-ı Diğer Mehmed Fahreddin”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.4-9.]

Mehmet Âkif Ersoy [Mertoğlu, M. Suat, “Bir Müstear Kurgusu ya da Âkif’e Zorla Hal Fetvası Yazdırmak”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.12-19.]

Mehmet Âkif Ersoy [Sağlam, Nuri, “Mehmet Âkif Millî Mücadele’ye Ne Zaman Katıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.22-25.]

Mehmet Âkif Ersoy [Sağlam, Nuri, “Bir Müstearın Tarihî Arka Planına Geçmek veya Metinleri Zorla Halletmek”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.64-69.]

Mehmet Âkif Ersoy [Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Âkif’ten Rıza Tevfik’e Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.69.]

Mehmet Âkif Ersoy [Mertoğlu, Suat, “Hayalden Hakikate Yol Var mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.40-48.]

Mehmet Âkif Ersoy [Sağlam, Nuri, “Hayal Nedir, Hakikat Ne?”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.54-59.]

Mehmet Âkif Ersoy [Kutalmış, Sadık, “Âkif’in Oğulları: Emin ve Tahir”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.28-33.]

Mehmet Âkif Ersoy [Türk Edebiyatı, “Mehmet Âkif’in Sevdiği Yiyecekler”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.22.]

Mehmet Âkif Ersoy [Karaca, Alâattin, “Mehmed Âkif’e Göre Etnik Milliyetçilik”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.12-17.]

Mehmet Âkif Ersoy [Gökçe, M. Selim, (İsmail Kara ile Söyleşi), “Âkif’in Dönüşünü Yarattığı Duygular: Sevinç, Tedirginlik, Haset, Husumet, Takdir...”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.4-9.]

Mehmet Âkif Ersoy [Safa, Peyami, (Cumhuriyet’ten Aktarma), “Âkif’e Hasretimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.6.]

Mehmet Âkif Ersoy [Orhon, Orhan Seyfi, (Tan’dan Aktarma), “Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.8.]

Mehmet Âkif Ersoy [Şahin, İbrahim, “Mehmet Âkif’in Şiir Dili”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.4-8.]

Mehmet Âkif Ersoy [Narlı, Mehmet, “Üç İstanbul’un Mehmet Âkif’i Şair Mehmed Raif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.10-13.] Mehmet Âkif Ersoy [Tekin, Mehmet, “Küçük Ağa ve Firavun İmanı Romanlarında bir Roman Kahramanı Olarak Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.14-18.]

Mehmet Âkif Ersoy [Coşkun, Sezai, “Öğretmen Mehmed Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.30-33.]

Mehmet Âkif Ersoy [Karakılıç, Selçuk, “Belâ mı Kaldı ki Dünya Evinde Görmediğim?”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.34-38.]

Mehmet Âkif Ersoy [Çağlar, Yusuf, “Bazı Âkif Fotoğrafları Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.40-41.]

Mehmet Âkif Ersoy [Sümer, Mehmet, “Mehmet Âkif ve Kur’an Meali ile İlgili Yeni Bir Belge”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.42-45.]

Mehmet Âkif Ersoy [Kahraman, Âlim, “Mehmed Âkif ve İbrahim Alâettin”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.44-45.]

Mehmet Âkif Ersoy [Beşer, Ali Haydar, “Mehmet Âkif’in İzinde”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.46-48.]

Mehmet Âkif Ersoy [Ayvazoğlu, Beşir, “Mehmet Âkif’in Prens Dostları”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.56-61.]

Mehmet Âkif Ersoy [Kutalmış, S., “(Kırkambar) Firaklı Nâmeler, Haz. Ömer Faruk Özalp”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.70.]

Mehmet Âkif Ersoy [Ozanoğlu, İhsan, “Âkif’in Kastamonu Günlerinden Birkaç Hatıra”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.48.]

Mehmet Âkif Ersoy [Oral, Haluk, “(Hazine-i Evrak) Mehmed Âkif’ten Eşref Edib’e İki Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.60-61.]

Mehmet Âkif Ersoy [Kutalmış, Sadık, “Vefatının 75. Yılında Mehmet Âkif Ersoy”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.4-5.]

Mehmet Âkif Ersoy [Gökçe, M. Selim, “ ‘Şark’ın Yegâne Dâhîsi’nin Yağlıboya Âkif Portresi Bulundu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.6-7.]

Mehmet Âkif Ersoy [Gözeller, Ali, “Halkalı’da Bir İmtihan Merasimi”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.10-11.]

Mehmet Âkif Ersoy [Öztürkçü, İbrahim, “Âkif’in Mükeyyifatla Arası Nasıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.52-55.]

Mehmet Âkif Ersoy [Öztürkçü, İbrahim, “Neyzen Tefik Mehmed Âkif’in Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.52-56.]

Mehmet Âkif Ersoy [Karaca, Alâattin, “Osmanlıcılık/İslâmcılık Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.68-71.]

Mehmet Âkif Ersoy [Öztürkçü, İbrahim, “Aka Gündüz’ün Âkif ve Ebced Seferberliği”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.72-75.]

Mehmet Âkif Ersoy [Karakılıç, Selçuk, “Mehmed Âkif Polis Tarafından Nasıl Takip Edildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.48-54.]

Mehmet Âkif Ersoy [Kuntay, Midhat Cemal (Aktarma), “Bir İçtima”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.72-75.]

Mehmet Ali Tanyeri [Seyhan, Recep, “Hocam Mehmet Ali Tanyeri”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.34-35.]

Mehmet Aycı [Yeşil, Kâmil, “Zeliha’nın Ön Dişi veya Haiku Defteri”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.73-75.]

Mehmet Aycı; *Mürekkep Ten* [Yerdemir, Fatih, “(Kırkambar) Sayfalarından Mürekkep Damlayan Denemeler”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.75.]

Mehmet Behçet Efendi [Gökçe, M. Selim, “Safa’nın Mervesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.34-41.]

Mehmet Nafi [Taştan, Zeki, “Hunhar Timurlenk’ten En Büyük Hükümdar Timur’a”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.16-17.]

Mehmet Narlı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiir ve Mekân, Mehmet Narlı”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75.]

Mehmet Narlı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Dil Kapısı, Mehmet Narlı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.75-76.]

Mehmet Niyazi [Özsoy Erdoğan, Funda, “Mehmet Niyazi’nin Çanakkale Mahşeri”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.61-65.]

Mehmet Nuri Erdem [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Halim Selim Efendi, Mehmet Nuri Erdem”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.77.]

Mehmet Nuri Yardım [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) “Aşına Çehreler, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.78.]

Mehmet Nuri Yardım [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatımızın Hüzün Coğrafyası, Edebiyatımızda Hüzün, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74-75.]

Mehmet Nuri Yardım [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kalem Efendileri, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.81-82.]

Mehmet Rauf [Işık, Sedat, “Mehmet Rauf’un Kan Damlası Romanı Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.45-50.]

Mehmet Şerif Paşa [Ayvazoğlu, Beşir, “Saklı Mersiye”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.10-15.]

Melih Cevdet Anday [Atakan, Hülya, “Üç Şiir Üç Destan”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.50-58.]

Memduh Cumhuri [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Tuna’yla Hasbihal, Memduh Cumhuri”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.77.]

Memduh Şevket Esendal [Tepe, Korkut Ç., “Hikâyeci ve Diplomat: Memduh Şevket Esendal”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.28-29.]

Mersiye [Kara, Mustafa, “Dergâhlar ve Mersiyeahanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.10-15.]

Mersiye [Revnakoğlu, Cemaladdin Server, (*En Son Dakika*’dan Aktarma), “Eski Muharremlerde Mersiye ve Aşure”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.28-29.]

Metin Savaş [Özsoy Erdoğan, Funda, “Konusu Günümüzde Geçen Bir Roman ‘Kuvayı Milliye’nin Hazinesi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.72-73.]

Mevlânâ [Gökçe, M. Selim, (Senail Özkan ile Söyleşi) “Her İlim Belli Bir İrtifadan Sonra Felsefî Muhteva Kazanır”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.4-11.]

Mevlânâ [Narlı, Mehmet, “Yeni Türk Şiirinde Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.14-20.]

Mevlânâ [Atakan, Hülya, “Alâeddin Tepesi’nde Gün Batımı”, **Türk Edebiyatı**, Ekim 2007, S.408, ss.28.]

Mevlânâ [Koç, Mustafa, “Simsime Âlemi/ Mevlânâ ve Takipçisi Muhyî-i Gülşenî’de”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.40-47.]

Mevlânâ [Hatemi, Hatemi, “Mevlânâ’yı Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.50-52.]

Mevlânâ [Başer, Sait, “Tasavvuf Edebiyatı Hikmetin Güncelliği”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.53-56.]

Mevlânâ [Erdem, Ömer, “Mevlânâ’yı Tasvir Eden Çizgilere Bakarken”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.54-55.]

Mevlânâ [Kara, Mustafa, “Belhî ve Konevî: Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.57-59.]

Mevlânâ [Özkan, Senail, “Mevlânâ ve Rilke Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.67-75.]

Mevlânâ [Schimmel, Annemarie, “Garbin Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.76-77.]

Mevlânâ [Türkoğlu, M. Sait, “Şems ile Celâleddin”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.40-48.]

Mevlânâ [İbrahimoglu, Belkis, (Mahmut Erol Kılıç ile Söyleşi), “En Azından Mevlânâ’nın İsmi Duyuruldu”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.63-65.]

Mickey Spillane [Türk Edebiyatı, “Kemal Tahir ve MaykHammer”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.14-15.]

MiklòsZrinyi [Yavuz, Cem, “Şiirin Altın Çağında Karşılaşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.44-50.]

Millî Edebiyat [Tural, Şecaattin, “Millî Edebiyat’tan Memleket Edebiyatına”, **TürkEdebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.77-80.]

Mithat Cemal Kuntay; *Üç İstanbul* [Narlı, Mehmet, “Üç İstanbul’un Mehmet Âkif’i Şair Mehmed Raif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.10-13.]

Mithat Cemal Kuntay [Türk Edebiyatı, (*Milliyet*’ten Aktarma), “Peyami Safa’ya Göre Mithad Cemal”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.17.]

Mithat Cemal Kuntay [Türk Edebiyatı, (*Edebiyatçılar Geçiyor*’dan Aktarma), “Midhat Cemal’in Sofrası”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.28.]

Molla Aşkî [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Molla Aşkî, Dîvân, Haz. Ahmet Atilla Şentürk-Nurcan Boşdurmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.77.]

Mo-Yan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Çinli Yazar Mo-Yan’a Nobel”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.78-79.]

Muallim Naci [Derman, F. Çiçek, “Muallim Naci’nin Kızı Bestekâr Fatma Nigâr Ulusoy”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.54-58.]

Muallim Naci [Düşgün, Umut, “Muallim Nâci ve Ahmet Rasim’in İlkMektep Yılları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.24-29.]

Muhammed Tahir el-Karahî [Bargan, Hüseyin, “Kalemi Güneşli Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.61-62.]

Muharremiye [Kemikli, Bilâl, “Şâh-ı Şehîd, Maktel ve Muharremiye”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.16-19.]

Muhsin Macit [Karaca, Alâattin, “Kırklar Divanı’nda Bir Kadim Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.70-73.]

Muhsin Macit [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Filmin Ağlanacak Yeri, Muhsin Macit”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.76.]

Muhtar Avezov [Rızayeva, Asel, (Çev. Ömer Küçükmehtetoğlu), (Murat Avezov ile Söyleşi), “Murat Avezov, Babası Muhtar Avezov’u Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.60-66.]

Muhyî-i Gülşenî [Koç, Mustafa, “Simsime Âlemi/ Mevlânâ ve Takipçisi Muhyî-i Gülşenî’de”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.40-47.]

Murat Gülsoy [Genç, Erhan, (Murat Gülsoy ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Oğuz Atay’ı Okumaya Başladım Ve...”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.50-54.]

Murat Gülsoy [Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Gölgele ve Hayaller Şehrinde, Murat Gülsoy”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78-79.]

Mustafa Kutlu [Aslan, Bahtiyar, (Mustafa Kutlu ile Söyleşi), “Ben Kendi Türküsünü Söyleyen Bir Yazarım”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.4-11.]

Mustafa Kutlu; *Kapıları Açmak* [Özsoy Erdoğan, Funda, “Söz Uçar, Yazı Kalır”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.60-62.]

Mustafa Kutlu [Karaca, Alâattin, “Kapıları Açmak Dolayısıyla Mustafa Kutlu’ya Menekşeli Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.66-71.]

Mustafa Kutlu [Karaca, Alâattin, “Mustafa Kutlu’ya Menekşe Kokulu Mektubumdur”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.71.]

Mustafa Kutlu [Ramazanoğlu, Yıldız, “Mustafa Kutlu Hikâyeciliği / Berrak Bir Akış”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.34-36.]

Mustafa Kutlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “Huzursuz Bacak’ın Düşündürdükleri”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.73-75.]

Mustafa Kutlu; *Tahir Sami Bey’in Özel Hayatı* [Coşkun, Sezai, “Anlattığım Senin Hikâyen”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.47-53.]

Mustafa Kutlu [Tekin, Mehmet, “Gerçek ile Kurmaca Sarkacında Tahir Sami Bey’in Özel Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.46-52.]

Mustafa Kutlu [Coşkun, Sezai, “Mustafa Kutlu’nun *Zafer Yahut Hiç* Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.40-44.]

Mustafa Kutlu [Yılmaz, Ayşe, “(Kırkambar) Hayatı Güzelleştiren Hikâyeler; Hayat Güzeldir, Mustafa Kutlu”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.72-73.]

Mustafa Kutlu [Karaca, Alâattin, “ ‘Ortadaki Adam’dan ‘Hayat Güzeldir’e / Mustafa Kutlu’nun Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.44-47.]

Mustafa Kutlu [Ayçıl, Ali, “Kutlu Üzerine Dokuz Pasaj”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.48-49.]

Mustafa Kutlu [Türk Edebiyatı, “Mustafa Kutlu’nun Desenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.50-51.]

Mustafa Kutlu [Aslan, Bahtiyar, “Mustafa Kutlu Suluboya Resim Koleksiyonundan İki Güzide Eser Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.52-54.]

Mustafa Kutlu [Coşkun, Sezai, “Mustafa Kutlu Hikâyeciliğinin Ontolojik Derinliği”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.56-62.]

Mustafa Kutlu [Namlı, Taner, “Mustafa Kutlu’nun ‘Sır’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.58-61.]

Mustafa Kutlu [Çağın, Sabahattin, “Kapıları Açanlar ve Kaçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.64-66.]

Mustafa Kutlu [Kanter, M. Fatih, “ ‘Gönül İşi’ni Gönülden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.67-69.]

Mustafa Kutlu [Yazgıç, Suavi Kemal, “Mustafa Kutlu Hikâyesinin Bazı Dinamikleri”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.70-72.]

Mustafa Kutlu [Coşkun, Sezai, “Bir Veda Mendili: Anadolu Yakası”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.49-52.]

Mustafa Kutlu; *Uzun Hikâye* [Koca, Hayati, “(Kırkambar) Uzun Hikâye”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.80-81.]

Mustafa Kutlu [Samsakçı, Mehmet, “Mustafa Kutlu’nun ‘Nur’u”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.38-41.]

Mustafa Kutlu [Açıkgöz, Namık, “Mustafa Kutlu’nun Trenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.48-52.]

Mustafa Kutlu [Beritli, A. Cihat, “Müzikal Melodram: ‘Tirende Bir Keman’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.32-35.]

Mustafa Miyasoğlu [Uçman, Abdullah, “Hâtıralar Arasında Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.20-25.]

Mustafa Miyasoğlu [Coşkun, Sezai, “Türkçenin Usta Bir Kalemi Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.26-29.]

Mustafa Miyasoğlu [Gürlek, Dursun, “Kırk Yıllık Dostum Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.28-29.]

Mustafa Miyasoğlu [Yardım, Mehmet Nuri, “Mustafa Miyasoğlu’yla Konuşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.30-35.]

Mustafa Miyasoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.82.]

Mustafa Ruhi Şirin [Kanter, Beyhan, “Mustafa Ruhi Şirin’in Şiirlerinde Masallaşan Çocuğun İktidarı ve Felsefi Söylem”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.46-50.]

Mustafa Ruhi Şirin [Akyüz, Beyza, (Mustafa Ruhi Şirin ile Söyleşi), “Türkiye’nin Çocuk Hakları Açılımının Anahtarı Medeniyettir”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.4-11.]

Mustafa Tahralı [Demirci, Mehmet, “(Kırkambar) Kadim MânânınRüzgâriyle, Mustafa Tahralı”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.80.]

Müjgân Cunbur [Tunalı, A. Yağmur, “Bir Gül-i Rânâ: Müjgân Cunbur”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.16-21.]

Müjgân Cunbur [Enginün, İnci, “Müjgân Cunbur”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.18-21.]

Müjgân Cunbur [Üçer, Müjgân, “Müjgân Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.22-23.]

Müjgân Cunbur [Gürlek, Dursun, “Müjgân Hanım’ın Rüyası ve İsmail Saib Hoca’nın Kitapları”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.24-25.]

Münevver Ayaşlı [Dağlı, Nihat, “‘Bir Şekilde’ Bilinenlerin Başka Türlü Hâlleri; Haminne’nin Suret Aynası, Münevver Ayaşlı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.73-74.]

Nâbî [Yorulmaz, Hüseyin, “Urfalı Şair Nâbî’yi Ölümünün 300. Yılında Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.10-12.]

Nahid Sırrı Örik [Atakan, Hülya, “Sultan Hamid Düşerken”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.94-99.]

Nahit Sırrı Örik [Oymak, Alpay, “Bir Cihan Kaynanası: Nahid Sırrı Örik”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.48-51.]

Nahit Sırrı Örik [Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Necip Fâzıl’dan Nahit Sırrı’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.51.]

Nail Çakırhan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nail Çakırhan”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.74.]

Naim Tirali [Türk Edebiyatı, “Naim Tirali”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.77.]

Namık Kemal [Çağın, Sabahattin, “Zor Günlerde İki Şair, İki Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.48-53.]

Namık Kemal [Taştan, Zeki, “Cezmi’den Kara Davut’a Türk Romanında Kahramanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.45-48.]

Namık Kemal [Türk Edebiyatı, “Nâmık Kemal’in Gür Saçları Nerede”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.27.]

Namık Kemal [Ayvazoğlu, Beşir, “Cezmi’nin İntiharı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.4-9.]

Namık Kemal [Türk Edebiyatı, (*Rûh-ı Kemal*’den Aktarma), “Ali Ekrem’in Babası Nâmık Kemal’i Anlattığı Eseri *Rûh-ı Kemal*”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.6-7.]

Namık Kemal [Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı), “Nâmık Kemal’in Saçları”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.33.]

Namık Kemal [Yılmaz, Mehmet, “Nâmık Kemal ve Arkadaşları Niçin Sürgün Edildiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.64-69.]

Namık Kemal [Bilgin, Suat, “(Kırkambar) Nâmık Kemal’i Doğru Okuyabilmek; Nâmık Kemal, Selahaddin, Haz. Mithat Kutlar”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.77-78.]

Namık Kemal [Karaca, Alâattin, “Osmanlıcılık/İslâmcı Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.68-71.]

Namık Kemal [Aslan, Bahtiyar, “Şairin Hürriyeti-I/ Nâmık Kemal ve Hürriyet Kasidesi”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.54-57.]

Namık Kemal [Beritli, A. Cihat, “Nâmık Kemâl’in Şiirine Tersten Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.69-71.]

Nasrettin Hoca [Şirin, Mustafa Ruhin, “Nasrettin Hoca Yaşadımı?”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.74-78.]

Nazan Bekiroğlu; *Nun Masalları* [İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “(Kırkambar) Nun Baskısı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.75.]

Nazan Bekiroğlu [Öksüz, Neslihan, “İstanbul’un Gölgesinde Yazan Bir Yazar Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.28-33.]

Nazan Bekiroğlu [Öz, Asım, “(Kırkambar) Lâ: Sonsuzluk Hecesi, Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.71-73.]

Nazan Bekiroğlu; *Mücella* [Aslan, Merve, (Nazan Bekiroğlu ile Söyleşi), “Romanla Mesnevi Arasında Bir Tür İhtiyacı Hissediyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S. 430, Ağustos 2009, ss.4-9.]

Nazan Bekiroğlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “Sonsuzluk Hecesi ‘Lâ’”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.46-53.]

Nazan Bekiroğlu; *Şâir Nigâr Hanım* [Can, Bahar, “Nigâr Hanım’ın Feryadı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.72-74.]

Nazan Bekiroğlu [Yılmaz, Sevgül, “Nazan Bekiroğlu’nun ‘Yol Hâli’”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.72-75.]

Nazan Bekiroğlu [Durmuş, Hayrettin, “(Kırkambar) Nar Ağacı, Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.75-76.]

Nazan Bekiroğlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “Mitolojiden Romana: Nar Ağacı”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.12-17.]

Nazan Bekiroğlu [Delav, Zeynep, (Nazan Bekiroğlu ile Söyleşi), “Nar Ağacı Olsun Bu Romanın Adı”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.14-17.]

Nazan Bekiroğlu [Güneş, Mehmet, “Drina Köprüsü ve İsimle Ateş Arasında Romanlarında Devşirme Uygulamasına Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.18-23.]

Nazım Hikmet Ran [Bilen Buğra, Hatice, “Edebiyatçı Ressamlar, Ressam Edebiyatçılar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.26-31.]

Nazım Hikmet Ran [Gökçe, M. Selim, “Nâzım Hikmet Üzerine Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.36-41.]

Nazım Hikmet Ran [Kutalmış, S., “(Kırkambar) Bir Başka Gözle Nazım Hikmet, Nazım Hikmet/ Kerem Gibi, Anar”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.71-72.]

Nazım Hikmet Ran [Türk Edebiyatı, “Memet’e Göre Nâzım Hikmet”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.22-23.]

Nazım Hikmet Ran [Karaca, Alâattin, “Ayasofya Karşısında Üç Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.20-23.]

Nazım Payam [Payam, Nazım, “Şiirin mi Var Derdin Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.32-34.]

Necati Cumalı [Coşkun, Sezai, “Kimsesiz Bırakılan Ölülerin Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.26-31.]

Necati Mert; *Zamansız* [Dönmez, Erdem, “Adapazarı’na ‘Zamansız’ Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.38-41.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Çağın, Sabahattin, “Evleri Balkonsuz Yapmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.58-61.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Yetiş, Kâzım, “Şairlerle Köşe Bucak İstanbul 1/ Canım İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.62-66.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Necip Fâzıl’dan Nahit Sırrı’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.51.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Zambak, Ferda, (Alâattin Karaca ile Söyleşi), “Necip Fâzıl Mağrur Bir Öfkenin Şairidir”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.4-8.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Birinci, Ali, “Necip Fâzıl Hakkında Yeni Tespitler ve Tashihler”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.10-18.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Türk Edebiyatı, “Necip Fâzıl’ın Fransa Günleri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.14-15.]

Necip Fazıl Kısakürek [Türk Edebiyatı, “Necip Fâzıl’ın Basılan İlk Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.16-17.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Uçman, Abdullah, “Gaiplerden Gelen Ses”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.20-25.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Coşkun, Sezai, “Cins Şair Olmanın Ortaklığı Rimbaud ve Necip Fâzıl”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.26-29.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Ağır, Ahmet, “Necip Fâzıl’ın Şiirinde Yabancılaşma veya Anlamsızlık”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.30-32.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Narlı, Mehmet, “Akıl ve Ruh Bozuklukları Açısından Necip Fâzıl’ın Hikâyeleri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.34-36.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Aslan, Bahtiyar, “Necip Fâzıl’ın Hikâyelerinde Otobiyografi’nin Terapi(k) Fonksiyonu”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, s.38-41.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Gariper, Cafer, “Necip Fâzıl’ın Yahya Kemal Eleştirisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.50-57.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Doğan, Muzaffer, “Necip Fâzıl-Abdülhakîm Arvasî Buluşması”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.54-57.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Polat, Adem, “Zindandan Mehmed’e Mektup Şiiri Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.58-61.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Karakılıç, Selçuk, “Necip Fâzıl, ‘Para’ ve Bir İntihal Davası”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.62-68.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Necip Fâzıl Bibliyografyası, Suat Ak”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Coşkun, Sezai, “Soruların Şairinden Şairin Sorularına Necip Fazıl Kısakürek”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.24-30.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Ayvazoğlu, Beşir, “Necip Fâzıl’ın Şirket-i Hayriye Hatıraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.44-47.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Koç, Okan, “(Kırkambar) Bir Neslin Üstadı Necip Fâzıl Kısakürek, Hüseyin Yorulmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.78-79.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Ayvazoğlu, Beşir, “Necip Fâzıl’ın Doğduğu Konak ve Komşu Konaklar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.20-23.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Karakılıç, Selçuk, “Necip Fâzıl’ın Birinciliği Nasıl İptal Edildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.24-29.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Nâzım H. Polat, “Necip Fâzıl’ın İlk Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.16-17.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Türk Edebiyatı, (*Kırım Mecmuası*’ndan Aktarma), “Üstad-ı Muhterem Orhan Midhat Bey’e Yâd-ı Hazîn”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.17-18.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Aslan, Bahtiyar, “Haldun Taner ve Necip Fâzıl’ın El/leri”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.20-23.]

Necip Fâzıl Kısakürek [Mert, Talip, “Necip Fâzıl’a İsmi Verilen Büyük Dede Kısakürekzâde Ahmed Necib Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.108-109.]

Necip Tosun [Kutalmış, S., “(Kırkambar) Modern Öykü Kuramı, Necip Tosunu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75.]

Necip Tosun [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Öykümüzün Kırk Kapısı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79-81.]

Necip Tosun [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Ansızın Hayat, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.78-79.]

Necip Tosun [Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Doğu’nun Hikâye Kuramı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.79.]

Nedim [Açıkgöz, Nâmık, “Nedim Şiirinde ‘Birey’e Doğru”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.64-66.]

Nesimî [Seyhan, Recep, “Müslüm Gürses’in ‘Melânet Hırkası’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.67-69.]

Neşat Ertaş [Tokel, Bayram Bilge, “Türk’ün, Türkü’nün ve Türkçe’nin Sesi Neşat Ertaş”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.72-73.]

Neyzen Tevfik [Öztürkçü, İbrahim, “Neyzen Tevfik Mehmed Âkif’in Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.52-56.]

Nezihe Araz [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nezihe Araz”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.77-78.]

Nezihe Meriç [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nezihe Meriç”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.78.]

Nigâr Hanım [Can, Bahar, “Nigâr Hanım’ın Feryadı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.72-74.]

Nigâr Hanım[Bekiroğlu, Nazan, “Macar Osman Paşa’nın Kızı”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.58-60.]

Nigâr Refibeyli [Tan, Nail, “Azerbaycan’ın Ünlü Kadın Şairi Nigâr Hanım Refibeyli 100 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.72-75.]

Nihad M. Çetin [Şahin, Osman, “Nihad M. Çetin’i Vefatının 20. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.44-48.]

Niyazî-i Mısırî [Tatçı, Mustafa, “Niyazî-i Mısırî’nin Unutulan Kabri”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.31-32.]

Niyazî-i Mısırî [Türk Edebiyatı, “Niyazî-i Mısırî’nin Kardeşine Yazdığı Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.33.]

Niyâzî-i Mısırî [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Burc-ı Belâ’da Bir Merd-i Hüdâ: Niyâzî-i Mısırî, Mustafa Tatçı”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.70.]

Niyâzî-i Mısırî [Tatçı, Mustafa, “Niyâzî-i Mısırî’nin Bilinmeyen Bir İlâhîsi”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.54-55.]

Niyâzî-i Mısrî [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Niyâzî-i Mısrî, Dîvân-ı İlâhiyât, Haz. Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.80-81.]

Nizamettin Nazif Tepedenlioğlu [Taştan, Zeki, “Cezmi’den Kara Davut’a Türk Romanında Kahramanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.45-48.]

Nizamettin Nazif Tebedenlioğlu [Coşar, Said, “Edebiyatçılar da Soyulur, Hem Nasıl!”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.58-61.]

Norman Mailer [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Norman Mailer Öldü”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.77.]

Nurettin Topçu [Okay, M. Orhan, “Nurettin Topçu (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.51.]

Nurettin Topçu [Civelek, Muzaffer, “Nurettin Topçu’dan Avrupa’ya Bakışlar”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.28-34.]

Nurettin Topçu [Bulut, Umut, (Mustafa Kök ile Söyleşi), “İsyân Ahlâkı Bütün İnsanlığa Hitap Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.4-11.]

Nüvit Özdoğru [Çağlar, Yusuf, “(Hazine-i Evrak), Mehmet Kaplan’dan Nüvit Özdoğru’ya Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.46-47.]

Nüvit Özdoğru [Türk Edebiyatı, “Nüvit Özdoğru”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.47.]

Oğuz Atay [Orhanoglu, Hayrettin, “Oğuz Atay’ı Hep Yanlış mı Anlamalıyız?”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.36-40.]

Oğuz Atay [Şahin, İbrahim, “Tavan Arasında İki Yazar Ahmet Hamdi Tanpınar ve Oğuz Atay”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.24-29.]

Okay Tiryakioğlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “Farklı Bir Yıldırım Beyazıt Romanı”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.31-32.]

Oktay Rifat Horozcu [Türk Edebiyatı, “Hasan Rifat Bey’in Oğulları ve Torunları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.26-27.]

Olca Yazıcı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Olca Yazıcı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.78-79.]

Orhan Duru [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Orhan Duru”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.77.]

Orhan Kemal; *Müfettişler Müfettişi, Üç Kağıtçı* [Narlı, Mehmet, “Bürokrasi/İktidar Korkusunun ve Cehaletin Doğurduğu Düzenbaz Tıp Kudret Yanardağ”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.25-30.]

Orhan Pamuk [Özsoy Erdoğan, Funda, “Masumiyet Müzesinde Bir Mektup Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.41-44.]

Orhan Pamuk [Demir, Fethi, “Orhan Pamuk’un Romanlarında Babaya İade-i İtibar”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.26-34.]

Orhan Pamuk; *Saf ve Düşünceli Romancı* [Gürsel, Aytaç, “Orhan Pamuk’tan Roman ve Romancılık Üzerine Bir Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.34-37.]

Orhan Pamuk [Sanlı Türkeli, Yedigâr, “Postmodern Edebiyat, Emperyalist Bir Söylem midir?”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.46-50.]

Orhan Pamuk [Demir, Fethi, “Orhan Pamuk’un Okul Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.60-64.]

Orhan Pamuk [Coşkun, Sezai, “Kafamda Bir Tuhafılık”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.64-67.]

Orhan Veli Kanık [Coşar, Said, “Hiçbir Şeyden Çekmedi Karikatüristlerden Çektiği Kadar”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.30-32.]

Orhan Veli Kanık [Çağlar, Yusuf, “Orhan Veli’nin Doğumuna Düşürülen Tarih”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.62-63.]

Orhan Veli Kanık [Uçman, Abdullah, “Doğumunun 100. Yılında Orhan Veli ve Garip Akımı”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.12-16.]

Orhan Veli Kanık [Coşkun, Sezai, “ ‘Bir Roman Kahramanı’ Olarak Orhan Veli”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss. 18-21.]

Orhan Veli Kanık [Asiltürk, Bâki, “Orhan Veli: Hiçbiri”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.22-24.]

Orhan Veli Kanık [Kocakaplan, İsa, “Orhan Veli’den Nahit Hanım’a Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.26-29.]

Orhan Veli Kanık [Oral, Haluk, “Orhan Veli’den Nahit Hanım’a Bir Mektup, Bir Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.30-33.]

Orhan Veli Kanık [Çağdaş, Haluk, “Orhan Veli’nin İlk Memuriyeti ve Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.22-23.]

Osman Engin [Türk Edebiyatı, (Osman Engin ile Söyleşi), “Almanya Taşrasında Usta Bir Mizah Yazarı: Osman Engin”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.36-37.]

Osman Gazi Kandemir [Tunalı, A. Yağmur, “Gelincik: Sırat’ta Bir Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.70-72.]

Osman Mazlum [Öbek, Ali İhsan, “Mazlum’un Gönül Defterinden”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.57-59.]

Osman Nevres [Kaya, Bayram Ali, “Osman Nevres’in Bağdat’ı Yahut Vatan Edinilen Gurbet”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.28-32.]

Osman Yüksel Serdengeçti [Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Yunus Emre’den Osman Yüksel’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.70-71.]

Osman Yüksel Serdengeçti [Karaca, Alâattin, “Ayasofya Karşısında Üç Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.20-23.]

Oya Baydar [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Oya Baydar’a ‘Akdeniz Kültürü Ödülü’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.79-80.]

Ozan Yusuf Polatoğlu [Türk Edebiyatı, “Ozan Yusuf Polatoğlu ile Söyleşi”, “Almanya’da ‘Yabancı’, Türkiye’de ‘Alamancı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.50-52.]

Ömer Erdem [Genç, Erhan, (Ömer Erdem ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Yazmak, Bitmeyen Bir İç Hesaplaşma”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.50-53.]

Ömer Erdem [Erdem, Ömer, “Evvel’den Konuşurken”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.26-29.]

Ömer Faruk Şerifoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gazi Ayıntab’a Selam; Gazi Ayıntab’a Selam ve İshak Refet Işıtman (1891-1946), Ömer Faruk Şerifoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.76.]

Ömer Hayyam [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Hayyam Rubailer; Ömer Hayyam-Rubailer, Hüseyin Dâniş”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.77.]

Ömer Lütî [Güçlütürk, Taner, “Prizrenli Divan Şairi Ömer Lütî”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.40-43.]

Ömer Lütî Mete [Sökmen, Cem, “Terkip Sahibi Bir Aydın Ömer Lütî Mete”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.50-55.]

Ömer Lütî Mete [Taşgetiren, Ahmet, “Ömer Lütî Mete İçin”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.52-53.]

Ömer Lütî Mete [İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “Ömer Lütî Mete”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.54-55.]

Ömer Lütî Mete [Deliorman, Altan, “Bu Hayat Girdap Gülüm”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.44-48.]

Ömer Öztürkmen [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Öztürkmen”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.74.]

Ömer Seyfettin [Çağın, Sabahattin, “Ashab-ı Kehfimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.58-61.]

Ömer Seyfettin [Duman, Halûk Harun, “Ömer Seyfettin’de Kimlik Bilinci”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.62-65.]

Ömer Seyfettin [Enginün, İnci, “Ömer Seyfettin’in Kızı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss. 61-62.]

Ömer Seyfettin [Atsız, Yağmur, “Şair Ömer Seyfeddin”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.72-75.]

Ömer Seyfettin [Özbeyli, Deniz, “Ömer Seyfettin’in İlk Cinayet ve Susan Hill’in İçindeki Kötülük Hikâyeleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.51-53.]

Ömer Seyfettin [Argunşah, Hülya, “Yeni Lisan Hareketi Yüz Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.4-10.]

Ömer Seyfettin [Özbek, Adem, “(Kırkambar) Ömer Seyfettin Külliyyatı; Ömer Seyfettin, Bütün Hikâyeleri, Haz. Nâzım Hikmet Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.73-74.]

Ömer Seyfettin [Argunşah, Hülya, “Ömer Seyfeddin ve Balkan Günlüğü”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.10-14.]

Ömer Seyfettin [Polat, N. Hikmet, “(Kırkambar) Bir Yanılgının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.78-79.]

Ömer Seyfettin [Argunşah, Hülya, “İki Çağdaş: Ömer Seyfettin ve Halide Edib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.38-42.]

Ömer Seyfettin [Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Şair Ömer Seyfettin, Nâzım Hikmet Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.75-77.]

Ömer Seyfettin [Polat, Nâzım H., “Ömer Seyfettin Öğretmenlikten Nasıl Ayrıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.104-107.]

Özcan Ünlü [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Herşeybirdenbire, Özcan Ünlü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.76.]

Özcan Ünlü [Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Hiç Değilse Bugün, Özcan Ünlü”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.79-80.]

Özker Yaşın [Serdar, Gulgün, “Bir Şahlanışın Destan Şairi’ne Veda”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.80.]

Patrick Süskind; *Koku* [Özbeyli, Deniz, “Kulak Burun Boğaz”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.60-62.]

Peride Celal [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Peride Celal”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.82.]

Perihan Balcı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Perihan Balcı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.82.]

Peter Fischer; *Der Schein* [Sevim, Acar, “Bir Doğu Alman Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.49-53.]

Peyami Safa [Kanter, Fatih, “Peyami Safa’nın Düğün Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.74.]

Peyami Safa [Dirin, İlyas, (Peyami Safa ile Kitaplara Girmemiş İki Söyleşi), “Peyami Safa’ya Göre Fikir Hayatımız ve Nobel Edebiyat Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.36-40.]

Peyami Safa [Türk Edebiyatı, (*Son Telgraf*’tan Aktarma), “Edebiyatımız Nobel Mükâfatına Lâayık Mıdır?”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.38-39.]

Peyami Safa vd. [Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatının Medyumları”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.20-26.]

Peyami Safa [Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Peyami Safa’nın Mezarı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.32-33.]

Peyami Safa [Çoruk, Ali Şükrü, “Mizaçlarından Kaleminden İspanyol Gribi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.39-42.]

Peyami Safa [Gökçe, M. Selim, “Safa’nın Mervesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.34-41.]

Peyami Safa [Gezgin, Hakkı Süha, “Peyami Safa”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.67.]

Peyami Safa [Bolay, Süleyman Hayri, “Peyami Safa’nın Hastası”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.71-73.]

Peyami Safa; *Yalnızız* [Yavaş, Gürkan, “Besim’in İştahı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.58-63.]

Peyami Safa [Tekin, Mehmet, “Peyami Safa’nın Bir Romancı Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.4-10.]

Peyami Safa [Ayvazoğlu, Beşir, “Peyami Safa-Yakup Kadri Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.12-16.]

Peyami Safa [Öztürk, Hasan, “Elli Yılın Yazarına Elli Yıllık Özlem”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.18-20.]

Peyami Safa [Dirin, İlyas (Derleyen), “Karikatürlerle Peyami Safa”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.22-25.]

Peyami Safa [Karakılıç, Selçuk, “Kâinatça Tanınmış Bir Kral ve Kraliçe”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.46-51.]

Peyami Safa [Şahin, Seval, “Peyami Safa’nın Tilki Leman Serisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.18-21.]

Peyami Safa [Uslu Kaya, Berna, “Peyami Safa’nın Mahşer Romanı Yahut Millî Meczup Nihat”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.94-97.]

Pierre Loti [Çoruk, Ali Şükrü, “Balkan Harbi ve Pierre Loti”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.55-58.]

Pierre Loti [Türk Edebiyatı, “Piyer Loti Şerefine Ziyafet Mönüsü”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.20.]

Pierre Loti [Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal’in Pierre Loti’ye Dair Bir Konferansı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.14-17.]

Rahmi Bey [Ekrem Talu, Ercümen Ekrem, (Vakit’ten Aktarma), “Recaizade, Fikret ve Rahmi Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.67.]

Rainer Maria Rilke [Özkan, Senail, “Rilke: Varlığın Yüreğinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.48-52.]

Rainer Maria Rilke [Özkan, Senail, “Rilke: Varlığın Yüreğinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.50-54.]

Rainer Maria Rilke [Özkan, Senail, “Varlığın Yüreğinde Bir Şair: III”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.50-53.]

Ramazan Dikmen [Dirin, İlyas, “Bir Kütüphane Memuresinin Buruk Aşk Hikâyesi Muhayyer”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.50-52.]

Ranier Maria Rilke [Özkan, Senail, “Mevlânâ ve Rilke Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.67-75.]

Ranier Maria Rilke [Özkan, Senail, “Yunus Emre ve Rilke’deÂşikane Söyleyiş”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.64-67.]

Rasim Demirtaş [Orhanoglu, Hayrettin, “Şiirde Çocukluk: Rasim Demirtaş’ın Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.72-73.]

Rasim Özdenören [Güneş, Mehmet, “Gül Yetiştiren Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.38-41.]

Recaizade Mahmut Ekrem [Şahin, Seval, “Pejmürde ve Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.28-30.]

Recaizade Mahmut [Ekrem Talu, Ercümen Ekrem, (*Vakit*’ten Aktarma), “Recaizade, Fikret ve Rahmi Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.67.]

Recaizade Mahmut Ekrem [Anar, Nihal, “Talihsiz Bir Baba ve Talihsiz Evlatları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.18-20.]

Recep Ayyıldız [Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Ve Varlık Ve Aşka Dair, Recep Ayyıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.74-75.]

Recep Şükrü Güngör [Erdal, Kadir, “(Kırkambar) Kayıp Ruhlar Kırathanesi, Recep Şükrü Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.75-76.]

Recep Şükrü Güngör [Erdal, Kadir, “Memleket Meselesi’ne Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.53-55.]

Recep Vahyî [Samsakçı, Mehmet, “Recep Vahyî ve Manzum Harb-i Umumî’si”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.44-47.]

Refik Halit Karay [Yusufoğlu, Nebahat, “Refik Halit Karay’ın Nigün Romanında İstanbul Teması”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.54-58.]

Refik Halit Karay [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Refik Halid Karay’ın Eserleri Yeniden Yayınlanıyor; Refik Halid Karay, Üç Nesil Üç Hayat”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.75.]

Refik Halit Karay [Gökçe, M. Selim, “Refik Halid’in Kaşıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.46-51.]

Refik Halit Karay [Türk Edebiyatı, “İki Romancı: Biri Meyveye Dost, Diğeri Düşman”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.]

Refik Halit Karay [Korkmaz, Aziz, “Yazarını Mahkûmiyetten Kurtaran Hikâye”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.64-66.]

Refik Halit Karay [Coşar, Said, “Karikatürlerdeki Refik Halid”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.54-57.]

Refik Halit Karay [Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Refik Halid Külliyyatı’na İki İlave, Refik Halit Karay, Hep İstanbul, Kırk Yıl Evvel Kırk Yıl Sonra Anadolu’da, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.29-80.]

Refik Halit Karay [Turnagil, M. Nâzım, (Tuncay Birkan ile Söyleşi), “Refik Halid’in Hakkı Yenmişse Bunda Kendisinin de Hakkı Var”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.4-10.]

Refik Halit Karay [Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Refik Halit’ten İki Kitap Daha, Edebiyatı Öldüren Rejim, Mutfak Zevkinin Son Günleri, Refik Halit Karay, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.78.]

Refik Halit Karay [Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Refik Halit Karay’ın Külliyyatına Yeni Bir İlave: Bu Gazeteciler, Refik Halit Karay, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.78-79.]

Refik Halit Karay [Gökçek, Fazıl, “Refik Halid-Yakup Kadri Dostluğunun Yol Kazaları”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.78-82.]

Refik Halit Karay [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Refik Halid Karay’dan İki Kitap Daha, Türkçenin Tadı ve Âhengi, Ağaç ve Ahlâk, Refik Halit Karay”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.211.]

Reha Çamuroğlu [Yalsızuçanlar, Sadık, (Reha Çamuroğlu ile Söyleşi), “İmam Hüseyin İslâm’da Kendinden Geçiş Simgeler”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.4-9.]

Reşat Ekrem Koçu [Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından İstanbul Ansiklopedisi Davası”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.54-56.]

Reşat Enis Aygen [Korkmaz, Aziz, “Reşat Enis’in Saati”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.56-63.]

Reşat Nuri Güntekin [Namlı, Taner, “(Kırkambar) Ölümünün 50. Yılında Belgelerle Reşat Nuri Güntekin, M. Fatih Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.76-77.]

Reşat Nuri Güntekin [Türk Edebiyatı, “Reşat Nuri Güntekin (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54.]

Reşat Nuri Güntekin [Kanter, M. Fatih, “Reşat Nuri Güntekin’den Mektup Var”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.60-63.]

Reşat Nuri Güntekin [Türk Edebiyatı, “Hadiya’ya Mektuplar, Reşat Nuri Güntekin, Haz. M. Fatih Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.81-82.]

Reşat Nuri Güntekin [Kanter, M. Fatih, “Şair Reşat Nuri”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.74-76.]

Reşat Nuri Güntekin [Coşar, Said, “Karikatürlerde Bir ‘Çalığışu’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.72-75.]

Rıfat Ilgaz [Deliorman, Altan, “Bu Aşk Bitmez”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.62-64.]

Rıfat Ilgaz [Yiğitler, Şener Şükür, “Bir Yatılı Okul Klasığı: Hababam Sınıfı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.62-66.]

Rıza Akdemir [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Rıza Akdemir”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.80.]

Rıza Akdemir [Karakılıç, Selçuk, “Mülkiyeli”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.70-75.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Browne, Edward G., (Hazırlayan: Abdullah Uçman), “Edward G. Browne’dan Rıza Tevfik’e Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.21.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Ölüm Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.55-59.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Andı, M. Fatih, “Meşrutiyet ve Nedamet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.20-24.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Uçman, Abdullah, “‘1328 İntihâbâtı’ Yahut ‘Sopalı Seçimler’”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.40-45.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Âkif’ten Rıza Tevfik’e Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.69.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Uçman, Abdullah, “Feylosof Babanın Feylosof Oğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.42-45.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*’nden Aktarma), “Rıza Tevfik’e Akşam Yemeği Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.48.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Karay, Refik Halit, (*Her Kalem*’den Aktarma), “Rıza Tevfik’in Dört Yemeği”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.48-49.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Kalemîyle Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.58-61.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Koşar, Emel, “(Kırkambar) Rıza Tevfik’ten Eşi Nazlı Hanım’a Mektuplar, Abdullah Uçman”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.74-75.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Rıza Tevfik”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.68-72.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Uçman, Abdullah, “Hâtıraların Işığında Rıza Tevfik ve HâlîdeEdib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.30-36.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Türk Edebiyatı, “Halide Edib’ten Rıza Tevfik’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.32-35.]

Rıza Tevfik Bölükbaşı [Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’ten Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.18-21.]

Roman [Karaca, Alâattin, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.78-85.]

Roman [Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı, Kâzım Yetiş”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.76-77.]

Roman [Tiken, Servet, “(Kırkambar) Millî Mücadele ve Erken Dönem Cumhuriyet Romanı, Murat Kacıroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.74-75.]

Roman [Orhanoğlu, Hayret, “Edebiyatımızda Tipler ve Tutarlılık”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.31-33.]

Roman [Özbeyli, Deniz, “İştah ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.69-71.]

Roman [Özbeyli, Deniz, “Sıkıntıya Çare”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.28-31.]

Roman [Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Popüler Türk Romanları, Alpay Doğan Yıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.75-76.]

Roman [Gürsel, Aytaç, “Orhan Pamuk’tan Roman ve Romancılık Üzerine Bir Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.34-37.]

Roman [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Boş Zaman Figürleri Erken Dönem Türk Romanında Nesne-Tüketim İlişkileri, Fatih Arslan”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.79-80.]

Roman [Aytaç, Gürsel, “Edebiyat Üzerine Makaleler’de Roman Eleştiri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.34-37.]

Roman [Tural, Secaattin, “Şiir Popüler Edebiyatın Neresine Düşer”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.60-64.]

Roman [Beritli, A. Cihat, “Çok Partili Türkiye ve Türk Romanı”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.65-67.]

Roman [Coşkun, Sezai, “Son Dönem Türk Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.88-92.]

Roman/Hikâye [Nemutlu, Özlem, “Yeni Türk Edebiyatı -Tanzimat’tan Cumhuriyet’e-”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.33-35.]

Roman/Hikâye [Dirin, İlyas, (Abdullah Uçman ile Söyleşi), “İsmail Hikmet, Edebiyat Tarihimizi Tevfik Fikret’in Bakış Açısından Bakarak Yazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.68-71.]

Roman/Hikâye [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yeni Türk Edebiyatı Metinleri, Haz. İnci Enginün, Zeynep Kerman”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.78-79.]

Roman/Hikâye [Uğurcan, Sema, “Resimli Türk Edebiyatı Tarihi Hakkında Bazı Dikkatler”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.26-29.]

Roman/Hikâye; Almanca [Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Yapılan Tercümeleler”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.52-53.]

Roman/Hikâye; Anne [Aydın, Ertuğrul, “Yazar ve Şairlerde Anne (F)aktörü”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.31-32.]

Roman/Hikâye; Birinci Dünya Savaşı [Şahin, İbrahim, “ ‘İstanbul Çocuğu’ ya da ‘Anadolu Evladı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.34-39.]

Roman/Hikâye; Birinci Dünya Savaşı [Turinay, Necmettin, “Büyük Savaş ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.40-43.]

Roman/Hikâye; Çanakkale [Ayvazoğlu, Beşir, (Beşir Ayvazoğlu, *Edebiyatın Çanakkale’yle İmtihanı*’dan Aktarma) “Çanakkale’deki Destani Direnişin Sembolü ‘Bolayır’da İki Türbe’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.12-16.]

Roman/Hikâye; Delilik [Aslan, Bahtiyar, (Mehmet Narlı ile Söyleşi), “Delilik, Türk Roman ve Hikâyesinde Modern Psikiyatrik Düzlemde İşlenmiştir”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.4-8.]

Roman/Hikâye; İkinci Meşrutiyet [Enginün, İnci, “İkinci Meşrutiyetin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.14-18.]

Roman/Hikâye; İkinci Meşrutiyet [Narlı, Mehmet, “Meşrutiyetten Cumhuriyete Sosyal-Edebî Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.30-35.]

Roman/Hikâye; İkinci Meşrutiyet [Yuva, Hümeýra, “Türk Edebiyatında Yedi Yıllık Fasıla”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.61-64.]

Roman/Hikâye; Kedi [Gökçe, M. Selim, “Edebiyatımızın Kediseverleri”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.22-23.]

Roman; Çanakkale [Kütükçü, Tamer, “Çanakkale’nin Yazılmayan Trajedisi”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.12-14.]

Roman; Irak [Enginün, İnci, “ ‘Bir Zamanlar’dan Kalan...”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.49-53.]

Roman; Korku [Aydın, Ertuğrul, “Korkunun Romanı, Romanın Korkusu”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.36-38.]

Roman; Korku [Orhanoğlu, Hayrettin, “Korkunun Yazısı - Yazının Korkusu”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.51-52.]

Roman; Lâle Devri [Ayvazoğlu, Beşir, “Lâle Devri’ni Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.34-41.]

Roman; Okul [Çitçi, Selahattin, “Türk Romanında Ecnebi Okullar”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.50-56.]

Roman; Polisiye Roman [Eren, Ertuğrul, (Erol Üyepazarcı ile Söyleşi), “Polisiye, İnsana Kaçış Zevki Verir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.4-10.]

Roman; Polisiye Roman [Ulutürk, Yavuz, “Türkçede Düünden Bugüne Çeviri Polisiye Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.51-54.]

Roman; Postmodern Roman [Coşkun, Sezai, “Postmodern Zamanların Menâkıbnâmeleri Mistik Romanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.56-59.]

Roman; Sofra [Coşkun, Sezai, “Sofradaki Modernleşme”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.23-30.]

Roman; Tramvay [Karakılıç, Selçuk, “Edebiyatımda Tramvay Maceraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.70-74.]

Romancı [Özbeyli, Deniz, “Sıkıntıya Çare”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.28-31.]

Romancı [Uptike, John, (Çev. Emre Ayvaz), “Edebî Biyografi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.64-67.]

Romancı [Özkan, Senail, “Doğuda ve Batıda Biyografi”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.68-72.]

Romancı/Hikâyeci [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) “Aşına Çehreler, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.78.]

Romancı/Hikâyeci [İşli, Emin Nedret, “Edebiyatçı Kartvizitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.19-20.]

Romancı/Hikâyeci [Çolak, Ali, “Sigara Yasağı Edebiyatımızı Nasıl Etkiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.50-54.]

Romancı/Hikâyeci [Ayvazoğlu, Beşir, “Kapanalı Yarım Asrı Geçtiği Hâlde Unutulmayan Kahve”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.12-20.]

Romancı/Hikâyeci [Türk Edebiyatı, “Darülbedayi Edebî Heyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.21.]

Romancı/Hikâyeci [Türk Edebiyatı, “Güzel Sanatlar Birliği Edebiyat Şubesi”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.27.]

Romancı/Hikâyeci [Gökçe, M. Selim, “1940’ların 50 Yıl’lıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.32-34.]

Romancı/Hikâyeci [Gezgin, Hakkı Süha, “Muharrirler Jübilesi”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.35.]

Romancı/Hikâyeci [Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış: 0,5+0,5=1 Eleştirmen mi Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.26-30.]

Romancı/Hikâyeci [Uçman, Abdullah, “Üniversitelerdeki Biyografi Çalışmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.32-39.]

Romancı/Hikâyeci [Kahraman, Âlim, “Biyografi Okumalarım”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.40-43.]

Romancı/Hikâyeci [Gündüz, Mustafa, “Türk Düşüncesini Biyografiler ve Monografiler Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.56-63.]

Romancı/Hikâyeci; İstanbul [Atakan, Hülya, “Bir Çay Bahçesinden İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.23-26.]

Romancı/Hikâyeci [Mehmet, “Muhafazakâr Sanat, Muhafazakâr’ın Sanatı, Sanatın Muhafazakârlığı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.12-17.]

Romancı/Hikâyeci [Şahin, İbrahim, “Muhafazakârlık, Sanat ve Erotizm”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.14-17.]

Romancı/Hikâyeci [Aslan, Bahtiyar, “Muhafazakâr Sanat Üzerine Dağınık Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.18-23.]

Romancı/Hikâyeci [Aycı, Mehmet, “Anneleri Mutfakta Kalan Son Bakır Sahanı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.24-26.]

Romancı/Hikâyeci [Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Geceleyin Dersaadet, Beşir Ayvazoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.78-79.]

Romancı/Hikâyeci [Coşkun, Sezai, “Eski Mektepten Yeni Mektebe”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.12-17.]

Romancı/Hikâyeci [Öztürkçü, İbrahim, “Dönüp Mâzîye Tırmandım/ Edebiyatçıların Unutamadıkları Anlar”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.61-65.]

Romancı/Hikâyeci [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kalem Efendileri, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.81-82.]

Romancı/Hikâyeci; Baba [Hatemi, Hüsrev, “Babalar, Babalık ve İnsan Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.46-47.]

Romancı/Hikâyeci; Balkan Savaşı [Coşkun, Sezai, (Harun Duman ile Söyleşi), “Savaş Edebiyatı, Cephe Gerisinin Mücadelesidir”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.4-8.]

Romancı/Hikâyeci; Birinci Dünya Savaşı [Aslan, Bahtiyar, (Erol Köroğlu ile Söyleşi), “İttihat ve Terakki, Toplumunu Savaşa Girmeye İkna Etmek İçin Aydınları Kullandı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.4-10.]

Romancı/Hikâyeci; Birinci Dünya Savaşı [Gökçe, M. Selim, “Harp Sırasında Kim Ne Yapıyordu?”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.20-25.]

Romancı/Hikâyeci; Çanakkale Savaşı [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebî Heyet Çanakkale’de”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.12-18.]

Romancı/Hikâyeci; Çay [Özsoy Erdoğan, Funda, “Muhabbetin Sıvı Hali: Çay”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.36-41.]

Romancı/Hikâyeci; Resim [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyat ve Resim El Ele”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.4-15.]

Romancı/Hikâyeci; Resim [Enginün, İnci, “Romanlarda Resim ve Ressamlar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.16-20.]

Romancı/Hikâyeci; Saat [Ayvazoğlu, Beşir, “Saatler, Saatçiler ve Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.12-18.]

Romancı; Almanya [M. Beck, Isabelle-Akkaya, Kadri, “Almanya’daki Türklerin Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.20-26.]

Romancı; Almanca [Türk Edebiyatı, “Almancada Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.22-23.]

Romancı; Almanya [Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Çeviriler ve Antolojiler”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.24-25.]

Romancı; Baba [Ayvaz, Emre, “Türk Romanında Babanın Yokluğu Üzerine Bir Not”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.54-55.]

Romancı; Kahve [Ayvazoğlu, Beşir, “Bir Zamanlar Kahve Tiryakileri”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.32-35.]

Romancı; Kahvehane [Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul’da Ramazan Kültürünün Vazgeçilmezi”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.69-72.]

Romancı; Kış [Gökçe, M. Selim, “İstanbul, Kış ve Kar”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.68-70.]

Romancı; Mitoloji [Gökçe, M. Selim, “Yunan Mitolojisi ve Türk-İslâm Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.15-20.]

Romancı; Mitoloji [Çetin, Nurullah, “Mitoloji: Karanlıktan Aydınlığa Kaçış Özlemi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.46-48.]

Romancı; Polisiye Roman [Üyepazarcı, Erol, “Polisiye Roman Yazan Ünlü Edebiyatçılarımız”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.12-16.]

Romancı; Yemek [Özbeyli, Deniz, “Yemek ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.71-73.]

Ruşen Eşref Ünaydın [Kutalmış, Sadık, “Üç Zoraki Diplomat”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.32-37.]

Sabahat Emir [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sabahat Emir’den İki Yeni Kitap; Kadriye’ye Mektuplar, Söylenmemiş Sözler, Sabahat Emir”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.78.]

Sabahattin Ali [Sağlam, Nuri, “Emine Ele Sormuş Aşkını, Cemile Yüreğine”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.30-35.]

Sabahattin Engin [Kolcu, Hasan, “(Kırkambar) Sabahattin Engin’in Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.80.]

Sadık Yalsızuçanlar [Özsoy Erdoğan, Funda, “Sadık Yalsızuçanlar’da Yolculuk, Şehir ve Gerçek”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.62-65.]

Sadık Yalsızuçanlar [Gökay, Şenol, “(Kırkambar) Birdenbire, Sadık Yalsızuçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.76.]

Sadık Yalsızuçanlar; *Vefa Apartmanı* [Güler, Handan, “(Kırkambar) Yürek Kentinin Ayakta Kalan Kapısı: Vefa Apartmanı; Vefa Apartmanı, Sadık Yalsızuçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.76-77.]

Saffet Nezihi [İnci, Handan, “Kadınlar Arasında II. Meşrutiyet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.46-50.]

Safiye Erol [İleri, Selim, “Sükût Suikasti’ne Uğrayan Bir Büyük Yazar Safiye Erol”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.66-68.]

Sait Faik Abasıyanık [Aslan, Bahtiyar, “Sait Faik’in Balıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.14-17.]

Sait Faik Abasıyanık [Buğra, Tarık, (Sait Faik Abasıyanık, *Seçme Hikâyeler*’den Aktarma), “Sait Faik”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.]

Sait Faik Abasıyanık [Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Sait Faik, Tarık Buğra), “Sait Faik”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.]

Sait Faik Abasıyanık [Üner, Ayşe Melda, “Sait Faik ve Balıkçılara Sitemi”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.41-45.]

Sait Faik Abasıyanık [Karakılıç, Selçuk, “Sait Faik ve Traji-komik Bir Sürgün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.44-49.]

Sait Faik Abasıyanık [Issı, Ahmet Cüneyt, “Sait Faik’in Hikâyelerinde Vapur ve Vapur Yolculuğu”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.38-43.]

Sait Faik Abasıyanık [Karakılıç, Selçuk, “Sait Faik’in Medarı Maişet Motor’u Neden Yasaklandı”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.22-28.]

Sait Maden [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sait Maden”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.82.]

Sami Paşazâde Sezai [Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Sami Paşazâde Sezai’nin Hüviyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.73.]

Samih Rifat [Türk Edebiyatı, “Hasan Rifat Bey’in Oğulları ve Torunları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.26-27.]

Sâmiha Ayverdi [Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin *Yaşadığım Gibi*’ye Düştüğü Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.58-59.]

Sâmiha Ayverdi [Uluant, Zeynep, “(Kırkambar) Sâmiha Ayverdi’den Bir Kitap Daha; Ebâbil Kuşları, Sâmiha Ayverdi”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.75-76.]

Sâmiha Ayverdi [Samsakçı, Mehmet, “Mesihpaşa İmamı: Izdırapla Aşkın Rumeli Hâli”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.22-25.]

Sâmiha Ayverdi [Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin Vefatının Yirminci Yılı Münasebetiyle”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.46-49.]

Sâmiha Ayverdi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hatıraları Hayallerinden Güzel Bir Hanımefendi Sâmiha Ayverdi, Zekeriya Başkal”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.79.]

Sâmiha Ayverdi [Demirci, Mehmet, “(Kırkambar) Sâmiha Ayverdi’nin Romancılığı, Emine Gözde Özgürel”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.79-80.]

Sâmiha Ayverdi; Özcan Ergiydiren, *Hayâli Cihan Değer-Sâmiha Ayverdi ile Hâtıralar* [Yardım, Mehmet Nuri, (Özcan Ergiydiren ile Söyleşi), “Doğduğum, Çocukluğumu Yaşadığım Şehir Artık Yok!”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.4-10.]

SayakbayKaralayev [Türk Edebiyatı, “Manas Destanı ve SayakbayKaralayev”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.14-15.]

SebestyénTinòdiLantos [Yavuz, Cem, “Şiirin Altın Çağında Karşılaşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.44-50.]

Sedat Umran [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sedat Umran”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.]

Sedat Umran [Ayvazoğlu, Beşir, (Aksiyon’dan Aktarma), “Ömrünü Şiire Adayan Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.36-38.]

Selahattin Enis [Karakılıç, Selçuk, “Türkiye’nin Emile Zola’sı Yahut ‘Kadın Düşmanı’ Bir Yazarın Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.42-46.]

Selim İleri [Enginün, İnci, “Selim İleri İlk ve Son Kitap Arasında”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.20-25.]

Selim İleri [Aslan, Burcu, (Selim İleri ile Söyleşi), “Tahayyül Ettiğim ile Yazdığım Arasında Hep Uçurum Oldu”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.4-11.]

Selim İleri [Öz, Asım, “Annem İçin: Edebiyatımızın İçli Anılarından”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.34-36.]

Selim İleri [Coşkun, Sezai, “Selim İleri’nin *Bu Yalan Tango* Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.34-38.]

Selim İleri [Çopur, Yusuf, “(Kırkambar) Yağmur Akşamları, Selim İleri”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.75-76.]

Selim İleri [Aytaç, Gürsel, “Selim İleri’den Dev Bir Sanatçı Romanı ‘Mel’un’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.70-72.]

Selim İleri; *Hepsi Alev* [Özsoy Erdoğan, Funda, “Yitirilen Yıllar, Yüzyıllar, Binyıllar... Hepsi Alev”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.21-26.]

Selim İleri; *Kırık Deniz Kabukları* [Bargan, Hüseyin, “Antoşa Yok Artık”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.40-41.]

Selim İleri; *Oburcuk Mutfakta* [Aslan, Bahtiyar, “Sofradan Yansıyan Kültür ve Nostalji”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.64-67.]

SelvigülKandoğmuş Şahin [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Savrulan, SelvigülKandoğmuş Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.80.]

Sermet Muhtar Alus [Karaca, Alâattin, “Oltada İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.52-56.]

Sermet Muhtar Alus [Karaca, Alâattin, “Sermet Muhtar Alus’un Rehberliğinde Eski İstanbul Lokantaları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.68-70.]

Servet Gündoğdu [Kaya, V. Hüseyin, “(Kırkambar) Sürgündeki Şiir, Servet Gündoğdu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.78-79.]

Servet Gündoğdu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Alacakaranlık Düşleri, Servet Gündoğdu”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.82.]

Servet Somuncuoğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Servet Somuncuoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.]

Servet-i Fünun [Akay, Hasan, “Suskunluk Dönemi Yalancı Şafak”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54-60.]

Servet-i Fünun [Aslan, Serap, “Dekadanlar Tartışmasının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.55-57.]

Servet-i Fünun [Enginün, İnci, “Servet-i Fünuncular Yemekte”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.10-16.]

Servet-i Fünun [Kutalmış, Sadık, “Edebî Ziyafetler”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.18-22.]

Servet-i Fünun [Kanter, Beyhan, “Servet-i FünunNesli’nin Okul Hatıraları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.30-33.]

Sessiz Harfler [Şimşek, Abdurrahman, “(Kırkambar) Sessiz Harfler, Editör: Cemal Şakar”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.81-82.]

Sevgül Yılmaz [Özsoy Erdoğan, Funda, “Sevgül Yılmaz’ın ‘Gizli Vadi’si”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.44-45.]

Sevinç Çokum [Özsoy Erdoğan, Funda, “Küreselleşmenin Gölgesinde Tren Burdan Geçmiyor”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.40-44.]

Sevinç Çokum [Coşkun, Sezai, “Bir Başkaldırı Romanı: Arada Kalmış Tebessüm”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.11-17.]

Sevinç Çokum [Özsoy Erdoğan, Funda, “Ortasından İstanbul Geçen Hikâyeler”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.28-35.]

Sevinç Çokum [Kütükçü, Tamer, “Sevinç Çokum’un ‘Kayıp İstanbul’unda Anlatıcının Görünümleri”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.47-50.]

Sevinç Çokum [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ağustos Başağı, Sevinç Çokum”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.74.]

Sevinç Çokum [Akagündüz, Ülkü Özel, “Lacivert Taşı’ndan Yol Hikâyeleri Devşirmek”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.38-40.]

Sevinç Çokum [Türk Edebiyatı, “Göz Kapaklarının Ardındaki Vatan: Bizim Diyar”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.28-29.]

Sevinç Çokum [Özsoy Erdoğan, Funda, “Politik Duruşu Olan Bir Roman Çok Yapraklı İlişkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.30-33.]

Sevinç Çokum [Genç, Erhan, (Sevinç Çokum ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Bir Masa Yetiyor Bana, Fakat Müzik Lâzım”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.56-61.]

Sevinç Çokum; *Arada Kalmış Tebessüm* [Emre, Ertuğrul, (Sevinç Çokum ile Söyleşi), “Asıl Fırtınalar, Savaşlar İnsanın İçinde Doğar”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.4-10.]

Sevinç Çokum; *Kırmalı Etekler* [Coşkun, Sezai, “Kendi Kilidinin Mahkûmu Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.30-36.]

Seyhan Erözçelik [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Seyhan Erözçelik”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.80.]

Sezai Karakoç [Çağın, Sabahattin, “Evleri Balkonsuz Yapmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.58-61.]

Sezai Karakoç [Karataş, Turan, “Sezai Karakoç’un Şiiri Ne Söyler?”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.69-70.]

Sezai Karakoç [Acar, Zafer, “Sezai Karakoç’un ‘Masal’ Şiiri Kimin?”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.45-47.]

Sezai Karakoç [Karataş, Turan, “Ölümün Acısını Artıran İki Figür ‘Anneler ve Çocuklar’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.55-57.]

Sezai Karakoç [Sağlam, Nuri, “Sezai Karakoç’un Şiirlerinde “Ölüm”ün Aşkın Tadı: Ölmeden Önce Ölmek”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.44-47.]

Sezai Karakoç [Acar, Zafer, “(Kırkambar) Sezai Karakoç Sempozyumu’ndan Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.78-79.]

Sezai Karakoç [Demir, Fethi, “Sezai Karakoç’un Poetikasında Şair Kimdir? Şiir Neye Denir?”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.56-59.]

Sezai Karakoç [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sezai Karakoç’a EİT Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.79.]

Sezai Karakoç [Karaca, Alâattin, “Parasız Yatılı: Sezai Karakoç”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.40-43.]

Sezai Karakoç; *Leyla ile Mecnun* [Başkal, Zekeriya, “Mecnun Olan Kays mı, Toplum mu?”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.58-60.]

Sıtkı Akozan; *Küllüknâme* [Çağlar, Yusuf, “Bir Zamanlar Bir Küllük Vardı”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.48-52.]

Sibel Eraslan [Özsoy Erdoğan, Funda, “Balık ve Tango’da Kadınlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.28-29.]

Sir Arthur Conan Doyle [Üyepazarcı, Erol, “Bütün Zamanların En Tanınmış Dedektifi Sherlock Holmes’un Türkiye Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.65-67.]

Stefan Zweig [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Stefan Zweig’in Son Günleri, Laurent Seksik (Çev. SosiDolanoğlu)”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.77-78.]

Suat Ak [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Necip Fâzıl Bibliyografyası, Suat Ak”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80.]

Suavi Kemal Yazgıç [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Heves, Suavi Kemal Yazgıç”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.81.]

Suphi Saatçi [Şahin, Seyhun, (Suphi Saatçi ile Söyleşi), “(Kırkambar) Suphi Saatçi, Şiirlerini Kitaplaştırdı, Başımın Tacı Kerkük, Suhi Saatçi”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.76-79.]

Susan Hill [Özbeyli, Deniz, “Ömer Seyfettin’in İlk Cinayet ve Susan Hill’in İçindeki Kötülük Hikâyeleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.51-53.]

Süleyman Çelebi [Melek, Dikmen, “(Kırkambar) Süleyman Çelebi ve Mevlit, Editör: Mustafa Kara, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.74-75.]

Süleyman Nazif [Türk Edebiyatı, (*Mehmet Rüyan Soydan Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Akif Ersoy, Süleyman Nazif Besteleri Konser Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, Eylül 2007, S.407, ss.20.]

Süleyman Nazif [Türk Edebiyatı, “Aç Ölen Şair: Süleyman Nazif”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.28.]

Süleyman Nazif [Tigrel, Adil, “Süleyman Nazif’in Bir Gençlik Fotoğrafı”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.67.]

Süleyman Nazif [Öztürkçü, İbrahim, “Süleyman Nazif’in Yüz Bin Okkalık Nüktesi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.50-54.]

Süleyman Nazif [Türk Edebiyatı, “Bağdat Valisi Süleyman Nazif’e”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.52.]

Süleyman Nazif [Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Süleyman Nazif”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.58-60.]

Süleyman Nazif [Öztürkçü, İbrahim, “Süleyman Nazif’in Evinde ‘Bir İçtima’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.70-73.]

Süleyman Nazif [Kuntay, Midhat Cemal (Aktarma), “Bir İçtima”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.72-75.]

Sünbülzâde Vehbi [Türk Edebiyatı, “Sünbülzâde Vehbi’nin İran Elçiliği”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.22-23.]

Şahabettin Süleyman [Şen, Cafer, “Tarihî Bir Şahsiyetin Edebî Eserlerdeki İz Düşümleri Kösem Sultanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.52-56.]

Şahabettin Süleyman [Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Şahabettin Süleyman, Yakup Kadri Karaosmanoğlu), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.]

Şair [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) “Aşına Çehreler, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.78.]

Şair [İşli, Emin Nedret, “Edebiyatçı Kartvizitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.19-20.]

Şair [Çolak, Ali, “Sigara Yasağı Edebiyatımızı Nasıl Etkiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.50-54.]

Şair [Çolak, Ali, “Şairin İkinci İşi”, **Türk Edebiyatı**, S. 428, Haziran 2009, ss.44-47.]

Şair [Ayvazoğlu, Beşir, “Kapanalı Yarım Asrı Geçtiği Hâlde Unutulmayan Kahve”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.12-20.]

Şair [Türk Edebiyatı, “Darülbedayi Edebî Heyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.21.]

Şair [Türk Edebiyatı, “Güzel Sanatlar Birliği Edebiyat Şubesi”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.27.]

Şair [Gökçe, M. Selim, “1940’ların 50 Yıl’lıkları”, **Türk Edebiyatı**, S. 434, Aralık 2009, ss. 32-34.]

Şair [Gezgin, Hakkı Süha, “Muharrirler Jübilesi”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.35.]

Şair [Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış: 0,5+0,5=1 Eleştirmen mi Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.26-30.]

Şair [Uçman, Abdullah, “Üniversitelerdeki Biyografi Çalışmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.32-39.]

Şair [Kahraman, Âlim, “Biyografi Okumalarım”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.40-43.]

Şair [Gündüz, Mustafa, “Türk Düşüncesini Biyografiler ve Monografiler Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.56-63.]

Şair [Özkan, Senail, “Doğuda ve Batıda Biyografi”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.68-72.]

Şair [Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.67-71.]

Şair [Ortaç, Yusuf Ziya, (Tan’dan Aktarma), “Edebiyata Hörmet”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.7.]

Şair [Narlı, Mehmet, “Muhafazakâr Sanat, Muhafazakâr’ın Sanatı, Sanatın Muhafazakârlığı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.12-17.]

Şair [Şahin, İbrahim, “Muhafazakârlık, Sanat ve Erotizm”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.14-17.]

Şair [Aslan, Bahtiyar, “Muhafazakâr Sanat Üzerine Dağınık Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.18-23.]

Şair [Aycı, Mehmet, “Anneleri Mutfakta Kalan Son Bakır Sahanı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.24-26.]

Şair [Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Geceleyin Dersaadet, Beşir Ayvazoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.78-79.]

Şair [Coşkun, Sezai, “Eski Mektepten Yeni Mektebe”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.12-17.]

Şair [Öztürkçü, İbrahim, “Dönüp Mâzîye Tırmandım/ Edebiyatçıların Unutamadıkları Anlar”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.61-65.]

Şair [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kalem Efendileri, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.81-82.]

Şair; Almanca [Türk Edebiyatı, “Almancada Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.22-23.]

Şair; Almanya [M. Beck, Isabelle-Akkaya, Kadri, “Almanya’daki Türklerin Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.20-26.]

Şair; Almanya [Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Çeviriler ve Antolojiler”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.24-25.]

Şair; Baba [Hatemi, Hüsrev, “Babalar, Babalık ve İnsan Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.46-47.]

Şair; Balkan Savaşı [Coşkun, Sezai, (Harun Duman ile Söyleşi), “Savaş Edebiyatı, Cephe Gerisinin Mücadelesidir”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.4-8.]

Şair; Birinci Dünya Savaşı [Aslan, Bahtiyar, (Erol Köroğlu ile Söyleşi), “İttihat ve Terakki, Toplumu Savaşa Girmeye İkna Etmek İçin Aydınları Kullandı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.4-10.]

Şair; Birinci Dünya Savaşı [Gökçe, M. Selim, “Harp Sırasında Kim Ne Yapıyordu?”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.20-25.]

Şair; Birinci Dünya Savaşı [Şahin, İbrahim, “ ‘İstanbul Çocuğu’ ya da ‘Anadolu Evladı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.34-39.]

Şair; Birinci Dünya Savaşı [Turinay, Necmettin, “Büyük Savaş ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.40-43.]

Şair; Çanakkale Savaşı [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebî Heyet Çanakkale’de”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.12-18.]

Şair; Çay [Özsoy Erdoğan, Funda, “Muhabbetin Sıvı Hali: Çay”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.36-41.]

Şair; İstanbul [Atakan, Hülya, “Bir Çay Bahçesinden İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.23-26.]

Şair; Kahve [Ayvazoğlu, Beşir, “Bir Zamanlar Kahve Tiryakileri”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.32-35.]

Şair; Kahvehane [Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul’da Ramazan Kültürünün Vazgeçilmezi”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.69-72.]

Şair; Kış [Gökçe, M. Selim, “İstanbul, Kış ve Kar”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.68-70.]

Şair; Kosova [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kosova Şairleri Güldestesi, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.81.]

Şair; Mitoloji [Kutalmış, Sadık, “Felekler ve İlahlar”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.12-13.]

Şair; Mitoloji [Gökçe, M. Selim, “Yunan Mitolojisi ve Türk-İslâm Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.15-20.]

Şair; Mitoloji [Türk Edebiyatı, “Esâtîr-i Yunânîyân”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.24-25.]

Şair; Mitoloji [Çetin, Nurullah, “Mitoloji: Karanlıktan Aydınlığa Kaçış Özlemi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.46-48.]

Şair; Resim [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyat ve Resim El Ele”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.4-15.]

Şair; Ramazan [Taşcıoğlu, Yılmaz, “Aşk ve Arınma”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.55-56.]

Şair; Saat [Ayvazoğlu, Beşir, “Saatler, Saatçiler ve Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.12-18.]

Şair Fitnat Hanım [Çobanoğlu, Şaban, “Ahmet Midhat ve Fitnat Hanım’ın Mektuplarında Aşkın Dili, (Haz. Hakkı Tarık Us)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.44-49.]

Şakir Bilgin [Türk Edebiyatı, (Şakir Bilgin ile Söyleşi), “Şakir Bilgin Son Eserlerinde Gençliğin Kimlik Mücadelesini Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.54-56.]

Şarkı [Mert, Talip, “Revnâk-nüma Makamı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.72-73.]
Funda Özsoy Erdoğan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam, Funda Özsoy Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.74-76.]

Şavkar Altınel [Orhanoğlu, Hayrettin, “Oğuz Atay’ı Hep Yanlış mı Anlamalıyız?”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.36-40.]

Şehbenderzade Ahmed Hilmi [Tunç, Gökhan, “A’mâk-ı Hayal Fantastik Bir Roman mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.60-65.]

Şehnâme [Aslan, Mücahit, “(Kırkambar) Şehnâme ve Biz, Şehnâme’nin Türk Kültür ve Edebiyatına Etkileri, Bekir Şişman, Muhammet Kuzubaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.79-80.]

Şehriyar [Türk Edebiyatı, “Bahtiyar ve Şehriyar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.40-41.]

Şems [Türkoğlu, M. Sait, “Şems ile Celâleddin”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.40-48.]

Şemsettin Sami [Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Şemsettin Sami’nin Dil ve Edebiyat Yazıları, Yüksel Topaloğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.76-77.]

Şeref Yılmaz [Bayçöl, Hüseyin, “Konsolosun Köpeği”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.42-43.]

Şeref Yılmaz [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kıyamet Geçidi, Şeref Yılmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.80-81.]

Şerif Benekçi [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şerif Benekçi”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.79.]

Şeyh Galip [Ayvazoğlu, Beşir, “Sütlüce’deki Ev”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.4-9.]

Şeyh Galip [Mert, Talip, “Fakirhane-i Galib Dede”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.10-14.]

Şiir [Narlı, Mehmet, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.90-96.]

Şiir [Erdem, Ömer, “Evvel’den Konuşurken”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.26-29.]

Şiir [Akay, Hasan, “Şiir ile Ebrû ve Ebrûlanma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.33.]

Şiir [Payam, Nazım, “Şiirin mi Var Derdin Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.32-34.]

Şiir [Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı, Kâzım Yetiş”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.76-77.]

Şiir [Hatemi, Hüsrev, “Güfteler Semtinde Cevelan”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.67-69.]

Şiir [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sûfî Aşk ve Ölüm, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75-76.]

Şiir [Türk Edebiyatı,“(Kırkambar) Şiir ve Mekân, Mehmet Narlı”,**Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75.]

Şiir [Özbahçe, Osman, (D. Mehmet Doğan ile Söyleşi), “Tarih Bizi Hem Ayırıyor Hem Birleştiriyor”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.60-62.]

Şiir [Nemutlu, Özlem, “Yeni Türk Edebiyatı -Tanzimat’tan Cumhuriyet’e-”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.33-35.]

Şiir [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) *Bir Nokta*’dan Şiir Kitapları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.73.]

Şiir [Koç, Okan, “(Kırkambar) Şiir Konakları, Turan Karataş”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.74-75.]

Şiir [Namlı, Tahir, “Bir Şehir ve Şiir Geleneği/ 16. Uluslararası Hazar Şiir Akşamları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, s.64-65.]

Şiir [Eser, Oktay, “Şiir Çevirmek”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.55-60.]

Şiir [Acar, Zafer, “Modern Şiirin İlkeleri”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.66-69.]

Şiir [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatımızın Hüzün Coğrafyası, Edebiyatımızda Hüzün, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74-75.]

Şiir [Payam, Nazım, “Bana Rahmet Yerden Yağar”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.50-51.]

Şiir [Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Manzum Poetikalar, Selçuk Çıkla”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.74.]

Şiir [Özkan, Senail, “Tercüme Estetiği ve Poetik Tercüme”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.64-66.]

Şiir [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Güneşe Tutulan Ayna, M. Fatih Andı”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.76-77.]

Şiir [Dirin, İlyas, (Abdullah Uçman ile Söyleşi), “İsmail Hikmet, Edebiyat Tarihimizi Tevfik Fikret’in Bakış Açısından Bakarak Yazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.68-71.]

Şiir [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bir Şiir Eleştirmeni Olarak Nurullah Ataç, Şerife Çağın”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.76-77.]

Şiir [Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Bin Atlı Akınlarda Çocuklar Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Şiir (1929-2005), Hilmi Tezgör”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.79-80.]

Şiir [İşinsu Durmuş, Tuba, “Osmanlı’nın Son Döneminde Şiir Eleştirisi, Emine Tuğcu”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, s.26-29.]

Şiir [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yeni Türk Edebiyatı Metinleri, Haz. İnci Enginün, Zeynep Kerman”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.78-79.]

Şiir [Tural, Secaattin, “Şiir Popüler Edebiyatın Neresine Düşer”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.60-64.]

Şiir [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Geçmişin İçindeki Geçmiş-Şi’riKadîm Üzerine Deneme, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78.]

Şiir [Aykaç, Onur, “Şamanın Öte Dünyaya Geçiş Vasıtası: Kaz”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.76-78.]

Şiir [Aslan, Bahtiyar, (Gürsel Aytaç ile Söyleşi), “Şiir Çevirebilmek İçin Şair Olmak Gerekir”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.4-8.]

Şiir [Uğurcan, Sema, “Resimli Türk Edebiyatı Tarihi Hakkında Bazı Dikkatler”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.26-29.]

Şiir [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Karikatürün Aynasında Edebiyatçılar, Said Coşar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.78.]

Şiir [Narlı, Mehmet, “1950-1980 Arası Türk Şiiri Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.84-87.]

Şiir; Almanca [Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Yapılan Tercümeler”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.52-53.]

Şiir; Anne [Aydın, Ertuğrul, “Yazar ve Şairlerde Anne (F)aktörü”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.31-32.]

Şiir; Balkan Savaşı [Güneş, Mehmet, “Balkan Harbi Acılarının Türk Şiirindeki Akisleri”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.32-35.]

Şiir; Bayram [Çoruk, Ali Şükrü, “Memleketimizden Bayram Manzaraları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.44-48.]

Şiir; Birinci Dünya Savaşı [Garan, Bahanur, “Bir Dünya Savaşını Şiirlerden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.48-54.]

Şiir; Birinci Dünya Savaşı [Türk Edebiyatı, “Kafkas ve Galiçya Yolunda”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.50-53.]

Şiir; Boğaziçi [Sevindik, Hakan, “Boğaziçi, Kayıklar ve Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.64-69.]

Şiir; Çanakkale [Ayvazoğlu, Beşir, (Beşir Ayvazoğlu, *Edebiyatın Çanakkale'yle İmtihanı*’dan Aktarma) “Çanakkale’deki Destani Direnişin Sembolü ‘Bolayır’da İki Türbe’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.12-16.]

Şiir; Deniz [Hatemi, Hüsrev, “Denizle Tekrar Tanışalım”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007,ss. 30-31.]

Şiir; Dibace [Sözer, Ali, “Dibaceler Ne Söyler”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.57-61.]

Şiir; Endülüs [Gökçe, M. Selim, “Endülüs, Endülüs... Güzel Endülüs!”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.14-19.]

Şiir; Irak [Enginün, İnci,“ ‘Bir Zamanlar’dan Kalan...”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.49-53.]

Şiir; İkinci Meşrutiyet [Enginün, İnci, “İkinci Meşrutiyetin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.14-18.]

Şiir; İkinci Meşrutiyet [Narlı, Mehmet, “Meşrutiyetten Cumhuriyete Sosyal-Edebî Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.30-35.]

Şiir; İkinci Meşrutiyet [Gökçek, Fazıl, “II. Meşrutiyet’in Süleymaniye Kürsüsü’nden Görünüşü”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.36-39.]

Şiir; İkinci Meşrutiyet [Yuva, Hümeysra, “Türk Edebiyatında Yedi Yıllık Fasıla”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.61-64.]

Şiir; İran [Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Çağdaş İran Edebiyatı, İsmail Hâkimî, (Çev. Şadi Aydın)”, **Türk Edebiyatı**, S.472, Şubat 2013, ss.79-80.]

Şiir; İstanbul [Rustambekoğlu, Atabek, “Kokand Şairlerinin İstanbul Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.62-65.]

Şiir; Kedi [Atakan, Hülya, “Uykusuzluk, Ay Işığı ve Kedi”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss. 21-23.]

Şiir; Kedi [Gökçe, M. Selim, “Edebiyatımızın Kediseverleri”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.22-23.]

Şiir; Kedi [Schimmel, Annemarie, (Çev. Senail Özkan), “Kedi Müziği”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.52-56.]

Şiir; Kızılelma [Gökçe, M. Selim, “Dünden Bugüne Kızılelma”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.22-25.]

Şiir; Lâle Devri [Ayvazoğlu, Beşir, “Lâle Devri’ni Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.34-41.]

Şiir; Nurullah Çetin, Ramazan Gülendam, Mehmet Narlı, *Tanzimat’tan Bugüne Yeni Türk Edebiyatı Şiir Çözümlemeleri* [Ayık, Ayşegül, “Şiir Çözümlemeleri Üzerine İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.69-73.]

Şiir; Ölüm [Orhanoğlu, Hayrettin, “Modern Hayatın Gizli Aynası: Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.24-26.]

Şiir; Ramazan [Alkan, Ahmet Turan, “Haydi Güzel Renklere Boyayalım Şu Ramazan’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.14-16.]

Şiir; Ramazan [Uçman, Abdullah, “Nerede O Eski Ramazanlar?”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.10-13.]

Şiir; Ramazan [Narlı, Mehmet, “Ramazan/Bayram Kapısı”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.22-25.]

Şiir; Ramazan [Karaca, Alâattin, “Hilâl Medeniyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.20-23.]

Şiir; Redif [Bekiroğlu, Nazan, “Redif: Teklif Değil Israr”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.22-24.]

Şiir; Su [Kemikli, Bilâl, “Su Üstüne Yazı Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.60-65.]

Şiir; Şerif Ataş, *Şiir Tahlili Teori-Uygulama* [Ayık, Ayşegül, “Şiir Çözümlemeleri Üzerine İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.69-73.]

Şiir; Tramvay [Karakılıç, Selçuk, “Edebiyatımda Tramvay Maceraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.70-74.]

Şiir; Vatan [Karaca, Alâattin, “Osmanlıcılık/İslâmcılık Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.50-53.]

Şiir; Yol [Kütükçü, Tamer, “Geleneksel Türk Müziğinde ‘Yol’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.50-54.]

Şinasi [Ergün, Yıldırım, “Mahallede Modernlik Anlayışı/Şair Evlenmesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.30-34.]

Şule Gürbüz [Gökçe, M. Selim, (Şule Gürbüz ile Söyleşi), “Proust’ın Olmadığı Bir Edebiyat Tamlığını Elde Edemezdi”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.4-9.]

Şule Gürbüz [Genç, Erhan, (Şule Gürbüz ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Ben Hep Gizli Kapalı Yazdım”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.30-33.]

Şükrü Karaca [Tokel, Bayram Bilge, “Can Dost Şükrü Karaca’nın Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.16-17.]

T. S. Eliot [Sanlı Türkeli, Yadigar, “T. S. Eliot’ın Mektupları”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.48-50.]

T. S. Eliot [Uslu, A. Didem, “T. S. Eliot’ın Şiiri ve 20. Yüzyılın İlk Yarısındaki Kültürel Atmosfer”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.27-31.]

Tahsin Nahid [Şen, Cafer, “Tarihî Bir Şahsiyetin Edebî Eserlerdeki İz Düşümleri Kösem Sultanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.52-56.]

Takma Adlar [Polat, N. Hikmet, “(Kırkambar) Bir Yanılgının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.78-79.]

Talat Sait Halman [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Talat Said Halman”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.82.]

Taner Güçlütürk [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kosova Şairleri Güldestesi, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.81.]

Taner Güçlütürk [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yeni Yol Arkadaşları, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, s.210-211.]

Tarık Buğra [Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’yı Anlatmak”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.34-36.]

Tarık Buğra; *Yağmuru Beklerken* [Andı, M. Fatih, “Saat Kuleleri ve Parklar”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.37-41.]

Tarık Buğra [Andı, M. Fatih, “Küçük Ağa’nın Ermeni’si”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.38-39.]

Tarık Buğra [Yetiş, Kâzım, “Osmancık Romanında Alp-AlpEren-Gazi Tipi”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.42-48.]

Tarık Buğra [Özlük, Nuran, “Tarık Buğra’nın Kasabası Akşehir”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.50-53.]

Tarık Buğra; *Güneş Rengi Bir Yığın Yaprak* [Türk Edebiyatı, “İsmet Paşa Kız Mektebi’nde Tek Oğlan Çocuğu”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.21.]

Tarık Buğra [Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Sait Faik, Tarık Buğra), “Sait Faik”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.]

Tarık Buğra [Tekin, Mehmet, “ ‘Oğlumuz’ ya da Bir Hikâyenin Dramatik Serüveni (I)”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.45-50.]

Tarık Buğra [Tekin, Mehmet, “ ‘Oğlumuz’ ya da Bir Hikâyenin Dramatik Serüveni (II)”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.71-75.]

Tarık Buğra [Bilen Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’nın Eserlerinde Yemek ve Sofra”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.52-57.]

Tarık Buğra [Tekin, Mehmet, “Küçük Ağa ve Firavun İmanı Romanlarında bir Roman Kahramanı Olarak Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.14-18.]

Tarık Buğra [Ayvazoğlu, Beşir, “Küçük Ağa Yazarını Vefatının 20. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.10-12.]

Tarık Buğra [Türk Edebiyatı, (*Son Saat*’ten Aktarma), (Tarık Buğra ile Söyleşi), “Tarık Buğra ile Bir Konuşma”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.16-17.]

Tarık Buğra [Bilen Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’yı Anlatmak”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.18-21.]

Tarık Tufan [Genç, Erhan, (Tarık Tufan ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Sessiz Bir Ortam, Yalnızlık ve Hafif Müzik”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.56-60.]

Tayfun Pirselimioğlu [Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Kerr: Huzursuz Bir Roman, Kerr, Tayfun Pirselimioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.75-76.]

TeophileGautier [Ayvazoğlu, Beşir, “Nerval ve Gautier’ye Göre Eski İstanbul’da Ramazan Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.14-16.]

Tevfik Fikret [Şahin, Seval, “Pejmürde ve Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.28-30.]

Tevfik Fikret [Sevgi, Ahmet, “Ahmet Avni Konuk’tan Tevfik Fikret’e Cevap”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.49-53.]

Tevfik Fikret [Türk Edebiyatı, “Ölüm Döşğinde Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.51.]

Tevfik Fikret [Andı, M. Fatih, “Meşrutiyet ve Nedamet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.20-24.]

Tevfik Fikret [Ekrem Talu, Ercümen Ekrem, (*Vakit*’ten Aktarma), “Recaizade, Fikret ve Rahmi Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.67.]

Tevfik Fikret [Şahin, Seval, “ ‘İnkılâb Ordusunda Çarpışacak Kahraman’ Tevfik Fikret’in Oğlu Halûk”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.24-27.]

Tevfik Fikret [Türk Edebiyatı, “Tevfik Fikret’in Buzlu Hoşafı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.]

Tevfik Fikret [Coşar, Said, “Sis’li Karikatürler”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.18-20.]

Tezer Özlü [Aslan, Bahtiyar, “Ev ve Okul Sarmalı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.58-61.]

Tomas Tranströmer [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü İsveçli Tomas Tranströmer’e Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.78.]

Turan Oflazoğlu [Coşkun, Sezai, (Turan Oflazoğlu ile Söyleşi), “Kişiler İçimde Konuşmaya Başlayınca Oyun Kaleme Dökülür”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.4-9.]

Turan Oflazoğlu [Türk Edebiyatı, “Turan Oflazoğlu’nun Tarihe Bakışı”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.6-7.]

Turgay Bostan [Tunalı, A. Yağmur, “Son Krifos”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.60-64.]

Turgut Özakman [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Turgut Özakman”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.83.]

Türkü [Nakip, Mahir, “Kerkük Halk Müziği”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.54-56.]

Türkü; *Sarı Gelin* [Tokel, Bayram Bilge, “Bir Türkü, İki Kültür: Sarı Gelin”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.58-63.]

Türkü [Albayrak, Nurettin, “(Kırkambar) Türkülerin Dili, Mehmet Özbek”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.77-78.]

Türkü [Ayan, Dursun, “Ünlü Macar Bestecinin Derlemeleri Üzerine Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.52-57.]

Türkü [Durmuş, Hayrettin, “Sevda İrmağında Türkülerle Yürümek”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.38-39.]

Türkü [Karakılıç, Selçuk, (Bayram Bilge Tokel ile Söyleşi), “Türküler, Bu Yurdun Kanla ve Gözyaşıyla Yazılmış Tapusudur”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.4-10.]

Türkü [Kurnaz, Cemal, “Nevzat Köseoğlu ve Türkü Kardeşliği”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.39-41.]

Türkü; Kırım [Şayhan, Fatih, “Anadolu’dan Kırım’a Türkülerin Söylediği”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.36-39.]

Türkü [Kapusuzoğlu, M. Burhanettin, “Selânik, Âh Selânik!”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.68-69.]

Türkü; Tren [Deveci, Ümral, “İçinden Tren Geçen Türküler”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.53-57.]

Umberto Eco [David, Catherine, (Çev. Cemal Aydın), “Estetikte Güzellik ve Çirkinlik”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.54-57.]

Ümit Fehmi Sorgunlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ümit Fehmi Sorgunlu”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.80.]

V. S. Naipaul [Yavuz, Hilmi, (Zaman’dan Aktarma), “(Kırkambar) Avrupa Yazarlar Parlamentosunun ‘Onur Konuğu’ Naipaul’ı Tanıyalım”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.76-77.]

V. Hüseyin Kaya; *Seyr-i Âdem* [Sarı, Kayahan, “(Kırkambar) Âdem’den Âleme Bir Yolculuk; Seyr-i Âdem, V. Hüseyin Kaya”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.92-93.]

VaclavHavel [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) VaclavHavel”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.80.]

Vâlâ Nurettin [Oral, Haluk, “Bir Dostluğun ve ‘Deniz Türküsü’nün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.62-64.]

ValeriaKolos [Yıldız, Kalender, (ValeriaKolos ile Söyleşi), “O Üsküdar-Beşiktaş-Eminönü Üçkeni Yok mu?”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.70-73.]

Vecihe Egeli; *Bir Yaman Vardı* [Safa, Peyami, (Milliyet’ten Aktarma), “O Babalar ve Hele Anneler”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.40.]

Veled Çelebi [Okuyucu, Cihan, “Veled Çelebi’nin Şukka’dan Çıkan Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.34-39.]

Victor Hugo; *Bir İdam Mahkûmunun Son Günü* [Özbeyli, Deniz, “İki İdam”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.41-43.]

Victor Hugo [Atakan, Hülya, “Notre Dame’danMachuPicchu’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.18-22.]

Vladimir Nabokov [Türkeli Sanlı, Yadigâr, “32 Yıl Sonra Yeniden Nabokov”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.64-66.]

Vladimir Nabokov [Ayvaz, Emre, “Oğul Nabokov’un Yayımladığı Roman: ‘TheOriginal of Laura’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.30-33.]

Volter [Atakan, Hülya, “İnsanları Kendilerine Rağmen Seviyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.67-73.]

Volter [Aydın, Cemal, “Volter, Fikir Hürriyetine Düşmandı”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.30-33.]

William Shakespeare; İnci Enginün, *Türkçede Shakespeare* [Nas, Halef, “Shakespeare’in Türkçedeki Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.62-69.]

William Shakespeare [Gökçe, M. Selim, (İnce Enginün ile Söyleşi), “Shakespeare’siz Tiyatro Olmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.4-9.]

William Shakespeare [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aşk ve Anlatı Şiirleri, William Shakespeare, Çev. Talât Sait Halman”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.75.]

William Shakespeare [Açıkgöz, Namık, “Batı Edebiyatına Shakespeare Penceresinden Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.10-13.]

WirginiaWoolf [Atakan, Hülya, “Mrs. Dolloway ile Londra”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.62-68.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı,(*Yahya Kemal Enstitüsü Arşivi*’nden Aktarma), “Yahya Kemal Müsameresi Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, Eylül 2007, S.407, ss.20.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal Yılı”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.64.]

Yahya Kemal Beyatlı [Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal ve Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.27-30.]

Yahya Kemal Beyatlı [Akay, Hasan, “Yahya Kemal’in ‘O Taraf’ Şiirini Derrida’nın ‘Hayat-Ölüm’ Kavramı Bağlamında Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.31-35.]

Yahya Kemal Beyatlı [(Derleyen: Dirin, İyas-Yıldırım, Tahsin), (Yahya Kemal ile Yapılmış Üç Söyleşi), “Canım Evlâdım, Bu Konuştuklarımızı Yazma!”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.4-10.]

Yahya Kemal Beyatlı [Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal ve 1940’ların ‘Yeni’leri”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.12-19.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal ve İlhan Berk”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.14-15.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, (*Kaynak Dergisi*’nden Aktarma), “Kaynak Dergisi’nin ‘Yahya Kemal’e Dair Anket’inden Seçmeler”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.16-17.]

Yahya Kemal Beyatlı [Uçman, Abdullah, “Yahya Kemal’in ‘İthaf’ Şiiri Üzerine Bir Yorum Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.22-28.]

Yahya Kemal Beyatlı [Erdem, Ömer, “Yahya Kemal’in Eldivenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.26-27.]

Yahya Kemal Beyatlı [Acar, Zafer, “Yahya Kemal’in ‘Sessiz Gemi’inde Metinler Arası İlişkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.30-33.]

Yahya Kemal Beyatlı [Narlı, Mehmet, “Yahya Kemal’in ‘Kolektif Ruh’u”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.34-38.]

Yahya Kemal Beyatlı [Gökçe, M. Selim, “Bizim Düelloocular”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.40-45.]

Yahya Kemal Beyatlı [Kahraman, Âlim, “Seyyar Sergi Polonya’da”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.46-48.]

Yahya Kemal Beyatlı [Mert, Talip, “Arşiv Belgelerinde Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.54-59.]

Yahya Kemal Beyatlı [Kutalmış, Sadık, “Yabancı Gökte Yabancı Yıldızlar”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.50-53.]

Yahya Kemal Beyatlı [Çağın, Sabahattin, “Muhteva ve Üslup İlişkisi Açısından ‘Nazar’”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.60-62.]

Yahya Kemal Beyatlı [Gülşen, Hacer, “Yahya Kemal ve Yüzüklerin Efendisi”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.62.]

Yahya Kemal Beyatlı [Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal İçin Armağan Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.69-71.]

Yahya Kemal Beyatlı [Uğurcan, Sema, “Yahya Kemal’in ‘Gece Bestesi’ Şiiri Üzerine Bir Tahlil Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.31-35.]

Yahya Kemal Beyatlı [Aslan, Bahtiyar, “Süleymaniye’de Bayram Sabahı’nda Kültürel Hafıza”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.36-40.]

Yahya Kemal Beyatlı [Eser, Oktay, “Sessiz Gemi’de Üç Yolcu”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.41-43.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gemi Elli Yıldır Sessiz”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.76.]

Yahya Kemal Beyatlı [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın Sancılı Hariciye Yılları, Ali Aziz Efendi’den Yahya Kemal’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.18-25.]

Yahya Kemal Beyatlı [Öztürk, Yakup, “Düşüncenin Sularında Şiirini Mitolojiyle Sınayan Şair Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.28-31.]

Yahya Kemal Beyatlı [Yuva, Hümeysra, “Kendi Gök Kubbemizin Aynaları”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.44-48.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Yahya Kemal: Merkez Bankası Baş Mütercimi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.44.]

Yahya Kemal Beyatlı [Kahraman, Âlim, “Yahya Kemal, Baba ve Başkaldırı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.56-58.]

Yahya Kemal Beyatlı [Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın İki İştahlısı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.38-44.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal’den Yeme İçme Nükteleri”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.42-43.]

Yahya Kemal Beyatlı [Ayvazoğlu, Beşir, “Abdülhak Şinasi Hisar Hakkında Bazı Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.22-25.]

Yahya Kemal Beyatlı [Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal’in Pierre Loti’ye Dair Bir Konferansı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.14-17.]

Yahya Kemal Beyatlı [Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal’in ‘İtrî’ Şiirinin Kaynağı”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.20-25.]

Yahya Kemal Beyatlı [Sevük, İsmail Habip, (Cumhuriyet’ten Aktarma), “Yahya Kemal’in Heybetli Bir Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.26-27.]

Yahya Kemal Beyatlı [Gariper, Cafer, “Necip Fâzıl’ın Yahya Kemal Eleştirisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.50-57.]

Yahya Kemal Beyatlı [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Büyük Göçmen Kuş Yahya Kemal Beyatlı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.76-77.]

Yahya Kemal Beyatlı [Oral, Haluk, “Bir Dostluğun ve ‘Deniz Türküsü’nün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.62-64.]

Yahya Kemal Beyatlı [Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal Mektebe Nasıl Başladı”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.56-58.]

Yahya Kemal Beyatlı [Ayvazoğlu, Beşir, “Halide Edip ve Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.52-53.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “Gazel-i Hümayun”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.26.]

Yahya Kemal Beyatlı [Erdoğan, Bekir Sıtkı, (*Türk Edebiyatı*’ndan Aktarma), “Yahya Kemal’le Nasıl Tanıştım”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.76.]

Yahya Kemal Beyatlı [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlamın Sesi, Yahya Kemal Beyatlı’nın Şiir Estetiği, Alphan Akgül”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78.]

Yahya Kemal Beyatlı [Uçman, Abdullah, “Yahya Kemal ve NihadSâmi Banarlı”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.20-25.]

Yahya Kemal Beyatlı [Kutalmış, Sadık, “Yahya Kemal’in Manevi Huzurunda İcazet Diledim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.202-205.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Uğurcan, Sema, “Anadolu Yollarında Üç Yazar”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.17-23.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Gökçe, M. Selim, “Bizim Düelloocular”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.40-45.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Kutalmış, Sadık, “Üç Zoraki Diplomat”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.32-37.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Türk Edebiyatı, (*Zoraki Diplomat*’tan Aktarma), “Yakup Kadri’ye Göre Arnavut Milliyetçileri”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.36-37.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Şahabettin Süleyman, Yakup Kadri Karaosmanoğlu), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Ayvazoğlu, Beşir, “Peyami Safa-Yakup Kadri Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.12-16.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Bir ‘Yaban’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.54-56.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Aktulum, Kubilay, “Yakup Kadri’nin Nur Baba Romanına Psikanalitik Bir Yaklaşım, Dionizyak Coşkun’un İhtişam ve Sefaleti, Cafer Gariper, Yasemin Küçükcoşkun”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.80-81.]

Yakup Kadri Karaosmanoğlu [Gökçek, Fazıl, “Refik Halid-Yakup Kadri Dostluğunun Yol Kazaları”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.78-82.]

Yaroslav Hašek [Torun, Şahin, “Aslan Asker Şvayk’tan, Aslan Yazar Hašek’e”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.71-73.]

Yaşar Beçene [Erdal, Kadir, “(Kırkambar) Benden Çok Uzakta, Yaşar Beçene”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.76-77.]

Yaşar Kemal [Coşkun, Sezai, “İnce Memed’in Yolunu Kesen ‘Rahmet’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.30-33.]

Yaşar Kemal [Aslan, Bahtiyar, “ ‘Teneke’ Başarılı Bir Roman mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.34-37.]

Yaşar Kemal [Özsoy Erdoğan, Funda, “Edebiyatçı Kimliğine Siyasetin Gölgesi Düşmesin/ Yaşar Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.38-39.]

Yavuz Bülent Bâkiler [Gezeroğlu, Senem, “(Kırkambar) Ârif Nihat Asya İhtişamı, Yavuz Bülent Bâkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.76-77.]

Yetik Ozan [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yetik Ozan’ın ‘Bütün Şiirleri’, Bütün Şiirleri, Yetik Ozan”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74.]

Yılmaz Yılmaz [Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Sabahleyin Bir Tantana, Yılmaz Yılmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.77-79.]

Yunus Emre [Tatçı, Mustafa, “Sûret ile Çoktur Âlem; Yunus Emre’nin Bir Şiirinin Yorumu”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.56-60.]

Yunus Emre [Çelik, Halil, “(Kırkambar) İşitelim Ey Yârenler: Yunus Emre Şerhi, İşitin Ey Yârenler -Yunus Emre Yorumları-, Mustafa Tatçı”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.76-77.]

Yunus Emre [Aslan, Bahtiyar, (Mustafa Tatçı ile Söyleşi), “Herkesin Kendine Göre Bir Yunus Emre’si Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.4-11.]

Yunus Emre [Türk Edebiyatı, “Yunus Emre Yorumları”,**Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.6-7.]

Yunus Emre [Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Yunus Emre’den Osman Yüksel’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.70-71.]

Yunus Emre [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Mustafa Tatçı’dan Yunus Emre Yorumları, DervîşlerHümâ Kuşu, Mustafa Tatçı”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.72.]

Yunus Emre [Coşkun, Sezai, “Roman Kahramanı Olarak Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.10-16.]

Yunus Emre [Alkan, Ahmet Turan, “Yunus Emre ‘Modern’ mi?”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.12-13.]

Yunus Emre [Türk Edebiyatı, “Türk Resminde Yunus Emre”,**Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.17-20.]

Yunus Emre [Andı, M. Fatih, “Modern Türk Şiirinin Yunus Emreleri”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.54-57.]

Yunus Emre [Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Kalemıyla Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.58-61.]

Yunus Emre [Aycı, Mehmet, “ ‘İşitin Ey Yârenler’ Yahut Duyduğum Gördüğüm Bildiğim Yunus Emreler Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.62-63.]

Yunus Emre [Özkan, Senail, “Yunus Emre ve Rilke’deÂşıkane Söyleyiş”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.64-67.]

Yunus Emre [Başkal, Zekeriya, “Yunus Emre Hakkında İngilizce Eserler”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.68-70.]

Yunus Emre [Ayvazoğlu, Beşir, “Yunus Emre, Adnan Saygun ve Oratoryo”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.71-75.]

Yunus Emre [Durmuş, Hayrettin, “(Kırkambar) Dilimiz Yûnus Söyler, Haz. Mustafa Özçelik”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.76-77.]

Yunus Emre [Saim, İrfan, (Nurettin Albayrak ile Söyleşi), “Bence Yunus Emre Bir Hazinedir”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.4-10.]

Yurdagül Mehmedoğlu; *Sen de Rivayet Etsen* [Burnaz, Mevlüde, (Yurdagül Mehmedoğlu ile Söyleşi), “Yazıyorum, Yalnız Değilim ve Mahzeni Arayan Çok Kişi Var.”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.70-76.]

Yusuf Atılğan; *Aylak Adam* [Güdek, Orhan, “Aylak Adam ve Yer Altından Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.44-48.]

Yusuf Çopur [Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Bir Uzak Düş, Yusuf Çopur”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.77-79.]

Yusuf Ziya Ortaç [Karaca, Alâattin, “Yusuf Ziya Ortaç’tan Andan Menderes’e Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.36-38.]

Yusuf Ziya Ortaç; Selçuk Çıkla, *Yusuf Ziya Ortaç* [Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yusuf Ziya Ortaç; Şair, Mizah Yazarı, Gazeteci Yusuf Ziya Ortaç, Selçuk Çıkla”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.76.]

Yusuf Ziya Ortaç [Karakılıç, Selçuk, “Ortaç’tan Menderes’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.110-115.]

Yücel Feyzioğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türk Dünyası Masalları, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.77.]

Yücel Feyzioğlu [Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yücel Feyzioğlu ve Kardeş Masallar, Kardeş Masallar, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.72-73.]

Yücel Feyzioğlu [Dirin, İlyas, “Biz Dünya Masallarını Okutuyoruz, Dünya Bizimkileri Niçin Okutmasın?”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.56-61.]

Yücel Feyzioğlu; *Kardeş Masallar Antolojisi* [Kuper, Rosemarie, (Bon'dan Aktarma), "Yücel Feyzioğlu'ndan Mükemmel Bir Aile ve Çocuk Kitabı", **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.60-61.]

Yüksel Pazarkaya [Türk Edebiyatı, (Yüksel Pazarkaya ile Söyleşi), "Benim Vatanım, Dilim; Gittiğim Yeri 'Vatan' Yaparım", **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.28-38.]

Yüksel Pazarkaya [Aslan, Bahtiyar, "Vatana ve Benliğe Doğru Yolculuk: *Ben Aranıyor*", **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.57-60.]

Zafer Acar [Kaplan, Mutlu, "Hamse ya da İkrar", **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.74-75.]

Ziya Gökalp [Türk Edebiyatı, "Ziya Gökalp'in Cenaze Töreni", **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.47.]

Ziya Gökalp [Argunşah, Hülya, "Yeni Lisan Hareketi Yüz Yaşında", **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.4-10.]

Ziya Gökalp [Selim, Afşın, "Gökalp'in Türkçülüğündeki İslâm: Nasıl ve Niçin?", **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.62-65.]

Ziya Osman Saba [Atakan, Hülya, "Eskici Dükkânı, Siyah Beyaz Fotoğraflar", **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.19-23.]

Ziya Osman Saba [Demirkıran, Kabil, "Ziya Osman Saba'nın Şiirlerinde Ölüm Düşüncesi", **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.44-49.]

Ziya Paşa [Adaklı, Emrah, "Bir Kenarda Sessizce Uzanmış Adana'yı Dinleyen Şair: Ziya Paşa", **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.72-74.]

3.3.YAZAR ADLARINA GÖRE YAZILAR

Abak, Şaban, "(Kırkambar) Latiç'in Gözüyle 'Srebrenitsa Cehennemi' ", **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.76.

Acar, Zafer, "Şiiri Kelime, Kelimesi Şiir Olan Şair", **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.27-31.

Acar, Zafer, “Sezai Karakoç’un ‘Masal’ Şiiri Kimin?”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.45-47.

Acar, Zafer, “Cahit Sıtkı’nın ‘Ziya’ya (Günümüz Şairine) Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.52-57.

Acar, Zafer, “Yahya Kemal’in ‘Sessiz Gemi’inde Metinler Arası İlişkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.30-33.

Acar, Zafer, “Dağlarca Şiirinin Önsözü: ‘Çocuk ve Allah’”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.13-16.

Acar, Zafer, “(Kırkambar) Sezai Karakoç Sempozyumu’ndan Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.78-79.

Acar, Zafer, “Modern Şiirin İlkeleri”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.66-69.

Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış: 0,5+0,5=1 Eleştirmen mi Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.26-30.

Acar, Zafer, “Eleştiriye Panoramik Bir Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.67-71.

Açıkgöz, Namık, “Klasik Şiirde Balık İmajinasyonu”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.18-22.

Açıkgöz, Namık, “Küreselleşmeye Direnen Pars”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.98-99.

Açıkgöz, Nâmık, “İzzet Molla Divanı’nın Meçhul Okuyucusu”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.56-59.

Açıkgöz, Nâmık, “ ‘Müştemilü’z- zıddeyn’ veya ‘Oksimoron’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.65-67.

Açıkgöz, Nâmık, “Nedim Şiirinde ‘Birey’e Doğru”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.64-66.

Açıkgöz, Namık, “Leylî vü Mecnun ve Hüsn ü Aşk’ta Mektep”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.18-22.

Açıkgöz, Namık, “Mustafa Kutlu’nun Trenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.48-52.

Açıkgöz, Namık, “Batı Edebiyatına Shakespeare Penceresinden Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.10-13.

Adaklı, Emrah, “Bir Kenarda Sessizce Uzanmış Adana’yı Dinleyen Şair: Ziya Paşa”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.72-74.

Ağır, Ahmet, “Necip Fâzıl’ın Şiirinde Yabancılaşma veya Anlamsızlık”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.30-32.

Akagündüz, Ülkü Özel, “Lacivert Taşı’ndan Yol Hikâyeleri Devşirmek”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.38-40.

Akay, Hasan, “Şiir ile Ebrû ve Ebrûlanma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.33.

Akay, Hasan-Öztürk, İlyas, “FriedricRückert’in Mevlânâ’dan İlhamla Yazdığı Şiirler”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.61-66.

Akay, Hasan, “Suskunluk Dönemi Yalancı Şafak”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54-60.

Akay, Hasan, “Yahya Kemal’in ‘O Taraf’ Şiirini Derrida’nın ‘Hayat-Ölüm’ Kavramı Bağlamında Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.31-35.

Akdağ, Ayşe, (Fatma Barbarosoğlu ile Söyleşi), “Türkiye’de ‘Kadın Yazar’ Tabiri Çok Yanlış Kullanılıyor!”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.28-30.

Akdağ, Çilem Tuğba, “Halide Salih ve Kadın Hareketi”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.67-69.

Akın, Hüseyin, “Bir Çelebi Şair: Asaf Hâlet”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.20-22.

Akın, Hüsrev, “Behçet Necatigil’de İnançsızlık”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.66-70.

Akmataliyev, Abdıldacan, (Çev. Mehmet Özeren), “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Özgürlük ve Baş Eğmeme Fikri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.60-63.

Aktulum, Kubilay, “Yakup Kadri’nin Nur Baba Romanına Psikanalitik Bir Yaklaşım, Dionizyak Coşkun’un İhtişam ve Sefaleti, Cafer Gariper, Yasemin Küçükcoşkun”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.80-81.

Akyüz, Beyza, (Mustafa Ruhi Şirin ile Söyleşi), “Türkiye’nin Çocuk Hakları Açılımının Anahtarı Medeniyettir”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.4-11.

Albayrak, Nurettin, “(Kırkambar) Gönülden Gönüle, Şiir Demeti, Mahmut Kaya”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.75-76.

Albayrak, Nurettin, “(Kırkambar) Türkülerin Dili, Mehmet Özbek”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.77-78.

Albayrak, Nurettin, “Türk Halk Kültüründe Yemek Destanları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.74-75.

Alkan, Ahmet Turan, “Haydi Güzel Renklere Boyayalım Şu Ramazan’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.14-16.

Alkan, Ahmet Turan, “Yunus Emre ‘Modern’ mi?”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.12-13.

Alptekin, Leylâ, “(Kırkambar) Âşık Çelebi ve Şairler Tezkiresi Üzerine Yazılar, Haz. Hatice Aynur, Aslı Niyazioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.71-72.

Altunay, Nilay, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Biyografi, Tarihin Üvey Evladıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.4-12.

Altunay, Korhan, “Can Bahadır Yüce’nin ‘Ölüm ve Kapılar’ Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.37-40.

Anar, Nihal, “Talihsiz Bir Baba ve Talihsiz Evlatları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.18-20.

Anar, Turgay, “Gözün Vicdanı: Tanpınar ve Resim”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.32-36.

Andı, M. Fatih, “Saat Kuleleri ve Parklar”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.37-41.

Andı, M. Fatih, “Küçük Ağa’nın Ermeni’si”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.38-39.

Andı, M. Fatih, “Mahallenin Çapkın Kızı Fahriye Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.27-29.

Andı, M. Fatih, “Meşrutiyet ve Nedamet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.20-24.

Andı, M. Fatih, “Modern Türk Şiirinin Yunus Emreleri”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.54-57.

Aragon, Louis, (Çev. Cemal Aydın), “Dünyanın En Güzel Aşk Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.36-39.

Ardalı Büyükarman, Didem, “İskender Fahreddin Sertelli’nin ‘Onparalık Polisiye’ Serisi: Şeytan Hediye’nin Sergüzeştleri”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.35-37.

Argunşah, Hülya, “Yeni Lisan Hareketi Yüz Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.4-10.

Argunşah, Hülya, “Ömer Seyfeddin ve Balkan Günlüğü”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.10-14.

Argunşah, Hülya, “İki Çağdaş: Ömer Seyfettin ve Halide Edib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.38-42.

Arıkan, Fulya, (Fatma Karabıyık Barbarosoğlu ile Söyleşi), “Biz Neden Memleketimize ‘Biz’ Olarak Sığamıyoruz?”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.24-26.

Asanova, U., (Çev.Lilia Alkaya), “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Kültür Bunalımının Felsefesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.54-58.

Asiltürk, Bâki, “Orhan Veli: Hiçbiri”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.22-24.

Aslan, Bahtiyar, (Mustafa Kutlu ile Söyleşi), “Ben Kendi Türküsünü Söyleyen Bir Yazarım”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.4-11.

Aslan, Bahtiyar, “Sait Faik’in Balıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.14-17.

Aslan, Bahtiyar, “MSN’de Masal Anlatmak Yahut Anlatıcıya Dair Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.29-32.

Aslan, Bahtiyar, (Ramazan Korkmaz, Ahmet Buran, AbdıldacanAkmataliyev, Oraz Yağmur, SabirRüstemhanlı ile Söyleşi), “Türk Dünyası Yazarları Aytmatov’u Tartışıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.4-11.

Aslan, Bahtiyar, (Alâattin Karaca ile Söyleşi), “İkinci Yeni, Türk Şiirini Tersyüz Etti!”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.4-12.

Aslan, Bahtiyar, “Süleymaniye’de Bayram Sabahı’nda Kültürel Hafıza”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.36-40.

Aslan, Bahtiyar, (Mustafa Tatçı ile Söyleşi), “Herkesin Kendine Göre Bir Yunus Emre’si Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.4-11.

Aslan, Bahtiyar, (Hüsrev Hatemi ile Söyleşi), “O, Gözlüklü ve Siyah Kolluklu Bir Tapu Sicil Muhafızıdır ki...”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.38-43.

Aslan, Bahtiyar, “Kahramanın Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.22-24.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Filmin Ağlanacak Yeri, Muhsin Macit”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “Kemal Tahir, Atüt, Doğu-Batı ve Yerlilik”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.22-25.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Herşeybirdenbire, Özcan Ünlü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yusuf Ziya Ortaç; Şair, Mizah Yazarı, Gazeteci Yusuf Ziya Ortaç, Selçuk Çıkla”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “Yoksulların ve Şairlerin Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.65-66.

Aslan, Bahtiyar, “Oğul Eliyle Gelen Ecel: Şakir Paşa ve Oğlu Cevat”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.48-55.

Aslan, Bahtiyar, “Cahit Sıtkı’yı ve Şiirini Sevmek”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.56-59.

Aslan, Bahtiyar, “Sofradan Yansıyan Kültür ve Nostalji”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.64-67.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Güneşe Tutulan Ayna, M. Fatih Andı”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.76-77.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Melâl Burcu, A. Yağmur Tunalı”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.77-78.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Lacivert, H. Hümeysra Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.76.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Pîr-i Türkistan Hoca Ahmed Yesevî, Hayati Bice”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.76-77.

Aslan, Bahtiyar, “Dilâver Cebeci’nin Şahsî Mitolojisini *Seyahatname* Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.34-36.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yitik Düşler Kervanı, Ömür Ceylan”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.72-73.

Aslan, Bahtiyar, “Vatana ve Benliğe Doğru Yolculuk: *Ben Aranıyor*”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.57-60.

Aslan, Bahtiyar, “Mustafa Kutlu Suluboya Resim Koleksiyonundan İki Güzide Eser Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.52-54.

Aslan, Bahtiyar, “Muhafazakâr Sanat Üzerine Dağınık Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.18-23.

Aslan, Bahtiyar, “Lâmbada Titreyen Alev Üşüyor”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.72-74.

Aslan, Bahtiyar, “Necip Fâzıl’ın Hikâyelerinde Otobiyografi’nin Terapi(k) Fonksiyonu”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, s.38-41.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Heves, Suavi Kemal Yazgıç”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.81.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Büyük Göçmen Kuş Yahya Kemal Beyatlı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.76-77.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Öykümüzün Kırk Kapısı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79-81.

Aslan, Bahtiyar, “Ev ve Okul Sarmalı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.58-61.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Ahmet Mithat Efendi Külliyyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.74-75.

Aslan, Bahtiyar, (Mehmet Narlı ile Söyleşi), “Delilik, Türk Roman ve Hikâyesinde Modern Psikiyatrik Düzlemde İşlenmiştir”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.4-8.

Aslan, Bahtiyar, “Şairin Hürriyeti-I/ Nâmık Kemal ve Hürriyet Kasidesi”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.54-57.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Yeni Türk Edebiyatı Metinleri, Haz. İnci Enginün, Zeynep Kerman”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.78-79.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Geçmişin İçindeki Geçmiş-Şi’riKadîm Üzerine Deneme, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Ansızın Hayat, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.78-79.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Genç Werther’in İstirapları, Goethe, Türkçesi: Senail Özkan”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79-80.

Aslan, Bahtiyar, (Erol Köroğlu ile Söyleşi), “İttihat ve Terakki, Toplumu Savaşa Girmeye İkna Etmek İçin Aydınları Kullandı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.4-10.

Aslan, Bahtiyar, (Gürsel Aytaç ile Söyleşi), “Şiir Çevirebilmek İçin Şair Olmak Gerekir”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.4-8.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) Karikatürün Aynasında Edebiyatçılar, Said Coşar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.78.

Aslan, Bahtiyar, “(Kırkambar) 20 Ölümsüz Şarkı Ve’s-Samt, Cem Yavuz”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.80-81.

Aslan, Bahtiyar, “ ‘Teneke’ Başarılı Bir Roman mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.34-37.

Aslan, Bahtiyar, “Haldun Taner ve Necip Fâzıl’ın El/leri”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.20-23.

Aslan, Burcu, “(Kırkambar) 2007 Nobel Edebiyat Ödülü Doris Lessing’e Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.76.

Aslan, Burcu, (Selim İleri ile Söyleşi), “Tahayyül Ettiğim ile Yazdığım Arasında Hep Uçurum Oldu”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.4-11.

Aslan, Celal, “Âkif’in İzinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.58-60.

Aslan, Merve, (Nazan Bekiroğlu ile Söyleşi), “Romanla Mesnevi Arasında Bir Tür İhtiyacı Hissediyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.4-9.

Aslan, Mücahit, “(Kırkambar) Şehnâme ve Biz, Şehnâme’nin Türk Kültür ve Edebiyatına Etkileri, Bekir Şişman, Muhammet Kuzubaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.79-80.

Aslan, Serap, “Dekadanlar Tartışmasının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.55-57.

Aşçı, Nadir, “ ‘Kimsenin Kalbi’, Kimin Kalbidir?”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.40-42.

Atakan, Hülya, “Uykusuzluk, Ay Işığı ve Kedi”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.21-23.

Atakan, Hülya, “Alâeddin Tepesi’nde Gün Batımı”, **Türk Edebiyatı**, Ekim 2007, S.408, ss.28.

Atakan, Hülya, “Kar Olmuş Yağıyorum, Kimse Farkında Değil, Dağlara, Ovalara, Şehirlere...”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.44-48.

Atakan, Hülya, “Eskici Dükkânı, Siyah Beyaz Fotoğraflar”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.19-23.

Atakan, Hülya, “Sultan Hamid Düşerken”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.94-99.

Atakan, Hülya, “Mrs. Dalloway ile Londra”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.62-68.

Atakan, Hülya, “Sanat Proust’la Hayat Bulduğunda”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.56-62.

Atakan, Hülya, “Sorunuz Şimdi, Japonlar Da Nasıl Millettir?”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.52-59.

Atakan, Hülya, “Ey Hanların Gönlümü Sızlatan Duvarları”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.46-51.

Atakan, Hülya, “Üç Şiir Üç Destan”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.50-58.

Atakan, Hülya, “Bir Çay Bahçesinden İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.23-26.

Atakan, Hülya, “Notre Dame’dan Machu Picchu’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.18-22.

Atakan, Hülya, “İnsanları Kendilerine Rağmen Seviyorum!”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.67-73.

Atakan, Hülya, “Başo ile ‘Kuzey’e Giden Dar Yol’da – 1”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.62-66.

Atakan, Hülya, “Başo ile ‘Kuzeye Giden Dar Yol’da – II”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.56-60.

Atakan, Hülya, “Babur ve Okuma Aşkı”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.36-41.

Atay, Selçuk, “(Kırkambar) Ahmet Mithat Anlatılarında Kimlik İnşası ve Modernizm, İbrahim Tüzer”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.79-80.

Atsız, Yağmur, “Mütebessim Bir Şâir: Fâzıl Ahmed”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.54-59.

Atsız, Yağmur, “Şair Ömer Seyfeddin”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.72-75.

Atsız, Yağmur, “İki Züğürd: Tanpınar ve Balzac”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.44-54.

Atsız, Yağmur, “Bozkırda Bir Eşkin At”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.86-88.

Ayan, Dursun, “Ünlü Macar Bestecinin Derlemeleri Üzerine Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.52-57.

Ayangil, Rûhî, “Ölümünün 300. Yıldönümünde Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.4-6.

Aycı, Mehmet, “(Kırkambar) Hikâyenin Yankısı da Hikâye; Yankısının Peşinde, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.74-75.

Aycı, Mehmet, “ ‘İşitin Ey Yârenler’ Yahut Duyduğum Gördüğüm Bildiğim Yunus Emreler Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.62-63.

Aycı, Mehmet, “Anneleri Mutfakta Kalan Son Bakır Sahanı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.24-26.

Aycı, Mehmet, “(Kırkambar) Yol Durumu, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.74.

Ayçıl, Ali, “Kutlu Üzerine Dokuz Pasaj”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.48-49.

Aydın, Cemal, “Fransa’nın İki Büyük Kaybı Henri Troyat ve Jean Baudrillard” **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.68-70.

Aydın, Cemal, “Hür Olmak Köle Olmaktan Daha Zordur”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.73-75.

Aydın, Cemal, “Mahmud Derviş: Mağlupların Şairi”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.10-13.

Aydın, Cemal, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü’nün Yeni Sahibi: Le Clézio”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.75-77.

Aydın, Cemal, “İsrail’i ve Yahudi Diasporasını Çıldırta Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.30-34.

Aydın, Cemal, “Volter, Fikir Hürriyetine Düşmandı”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.30-33.

Aydın, Ertuğrul, “Korkunun Romanı, Romanın Korkusu”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.36-38.

Aydın, Ertuğrul, “Yazar ve Şairlerde Anne (F)aktörü”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.31-32.

Ayık, Ayşegül, “Şiir Çözümlemeleri Üzerine İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.69-73.

Aykaç, Onur, “Şamanın Öte Dünyaya Geçiş Vasıtası: Kaz”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.76-78.

Aytaç, Gürsel, “Orhan Pamuk’tan Roman ve Romancılık Üzerine Bir Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.34-37.

Aytaç, Gürsel, “ ‘Sultanı Öldürmek’ Romanında Kurgu ve Anlatım”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.52-54.

Aytaç, Gürsel, “ ‘Müşâhedat’ Romanının Orijinal Kurgusu”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.16-19.

Aytaç, Gürsel, “Selim İleri’den Dev Bir Sanatçı Romanı ‘Mel’un’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.70-72.

Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Hüzün ve Ben, Hilmi Yavuz”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.78-79.

Aytaç, Gürsel, “(Kırkambar) Geceleyin Dersaadet, Beşir Ayvazoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.78-79.

Aytaç, Gürsel, “Edebiyat Üzerine Makaleler’de Roman Eleştiri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.34-37.

Aytmatov, Cengiz, (2 Mayıs 1992’de İLESAM Konuşması) “Turan Ülkesi’nin Rönesansı Tomurcuk Açıyor!”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.26-29.

Aytmatov, Cengiz, (*KardaşEdebiyatlar’dan Aktarma*), “Kadim Kırgız Ruhunun Zirvesi”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.92-94.

Aytmatov, İlgez, (Aktaran: Ömer Küçükmehtetoğlu), “Aytmatovların Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.64-67.

Ayvaz, Emre, “Hamsiname, Hamamizade İhsan”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.47-48.

Ayvaz, Emre, “Tanpınar’ın Ölümü”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.46-47.

Ayvaz, Emre, “Türk Romanında Babanın Yokluğu Üzerine Bir Not”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.54-55.

Ayvaz, Emre, “Oğul Nabokov’un Yayımladığı Roman: ‘TheOriginal of Laura’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.30-33.

Ayvaz, Emre, “GarcíaMárquez ve Yüzyıllık Yalnızlık Üzerine Bir Not”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.46-47.

Ayvazoğlu, Beşir, “Bağdat Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.12-16.

Ayvazoğlu, Beşir, (İnci Enginün ve Zeynep Kerman ile Söyleşi), “Tanpınar, Sükût Suikastına Uğradığına İnanıyordu!”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.4-17.

Ayvazoğlu, Beşir, “Manavkadı Camii ve Erguvan Ağacı”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.60-62.

Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul Sokaklarında Geceler”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.12-18.

Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatının Medyumları”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.20-26.

Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal ve 1940’ların ‘Yeni’leri”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.12-19.

- Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyat ve Resim El Ele”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.4-15.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Sütlüce’deki Ev”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.4-9.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Büyük Dost: Bahtiyar Vahabzade”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.30-32.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Darülkemal’de Bir Kış Gecesi”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.12-21.
- Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Bir İmzalı Kitap Hikâyesi Yahut Eski Basıma Yeni Kapak”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.78-79.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın Sancılı Hariciye Yılları, Ali Aziz Efendi’den Yahya Kemal’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.18-25.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Kapanalı Yarım Asrı Geçtiği Hâlde Unutulmayan Kahve”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.12-20.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Saklı Mersiye”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.10-15.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Nerval ve Gautier’ye Göre Eski İstanbul’da Ramazan Geceleri”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.14-16.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Büyük Bir Şairin Küçük Memur Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.12-18.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Cezmi’nin İntiharı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.4-9.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Ahmet Hamdi Tanpınar’a Göre Ahmet Zeki Kocamemi”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.12-14.
- Ayvazoğlu, Beşir, (*Okuruma Mektuplar’dan Aktarma*), “Ahmet Kabaklı’nın Şairliği ve Nurullah Ataç”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.34-35.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Edebiyatımızın İki İştahlısı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.38-44.
- Ayvazoğlu, Beşir, “Bir Zamanlar Kahve Tiryakileri”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.32-35.

Ayvazoğlu, Beşir, “Peyami Safa-Yakup Kadri Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.12-16.

Ayvazoğlu, Beşir, “Eski İstanbul’da Ramazan Kültürünün Vazgeçilmezi”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.69-72.

Ayvazoğlu, Beşir, (Cengiz Dağcı ile Söyleşi), “Cengiz Dağcı’yla 23 Yıl Önce Yapılmış Bir Röportaj”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.10-13.

Ayvazoğlu, Beşir, “Mehmet Âkif’in Prens Dostları”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.56-61.

Ayvazoğlu, Beşir, “Yunus Emre, Adnan Saygun ve Oratoryo”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.71-75.

Ayvazoğlu, Beşir, “Abdülhak Şinasi Hisar Hakkında Bazı Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.22-25.

Ayvazoğlu, Beşir, “Saatler, Saatçiler ve Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.12-18.

Ayvazoğlu, Beşir, “Yahya Kemal’in ‘İtrî’ Şiirinin Kaynağı”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.20-25.

Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Şair Dediğin, Ali Çolak”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.79.

Ayvazoğlu, Beşir, (Aksiyon’dan Aktarma), “Ömrünü Şiire Adayan Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.36-38.

Ayvazoğlu, Beşir, “Türk Edebiyatında Budizm ve Asaf Hâlet Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.10-16.

Ayvazoğlu, Beşir, “Halide Edip ve Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.52-53.

Ayvazoğlu, Beşir, “Küçük Ağa Yazarını Vefatının 20. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.10-12.

Ayvazoğlu, Beşir, “Necip Fâzıl’ın Şirket-i Hayriye Hatıraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.44-47.

Ayvazoğlu, Beşir, (*Defterimde Kırk Suret*’ten Aktarma), “Batı’ya Gide Gide Doğu’ya Çıkan Kadın Ayşe Şasa”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.16-18.

Ayvazoğlu, Beşir, “(Kırkambar) Muhammed Nûru’l-Arabî’nin Menkıbeleri, Bursalı Mehmet Tahir Bey, Haz. Mustafa Tatcı, Burak Anılır”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.74-75.

Ayvazoğlu, Beşir, “Lâle Devri’ni Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.34-41.

Ayvazoğlu, Beşir, “Edebî Heyet Çanakkale’de”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.12-18.

Ayvazoğlu, Beşir, “Necip Fâzıl’ın Doğduğu Konak ve Komşu Konaklar”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.20-23.

Ayvazoğlu, Beşir, (Beşir Ayvazoğlu, *Edebiyatın Çanakkale’yle İmtihanı*’dan Aktarma) “Çanakkale’deki Destani Direnişin Sembolü ‘Bolayır’da İki Türbe’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.12-16.

Babacan, Mahmut, “(Kırkambar) Türk Şiirinde Hz. Peygamber, İsmail Çetişli”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.75-76.

Bargan, Hüseyin, “Kalemi Güneşli Yazarlar”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.61-62.

Bargan, Hüseyin, “Antoşa Yok Artık”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.40-41.

Başğmez, Aybike, “(Kırkambar) Türk Öykücülüğünde 1940 Kuşağı ve Toplumcu Gerçekçi Yönelişler, Murat Kacıroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.76-77.

Başer, Sait, “Tasavvuf Edebiyatı Hikmetin Güncelliği”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.53-56.

Başkal, Zekeriya, “Mecnun Olan Kays mı, Toplum mu?”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.58-60.

Başkal, Zekeriya, “Yunus Emre Hakkında İngilizce Eserler”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.68-70.

Bayçöl, Hüseyin, “Konsolosun Köpeği”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.42-43.

Bayçöl, Hüseyin, “Bir Düşünce Aksiyonu: Çalkantı ve Dalga”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.56-58.

Bayhan, Nevzat, “Ahde Vefanın En Güzel Örnekleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.59.

Bayhan, Nevzat, “Aytmatov’un Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.59.

Bayram, Sibel, (Cemaleddin Latiç ile Söyleşi), “Sosyalist Rejim Sürecinde Sadece Sol Görüşlü Türk Şairlerini Okuduk”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.174-177.

Bekiroğlu, Nazan, “Redif: Teklif Değil Israr”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.22-24.

Bekiroğlu, Nazan, “Macar Osman Paşa’nın Kızı”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.58-60.

Bekova, Nazzara, (Çev. NodirxonKhasanovî), “Ali ŞîrNevâî’nin Divân-ı Fânî Adlı Eseri Üzerine Yapılan Çalışmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.71-74.

Beritli, A. Cihat, “Dağlarca ve Şiirine Dair Muhtelif Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.18-21.

Beritli, A. Cihat, (Ahmet Güner Sayar ile Söyleşi), “Abbas Sayar Anadolu’nun Bir Çılgıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.36-39.

Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Manzum Poetikalar, Selçuk Çıkla”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.74.

Beritli, A. Cihat, “Aziz Sofi/Ayasofya”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.36-38.

Beritli, A. Cihat, “Çok Partili Türkiye ve Türk Romanı”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.65-67.

Beritli, A. Cihat, “ ‘Çanakkale Destanı’na Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.27-29.

- Beritli, A. Cihat, “Nâmık Kemâl’in Şiirine Tersten Bakmak”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.69-71.
- Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Hiç Değilse Bugün, Özcan Ünlü”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.79-80.
- Beritli, A. Cihat, “(Kırkambar) Doğu’nun Hikâye Kuramı, Necip Tosun”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.79.
- Beritli, A. Cihat, “Müzikal Melodram: ‘Tirende Bir Keman’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.32-35.
- Berksoy, Berkiz, “(Kırkambar) Edebiyyât-ı Hâkikiyye Dersleri, Ali Kemal, Bahriye Çeri”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.77-78.
- Beşer, Ali Haydar, “Mehmet Âkif’in İzinde”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.46-48.
- Bice, Hayati, “Osmanlı ve Türk Yurtlarındaki Yesevî Etkisi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.61-65.
- Bilen Buğra, Hatice, (Selçuk Mülayim ile Söyleşi), “Tevfik Fikret’in Şiirleriyle Resimleri Birbirinden Çok Farklıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.22-25.
- Bilen Buğra, Hatice, “Edebiyatçı Ressamlar, Ressam Edebiyatçılar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.26-31.
- Bilen Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’nın Eserlerinde Yemek ve Sofra”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.52-57.
- Bilen Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’yı Anlatmak”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.18-21.
- Bilge, Hakan, “Sanatçının Ölümsüzlüğü, Ölümsüzlüğün Sanatı”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.52-54.
- Bilgegil, Kaya, “Faruk Nafiz, Yassıada, Behçet Kemal ve Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.45.

Bilgin, Suat, “(Kırkambar) Nâmık Kemal’i Doğru Okuyabilmek; Nâmık Kemal, Selahaddin, Haz. Mithat Kutlar”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.77-78.

Birinci, Ali, “Necip Fâzıl Hakkında Yeni Tespitler ve Tashihler”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.10-18.

Bolay, Süleyman Hayri, “Peyami Safa’nın Hastası”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.71-73.

Browne, Edward G., (Hazırlayan: Abdullah Uçman), “Edward G. Browne’dan Rıza Tevfik’e Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.21.

Buğra, Hatice, “Tarık Buğra’yı Anlatmak”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.34-36.

Buğra, Tarık, (Sait Faik Abasıyanık, *Seçme Hikâyeler*’den Aktarma), “Sait Faik”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.

Bulut, Hülya, “Behçet Necatigil’in Şiir Dünyasına Başka Bir Eksenden Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.50-53.

Bulut, Umut, (Mustafa Kök ile Söyleşi), “İsyân Ahlâkı Bütün İnsanlığa Hitap Eder”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.4-11.

Buran, Ahmet, “Kırgızistan’da Sovyet-Rus Katliamı ve Cengiz Aytmatov”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.76-81.

Burnaz, Mevlüde, (Yurdağül Mehmedoğlu ile Söyleşi), “Yazıyorum, Yalnız Değilim ve Mahzeni Arayan Çok Kişi Var.”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.70-76.

Can, Bahar, “Nigâr Hanım’ın Feryadı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.72-74.

Ceyhan Akça, Nesime, “Kaydı Hikâyeyle Düşüldü: Balkan Savaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.16-21.

Ceyhan Akça, Nesime, “Halide Salih’ten Onbaşı Halide’ye”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.50-56.

Civelek, Muzaffer, “Nurettin Topçu’dan Avrupa’ya Bakışlar”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.28-34.

Coşar, Said, “Hiçbir Şeyden Çekmedi Karikatüristlerden Çektiği Kadar”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.30-32.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Hüseyin Cahit Yalçın”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.20-22.

Coşar, Said, “Sis’li Karikatürler”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.18-20.

Coşar, Said, “Ahmet Rasim’in Karikatürize Hâlleri”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.36-38.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Bir ‘Yaban’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.54-56.

Coşar, Said, “Karikatür Penceresinden Şair-i Azam Abdülhak Hâmid”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.15-17.

Coşar, Said, “Karikatürlerdeki Falih Rıfkı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.56-59.

Coşar, Said, “Florinalı Nâzım ve Karikatürize Edebî Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.42-45.

Coşkun, Sezai, “Mustafa Kutlu Hikâyeciliğinin Ontolojik Derinliği”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.56-62.

Coşar, Said, “Karikatürlerdeki Refik Halid”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.54-57.

Coşar, Said, “Karikatüristlerin ‘Baykuş’u Halit Fahri Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.52-54.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Rıza Tevfik”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.68-72.

Coşar, Said, “Edebiyatçılar da Soyulur, Hem Nasıl!”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.58-61.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Süleyman Nazif”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.58-60.

Coşar, Said, “Karikatürün Aynasında Faruk Nafiz”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.72-73.

Coşar, Said, “Hüseyin Rahmi’yi Kızdıran Karikatür”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.66-69.

Coşar, Said, “Karikatürlerde Bir ‘Çalıkuşu’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.72-75.

Coşar, Said, “Karikatüristlere Göre Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.98-103.

Coşkun, Sezai, “Anlattığım Senin Hikâyen”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.47-53.

Coşkun, Sezai, “Bir Başkaldırı Romanı: Arada Kalmış Tebessüm”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.11-17.

Coşkun, Sezai, “Selim İleri’nin *Bu Yalan Tango* Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.34-38.

Coşkun, Sezai, “Mustafa Kutlu’nun *Zafer YahutHiçHikâyesi*”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.40-44.

Coşkun, Sezai, “Saatleri Ayarlama Enstitüsü’nde ‘Baba Kompleksi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.16-21.

Coşkun, Sezai, “Kader Defterinde İki Düşman: Şah ve Sultan”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.40-46.

Coşkun, Sezai, “Sofradaki Modernleşme”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.23-30.

Coşkun, Sezai, “Parçalanmış Bir Rüyanın ‘Ebruli Düşler Albümü’”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.68-70.

Coşkun, Sezai, “Öğretmen Mehmed Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.30-33.

Coşkun, Sezai, “Roman Kahramanı Olarak Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.10-16.

Coşkun, Sezai, (Turan Oflazoğlu ile Söyleşi), “Kişiler İçimde Konuşmaya Başlayınca Oyun Kaleme Dökülür”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.4-9.

Coşkun, Sezai, “Bir Veda Mendili: Anadolu Yakası”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.49-52.

Coşkun, Sezai, (Harun Duman ile Söyleşi), “Savaş Edebiyatı, Cephe Gerisinin Mücadelesidir”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.4-8.

Coşkun, Sezai, “Kimsesiz Bırakılan Ölülerin Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.26-31.

Coşkun, Sezai, (Orhan Okay ile Söyleşi), “Bir Hâce-i Evvel’e İhtiyaç Vardı, Ahmet Midhat Bu Rolü Üstlendi”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.4-9.

Coşkun, Sezai, “Midhat Efendi’nin ‘Ben’lik Mücadelesi: Ben Neyim?”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.50-54.

Coşkun, Sezai, “Yedinci Gün: Edebiyat Her Şeyden Önce Dildir”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.18-22.

Coşkun, Sezai, “Çaresizlik Sığınağı: Polisiye ve Kemal Tahir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.22-26.

Coşkun, Sezai, “Bir Oyunda Av Olmak: Rüzgâr Avı”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.20-23.

Coşkun, Sezai, “Cins Şair Olmanın Ortaklığı Rimbaud ve Necip Fâzıl”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.26-29.

Coşkun, Sezai, “Türkçenin Usta Bir Kalemi Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.26-29.

Coşkun, Sezai, “Eski Mektepten Yeni Mektebe”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.12-17.

Coşkun, Sezai, “Soruların Şairinden Şairin Sorularına Necip Fazıl Kısakürek”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.24-30.

Coşkun, Sezai, “ ‘Sinan Çağı’nda Çırak Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.10-15.

Coşkun, Sezai, “Postmodern Zamanların Menâkıbnâmeleri Mistik Romanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.56-59.

Coşkun, Sezai, “ ‘Bir Roman Kahramanı’ Olarak Orhan Veli”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss. 18-21.

Coşkun, Sezai, “Kemal Tahir ve Birinci Dünya Savaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.68-72.

Coşkun, Sezai, “(Kırkambar) I. Dünya Savaşı Hikâyeleri, Nesime Ceyhan”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.81.

Coşkun, Sezai, “Tanpınar Hakkında Yeni Kitaplar, Handan İnci, Orpheus’un Şarkısı, Murat Koç, Ahmet Hamdi Tanpınar Araştırmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.12-19.

Coşkun, Sezai, “Kafamda Bir Tuhafılık”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.64-67.

Coşkun, Sezai, “Kendi Kilidinin Mahkûmu Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.30-36.

Coşkun, Sezai, “İnce Memed’in Yolunu Kesen ‘Rahmet’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.30-33.

Coşkun, Sezai, “Son Dönem Türk Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.88-92.

Cunbur, Müjgân, “İsmail Saib Efendi’nin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.24-28.

Çağdaş, Haluk, “Orhan Veli’nin İlk Memuriyeti ve Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.22-23.

Çağın, Sabahattin, “Evleri Balkonsuz Yapmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.58-61.

Çağın, Sabahattin, “Ashab-ı Kehfimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.58-61.

Çağın, Sabahattin, “Zor Günlerde İki Şair, İki Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.48-53.

Çağın, Sabahattin, “Tabiattan ve Musikiden Doğan Aşk: Cemile”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.40-44.

Çağın, Sabahattin, “Muhteva ve Üslup İlişkisi Açısından ‘Nazar’”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.60-62.

Çağın, Sabahattin, “Cahit Külebi’nin ‘İstanbul’ ve ‘Hikâye’ Şiirlerini Yeniden Okuma Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.59-63.

Çağın, Sabahattin, “Kapıları Açanlar ve Kaçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.64-66.

Çağın, Sabahattin, “Bir İlk Adım: Kıssadan Hisse”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.28-30.

Çağlar, Yusuf, “(Kırkambar) Necatigil’in Yeldeğirmenleri ve Müemmil Kulen”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.76-79.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Yunus Emre’den Osman Yüksel’e”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.70-71.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Peyami Safa’nın Mezarı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.32-33.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından İstanbul Ansiklopedisi Davası”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.54-56.

Çağlar, Yusuf, “Sahhafların Dünyasından Ahmet Caferoğlu ve Behçet Necatigil”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.46-47.

Çağlar, Yusuf, “Bir Zamanlar Bir Küllük Vardı”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.48-52.

Çağlar, Yusuf, “Bazı Âkif Fotoğrafları Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.40-41.

Çağlar, Yusuf, “Orhan Veli’nin Doğumuna Düşürülen Tarih”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.62-63.

Çağlar, Yusuf, “(Hazine-i Evrak), Mehmet Kaplan’dan Nüvit Özdoğru’ya Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.46-47.

Çağlar, Yusuf, “Küçük Prens Fırtınası”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.58-60.

Çakır, Tevfik-Gençtürk, Esin, (Ahmet Ümit ile Söyleşi), “Edebiyat Benim İçin Bir Mutlu Olma Aracı ve Biçimidir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.28-34.

Çelik, Halil, “(Kırkambar) İştelim Ey Yârenler: Yunus Emre Şerhi, İştin Ey Yârenler - Yunus Emre Yorumları-, Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.76-77.

Çetin, İnci, “Bir Gönül Kuşatması”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.12-13.

Çetin, Nurullah, “Mitoloji: Karanlıktan Aydınlığa Kaçış Özlemi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.46-48.

Çetindaş, Dilek, “Kurgunun Kahramanı Olarak Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.70-73.

Çetinkaya, Yalçın, “Ramazan, Musiki ve İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.14-19.

Çetinkaya, Yalçın, “Türk Musikisinde Dönemlendirme”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.12-18.

Çıkla, Selçuk, “ ‘Şiir-Hikâye’ Şairi Behçet Necatigil ve Poetik Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.63-65.

Çitçi, Selahattin, “Türk Romanında Ecnebi Okullar”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.50-56.

Çitçi, Selahattin, (Hasan Anamur ile Söyleşi), “Dedem Güzelliklere Yürekten Bağlı, Duygusal ve Çabuk İncinen Biriymi”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.56-60.

Çobanoğlu, Şaban, “Ahmet Midhat ve Fitnat Hanım’ın Mektuplarında Aşkın Dili, (Haz. Hakkı Tarık Us)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.44-49.

Çokyiğit, Coşkun, “Aytmatov’un Sinema Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.100-104.

Çolak, Ali, “Sigara Yasağı Edebiyatımızı Nasıl Etkiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.50-54.

Çolak, Ali, “Şairin İkinci İşi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.44-47.

Çonoğlu, Salim, “Cengiz Aytmatov’un Yozlaşmış Tipleri”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.49-55.

Çopur, Yusuf, “(Kırkambar) Trenler de Ahşaptır, Haydar Ergülen”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.77-78.

Çopur, Yusuf, “(Kırkambar) Yağmur Akşamları, Selim İleri”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.75-76.

Çoruk, Ali Şükrü, “Memleketimizden Bayram Manzaraları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.44-48.

Çoruk, Ali Şükrü, “Mizaçlarından Kaleminden İspanyol Gribi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.39-42.

Çoruk, Ali Şükrü, “Balkan Harbi ve Pierre Loti”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.55-58.

Çoruk, Ali Şükrü, “Abdülhak Hâmid Yahud ‘Zoraki Propagandist’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.28-33.

Dağlı, Nihat, “(Kırkambar) Sur Kenti Hikâyeleri, Ali Ayçıl”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.74.

Dağlı, Nihat, “‘Bir Şekilde’ Bilinenlerin Başka Türlü Hâlleri; Haminne’nin Suret Aynası, Münevver Ayaşlı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.73-74.

Dağlı, Nihat, “(Kırkambar) Kelimeler ve Kader, Esra Yalazan”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.75.

David, Catherine, (Çev. Cemal Aydın), “Estetikte Güzellik ve Çirkinlik”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.54-57.

Delav, Zeynep, (Nazan Bekiroğlu ile Söyleşi), “Nar Ağacı Olsun Bu Romanın Adı”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.14-17.

Deliorman, Altan, “Bu Hayat Girdap Gülüm”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.44-48.

Deliorman, Altan, “Bu Aşk Bitmez”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.62-64.

Demir, Fethi, “Orhan Pamuk’un Romanlarında Babaya İade-i İtibar”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.26-34.

Demir, Fethi, “Sezai Karakoç’un Poetikasında Şair Kimdir? Şiir Neye Denir?”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.56-59.

Demir, Fethi, “Orhan Pamuk’un Okul Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.60-64.

Demirci, Berat, “Sivas Halk Âşıkları Bayramı”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007 ss.68-72.

Demirci, Mehmet, “(Kırkambar) Sâmîha Ayverdi’nin Romancılığı, Emine Gözde Özgürel”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.79-80.

Demirci, Mehmet, “(Kırkambar) Kadim MânânınRüzgâriyle, Mustafa Tahrallı”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.80.

Demirci, Neşe, “(Kırkambar) Nisvan-ı İslam; Fatma Aliye Hanım, Nisvan-ı İslam, (Haz. Hülya Argunşah)”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.77-78.

Demirkıran, Kabil, “Asaf Hâlet Çelebi’de Masallar ve Düşler”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.23-26.

Demirkıran, Kabil, “Ziya Osman Saba’nın Şiirlerinde Ölüm Düşüncesi”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.44-49.

Demirkıran, Kabil, “Necatigil’e Göre, ‘Okur’ Olmak/ ‘Necatigil’e Göre Okur’ Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.41-44.

Derman, F. Çiçek, “Muallim Naci’nin Kızı Bestekâr Fatma Nigâr Ulusoy”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.54-58.

Derman, M. Uğur, “Mâhir İz Hoca’ya Göre CenabŞahabeddin”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.26-27.

Derman, M. Uğur, “Bir Levhanın Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.13-16.

Derman, M. Uğur, “ ‘Bir Levhanın Hatırlattıkları’naZeyl”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.41-42.

Derman, Uğur, “Elli Yıllık Can Kardeşim Hasan Âli Göksoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.58-62.

Deveci, Ümral, “Balıkçının Oltasından”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.30-35.

Deveci, Ümral, “İçinden Tren Geçen Türküler”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.53-57.

Dicle, Esra, “‘Kutularda Sinek’ Oyunu ve Yazarın Yalnızlığına Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.59-62.

Dirin, İlyas, (Peyami Safa ile Kitaplara Girmemiş İki Söyleşi), “Peyami Safa’ya Göre Fikir Hayatımız ve Nobel Edebiyat Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.36-40.

Dirin, İlyas-Yıldırım, Tahsin, “Asaf Hâlet’in Kitaplara Girmemiş Yazıları”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.36-38.

Dirin, İlyas-Yıldırım, Tahsin (Derleyen), (Yahya Kemal ile Yapılmış Üç Söyleşi), “Canım Evlâdım, Bu Konuştuklarımızı Yazma!”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.4-10.

Dirin, İlyas, “Bir Kütüphane Memuresinin Buruk Aşk Hikâyesi Muhayyer”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.50-52.

Dirin, İlyas, “Necatigil’in Şiir, Yazı ve Röportajlarının Yayımlandığı Dergiler”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.69.

Dirin, İlyas, “Babasını Edebiyattan Tasviye Etmek İsteyen Oğul Gavsî Ozansoy”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.4-12.

Dirin, İlyas (Derleyen), “Karikatürlerle Peyami Safa”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.22-25.

Dirin, İlyas, (Şaban Kurt ile Söyleşi), “(Kırkambar) M. Turhan Tan Külliyyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.76-77.

Dirin, İlyas, (Abdullah Uçman ile Söyleşi), “İsmail Hikmet, Edebiyat Tarihimizi Tevfik Fikret’in Bakış Açısından Bakarak Yazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.68-71.

Dirin, İlyas, “Biz Dünya Masallarını Okutuyoruz, Dünya Bizimkileri Niçin Okutmasın?”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.56-61.

Dizdaroğlu, Hasan, (İskender Pala ile Söyleşi), “Bütün Âşıklar Mecnun, Bütün Sevgililer Leyla!”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.61-65.

Doğan Topçu, Aslıhan, “Türk Sinemasında Halid Edib Uyarlamaları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.62-66.

Doğan, D. Mehmet, “Cengiz Aytmatov ‘Beyaz Gemi’de”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.89-90.

Doğan, Muzaffer, “Necip Fâzıl-Abdülhakîm Arvasî Buluşması”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.54-57.

Dönmez, Erdem, “Adapazarı’na ‘Zamansız’ Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.38-41.

Duman, Halûk Harun, “Ömer Seyfettin’de Kimlik Bilinci”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.62-65.

Durak, İbrahim Bilal, “(Kırkambar) Halk Edebiyatı: Kapsamı-Biçimi ve Tür Özellikleri-Literatürü, Nurettin Albayrak”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.78-79.

Durgun, H. Harika, “(Kırkambar) Osmanlı Kapısında Büyümek, Fazıl Gökçek”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.75-76.

Durgun, H. Harika, “Haydut Montari Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.42-44.

Durmuş, Hayrettin, “Sevda Irmağında Türkülerle Yürümek”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss. 38-39.

Durmuş, Hayrettin, “(Kırkambar) Dilimiz Yûnus Söyler, Haz. Mustafa Özçelik”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.76-77.

Durmuş, Hayrettin, “(Kırkambar) Nar Ağacı, Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.75-76.

Dursunoğlu, Cevat, “Cevat Dursunoğlu’ndan Zeynep Kerman’a Tanpınar Hakkında Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.6-7.

Duvlaton, Mirjakıp, (Çev. Ömer Küçükmehtetoğlu), “Abay”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.42-43.

Düşgün, Umut, “Muallim Nâci ve Ahmet Rasim’in İlkMektep Yılları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.24-29.

Eğilmez Kaya, Hatice, “Olvido’ya Övgü”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.72-73.

Eliuz, Ülkü, “İronik Bir Fantezi: ‘Maske ve Ruh’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.74-77.

Emre, Ertuğrul, (Sevinç Çokum ile Söyleşi), “Asıl Fırtınalar, Savaşlar İnsanın İçinde Doğar”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.4-10.

Enginün, İnci, “(Kırkambar) Zaruri Bir Açıklama”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.74.

Enginün, İnci, “ ‘Bir Zamanlar’dan Kalan...”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.49-53.

Enginün, İnci, “Selim İleri İlk ve Son Kitap Arasında”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.20-25.

Enginün, İnci, “Ömer Seyfettin’in Kızı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.61-62.

Enginün, İnci, “İkinci Meşrutiyetin Hatırlattıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.14-18.

Enginün, İnci, “Romanlarda Resim ve Ressamlar”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.16-20.

Enginün, İnci, “Hangi Huzur”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.56-57.

Enginün, İnci, “Ahmet Midhat Efendi ve Mitoloji”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.11-14.

Enginün, İnci, “Servet-i Fünuncular Yemekte”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.10-16.

Enginün, İnci, “Ahmed Kemal Akünel”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.42-46.

Enginün, İnci, “ ‘Geçmiş Zaman Peşinde’ Abdülhak Şinasi”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.12-15.

Enginün, İnci, “Van Gogh Alive ile Rembrant ve Çağdaşları Sergileri Dolayısıyla”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.16-18.

Enginün, İnci, “Ahmet Midhat ve Sansür”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.10-14.

Enginün, İnci, “Müjgân Cunbur”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.18-21.

Enginün, İnci, “Halide Edib İsminin Bugün Çağrıştırdıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.24-28.

Erbay, Nazire, “Bahaeddin Özkişi’nin Yayınlanmamış İki Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.32-34.

Erdal, Kadir, “(Kırkambar) Kayıp Ruhlar Kıraathanesi, Recep Şükrü Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.75-76.

Erdal, Kadir, “Memleket Meselesi’ne Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.53-55.

Erdal, Kadir, “(Kırkambar) Benden Çok Uzakta, Yaşar Beçene”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.76-77.

Erdem, Başak, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Küçürek Öykü; Edebiyatta Yeni Bir Tür: Küçürek Öykü, Ramazan Korkmaz, Mutlu Deveci”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.76.

Erdem, Ömer, “Evvel’den Konuşurken”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.26-29.

Erdem, Ömer, “Mevlânâ’yı Tasvir Eden Çizgilere Bakarken”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.54-55.

Erdem, Ömer, “Yahya Kemal’in Eldivenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.26-27.

Erdem, Ömer, “Şair Tanpınar ya da Şiirinde Olmayan Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.62-64.

Erdemli, Ali, (İskender Pala ile Söyleşi), “Yunus, Yedi Yüzyıl Öncesinden Seslendi, ‘Garip Kaldım’ Dedi Bana”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.26-29.

Erden, Uğur, “(Kırkambar) Lirik Dualar Kitabı, Halil İbrahim Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.81-82.

Erdoğan, Bekir Sıtkı, (*Türk Edebiyatı*’ndan Aktarma), “Yahya Kemal’le Nasıl Tanıştım”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.76.

Erdoğan, Mehtap, (Mehmet Arslan ile Söyleşi), “Metin Neşri Hâlâ Çok Önemlidir”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.40-45.

Eren, Ertuğrul, (Erol Üyepazarcı ile Söyleşi), “Polisiye, İnsana Kaçış Zevki Verir”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.4-10.

Ergün, Yıldırım, “Mahallede Modernlik Anlayışı/Şair Evlenmesi”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.30-34.

Eser, Oktay, “Sessiz Gemi’de Üç Yolcu”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.41-43.

Eser, Oktay, “Şiir Çevirmek”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.55-60.

Eyüboğlu, Bedri Rahmi, “Nakşı Küçümseyenlere”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.72-75.

Eyüboğlu, Bedri Rahmi, (*Kültür Haftası*’ndan Aktarma), “Hocamız Ahmet Hâşim”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.6-7.

Fahredden, Rızaeddin, (Türkçesi: Ömer Küçükmehtetoğlu), “Ahmed Midhat ve Rusya Müslümanları”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.70-73.

Garan, Bahanur, “Bir Dünya Savaşını Şiirlerden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.48-54.

Gariper, Cafer, “Tanpınar ve Kadının ‘Ne’liği”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.36-38.

Gariper, Cafer, “Necip Fâzıl’ın Yahya Kemal Eleştirisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.50-57.

Gece, İmren, “Ahmet Hâşim’in Dikkatlerden Kaçmış Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.12-14.

Genç, Erhan, (Hilmi Yavuz ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Kendi Evim, Kendi Odamda Yazabiliyorum”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.50-57.

Genç, Erhan, (Tarık Tufan ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Sessiz Bir Ortam, Yalnızlık ve Hafif Müzik”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.56-60.

Genç, Erhan, (Sevinç Çokum ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Bir Masa Yetiyor Bana, Fakat Müzik Lâzım”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.56-61.

Genç, Erhan, (Ali Ayçıl ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Yazarken Tercihim, Kendi Odam, Kendi Masam”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.62-65.

Genç, Erhan, (Şule Gürbüz ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Ben Hep Gizli Kapalı Yazdım”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.30-33.

Genç, Erhan, (İskender Pala ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) İki Bin Beş Yüz Saatte Bir Roman Yazarım”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.58-63.

Genç, Erhan, (Ömer Erdem ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Yazmak, Bitmeyen Bir İç Hesaplaşma”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.50-53.

Genç, Erhan, (Murat Gülsoy ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Oğuz Atay’ı Okumaya Başladım Ve...”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.50-54.

Genç, Erhan, (Ayşe Göktürk Tunceroğlu ile Söyleşi), “(Nasıl Yazar Oldular) Amerika’da Türkçeyi Vatan Edindim”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.42-46.

Genç, Erhan, (Âlim Kahraman ile Söyleşi),“(Nasıl Yazar Oldular) Yazarken Sessizlik İsterim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.156-159.

Gezen, Mukadder, “(Kırkambar) Lübnanlı Yazar Hüda Bereketle Mini Röportaj”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.78-79.

Gezer, Zeki, “(Kırkambar) Kapımı Çalıp Durma, Kerime Günay”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.78.

Gezeroğlu, Senem, “(Kırkambar) Ârif Nihat Asya İhtişamı, Yavuz Bülent Bâkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.76-77.

Gezgin, Hakkı Süha, “Muharrirler Jübilesi”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.35.

Gezgin, Hakkı Süha, “Peyami Safa”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.67.

Göka, Şenol, “(Kırkambar) Birdenbire, Sadık Yalsızuçanlar”,**Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.76.

Gökçe, M. Selim, (Senail Özkan ile Söyleşi) “Her İlim Belli Bir İrtifadan Sonra Felsefi Muhteva Kazanır”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.4-11.

Gökçe, M. Selim, “Edebiyatımızın Kediseverleri”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.22-23.

Gökçe, M. Selim, “Ahmet Râsim Balıkçıda”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.49-50.

Gökçe, M. Selim, “Asaf HâletÇelebiKarikatürleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.32-35.

Gökçe, M. Selim, “Bizim Düelloocular”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.40-45.

Gökçe, M. Selim, “Mehmet Âkif’in Aile Fotoğrafları ve Torunu Ferda’ya Yazdığı Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.22-24.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Hüsrev Bey’in Manzum Latifeleri, Hüsrev Hatemi’den Duyduklarımız, Haz. NevhayatTulayGouwıy”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.79.

Gökçe, M. Selim, “Nâzım Hikmet Üzerine Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.36-41.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Ve Varlık Ve Aşka Dair, Recep Ayyıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.74-75.

Gökçe, M. Selim, “Bir Eski Zaman Efendisi: İbnülemin Mahmud Kemâl”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.14-17.

Gökçe, M. Selim, “Bir Kültür Hadisesi Doğu-Batı Divanı Tercümesi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.14-15.

Gökçe, M. Selim, “Peşte’de İki Türkçü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.26-31.

Gökçe, M. Selim, “1940’ların 50 Yıl’lıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.32-34.

Gökçe, M. Selim, “Yunan Mitolojisi ve Türk-İslâm Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.15-20.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Dante ve İslâm, Güneş Ayas”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.74-75.

Gökçe, M. Selim, “Safa’nın Mervesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.34-41.

Gökçe, M. Selim, “İstanbul, Kış ve Kar”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.68-70.

Gökçe, M. Selim, “Refik Halid’in Kaşıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.46-51.

Gökçe, M. Selim, (İsmail Kara ile Söyleşi), “Âkif’in Dönüşünü Yarattığı Duygular: Sevinç, Tedirginlik, Haset, Husumet, Takdir...”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.4-9.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Ali Kemal: Bir Muhalif’in Hikâyesi, Faruk Gezin”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.76-77.

Gökçe, M. Selim, “ ‘Şark’ın Yegâne Dâhîsi’nin Yağlıboya Âkif Portresi Bulundu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.6-7.

Gökçe, M. Selim, “İtrî’nin Eserleri, Akıl Kalp Bütünlüğünün Akıldaki Yansımasıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.4-9.

Gökçe, M. Selim, (Şule Gürbüz ile Söyleşi), “Proust’ın Olmadığı Bir Edebiyat Tamlığını Elde Edemezdi”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.4-9.

Gökçe, M. Selim, “Endülüs, Endülüs... Güzel Endülüs!”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.14-19.

Gökçe, M. Selim, “Drina Köprüsü ve Balkan Harbi”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.60-63.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Işığın Gölgesi, M. Naci Bostancı”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.78.

Gökçe, M. Selim, “Hâşim, Venedik’te Nasıl Mahsur Kaldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.50-55.

Gökçe, M. Selim, “Dünden Bugüne Kızıllema”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.22-25.

Gökçe, M. Selim, “(Kırkambar) Refik Halid Külliyyatı’na İki İlave, Refik Halit Karay, Hep İstanbul, Kırk Yıl Evvel Kırk Yıl Sonra Anadolu’da, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.29-80.

Gökçe, M. Selim, (İnce Enginün ile Söyleşi), “Shakespeare’siz Tiyatro Olmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.4-9.

Gökçe, M. Selim, “Harp Sırasında Kim Ne Yapıyordu?”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.20-25.

Gökçek, Fazıl, “II. Meşrutiyet’in Süleymaniye Kürsüsü’nden Görünüşü”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.36-39.

Gökçek, Fazıl, “Balkan Harbi Sırasında Fatih Kerimi’nin İstanbul İzlenimleri”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.50-54.

Gökçek, Fazıl, “Ahmet Midhat Efendi’nin Romancılığı”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.20-23.

Gökçek, Fazıl, “Refik Halid-Yakup Kadri Dostluğunun Yol Kazaları”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.78-82.

Göktürk Tunceroğlu, Ayşe, “Bir Siyah Kadın”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.19-21.

- Görgün, Tahsin, “Edebiyat ve Felsefe”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.46-55.
- Gözeller, Ali, “Halkalı’da Bir İmtihan Merasimi”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.10-11.
- Güçlütürk, Taner, “Prizrenli Divan Şairi Ömer Lütfi”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.40-43.
- Güdek, Orhan, “Aylak Adam ve Yer Altından Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.44-48.
- Güler, Handan, “(Kırkambar) Yürek Kentinin Ayakta Kalan Kapısı: Vefa Apartmanı; Vefa Apartmanı, Sadık Yalsızuçanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.76-77.
- Gülşen, Hacer, “Destan Üzerine Bilinmeyen Bir Tartışma”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.66-68.
- Gülşen, Hacer, “Yahya Kemal ve Yüzüklerin Efendisi”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.62.
- Gündüz, Mustafa, “Türk Düşüncesini Biyografiler ve Monografiler Üzerinden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.56-63.
- Güneş, Mehmet, “Balkan Harbi Acılarının Türk Şiirindeki Akisleri”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.32-35.
- Güneş, Mehmet, “Drina Köprüsü ve İsimle Ateş Arasında Romanlarında Devşirme Uygulamasına Bakış”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.18-23.
- Güneş, Mehmet, “Gül Yetiştiren Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.38-41.
- Güngör, Recep Şükrü, “(Kırkambar) Cafer Keklikçi’nin Tahammül Şeridi; Tahammül Şeridi, Cafer Keklikçi”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.76-77.
- Gür, Nagihan, “Midhat Efendi’ye Göre *Peder Olma Sanatı*”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.62-65.
- Güreşir, S. Koralp, “Ahmet Hâşim’in Şiir Coğrafyası”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.38-43.

Gürlek, Dursun, “Vefatının 50. Yıldönümünde İbnülemin Mahmud Kemal İnal”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.60-63.

Gürlek, Dursun, “Kırk Yıllık Dostum Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.28-29.

Gürlek, Dursun, “Müjgân Hanım’ın Rüyası ve İsmail Saib Hoca’nın Kitapları”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.24-25.

Hasdedeoğlu, M. Onur, “(Kırkambar) Kırım’ın Ebedî Sesi Cengiz Dağcı, İsa Kocakaplan”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.75.

Hatemi, Hüsrev, “Güfteler Semtinde Cevelan”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.67-69.

Hatemi, Hüsrev, “Denizle Tekrar Tanışalım”, **Türk Edebiyatı**, S. 406, Ağustos 2007, ss. 30-31.

Hatemi, Hatemi, “Mevlânâ’yı Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.50-52.

Hatemi, Hüsrev, “Babalar, Babalık ve İnsan Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.46-47.

Hatemi, Hüsrev, “Ramazan Anıları”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.52-54.

Issı, A. Cüneyt, “Cahit Sıtkı İçin Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.60-61.

Issı, A. Cüneyt, “Sait Faik’in Hikâyelerinde Vapur ve Vapur Yolculuğu”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.38-43.

Işık, Sedat, “Mehmet Rauf’un Kan Damlası Romanı Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.45-50.

Işınsoy Durmuş, Tuba, “Osmanlı’nın Son Döneminde Şiir Eleştirisi, Emine Tuğcu”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.26-29.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “(Kırkambar) Nun Baskısı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.75.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, (Mahmut Erol Kılıç ile Söyleşi), “En Azından Mevlânâ’nın İsmi Duyuruldu”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.63-65.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “(Kırkambar) Hüsrev Hatemi Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.76.

İbrahimhakkıoğlu, Belkıs, “Ömer Lütfi Mete”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.54-55.

İleri, Selim, “Sükût Suikasti’ne Uğrayan Bir Büyük Yazar Safiye Erol”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.66-68.

İnci, Handan, “Kadınlar Arasında II. Meşrutiyet”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.46-50.

İnci, Handan, “Ah, Şöyle İyi Bir Ahmet Midhat Biyografisi...”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.48-54.

İnci, Handan, “Romanda İlk Baba-Oğul Kavgası”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.32-35.

İşli, Emin Nedret, “Edebiyatçı Kartvizitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.19-20.

Kacıroğlu, Murat, “Arap Harfli Yayınlanmış Son Türk Romanı: *Acılar*”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.62-66.

Kaçar, Mücahit, “Sevgilinin Mahallesi ve Mahallenin Köpekleri”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.38-43.

Kaçar, Turhan, “Ege ve Yunan Dünyasında Mitolojinin Kaynakları”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.48-53.

Kafarlı, Ramazan, “Bahtiyar Vahabzade’nin Son Günleri ve Son Şeirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.47-51.

Kahraman, Âlim, “Seyyar Sergi Polonya’da”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.46-48.

Kahraman, Âlim, “Biyografi Okumalarım”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.40-43.

Kahraman, Âlim, “Fecr-i Âtî Topluluğunun Bir Amblemi Var mıydı?”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.62-63.

Kahraman, Âlim, “Yahya Kemal, Baba ve Başkaldırı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.56-58.

Kahraman, Âlim, “Mehmed Âkif ve İbrahim Alâettin”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.44-45.

Kahraman, Âlim, “Tanpınar’ın Gözden Kaçmış Bir Yazısı ‘Sabahın Eşiğinde’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.16-17.

Kahraman, Âlim, “Halit Ziya Hakkında Hikâyeleri Üzerinden Bazı Tespitler”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.61-63.

Kakan, Mehmet Emin, “Engellenen Bir Konserin Traji-Komik Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.28-33.

Kalıbay, Jarılkab, (Türkçesi: Ömer Küçükmehtetoğlu), (Cengiz Aytmatov ile Söyleşi), “Prestroyka Başlamasaydı, Üçüncü Dünya Savaşı Başlayabilirdi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.55-61.

Kam, Ruşen Ferid, “Büyük Bestekârimız İtrî Hakkında”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.34-35.

Kanık, Orhan Veli, (Aktaran: *Türk Edebiyatı*), “İstanbul’un En Güzel Yeri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.70-71.

Kanter, Beyhan, “Mustafa Ruhi Şirin’in Şiirlerinde Masallaşan Çocuğun İktidarı ve Felsefi Söylem”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.46-50.

Kanter, Beyhan, “Halit Ziya Uşaklıgil’in Romanlarında Varoluşun Sırrı: Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.50-54.

Kanter, Beyhan, “Servet-i FünunNesli’nin Okul Hatıraları”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.30-33.

Kanter, Beyhan, “İki Sokak Ötesi Yaşama Deneyimleri”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.44-48.

Kanter, Beyhan, “İkinci Yeni Şiirinde Tramvay Hayatlar”, **Türk Edebiyatı**, S.489, Temmuz 2014, ss.46-48.

Kanter, Beyhan, “Birinci Dünya Savaşı’nda İki Kadın Yazarın Duyarlılıkları”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.74-76.

Kanter, M. Fatih, “Peyami Safa’nın Düğün Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.74.

Kanter, M. Fatih, “Reşat Nuri Güntekin’den Mektup Var”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.60-63.

Kanter, M. Fatih, “ ‘Gönül İşi’ni Gönülden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.67-69.

Kanter, M. Fatih, “Şair Reşat Nuri”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.74-76.

Kanter, M. Fatih, “Haldun Taner’in Hikâyeciliği”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.24-26.

Kaplan, Mutlu, “Hamse ya da İkrar”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.74-75.

Kapusızoğlu, Tuba, “(Kırkambar) Velîler ve Deliler, Enfi Hasan Hulûs Halvetî, Haz. Mustafa Tatcı, Musa Yıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.81.

Kapusuzoğlu, M. Burhanettin, “Selânîk, Âh Selânîk!”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.68-69.

Kara, Abdolvahap, “Kazak Şairi Kasım Amancolov ve II. Türk Lehçeleri Arası Çeviri Sempozyumu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.72-74.

Kara, İsmail, “Bilmem, Nasıl Vafsetsem Seni”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.44-46.

Kara, İsmail, “Hilmi Ziya Ülken’den Beklenmedik Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.54-59.

Kara, Mustafa, “Belhî ve Konevî: Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.57-59.

Kara, Mustafa, “Dergâhlar ve Mersiyehanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.10-15.

K. Barbarosoğlu, Fatma, “Bir Ramazan Hatırası”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.57-61.

Karaca, Alâattin, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.78-85.

Karaca, Alâattin, “Oltada İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.52-56.

Karaca, Alâattin, “Kapıları Açmak Dolayısıyla Mustafa Kutlu’ya Menekşeli Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.66-71.

Karaca, Alâattin, “Mustafa Kutlu’ya Menekşe Kokulu Mektubumdur”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.71.

Karaca, Alâattin, “Yusuf Ziya Ortaç’tan Andan Menderes’e Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.36-38.

Karaca, Alâattin, “İlhan Berk’te Şiir-Resim Etkileşimi”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.37-42.

Karaca, Alâattin, “Edip Cansever’in İşi Gücü”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.48-51.

Karaca, Alâattin, “Kırklar Divanı’nda Bir Kadim Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.70-73.

Karaca, Alâattin, “İkinci Yeni’nin Terk Edilmiş Âsi Çocukları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.60-65.

Karaca, Alâattin, “Ayasofya Karşısında Üç Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.20-23.

Karaca, Alâattin, “Sermet Muhtar Alus’un Rehberliğinde Eski İstanbul Lokantaları”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.68-70.

Karaca, Alâattin, “Mehmed Âkif’e Göre Etnik Milliyetçilik”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.12-17.

Karaca, Alâattin, “ ‘Ortadaki Adam’dan ‘Hayat Güzeldir’e / Mustafa Kutlu’nun Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.44-47.

Karaca, Alâattin, “Hilâl Medeniyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.20-23.

Karaca, Alâattin, “Parasız Yatılı: Sezai Karakoç”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.40-43.

Karaca, Alâattin, “Osmanlıcı/İslâmcı Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.68-71.

Karaca, Alâattin, “Osmanlıcı/İslâmcı Vatan Anlayışı Türk Şiirine Nasıl Yansıdı”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.50-53.

Karaca, Şeyma, “ ‘Heba’da Gerçeklik Kurmaca İlişkisi”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.18-20.

Karakılıç, Selçuk, “Belâ mı Kaldı ki Dünya Evinde Görmediğim?”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.34-38.

Karakılıç, Selçuk, (Necmettin Turinay ile Söyleşi), “Abdülhak Şinasi Olmasaydı, Tanpınar ‘Beş Şehir’i Yazamazdı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.4-11.

Karakılıç, Selçuk, “Kâinatça Tanınmış Bir Kral ve Kraliçe”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.46-51.

Karakılıç, Selçuk, “Mülkiyeli”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.70-75.

Karakılıç, Selçuk, (Bayram Bilge Tokel ile Söyleşi), “Türküler, Bu Yurdun Kanla ve Gözyaşıyla Yazılmış Tapusudur”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.4-10.

Karakılıç, Selçuk, “Necip Fâzıl, ‘Para’ ve Bir İntihal Davası”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.62-68.

Karakılıç, Selçuk, “Sait Faik ve Traji-komik Bir Sürgün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.44-49.

Karakılıç, Selçuk, “Edebiyatımda Tramvay Maceraları”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.70-74.

Karakılıç, Selçuk, “Türkiye’nin Emile Zola’sı Yahut ‘Kadın Düşmanı’ Bir Yazarın Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.42-46.

Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Şair Ömer Seyfettin, Nâzım Hikmet Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.75-77.

Karakılıç, Selçuk, “Mehmed Âkif Polis Tarafından Nasıl Takip Edildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.48-54.

Karakılıç, Selçuk, “Necip Fâzıl’ın Birinciliği Nasıl İptal Edildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.24-29.

Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Refik Halit Karay’ın Külliyyatına Yeni Bir İlave: Bu Gazeteciler, Refik Halit Karay, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.78-79.

Karakılıç, Selçuk, “Sait Faik’in Medarı Maişet Motor’u Neden Yasaklandı”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.22-28.

Karakılıç, Selçuk, “Faruk Nafiz, Yassıada’da Nasıl Savundu?”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.66-71.

Karakılıç, Selçuk, “(Kırkambar) Beyrut, Filistin, Namlus İzlenimleri, Cenap Şahabettin, (Haz. Tayfun Haykır)”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.77.

Karakılıç, Selçuk, “Ortaç’tan Menderes’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.110-115.

Karaman, Erdal, “Azerbaycan’da Şair Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.44-47.

Karaman, Erdal, “Bahtiyar Vahabzade’nin Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.36-41.

Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Atsız’ın Mektupları, Yücel Hacaloğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.79-80.

Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Bin Atlı Akınlarda Çocuklar Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Şiir (1929-2005), Hilmi Tezgör”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.79-80.

Karaosman, Kılıç, “Galîz Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.40-41.

Karaosman, Kılıç, “(Kırkambar) Refik Halit’ten İki Kitap Daha, Edebiyatı Öldüren Rejim, Mutfak Zevkinin Son Günleri, Refik Halit Karay, Haz. Tuncay Birkan”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.78.

Karataş, Turan, “Sezai Karakoç’un Şiiri Ne Söyler?”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.69-70.

Karataş, Turan, “Ölümün Acısını Artıran İki Figür ‘Anneler ve Çocuklar’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.55-57.

Karataş, Turan, “İstanbul’da Bir Ramazan”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.62-64.

Karay, Refik Halit, (*Üç Nesil Üç Hayat*’tan Aktarma), “Şimdiki Şairler”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.18-19.

Karay, Refik Halit, (*Her Kalem*’den Aktarma), “Rıza Tevfik’in Dört Yemeği”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.48-49.

Kartal, Ahmet, “Taşradan Gülşene, Bozkırdan Tahta”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.66-68.

Kasap, Ayşe, “Ahmet Midhat Efendi ve Çocuk”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.38-41.

Kasap, Ayşe, “Satılık Kütüphaneler”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.65-66.

Kaya, Bayram Ali, “Osman Nevres’in Bağdat’ı Yahut Vatan Edinilen Gurbet”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.28-32.

Kaya, Hüseyin, “(Kırkambar) Elveda Koca Türk”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.106-107.

Kaya, Nihan, “Din ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.60-64.

Kaya, V. Hüseyin, “(Kırkambar) Sürgündeki Şiir, Servet Gündoğdu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.78-79.

Kayırbekov, Gafu, “Kazak Milli Şairi Kasım Amanjolov”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.70-71.

- Kazıcı, H. Mustafa, “Necatigil ve Çağın Eleştirisi”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.70-74.
- Kemikli, Bilâl, “Şâh-ı Şehîd, Maktel ve Muharremiye”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.16-19.
- Kemikli, Bilâl, “Su Üstüne Yazı Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.60-65.
- Kerman, Zeynep, “Halit Ziya ve Oğulları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.12-17.
- Keskin, İrfan, “(Kırkambar) Mîr Ali’yle Gönül Hanım’ın Destanı, Kâmil Uğurlu”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.106-107.
- Kıdıraliyeva, Bübüyra, “BübüyraKıdıraliyevaÇon-Taş Katliamını Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.78-79.
- Koca, Hayati, “Eleştiri, Özeleştir ve ‘Medyasenfoni’”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.64-65.
- Koca, Hayati, “(Kırkambar) Uzun Hikâye”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.80-81.
- Kocakaplan, İsa, “İhtiyar Savaşçı Yurduna Kavuştu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.4-8.
- Kocakaplan, İsa, “Ey Bahtsız Kırım”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.28-31.
- Kocakaplan, İsa, “Orhan Veli’den Nahit Hanım’a Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.26-29.
- Koç, Mustafa, “Simsime Âlemi/ Mevlânâ ve Takipçisi Muhyî-i Gülşenî’de”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.40-47.
- Koç, Okan, “(Kırkambar) Bir Neslin Üstadı Necip Fâzıl Kısakürek, Hüseyin Yorulmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.78-79.
- Koç, Okan, “Şiirimizin Folklorla İmtihani”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.51-54.
- Koç, Okan, “(Kırkambar) Şiir Konakları, Turan Karataş”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.74-75.

Koçakoğlu, Ahmet, “İhsan Oktay Anar’ın Anlatılarında Yasak Meyve”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.32-38.

Kolcu, Hasan, “(Kırkambar) Sabahattin Engin’in Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.80.

Kolcu, Ali İhsan, “Bozkırdaki Bilge’yi Uğurlarken”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.72-74.

Koloğlu, Necip, “(Kırkambar) Bir Sürgün Şaheseri, Mihnethişan, Keçecizâde İzzet Molla”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.78-79.

Korkmaz, Aziz, “Yazarını Mahkûmiyetten Kurtaran Hikâye”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.64-66.

Korkmaz, Aziz, “Reşat Enis’in Saati”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.56-63.

Korkmaz, Aziz, “Cengiz Dağcı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.15-18.

Korkmaz, Aziz, “Adam Gibi Bir Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.72-75.

Korkmaz, Ferhat, “Ölümünün 100. Yılında Büyük Bir Romancıyı Anmak”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.56-61.

Korkmaz, Mutlu, (Cengiz Aytmatov ile Söyleşi), “Ben Evrensel Anlamda İnsanı Anlatıyorum”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.24-29.

Korkmaz, Ramazan, “Aytmatov Anlatılarında ‘Kutsal Yunak’”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.50-53.

Koşar, Emel, “Asaf Hâlet Çelebi’nin Şiirlerinde Mitsel Zaman”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.34-37.

Koşar, Emel, “(Kırkambar) Rıza Tevfik’ten Eşi Nazlı Hanım’a Mektuplar, Abdullah Uçman”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.74-75.

Kuntay, Midhat Cemal, (Son Posta’dan Aktarma), “Şair Puşkin ve Çar Nikola”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.42-43.

Kuntay, Midhat Cemal (Aktarma), “Bir İçtima”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.72-75.

Kuper, Rosemarie, (Bon’dan Aktarma), “Yücel Feyzioğlu’ndan Mükemmel Bir Aile ve Çocuk Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.60-61.

Kurnaz, Cemal, “Nevzat Köseoğlu ve Türkü Kardeşliği”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.39-41.

Kutalmış, Sadık, “Yabancı Gökte Yabancı Yıldızlar”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.50-53.

Kutalmış, Sadık, “Üç Zoraki Diplomat”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.32-37.

Kutalmış, Sadık, “(Kırkambar) Bir Başka Gözle Nazım Hikmet, Nazım Hikmet/ Kerem Gibi, Anar”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.71-72.

Kutalmış, Sadık, “(Kırkambar) Türk Basınında Dan Brown Hayranları ve Düşmanları”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.76-77.

Kutalmış, Sadık, “Felekler ve İlahlar”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.12-13.

Kutalmış, Sadık, “Âkif’in Oğulları: Emin ve Tahir”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.28-33.

Kutalmış, Sadık, “Edebî Ziyafetler”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.18-22.

Kutalmış, Sadık, “Budapeşte’de İki Diplomat Edebiyatçı Ahmet Hikmet ve Enis Behiç”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.34-38.

Kutalmış, Sadık, “(Kırkambar) Fıraklı Nâmeler, Haz. Ömer Faruk Özalp”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.70.

Kutalmış, Sadık, “Vefatının 75. Yılında Mehmet Âkif Ersoy”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.4-5.

Kutalmış, Sadık, “(Kırkambar) Modern Öykü Kuramı, Necip Tosunu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75.

Kutalmış, Sadık, “ ‘Kırımlı’ Filminin Yönetmeni Burak Cem Arlıel Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.74-77.

Kutalmış, Sadık, “Yahya Kemal’in Manevi Huzurunda İcazet Diledim”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.202-205.

Kütükçü, Tamer, “Çanakkale’nin Yazılmayan Trajedisi”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.12-14.

Kütükçü, Tamer, “Geleneksel Türk Müziğinde ‘Yol’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.50-54.

Kütükçü, Tamer, “Geleneksel Anlatılardan Absürd Tiyatroya ‘Yıldızlara Bakmak’”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.54-58.

Kütükçü, Tamer, “Sevinç Çokum’un ‘Kayıp İstanbul’unda Anlatıcının Görünümleri”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.47-50.

Kütükçü, Tamer, “Tanzimat’la Servet-i Fünun Arasına Sıkışmış Bir Roman Küçük Gelin”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.55-57.

Kütükçü, Tamer, Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.14-19.

Kütükçü, Tamer, “Gayya Kuyusu”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.28-31.

Macit, Muhsin, “Türkçenin Sözünden Çıkmayan Şair İbrahim Tenekeci”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.34-40.

Malkoç, M. Nihat, “(Kırkambar) Âşıklar Geleneği ve Âşık Reyhanî”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.79-80.

Malraux, Madelenie, (Çev. Cemal Aydın), “Kocam André Malraux”, **Türk Edebiyatı**, S.409, Kasım 2007, ss.70-71.

M. Beck, Isabelle-Akkaya, Kadri, “Almanya’daki Türklerin Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.20-26.

- Melek, Dikmen, “(Kırkambar) Süleyman Çelebi ve Mevlit, Editör: Mustafa Kara, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.74-75.
- Mert, Talip, “Arşiv Belgelerinde Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.54-59.
- Mert, Talip, “Devr-i Sâbıkta Bir Bankerzede”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.48-49.
- Mert, Talip, “Revnâk-nüma Makamı”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.72-73.
- Mert, Talip, “Fatma Faika Hanım ve Bir Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.46-47.
- Mert, Talip, “Fakirhane-i Galib Dede”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.10-14.
- Mert, Talip, “Dede Efendi’nin Veda Haccı”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.10-14.
- Mert, Talip, “On Yedinci Asrın Üçüncü ‘Çelebi’si Buhurîzâde Mustafa İtrî Çelebi”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.8-12.
- Mert, Talip, “Necip Fâzıl’a İsmi Verilen Büyük Dede Kısakürekzâde Ahmed Necib Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.108-109.
- Mertoğlu, M. Suat, “Bir Müstear Kurgusu ya da Âkif’e Zorla Hal Fetvası Yazdırmak”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.12-19.
- Mertoğlu, Suat, “Hayalden Hakikate Yol Var mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.40-48.
- Mete, Muhsin, “(Kırkambar) Dede Korkut Anıt Duvarı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.212-214.
- Mocan, Ahmet, “Abdullah Ziya Kozanoğlu ve Tarihî Romanları”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.18-23.
- Mommsen, Katharina, (Türkçesi: Senail Özkan), “Goethe’nin Damarlarındaki Türk Kanı”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.56-60.
- Muhsin, Macit, “(Kırkambar) Âşık Çelebi Tezkiresi, Meşâ’irü’ş-Şu’arâ, Haz. Filiz Kılıç”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.76-77.

- Mülayim, Atilla, “Modern Türk Hikâyesi Bağlamında Düşünce Hayatımız”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.66-69.
- Nakiboğlu, Gülsün, “İskender’in Okyanusları”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.32-37.
- Nakip, Mahir, “Kerkük Halk Müziği”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.54-56.
- Namlı, Taner, “(Kırkambar) Ölümünün 50. Yılında Belgelerle Reşat Nuri Güntekin, M. Fatih Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.76-77.
- Namlı, Tahir, “Bir Şehir ve Şiir Geleneği/ 16. Uluslararası Hazar Şiir Akşamları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, s.64-65.
- Namlı, Taner, “Mustafa Kutlu’nun ‘Sır’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.58-61.
- Narlı, Mehmet, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.90-96.
- Narlı, Mehmet, “Yeni Türk Şiirinde Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.14-20.
- Narlı, Mehmet, “Meşrutiyetten Cumhuriyete Sosyal-Edebî Bir Fotoğraf”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.30-35.
- Narlı, Mehmet, “Yahya Kemal’in ‘Kolektif Ruh’u”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.34-38.
- Narlı, Mehmet, “Bürokrasi/İktidar Korkusunun ve Cehaletin Doğurduğu Düzenbaz Tip Kudret Yanardağ”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.25-30.
- Narlı, Mehmet, “Behçet Necatigil’in Poetikası”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.36-40.
- Narlı, Mehmet, “Ramazan/Bayram Kapısı”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.22-25.
- Narlı, Mehmet, “Üç İstanbul’un Mehmet Âkif’i Şair Mehmed Raif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.10-13.
- Narlı, Mehmet, “Muhafazakâr Sanat, Muhafazakâr’ın Sanatı, Sanatın Muhafazakârlığı”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.12-17.

Narlı, Mehmet, “Akıl ve Ruh Bozuklukları Açısından Necip Fâzıl’ın Hikâyeleri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.34-36.

Narlı, Mehmet, “1950-1980 Arası Türk Şiiri Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.84-87.

Nas, Halef, “Shakespeare’in Türkçedeki Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.62-69.

Naskali, Emine Gürsoy, “Aytmatov’un Düşündürdükleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.95-97.

Nâzım H. Polat, “Necip Fâzıl’ın İlk Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.16-17.

Nemutlu, Özlem, “Yeni Türk Edebiyatı -Tanzimat’tan Cumhuriyet’e-”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.33-35.

Oğuz, Gülçin, “Kassandra Damgası”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.82-84.

Okay, Orhan, (*Silik Fotoğraflar*’dan Aktarma), “Asaf Hâlet Şiir Okuyor”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.22.

Okay, M. Orhan, “Tanpınar ‘Tahayyülümüzde Kalsın Eski Hâliyle’”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.18-20.

Okay, M. Orhan, “Nurettin Topçu (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.51.

Okay, Orhan, “(Kırkambar) Asaf Hâlet’in Maaşı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.76.

Okuyucu, Cihan, “Veled Çelebi’nin Şukka’dan Çıkan Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.34-39.

Oral, Haluk, “(Hazine-i Evrak) Mehmed Âkif’ten Eşref Edib’e İki Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.60-61.

Oral, Haluk, “Baudelaire’den Ahmet Muhip Dıranas’aBalkon’dan Bir Selâm”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.60-64.

Oral, Haluk, “Bir Dostluğun ve ‘Deniz Türküsü’nün Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.62-64.

Oral, Haluk, “Orhan Veli’den Nahit Hanım’a Bir Mektup, Bir Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.30-33.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Korkunun Yazısı - Yazının Korkusu”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.51-52.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Sanatçının İkinci Kez Doğumu: Anne İmgesi” **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.29-30.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Asaf Hâlet’in Aynasındaki Zaman”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.16-19.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Modern Hayatın Gizli Aynası: Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.24-26.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Edebiyatımızda Tipler ve Tutarlılık”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.31-33.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Rüya Kasrı’nda Sahih Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.71-75.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Oğuz Atay’ı Hep Yanlış mı Anlamalıyız?”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.36-40.

Orhanoğlu, Hayrettin, “Şiirde Çocukluk: Rasim Demirtaş’ın Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.72-73.

Orhon, Orhan Seyfi, (*Tan’dan Aktarma*), “Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.8.

Ortaç, Yusuf Ziya, (*Tan’dan Aktarma*), “Edebiyata Hörmet”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.7.

Osmanoğlu, Babek, “İran Türkleri Âşık Muhitleri”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.69-71.

Oymak, Alpay, “Bir Cihan Kaynanası: Nahid Sırrı Örik”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.48-51.

Ozanoğlu, İhsan, “Âkif’in Kastamonu Günlerinden Birkaç Hatıra”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.48.

Öbek, Ali İhsan, “Mazlum’un Gönül Defterinden”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.57-59.

Öksüz, Mert, “Mercedes Sevdası”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.58-63.

Öksüz, Neslihan, “İstanbul’un Gölgesinde Yazan Bir Yazar Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.28-33.

Örgen, Ertan, “Mikrokozmos ve Gelenek: Necatigil Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.45-49.

Öz, Asım, “(Kırkambar) Lâ: Sonsuzluk Hecesi, Nazan Bekiroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.71-73.

Öz, Asım, “Bir Roman Çiçeği Olarak Katre-i Matem”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.26-30.

Öz, Asım, “Annem İçin: Edebiyatımızın İçli Anılarından”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.34-36.

Özbahçe, Osman, (D. Mehmet Doğan ile Söyleşi), “Tarih Bizi Hem Ayırıyor Hem Birleştiriyor”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.60-62.

Özbek, Adem, “(Kırkambar) Ömer Seyfettin Külliyyatı; Ömer Seyfettin, Bütün Hikâyeleri, Haz. Nâzım Hikmet Polat”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.73-74.

Özbek, Adem, “Ahmet Hâşim’in Kitaplarına Girmeyen Bir Yazısı”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.12-14.

Özbeyli, Deniz, “İştah ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.69-71.

Özbeyli, Deniz, “Sıkıntıya Çare”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.28-31.

Özbeyli, Deniz, “Yaşlı Yazar, Schopenhauer ve Hepimiz”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.36-39.

Özbeyli, Deniz, “Ömer Seyfettin’in İlk Cinayet ve Susan Hill’in İçindeki Kötülük Hikâyeleri Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.51-53.

Özbeyli, Deniz, “Rousseau ve Bitkiler Arasındaki Eşitsizlik”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.65-66.

Özbeyli, Deniz, “Yemek ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.71-73.

Özbeyli, Deniz, “Kulak Burun Boğaz”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.60-62.

Özbeyli, Deniz, “İki İdam”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.41-43.

Özbeyli, Deniz, “Ben Seni Artık Nasıl Seveyim Andre Gide?”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.142.

Özçelik, Kenan, “(Kırkambar) Mevlidü’r-Resûl, Bursalı Lâmiî Çelebi, Haz. Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.72.

Özkan, Ferhat, “Poe’da Korku: Ölmek ya da Ölmemek”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.56-59.

Özkan, Ömer, “Divan Şiiri Şekil Bilgisi”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.42-43.

Özkan, Senail, “Goethe ve Yolculuk Felsefesi”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.32-36.

Özkan, Senail, “Mevlânâ ve Rilke Üzerine Bir Deneme”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.67-75.

Özkan, Senail, “Goethe’nin Bir Ressam Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.50-55.

Özkan, Senail, “Faust ve Doğu-Batı Divanı”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.12-17.

Özkan, Senail, “Doğuda ve Batıda Biyografi”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.68-72.

Özkan, Senail, “Tercüme Estetiği ve Poetik Tercüme”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.64-66.

Özkan, Senail, “Rilke: Varlığın Yüreğinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.48-52.

Özkan, Senail, “Rilke: Varlığın Yüreğinde Bir Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.50-54.

Özkan, Senail, “Varlığın Yüreğinde Bir Şair: III”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.50-53.

Özkan, Senail, “Yunus Emre ve Rilke’deÂşıkane Söyleyiş”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.64-67.

Özkan, Senail, “Şair Grass Hakkında Güft ü Gü”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.52-53.

Özlük, Nuran, “Tarık Buğra’nın Kasabası Akşehir”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.50-53.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Balık ve Tango’da Kadınlar”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.28-29.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Sadık Yalsızuçanlar’da Yolculuk, Şehir ve Gerçek”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.62-65.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Yitirilen Yıllar, Yüzyıllar, Binyıllar... Hepsi Alev”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.21-26.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Söz Uçar, Yazı Kalır”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.60-62.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Küreselleşmenin Gölgesinde Tren Burdan Geçmiyor”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.40-44.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Her Kadın Bir Ülkedir, Fatma Aliye ‘Uzak Ülke’”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.90-93.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Huzursuz Bacak’ın Düşündürdükleri”, **Türk Edebiyatı**, S.423, Ocak 2009, ss.73-75.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Mehmet Niyazi’nin Çanakkale Mahşeri”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.61-65.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Masumiyet Müzesinde Bir Mektup Olmak”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.41-44.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Sonsuzluk Hecesi ‘Lâ’”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.46-53.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Evlerimiz Poyraza Bakar, Ethem Baran”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.74-75.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Ortasından İstanbul Geçen Hikâyeler”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.28-35.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Muhabbetin Sıvı Hali: Çay”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.36-41.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Babil’de Ölüm İstanbul’da Aşk”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.72-75.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Sabahleyin Bir Tantana, Yılmaz Yılmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.77-79.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Sevgül Yılmaz’ın ‘Gizli Vadi’si’”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.44-45.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Mitolojiden Romana: Nar Ağacı”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.12-17.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Bir Uzak Düş, Yusuf Çopur”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.77-79.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Politik Duruşu Olan Bir Roman Çok Yapraklı İlişkiler”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.30-33.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Zamana Dokunan Hikâyeler ‘Kent’in Haberi Yok’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.66-67.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Farklı Bir Yıldırım Beyazıt Romanı”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.31-32.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Kelile ve Dimne’yi Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.48-51.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Kâmil Yeşil’in Gelenekten Beslenen Kitabı ‘Yol Durumu’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.72-74.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Gölgele ve Hayaller Şehrinde, Murat Gülsoy”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78-79.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Kerr: Huzursuz Bir Roman, Kerr, Tayfun Pirselimoglu”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.75-76.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Konusu Günümüzde Geçen Bir Roman ‘Kuvayı Milliye’nin Hazinesi’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.72-73.

Özsoy Erdoğan, Funda, “ ‘Dar Zamanlar’ın Dördüncü Halkası Dert Dinleme Uzmanı”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.68-71.

Özsoy Erdoğan, Funda, “(Kırkambar) Nisan, Fatma Akerson”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.78-79.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Edebiyatçı Kimliğine Siyasetin Gölgesi Düşmesin/ Yaşar Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.38-39.

Özsoy Erdoğan, Funda, “Bülbül’ün Kırk Şarkısı’nı İskender Pala’dan Dinlemek”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.32-34.

Öztoprak, Nihat, “Şair Rûhî’nin Gözüyle Bağdat”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.22-26.

Öztürk, Banu, “İstanbul’un ve Bütün Dünyanın En Müthiş Hırsız Fakabasmaz Zihni”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.38-41.

Öztürk, Hasan, “Elli Yılın Yazarına Elli Yıllık Özlem”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.18-20.

Öztürk, Yakup, “Asaf Hâlet Çelebi’nin *Kadıncığı*”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.60-63.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Popüler Türk Romanları, Alpay Doğan Yıldız”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.75-76.

Öztürk, Yakup, “Düşüncenin Sularında Şiirini Mitolojiyle Sınayan Şair Yahya Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.28-31.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Fuzulî’nin Divanı, Tevhid, Mahmut Kaplan”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.70-71.

Öztürk, Yakup, “Haldun Taner Tiyatrosu”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.18-20.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Şemsettin Sami’nin Dil ve Edebiyat Yazıları, Yüksel Topaloğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.76-77.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Türk Edebiyatında Manzum Hikâye, Mehmet Güneş”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.79-80.

Öztürk, Yakup, “(Kırkambar) Çağdaş İran Edebiyatı, İsmail Hâkimî, (Çev. Şadi Aydın)”, **Türk Edebiyatı**, S.472, Şubat 2013, ss.79-80.

Öztürkçü, İbrahim, “Âkîf’in Mükeyyifatla Arası Nasıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.52-55.

Öztürkçü, İbrahim, “Neyzen Tevfik Mehmed Âkîf’in Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.52-56.

Öztürkçü, İbrahim, “Süleyman Nazîf’in Yüz Bin Okkalık Nüktesi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.50-54.

Öztürkçü, İbrahim, “Aka Gündüz’ün Âkîf ve Ebced Seferberliği”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.72-75.

Öztürkçü, İbrahim, “Dârülkemalde Musiki Geceleri – 1”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.16-20.

Öztürkçü, İbrahim, “Zeki Ârif Bey’in İbnülemin’e Dair Hâtıraları – II”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.54-58.

Öztürkçü, İbrahim, “Dönüp Mâzîye Tırmandım/ Edebiyatçıların Unutamadıkları Anlar”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.61-65.

Öztürkçü, İbrahim, “Süleyman Nazif’in Evinde ‘Bir İçtima’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.70-73.

Paksoy, Ahmet, “(Kırkambar) Gemi Kitabı, Kâmil Yeşil”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.76.

Payam, Nazım, “Şiirin mi Var Derdin Var!”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.32-34.

Payam, Nazım, “Bana Rahmet Yerden Yağar”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.50-51.

Pınarbaşı, Gülenay, “(Kırkambar) Türk Halk Edebiyatına Dair, Şeyma Güngör”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.77.

Polat, Adem, “(Kırkambar), Bahtiyar Aslan’ın Sessiz Hikâyeleri, Kentin Haberi Yok, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.75-76.

Polat, Adem, “Zindandan Mehmed’e Mektup Şiiri Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S. 475, Mayıs 2013, ss.58-61.

Polat, Ahmet, “Ahmet Mithat Efendi ve Nizâ-ı İlm ü Dîn”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.46-51. (Ahmet Mithat Efendi)

Polat, Nâzım H., “Yazılamayacaklar”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.73-75.

Polat, N. Hikmet, “(Kırkambar) Bir Yanılgının Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.78-79.

Polat, Nâzım H., “Ömer Seyfettin Öğretmenlikten Nasıl Ayrıldı?”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.104-107.

Poyraz, Esra, “Sinema Tekniği ve Fahriye Abla”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.50-53.

Ramazanoğlu, Yıldız, “Mustafa Kutlu Hikâyeciliği / Berrak Bir Akış”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.34-36.

Rauf Yekta Bey, (*Tevhîd-i Efkâr*'dan Aktarma), "Mebahis-i Musikiyye", **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.22-25.

Revnakoğlu, Cemaladdin Server, (*En Son Dakika*'dan Aktarma), "Eski Muharremelerde Mersiye ve Aşure", **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.28-29.

Rızaeva, Asel, (Çev. Ömer Küçükmehtetoğlu), (Murat Avezov ile Söyleşi), "Murat Avezov, Babası Muhtar Avezov'u Anlatıyor", **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.60-66.

Rustambekoğlu, Atabek, "Kokand Şairlerinin İstanbul Şiirleri", **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.62-65.

Rüstemhanlı, Sabir, "Qırğısıztan'ın Dünyaya En Büyük Hediyesi", **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.68-71.

Saatçi, Suphi, "Türkmenlerin Ulu Çınarı", **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.74-77. Safa, Peyami, (*Akbaba*'dan Aktarma), "Ahmet Hâşim", **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.102-103.

Safa, Peyami, (*Milliyet*'ten Aktarma), "O Babalar ve Hele Anneler", **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.40.

Safa, Peyami, (*Cumhuriyet*'ten Aktarma), "Âkif'e Hasretimiz", **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.6.

Sağlam, Nuri, "Emine Ele Sormuş Aşkını, Cemile Yüreğine", **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.30-35.

Sağlam, Nuri, "Sezai Karakoç'un Şiirlerinde "Ölüm"ün Aşkın Tadı: Ölmeden Önce Ölmek", **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.44-47.

Sağlam, Nuri, "Nâm-ı Diğer Mehmed Fahreddin", **Türk Edebiyatı**, S.434, Aralık 2009, ss.4-9.

Sağlam, Nuri, "Mehmet Âkif Millî Mücadele'ye Ne Zaman Katıldı?", **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.22-25.

Sağlam, Nuri, "Bir Müstearın Tarihî Arka Planına Geçmek veya Metinleri Zorla Halletmek", **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.64-69.

Sağlam, Nuri, “Hayal Nedir, Hakikat Ne?”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.54-59.

Sağlam, Nuri, “Bir İntihar Simülasyonu Olarak Kara Kemal Cinayeti”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.10-16.

Saim, İrfan, (Nurettin Albayrak ile Söyleşi), “Bence Yunus Emre Bir Hazinedir”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.4-10.

Sakarya, Sümeyye, “Asaf Hâlet Çelebi’nin ‘Nûrusiyâh’ Şiirini Yeniden-Okuma Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.54-56.

Salgar, M. Fatih, “Türk Musiki Camiasının Büyük Kaybı İsmail Hakkı Özkan”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.67-70.

Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı, Kâzım Yetiş”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.76-77.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal ve Ölüm”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.27-30.

Samsakçı, Mehmet, “Elâgöz Mehmet Efendi Mahallesi’nde Hayat”, **Türk Edebiyatı**, S.416, Haziran 2008, ss.19-26.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal İçin Armağan Kitabı”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.69-71.

Samsakçı, Mehmet, “Babasının Gölgesinde Bir Trajik Behçet Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.22-25.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal’in Pierre Loti’ye Dair Bir Konferansı”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.14-17.

Samsakçı, Mehmet, “Mesihpaşa İmamı: İzdırapla Aşkın Rumeli Hâli”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.22-25.

Samsakçı, Mehmet, “(Kırkambar) Günebakan, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.75-76.

Samsakçı, Mehmet, “Yahya Kemal Mektebe Nasıl Başladı”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.56-58.

Samsakçı, Mehmet, “Mustafa Kutlu’nun ‘Nur’u”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.38-41.

Samsakçı, Mehmet, “Ece Ayhan’ın Hâl ve Gidişi”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.40-43.

Samsakçı, Mehmet, “Recep Vahyî ve Manzum Harb-i Umumî’si”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.44-47.

Sanlı Türkeli, Yadigar, “T. S. Eliot’ın Mektupları”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.48-50.

Sanlı Türkeli, Yadigâr, “Postmodern Edebiyat, Emperyalist Bir Söylem midir?”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.46-50.

Sarı, Kayahan, “(Kırkambar) Âdem’den Âleme Bir Yolculuk; Seyr-i Âdem, V. Hüseyin Kaya”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.92-93.

Sarıgül Şonbaeva, Güzel, “SubSpecieMortis”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.18-22.

Sarıgül, Ahmet, “Dağlar Devrilmesin”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.18-23.

Sarıkaya, Erdem, “(Kırkambar) Aruzda Kanat Sesleri, Kuşlar Dîvânı/ Osmanlı Şiir Kuşları, Ömür Ceylan”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.75-76.

Sarıkaya, Erdem, “(Kırkambar) Osmanlı’da Şair Olmak, Osmanlı Şair Okulu, Cemal Kurnaz”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.76-77.

Schimmel, Annemarie, “Garbin Mevlânâ”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.76-77.

Schimmel, Annemarie, (Çev. SenailÖzkam), “Kedi Müziği”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.52-56.

Schmiede, H. Ahmed, (Aktaran: *Türk Edebiyatı*), “(Kırkambar) H. Ahmed Schmiede’de Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.73.

Selim, Afşın, “Gökalp’ın Türkçülüğündeki İslâm: Nasıl ve Niçin?”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.62-65.

- Selim, Afşın, “André Gide Bursa’da”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.60-62.
- Serdar, Gulgün, “Bir Şahlanışın Destan Şairi’ne Veda”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.80.
- Seval, Şahin, “Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Hikâyelerinde Ölüm İzleği”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.36-42.
- Sevgi, Ahmet, “Ahmet Avni Konuk’tan Tevfik Fikret’e Cevap”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.49-53.
- Sevim, Acar, “Bir Doğu Alman Hikâyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.49-53.
- Sevindik, Hakan, “Boğaziçi, Kayıklar ve Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.64-69.
- Sevük, İsmail Habip, (*Cumhuriyet*’ten Aktarma), “Yahya Kemal’in Heybetli Bir Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.26-27.
- Seyhan, Recep, “Goethe’nin Evinde”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.62-64.
- Seyhan, Recep, “Müslüm Gürses’in ‘Melânet Hırkası’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.67-69.
- Seyhan, Recep, “Hocam Mehmet Ali Tanyeri”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.34-35.
- Sezer, Elif, “(Kırkambar) Metnin Hâlleri: Osmanlı’da Telif, Tercüme ve Şerh, (Haz. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, A. Emre Özyıldırım)”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.80-82.
- Sollelli, (*Hafta*’dan aktarma) “Çelebi ve Şiir”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.37-38.
- Sökmen, Cem, “Terkip Sahibi Bir Aydın Ömer Lütfi Mete”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.50-55.
- Söyegov, Muratgeldi, “İlk Türkmen Romancı: Han Hacıyev”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.66-67.
- Söylemez, Orhan, “Ata-Beyit’ten Ana-Beyit’e”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.12-17.

- Söylemez, Orhan, “Ah Kırım Ah”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.24-27.
- Sözer, Ali, “Dibaceler Ne Söyler”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.57-61.
- Sümer, Mehmet, “Mehmet Âkif ve Kur’an Meali ile İlgili Yeni Bir Belge”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.42-45.
- Şahan, Kayhan, “Ben Ruhi Bey Nasılım?”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.40-44.
- Şahin, Ayşe, “Çok Şekerli Ölüm’den Limoni Ölüm’e Bir Yolculuk”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.46-49.
- Şahin, İbrahim, “Mehmet Âkif’in Şiir Dili”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.4-8.
- Şahin, İbrahim, “Muhafazakârlık, Sanat ve Erotizm”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.14-17.
- Şahin, İbrahim, “Entelektüelin Hıncı ya da Tanpınar Paradoksu”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.44-48.
- Şahin, İbrahim, “Tavan Arasında İki Yazar Ahmet Hamdi Tanpınar ve Oğuz Atay”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.24-29.
- Şahin, İbrahim, “Ahmet Mithat Efendi’de Dil ve Tahayyül”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.24-27.
- Şahin, İbrahim, “ ‘İstanbul Çocuğu’ ya da ‘Anadolu Evladı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.34-39.
- Şahin, Osman, “Nihad M. Çetin’i Vefatının 20. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.44-48.
- Şahin, Özge, “Ziya’ya Mektuplar Nasıl Katledildi?”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.35-38.
- Şahin, Seval, “Kerime Nadir’in Dehşet Gecesi Romanı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.53-55.
- Şahin, Seval, “Pejmürde ve Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.28-30.

Şahin, Seval, “ ‘İnkılâb Ordusunda Çarpışacak Kahraman’ Tevfik Fikret’in Oğlu Halûk”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.24-27.

Şahin, Seval, “Ahmet Midhat Efendi Hakkında İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.66-69.

Şahin, Seval, “Peyami Safa’nın Tilki Leman Serisi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.18-21.

Şahin, Seval, “Ahmed Midhat Efendi ve Bir Romanı Şeytankaya Tılsımı”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.66-68.

Şahin, Seyhun, (Suphi Saatçi ile Söyleşi), “(Kırkambar) Suphi Saatçi, Şiirlerini Kitaplaştırdı, Başımın Tacı Kerkük, Suhi Saatçi”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.76-79.

Şahin, Veysel, “15.Uluslararası Hazar Şiir Akşamları/ Elazığ’dan Cengiz Aytmatov Geçti”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.64-67.

Şahin, Veysel, “Kalp Ağrısı’nda Aşk ve Kıskançlık”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.58-61.

Şayhan, Fatih, “Anadolu’dan Kırım’a Türkülerin Söylediği”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.36-39.

Şen, Cafer, “Fecr-i Âti Encümen-i Edebîsi”, **Türk Edebiyatı**, S.17, Temmuz 2008, ss.65-71.

Şen, Cafer, “Fecr-i Âtî Encümen-i Edebisi”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.52-56.

Şen, Cafer, “Tarihî Bir Şahsiyetin Edebî Eserlerdeki İz Düşümleri Kösem Sultanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.52-56.

Şener, Tekin, “Sivas’ın ‘Ayaklı Şehir Kütüphanesi’ Hâluk Çağdaş’la Şehir İklimi’ne Dair”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.60-63.

Şerifoğlu, Ömer Faruk, “(Kırkambar) Ressam Fahir Aksoy’un Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.79-80.

Şerifoğlu, Ömer Faruk, “Cihat Burak’ın Kedileri”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.54-59.

Şimşek, Abdurrahman, “(Kırkambar) Sessiz Harfler, Editör: Cemal Şakar”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.81-82.

Şirin, Mustafa Ruhi, (Fazıl Hüsnü Dağlarca ile Söyleşi), “(Kırkambar) Fazıl Hüsnü Dağlarca’yla Bir Konuşma”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.72-73.

Şirin, Mustafa Ruhi, “Nasrettin Hoca Yaşadımı?”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.74-78.

Talu, Ercümen Ekrem, (Vakit’ten Aktarma), “Recaizade, Fikret ve Rahmi Bey”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.67.

Tamir, Ferhat, “Kasım Amanjolov’un Kökşetav’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.68-71.

Tan, Nail, “Kahvede Fağfuri Fincan Beğenmez”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.63-70.

Tan, Nail, “Şeytan Bunun Neresinde?”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.70-74.

Tan, Nail, “Çok Şairli Bir Şiir Daha”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.72-76.

Tan, Nail, “Azerbaycan’ın Ünlü Kadın Şairi Nigâr Hanım Refibeyli 100 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.72-75.

Tan, Nail, “Türkiyede Halk Bilimi Çalışmalarının 100. Yılı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.56-59.

Tan, Nail, “Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun Şiirlerinde Halk Kültürü”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.66-70.

Tan, Nail, “(Kırkambar) Halkbilimi / Halk Edebiyatı Sözlüğü, Erman Artun”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79-81.

Taner, Haldun, (Ölür İse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil’den Aktarma), “Beylerbeyili Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.28-29.

Tanju, İzzet, “Tanpınar’ın Günlükler’i, Cemil Meriç’in Jurnal’i”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.40-41.

Taşçıoğlu, Yılmaz, “Türk Şiirinin İnsanı ve “Yedi Güzel Adam”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.34-39.

Taşçıoğlu, Yılmaz, “Aşk ve Arınma”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.55-56.

Taşçıoğlu, Yılmaz, “Ebubekir Eroğlu’nun Şiiri Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.62-65.

Taşgetiren, Ahmet, “Ömer Lütfi Mete İçin”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.52-53.

Taştan, Zeki, “Hunhar Timurlenk’ten En Büyük Hükümdar Timur’a”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.16-17.

Taştan, Zeki, “Cezmi’den Kara Davut’a Türk Romanında Kahramanlar”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.45-48.

Tatcı, Mustafa, “Sûret ile Çoktur Âlem; Yunus Emre’nin Bir Şiirinin Yorumu”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.56-60.

Tatcı, Mustafa, “Niyazî-i Mısırî’nin Unutulan Kabri”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.31-32.

Tatcı, Mustafa, “Niyâzî-i Mısırî’nin Bilinmeyen Bir İlâhîsi”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.54-55.

Tekin, Mehmet, “Gerçek ile Kurmaca Sarkacında Tahir Sami Bey’in Özel Hayatı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.46-52.

Tekin, Mehmet, “Aşk Romanında Dilin Tuhaf Hâlleri”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.40-46.

Tekin, Mehmet, “ ‘Oğlumuz’ ya da Bir Hikâyenin Dramatik Serüveni (I)”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.45-50.

Tekin, Mehmet, “ ‘Oğlumuz’ ya da Bir Hikâyenin Dramatik Serüveni (II)”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.71-75.

Tekin, Mehmet, “ ‘Has-BağçedeAş u Tarab’ Beyanındadır”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.55-61.

Tekin, Mehmet, “Peyami Safa’nın Bir Romancı Olarak Portresi”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.4-10.

Tekin, Mehmet, “Küçük Ağa ve Firavun İmanı Romanlarında bir Roman Kahramanı Olarak Mehmet Âkif”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.14-18.

Tepe, Korkut Ç., “Hikâyeci ve Diplomat: Memduh Şevket Esendal”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.28-29.

Tercüman, (Mehmet Önder ile Söyleşi), “Fuzulî’nin Türbesi”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.24-25.

Tigrel, Adil, “Süleyman Nazif’in Bir Gençlik Fotoğrafı”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.67.

Tiken, Servet, “(Kırkambar) Millî Mücadele ve Erken Dönem Cumhuriyet Romanı, Murat Kacıroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.74-75.

Tokel, Bayram Bilge, “Bir Türkü, İki Kültür: Sarı Gelin”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.58-63.

Tokel, Bayram Bilge, “Abbas Sayar’ın Yozgat’ı, Yozgat’ın Abbas Sayar’ı”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.40-44.

Tokel, Bayram Bilge, “Türk’ün, Türkü’nün ve Türkçe’nin Sesi Neşet Ertaş”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.72-73.

Tokel, Bayram Bilge, “Can Dost Şükrü Karaca’nın Ardından”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.16-17.

Torun, Şahin, “Rousseau’nun Emile’i”, **Türk Edebiyatı**, S.405, Temmuz 2007, ss.40-45.

Torun, Şahin, “Aslan Asker Şvayk’tan, Aslan Yazar Haşek’e”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.71-73.

Tosun, Necip, “1970’ten Günümüze Roman, Hikâye, Şiir; Öykü”, **Türk Edebiyatı**, S.401, Mart 2007, ss.85-90.

Tosun, Necip, “Haldun Taner’i Vefatının 25. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.10-13.

Tökel, Dursun Ali, “Divan Şiirini Calvino’yla Anlamak”, **Türk Edebiyatı**, S.426, Nisan 2009, ss.67-72.

Tunalı, A. Yağmur, “Son Krifos”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.60-64.

Tunalı, A. Yağmur, “Aluşta’danEsgen Yeller”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.9-14.

Tunalı, A. Yağmur, “(Kırkambar) Bir Aile, Emine Işınsu”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.78-79.

Tunalı, A. Yağmur, “(Kırkambar) Bir Aile, Emine Işınsu”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.80-81.

Tunalı, A. Yağmur, “Bir Gül-i Rânâ: Müjgân Cunbur”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.16-21.

Tunalı, A. Yağmur, “Gelincik: Sırat’ta Bir Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.70-72.

Tunç, Gökhan, “A’mâk-ı Hayal Fantastik Bir Roman mı?”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.60-65.

Tural, Secaattin, “Şiir Popüler Edebiyatın Neresine Düşer”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.60-64.

Tural, Secaattin, “Millî Edebiyat’tan Memleket Edebiyatına”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.77-80.

Turinay, Necmettin, “Büyük Yazarı Vefatının 50. Yılında Saygıyla Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.12-17.

Turinay, Necmettin, “Şairlerin Abdülhak Şinasi Okuması - I”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.16-18.

Turinay, Necmettin, “Şairlerin Abdülhak Şinasi Okuması / II”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.14-17.

Turinay, Necmettin, “Büyük Savaş ve Edebiyat”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.40-43.

Turnagil, M. Nâzım, (Tuncay Birkan ile Söyleşi), “Refik Halid’in Hakkı Yenmişse Bunda Kendisinin de Hakkı Var”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.4-10.

Turnagil, M. Nâzım, “(Kırkambar) Yaşayan Hikâyemiz, Editör: Necati Tonga”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.78.

Turnagil, M. Nâzım, “(Kırkambar) Cennetin Son Saatleri, Bahtiyar Aslan”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.209-210.

Tümer, Cem Şems, “Ahmet Hamdi Tanpınar’a Ait Belgelere Ek”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.46-49.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İbnülemin Mahmud Kemal ve Cahit Öney”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.80.

Türk Edebiyatı, (*Son Telgraf*’tan Aktarma), “Edebiyatımız Nobel Mükâfatına Lâayık Mıdır?”, **Türk Edebiyatı**, S.404, Haziran 2007, ss.38-39.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiir ve Mekân, Mehmet Narlı”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sûfi Aşk ve Ölüm, Bilâl Kemikli”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, (*Mehmet Rüyan Soydan Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Akif Ersoy, Süleyman Nazif Besteleri Konser Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.20.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türk Dünyası Masalları, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.77.

Türk Edebiyatı, (*Yahya Kemal Enstitüsü Arşivi*’nden Aktarma), “Yahya Kemal Müsameresi Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.20.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) “Aşına Çehreler, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.407, Eylül 2007, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Norman Mailer Öldü”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.77.

Türk Edebiyatı, “Ahmet Hamdi Tanpınar (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54.

Türk Edebiyatı, “Reşat Nuri Güntekin (Kartvizit)”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.54.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam, Funda Özsoy Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.74-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erhan Bener”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgızistan’da ‘Cengiz Aytmatov Yılı’”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Abdüllatif Benderlioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Ziya Gökalp’in Cenaze Töreni”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.47.

Türk Edebiyatı, “Ölüm Döşğinde Tevfik Fikret”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.51.

Türk Edebiyatı, “Bedri Rahmi’nin Nakışlı Dünyası”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.70-71.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatın İç Yapısı, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cengiz Aytmatov”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.106.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Dilaver Cebeci”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.109.

Türk Edebiyatı, “Manas Destanı ve SayakbayKaralayev”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.14-15.

Türk Edebiyatı, “Elveda Derken”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.20-21.

Türk Edebiyatı, “Doğu Türkistan Göçmenler Derneği Aytmatov’u Andı”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.91.

Türk Edebiyatı, “Elazığ’da Aytmatov’a Saygı Günleri”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.91.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ali Püsküllüoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.111.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erdem Beyazıt”, **Türk Edebiyatı**, S.418, Ağustos 2008, ss.112.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aleksandr Soljenitsin”, **Türk Edebiyatı**, S.419, Eylül 2008, ss.80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şerif Benekçi”, **Türk Edebiyatı**, S.420, Ekim 2008, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal ve İlhan Berk”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.14-15.

Türk Edebiyatı, (*Kaynak Dergisi*’nden Aktarma), “Kaynak Dergisi’nin ‘Yahya Kemal’e Dair Anket’inden Seçmeler”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.16-17.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nail Çakırhan”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) *Bir Nokta*’dan Şiir Kitapları”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gemi Elli Yıldır Sessiz”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar), Hüsamettin Bozok”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.76.

Türk Edebiyatı, “Güzel Sanatlar Birliği Edebiyat Şubesi”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.27.

Türk Edebiyatı, “Biz Kaybettik Aşk Da Kazanmadı”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.32-33.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Huzur, ABD’de Yayımlandı, A Mind at Peace, Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Harold Pinter”, **Türk Edebiyatı**, S.424, Şubat 2009, ss.79.

Türk Edebiyatı, (Bahtiyar Vahabzade ile Söyleşi), “Vahabzade’ye Göre Glastnost ve Perestroika”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.32-35.

Türk Edebiyatı, “Bahtiyar ve Şehriyar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.40-41.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Saatleri Ayarlama Enstitüsü Almancada, Das Uhrenstellinstitut, Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Orhan Duru”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) John Uptike”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.78.

Türk Edebiyatı, “Yunus Emre Yorumları”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.6-7.

Türk Edebiyatı, “Resimli Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.25.

Türk Edebiyatı, “Sünbülzâde Vehbi’nin İran Elçiliği”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.22-23.

Türk Edebiyatı, “Diplomat Rubai Şairi”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.34-35.

Türk Edebiyatı, (Zoraki Diplomat’tan Aktarma), “Yakup Kadri’ye Göre Arnavut Milliyetçileri”, **Türk Edebiyatı**, S.428, Haziran 2009, ss.36-37.

Türk Edebiyatı, (Milliyet’ten Aktarma), “Peyami Safa’ya Göre Mithad Cemal”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.17.

Türk Edebiyatı, “Naim Tiralı”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yetik Ozan’ın ‘Bütün Şiirleri’, Bütün Şiirleri, Yetik Ozan”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Edebiyatımızın Hüzün Coğrafyası, Edebiyatımızda Hüzün, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kemal Özer”, **Türk Edebiyatı**, S.430, Ağustos 2009, ss.77.

Türk Edebiyatı, “İsmet Paşa Kız Mektebi’nde Tek Oğlan Çocuğu”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.21.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlık Hikâyeler, Ekrem Dumanlı”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nezihe Araz”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Demirtaş Ceyhun”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nezihe Meriç”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.78.

Türk Edebiyatı, “Darülbedayi Edebî Heyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.432, Ekim 2009, ss.21.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.433, Kasım 2009, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Mustafa Tatçı’dan Yunus Emre Yorumları, DervîşlerHümâ Kuşu, Mustafa Tatçı”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.72.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yücel Feyzioğlu ve Kardeş Masallar, Kardeş Masallar, Yücel Feyzioğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.72-73.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Sait Faik, Tarık Buğra), “Sait Faik”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.29.

Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*’nden Aktarma), “Mehmet Âkif’ten Rıza Tevfik’e Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.69.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cengiz Aytmatov, (Editör: Ramazan Korkmaz)”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.76.

Türk Edebiyatı, (*Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*’ndanAktarma), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Şahabettin Süleyman, Yakup Kadri Karaosmanoğlu), “Fecr-i Âtî’nin İlk Toplantısı”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.47.

Türk Edebiyatı, “İsmail Hâmi Danişmend”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.27.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Dil Kapısı, Mehmet Narlı”, **Türk Edebiyatı**, S.439, Mayıs 2010, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “Esâtîr-i Yunâniyân”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.24-25.

Türk Edebiyatı, (*Halide Edip: Biyografisine Sığmayan Kadın*’dan Aktarma), “Bertrand Russel ve Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.49.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı: Halide Edip Adivar), “Bertrand Russel ve Halide Edip”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.49.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hasan Nail CanatWep Sitesi”, **Türk Edebiyatı**, S.440, Haziran 2010, ss.80.

Türk Edebiyatı, “Niyazî-i Mısrî’nin Kardeşine Yazdığı Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.33.

Türk Edebiyatı, “Meşairü’ş-Şuara”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.47.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Erdem Beyazıt’a Armağan”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Refik Halid Karay’ın Eserleri Yeniden Yayınlanıyor; Refik Halid Karay, Üç Nesil Üç Hayat”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.75.

Türk Edebiyatı, “Nâmık Kemal’in Gür Saçları Nerede”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.27.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ümit Fehmi Sorgunlu”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.80.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Yahya Kemal: Merkez Bankası Baş Mütercimi”, **Türk Edebiyatı**, S.443, Eylül 2010, ss.44.

Türk Edebiyatı, (*Rûh-ı Kemal*’den Aktarma), “Ali Ekrem’in Babası Nâmık Kemal’i Anlattığı Eseri Rûh-ı Kemal”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.6-7.

Türk Edebiyatı, “Memet’e Göre Nâzım Hikmet”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.22-23.

Türk Edebiyatı, “Hasan Rifat Bey’in Oğulları ve Torunları”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.26-27.

Türk Edebiyatı, “Bir Sanatçı Ailesi”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.50-51.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Olcay Yazıcı”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “Adıvar’lar Türk Tarihi Enstitüsünde”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.13.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 2010 Nobel Edebiyat Ödülünün Sahibi: Mario VargasLlosa”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Arif Damar”, **Türk Edebiyatı**, S.445, Kasım 2010, ss.80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Burc-ı Belâ’da Bir Merd-i Hüdâ: Niyâzî-i Mısırî, Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.70.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Öztürkmen”, **Türk Edebiyatı**, S.446, Aralık 2010, ss.74.

Türk Edebiyatı, (Resimli Türk Edebiyatı), “Nâmık Kemal’in Saçları”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.33.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bedri Rahmi Eyüboğlu 100. Doğum Yıldönümünde New York’ta”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sabit ve Değişken, Ebubekir Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.448, Şubat 2011, ss.93.

Türk Edebiyatı, “Piyer Loti Şerefine Ziyafet Mönösü”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.20.

Türk Edebiyatı, “Mehmet Âkif’in Sevdiği Yiyecekler”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.22.

Türk Edebiyatı, (*Edebiyatçılar Geçiyor*’dan Aktarma), “Midhat Cemal’in Sofrası”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.28.

Türk Edebiyatı, “Aç Ölen Şair: Süleyman Nazif”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.28.

Türk Edebiyatı, “Yahya Kemal’den Yeme İçme Nükteleri”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.42-43.

Türk Edebiyatı, (*Abdullah Uçman Arşivi*’nden Aktarma), “Rıza Tevfik’e Akşam Yemeği Davetiyesi”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.48.

Türk Edebiyatı, “İki Romancı: Biri Meyveye Dost, Diğeri Düşman”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.

Türk Edebiyatı, “Tevfik Fikret’in Buzlu Hoşafı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.57.

Türk Edebiyatı, “Peynir Düşmanı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.67.

Türk Edebiyatı, “Avcı Midhat Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.67.

Türk Edebiyatı, “Kremalı Pasta Yürüten Şair”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sabahat Emir’den İki Yeni Kitap; Kadriye’ye Mektuplar, Söylenmemiş Sözler, Sabahat Emir”, **Türk Edebiyatı**, S. 450, Nisan 2011, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Oya Baydar’a ‘Akdeniz Kültürü Ödülü’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Jorge Semprun”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ağustos Başağı, Sevinç Çokum”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hulki Aktunç”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.80.

Türk Edebiyatı, “Kazakistan Millî Şairi Doğumunun 100. Yılında Anılıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.69.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Suriyeli Şair Adonis’e Almanya’dan Ödül”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Seyhan Erözçelik”, **Türk Edebiyatı**, S.456, Ekim 2011, ss.80.

Türk Edebiyatı, “Almancada Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.22-23.

Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Çeviriler ve Antolojiler”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.24-25.

Türk Edebiyatı, (Yüksel Pazarkaya ile Söyleşi), “Benim Vatanım, Dilim; Gittiğim Yeri ‘Vatan’ Yaparım”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.28-38.

Türk Edebiyatı, (Feridun Zaimoğlu ile Söyleşi), “Alman Edebiyatının Zirvesinde Bir Yazar: Feridun Zaimoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.30-33.

Türk Edebiyatı, “Ozan Yusuf Polatoğlu ile Söyleşi”, “Almanya’da ‘Yabancı’, Türkiye’de ‘Alamancı’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.50-52.

Türk Edebiyatı, (Şakir Bilgin ile Söyleşi), “Şakir Bilgin Son Eserlerinde Gençliğin Kimlik Mücadelesini Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.54-56.

Türk Edebiyatı, (Osman Engin ile Söyleşi), “Almanya Taşrasında Usta Bir Mizah Yazarı: Osman Engin”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.36-37.

Türk Edebiyatı, (Gülbahar Kültür ile Söyleşi), “Şair Gülbahar Kültür’e Göre Almanya’da Türk Edebiyatı”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.46-49.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Nobel Edebiyat Ödülü İsveçli Tomas Tranströmer’e Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.457, Kasım 2011, ss.78.

Türk Edebiyatı, “Talât Paşa’dan Hüseyin Cahid’e”, **Türk Edebiyatı**, S.458, Aralık 2011, ss.58.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bursalı Lâmiî Çelebi ve Dönemi, Editör: Bilâl Kemikli, Süleyman Eroğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) VaclavHavel”, **Türk Edebiyatı**, S.459, Ocak 2012, ss.80.

Türk Edebiyatı, “Türk Resminde Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.17-20.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Molla Aşkî, Dîvân, Haz. Ahmet Atilla Şentürk-Nurcan Boşdurmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Divan Şiiri Üzerine Denemeler, Hüseyin Cöntürk”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “Abdülhak Şinasi’nin Yayınlanacak Eserleri”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.9.

Türk Edebiyatı, “Taha Toros, Abdülhak Şinasi’nin Yakın Dostlarındandı”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.14-16.

Türk Edebiyatı, “Fahri Celâl’in Hikâyeciliği, A. Cüneyt İssi”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “Mustafa Kutlu’nun Desenleri”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.50-51.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Türkistan Rüyası, Hayati Bice”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.75.

Türk Edebiyatı, “Ali Akbaş’ın Şiirleri Azeri Türkçesinde; Seçilmiş Şiirler, Ali Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Turan Oflazoğlu’nun Tarihe Bakışı”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.6-7.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi Fransızcaya Çevrildi”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Rıza Akdemir”, **Türk Edebiyatı**, S.463, Mayıs 2012, ss.80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gazi Ayıntab’a Selam; Gazi Ayıntab’a Selam ve İshak Refet Işıtman (1891-1946), Ömer Faruk Şerifoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Ahmet Hamdi Tanpınar”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.38.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ömer Hayyam Rubaileri; Ömer Hayyam-Rubailer, Hüseyin Dâniş”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bir Şiir Eleştirmeni Olarak Nurullah Ataç, Şerife Çağın”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.76-77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Tuna’yla Hasbihal, Memduh Cumhur”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Abdurrahim Balcıoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.466, Ağustos 2012, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İstanbul’da Bir Ramazan, Cenap Şahabettin, (Haz. Abdullah Uçman)”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Stefan Zweig’in Son Günleri, Laurent Seksik (Çev. SosiDolanoğlu)”, **Türk Edebiyatı**, S.467, Eylül 2012, ss.77-78.

Türk Edebiyatı, “Göz Kapaklarının Ardındaki Vatan: Bizim Diyar”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.28-29.

Türk Edebiyatı, “Nüvit Özdoğru”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.47.

Türk Edebiyatı, “İtrî’nin Kabri Nerede”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.18-19.

Türk Edebiyatı, “İtrî ve Dönemine Disiplinlerarası Bakışlar”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.64-65.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Çinli Yazar Mo-Yan’a Nobel”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sezai Karakoç’a EİT Ödülü”, **Türk Edebiyatı**, S.469, Kasım 2012, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Osmanlı Kapısında Büyümek, Fazıl Gökçek”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl ve Feylosof Kızım, Ahmet Mithat Efendi, (Haz. F. Samime İnceoğlu, Zeynep Süslü Berktaş)”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.74-75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Başmuharririn Musikişinaslığı: Ahmet Mithat ve Müzik, Fazlı Arslan”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Necip Fâzıl’dan Nahit Sırrı’ya”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.51.

Türk Edebiyatı, “Kemal Tahir ve MaykHammer”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.14-15.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aslı Erdoğan, İsveççe, Norveççe ve Fransızcada”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “Hadiya’ya Mektuplar, Reşat Nuri Güntekin, Haz. M. Fatih Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.81-82.

Türk Edebiyatı, “Bağdat Valisi Süleyman Nazif’e”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.52.

Türk Edebiyatı, (*Yusuf Çağlar Arşivi*’nden Aktarma), “(Hazine-i Evrak) Asaf Hâlet’in Bir Mukavelesi”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.54.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Halim Selim Efendi, Mehmet Nuri Erdem”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.77.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hatıraları Hayallerinden Güzel Bir Hanımefendi Sâmiha Ayverdi, Zekeriya Başkal”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Necip Fâzıl’ın Basılan İlk Şiiri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.16-17.

Türk Edebiyatı, “Necip Fâzıl’ın Fransa Günleri”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.14-15.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Boş Zaman Figürleri Erken Dönem Türk Romanında Nesne-Tüketim İlişkileri, Fatih Arslan”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Savrulan, SelvigülKandoğmuş Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.476, Haziran 2013, ss.80.

Türk Edebiyatı, (*İnci Mecmuası*’ndan Aktarma), “Faruk Nafiz’in Balkon’u”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.62.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Peride Celal”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sait Maden”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kasîde’ye Medhiye: Biçime, İşleve ve Muhtevaya Dair Tespitler, Haz. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, A. Emre Özyıldırım”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Türk Edebiyatından Almancaya Yapılan Tercümeler”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.52-53.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Niyâzî-i Mısırî, Dîvân-ı İlâhiyât, Haz. Mustafa Tatcı”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Şiirsel Kimlikten Mekânsal Sınırlara: İkinci Yeni Şairlerinin Mekân Algısı, Beyhan Kanter”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.81-82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Leyla Erbil”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Modernizmin Oyunu Oyunun Modernizmi: Tanpınar’da Oyun, Seval Şahin”, **Türk Edebiyatı**, S.478, Ağustos 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “Ahmet Hâşim’in El Yazısıyla ‘Başım’ ”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.56.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Necip Fâzıl Bibliyografyası, Suat Ak”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Hilmi Merttürkmen”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Sedat Umran”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Servet Somuncuoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Ahmet Erhan”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Perihan Balcı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Hazine-i Evrak) Sami Paşazâde Sezai’nin Hüviyeti”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.73.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) 2013 Nobel Edebiyat Ödülü Alice Munro’ya Verildi”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Turgut Özakman”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kırgız Edebiyatına Dair İki Kitap”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.75-76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bilim Tarihi ve Kültür Yazıları, Aykut Kazancıgil, Hüsrev Hatemi, Ayhan Vergili), **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Doris Lessing”, **Türk Edebiyatı**, S.482, Aralık 2013, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Anı Teg Orun-larta (Reşit Rahmeti Arat)”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.15.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Âmak-ı Hayal, Tiyatro Sahnesinde”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.81.

Türk Edebiyatı, “Halide Edip Adıvar’ın Fotoğrafları”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.23.

Türk Edebiyatı, “Halide Edib’ten Rıza Tevfik’e Mektuplar”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.32-35.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gül-i Tebrizî, İlyas Kayaokay”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.79-80.

Türk Edebiyatı, (Son Saat’ten Aktarma), (Tarık Buğra ile Söyleşi), “Tarık Buğra ile Bir Konuşma”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.16-17.

Türk Edebiyatı, “Terzibaşının Ölümsüz Eseri: Kerkük Şairleri”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.76.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bin Gemiye, Firdevs Kapusızoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Öğrenilmiş Çaresizlik, Funda Özsoy Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.78-79.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Gabriel Garcia Marquez”, **Türk Edebiyatı**, S.487, Mayıs 2014, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Alacakaranlık Düşleri, Servet Gündoğdu”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Aşk ve Anlatı Şiirleri, William Shakespeare, Çev. Talât Sait Halman”, **Türk Edebiyatı**, S.490, Ağustos 2014, ss.75.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Cahit Zarifoğlu’yla Yedi Yıl, Âlim Kahraman”, **Türk Edebiyatı**, S.491, Eylül 2014, ss.79.

Türk Edebiyatı, “Gazel-i Hümayun”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.26.

Türk Edebiyatı, “Kafkas ve Galiçya Yolunda”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.50-53.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Fazıl Hüsnü Dağlarca 100 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.82-83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Bekir Sıtkı Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.492, Ekim 2014, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Anlamın Sesi, Yahya Kemal Beyatlı’nın Şiir Estetiği, Alphan Akgül”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kıyamet Geçidi, Şeref Yılmaz”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.80-81.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) İsa Kayacan”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.83.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) A. Vahap Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.78.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Talat Said Halman”, **Türk Edebiyatı**, S.495, Ocak 2015, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Afet Ilgaz”, **Türk Edebiyatı**, S.496, Şubat 2015, ss.82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kalem Efendileri, Mehmet Nuri Yardım”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.81-82.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Kosova Şairleri Güldestesi, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S.498, Nisan 2015, ss.81.

Türk Edebiyatı, (*Kırım Mecmuası*’ndan Aktarma), “Üstad-ı Muhterem Orhan Midhat Bey’e Yâd-ı Hazîn”, **Türk Edebiyatı**, S.499, Mayıs 2015, ss.17-18.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Yeni Yol Arkadaşları, Taner Güçlütürk”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, s.210-211.

Türk Edebiyatı, “(Kırkambar) Refik Halid Karay’dan İki Kitap Daha, Türkçenin Tadı ve Âhengi, Ağaç ve Ahlâk, Refik Halit Karay”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.211.

Türkeli Sanlı, Yadigâr, “32 Yıl Sonra Yeniden Nabokov”, **Türk Edebiyatı**, S.435, Ocak 2010, ss.64-66.

Türkeli Sanlı, Yadigâr, “Charles Dickens 200 Yaşında”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.24-26.

Türkhan, İbrahim, “(Kırkambar) Başkurdistan Millî Şairi Mecit Gafurî; Bu Dünya’yı Var Edip Yaşatandır Muhabbet, Haz. Albert Kadirov, İbrahim Türkhan, Ali Akbaş, Ramiz Asker”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.72-73.

Türkoğlu, M. Sait, “Şems ile Celâleddin”, **Türk Edebiyatı**, S.410, Aralık 2007, ss.40-48.

Tüzer, İbrahim, “ ‘Merak’ıyla, ‘Teşhis’iyle, ‘Teklif’iyle Eskimeyen Bir Yazar: Ahmet Midhat Efendi”, **Türk Edebiyatı**, S.470, Aralık 2012, ss.36-42.

Uçman, Abdullah, “Ölümünün 70. Yılında Abdülhak Hâmid”, **Türk Edebiyatı**, S.402, Nisan 2007, ss.60-65.

Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Ölüm Şiirleri”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.55-59.

Uçman, Abdullah, “‘1328 İntihâbâtı’ Yahut ‘Sopalı Seçimler’”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.40-45.

Uçman, Abdullah, “Yahya Kemal’in ‘İthaf’ Şiiri Üzerine Bir Yorum Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.421, Kasım 2008, ss.22-28.

Uçman, Abdullah, “Üniversitelerdeki Biyografi Çalışmaları”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.32-39.

Uçman, Abdullah, “Feylosof Babanın Feylosof Oğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.42-45.

Uçman, Abdullah, “Nerede O Eski Ramazanlar?”, **Türk Edebiyatı**, S.454, Ağustos 2011, ss.10-13.

Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’in Kalemile Yunus Emre”, **Türk Edebiyatı**, S.460, Şubat 2012, ss.58-61.

Uçman, Abdullah, “Abdülhak Şinasi Hisar’ın Romanları ve Romancılığı Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.461, Mart 2012, ss.18-21.

Uçman, Abdullah, “Gaiplerden Gelen Ses”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.20-25.

Uçman, Abdullah, “Hâtıralar Arasında Mustafa Miyasoğlu”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.20-25.

Uçman, Abdullah, “Hâtıraların Işığında Rıza Tevfik ve HâlîdeEdib”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.30-36.

Uçman, Abdullah, “Doğumunun 100. Yılında Orhan Veli ve Garip Akımı”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.12-16.

Uçman, Abdullah, “Yahya Kemal ve NihadSâmi Banarlı”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.20-25.

Uçman, Abdullah, “Rıza Tevfik’ten Bir Mektup”, **Türk Edebiyatı**, S.497, Mart 2015, ss.18-21.

Uçman, Abdullah, “Türk Ocakları’nın Efsanevî Reisi”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.48-53.

Uğurcan, Sema, “Anadolu Yollarında Üç Yazar”, **Türk Edebiyatı**, S.406, Ağustos 2007, ss.17-23.

Uğurcan, Sema, “Yahya Kemal’in ‘Gece Bestesi’ Şiiri Üzerine Bir Tahlil Denemesi”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.31-35.

Uğurcan, Sema, “Halide Edib ve Üniversite Meselesi”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.26-32.

Uğurcan, Sema, “Resimli Türk Edebiyatı Tarihi Hakkında Bazı Dikkatler”, **Türk Edebiyatı**, S.494, Aralık 2014, ss.26-29.

Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin *Yaşadığım Gibi*’ye Düştüğü Notlar”, **Türk Edebiyatı**, S.414, Nisan 2008, ss.58-59.

Uluant, Zeynep, “(Kırkambar) Sâmiha Ayverdi’den Bir Kitap Daha; Ebâbil Kuşları, Sâmiha Ayverdi”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.75-76.

Uluant, Zeynep, “Sâmiha Ayverdi’nin Vefatının Yirminci Yılı Münasebetiyle”, **Türk Edebiyatı**, S.474, Nisan 2013, ss.46-49.

Ulutürk, Yavuz, “Türkçede Dünden Bugüne Çeviri Polisiye Roman”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.51-54.

Uptike, John, (Çev. Emre Ayvaz), “Edebî Biyografi Üzerine”, **Türk Edebiyatı**, S.437, Mart 2010, ss.64-67.

Urfalı, Ahmet, “Ruh”, **Türk Edebiyatı**, S.488, Haziran 2014, ss.72-75.

Uslu Kaya, Berna, “Peyami Safa’nın Mahşer Romanı Yahut Millî Meczup Nihat”, **Türk Edebiyatı**, S.500, Haziran 2015, ss.94-97.

Uslu, A. Didem, “T. S. Eliot’ın Şiiri ve 20. Yüzyılın İlk Yarısındaki Kültürel Atmosfer”, **Türk Edebiyatı**, S.464, Haziran 2012, ss.27-31.

Uslu, A. Didem, “Mahmud Yesari’nin ‘Pervin Ablası’”, **Türk Edebiyatı**, S.465, Temmuz 2012, ss.40-43.

Üçer, Müjgân, “(Kırkambar) Yakut’tan Tarihler veya Divân-ı Tevârih-i Yakut, İsmail Yakıt”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.80-81.

Üçer, Müjgân, “Müjgân Ablası”, **Türk Edebiyatı**, S.481, Kasım 2013, ss.22-23.

Üner, Ayşe Melda, “Sait Faik ve Balıkçılara Sitemi”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.41-45.

Ünlü, Özcan, “Aruzu Diriltten Şair: Bekir Sıtkı Erdoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.493, Kasım 2014, ss.75-77.

Üyepazarcı, Erol, “Polisiye Roman Yazan Ünlü Edebiyatçılarımız”, **Türk Edebiyatı**, S.473, Mart 2013, ss.12-16.

Üyepazarcı, Erol, “Bütün Zamanların En Tanınmış Dedektifi Sherlock Holmes’un Türkiye Serüveni”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.65-67.

Yalsızuçanlar, Sadık, (Reha Çamuroğlu ile Söyleşi), “İmam Hüseyin İslâm’da Kendinden Geçiş Simgeler”, **Türk Edebiyatı**, S.411, Ocak 2008, ss.4-9.

Yardım, Mehmet Nuri, “(Kırkambar) Mehmed Âkif: Hüzünlü Bir Yolculuk, Hicran Göze”, **Türk Edebiyatı**, S.422, Aralık 2008, ss.73.

Yardım, Mehmet Nuri, (Özcan Ergiydiren ile Söyleşi), “Doğduğum, Çocukluğumu Yaşadığım Şehir Artık Yok!”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.4-10.

Yardım, Mehmet Nuri, “Mustafa Miyasoğlu’yla Konuşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.479, Eylül 2013, ss.30-35.

Yavaş, Gürkan, “Besim’in İştahı”, **Türk Edebiyatı**, S.449, Mart 2011, ss.58-63.

Yavuz, Cem, “Şiirin Altın Çağında Karşılaşmalar”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.44-50.

Yavuz, Hilmi, (Zaman’dan Aktarma), “(Kırkambar) Avrupa Yazarlar Parlamentosunun ‘Onur Konuğu’ Naipaul’ı Tanıyalım”, **Türk Edebiyatı**, S.447, Ocak 2011, ss.76-77.

Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Üç Kitapta Ali Akbaş Şiiri; *Eylüle Beste, Turna Göçü, Erenler Dîvânında*, Ali Akbaş”, **Türk Edebiyatı**, S.452, Haziran 2011, ss.70-71.

Yazgıç, Suavi Kemal, “Mustafa Kutlu Hikâyesinin Bazı Dinamikleri”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.70-72.

Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Zamansız Sipahi, Cengizhan Orakçı”, **Türk Edebiyatı**, S.484, Şubat 2014, ss.78.

Yazgıç, Suavi Kemal, “(Kırkambar) Şiir Taşı, Adem Turan”, **Türk Edebiyatı**, S.485, Mart 2014, ss.78-79.

Yekta, Rauf, “Bestekâr ve Hânende Hacı Ârif Bey’in Hatt-ı Desti”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.15.

Yeniay, Müesser, “Şiir Özerkliği: Necatigil’den İkinci Yeni’ye”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.66-69.

Yerdemir, Fatih, “(Kırkambar) Sayfalarından Mürekkep Damlayan Denemeler”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008, ss.75.

Yeşil, Kâmil, “ÖSYM’den İstiklâl Marşı’na ve Mehmet Âkif’e Tavır (Mı?)”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.66-69.

Yeşil, Kâmil, “Mehmet Âkif’ten Sansür Kalktı, Sıra İstiklâl Marşı’nda”, **Türk Edebiyatı**, S.429, Temmuz 2009, ss.76.

Yeşil, Kâmil, “Modern ile Gelenek Arasında Bir Hikâyeci”, **Türk Edebiyatı**, S.451, Mayıs 2011, ss.14-17.

Yeşil, Kâmil, “(Kırkambar) Kısık Vadisi, Kâmil Aydoğan”, **Türk Edebiyatı**, S.468, Ekim 2012, ss.78-80.

Yeşil, Kâmil, “Zeliha’nın Ön Dişi veya Haiku Defteri”, **Türk Edebiyatı**, S.477, Temmuz 2013, ss.73-75.

Yetiş, Kâzım, “Osmancık Romanında Alp-AlpEren-Gazi Tipi”, **Türk Edebiyatı**, S.412, Şubat 2008, ss.42-48.

Yetiş, Kâzım, “İsyân Günlerinde Aşk”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.87-89.

Yetiş, Kâzım, “Şairlerle Köşe Bucak İstanbul 1/ Canım İstanbul”, **Türk Edebiyatı**, S.438, Nisan 2010, ss.62-66.

Yıldırım, Ali, “Su Kasidesindeki İki Beyit Üzerine Düşünceler”, **Türk Edebiyatı**, S.483, Ocak 2014, ss.76-77.

Yıldız, A. Hamit, “Yarım Kalan Şarkı/ Cahit Sıtkı’nın Sanatkârın Ölümü Şiirini Yeniden Okumak”, **Türk Edebiyatı**, S.403, Mayıs 2007, ss.42-46.

Yıldız, Kalender, (ValeriaKolos ile Söyleşi), “O Üsküdar-Beşiktaş-Eminönü Üçkeni Yok mu?”, **Türk Edebiyatı**, S.413, Mart 2008,ss.70-73.

Yıldız, Nurçin, “Elif Şafak Hangi “Aşk”ı Anlatıyor”, **Türk Edebiyatı**, S.427, Mayıs 2009, ss.60-64.

Yılmaz Balkan, Ayşe, “Onlar da İnsandı”, **Türk Edebiyatı**, S.486, Nisan 2014, ss.32-36.

Yılmaz Çebin, Burcu-Depe, Deniz, (İbrahim Şahin ile Söyleşi), “Tanpınar’ın Geldiği Nokta, Sentezin İmkânsızlığıdır”, **Türk Edebiyatı**, S.471, Ocak 2013, ss.4-10.

Yılmaz, Ayşe, “(Kırkambar) Hayatı Güzelleştiren Hikâyeler; Hayat Güzeldir, Mustafa Kutlu”, **Türk Edebiyatı**, S.455, Eylül 2011, ss.72-73.

Yılmaz, Durali, “Şaheser Yazmak”, **Türk Edebiyatı**, S.415, Mayıs 2008, ss.25-27.

Yılmaz, Mehmet, “Nâmık Kemal ve Arkadaşları Niçin Sürgün Edildiler?”, **Türk Edebiyatı**, S.453, Temmuz 2011, ss.64-69.

Yılmaz, Ozan, “Mevlânâ Eşiğinden Devletin Zirvesine Bir Mevlevî Ailesi”, **Türk Edebiyatı**, S.408, Ekim 2007, ss.22-26.

Yılmaz, Ozan, “Gözyaşı Nehrinin Ardındaki İklim Doğu Türkistan”, **Türk Edebiyatı**, S.431, Eylül 2009, ss.57-60.

Yılmaz, Ozan, “Şairzâde Şairler”, **Türk Edebiyatı**, S.444, Ekim 2010, ss.66-70.

Yılmaz, Sevgül, “Nazan Bekiroğlu’nun ‘Yol Hâli’”, **Türk Edebiyatı**, S.450, Nisan 2011, ss.72-75.

Yiğitler, Şener Şükür, “Bir Yatılı Okul Klasığı: Hababam Sınıfı”, **Türk Edebiyatı**, S.480, Ekim 2013, ss.62-66.

Yorulmaz, Hüseyin, “Akhisarlı Ayvaz Dede”, **Türk Edebiyatı**, S.425, Mart 2009, ss.70-73.

Yorulmaz, Hüseyin, “Urfalı Şair Nâbî’yi Ölümünün 300. Yılında Anıyoruz”, **Türk Edebiyatı**, S.462, Nisan 2012, ss.10-12.

Yusufoğlu, Nebahat, “Refik Halit Karay’ın Nigün Romanında İstanbul Teması”, **Türk Edebiyatı**, S.436, Şubat 2010, ss.54-58.

Yusoğlu, Nebahat, “*Dava* Romanı Üzerine Üç Farklı Okuma”, **Türk Edebiyatı**, S.441, Temmuz 2010, ss.54-59.

Yuva, Hümeysra, “Türk Edebiyatında Yedi Yıllık Fasıla”, **Türk Edebiyatı**, S.417, Temmuz 2008, ss.61-64.

Yuva, Hümeysra, “Kendi Gök Kubbemizin Aynaları”, **Türk Edebiyatı**, S.442, Ağustos 2010, ss.44-48.

Zambak, Ferda, (Alâattin Karaca ile Söyleşi), “Necip Fâzıl Mağrur Bir Öfkenin Şairidir”, **Türk Edebiyatı**, S.475, Mayıs 2013, ss.4-8.

SONUÇ

Türk Edebiyatı, ilk sayısı 15 Ocak 1972’de çıkan ve günümüze kadar varlığını sürdüren aylık fikir ve sanat dergisidir. 2025 Mayıs’ında 619. sayısını yayınlayan derginin kurucusu Ahmet Kabaklı’dır. Dergi, Türk Edebiyatı Vakfı ve Türkiye Edebiyat Cemiyeti’nin yayın organıdır.

Kabaklı, ilk sayıda yayınlamış olduğu “Çıkarken”başlıklı, derginin manifestosu mahiyetinde olan yazısında *Türk Edebiyatı*’nın, eski ve yeni edebiyat arasındaki kaynaşmayı, Türk toplumunun geçmişi ve bugünü arasındaki köprüyü inşa edeceğini dile getirir. Bunu yaparken Türkiye dışındaki Türklerin edebiyatının da ihmal edilmeyeceğini, Azerbaycan ve Batı edebiyatı eserlerinin de takip edilmesine gayret edileceğini belirtir. Derginin bir dönem yayın yönetmenliğini yapan Bahtiyar Aslan, 500. sayıdaki yazısında Kabaklı’nın yazısına gönderme yaparak derginin “milliyetçi-muhafazakâr” bir kimliğe sahip olduğunu söyler.

Kabaklı, *Türk Edebiyatı*’nın 100. Şeref sayısında sarf ettiği, “... edebiyat ve sanatı bir yana iterek ‘ideoloji, safsata seks, magazin ve propagandaya’ kapılmış bizimki gibi toplumlarda, bir edebiyat-fikir, sanat dergisinin 100 sayı çıkabilmesi ve onuncu yılını doldurabilmesi, hemen hemen olmayacak bir hadisedir.” sözleriyle dergisinin misyon edindiği değerleri ile haklı bir mücadelenin bayrağını taşıdığını vurgular.

Türk Edebiyatı dergisi, şiirden hikâye, deneme, gezi yazısı, anı, söyleşi, mektup, makale ve birçok inceleme yazılarına kadar her türden metni okurla buluşturur. Alanında uzman akademisyenler, edebiyat dünyasının yakından tanıdığı yazar ve şairlerin yanı sıra yeni yeni bu yola baş koymuş edebiyatçıların ürünlerini yayınlar. Türk edebiyatının gelmiş geçmiş büyük yazar ve şairlerinin edebî ve fikrî yönünü, onların ölümsüz eserlerini okurlara sunarak geleneğin gücünü bugüne taşımakta öncü olan dergi, günümüz edebiyatçı-yazarlarını da aynı dikkat ve önemle okur dünyasına tanıtır.

Ele aldığımız “Türk Edebiyatı Dergisinde Şiir, Hikâye, Roman; Şair, Hikâyeci ve Romancılar Üzerine Yazılar: Değerlendirme ve Fihrist (401-500. Sayılar)” adlı çalışmada önce ilgili yazıları tespit edip bunları, “Dergi Sayısına Göre Yazılar”, “Yazar Adlarına Göre Yazılar” ve “Konuya/Hakkında Yazılana Göre Yazılar” başlıkları altında sıraladık. Bu sıralamanın ardından da şiir ve şair bahsini içeren seçtiğimiz yazıları “Şiir ve Şairlerle İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”, “Şairler Hakkında Yazılar”, “Poetika Yazıları”, “Şiir Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar” ve “Şiir İnceleme Yazıları” başlıkları altında incelemeye tâbi tuttuk. Devamında hikâye ve roman, hikâyeci ve romancılar konusunda seçtiğimiz yazıları “Hikâye, Roman, Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”, “Hikâyeci

ve Romancılarla İlgili Yazılar”, “Hikâye ve Roman Poetika Yazıları”, “Hikâye ve Roman Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar” ve “Hikâye ve Roman İnceleme Yazıları” başlıkları altında değerlendirmeye aldık.

Dergi; şiir ve şairler hakkında yazılara oldukça fazla yer vermiştir. Dergide; şiir ve şairlerle ilgili kitap tanıtım yazıları, şairler hakkında yazılar, şiir poetika yazıları, şiir toplulukları ve dönemleri üzerine yazılar ve şiir inceleme yazıları bulunur. Özellikle bu kategoride en çok Zafer Acar, Bahtiyar Aslan, Beşir Ayvazoğlu, Sabahattin Çagın ve M. Selim Gökçe gibi isimlerin yazısı vardır.

Derginin 401-500. sayılarında “Şiir ve Şairlerle İlgili Kitap Tanıtımı Yazıları”nın geneline bakıldığında bunların eserin yayınlanmasının ardından birkaç ay içinde kaleme alındığı görülür. Bazen oldukça kısa olan bu yazılar; şair, yazar, dergici ve akademisyenler tarafından yazılır. Dergide Ömer Erdem, Bahtiyar Aslan, Nurettin Albayrak, Ayşegül Ayık, Selçuk Karakılıç, Okan Koç, Sezai Coşkun ve Sadık Kutalmış gibi isimlerin bu kategoride yazısı bulunur. Derginin ilgili sayılarında otuz küsur şiir kitabı tanıtımı yazısı mevcuttur. Bunların dışında kalan, şiir teorisi kitapları ve şairlerle ilgili kitapların tanıtım yazıları ise yüz küsurdur.

“Şairler Hakkında Yazılar” ise genellikle edebiyat dünyasının hem klasik hem de modern dönem şairleri üzerine kaleme alınmıştır. Bu yazılar hem derginin ana sayfalarında hem de “Kırkambar”da yer alır ve derginin hemen her sayısında görülürler. Bununla birlikte derginin bazen şairlerin doğum ve ölüm yıl dönümleri münasebetiyle çıkardığı “özel sayı”larda bazen de bir “dosya konusu” içeren sayılarda bu türden yazılara çokça rastlanılır.

Şairler üzerine kaleme alınmış yazılarda şairin hayat hikâyesi, sanatçı kişiliği ve edebiyata katkıları anlatılır. Yazılar bazen sohbet tarzında bazen de makale biçiminde veya makale ciddiyetiyle kaleme alınırlar. En çok Yahya Kemal, Ahmet Hamdi, Necip Fâzıl, Asaf Hâlet, Yunus Emre, Mehmet Âkif, Ahmet Hâşim ve Behçet Necatigil hakkında yazılar bulunur.

Dergide, ilgili sayılar kapsamında “Poetika Yazıları” pek yoktur. “Şiir Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar”a bakıldığında bu yazıların Mehmet Narlı, Hümeysra Yuva, Cafer Şen, Bahtiyar Aslan ve Secaattin Tural gibi akademisyenler ve yazarlar tarafından kaleme alındığı görülür. Bu türden yazılar bazen oldukça hacimli bazen ise kısadır. 401-500.sayılarda en çok modern şiirin sürecini anlatan yazılar vardır. Klasik dönem şiiri (Divan şiiri) hakkında ise genel değerlendirme yazısı yoktur.

“Şiir İnceleme Yazıları”nda şiirlerin ses, şekil ve ahenk özelliklerinin ortaya konulmasının yanı sıra genellikle tematik incelemesi yapılmıştır. Yazılar çoğunlukla Yahya Kemal, Asaf Hâlet ve Sezai Karakoç gibi edebiyat dünyasının büyük, ünlü şairlerinin şiirlerinin incelenmesinden oluşur. Dergide yer alan şiir inceleme yazılarının birçoğu akademisyen Sabahattin Çağın tarafından kaleme alınmıştır.

Dergi; hikâye, roman ve bunların yazarları hakkında yazılara fazla yer verir. Özellikle Türk edebiyatı üzerine yoğunlaşan dergide; hikâye, roman, hikâyeci ve romancılarla ilgili kitap tanıtımı yazıları, hikâyeci ve romancılarla ilgili yazılar, hikâye ve roman poetika yazıları, hikâye ve roman toplulukları ve dönemleri hakkında yazılar, hikâye ve roman inceleme yazılarına rastlanılır. Bu kategoride en çok Bahtiyar Aslan, Beşir Ayvazoğlu, Funda Özsoy Erdoğan ve Sezai Coşkun’un yazısı vardır.

Türk Edebiyatı dergisinin 401-500. sayılarında bu kategoride incelenen kitap tanıtımı yazılarının geneline bakıldığında bunların eserin yayınlanmasının ardından birkaç ay içinde kaleme alındığı görülür. İlgili sayılarda Nihat Dağlı, Funda Özsoy Erdoğan, Hayrettin Durmuş, Yağmur Tunalı, Mehmet Aycı, Bahtiyar Aslan, Cihat Beritli, Sezai Coşkun, M. Selim Gökçe, Selçuk Karakılıç, Taner Namlı, Selçuk Atay, Yakup Öztürk, Gürsel Aytaç ve Mehmet Demirci gibi isimlerin yazısı bulunur. Genellikle “Kırkambar” bölümünde yer alan söz konusu kitap tanıtımlarını kaleme alırken yazarlar çoğunlukla bir “deneme” veya “sohbet” üslubunu kullanırlar. Derginin ilgili sayıları arasında hikâye kitabı tanıtımı yazıları otuz küsur, roman tanıtımı yazıları ise yirmi küsurdur. Bunların dışında kalan, hikâye/roman teorisi ve yazarlar üzerine yazılmış kitapların tanıtım yazılarının toplamda yüz küsur olduğu tespit edilmiştir.

“Hikâyeci ve Romancılarla İlgili Yazılar” ise genellikle edebiyat dünyasının büyük yazarları hakkında kaleme alınır. Bu yazılar, gerek derginin ana sayfalarında gerekse “Kırkambar”da yer alır ve sayıca çoktur. Bu tür yazılara derginin her sayısında, “özel sayılar” ve “dosyalar” içerisinde rastlanmaktadır. Bu yazılarda yazarın hayatı, edebî kişiliği ve edebiyata katkıları anlatılır. Yazılar genellikle yazarının samimi üslubuyla kaleme alınırken bazıları da bir makale ciddiyetiyle yazılır. Hakkında en çok yazıya yer verilen hikâyeci ve romancılar; Ahmet Mithat, Refik Halit, Halide Edip, Tarık Buğra, Mustafa Kutlu ve Cengiz Aytmatov’dur

Türk Edebiyatı dergisinde doğrudan “Hikâye ve Roman Poetika Yazıları”na dâhil edilebilecek pek yazı yoktur. “Hikâye ve Roman Toplulukları ve Dönemleri Hakkında Yazılar”a ise rastlamak mümkündür. Bu yazıları Beşir Ayvazoğlu, Necip Tosun, Sezai Coşkun, Yavuz Ulutürk, Alâattin Karaca ve İbrahim Şahin gibi araştırmacı yazar ve akademisyenler kaleme almıştır. Bu yazıların oldukça hacimli olduğu görülür. 401-500. sayılar içerisinde Tanzimat, Servet-i Fünun, Fecr-i Ati, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet dönemi edebiyatını ele alan yazılar mevcuttur. Bunlar arasından Cumhuriyet dönemi edebiyatında roman ve hikâyenin durumunu ele alan yazıların daha çok olduğu görülür.

Türk Edebiyatı dergisinin ilgili sayılarında “Hikâye ve Roman İnceleme Yazıları”nın geneline bakıldığında roman incelemesini içeren yazıların daha çok olduğu görülür. Dergi, Tanzimat Edebiyatı’ndan günümüze kadar her edebî dönem içerisinden seçilmiş eserlerin incelemesine yer vermektedir. Bu eser inceleme yazıları genellikle üç sayfa kadar yer işgal etmekle birlikte bazıları da beş sayfa kadar uzayabilmektedir. Bu inceleme yazılarından hareketle eserlerin daha çok tematik yönden tahlilinin yapıldığı tespit edilmiştir. Hikâye ve roman inceleme yazılarını Funda Özsoy Erdoğan, Sabahattin Çağın, Tamer Kütükçü, Gülçin Oğuz, Gürsel Aytac ve Kâzım Yetiş gibi akademisyen ve yazarlar kaleme alır.

Türk Edebiyatı dergisi şiir, hikâye, deneme gibi edebiyat ürünleri yayımlayan bir dergi olmanın yanında bu ürünlerin şair ve yazarları hakkında “edebiyat yazıları” yayımlayan bir dergidir. Dergi edebî ürünler, farklı kültür sanat yazılarına yer vermekle birlikte bu türden edebiyat yazılarıyla; edebiyat eserlerini değerlendiren, şair ve yazarların biyografileriyle,

edebî yönleriyle ilgili bu yazılarla literatüre katkı sağlamıştır. Çalışmamız bu hizmetin niteliğini de ortaya çıkarmaya gayret etmiştir. Diğer yandan araştırmacılar, bu sayede çalışma üzerinden dergide ilgilendikleri alanda yazı olup olmadığını görebileceklerdir.

KAYNAKLAR

Ana Kaynaklar

Türk Edebiyatı, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.401, Mart 2007.

Türk Edebiyatı, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.402, Nisan 2007.

Türk Edebiyatı, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.403, Mayıs 2007.

Türk Edebiyatı, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.404, Haziran 2007.

- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.405, Temmuz 2007.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.406, Ağustos 2007.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.407, Eylül 2007.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.408, Ekim 2007.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.409, Kasım 2007.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.410, Aralık 2007.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.411, Ocak 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.412, Şubat 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.413, Mart 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.414, Nisan 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.415, Mayıs 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.416, Haziran 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.417, Temmuz 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.418, Ağustos 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.419, Eylül 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.420, Ekim 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.421, Kasım 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.422, Aralık 2008.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.423, Ocak 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.424, Şubat 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.425, Mart 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.426, Nisan 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.427, Mayıs 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.428, Haziran 2009.

- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.429, Temmuz 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.430, Ağustos 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.431, Eylül 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.432, Ekim 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.433, Kasım 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.434, Aralık 2009.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.435, Ocak 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.436, Şubat 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.437, Mart 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.438, Nisan 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.439, Mayıs 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.440, Haziran 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.441, Temmuz 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.442, Ağustos 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.443, Eylül 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.444, Ekim 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.445, Kasım 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.446, Aralık 2010.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.447, Ocak 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.448, Şubat 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.449, Mart 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.450, Nisan 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.451, Mayıs 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.452, Haziran 2011.

- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.453, Temmuz 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.454, Ağustos 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.455, Eylül 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.456, Ekim 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.457, Kasım 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.458, Aralık 2011.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.459, Ocak 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.460, Şubat 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.461, Mart 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.462, Nisan 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.463, Mayıs 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.464, Haziran 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.465, Temmuz 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.466, Ağustos 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.467, Eylül 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.468, Ekim 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.469, Kasım 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.470, Aralık 2012.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.471, Ocak 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.472, Şubat 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.473, Mart 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.474, Nisan 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.475, Mayıs 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.476, Haziran 2013.

- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.477, Temmuz 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.478, Ağustos 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.479, Eylül 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.480, Ekim 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.481, Kasım 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.482, Aralık 2013.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.483, Ocak 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.484, Şubat 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.485, Mart 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.486, Nisan 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.487, Mayıs 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.488, Haziran 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.489, Temmuz 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.490, Ağustos 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.491, Eylül 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.492, Ekim 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.493, Kasım 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.494, Aralık 2014.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.495, Ocak 2015.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.496, Şubat 2015.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.497, Mart 2015.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.498, Nisan 2015.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.499, Mayıs 2015.
- Türk Edebiyatı*, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi, S.500, Haziran 2015.

Diğer Kaynaklar

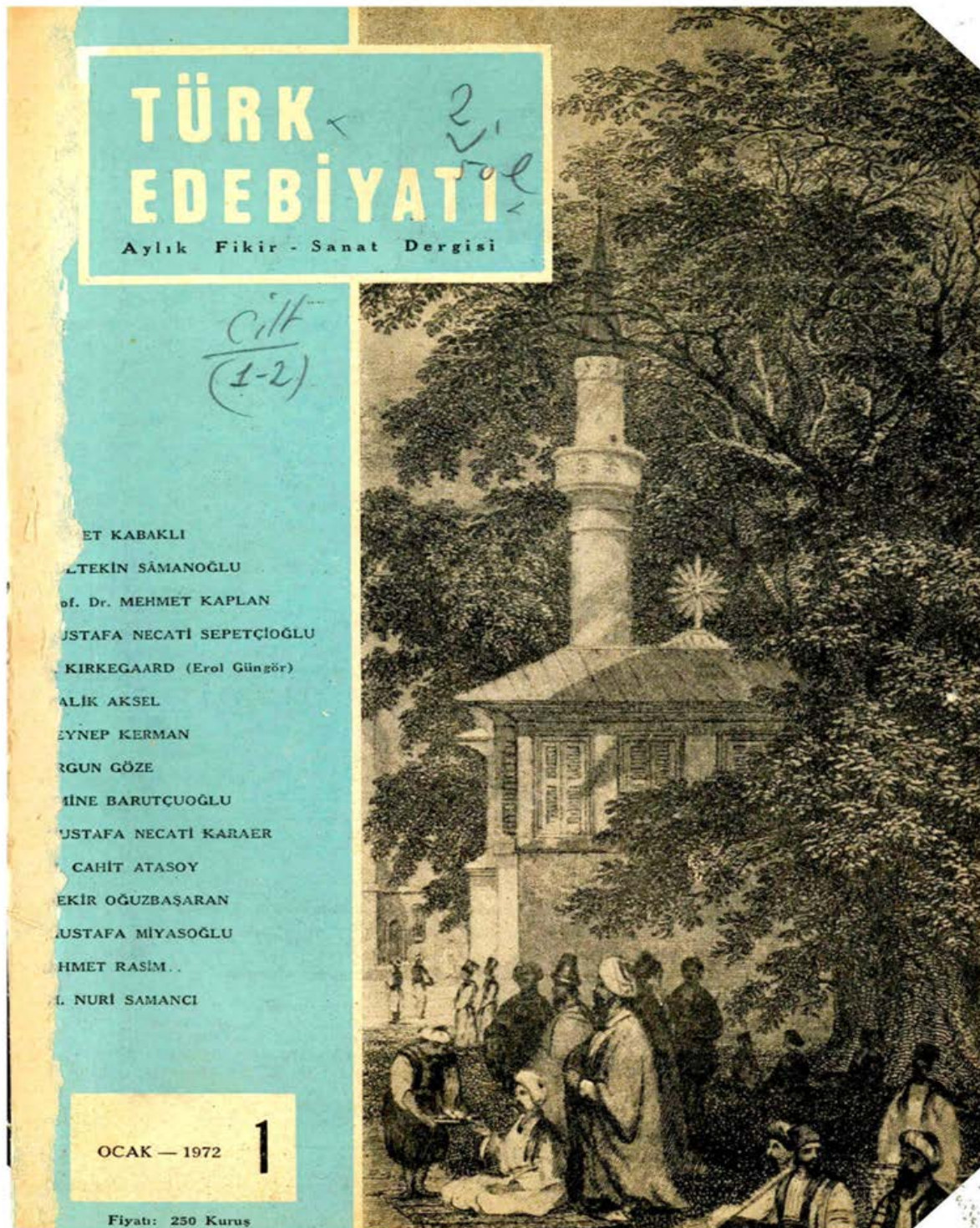
- Akgün, Y. (2024). *Diriliş Dergisi (İnceleme, Tahlili Fihrist, Seçme Yazılar)*. Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Arık, E. (2011). *Türk Milliyetçiliğinde ‘Spiritüalist’ Yaklaşım: Dergâh Dergisi (1921-1923)*. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi.
- Aslan, B. (2015). “Beş Yüze Bakış”, *Türk Edebiyatı*, Haziran, S.500, ss.8-13.
- Aycı, M. (2007). “Bir Dergi Çıkaralım”, *Türk Edebiyatı*, Şubat, S.400, ss.23-24.
- Bedir, A. C. (2015). *Türk Edebiyatı Dergisi Hakkında Bir Değerlendirme Çalışması (1-86. Sayılar)*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Çiçek, M. (2023). “Türk Edebiyatı Dergisinin (2015-2022) Sistematiik Tahlili”. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Deliorman, A. (1998). “300. Sayı: Bir Destan”, *Türk Edebiyatı*, Ekim, S. 300, ss. 36.
- Erdoğan, F. Ö. (2015). “Benimle Yaşıit Bir Derginin Yazarı Olmak”, *Türk Edebiyatı*, Haziran, S.500, ss. 22-25.
- Erlor, M. (2021). “Türk Edebiyatı Dergisinin (1972-1978) Sistematiik Tahlili”. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Esgici, A. (2023). “Türk Edebiyatı Dergisinin Sistematiik Tahlili (1990-1998)”. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Eşgin, M. Y. (2024). “Dergâh Edebiyat Sanat Kültür Dergisinde Şiir Eleştirisi (101-200. Sayılar)”. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

- Kabaklı, A. (1972). “Çıkarken”, *Türk Edebiyatı*, Ocak, S. 1, ss.3-5.
- Kabaklı, A. (1972/I). “Sanat İçinde Sanat”, *Türk Edebiyatı*, Şubat, S.2, ss.3-5.
- Kabaklı, A. (1977). “Bu Dergi”, *Türk Edebiyatı*, Ocak, S.39, ss.1-2.
- Kabaklı, A. (1982). “100. Sayıya Gिरerken...”, *Türk Edebiyatı*, Şubat, S.100, ss.2-3.
- Kır, S. (2021). “Türkiye’deki Darbelerin Varlık Dergisine Yansıması”. Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Köseoğlu, M. (2024). “1908-1911 Arası Servet-i Fünun Dergisindeki Dramatik Şiirlerin Özellikleri Açısından Değerlendirilmesi”. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Ordu, M. (2023). “Hece Öykü Dergisinde Öykü Eleştirisi (1-50. Sayılar)”. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Özay, Ç. (2018). “Kültür ve Sanat Hayatımıza Katkısı Bakımından Varlık Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1933-1981)”. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi.
- Özsoy, R. E. (2023). “Hece Öykü Dergisinde Öykü Eleştirisi (51-100. Sayılar)”. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Polat, H. K. (2024). “Türk Edebiyatı Dergisinin Dizini ve Şiirler Üzerine Bir İnceleme (Yıl: 2001-2005, Sayı: 327-386. Sayılar)”. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Sancaklı, A. (2023). “Türk Edebiyatı Dergisinin SistematiK Tahlili (2007-2015)”. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Sezer, F. (2012). “Kenan Hulusi Koray’ın Muhit Dergisindeki Nesir Yazıları”. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

- Tekin, E. (2019). “Hece Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1997-2002)”. Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Topçu, A. (1997). “Türk Edebiyatı Dergisindeki Edebi Sohbet ve Mülakatlar (1. Cilt) Tahlil ve Değerlendirme (2. Cilt) Metin”. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Turinay, N. (2015). “Ahmet Kabaklı ve Türk Edebiyatı”, *Türk Edebiyatı*, Haziran, S. 500, ss. 18-21.
- Tutar, S. (2023). “Türk Edebiyatı Dergisinin Sistematik Dizini ve Seçilmiş Şiirler Üzerine Bir İnceleme (Yıl: 1981-1985, Sayı: 87-149. Sayılar”. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Türk Edebiyatı (1972). (Künye Sayfası), *Türk Edebiyatı*, Ocak, S.1, ss.1.
- Türk Edebiyatı (1990). “Ahmet Kabaklı ile Sohbet”, *Türk Edebiyatı*, Haziran, S.200, ss. 5-8.
- Yıldırım, T. (2017). “Papirüs Dergisi Üzerine Bir İnceleme”. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Yılmaz, S. (2017). “Varlık Dergisinden Garip Hareketine Şiir (1931-1941)”. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi.
- Yiğit, E. D. (2021). “Yaşar Nabi Dönemi Varlık Dergisinde Eleştiri (1933-1981)”. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi.

EKLER

Ek 1:Derginin ilk sayısının kapağı (15 Ocak 1972)

AHMET HAMDİ TANPINAR

ve

Güzel Eserin

Üç Temeli

Prof. Dr. Mehmet KAPLAN

Ahmet Hamdi Tanpınar

ÜLTEKİN Sâmanoğlu, yeni çıkan bu dergi için, ölümünün onuncu yılı dolayısıyla, Tanpınar hakkında bir yazı isteyince, aradan geçen zamanın akışına hayret ettim. Biz onu sevenler ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fa-

kültesinde hemen her gün eserleri içinde yaşayanlar için Tanpınar, ölmüş değil, uzak bir yerlere seyahate çıkmış hissini verir. Gerçekten de aramızdan eksilen onun sadece vücududur. Duygusu, neş'esi, fantezisi, zengin düşünce ve hayâlleri ile o, eserlerinde bugün de dipdiridir.

1939 yılında mezun olduktan sonra, Üniversite'de Asistan olarak kaldım ve o yıl Üniversite'ye Yeni Türk Edebiyatı Profesörü tayin edilen Tanpınar'ın asistanı oldum. Tanzimat'ın 100 üncü yıldönümü dolayısıyla, İstanbul Edebiyat Fakültesinde bir Tanzimat Edebiyatı Kürsüsü kurulmuş ve başına isabetli olarak Tanpınar getirilmişti.

Dört yıl Prof. Fuad Köprülü ve Prof.

Ali Nihad Tarlan'dan ders okumuştum. Köprülü, Türk edebiyatını Destanlar devrinden alarak Tanzimat'a kadar getiriyor, Tarlan, Divan edebiyatı metinleri şerh ediyordu. Bu iki büyük hocadan da çok faydalanmış, fakat hâlis edebiyat hakkında canlı bir fikir edinmemiştim. Tanpınar, şâir, romancı ve hikâyeci idi. Batı edebiyatını, tarihi ve güzel san'atları çok iyi biliyordu. Onun yanında çağdaş edebiyat ve medeniyetin derinliklerine daldım. Ölümüne kadar, yirmi yıldan fazla, hemen her gün saatlerce konuştuk, düşündük, araştırma yaptık. Bir gün bile ondan bıkmadım. Bitmez tükenmez bir tecessüsü, okuma iştihası, konuşma şevki ve her an yeni nükte yaratma gücü vardı. Sıcak bir şahsiyeti, neş'eli bir mizacı, üstün insan meziyetleri vardı.

Tanpınar ile beraber ve Tanpınar'dan sonra, son çağ Türk edebiyatı tarlasını her gün süren birisi olarak, tam bir inançla diyebilirim ki, geniş kültüre sahip Halid

HASBİHAL

Sevgili *Türk Edebiyatı* okuyucuları, Ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrilidir; üstelik büyük bir iç denize ve balıkların göç yolları olan Boğazlara sahibiz. Buna rağmen denizcilik ve balıkçılık bizde olması gereken seviyede değildir. Hayali Bey'in "O mähiler ki deryâ iç-redir deryâyı bilmezler" mısraının bizim denizle ve balıklarla ilişkimizi çok iyi anlattığını düşünüyoruz. Kısacası, balık kültürümüzün çok zengin olduğu, denizin, balıkların ve balıkçılığın edebiyatımıza yeterince yansıdığı söyle-nemez. Bu gerçeği göz önüne alarak, elinizdeki sayının yarısından fazlasını İstanbul ağırlıkta olmak üzere balık ve balıkçılık kültürüne ayırdık.

Geleneği bu sayıda da değiştirmiyor ve dosyamıza bir röportajla başlıyoruz. Ünlü bir kitap kurdu, seçkin bir kültür adamı ve yazar olan Erol Üyepazarcı'yla İstanbul'da balık kültürü üzerine konuştuk. Bu konuda Erol Bey'i tercihimizin sebebi, Türkiye'de balık ve balıkçılık konusundaki en önemli kitabı yazan Karekin Deveciyan'ın eserini Fransızcadan tercüme edip Osmanlıcasıyla karşılaştırarak yayına hazırlamış olmasıydı. Bu renkli ve zengin röportaj herhâlde ilginizi çekecektir.

Röportajımızı Selim İleri'nin hikâye olarak da okunabilecek "Deli Muazzez Hanım Balıklara Karışıyor" başlıklı metni takip ediyor. Bu metin, şu günlerde çeşitli toplantılarla yazarlık hayatının kırkinci yılı kutlanan İleri'nin *Daha Dün/Ölü Roman* adlı yarım kalmış romanından bir parçadır. Kırklara karışır gibi, balıklara karışan Deli Muazzez Hanım'ın hayret verici macerasını da zevkle okuyacağınızdan eminiz.

Deniz ve balık edebiyatı denince bizde akla ilk gelen isimlerden biri elbette "Dülgere Balığının Ölümü" ve "Sinağrit Baba" gibi nefis balık ve balıkçı hikâyelerine imza atan Sait Faik'tir. Bahtiyar Aslan, "Sait Faik'in Balıkları" başlıklı yazısında, "Balık isimleri bilinmeden hikâye yazılmaz" şeklinde bir sözü de aktarılan bu önemli hikâyecimizin dünyasına bir kapı açıyor. Deniz edebiyatımızın bir başka önemli ismi olan ve "Halikarnas Balıkçısı", hatta kısaca "Balıkçı" takma adıyla tanınan Cevat Şakir Kabakaçlı'nın eserlerindeki balıkları da Ümrâ Deveci inceledi.

Prof. Dr. Nâmkı Açıkğöz, "Klasik Şiirde Balık İmajinasyonu" alt başlığını taşıyan "O Mähiler ki Deryâ İçredir" başlıklı

yazısında, balıkların divan şairlerinin dünyasındaki yerini araştırıyor ve ilgi çekici sonuçlara oluyor.

Bu sayımızın yazarlarından biri de, Prof. Dr. Ahmet Yüksel Özemre. Atom fiziği profesörü olmakla beraber kültür meseleleriyle de çok yakından ilgilenen ve üslup sahibi güçlü bir yazar olan Özemre Hoca, bazı eserlerinde uzun uzun anlattığı Üsküdar balıkçılığını bir de bizim için yazdı. Bir zamanlar Şemsi Paşa kıyılarında nasıl voli çevrildiğini öğrenmek istiyorsanız, "Eski Üsküdar'da Balıkçılık" alt başlığını taşıyan bu yazıyı mutlaka okumalısınız.

Karekin Deveciyan gibi Balıkthane Nazırlığı yapmış bir kültür adamı olan Ali Rıza Bey'in *Eski Zamanlarda İstanbul*

Hayatı (2001) adlı ünlü eserinin bir bölümü de "Balık Musahabeleri" başlığını taşır. Bu eseri yayına hazırlayan Dr. Ali Şükrü Çoruk'tan Ali Rıza Bey'in balıklar hakkında neler anlattığına öğreneceksiniz. Yusuf Akçay bir dilci olarak balık isimleri üzerinde duruyor. Dr. Alaattin Karaca, İstanbul balık kültürünü Sermet Muhtar'ın yazılarında araştırırken Fatih Kemik de *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*'ne göz attı. Emre Ayvaz ise bir sahafta bulunduğu *Hamsiname*'yi okurken neler hissettiğini anlatıyor.

Dosyamızda ayrıca Evliya Çelebi, Refik Halit Karay, Sait Faik, Ruşen Eşref Ünaydın, Falih Rıfkı Atay, Halikarnas Balıkçısı, Ali Rıza Bey, Galib Ataç, Hamamizade İhsan, Ali Ekrem Bolayır ve Ahmet Râsim'den kısa metinler seçtik, yazıların içlerine küçük kutular halinde gömerek "Edebiyatımızda Balık" diye başlık atabileceğimiz mini bir antoloji oluşturduk.

Elinizdeki sayıda, dosya dışında yazı ve şiirler de var. Funda Özsoy Erdoğan'ın "Krizantem İçimde Bir Yaradır" adlı hikâyesiyle Hülya Atakan'ın "Zigettar Tepesinde Tarihi Bir Geçit" başlıklı gezi yazısına, ayrıca Mehmet Ayıcı ve Mustafa Aydoğan'ın şiirlerine dikkatinizi çekmek istiyorum. Alaattin Diker'in "Yeni Türkiye" başlıklı analizi ve Cemal Aydın'ın Madeleine Malraux'dan çevirdiği yazı da önemli. Madeleine, bir zamanlar Fransa'da Kültür Bakanlığı yapan kocasının, yani ünlü yazar ve düşünür André Malraux'nun iç dünyasını anlatıyor.

Kırkambar'ımız da her zaman olduğu gibi renkli ve zengin. Daha güzel ve daha zengin sayılarda buluşmak üzere... Muhabbetle.

Beşir Ayvazoğlu

Ek 3: Derginin 409. sayısının "Hasbihal" yazısı

KIRKAMBAR

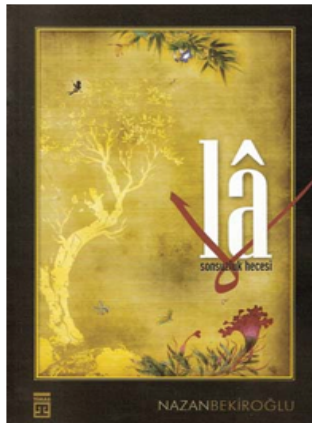
KİTAP LÂ: SONSUZLUK HECESİ / MEHMET AKİF: HÜZÜNLÜ BİR YOLCULUK / BİR NOKTA'DAN ŞİİR KİTAPLARI / YILDIZ ALBÜMLERİ SERGİ OSMANLILARIN PARIS'İ / AHAŞAP İSTANBUL KONUT MİMARISINDEN ÖRNEKLER / "GEMİ ELLİ YILDIR SESSİZ" YARIŞMA-SEMPOZYUM SERVER VAKFI EDEBİYAT ORTAMI 2009 ŞİİR ÖDÜLÜ / "MEHMET AKİF VE DÖNEMİNİN FİKİR AKIMLARIYLA İLİŞKİSİ" KAYIP HÜSAMETTİN BOZOK

KİTAP

Lâ: Sonsuzluk Hecesi

Yazarların birkaç eserini okuduktan sonra iyice tanıdığımızda onların edebi kişiliklerini de görmeye başlarız. Sadece edebi kişiliklerini görmekle kalmama düşünsel yönelimlerinin oluşturduğu kültürel konumlanışlarını da kavrarız. Daha önce hikâyelerini, denemelerini ve *İsimle Ateş Arasında* adlı romanını okuduğum Nazan Bekiroğlu'nun son romanı *Lâ: Sonsuzluk Hecesi* özellikle bu sebepten üzerinde durulmayı hak eden bir roman. Romanı bu gözle okuma isteğim Bekiroğlu'nda en karakteristik özellik olarak gördüğüm bir edebi kumaş olarak sufi anlatının/kavrayışın bu romanda daha belirgin olarak karşımıza çıkmış olmasından kaynaklanır.

Yazar, ilk insan ve ilk peygamber olarak bilinen Hz. Âdem'i ele alıyor bu romanında. Hemen şunu belirtelim ki, romanın böyle bir alana girmesi, böyle

bir kişiliği konu edinmesi bile başlı başına anlamlı ve cesaret aşlayıcı. Yerli ve yabancı birçok yazarın tarihe, tarihi kişilere yöneldiği bu dönemde, Bekiroğlu, tarihin hem ilk önemli nesnesi hem de ilk ciddi öznesi/kurucusu olan bir insanın dramatik hayatını yorumluyor romanında.

Romanın konusu *Kur'an*'da ve *Tekvin* kitabında aktarılan gerçekten de ilgi çekici bir kıssa olan Âdem kıssasıdır. İnsanlığın daha doğru bir deyimle Âdemoğlu'nun serüveninin ilk adımı, ilk halkası olmasına ve birçok din ve kültür havzasında önemli bir yer tutmasına rağmen Âdem'i anlatmak hele hele bir romana konu edinmek gerçekten zor.

Klasik dönem İslâm yorumcularından modern dönem İslâm yorumcularına değin kıssada geçen "cennet" ve "düşüş" gibi anahtar kavramları farklı anlam düzeyinde yorumlamış ve bu yorum birçok mitolojik unsurla da zenginleştirmiştir. Diğer yünden, söz konusu kıssanın literal olarak anlaşılabilirliğine dair gerek *Kur'an*'ın diğer pek çok ayetinden hareketle gerekse farklı anlam ufuklarından hareketle yeni yorumlar da ortaya atılmaktadır. Kanaatimce, bu sorunun çözümü için kıssanın aslında dramatik olduğunu söylemekten başka bir seçenek yoktur. (Hz.) Âdem'e ilişkin tasvirler Musevîlerin temel kitabı *Tevrat*'ın yanı sıra Sümer mitolojisinde de mevcuttur. Bu kültürlerdeki Âdem tasavvurların ayrıntıya girdikçe işi daha da karmaşık hâle getirdikleri söylenebilir. Öte yandan, *Kur'an* mesajı açısından Âdem kıssasının anlatılış amacı diğer *Kur'an* kıssalarında da olduğu gibi temsili anlatımdan hareketle dini ve ahlaki bir ileti sunmak, başka bir deyişle, kıssadan hisse almaktır. Anladığımız kadarıyla Allah burada insanın dünyadaki sınamma tecrübesini tasvir etmektedir. Bu tasvirdeki Âdem figürü modern *Kur'an* yorumlarının da önemle

■ Nazan Bekiroğlu

üzerinde durduğu gibi insan denen varlık türünü temsil etmektedir.

Evet, Nazan Bekiroğlu'nun *Lâ: Sonsuzluk Hecesi* romanının kimi noktalarda *Kur'an*'daki Âdem kıssasında geçen yaratılış, sınamma, cennet ve düşüş (hubût) kavramlarını düşünmeksin okumak mümkün değildir. Bilindiği gibi, İslâmî gelenekteki Ehl-i Sünnet anlayışına göre Âdem ve Havva dünya tarihindeki ilk insan çifti olarak kabul edilir. "Ebû'l-Beşer" (İnsanlığın atası) künyesiyle anılan Âdem ilk insan, ilk bireydir. Bâtını yorumlara göre ise *Kur'an*'da sözü edilen Âdem, yeryüzündeki ilk insan olmayıp ondan önce nice Âdemler gelip geçmiştir. Buna benzer bir görüş, tasavvufi felsefleştirilmesiyle tanınan ve Nazan Bekiroğlu'nun bütün anlatı denemelerinde baskın bir etkisi olduğunu düşündü-

ri olarak yurdundan ve bir İstanbul çocuğu olarak İstanbul'dan bu kadar uzun bir süre ayrı kalmanın ona ne kadar acı verdiğini tahmin etmek zor değildir. Aslında Âkif, Mısır'da yaşamış sayılmaz; Hilvan'da on yıl sürecek bir inzivaya girmiştir, demek daha doğrudur. Yazları İstanbul'da geçirmeye devam eden koruyucusu Abbas Halim Paşa'ya yazdığı ve İstanbul hasretini bütün samimiyetiyle dile getirdiği *Bir Ariza*'da, saba rüzgârından, yolu kuzeye düşerse Heybeli'ye de uğramasını rica eder.

Bir İstanbul çocuğu olan Âkif, Mısır'a onca yıl Abbas Halim Paşa'nın varlığı sayesinde tahammül edebilmiştir. Onun öleceğini anladığında ve ölümünden sonra neler hissettiğini ölüm döşeginde Eşref Edib'e uzun uzun anlatmıştır.¹⁰ Sadece Mısır değil, sanki bütün dünya boşalmış, yapayalnız kalmıştır. *Gölgeler*'deki kitalardan birinde, hissettiği derin yalnızlığı şöyle anlatır:

*Hepsi göçmüş, hani, yoldaşlarının hiçbirisi yok!
Sen mi kaldın yalnız kafilenden böyle uzak?
Postu sermekse meramın yola, serdirmezler;
Hadî, gölgenle beraber silinip gitmene bak!*

Âkif, bu kıt'ayı söylediği sırada, ölümünü karacı-gerlerinde taşıdığını ve yakında kafileye katılacağını henüz bilmiyordu. Bir süre sonra kendini rahatsız hissedince, doktorların tavsiyesine uyarak hava değişimi amacıyla Cebel-i Lübnan'a gitti. Ne var ki, 1935 Temmuz'unda yaptığı seyahat işe yaramamıştı. Zaman zaman dostlarına Mısır'da artık çok sıkıldığını ve memleketinden uzakta ölmekten korktuğunu söyleyen Âkif, esasen Paşa'nın vefatından sonra buralarda duramayacağını anlamış, yavaş yavaş "pılıyı partiyi toplamaya" başlamıştı bile. Artık vaktinin kalmadığını hissetmişti, hatta bir an önce önceki taraftaki dostlarına kavuşmayı arzuluyor,

*Çöz de artık yükümün kördüğüm olmuş bağını,
Bana çok görme, ilâhî bir avuç toprağını!*

diyordu.

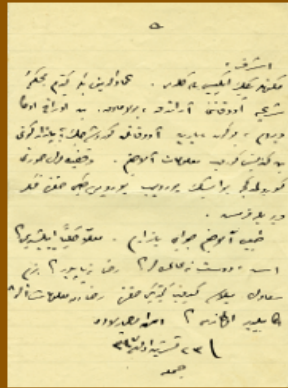
17 Haziran Çarşamba günü Galata rıhtımına yanaşan vapurun Mısır'dan getirdiği, bir zamanların o pehlivan yapılı şairi değil, bir "canlı cenaze"ydi ve orada kendisini bekleyen dostların derin bir hayal kırıklığına uğratmıştı. Ama o, her şeye rağmen, on yıldır gözünde tüten sevgili İstanbul'una kavuştu-

Hazine-i Evrak

MEHMED ÂKİF'TEN EŞREF EDİB'E İKİ MEKTUP

Haluk Oral

Mehmed Âkif'in aziz dostu Eşref Edib'e Kahire'den yazdığı iki mektubu Türk Edebiyatı okuyucularıyla paylaşmak istedim. Özel arşivimdeki bu mektuplarda Âkif'in imzasının bulunduğu bölümlerin niçin kesildiğini anlayabilmiş değilim. Bu mektuplarda sözü edilen meselelerle ilgili başka bir mektubu Bir İmzanın Peşinden (2003) adlı kitabımda yayımlamıştım. Umarım Âkif biyografisine katkı sağlayacak araştırmaların yapılmasına yol açar.

Eşref,

Mektuplarının ikisi de gelmedi. İmadeddin Bey'e gittim. Mahkeme-i Şer'iyye avukatını arattık, bulamadık. Ben evrakı ona verdim, bugün yarın avukatla görüşecek; pazar günü ben kendisini görüp malumat alacağım. Vakfiyelerin sureti görülmekçe bu işin yürüyüp yürümeyeceği hakkında fikir verilemezmiş.

Tabii alacağım cevabı yazarım. Mualla külliye iyileşti mi? Eş, dost ne âlemde? Rıza ne yapıyor? Bizim Suad'ın Milas'a gidip gitme-

CHARLES DICKENS 200 YAŞINDA

Yadigâr Türkeli Sanlı

CHARLES DICKENS'İN DOĞUMUNUN 200. YILI VESİLESİYLE DÜZENLENEN TÖRENLER, BÜYÜK YAZARIN DOĞUM TARİHİ OLAN 7 ŞUBAT'TA İNGİLTERE BİRİNCİ VELİAHT PRENSİ CHARLES'İN WEST-MİNSTER KİLİSESİ'NDE YAPTIĞI RESMÎ AÇILIŞLA BAŞLADI.

Charles Dickens, 7 Şubat 1812'de, İngiliz Kralığının sahip olduğu sömürgelerden dolayı "güneş batmayan ülke" unvanını almaya az bir zaman kala, memur bir babanın sekiz çocuğundan ikincisi olarak İngiltere'nin Portsmouth şehrinde doğdu. Kendisine şöhret getirecek eserler vermeye başladığı yıllarda Kraliçe Viktorya, ölen amcası Kral IV. William'ın yerine İngiltere Kralığının tahtına geçti. Viktorya'nın İngiliz Krallığını toprak ve itibar olarak güçlendirdiği, İngilizceyi bir dünya dili yapma gayretinde olduğu sıralarda, Charles Dickens da verdiği eserlerle İngiliz edebiyatına ve diline renk ve güç katacaktır. Sınıf farkının olduğu, soylu ailelerin çocuklarının doğuştan yıldızlarının her açıdan çok yüksek olduğu XIX. yüzyıl İngiltere'sinde -gerçi şimdi de durum çok farklı değil- Dickens gibi sıradan bir memur çocuğunun kalemiyle kendisini ispat edip kabul ettirmesi takdir şayandır.

Charles Dickens, henüz 12 yaşında iken, babası borçlarını ödeyemediği için, o zamanın yasalarına göre borçlular hapishanesine atılır. Marshalsea Borçlular Hapishanesi, borçluların birinci derece aile

fertleriyle birlikte yaşadıkları İngiltere'nin en meşhur hapishanesidir. Bu hapishanede borçlu olan kişi asla dışarıya çıkamaz, fakat kalacak başka bir yeri olmadığı için hapishanede yaşamak zorunda kalan aile fertlerine belirli saatlerde dışarıya çıkma izni verilir. Charles Dickens'ın babası John Dickens da, ödeyemediği borçları karşılığında eşi ve çocuklarıyla birlikte bu hapishaneye taşınmak zorunda kalmıştır. 12 yaşındaki Charles Dickens'a ise, hapishaneye taşınmak yerine, okulu bırakıp babasının borçlarını ödemek için çalışmak düşer. Ailesinin Marshalsea Borçlular Hapishanesi günlerini de *Küçük Dorrit* (Little Dorrit) romanında geniş bir şekilde anlatan Charles Dickens'ın çocukluğundan itibaren yaşadığı zorluklar, zamanla büyük bir zevk ve heyecanla okunan eserlere dönüşecektir.

Erken yaşta muhabirliğe başlayan, daha sonra gazete ve dergi de çıkaran, hayatının hemen her safhasını hikâyeleştirerek okuyucularına zevkle okutabilecek bir kaleme sahip olan Dickens, yazacak konu bulmakta hiç zorlanmaz. Onun asıl başarısı, eserlerinin sadece yaşadığı dönemde değil, hâlâ en çok okunuyor olmasıdır. Yalnız başarılı bir romancı değil, aynı zamanda başarılı bir gazeteci ve başarılı bir tiyatrocudur da. Romanlarının bir kısmını, daha yayımlanmadan evvel, sahnede canlandırarak okumuştur.

Lisans derslerinde, sevgili hocam Orhan Okay Bey'in okuyucularının beklentilerine göre roman kahramanlarına farklı yol haritaları çizmeleri, on parmaklarında on marifet pek çok alanda kalem oynatmaları, kendi dönemlerinde en çok okunan olmaları yönleriyle benzeştirdiği (Ahmed Midhat Efendi de Charles Dickens gibi kendi gazetesini çıkarmış, romanlarının konusunun çoğu kendi hayatından olmuş, hayat kadınlarını koruyucu kanatları altına al-

YAHYA KEMAL VE ÖLÜM

Mehmet Samsakçı

KÂM ALMADIK MÜSÂFERETİNDEN BU ÂLEMİN
CANANLA MEYLE SON GÜNÜ EY MEVT SENDEYİZ
YAHYA KEMAL

Yahya Kemal

keder, hüznün, ayrılık gibi ilk bakışta bize olumsuz hisler ilham eden bazı durum veya hadiselerin, büyük sanatkarların elinde ne kadar inceldiği, estetize edildiği malumdur. Fevkalâde büyük bir sanatkar olduğunu elbette inkâr etmemekle birlikte sanatkar sıfatıyla asla sınırlandırmayacağımız Hz. Mevlânâ'nın bir "firak" ateşiyle, bir "kamışlık" hasretiyle mânâ denizlerinden nasıl büyük inciler devşirdiği de asırların olduğu gibi hâl-i hazırın da kabul ettiği bir gerçektir. Büyük yazarlar, yüksek voltajlarıyla, çoğu kez hilkaten sahibi bulundukları farklı atan hassas kalpleri, farklı çalışan zihin mekanizmalarıyla küçücük bir çıkış noktası ya da daracık bir hamle alanından büyük eserler çıkarabilenlerdir. Ve yine onlar, fert olarak insanın ve toplumların en ezeli, en derin; ama aynı zamanda en gündelik, sorgulanması ve cevaplandırılması pek güç kavram ve hadiselerini de kendi üsluplarınca evrenselleştirebilmeyi, millileştirmeyi, hatta herhangi bir insanın şahsî macerasıyla buluşturmayı başarırlar. Tersinden bir bakışla, sanat eserinde hem okuyucuyu fert olarak yakalayabilmek, eseri okuyunun kendisiyle karşılaştığı bir saha yapmak, hem

de millî damarları yakalamak ve böylece evrenselleşmek esastır. Büyük eserler daima kendilerinde, kendimize, milletimize ama aynı zamanda büyük insanlık ailesine ait bir şeyler bulabildiğimiz, herkese yoldaş, her çağa çağdaş deha ürünleridir. Son asır Türk şiirinin dâhi şairi Yahya Kemal'de de yukarıda sayılan özellikler aynıyla, dahası fazlasıyla mevcuttur. Bu yazı, aziz şairin "ölüm"e bakışını daha çok şiirleri üzerinden ama yer yer nesirlerinin ışığında araştırmaya çalışacaktır.

Yahya Kemal'in Paris'ten nasıl modern, ayağı yere basan, milleti ve tarihi, tarih içinde teşekkül ve kendi tabiriyle "tekevvün" etmiş medeniyeti sevmeye, sadece sevmeye ve anlamaya dayanan bir milliyet anlayışıyla döndüğünü biliyoruz. Artık Yahya Kemal, her yerde, her şeyde, mesela İstanbul surlarında, saraylarında, çeşmelerinde; hat levhalarında, mimaride, musikide, kadında ve nihayet hayat ve ölüm tarzında milleti, milliyeti aramıştır. Çünkü ona göre onlar ancak milletle, kültürle, kültürel tekâmülün -şair buna "imtidad" diyor- bir parçası olmak itibarıyla anlamlıdır.

"Ölümün milliyeti veya estetizasyonu mümkün olabilir mi?" sorusu daima sorulabilir. Bu, fertlerin,

“CANIM EVLÂDIM, BU KONUŞTUKLARIMIZI YAZMA!”

Derleyen: İlyas Dirin - Tahsin Yıldırım

GAZETECİLERLE KONUŞMAYI PEK SEVMİYEN YAHYA KEMAL’LE YAPILMIŞ ÜÇ KISA MÜLÂKATI SUNUYORUZ. GAZETE VE DERGİ SAYFALARINDA UNUTULMUŞ BU MÜLÂKATLAR, YAHYA KEMAL’İN RÖPORTAJ VERMEKTEN NİÇİN ÇEKİNDİĞİNE DAİR İPUÇLARI TAŞIYOR.

Yahya Kemal, sözlerinin yanlış nakledilmesinden endişe ettiği için, gazetecilerle konuşmayı pek sevmeydi. Bu yüzden onunla yapılmış röportajların sayısı zannedilenden azdır ve bunlardan en önemlileri, şairin edebiyatla ilgili yazılarının bir araya getirildiği *Edebiyata Dair*’in (1971) “Mülakat” başlıklı bölümünde değerlendirilmiştir.

Aslında Yahya Kemal’le yapılmış bütün mülakatların toplanarak müstakil bir kitap hâline getirilmesinde fayda vardır. Bizim elimizde, çeşitli gazete ve dergilerden derlediğimiz irili ufaklı yirmi civarında mülakat bulunmaktadır. Bunlardan üçünü, bu sayımızda Yahya Kemal severlerin dikkatine sunuyoruz. “Yahya Kemal’in Bana Dedikleri” başlığını taşıyan birinci mülakat, Suat Uzer tarafından yapılmış ve *Türk Sanatı* dergisinin Ocak 1959 tarihli 68. sayısında yayımlanmıştır. Büyük şairin, Garipçiler ve sosyalist aydınlar tarafından aleyhinde yoğun bir kampanya yürütüldüğü günlerde neler düşündüğünü, neler hissettiğini yansıtmaya bakımından önemli bir mülakattır bu.

Okuyacağınız ikinci mülakat, haftalık magazin dergisi *Hafta*’nın 23 Mayıs 1934 tarihli 7. sayısında imzasız olarak çıkmıştır. Aslında Rumeli Hisarı’nda yapılmış bir gezintiden notlar olan bu yazının Peyami Safa tarafından yazıldığını biliyoruz. *Milliyet*’teki köşesinde, 9 Kasım 1958 tarihinde yazdığı “Yahya Kemal ve Rumeli Hisarı” başlıklı yazısında, Hamamizade İhsan’ın da katıldığı bu geziden bahseden Peyami Safa, o gün Yahya Kemal’in irticalen söylediği nükteli beyti de kaydetmiştir: “Beş asrı geçirmiş Boğaz’ın manzarasında - Gün geçti Peyami’yle Hamâmî arasında”.

Üçüncü mülakat ise Baki Süha Edipoğlu’na ait olup *Yeni İnci* dergisinin 9 Şubat 1952 tarihli 6. sayısında yayımlanmıştır. Ayrıca Kandemir’in *Herhafta* dergisinin 3 Aralık 1949 tarihli 127. sayısında yayımlanan “Yahya Kemal Beyatlı Altmış Beş Yaşında” başlıklı yazısını sunuyoruz. Bu yazıyı da Yahya Kemal’in niçin mülakat vermek istemediğine açıklık getiriyor olması bakımından önemli gördük.

Yahya Kemal’i Park Otel’de ziyaret

Gerek şiirine, gerekse şahsına son derece bağlı olduğum ve büyüklüğüne tereddütsüz inandığım Yahya Kemal’in ölüm haberi içime bir tortu gibi çöktü. Her fânî gibi onun da ölmesi mukadderdi; ama yine de in-

san sevdiklerinin ölümüne üzülmekten, zaman zaman isyan etmekten kendisini alamıyor.

Yahya Kemal’i ilk defa 1949 yılında kendisi için üniversite konferans salonunda yapılan toplantıda görmüştüm. Daha sonra Ahmet Hamdi Tanpınar’ın ve Mehmet Kaplan’ın derslerinde, onun şiirini yakın-

Ek 8: “Yahya Kemal Özel Sayısı”ndan bir yazı (S.421, ss.4-8)

BENİMLE YAŞIT BİR DERGINİN YAZARI OLMAK

Funda Özsoy Erdoğan

TÜRK EDEBİYATI, KENDİ YAZARLARINI YETİŞTİRMİŞ, MUTFAĞINDA PIŞEN VE OLGUNLAŞAN NİCE YAZARI, ZAMANI GELDİĞİNDE YUVADAN YOLCULAMIŞ, AMA KAPILARINI DA ONLARA VE YENİ YAZARLARA HER DAİM AÇIK TUTMUŞ BİR OCAKTIR.

Bazı dergiler vardır; dergi olmanın da ötesinde bir okuldur okurları ve hatta yazarları için. Pek çok derginin gerçekleştiremediğini, cesaret edemediğini yapar, risk alır; yeni yazarlara kapısını açar, rüştünü ispatlamış diğer yazarlarla beraber sayfalarına buyur eder onları; yetmez, mutfağında yer açarak daha pişmemişken, daha hamken rahle-i tedrisinden geçirerek edebiyat dünyasına kazandırır gencecik, çiçeği burnunda nice yazarı. Aslında bir edebiyat ve kültür dergisinin değerini, baskı kalitesi, sayfa düzeni, kapak tasarımı gibi ayrıntılarla değil de, mutfağında yetiştirdiği ve edebiyat dünyasına armağan ettiği yazarlarla, şairlerle ölçmek gerekir. İşte *Türk Edebiyatı*, sözünü ettiğimiz riskleri göze alabilen, uzun soluklu, bugün her biri edebiyat dünyasında ağırlığı olan önemli yazarlar yetiştirmiş edebiyat dergilerinden biridir.

Ben de *Türk Edebiyatı* dergisine çok şey borçlu olan yazarlardan biriyim. İçimden gürül gürül ırmakların aktığı, ama bir türlü yatağını bulamadığı, hangi umnana ulaşacağını bilemediği, kör kurşun olduğum, Marmara

Üniversitesinde okuduğum yıllarda tanıştım dergiyle.

Cesareti de ruhu gibi, bedeni gibi kırılgan bir genç kız düşüncün; okumalara doyamayan, gizli gizli yazan, yazdıklarını kimselere gösteremeyen, bu tutkusuyla nasıl baş edeceğini bilemeyen. Üstelik kitaplarla çok erken tanışmışken, daha okula gitmeden tanışmışken, on sekiz yıla onca kitaplar sığdırmışken, edebiyat dergilerinden bihaber. Çocukluğumda İş Bankası şubesine gidip utana sıkıla istediğim bir *Kumbara* dergisi vardı, her ay çıkan. O çocuk dergisindeki Fehime ablanın maceralarını ilgiyle okuduğumu hatırlıyorum. Dergi kültürüm çocukluğumdaki bu yayımdan ibaretti. Sonra aradan yıllar geçti; 1989'ı gösterirken tarih, fakültedeydim. Elli kişilik sınıfımızda farklı şehirlerden okumak üzere İstanbul'a gelmiş, daha yeni yeni kaynaşmaya çalıştığımız aylardan birinde, büyük ihtimal ilk yarıyıldayız daha, bir arkadaşımız, sevgili Gamze, elinde bir sürü dergi, birer ikiye dağıtıyor yanındakilere. Lisede okuyan halasının oğlu, edebiyat öğretmenlerinin yönlendirmesiyle her ay takip ediyormuş bu dergiyi, eski sayılarına göz atalım diye bize getirmiş o da. (Oysa benim ede-

biyat öğretmenim, değil bir edebiyat dergisi takip etmek, tavsiye etmek; kitap okuduğunu, bir romandan bahsettiğini dahi hatırlamıyorum onun. Ama yine de derslerde, öntümdeki arkadaşımı kendime siper ederek gizli gizli kitap okumalarım göz yumduğundan belki, hep sevgiyle hatırlarım onu)

Derginin içinde fakültedeki hocalardan bazılarının yazıları vardı. Mesela Prof. Birol Emil Hoca'nın Alain'den çevirisini hatırlıyorum. Sanırım Gamze de derginin sayfalarında bizim hocaların yazılarını görünce ilginizi çekeceğini düşündüğünden getirmişti onları sınıfa. İşte *Türk Edebiyatı* dergisiyle tanışmam böyle oldu, Gamze'nin hiç tanışmadığım kuzeni sayesinde. Gamze'ye de kuzenine de hep minnettarım bu yüzden.

O zamanlar siyah beyaz bir dergiydi *Türk Edebiyatı*; az resimli, az sayfalı. Akademik yazıların yanı sıra, tadı damağınızda şiiirler, hikâyeler, denemeler yer alıyordu içinde. Özellikle hikâyeler ilgimi çekiyordu. Bir gün ben de bu dergide yazabilir miydim? Benimle yaşit bu derginin -on sekiz yıldır ayakta kalmanın bir edebiyat dergisi için büyük

başarı olduğunu bilmiyordum henüz- yazarlarından biri olmak... Hayal etmesi bile güzeldi! Her sayıda yazılarını görmek istediğim bir yazardı Fatma Karabiyik. Sevinç Çokum'un, Ayla Ağabegüm'ün yazılarını, Ayşe Göktürk Tunceroğlu'nun "Amerika Mektupları"nı coşkuyla okurdum. Ahmet Kabaklı Hoca'nın dergide okuduğum ilk yazısı Orhan Pamuk'un *Cevdet Bey ve Oğulları* üzerine bir kritikti. Daha önce adını hiç duymadığım bir yazardı Orhan Pamuk. Tenkit Tarihi dersimizde gördüğümüz kritik yazılarına da hiç benzemeyen bu yazı, öyle ilgimi çekti ki, *Cevdet Bey ve Oğulları* romanını hemen o ayki öğrenci kredimle satın aldım. O yazı beni, sonraki yıllarda da pek çok kitabını okuyacağım iki yazarla, Ahmet Kabaklı ve Orhan Pamuk'la tanıştırmış oldu böylece. Oysa Ahmet Kabaklı yıllarca *Tercüman*'da yazmış, bilmiyordum. Hatta benim çocukluğumda ve gençliğimde babasız evlere gazete girmezdi. Sanki gazeteler babalar içindi ve yetişkin erkeklerin olmadığı o evlerde gazete okunmazdı. Belki de abartıyorumdur, belleğe fazla güvenmemeli, sizi yanıltabiliyor acıların kıvamı...

Ashında ilk yazım nasıl yayımlandı dergide, onu anlatacaktım size. Hiç unutulmayanlar arasında, belleğimin başköşesinde çoktan yerini aşmış o an'ı, *Türk Edebiyatı* dergisinin okurlarıyla paylaşmak şimdi, yirmi beş yıl öncesine giderek, ben ve dergi artık kırklı yaşlarımızdayken bugün, daha dün gibi hatırladığım o an:

Derginin son sayfalarında "Sanat Fidanlığı" köşesi yer alıyordu. Sevil Kaya, bu köşeye gönderilen acemi yazıları inceliyor, genç ya-

► Türk Edebiyatı Vakfı'nda kurulduğu tarihten beri kesintisiz devam eden Çarşamba Sohbetleri'nde yüzlerce ilim adamı, sanatçı ve yazar konuştu. Yukarıda Necip Fâzıl ve Cemil Meriç'in sohbetlerinden kareler, alttaki resimde de bu sohbetlerin seçkin dinleyicilerinden bir grup görülüyor.

BEŞ YÜZ'E BAKIŞ

Bahtiyar Aslan

TÜRK EDEBİYATI DERGİSİ, İLK SAYISINDA YER ALAN VE BİR MANİFESTO OLARAK OKUNMASI MÜMKÜN OLAN AHMET KABAKLI İMZALI "ÇIKARKEN" BAŞLIKLİ YAZIDA BELİRLENEN ESASLAR DOĞRULTUSUNDA BEŞ YÜZ SAYIDIR ÇIKMAYA DEVAM EDİYOR.

Beş yüzüncü sayısını okumakta olduğunuz *Türk Edebiyatı* dergisinin ilk sayısı Ocak 1972 tarihinde yayınlanmıştır. Bu ilk sayının kapığında ağaçlar arasında bir camii ve onun önünde sohbet eden, kahve içen, gezinen insanları gösteren bir gravür var. Bodur minareli ve çatılı bir camii. Gravürün sol yanında boydan boya mavi bir kutucuk açılmış. Bir de enine, en üstte onu kesen daha küçük bir kutucuk. Onun da rengi

mavi; gök mavisi ikisi de. Üstteki kutucukta derginin adının hemen altında daha küçük puntolarla "Aylık Fikir-Sanat Dergisi" ibaresi yer alıyor. Boylamasına inen kutucuğun içinde yazarların adı alt alta sıralanmış: Ahmet Kabaklı, Gültekin Sâmanoğlu, Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Mustafa Necati Sepetçioğlu, Kirkegaard (Erol Güngör), Malik Aksel, Zeynep Kerman, Ergun Göze, Emine Barutçuoğlu, Mustafa Necati Karaer, M. Cahit Atasoy, Bekir Oğuzbaşaran, Mustafa Miyasoglu, Ahmet Rasim, M. Nuri Samancı. Yazılardan biri Ahmet Rasim'den alındı, biri de Erol Güngör'ün Kirkegaard'dan yaptığı bir çeviri, bir diğeri ise Arthur Koestler ile gerçekleştirilmiş bir röportajın Ergun Göze tarafından yapılan çevirisidir. 34 sayfalık dergide iki şiir, bir hikâye ve musiki ve resim üzerine birer yazı var.

İlk sayı üzerinde bu kadar duruşumun, ayrıntıya dikkat edişimin bir sebebi var. İlk sayıda derginin bütün bir karakterinin saklı olduğuna inanıyorum. İlk sayının iyi tahlil edilmesi, derginin külliyatının anlaşılması konusunda bir takım kesin ipuçları verebilir. Yazı kadrosuna bakınca derginin milliyetçi-muhafazakâr kimliğe sahip bir dergi olduğu sonu-

cuna kolayca varabiliyoruz. Kapaktaki gravür de esasen bunu haber verir niteliktedir. Yine kapaktaki "Aylık Fikir-Sanat Dergisi" ifadesi, derginin sadece bir edebiyat dergisi olarak planlanmadığını, kapakta yer alan isimlerin temsil ettiği kalabâhkların fikirlerini ifade edecek bir zemine ihtiyaç duyduklarını da gösteriyor. Derginin Ahmet Kabaklı tarafından kaleme alınan "Çıkar-ken" başlıklı ilk yazısı *Türk Edebiyatı* dergisinin manifestosu olarak okunabilir. Bu manifesto metninde de muhafazakâr, milliyetçi bir söylem öne çıkarılmış ve fikre vurgu yapılmıştır:

"*Türk Edebiyatı* dergisi, fikir ve sanat hayatımızdaki 'herçümere' içinde telâşsız ve tarafsız olarak sağduyu ve sakin düşüncüyü işaret eden bir gösterge olmak arzusu ile çıkıyor.

Bugüne kadar birçok sanat ve fikir hareketine öncülük eden Türkiye Edebiyat Cemiyeti, sayısı pek çok olan değerli mensupları ile Türk milletinin geçmişi ve bugünü, eski ve yeni edebiyatçılar, çağdaş ve klasik sanatlar arasındaki yaklaşmayı bu *Türk Edebiyatı* dergisi ile sağlamayı düşünüyor."

Ahntıdan da anlaşılabilceği gibi, derginin başyazısında eski

